

Uradni list Republike Slovenije

Internet: www.uradni-list.si

e-pošta: info@uradni-list.si

Št. 40 Ljubljana, sreda 4. 6. 2025

ISSN 1318-0576 Leto XXXV

DRŽAVNI ZBOR

1569. Zakon o medicinskih pripomočkih (ZMedPri-1)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena Ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi Zakona o medicinskih pripomočkih (ZMedPri-1)

Razglasjam Zakon o medicinskih pripomočkih (ZMedPri-1), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 23. maja 2025.

Št. 003-02-1/2025-132

Ljubljana, dne 31. maja 2025

Nataša Pirc Musar
predsednica
Republike Slovenije

Z A K O N

O MEDICINSKIH PRIPOMOČKIH (ZMedPri-1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina)

(1) Ta zakon ureja področje medicinskih pripomočkov, dodatkov za medicinske pripomočke, pripomočkov brez medicinskega namena ter in vitro diagnostičnih medicinskih pripomočkov (v nadaljnjem besedilu: pripomočki).

(2) S tem zakonom se izvajajo naslednje uredbe:

– Uredba (EU) 2017/745 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2017 o medicinskih pripomočkih, spremembi Direktive 2001/83/ES, Uredbe (ES) št. 178/2002 in Uredbe (ES) št. 1223/2009 ter razveljavitvi direktiv Sveta 90/385/EGS in 93/42/EGS (UL L št. 117 z dne 5. 5. 2017, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2024/1860 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o spremembi uredb (EU) 2017/745 in (EU) 2017/746 v zvezi s postopnim uvajanjem Eudameda, obveznostjo obveščanja v primeru prekinitve ali prenehanja dobave in prehodnimi določbami za nekatere in vitro diagnostične medicinske pripomočke (UL L št. 2024/1860 z dne 9. 7. 2024), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2017/745/EU);

– Uredba (EU) 2017/746 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2017 o in vitro diagnostičnih medicinskih pripo-

močkih ter razveljavitvi Direktive 98/79/ES in Sklepa Komisije 2010/227/EU (UL L št. 117 z dne 5. 5. 2017, str. 176), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2024/1860 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o spremembi uredb (EU) 2017/745 in (EU) 2017/746 v zvezi s postopnim uvajanjem Eudameda, obveznostjo obveščanja v primeru prekinitve ali prenehanja dobave in prehodnimi določbami za nekatere in vitro diagnostične medicinske pripomočke (UL L št. 2024/1860 z dne 9. 7. 2024), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2017/746/EU);

– Uredba (EU) 2022/123 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. januarja 2022 o okrepljeni vlogi Evropske agencije za zdravila pri pripravljenosti na krize in kriznem upravljanju na področju zdravil in medicinskih pripomočkov (UL L št. 20 z dne 31. 1. 2022, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2024/568 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. februarja 2024 o pristojbinah in taksah, ki se plačujejo Evropski agenciji za zdravila, spremembi uredb (EU) 2017/745 in (EU) 2022/123 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 658/2014 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (ES) št. 297/95 (UL L št. 2024/568 z dne 14. 2. 2024), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2022/123/EU).

(3) Ta zakon ureja tudi pristojne organe za izvajanje Uredbe 2017/745/EU, Uredbe 2017/746/EU in Uredbe 2022/123/EU, jezik, ponovno obdelavo in nadaljnjo uporabo pripomočkov za enkratno uporabo, vzpostavitev informacijskega sistema Javne agencije Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke (v nadaljnjem besedilu: JAZMP), pogoje za distributerje medicinskih pripomočkov, izredno odobritev dajanja pripomočkov na trg, informacije za paciente, ki jim je bil vsajen pripomoček, in informacije, ki jih hranijo zdravstvene ustanove, omogočanje pošiljanja informacij nestrokovnjakom, oglaševanje, registracijo poslovnih subjektov in pripomočkov, klinične raziskave in študije učinkovitosti, vigilanco, pristojbine ter prekrške in sankcije za kršitve določb Uredbe 2017/745/EU, Uredbe 2017/746/EU, Uredbe 2022/123/EU in tega zakona.

2. člen

(izrazi)

Poleg izrazov, določenih v Uredbi 2017/745/EU, Uredbi 2017/746/EU in Uredbi 2022/123/EU, se v tem zakonu uporabljajo izrazi, ki imajo naslednji pomen:

1. poslovni subjekt je pravna oseba ali fizična oseba, ki samostojno opravlja dejavnost, vpisano v sodni ali poslovni register oziroma s predpisom ali aktom o ustanovitvi določeno dejavnost;

2. interni pripomočki so pripomočki, ki se proizvajajo in uporabljajo v zdravstveni ustanovi v skladu s petim odstavkom 5. člena Uredbe 2017/745/EU in petim odstavkom 5. člena Uredbe 2017/746/EU;

3. zdravstvena ustanova je izvajalec zdravstvene dejavnosti v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno dejavnost.

3. člen

(pristojni organi)

(1) Pristojni organ za izvajanje tega zakona, razen za postopke iz četrtega odstavka tega člena ter izvajanje nalog iz petega odstavka tega člena, Uredbe 2017/745/EU in Uredbe 2017/746/EU je JAZMP. JAZMP je tudi organ, pristojen za priglašene organe.

(2) JAZMP imenuje člane ali članice v koordinacijski skupini za medicinske pripomočke v skladu s 103. členom Uredbe 2017/745/EU in 98. členom Uredbe 2017/746/EU.

(3) Pristojni organ za izvajanje nalog iz Uredbe 2022/123/EU je JAZMP. Ministrstvo, pristojno za zdravje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), zagotavlja informacije o pomanjkanju pripomočkov v zdravstvenih ustanovah s seznama kritičnih pripomočkov iz 22. člena Uredbe 2022/123/EU.

(4) Pristojni organ za postopek imenovanja referenčnega laboratorija Evropske unije v skladu s 100. členom Uredbe 2017/746/EU je ministrstvo.

(5) Pristojni organ za izvajanje nalog odbora za etiko v skladu z Uredbo 2017/745/EU in Uredbo 2017/746/EU je Komisija Republike Slovenije za medicinsko etiko (v nadaljnjem besedilu: KME).

4. člen

(zunanji strokovnjaki)

(1) JAZMP in ministrstvo lahko v reševanje zadev iz svoje pristojnosti vključita zunanje strokovnjake ali strokovnjakinje (v nadaljnjem besedilu: zunanji strokovnjaki), če ocenita, da se za rešitev zadeve zahtevajo strokovna znanja, ki jih sama nimata. Za zunanje strokovnjake se določijo osebe ali organizacije, ki imajo strokovno znanje, potrebno za razjasnitev stanja stvari. Če se za zunanjega strokovnjaka imenuje organizacija, nastopa v postopku v njenem imenu ena ali več pooblaščenih oseb.

(2) Zunanji strokovnjaki imajo najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 8. raven.

(3) Zunanji strokovnjak mora spoštovati zaupnost podatkov, s katerimi se seznani pri opravljanju svojih nalog, in delovati v skladu z nasprotjem interesov iz 5. člena tega zakona. V primeru suma kršitve obveznosti iz prejšnjega stavka lahko JAZMP ali ministrstvo prekine sodelovanje z zunanjim strokovnjakom, čeprav naloga, zaradi katere je bilo vzpostavljeno sodelovanje, še ni končana. Zunanji strokovnjak v tem primeru vrne JAZMP oziroma ministrstvu vso dokumentacijo, s katero razpolaga, informacije, s katerimi je bil seznanjen, pa mora varovati kot poslovno skrivnost.

(4) Merila za ugotavljanje strokovne usposobljenosti in nasprotja interesov, način dela in višino plačila za delo posameznih zunanjih strokovnjakov, ki jih v reševanje zadev iz svoje pristojnosti vključi JAZMP, določi JAZMP po predhodnem soglasju ministra, pristojnega za zdravje.

5. člen

(nasprotje interesov)

(1) Zaposleni na JAZMP in zunanji strokovnjaki ne smejo imeti finančnih ali drugih interesov pri poslovnih subjektih na področju medicinskih pripomočkov, ki bi lahko vplivali na neodvisno in nepristransko opravljanje njihovih nalog.

(2) Zaposleni na JAZMP in zunanji strokovnjaki se morajo pri svojem delu izogibati okoliščinam, v katerih njihov zasebni interes vpliva ali ustvarja videz, da vpliva na nepristransko in objektivno opravljanje njihovih nalog. V primeru obstoja okoliščin iz prejšnjega stavka zaposleni na JAZMP in zunanji strokovnjaki ravnajo v skladu z zakonom, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije.

(3) Zaposleni na JAZMP in zunanji strokovnjaki podpišejo letno izjavo, v kateri navedejo vse finančne interese oziroma morebitno lastniško oziroma poslovno povezanost s poslovnimi subjekti na področju medicinskih pripomočkov.

(4) Izjave iz prejšnjega odstavka se hranijo 15 let po prenehanju zaposlitve ali sodelovanja z zunanjim strokovnjakom.

6. člen

(informacijski sistem JAZMP)

(1) JAZMP vzpostavi in upravlja elektronsko zbirko podatkov, ki omogoča zbiranje in obdelavo podatkov in informacij o poslovnih subjektih in pripomočkih za namene preverjanja skladnosti pripomočkov, obveščanja o izvajanju kliničnih raziskav pripomočkov in izpolnjevanja pogojev iz tega zakona, Uredbe 2017/745/EU in Uredbe 2017/746/EU (v nadaljnjem besedilu: informacijski sistem JAZMP).

(2) Informacijski sistem JAZMP na nacionalni ravni dopolnjuje elektronske rešitve, ki jih določata Uredba 2017/745/EU in Uredba 2017/746/EU, ter omogoča povezanost z evropsko podatkovno zbirko za medicinske pripomočke (v nadaljnjem besedilu: Eudamed).

7. člen

(odločanje v upravnih zadevah in jeziki)

(1) JAZMP odloča v upravnih zadevah na prvi stopnji v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, če s tem zakonom ni določeno drugače.

(2) O pritožbah zoper odločbe JAZMP odloča ministrstvo.

(3) Vloge, ki jih predlagatelji vložijo na JAZMP, so v slovenskem jeziku, razen vloge iz 8. člena tega zakona, vloge za klinične raziskave iz 70. člena Uredbe 2017/745/EU, vloge za študije učinkovitosti iz 66. člena Uredbe 2017/746/EU in vloge za imenovanje organov za ugotavljanje skladnosti iz 38. in 39. člena Uredbe 2017/45/EU ter iz 34. in 35. člena Uredbe 2017/746/EU, ki so lahko v slovenskem ali angleškem jeziku.

(4) Naslednji dokumenti so lahko v slovenskem ali angleškem jeziku:

1. informacije in dokumentacija za dokazovanje skladnosti pripomočka,

2. izjava Evropske unije o skladnosti,

3. certifikat o skladnosti iz 56. člena Uredbe 2017/745/EU in 51. člena Uredbe 2017/746/EU,

4. oznaka in navodila za uporabo pripomočka iz oddelka 23 Priloge I Uredbe 2017/745/EU,

5. oznaka in navodila za uporabo pripomočka iz oddelka 20 Priloge I Uredbe 2017/746/EU,

6. uporabniški vmesnik programske opreme,

7. dokumentacija iz dvanajstega odstavka 52. člena Uredbe 2017/745/EU in

8. dokumentacija iz dvanajstega odstavka 48. člena Uredbe 2017/746/EU.

(5) Naslednji dokumenti so v slovenskem jeziku:

– oznake in navodila za uporabo iz oddelka 23 Priloge I Uredbe 2017/745/EU in oddelka 20 Priloge I Uredbe 2017/746/EU, ki so namenjene nestrokovnjaku, vključno z informacijami iz prvega odstavka 18. člena Uredbe 2017/745/EU,

– obvestila o varnostnem korektivnem ukrepu,

– splošni pregled klinične raziskave iz oddelka 3.1.5 poglavja II Priloge XV Uredbe 2017/745/EU in iz točke (g) oddelka 2.3.2 dela A Priloge XIII Uredbe 2017/746/EU in

– dokumenti, ki se uporabljajo za pridobitev privolitve po seznanitvi, iz oddelka 4.4 poglavja II Priloge XV Uredbe 2017/745/EU in točke (u) oddelka 2.3.2 dela A Priloge XIII Uredbe 2017/746/EU.

(6) Oznake in navodila za uporabo za pripomočke, ki jih proizvajalec opredeli za profesionalno uporabo, morajo biti v slovenskem ali drugem uporabniku razumljivem jeziku. Če navodilo za uporabo ni v slovenskem jeziku, mora poslovni subjekt, ki zdravstveni ustanovi dobavi pripomoček, na zahtevo zdravstvene ustanove takoj, najpozneje pa v desetih dneh od zahteve, posredovati navodilo za uporabo v slovenskem jeziku.

II. IZREDNA ODOBRITEV PRIPOMOČKA
IN CERTIFIKAT O PROSTI PRODAJI

8. člen

(izredna odobritev dajanja pripomočka na trg ali v uporabo)

(1) Na podlagi 59. člena Uredbe 2017/745/EU ali 54. člena Uredbe 2017/746/EU lahko JAZMP, predvsem v izrednih razmerah, ko je uporaba medicinskega pripomočka v interesu varovanja javnega zdravja, varnosti ali zdravja uporabnikov, v 60 dneh od popolne vloge odobri dajanje določenega pripomočka, za katerega niso bili opravljeni postopki ugotavljanja skladnosti v skladu z 52. členom Uredbe 2017/745/EU ali 48. členom Uredbe 2017/746/EU, na trg ali v uporabo na ozemlju Republike Slovenije.

(2) Vsebino vloge iz prejšnjega odstavka določi JAZMP s splošnim aktom v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravje.

9. člen

(certifikat o prosti prodaji)

(1) JAZMP v 30 dneh po prejemu popolne vloge proizvajalca ali pooblaščenega predstavnika s sedežem v Republiki Sloveniji izda certifikat o prosti prodaji na podlagi 60. člena Uredbe 2017/745/EU in 55. člena Uredbe 2017/746/EU.

(2) Vsebino vloge iz prejšnjega odstavka določi JAZMP s splošnim aktom v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravje.

III. REFERENČNI LABORATORIJ EVROPSKE UNIJE

10. člen

(imenovanje referenčnega laboratorija Evropske unije)

(1) Vlogo za imenovanje referenčnega laboratorija Evropske unije poda v skladu s 100. členom Uredbe 2017/746/EU ministrstvo.

(2) Laboratorij odda predlog za imenovanje referenčnega laboratorija Evropske unije ministrstvu po objavi razpisa Evropske komisije za oddajo predlogov za imenovanje referenčnih laboratorijev Evropske unije na obrazcih, določenih z razpisom Evropske komisije, in sicer najpozneje 60 dni pred rokom, navedenim v razpisu Evropske komisije. Iz predloga mora biti razvidno izpolnjevanje meril iz razpisa Evropske komisije za zbiranje vlog za referenčne laboratorije in Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2022/944 z dne 17. julija 2022 o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) 2017/746 Evropskega parlamenta in Sveta glede nalog in meril za referenčne laboratorije Evropske unije na področju in vitro diagnostičnih medicinskih pripomočkov (UL L št. 164 z dne 20. 6. 2022, str. 7).

(3) Če ministrstvo ugotovi, da so merila iz prejšnjega odstavka izpolnjena, Evropski komisiji pošlje vlogo za imenovanje laboratorija za referenčni laboratorij Evropske unije in o tem obvesti laboratorij.

IV. ZDRAVSTVENE USTANOVE

11. člen

(informacije o vsajenih pripomočkih)

(1) Zdravstvene ustanove pacienta, ki mu je bil vsajen pripomoček, v okviru pojasnilne dolžnosti, ustno ali pisno, seznanijo z informacijami iz prvega odstavka 18. člena Uredbe 2017/745/EU, mu izročijo kartico o vsadku in v Centralni register podatkov o pacientih (v nadaljnjem besedilu: CRPP) v skladu z zakonom, ki ureja zbirke podatkov s področja zdravstvenega varstva, pošljejo podatke o vsajenih pripomočkih.

(2) Kartica o vsadku in podatki o vsajenih pripomočkih, ki se v skladu z metodološkim in tehničnim navodilom Nacionalnega inštituta za javno zdravje pošljejo v CRPP, vsebujejo naslednje podatke:

- identifikacijska številka pacienta v CRPP,
- osebno ime pacienta,

– številka zdravstvene ustanove iz zbirke podatkov NIJZ16 iz Priloge 1 Zakona, o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Uradni list RS, št. 65/00, 47/15, 31/18, 152/20 – ZZUOOP, 175/20 – ZIUOPDVE, 203/20 – ZIUPOP DVE, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk, 206/21 – ZDUPŠOP, 141/22 – ZNUNBZ, 18/23 – ZDU-10 in 84/23 – ZDOsk-1), ime in naslov zdravstvene ustanove, kontaktni podatki ustanove,

– podatki iz točke (a) prvega odstavka 18. člena Uredbe 2017/745/EU in

– datum vsaditve pripomočka.

(3) V primeru varnostnega tveganja v zvezi z vsajenimi pripomočki lahko JAZMP od zdravstvenih ustanov ali Nacionalnega inštituta za javno zdravje zahteva podatke o številu in vrsti posameznega pripomočka, ki je bil vsajen. Zdravstvene ustanove in Nacionalni inštitut za javno zdravje se morajo odzvati takoj, najpozneje pa v treh dneh od prejema zahteve JAZMP.

12. člen

(identifikacija, sledljivost in vzdrževanje pripomočkov)

(1) Zdravstvene ustanove, na enak način kot za pripomočke iz devetega odstavka 27. člena Uredbe 2017/745/EU, vodijo evidenco tudi za pripomočke, ki jim je priglašeni organ izdal certifikat in jih imajo v lasti.

(2) Poslovni subjekti, ki pripomočke uporabljajo pri opravljanju svoje dejavnosti, pripomočke vzdržujejo v skladu z navodili proizvajalca pripomočkov.

13. člen

(interni pripomočki)

(1) Za interne pripomočke, ki jih zdravstvene ustanove proizvajajo za lastne potrebe in za katere so izpolnjeni pogoji iz petega odstavka 5. člena Uredbe (EU) 2017/745 oziroma iz petega odstavka 5. člena Uredbe 2017/746/EU, zdravstvena ustanova objavi Izjavo o proizvodnji in uporabi internih pripomočkov iz točke (e) petega odstavka 5. člena Uredbe (EU) 2017/745 oziroma točke (f) petega odstavka 5. člena Uredbe 2017/746/EU na svoji spletni strani, poleg tega pa jo lahko objavi tudi na javno dostopni oglasni deski v zdravstveni ustanovi.

(2) Zdravstvena ustanova za interne pripomočke pripravi dokumentacijo iz točke (g) petega odstavka 5. člena Uredbe 2017/746/EU, in sicer poleg razreda D tudi za interne pripomočke razreda B in C.

(3) Organizacijska enota zdravstvene ustanove, ki proizvaja in vitro interne pripomočke, mora izpolnjevati najmanj zahteve iz standarda SIST EN ISO 15189.

(4) JAZMP lahko, za namen preverjanja skladnosti, od zdravstvenih ustanov zahteva dokumentacijo iz prejšnjega odstavka in preostalo pripadajočo dokumentacijo. Od njih lahko zahteva celotno dokumentacijo o internih pripomočkih.

14. člen

(pripomočki za enkratno uporabo
in njihova ponovna obdelava)

(1) Ponovna obdelava in uporaba ponovno obdelanih pripomočkov za enkratno uporabo je v Republiki Sloveniji dovoljena, če so izpolnjeni pogoji iz 17. člena Uredbe 2017/745/EU, če je medicinski pripomoček uvrščen na seznam medicinskih pripomočkov, katerih ponovna obdelava in njihova uporaba je v Republiki Sloveniji dovoljena, in če se pripomočki ponovno obdelajo ter uporabljajo v isti zdravstveni ustanovi ali jih na zahtevo zdravstvene ustanove obdelava zunanji obdelovalec s sedežem v Republiki Sloveniji, pod pogojem, da se ponovno obdelani pripomoček vrne tej zdravstveni ustanovi v popolni obliki.

(2) Seznam medicinskih pripomočkov iz prejšnjega odstavka vodi JAZMP. Izvajalec zdravstvene dejavnosti lahko JAZMP poda predlog za uvrstitev posameznega medicinskega pripomočka na seznam, ki ga želi ponovno obdelovati in uporabljati. V predlogu izvajalec navede informacije iz prve

do šeste alineje točke (b) tretjega odstavka 17. člena Uredbe 2017/745. JAZMP v 30 dneh od prejema predloga z odločbo odloči o uvrstitvi pripomočka na seznam. Obliko in podrobnejšo vsebino predloga določi JAZMP s splošnim aktom v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravje.

(3) V primerih iz prvega odstavka tega člena se za zdravstveno ustanovo smiselno uporabljajo določbe, ki določajo obveznost proizvajalcev iz Uredbe 2017/745/EU. Zdravstvena ustanova je odgovorna za skladnost ponovne obdelave, kakovost tako obdelanega medicinskega pripomočka in njegovo varno uporabo.

(4) Zdravstvena ustanova lahko odda pripomočke v ponovno obdelavo zunanjemu obdelovalcu, ki ima veljaven ustrezen certifikat priglašenega organa za proizvodnjo medicinskih pripomočkov. Z zunanjim obdelovalcem mora zdravstvena ustanova skleniti pisni sporazum, v katerem so določene najmanj medsebojne obveznosti in pogoji, pod katerimi so pripomočki ponovno obdelajo, ter merila, ki jim morajo ustrezati ponovno obdelani pripomočki. Zdravstvena ustanova je odgovorna za skladnost ponovne obdelave pri zunanjem obdelovalcu, kakovost ponovno obdelanega medicinskega pripomočka ter za njegovo varno uporabo.

(5) Zdravstvena ustanova zagotovi pacientom informacije o uporabi ponovno obdelanih pripomočkov v zdravstveni ustanovi in druge pomembne informacije o ponovno obdelanih pripomočkih, s katerimi se pacient zdravi.

(6) Zdravstvena ustanova na svoji spletni strani objavi informacije o vrsti medicinskih pripomočkov, ki so bili ponovno obdelani in jih uporabljajo pri izvajanju dejavnosti.

(7) Pripomočkov za enkratno uporabo, ki so bili ponovno obdelani, ni dovoljeno dajati na trg.

V. REGISTRACIJA POSLOVNIH SUBJEKTOV

15. člen

(registracija distributerja)

(1) Distributer s sedežem v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: distributer), razen distributerja, ki omogoča dostopnost izključno pripomočkov iz četrtega odstavka 21. člena tega zakona, se pred začetkom izvajanja dejavnosti na trgu Republike Slovenije registrira v informacijski sistem JAZMP.

(2) Distributer vloži vlogo za registracijo v informacijskem sistemu JAZMP. Vloga za registracijo vsebuje naslednje podatke:

- ime ali firma in naslov, matična številka iz Poslovnega registra Slovenije,
- kontaktni podatki (telefonska številka oziroma elektronski naslov),
- kontaktni podatki osebe, odgovorne za skladnost z zakonodajo, in osebe, odgovorne za vigilanco, iz tretjega odstavka 20. člena tega zakona,
- navedba, ali se dostopnost pripomočkov omogoča tudi nestrokovnjakom,
- ime ali firma in naslov proizvajalca pripomočka in pooblaščenega predstavnika proizvajalca, kadar ima proizvajalec sedež v tretji državi,
- najvišji razred tveganja pripomočka.

(3) JAZMP registrira distributerja najpozneje v petih dneh od vložitve vloge za registracijo iz prejšnjega odstavka.

(4) Distributer skrbi za točnost podatkov iz drugega odstavka tega člena. Spremembe podatkov oziroma prenehanje omogočanja dostopnosti pripomočka na trgu Republike Slovenije sporoči v informacijskem sistemu JAZMP najpozneje v osmih dneh od nastanka spremembe.

(5) Distributer enkrat letno na podlagi zahteve v informacijskem sistemu JAZMP potrdi točnost podatkov iz drugega odstavka tega člena v roku, ki je naveden v zahtevi, in ne sme biti krajši od 30 dni. Če tega ne stori, JAZMP v 30 dneh po preteku roka za potrditev točnosti podatkov začne postopek izbrisa iz registra.

(6) Podatki iz drugega odstavka tega člena, razen kontaktnih podatkov, so javno dostopni.

16. člen

(registracija proizvajalcev pripomočkov, izdelanih za posameznega uporabnika)

(1) Proizvajalec pripomočkov, izdelanih za posameznega uporabnika, s sedežem v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: proizvajalec pripomočkov, izdelanih za posameznega uporabnika) se pred začetkom izvajanja dejavnosti registrira v informacijski sistem JAZMP.

(2) Proizvajalec pripomočkov, izdelanih za posameznega uporabnika, vloži vlogo za registracijo v informacijskem sistemu JAZMP. Vloga za registracijo vsebuje naslednje podatke:

- ime ali firma in naslov, matična številka iz Poslovnega registra Slovenije,
- kontaktni podatki (telefonska številka oziroma elektronski naslov),
- najvišji razred tveganja pripomočkov,
- kategorija pripomočka iz klasifikacije, ki jo za ta namen objavi JAZMP na svoji spletni strani, in
- navedba, ali proizvaja pripomočke za vsaditev.

(3) JAZMP registrira proizvajalca pripomočkov, izdelanih za posameznega uporabnika, najpozneje v petih dneh od vložitve vloge za registracijo iz prejšnjega odstavka.

(4) Proizvajalec pripomočkov, izdelanih za posameznega uporabnika, skrbi za točnost podatkov iz drugega odstavka tega člena. Spremembe podatkov oziroma prenehanje dajanja pripomočka na trg Republike Slovenije sporoči v informacijskem sistemu JAZMP najpozneje v osmih dneh od nastanka spremembe.

(5) Proizvajalec pripomočkov, izdelanih za posameznega uporabnika, enkrat letno na podlagi zahteve v informacijskem sistemu JAZMP potrdi točnost podatkov iz drugega odstavka tega člena v roku, ki je naveden v zahtevi, in ne sme biti krajši od 30 dni. Če tega ne stori, JAZMP po 30 dneh po preteku roka za potrditev točnosti podatkov začne postopek izbrisa iz registra.

(6) Podatki iz drugega odstavka tega člena, razen kontaktnih podatkov, so javno dostopni.

17. člen

(registracija obdelovalcev pripomočkov)

(1) Zdravstvena ustanova, ki v skladu s 14. členom tega zakona izvaja ponovno obdelavo pripomočkov za enkratno uporabo (v nadaljnjem besedilu: obdelovalec pripomočkov), se pred začetkom izvajanja dejavnosti registrira v informacijski sistem JAZMP.

(2) Obdelovalec pripomočkov vloži vlogo za registracijo v informacijskem sistemu JAZMP. Vloga za registracijo vsebuje naslednje podatke:

- ime ali firma in naslov, matična številka iz Poslovnega registra Slovenije,
- kontaktni podatki (telefonska številka oziroma elektronski naslov),
- navedba, katere pripomočke ponovno obdeluje, in ali pri posamezni ponovni obdelavi sodeluje z zunanjim izvajalcem ter navedbo tega zunanjega izvajalca.

(3) JAZMP registrira obdelovalca pripomočkov najpozneje v petih dneh od vložitve vloge za registracijo iz prejšnjega odstavka.

(4) Obdelovalec pripomočkov skrbi za točnost podatkov iz drugega odstavka tega člena. Spremembe podatkov oziroma prenehanje opravljanja te dejavnosti sporoči v informacijskem sistemu JAZMP najpozneje v osmih dneh od nastanka spremembe.

(5) Obdelovalec pripomočkov enkrat letno na podlagi zahteve v informacijskem sistemu JAZMP potrdi točnost podatkov iz drugega odstavka tega člena v roku, ki je naveden v zahtevi, in ne sme biti krajši od 30 dni. Če tega ne stori, JAZMP po

30 dneh po preteku roka za potrditev točnosti podatkov začne postopek izbrisa iz registra.

(6) Podatki iz drugega odstavka tega člena, razen kontaktnih podatkov, so javno dostopni.

18. člen

(registracija zdravstvenih ustanov, ki proizvajajo in uporabljajo pripomočke v zdravstvenih ustanovah)

(1) Zdravstvena ustanova, ki proizvaja in uporablja pripomočke v skladu s petim odstavkom 5. člena Uredbe 2017/745/EU in petim odstavkom 5. člena Uredbe 2017/746/EU, se pred začetkom izvajanja dejavnosti proizvodnje in uporabe pripomočkov v zdravstveni ustanovi registrira v informacijski sistem.

(2) Zdravstvena ustanova vloži vlogo za registracijo v informacijskem sistemu JAZMP. Vloga vsebuje naslednje podatke:

- ime ali firma in naslov, matična številka iz Poslovnega registra Slovenije,
- kontaktni podatki (telefonska številka oziroma elektronski naslov),
- predvideni namen uporabe pripomočka,
- razred tveganja, če gre za in vitro pripomoček,
- navedba osebe, odgovorne za skladnost z zakonodajo, in osebe, odgovorne za vigilanco, iz 20. člena tega zakona.

(3) JAZMP registrira zdravstveno ustanovo najpozneje v petih dneh od vložitve vloge za registracijo.

(4) Zdravstvena ustanova skrbi za točnost podatkov iz drugega odstavka tega člena. Spremembe podatkov oziroma prenehanje opravljanja dejavnosti sporoči v informacijskem sistemu JAZMP najpozneje v osmih dneh od nastanka spremembe.

(5) Zdravstvena ustanova enkrat letno na podlagi zahteve v informacijskem sistemu JAZMP potrdi točnost podatkov iz drugega odstavka tega člena v roku, ki je naveden v zahtevi, in ne sme biti krajši od 30 dni. Če tega ne stori, JAZMP po 30 dneh po preteku roka za potrditev točnosti podatkov začne postopek izbrisa iz registra.

(6) Podatki iz drugega odstavka tega člena, razen kontaktnih podatkov, so javno dostopni.

VI. OMOGOČANJE DOSTOPNOSTI PRIPOMOČKOV

19. člen

(hramba podatkov)

(1) Odgovorna oseba proizvajalca, pooblaščenega predstavnika ali sponzorja, ki ima sedež na ozemlju Republike Slovenije, v primeru stečaja ali prenehanja opravljanja svoje poslovne dejavnosti zagotovi, da se dokumentacija iz oddelka 7 poglavja III Priloge IX, oddelka 3 poglavja III Priloge XV Uredbe 2017/745/EU, oddelka 6 poglavja III Priloge IX in 3 poglavja II Priloge XIV Uredbe 2017/746/EU, prenese na drug poslovni subjekt, ki ga ne obvladuje povezana oseba oziroma ki ni lastniško povezan s poslovnim subjektom, ki je v stečaju ali je prenehal opravljati dejavnost.

(2) Odgovorna oseba iz prejšnjega odstavka zagotovi, da ima poslovni subjekt sklenjene vse sporazume in postopke, vključno z zavarovanjem finančnih posledic prenosa in hrambe, ki zagotavljajo, da bo ob prenehanju dejavnosti iz kakršnega koli razloga, dokumentacija premeščena na drug poslovni subjekt.

(3) Drug poslovni subjekt, kateremu je bila predana dokumentacija iz prvega odstavka tega člena, mora hraniti dokumentacijo v skladu z oddelkom 3 poglavja III Priloge XV Uredbe 2017/745/EU in oddelkom 3 poglavja II Priloge XIV Uredbe 2017/746/EU, pri čemer mora biti dokumentacija na voljo organom nadzora.

(4) Kadar dokumentacija iz prvega odstavka tega člena ob začetku stečajnega postopka še ni prenesena na drug poslovni subjekt, odgovornost za izvedbo prenosa preide na stečajnega

upravitelja. Če prenos dokumentacije na drug poslovni subjekt iz objektivnih razlogov ni možen, se dokumentacija prenese na JAZMP, ki poskrbi za ustrezno hrambo.

20. člen

(oseba, odgovorna za skladnost z zakonodajo, in oseba, odgovorna za vigilanco)

(1) Proizvajalci, pooblaščen predstavniki proizvajalca, proizvajalci pripomočkov, izdelanih za posameznega uporabnika, ter proizvajalci sistema in paketa iz 22. člena Uredbe 2017/745/EU ob registraciji JAZMP predložijo dokazila, ki izkazujejo ustreznost kvalifikacij osebe, odgovorne za skladnost z zakonodajo, iz 15. člena Uredbe 2017/745/EU in 15. člena Uredbe 2017/746/EU.

(2) Uvozniki imajo v svoji organizaciji vsaj eno osebo, ki je odgovorna za skladnost z zakonodajo, in vsaj eno osebo, ki je odgovorna za poročanje o vigilančnih zapletih. Osebe iz prejšnjega stavka morajo imeti ustrezno strokovno znanje na področju medicinskih pripomočkov, ki se dokaže z eno od naslednjih kvalifikacij:

– diploma, spričevalo ali drugo dokazilo o izobrazbi, pridobljeni po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbi, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 8. raven, s področja prava, medicine, farmacije, inženirstva ali druge znanstvene vede oziroma

– potrdilo poslovnega subjekta na področju pripomočkov, ki izkazuje vsaj eno leto delovnih izkušenj z zakonodajnimi zahtevami ali sistemom vodenja kakovosti, povezanim z medicinskimi pripomočki, ali kopijo pogodbe oziroma drugim zadevnim dokumentom.

(3) Zdravstvene ustanove in distributerji, razen distributerjev, ki omogočajo dostopnost izključno pripomočkov opredeljenih v četrtem odstavku 21. člena tega zakona, imajo v svoji organizaciji vsaj eno osebo, ki je odgovorna za skladnost z zakonodajo, in vsaj eno osebo, ki je odgovorna za poročanje o vigilančnih zapletih. Oseba, odgovorna za skladnost z zakonodajo, poleg obveznosti iz drugega odstavka 14. člena Uredbe 2017/745/EU in drugega odstavka Uredbe 2017/746/EU vodi evidenco opravljenih nalog, ki predstavlja osnovo za izkazovanje izpolnjevanja njenih obveznosti. Osebe iz prvega stavka tega odstavka morajo imeti ustrezno strokovno znanje na področju medicinskih pripomočkov, ki se dokaže s potrdilom poslovnega subjekta na področju pripomočkov, ki izkazuje vsaj eno leto delovnih izkušenj z zakonodajnimi zahtevami ali sistemom vodenja kakovosti, povezanim z medicinskimi pripomočki, ali kopijo pogodbe oziroma drugim relevantnim dokumentom.

(4) Naloge osebe, odgovorne za skladnost z zakonodajo, lahko opravlja tudi oseba, odgovorna za poročanje o vigilančnih zapletih.

(5) Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena uvoznikom, ki so skladno z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, opredeljeni kot mikro in mala podjetja, ter distributerjem ni treba imeti osebe, odgovorne za skladnost z zakonodajo, v svoji organizaciji, vendar pa jim mora biti takšna oseba stalno in nepretrgoma na voljo. V tem primeru poslovni subjekt preveri izpolnjevanje pogojev oziroma kvalifikacij osebe iz drugega in tretjega odstavka tega člena.

21. člen

(omogočanje dostopnosti pripomočkov nestrokovnjakom)

(1) Poslovni subjekti, ki omogočajo dostopnost pripomočkov, zagotovijo, da se aktivnosti distribucije pripomočkov izvajajo v skladu z načeli dobre distribucijske prakse.

(2) Fizičnim osebam oziroma nestrokovnjakom se dostopnost pripomočkov omogoča v enotah izvajalcev lekarniške dejavnosti na primarni ravni ali prodajalnah, kot jih določa zakon, ki ureja trgovinsko dejavnost.

(3) Poslovni subjekti iz prejšnjega odstavka morajo imeti zaposleno osebo z ustrežno poklicno kvalifikacijo najmanj srednje strokovno izobrazbo, ki je po zakonu, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena v 5. raven slovenskega ogrodja kvalifikacij, in je usposobljena za strokovno svetovanje za pripomočke, ki jim omogočajo dostopnost (v nadaljnjem besedilu: oseba za strokovno svetovanje).

(4) Ne glede na prejšnji odstavek lahko poslovni subjekti brez osebe za strokovno svetovanje omogočajo nestrokovnjakom dostopnost:

– pripomočkov razreda I, ki jim v skladu s točko (d) oddelka 23.1 poglavja III Priloge I Uredbe 2017/745/EU ni priloženo navodilo za uporabo,

– in vitro pripomočkov, za katere v skladu s točko (d) oddelka 20.1 poglavja III Priloge I Uredbe 2017/746/EU navodilo za uporabo ni potrebno oziroma ni priloženo pripomočku, ali

– pripomočkov, ki jih JAZMP na podlagi strokovne presoje tveganja pri uporabi uvrsti na seznam pripomočkov, katerih dostopnost lahko poslovni subjekti omogočajo brez strokovnega svetovanja.

(5) Za pripomočke iz prejšnjega odstavka morajo poslovni subjekti za namen zbiranja informacij o kritičnih pripomočkih v izrednih razmerah sporočati podatke o posameznem medicinskem pripomočku v skladu z Uredbo 2022/123/EU. Ne glede na prejšnji odstavek lahko JAZMP v primeru naravnih in drugih nesreč ter kriznih razmer v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, prepove prodajo posameznega pripomočka iz prejšnjega odstavka brez osebe za strokovno svetovanje in zahteva, da se distributerji, ki omogočajo dostopnost teh pripomočkov, registrirajo pri JAZMP v skladu s 15. členom tega zakona.

(6) Oseba za strokovno svetovanje ob prodaji medicinskega pripomočka nestrokovnjaka seznani z načinom uporabe pripomočka, morebitnimi previdnostnimi ukrepi in drugimi pomembnimi informacijami o pripomočku. Oseba za strokovno svetovanje je prisotna ves obratovalni čas poslovnega subjekta.

(7) Prodajo in vitro diagnostičnega medicinskega pripomočka za samotestiranje nalezljivih bolezni lahko izvaja le oseba za strokovno svetovanje, ki pri prodaji nestrokovnjaka seznani s pravilnim postopkom samotestiranja, pomenom rezultata in ustreznim ukrepanjem glede na rezultat.

(8) Poslovni subjekt, ki omogoča dostopnost pripomočkov na daljavo, nestrokovnjakom zagotovi možnost strokovnega svetovanja o posameznem pripomočku na daljavo.

(9) Poslovni subjekt, ki omogoča dostopnost pripomočkov, zagotovi osebi za strokovno svetovanje, ki je pri njem zaposlena, redno strokovno izpopolnjevanje za vrste pripomočkov, ki jim omogoča dostopnost.

(10) Dostopnost pripomočkov, ki jih proizvajalec opredeli za profesionalno uporabo, lahko nestrokovnjakom omogoča le zdravstveni delavec, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja zdravstveno dejavnost. Ne glede na prejšnji stavek lahko oseba za strokovno svetovanje nestrokovnjaku omogoči dostop do pripomočka na podlagi naročilnice za medicinski pripomoček.

VII. SPREMLJANJE IN ZMANJŠEVANJE POMANJKANJA PRIPOMOČKOV V IZREDNIH RAZMERAH

22. člen

(izvajanje Uredbe 2022/123/EU)

(1) JAZMP imenuje predstavnika v izvršno usmerjevalno skupino za pomanjkanje medicinskih pripomočkov v skladu z 21. členom Uredbe 2022/123/EU.

(2) Za namen zbiranja informacij o kritičnih medicinskih pripomočkih v izrednih razmerah v skladu z Uredbo 2022/123/EU proizvajalec pripomočkov, pooblaščen predstavnik, uvoznik in distributer pripomočkov JAZMP sporoči podatke iz tretjega odstavka 25. člena Uredbe 2022/123/EU. JAZMP lahko zahteva te informacije za posamezni medicinski

pripomoček tudi v drugih okoliščinah, pomembnih za redno in varno preskrbo s tem pripomočkom.

(3) JAZMP lahko podatke iz tretjega odstavka 25. člena Uredbe 2022/123/EU zahteva tudi od zdravstvenih ustanov in drugih poslovnih subjektov, ki pripomočke dajejo v uporabo.

VIII. OGLAŠEVANJE

23. člen

(oglaševanje pripomočkov)

(1) Oglaševanje pripomočkov so vse oblike obveščanja, vključno z obveščanjem od vrat do vrat, propagiranjem ali spodbujanjem, ki je namenjeno pospeševanju predpisovanja, izdajanja, prodaje ali uporabe pripomočkov.

(2) Prepovedano je oglaševanje pripomočkov v skladu s 7. členom Uredbe 2017/745/EU in 7. členom Uredbe 2017/746/EU. Ne glede na prejšnji stavek je dovoljeno prikazovanje pripomočkov iz tretjega odstavka 21. člena Uredbe 2017/745/EU in tretjega odstavka 19. člena Uredbe 2017/746/EU.

(3) Pripomočki, ki se uporabljajo le pri opravljanju zdravstvene dejavnosti, se lahko oglašujejo le strokovni javnosti. Strokovna javnost so zdravstveni delavci, kot jih opredeljuje zakon, ki ureja zdravstveno dejavnost.

(4) Pri oglaševanju pripomočkov strokovni javnosti je prepovedano dajati, ponujati ali obljubljati darila, finančne ugodnosti ali materialne koristi, razen če so majhne vrednosti. Vrednosti daril, finančnih ugodnosti ali materialnih koristi male vrednosti ne smejo presežati vrednosti, določenih za javne uslužbenke.

24. člen

(dajanje vzorcev pripomočkov splošni in strokovni javnosti)

(1) Dajanje vzorcev pripomočkov splošni javnosti je dovoljeno, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

– vzorec pripomočka ustreza vsem predpisanim zahtevam za pripomočke,

– vzorec pripomočka je označen z navedbo, da gre za vzorec,

– vzorec pripomočka je v najmanjšem pakiranju in

– poslovni subjekt, ki razdeljuje vzorce, vodi evidenco o vrsti in količini vzorcev razdeljenih pripomočkov.

(2) Poslovni subjekt, ki izdeluje pripomočke ali omogoča dostopnost pripomočkov, lahko daje vzorce izvajalcem zdravstvene, lekarniške ali druge dejavnosti, pri kateri uporabljajo pripomočke, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

– vzorec pripomočka ustreza vsem predpisanim zahtevam za pripomočke,

– vzorec pripomočka je označen z navedbo, da gre za vzorec,

– vzorec pripomočka je v najmanjšem pakiranju,

– poslovni subjekt, ki razdeljuje vzorce, vodi evidenco o vrsti, količini in prejemnikih vzorcev pripomočkov in

– prejemnik ne sme prodajati vzorcev pripomočkov.

IX. KLINIČNE RAZISKAVE IN ŠTUDIJE UČINKOVITOSTI

25. člen

(klinične raziskave, ki se izvajajo zaradi dokazovanja skladnosti pripomočkov)

(1) JAZMP je pristojna za odobritev klinične raziskave iz 70. člena Uredbe 2017/745/EU. Po prejemu vloge JAZMP preveri, ali klinična raziskava za dokazovanje skladnosti pripomočkov iz 62. člena Uredbe 2017/745/EU spada na področje uporabe Uredbe 2017/745/EU in ali je v skladu s poglavjem II Priloge XV dosje vloge popoln ter obvesti sponzorja v skladu z drugim pododstavkom prvega odstavka, tretjim, četrtim in sedmim odstavkom 70. člena Uredbe 2017/745/EU.

(2) V primeru kliničnih raziskav iz točke (b) sedmega odstavka 70. člena Uredbe 2017/745/EU v obdobju od datuma potrditve iz petega odstavka 70. člena Uredbe 2017/745/EU (v nadaljnjem besedilu: datum potrditve) do roka, določenega v točki (b) sedmega odstavka 70. člena Uredbe 2017/745/EU, JAZMP in KME ocenita vlogo v skladu z 71. členom Uredbe 2017/745/EU.

(3) Ocena vloge KME za klinične raziskave, ki se izvajajo zaradi dokazovanja skladnosti pripomočkov, zajema oceno dokumentacije iz oddelkov 1.13, 3.1.3, 3.6.3, 3.12, 3.13, 4.3, 4.4 in 4.5 poglavja II Priloge XV Uredbe 2017/745/EU.

(4) KME v 30 dneh po datumu potrditve predloži sponzorju in JAZMP mnenje v zvezi s klinično raziskavo.

(5) Sponzor v Republiki Sloveniji lahko začne izvajati klinično raziskavo pripomočkov:

- iz točke (a) sedmega odstavka 70. člena Uredbe 2017/745/EU takoj po datumu potrditve in pod pogojem, da KME v zvezi s klinično raziskavo ni dala negativnega mnenja;
- iz točke (b) sedmega odstavka 70. člena Uredbe 2017/745/EU, takoj ko ga JAZMP obvesti o odobritvi in pod pogojem, da KME v zvezi s klinično raziskavo ni dala negativnega mnenja.

26. člen

(druge klinične raziskave pripomočkov)

(1) Sponzor klinične raziskave iz 82. člena Uredbe 2017/745/EU JAZMP obvesti o takšni raziskavi prek informacijskega sistema JAZMP.

(2) Sponzor k obvestilu iz prejšnjega odstavka priloži:

- obrazec za vlogo iz poglavja II Priloge XV Uredbe 2017/745/EU z informacijami iz oddelkov 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.6, 1.9, 1.11, 1.14 in 1.16,
- informacije iz oddelkov 4.3, 4.4 in 4.5 Priloge XV Uredbe 2017/745/EU,
- načrt klinične raziskave z informacijami, ki izhajajo iz oddelka 3 poglavja II Priloge XV Uredbe 2017/745/EU.

(3) Sponzor lahko začne izvajati klinične raziskave pripomočkov po datumu potrditve pod pogojem, da KME ni podal negativnega mnenja.

27. člen

(študije učinkovitosti)

(1) JAZMP preveri, ali študije učinkovitosti iz 58. člena Uredbe 2017/746/EU spadajo na področje uporabe Uredbe 2017/746/EU in ali je dosje vloge v skladu s poglavjem I Priloge XIV Uredbe 2017/746/EU popoln ter obvesti sponzorja v skladu z drugim pododstavkom prvega odstavka 66. člena Uredbe 2017/746/EU.

(2) V primeru študij učinkovitosti iz točke (b) sedmega odstavka 66. člena Uredbe 2017/746/EU v obdobju od datuma potrditve iz petega odstavka 66. člena Uredbe 2017/746/EU (v nadaljnjem besedilu: datum potrditve) do roka, določenega v točki (b) sedmega odstavka 66. člena Uredbe 2017/746/EU, JAZMP in KME ocenita vlogo v skladu s 67. členom Uredbe 2017/746/EU.

(3) Ocena vloge KME iz prejšnjega odstavka zajema oceno dokumentacije iz točk (c), (m), (t) in (u) oddelka 2.3.2 dela A Priloge XIII Uredbe 2017/746/EU in iz oddelkov 1.13, 4.3, 4.4 in 4.5 poglavja I Priloge XIV Uredbe 2017/746/EU.

(4) V primeru študij učinkovitosti iz točke (b) sedmega odstavka 66. člena Uredbe 2017/746/EU KME v 30 dneh po datumu potrditve predloži sponzorju in JAZMP mnenje v zvezi s študijo učinkovitosti.

(5) Sponzor v Republiki Sloveniji lahko začne izvajati študijo učinkovitosti:

- iz točke (a) sedmega odstavka 66. člena Uredbe 2017/746/EU po preteku 30 dni od datuma potrditve pod pogojem, da KME ni dal negativnega mnenja;
- iz točke (b) sedmega odstavka 66. člena Uredbe 2017/746/EU, takoj ko ga JAZMP obvesti o odobritvi in pod

pogojem, da KME v zvezi s študijo učinkovitosti ni dal negativnega mnenja.

28. člen

(bistvene spremembe kliničnih raziskav in študij učinkovitosti)

(1) Za bistvene spremembe kliničnih raziskav iz 62. in 74. člena Uredbe 2017/745/EU se glede potrditve ali ocenjevanja vloge za bistveno spremembo in predložitve mnenja KME v zvezi z bistveno spremembo klinične raziskave smiselno uporablja 25. člen tega zakona.

(2) Za bistvene spremembe študije učinkovitosti iz 71. člena Uredbe 2017/746/EU se glede potrditve ali ocenjevanja bistvene spremembe smiselno uporablja 27. člen tega zakona.

29. člen

(zavarovanje za škodo)

Sponzor in raziskovalec pred začetkom izvajanja klinične raziskave ali študije učinkovitosti, ki se izvaja v Republiki Sloveniji, zavarujeta svojo odgovornost za morebitno škodo, ki jo utрпи udeleženec zaradi sodelovanja v klinični raziskavi ali študiji učinkovitosti.

X. VIGILANCA

30. člen

(poročanje zdravstvenih delavcev
o resnih zapletih s pripomočki)

(1) Zdravstveni delavec poroča JAZMP o vsakem sumu resnega zapleta s pripomočkom iz točke (a) prvega odstavka 87. člena Uredbe 2017/745/EU in točke (a) prvega odstavka 82. člena Uredbe 2017/746/EU prek informacijskega sistema, in sicer čim prej oziroma najpozneje v 48 urah od ugotovitve resnega zapleta oziroma seznanitve z njim.

(2) JAZMP lahko na podlagi soglasja zdravstvenega delavca iz prejšnjega odstavka poslovnemu subjektu za namen preiskave pošlje osebno ime zdravstvenega delavca in njegove kontaktne podatke, ki jih je navedel v poročilu.

(3) Zdravstvena ustanova poslovnemu subjektu za namen preiskave v zvezi z resnim zapletom s pripomočkom omogoči dostop do pripomočka, pri katerem je prišlo do suma resnega zapleta in o katerem je poročala v skladu s prvim odstavkom tega člena. Če to ni mogoče, zdravstvena ustanova zagotovi vzorec enakega pripomočka.

XI. FINANCIRANJE JAZMP

31. člen

(viri financiranja)

(1) Naloge in storitve, ki jih izvaja JAZMP na podlagi tega zakona, Uredbe 2017/745/EU, Uredbe 2017/746/EU in Uredbe 2022/123/EU se financirajo iz sredstev proračuna Republike Slovenije, pristojbin in drugih prihodkov, pridobljenih z opravljanjem storitev in drugih virov v skladu s predpisi.

(2) Iz proračuna Republike Slovenije se financirajo plače, stroški materiala in storitev ter stroški investicij za tista delovna mesta v okviru JAZMP, za katerih izvajanje ta zakon ali drugi predpisi Republike Slovenije oziroma Evropske unije ne dopuščajo zaračunavanja pristojbin. Minister določi vrsto in obseg nalog ter programov JAZMP, ki se financirajo iz proračuna Republike Slovenije.

32. člen

(pristojbine)

(1) Za stroške izvajanja nalog in postopkov, ki jih JAZMP izvaja na podlagi tega zakona, Uredbe 2017/745/EU in Uredbe 2017/746/EU, predlagatelj plača pristojbino JAZMP.

(2) Priglašeni organi, proizvajalci, pooblaščenici predstavniki, uvozniki, distributerji, razen distributerjev, ki omogoča do-

stopnost izključno pripomočkov iz četrtega odstavka 21. člena tega zakona, proizvajalci pripomočkov, izdelanih za posameznega uporabnika, obdelovalci pripomočkov, zdravstvene ustanove, ki proizvajajo in uporabljajo pripomočke v zdravstvenih ustanovah, plačujejo JAZMP letne pristojbine za vzdrževanje sistema, spremljanje trga medicinskih pripomočkov in aktivnosti proizvajalcev, priglašanih organov, uvoznikov, distributerjev in zdravstvenih ustanov ter preverjanje izpolnjevanja pogojev, določenih s tem zakonom, Uredbo 2017/745/EU in Uredbo 2017/746/EU.

(3) Za zavezanca, ki zagotovi ustrezno ločeno računovodstvo in vodijo ločene računovodske evidence v svojih računovodskih sistemih, tako da je jasno razlikovanje med dejavnostjo s pripomočki in drugo dejavnostjo, je osnova za določitev letne pristojbine čisti letni prihodek, ustvarjen na podlagi prometa s pripomočki.

(4) Za zavezanca, ki ne vodijo ločenega računovodstva v skladu s prejšnjim odstavkom, je osnova za določitev letne pristojbine čisti letni prihodek zavezanca.

(5) Višina in načini plačila pristojbin se določijo v tarifi za pripomočke, ki jo izda svet JAZMP v skladu z zakonom, ki ureja javne agencije.

(6) Določbe tega člena ne posegajo v pristojbine KME.

XII. NADZOR

33. člen

(pristojnosti pri nadzoru)

(1) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tega zakona, Uredbe 2017/745/EU, Uredbe 2017/746/EU in Uredbe 2022/123/EU opravljajo inšpektorji JAZMP.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek inšpekcijski nadzor nad izvajanjem prvega in drugega odstavka 11. člena tega zakona opravlja inšpektorat, pristojen za zdravje.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb drugega odstavka 21. člena tega zakona, ki se nanašajo na izpolnjevanje pogojev iz predpisov o trgovini, opravlja inšpektorat, pristojen za trgovinsko dejavnost.

34. člen

(inšpekcijski nadzor)

Za način opravljanja inšpekcijskega nadzora in imenovanje inšpektorjev se uporablja zakon, ki ureja zdravila, če s tem zakonom ni drugače določeno.

35. člen

(ukrepi farmacevtskih inšpektorjev na področju medicinskih pripomočkov)

(1) Inšpektor, ki pri opravljanju inšpekcijskega nadzora ugotovi kršitve tega zakona in na njegovi podlagi sprejetih predpisov, Uredbe 2017/745/EU in Uredbe 2017/746/EU, ima poleg pravic in dolžnosti, določenih v zakonu, ki ureja inšpekcijski nadzor, tudi pravico in dolžnost:

1. prepovedati poslovnemu subjektu opravljanje dejavnosti zaradi neizpolnjevanja predpisanih pogojev,

2. odrediti poslovnemu subjektu, da uskladi svoje poslovanje s tem zakonom, Uredbo 2017/745/EU in Uredbo 2017/746/EU,

3. odrediti poslovnemu subjektu, da sprejme popravilne ukrepe, s katerimi zagotovi skladnost pripomočka z zahtevami iz Uredbe 2017/745/EU, Uredbe 2017/746/EU ter tega zakona,

4. zahtevati, da sponzor spremeni katerega od vidikov klinične raziskave in študije učinkovitosti,

5. prepovedati izvajanje klinične raziskave ali študije učinkovitosti,

6. začasno preklicati, omejiti oziroma v celoti ali delno preklicati imenovanje priglašene organa,

7. odrediti priglašenemu organu, da trajno ali začasno preklic vse neupravičeno izdane certifikate v roku, ki ga določi,

8. omejiti, prepovedati ali dovoliti pod posebnimi zahtevami omogočanje dostopnosti na trgu ali dajanje v uporabo pripomoček, ki pomeni nesprejemljivo tveganje za zdravje ali varnost pacientov, uporabnikov ali drugih oseb, za javno zdravje ali ni v skladu z zahtevami iz Uredbe 2017/745/EU, Uredbe 2017/746/EU in tega zakona,

9. odrediti umik ali odpoklic pripomočka, ki pomeni nesprejemljivo tveganje za zdravje ali varnost pacientov, uporabnikov ali drugih oseb, za druge vidike varovanja javnega zdravja ali ni v skladu z zahtevami iz Uredbe 2017/745/EU, Uredbe 2017/746/EU in tega zakona,

10. zaseči, uničiti, odrediti uničenje ali drugače onemogočiti delovanje pripomočka, ki pomeni nesprejemljivo tveganje za zdravje ali varnost pacientov, uporabnikov ali drugih oseb, za javno zdravje ali ni v skladu z zahtevami Uredbe 2017/745/EU in Uredbe 2017/746/EU in tem zakonom,

11. zahtevati od poslovnega subjekta vse potrebne podatke ter vpogled v izdane listine in drugo dokumentacijo,

12. brezplačno odvzeti vzorec pripomočka ali, kadar to ni izvedljivo, brezplačno dostopati do pripomočka,

13. omejiti proizvodnjo in uporabo posameznih vrst pripomočkov iz petega odstavka 5. člena Uredbe 2017/745/EU in petega odstavka 5. člena Uredbe 2017/746/EU ter tega zakona,

14. odrediti druge ukrepe in opraviti dejanja, potrebna za izvajanje Uredbe 2017/745/EU, Uredbe 2017/746/EU in tega zakona.

(2) Pritožba zoper ukrepe iz prejšnjega odstavka, ki jih odredi farmacevtski inšpektor, ne zadrži njihove izvršitve.

XIII. KAZENSKÉ DOLOČBE

36. člen

(prekrški)

(1) Z globo od 800 do 4.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:

1. zdravstveni ustanovi na njeno zahtevo ne posreduje navodila za uporabo v slovenskem jeziku za pripomočke, ki jih proizvajalec opredeli za profesionalno uporabo v skladu s šestim odstavkom 7. člena tega zakona,

2. ne izroči pacientu kartice o vsadku, ki spremlja pripomoček, v skladu s prvim odstavkom 11. člena tega zakona,

3. ne pošlje podatkov v CRPP v skladu s prvim odstavkom 11. člena tega zakona,

4. ne hrani UDI za pripomočke, ki so ji bili dobavljeni, v skladu z 12. členom tega zakona,

5. ne upošteva standardov za interne pripomočke v skladu s tretjim odstavkom 13. člena tega zakona,

6. ne zagotovi pacientom informacije o uporabi ponovno obdelanih pripomočkov ali drugih pomembnih informacij o ponovno obdelanih pripomočkih, s katerimi se pacient zdravi, v skladu s petim odstavkom 14. člena tega zakona,

7. v informacijski sistem JAZMP ne sporoči podatkov iz drugega odstavka 15., drugega odstavka 16., drugega odstavka 17. ali drugega odstavka 18. člena tega zakona,

8. ne sporoči podatka o spremembi ali prenehanju omogočanja dostopnosti pripomočkov v skladu s četrtem odstavkom 15. člena tega zakona,

9. ne sporoči podatka o spremembi ali prenehanju dajanja na trg pripomočkov v skladu s četrtem odstavkom 16. člena tega zakona,

10. ne sporoči podatka o spremembi ali prenehanju opravljanja dejavnosti v skladu s četrtem odstavkom 17. in četrtem odstavkom 18. člena tega zakona,

11. uvoznik, distributer ali zdravstvena ustanova nima določene ustrezne osebe, ki je odgovorna za skladnost z zakonodajo, v skladu z 20. členom tega zakona,

12. pri omogočanju dostopnosti pripomočkov nestrokovnjakom omogoča dostop pripomočkov brez osebe, ki izpolnjuje pogoje iz tretjega odstavka 21. člena tega zakona,

13. nestrokovnjaka ne seznani z načinom uporabe pripomočka, morebitnimi previdnostnimi ukrepi in drugimi pomembnimi informacijami v skladu s šestim odstavkom 21. člena tega zakona,

14. nestrokovnjaku ne zagotavlja možnosti strokovnega svetovanja na daljavo v skladu z osmim odstavkom 21. člena tega zakona,

15. ne zagotavlja rednega strokovnega izpopolnjevanja za osebe za strokovno svetovanje v skladu z devetim odstavkom 21. člena tega zakona,

16. omogoča dostopnost pripomočkov, ki jih je proizvajalec opredelil za profesionalno uporabo, nestrokovnjakom v nasprotju s desetim odstavkom 21. člena tega zakona,

17. daje splošni in strokovni javnosti vzorce pripomočkov v nasprotju s 24. členom tega zakona,

18. prodaja vzorce pripomočkov v nasprotju s peto alinejo drugega odstavka 24. člena tega zakona,

19. začne izvajati klinično raziskavo pripomočkov v nasprotju s petim odstavkom 25. člena tega zakona,

20. ne obvesti JAZMP o drugi klinični raziskavi v skladu s prvim odstavkom 26. člena tega zakona,

21. začne izvajati klinično raziskavo pred datumom podreditve v nasprotju s tretjim odstavkom 26. člena tega zakona,

22. pred začetkom izvajanja klinične raziskave ali študije učinkovitosti nima zavarovane svoje odgovornosti za škodo v skladu s 29. členom tega zakona,

23. na zahtevo pristojnega organa ne omogoči dostopa do izvoda izjave Evropske unije o skladnosti pripomočka v skladu s tretjim odstavkom 6. člena Uredbe 2017/745/EU in tretjim odstavkom 6. člena Uredbe 2017/746/EU,

24. pri označevanju, v navodilih za uporabo, pri omogočanju dostopnosti, dajanju v uporabo in oglaševanju pripomočkov ravna v nasprotju s 7. členom Uredbe 2017/745/EU ali 7. členom Uredbe 2017/746/EU,

25. JAZMP na zahtevo ne predloži kopije pooblastila, ki ga sklene s proizvajalcem v skladu s tretjim odstavkom 11. člena Uredbe 2017/745/EU in tretjim odstavkom 11. člena Uredbe 2017/746/EU,

26. o prenehanju pooblastila proizvajalca ne obvesti JAZMP v skladu s šestim odstavkom 11. člena Uredbe 2017/745/EU in šestim odstavkom 11. člena Uredbe 2017/746/EU,

27. ne zagotovi informacij v skladu s tretjim odstavkom 13. člena Uredbe 2017/745/EU in tretjim odstavkom 13. člena Uredbe 2017/746/EU,

28. ne preveri in dopolni registracije pripomočka v elektronskem sistemu v skladu s četrtem odstavkom 13. člena Uredbe 2017/745/EU in četrtem odstavkom 13. člena Uredbe 2017/746/EU,

29. ne vodi registrov pritožb, neskladnih, odpoklicanih ali umaknjenih pripomočkov ter proizvajalcu, pooblaščenemu predstavniku in distributerjem ne sporoči informacij v skladu s šestim odstavkom 13. člena Uredbe 2017/745/EU in šestim odstavkom 13. člena Uredbe 2017/746/EU,

30. ne hrani izvoda izjave Evropske unije o skladnosti in izvoda ustreznega certifikata v skladu z devetim odstavkom 13. člena Uredbe 2017/745/EU in devetim odstavkom 13. člena Uredbe 2017/746/EU,

31. na zahtevo ne sodeluje s pristojnimi organi v skladu z desetim odstavkom 13. člena Uredbe 2017/745/EU in desetim odstavkom 13. člena Uredbe 2017/746/EU,

32. ne posodablja izjave Evropske unije o skladnosti ali je ne prevede v slovenski ali angleški jezik v skladu s prvim odstavkom 19. člena Uredbe 2017/745/EU in prvim odstavkom 17. člena Uredbe 2017/746/EU,

33. ne pripravi enotne izjave Evropske unije o skladnosti v skladu s drugim odstavkom 19. člena Uredbe 2017/745/EU in drugim odstavkom 17. člena Uredbe 2017/746/EU,

34. ne zagotovi, da je izjava iz oddelka 1 Priloge XIII Uredbe 2017/745/EU na voljo posameznemu pacientu ali uporabniku, opredeljenemu z imenom, kartico ali numerično kodo, v skladu z drugim odstavkom 21. člena Uredbe 2017/745/EU,

35. ne pripravi izjave oziroma ne pripravi izjave na način, ki je določen v prvem in drugem odstavku 22. člena Uredbe 2017/745/EU,

36. ne uporablja enega od postopkov iz Priloge IX ali postopka iz dela A Priloge XI v skladu s tretjim odstavkom 22. člena Uredbe 2017/745/EU,

37. ne zagotovi, da predmet, s katerim se nadomesti del ali komponenta pripomočka, dostopnega na trgu, ne slabi varnosti in učinkovitosti pripomočka v skladu s prvim odstavkom 23. člena Uredbe 2017/745/EU in prvim odstavkom 20. člena Uredbe 2017/746/EU,

38. ne določi vsem višjim stopnjam pakiranja pripomočkov UDI in ne zagotovi pravilne predložitve in prenosa informacij v skladu s tretjim odstavkom 27. člena Uredbe 2017/745/EU in tretjim odstavkom 24. člena Uredbe 2017/746/EU,

39. ne navede zapisov UDI na oznaki pripomočka in vseh višjih stopnjah pakiranja v skladu s četrtem odstavkom 27. člena Uredbe 2017/745/EU in četrtem odstavkom 24. člena Uredbe 2017/746/EU,

40. ne navede osnovnega UDI-DI v izjavi Evropske unije o skladnosti v skladu s šestim odstavkom 27. člena Uredbe 2017/745/EU in šestim odstavkom 24. člena Uredbe 2017/746/EU,

41. ne hrani posodobljenega seznama vseh UDI, ki jih je dodelila v skladu s sedmim odstavkom 27. člena Uredbe 2017/745/EU in sedmim odstavkom 24. člena Uredbe 2017/746/EU,

42. ne hrani UDI za pripomočke iz osmega odstavka 27. člena Uredbe 2017/745/EU in osmega odstavka 24. člena Uredbe 2017/746/EU,

43. pripomočku ne dodeli osnovnega UDI-DI in ga ne vne-se oziroma pošlje v podatkovno zbirko UDI v skladu z 29. členom Uredbe 2017/745/EU in 26. členom Uredbe 2017/746/EU,

44. ne preveri, ali so bile informacije poslane v elektronski sistem, oziroma ne obvesti pristojne osebe, da informacije niso bile vnesene ali da so napačne v skladu s tretjim odstavkom 30. člena Uredbe 2017/745/EU in tretjim odstavkom 27. členom Uredbe 2017/746/EU,

45. ne omogoči javnega dostopa do seznama svojih odvisnih družb ali ne hrani vse zadevne dokumentacije v skladu s tretjim ali petim odstavkom 37. člena Uredbe 2017/745/EU in tretjim ali petim odstavkom 33. členom Uredbe 2017/746/EU,

46. ne posodobi dokumentacije v skladu s tretjim odstavkom 38. člena Uredbe 2017/745/EU in tretjim odstavkom 34. člena Uredbe 2017/746/EU,

47. ne obvesti JAZMP o spremembah v skladu s prvim odstavkom 44. člena Uredbe 2017/745/EU in prvim odstavkom 40. člena Uredbe 2017/746/EU,

48. ne obvesti JAZMP ali zadevne proizvajalce o prenehanju dejavnosti ali ne obvesti zadevnega proizvajalca o začasnem preklicu imenovanja v skladu s tretjim ali petim odstavkom 46. člena Uredbe 2017/745/EU in tretjim ali petim odstavkom 42. člena Uredbe 2017/746/EU,

49. ne sledi postopku za posvetovanje o klinični oceni ali ne obvesti JAZMP o uporabi postopka v skladu s prvim ali tretjim odstavkom 54. člena Uredbe 2017/745/EU,

50. ne obvesti pristojnih organov o certifikatih, ki jih je izdala za pripomočke, za katere je bil opravljen postopek ugotavljanja skladnosti v skladu s prvim odstavkom 55. člena Uredbe 2017/745/EU in prvim odstavkom 50. člena Uredbe 2017/746/EU,

51. ne izda certifikata v uradnem jeziku Evropske unije v skladu s prvim odstavkom 56. člena Uredbe 2017/745/EU in prvim odstavkom 51. člena Uredbe 2017/746/EU,

52. ne vnese informacij v zvezi s certifikati v skladu s petim odstavkom 56. člena Uredbe 2017/745/EU in petim odstavkom 51. člena Uredbe 2017/746/EU,

53. v sporazum o zamenjavi priglašene organa ne vne-se podatkov iz prvega odstavka 58. člena Uredbe 2017/745/EU in prvega odstavka 53. člena Uredbe 2017/746/EU,

54. ne prekliče certifikatov na datum izteka njihove veljavnosti v skladu z drugim odstavkom 58. člena Uredbe 2017/745/EU in drugim odstavkom 53. člena Uredbe 2017/746/EU,

55. v primeru spremembe ne posodobi podatkov in ne poskrbi, da je sprememba dokumentacije jasno prepoznavna v skladu z drugim odstavkom 70. člena Uredbe 2017/745/EU in drugim odstavkom 66. člena Uredbe 2017/746/EU,

56. ne obvesti države članice ali držav članic o razlogih za spremembe kliničnih preiskav ali sprememb ne vnese v skladu s prvim ali tretjim odstavkom 75. člena Uredbe 2017/745/EU in prvim ali tretjim odstavkom 71. člena Uredbe 2017/746/EU,

57. ne obvesti države članice o začasni ali predčasni ustavitvi ali koncu klinične raziskave ali državam članicam ne izroči poročila o klinični raziskavi po njenem koncu v skladu s prvim, tretjim, četrtim ali petim odstavkom 77. člena Uredbe 2017/745/EU in prvim, tretjim, četrtim ali petim odstavkom 73. člena Uredbe 2017/746/EU,

58. ne pripravi redno posodobljenega poročila o varnosti ali redno posodobljenega poročila ne predloži priglasenemu organu ali na zahtevo pristojnemu organu ne omogoči dostopa do redno posodobljenega poročila v skladu s prvim, drugim ali tretjim odstavkom 86. člena Uredbe 2017/745/EU in prvim, drugim ali tretjim odstavkom 81. člena Uredbe 2017/746/EU,

59. ne poroča o statistično znatnem povečanju pogostosti ali resnosti zapletov v skladu s prvim odstavkom 88. člena Uredbe 2017/745/EU in prvim odstavkom 83. člena Uredbe 2017/746/EU in

60. ne predloži zahtevanih informacij v skladu s 26. členom Uredbe 2022/123/EU.

(2) Z globo od 500 do 3.000 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 200 do 1.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 100 do 500 eurov se kaznuje posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

37. člen

(težji prekrški)

(1) Z globo od 8.000 do 120.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:

1. ne pripravi dokumentacije za interne pripomočke razreda D ali razreda B in C v skladu z drugim odstavkom 13. člena tega zakona,

2. ponovno obdeluje oziroma uporablja ponovno obdelane pripomočke v nasprotju s prvim odstavkom 14. člena tega zakona,

3. če nima pripravljenih sporazumov in postopkov, vključno z zavarovanjem finančnih posledic prenosa in hrambe, ki zagotavljajo, da bo ob prenehanju dejavnosti iz kakršnega koli razloga, dokumentacija premeščena na drug poslovni subjekt, v skladu s drugim odstavkom 19. člena tega zakona,

4. ne hrani dokumentacije v skladu s tretjim odstavkom 19. člena tega zakona,

5. ne omogoči dostopa do pripomočka iz prvega odstavka 30. člena tega zakona v skladu s tretjim odstavkom 30. člena tega zakona,

6. da na trg ali v uporabo pripomoček, ki ni skladen z Uredbo 2017/745/EU ali Uredbo 2017/746/EU ali ni pravilno dobavljen, nameščen, vzdrževan ali uporabljen v skladu s predvidenim namenom v skladu s prvim odstavkom 5. člena Uredbe 2017/745/EU in prvim odstavkom 5. člena Uredbe 2017/746/EU,

7. pri dajanju pripomočkov na trg ali v uporabo ne zagotovi, da je pripomoček zasnovan in izdelan v skladu z zahtevami v skladu s prvim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/745/EU in prvim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/746/EU,

8. ne vzpostavi, dokumentira, izvaja ali vzdržuje sistema za obvladovanje tveganja v skladu z drugim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/745/EU ali drugim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/746/EU,

9. ne izvede klinične ocene pripomočka v skladu z zahtevami iz 61. člena in Priloge XIV Uredbe 2017/745/EU, vključno s kliničnim spremljanjem pripomočka po dajanju na trg v skladu s tretjim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/745/EU,

10. ne izvede ocene učinkovitosti pripomočka v skladu z zahtevami iz 56. člena in Priloge XIII Uredbe 2017/746/EU, vključno s spremljanjem učinkovitosti pripomočka po dajanju na trg v skladu s tretjim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/746/EU,

11. ne sestavi, ne posodablja in pristojnim organom ne daje na razpolago tehnične dokumentacije za pripomočke v skladu s petim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/745/EU,

12. ne sestavi in ne posodablja tehnične dokumentacije ali tehnična dokumentacija ne omogoča ugotavljanja skladnosti pripomočka v skladu s četrtim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/746/EU,

13. ne sestavi izjave Evropske unije o skladnosti ali ne namesti oznake skladnosti CE v skladu s šestim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/745/EU in petim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/746/EU,

14. ne izpolnjuje obveznosti glede sistema UDI ali obveznosti glede registracije v skladu s sedmim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/745/EU ali šestim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/746/EU,

15. ne hrani tehnične dokumentacije, izjave Evropske unije o skladnosti ali izvoda ustreznega certifikata ali na zahtevo pristojnega organa ne predloži tehnične dokumentacije ali ne poskrbi, da ima pooblaščen predstavnik tehnično dokumentacijo ves čas na voljo v skladu z osmim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/745/EU in sedmim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/746/EU,

16. ne zagotovi, da se vzpostavijo postopki, s katerimi serijska proizvodnja ostaja skladna z zahtevami iz Uredbe 2017/745/EU in Uredbe 2017/746/EU,

17. ne zagotovi, da sistem vodenja kakovosti vključuje vidike v skladu z devetim odstavkom 10. člena 2017/745/EU in osmega odstavka 10. člena Uredbe 2017/746/EU,

18. ne izvaja ali posodablja sistema nadzora po dajanju na trg v skladu z desetim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/745/EU in devetim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/746/EU,

19. ne zagotovi, da je pripomoček opremljen z informacijami, določenimi v oddelku 23 Priloge I Uredbe 2017/745/EU in v oddelku 20 Priloge I Uredbe 2017/246/EU, v uradnem jeziku ali uradnih jezikih Evropske unije v skladu z enajstim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/745/EU in desetim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/746/EU,

20. ne sprejme potrebnih korektivnih ukrepov za neskladen pripomoček ali ga po potrebi ne umakne ali odpokliče v skladu z dvanajstim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/745/EU in enajstim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/746/EU,

21. ne obvesti distributerjev, po potrebi pooblaščenega predstavnika in uvoznikov v zvezi z neskladnim pripomočkom v skladu z dvanajstim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/745/EU in enajstim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/746/EU,

22. ne obvesti pristojnih organov držav članic, v katerih so omogočili dostopnost pripomočka, o neskladnosti in prejetih korektivnih ukrepih pripomočka, ki predstavlja resno tveganje, ter po potrebi priglasenega organa, ki je izdal certifikat v skladu z dvanajstim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/745/EU in enajstim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/746/EU,

23. nima vzpostavljenega lastnega sistema za beleženje zapletov in poročanje o njih v skladu s trinajstim odstavkom Uredbe 2017/745/EU in dvanajstim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/746/EU,

24. na zahtevo JAZMP ne pošlje informacij in dokumentacije, potrebnih, da se dokaže skladnost pripomočka, ali mu ne predloži brezplačnih vzorcev pripomočka ali ne omogoči dostopa do pripomočka v skladu s štirinajstim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/745/EU in trinajstim odstavkom 10. člena Uredbe 2017/746/EU,

25. daje na trg pripomočke, ki niso v skladu z Uredbo 2017/745/EU in Uredbo 2017/746/EU, kot določata prvi odsta-

vek 13. člena Uredbe 2017/745/EU in prvi odstavek 13. člena Uredbe 2017/746/EU,

26. preden da pripomoček na trg, ne preveri pogojev iz drugega odstavka 13. člena Uredbe 2017/745/EU in drugega odstavka 13. člena Uredbe 2017/746/EU ali da pripomoček na trg čeprav ni v skladu z zahtevami Uredbe 2017/745/EU in Uredbe 2017/746/EU, kot določata drugi odstavek 13. člena Uredbe 2017/745/EU in drugi odstavek 13. člena Uredbe 2017/746/EU,

27. ne zagotovi, da pogoji skladiščenja ali prevoza ne ogrožajo pripomočka v skladu s petim odstavkom 13. člena Uredbe 2017/745/EU in petim odstavkom 13. člena Uredbe 2017/746/EU,

28. ne obvesti proizvajalca in pooblaščenega predstavnika o neskladnem pripomočku, v skladu s sedmim odstavkom 13. člena Uredbe 2017/745/EU in sedmim odstavkom 13. člena Uredbe 2017/746/EU,

29. ne sodeluje s proizvajalcem, pooblaščenim predstavnikom ter pristojnimi organi, da bi zagotovil sprejetje potrebnih korektivnih ukrepov, na podlagi katerih bi pripomoček postal skladen ali bil umaknjen ali odpoklican s trga v skladu s sedmim odstavkom 13. člena Uredbe 2017/745/EU in sedmim odstavkom 13. člena Uredbe 2017/746/EU,

30. ne obvesti, v kolikor je potrebno, priglašenega organa, ki je izdal certifikat za zadevni pripomoček, v skladu s sedmim odstavkom 13. člena Uredbe 2017/745/EU in sedmim odstavkom 13. člena Uredbe 2017/746/EU,

31. poročila o sumih zapletov v zvezi s pripomočkom, ki ga je dala na trg, ne sporoči proizvajalcu ali njegovemu pooblaščenemu predstavniku v skladu z osmim odstavkom 13. člena Uredbe 2017/745/EU in osmim odstavkom 13. člena Uredbe 2017/746/EU,

32. ne upošteva veljavnih zahtev, ko omogočajo dostopnost pripomočka na trgu, v skladu s prvim odstavkom 14. člena Uredbe 2017/745/EU ter prvim odstavkom 14. člena Uredbe 2017/746/EU,

33. pred omogočanjem dostopnosti pripomočka na trgu ne preveri, če so izpolnjene zahteve, v skladu z drugim odstavkom 14. člena Uredbe 2017/745/EU ter drugim odstavkom 14. člena Uredbe 2017/746/EU,

34. ne zagotovi, da so v času, ko je odgovorna za pripomoček, pogoji skladiščenja ali prevoza usklajeni s pogoji, ki jih je določil proizvajalec v skladu s tretjim odstavkom 14. člena Uredbe 2017/745/EU in tretjim odstavkom 14. člena Uredbe 2017/746/EU,

35. ne obvesti proizvajalca, ter po potrebi pooblaščenega predstavnika in uvoznika glede neskladnega pripomočka v skladu s četrtem odstavkom 14. člena Uredbe 2017/745/EU in četrtem odstavkom 14. člena Uredbe 2017/746/EU,

36. ne obvesti pristojnih organov držav članic, v katerih je omogočil dostopnost pripomočka, če pripomoček predstavlja resno tveganje v skladu s četrtem odstavkom 14. člena Uredbe 2017/745/EU in četrtem odstavkom 14. člena Uredbe 2017/746/EU,

37. ne sodeluje s proizvajalcem, po potrebi s pooblaščenim predstavnikom, uvoznikom ter s pristojnimi organi, da bi zagotovilo sprejetje potrebnih korektivnih ukrepov, na podlagi katerih bi pripomoček postal skladen ali bil umaknjen ali odpoklican s trga v skladu s četrtem odstavkom 14. člena Uredbe 2017/745/EU in četrtem odstavkom 14. člena Uredbe 2017/746/EU,

38. proizvajalec v svoji organizaciji nima vsaj ene osebe, ki je odgovorna za skladnost z zakonodajo in ima potrebno strokovno znanje na področju pripomočkov v skladu s prvim odstavkom 15. člena Uredbe 2017/745/EU in prvim odstavkom 15. člena Uredbe 2017/746/EU,

39. kot mikro ali malo podjetje nima stalno in nepretrgoma na voljo osebe, odgovorne za usklajenost z zakonodajo v skladu z drugim odstavkom 15. člena Uredbe 2017/745/EU in drugim odstavkom 15. člena Uredbe 2017/746/EU,

40. ne zagotovi vsaj ene osebe, pristojne za usklajenost z zakonodajo, ki ima potrebno strokovno znanje na področju

regulativnih zadev v skladu s šestim odstavkom 15. člena Uredbe 2017/745/EU in šestim odstavkom 15. člena Uredbe 2017/746/EU,

41. ne zagotovi na embalaži ali v priloženem dokumentu zahtevanih informacij v skladu s tretjim odstavkom 16. člena Uredbe 2017/745/EU in tretjim odstavkom 16. člena Uredbe 2017/746/EU,

42. ne zagotovi, da je vzpostavljen sistem vodenja kakovosti v skladu s tretjim odstavkom 16. člena Uredbe 2017/745/EU in tretjim odstavkom 16. člena Uredbe 2017/746/EU,

43. ne obvesti proizvajalca in pristojnega organa države članice o nameri omogočiti dostopnost na novo označenega ali prepakiranega pripomočka ali na zahtevo pristojnega organa ne predloži vzorca ali makete na novo označenega ali prepakiranega pripomočka v skladu s četrtem odstavkom 16. člena Uredbe 2017/745/EU in četrtem odstavkom 16. člena Uredbe 2017/746/EU,

44. pripomočku za vsaditev ne priloži informacij iz prvega odstavka 18. člena Uredbe 2017/745/EU,

45. omogoča dostopnost in vitro diagnostičnih pripomočkov za samotestiranje nalezljivih bolezni v nasprotju s sedmim odstavkom 21. člena tega zakona,

46. ne sodeluje s proizvajalci ali pooblaščenimi predstavniki v skladu s 25. členom Uredbe 2017/745/EU in 22. členom Uredbe 2017/746/EU,

47. ne shrani ali hrani UDI za pripomočke v skladu z devetim odstavkom 27. člena Uredbe 2017/745/EU in devetim odstavkom 24. člena Uredbe 2017/746/EU,

48. ne vnese informacij v elektronski sistem za registracijo poslovnih subjektov, jih ne posodablja oziroma ne potrdi njihove natančnosti v skladu s prvim, četrtem ali petim odstavkom 31. člena Uredbe 2017/745/EU in prvim, četrtem ali petim odstavkom 28. člena Uredbe 2017/746/EU,

49. ne pripravi povzetka o varnosti in učinkovitosti v skladu s prvim odstavkom 32. člena Uredbe 2017/745/EU in prvim odstavkom 29. člena Uredbe 2017/746/EU,

50. ne obvesti pristojnega organa v skladu s prvim odstavkom 37. člena Uredbe 2017/745/EU in prvim odstavkom 33. člena Uredbe 2017/746/EU,

51. pred dajanjem na trg ne oceni skladnosti pripomočka v skladu z 52. členom Uredbe 2017/745/EU in 48. členom Uredbe 2017/746/EU,

52. ne opiše in utemelji stopnje kliničnega dokaza ter ne načrtuje, izvede in dokumentira klinične ocene v skladu s prvim odstavkom 61. člena Uredbe 2017/745/EU,

53. ne opiše in utemelji stopnje kliničnega dokaza ter ne načrtuje, izvede in dokumentira oceno učinkovitosti v skladu s prvim odstavkom 56. člena Uredbe 2017/746/EU,

54. ne zagotovi, da pripomoček za študije učinkovitosti izpolnjuje splošne zahteve glede varnosti in učinkovitosti v skladu s prvim odstavkom 57. člena Uredbe 2017/746/EU,

55. če sponzor klinične raziskave, ki nima sedeža v Evropski uniji, ne zagotovi, da ima zakonitega zastopnika s sedežem v Evropski uniji v skladu z drugim odstavkom 62. člena Uredbe 2017/745/EU,

56. če sponzor študije učinkovitosti, ki nima sedeža v Evropski uniji, ne zagotovi, da ima zakonitega zastopnika s sedežem v Evropski uniji v skladu s četrtem odstavkom 58. člena Uredbe 2017/746/EU,

57. ne izvaja klinične raziskave v skladu s četrtem odstavkom 62. člena Uredbe 2017/745/EU in študije učinkovitosti v skladu s petim odstavkom 58. člena Uredbe 2017/746/EU,

58. ne zagotovi, da so prostori, v katerih se klinična raziskava ali študija učinkovitosti izvaja, primerni za to raziskavo ali študijo in podobni prostorom, v katerih naj bi se pripomoček uporabljal, kot določata sedmi odstavek 62. člena Uredbe 2017/745/EU in osmi odstavek 58. člena Uredbe 2017/745/EU,

59. ne pripravi informacij v pisni obliki za udeleženca ali njegovega zakonitega zastopnika, kadar udeleženec ni sposoben dati privolitve po seznanitvi v skladu s tretjim odstavkom

63. člena Uredbe 2017/745/EU in tretjim odstavkom 59. člena Uredbe 2017/746/EU,

60. ne izvaja klinične raziskave ali študije učinkovitosti na udeležencih, ki niso sposobni odločati o sebi, v skladu s prvim odstavkom 64. člena Uredbe 2017/745/EU in prvim odstavkom 60. člena Uredbe 2017/746/EU,

61. ne izvaja klinične raziskave ali študije učinkovitosti na mladoletnih osebah v skladu s 65. členom Uredbe 2017/745/EU in 61. členom Uredbe 2017/746/EU,

62. ne izvaja klinične raziskave ali študije učinkovitosti na nosečnicah ali doječih materah v skladu s 66. členom Uredbe 2017/745/EU in 62. členom Uredbe 2017/746/EU,

63. pri poskusu privolitve po seznanitvi in zagotovitvi informacij o klinični raziskavi ne upošteva zahtev iz drugega odstavka 68. člena Uredbe 2017/745/EU,

64. pri poskusu privolitve po seznanitvi informacij o študiji učinkovitosti ne upošteva zahtev iz drugega odstavka 64. člena Uredbe 2017/746/EU,

65. začne izvajati klinično raziskavo v nasprotju s sedmim odstavkom 70. člena Uredbe 2017/745/EU,

66. začne izvajati študijo učinkovitosti v nasprotju s sedmim odstavkom 66. člena Uredbe 2017/745/EU,

67. ne zagotovi, da se klinična raziskava ali študija učinkovitosti izvaja v skladu z odobrenim načrtom klinične raziskave ali študije učinkovitosti, v skladu s prvim odstavkom 72. člena Uredbe 2017/745/EU in prvim odstavkom 68. člena Uredbe 2017/746/EU,

68. ne zagotovi spremljanja izvajanja klinične raziskave v skladu z drugim odstavkom 72. člena Uredbe 2017/745/EU in izvajanja študije učinkovitosti v skladu z drugim odstavkom 68. člena Uredbe 2017/746/EU,

69. ne evidentira, obdeluje, obravnava ali shranjuje vseh informacij o klinični raziskavi ali študiji učinkovitosti v skladu s tretjim odstavkom 72. člena Uredbe 2017/745/EU in tretjim odstavkom 68. člena Uredbe 2017/746/EU,

70. ne izvede ustreznih tehničnih in organizacijskih ukrepov za zaščito obdelanih informacij in osebnih podatkov v skladu s četrtem odstavkom 72. člena Uredbe 2017/745/EU in četrtem odstavkom 68. člena Uredbe 2017/746/EU,

71. ne določi postopka za nujne primere, ki omogoča takojšnjo identifikacijo in po potrebi takojšen odpoklic pripomočkov, uporabljenih v klinični raziskavi, v skladu s šestim odstavkom 72. člena Uredbe 2017/745/EU,

72. ne določi postopka za nujne primere, ki omogoči takojšnjo identifikacijo in po potrebi takojšen odpoklic pripomočkov, uporabljenih v študiji učinkovitosti v skladu s šestim odstavkom 68. člena Uredbe 2017/746/EU,

73. ne obvesti držav članic v skladu s prvim odstavkom 74. člena Uredbe 2017/745/EU in prvim odstavkom 70. člena Uredbe 2017/746/EU,

74. kot sponzor ne evidentira vseh neželenih dogodkov, pomanjkljivosti pripomočka ter novih ugotovitev v zvezi z dogodkom, ki se zgodijo med izvajanjem klinične raziskave v skladu s prvim odstavkom 80. člena Uredbe 2017/745/EU,

75. kot sponzor ne evidentira vseh neželenih dogodkov, pomanjkljivosti pripomočka ter novih ugotovitev v zvezi z dogodkom, ki se zgodijo med izvajanjem študije učinkovitosti v skladu s prvim odstavkom 76. člena Uredbe 2017/746/EU,

76. kot sponzor ne poroča pristojnim organom, v katerih poteka klinična raziskava v skladu z drugim odstavkom 80. člena Uredbe 2017/745/EU,

77. kot sponzor ne poroča pristojnim organom, v katerih poteka študija učinkovitosti v skladu z drugim odstavkom 76. člena Uredbe 2017/746/EU,

78. ne poroča o vsakem resnem zapletu, povezanem s pripomočkom v skladu s točko (a) s prvega odstavka 87. člena Uredbe 2017/745/EU in točko (a) prvega odstavka 82. člena Uredbe 2017/746/EU ter v skladu s prvim odstavkom 30. člena tega zakona.

(2) Z globo od 5.000 do 50.000 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 500 do 5.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

38. člen

(višina globe v hitrem prekrškovnem postopku)

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, višjem od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

XIV. PREHODNE DOLOČBE

39. člen

(vzpostavitev informacijskega sistema pripomočkov)

(1) JAZMP vzpostavi delovanje informacijskega sistema iz prvega odstavka 6. člena tega zakona najpozneje v enem letu od uveljavitve tega zakona.

(2) Do vzpostavitve delovanja informacijskega sistema iz prejšnjega odstavka fizične in pravne osebe pošiljajo podatke v skladu z Uredbo 2017/745/EU, Uredbo 2017/746/EU in tem zakonom za registracijo poslovnih subjektov po elektronski poti prek informacijskega sistema za podporo poslovnim subjektom, ki ga upravlja ministrstvo, pristojno za digitalno preobrazbo. Podatke o kliničnih raziskavah in vigilanci pa zavezanici sporočajo z uporabo obrazcev, objavljenih na spletni strani JAZMP.

40. člen

(evidence)

Zdravstvene ustanove vzpostavijo evidenco pripomočkov iz 12. člena tega zakona v enem letu od uveljavitve tega zakona.

41. člen

(registracija in obveznosti uvoznikov
do začetka delovanja Eudamed)

(1) Do datuma, ki v skladu s točko (d) 123. člena Uredbe 2017/745/EU in točko (f) 113. člena Uredbe 2017/746/EU ustreza šestim mesecem po objavi obvestila o začetku delovanja Eudamed iz tretjega odstavka 34. člena Uredbe 2017/745/EU (v nadaljnjem besedilu: začetek delovanja Eudamed), se uvoznik s sedežem v Republiki Sloveniji pred začetkom izvajanja dejavnosti na trgu Republike Slovenije registrira pri JAZMP. Za namen registracije pošlje JAZMP naslednje podatke:

1. ime ali firma in naslov,

2. kontaktni podatki,

3. ime ali firma proizvajalca pripomočkov, katerega pripomočke daje na trg ali ime ali firma pooblaščenega predstavnika proizvajalca,

4. najvišji razred tveganja pripomočkov,

5. kategorija ali skupina pripomočkov, ki jih daje na trg, in predvideni namen pripomočka,

6. navedba osebe, odgovorne za usklajenost z zakonodajo, iz 20. člena tega zakona,

7. navedba, ali omogoča dostopnost pripomočkov nestrokovnjakom.

(2) Uvoznik s sedežem v Republiki Sloveniji spremembe podatkov iz prejšnjega odstavka oziroma prenehanje opravljanja dejavnosti sporoči JAZMP najpozneje v osmih dneh od nastanka spremembe.

(3) Uvoznik ob vsaki prvi dobavi pripomočka na trg predloži JAZMP dokumentacijo, s katero izkazuje skladnost pripomočka, kot je izjava o skladnosti in certifikat. Uvoznik sporoči JAZMP tudi vsak nakup pripomočka, ki mu bo omogočal dostopnost na trgu Republike Slovenije.

(4) Uvoznik sporoči JAZMP sklenitev sodelovanja z novim proizvajalcem, prenehanje sodelovanja in kakršne koli spremembe, ki vplivajo na skladnost pripomočka.

(5) Uvozniki hranijo, po možnosti v elektronski obliki, UDI za pripomočke, ki so jim bili dobavljeni, ne glede na razred tveganja pripomočka.

(6) Podatki iz prvega odstavka tega člena, razen kontaktnih podatkov, so javno dostopni.

42. člen

(registracija proizvajalcev)

(1) Do začetka delovanja Eudamed se proizvajalec s sedežem v Republiki Sloveniji pred začetkom izvajanja dejavnosti na trgu Republike Slovenije registrira pri JAZMP. Za namen registracije pošlje JAZMP naslednje podatke:

1. ime ali firma, naslov in kontaktni podatki,
2. ime, naslov in kontaktni podatki osebe, odgovorne za usklajenost z zakonodajo, iz 20. člena tega zakona,
3. ustrezni dokumenti, ki izkazujejo izpolnjevanje pogojev osebe, odgovorne za usklajenost z zakonodajo, v skladu s 15. členom Uredbe 2017/745/EU in Uredbo 2017/746/EU.

(2) Proizvajalec s sedežem v Republiki Sloveniji spremembe podatkov iz prejšnjega odstavka oziroma prenehanje dajanja pripomočka na trg sporoči JAZMP najpozneje v osmih dneh od nastanka spremembe.

(3) Podatki iz 1. točke prvega odstavka tega člena, razen kontaktnih podatkov, so javno dostopni.

43. člen

(registracija oseb iz 22. člena Uredbe 2017/745/EU)

(1) Do začetka delovanja Eudamed se fizična ali pravna oseba, ki proizvaja sisteme in pakete v skladu z 22. členom Uredbe 2017/745/EU, s sedežem v Republiki Sloveniji pred začetkom izvajanja dejavnosti na trgu Republike Slovenije registrira pri JAZMP. Za namen registracije pošlje JAZMP naslednje podatke:

1. ime ali firma, naslov in kontaktni podatki,
2. ime, naslov in kontaktni podatki osebe ali oseb, odgovornih za usklajenost z zakonodajo,
3. predloži ustrezne dokumente, ki izkazujejo izpolnjevanje pogojev osebe, odgovorne za usklajenost z zakonodajo, v skladu s 15. členom Uredbe 2017/746/EU in Uredbe 2017/746/EU.

4. izjava, v kateri navede, da je:

- preverila kompatibilnost pripomočkov in drugih izdelkov v skladu s proizvajalčevimi navodili ter opravila svoje dejavnosti v skladu z navedenimi navodili;
- zapakirala sistem ali paket in priložila zadevne informacije za uporabnike, vključno z informacijami, ki jih zagotovijo proizvajalci pripomočkov in drugih sestavljenih izdelkov;
- bilo kombiniranje pripomočkov in drugih izdelkov v en sistem ali paket opravljeno v skladu z ustreznimi metodami notranjega spremljanja, preverjanja in potrditve.

(2) Fizična ali pravna oseba spremembe podatkov iz prejšnjega odstavka oziroma prenehanje dajanja pripomočka na trg sporoči JAZMP najpozneje v osmih dneh od nastanka spremembe.

(3) Podatki iz 1. točke prvega odstavka tega člena, razen kontaktnih podatkov, so javno dostopni.

44. člen

(registracija pooblaščenih predstavnikov)

(1) Do začetka delovanja Eudamed se pooblaščen predstavnik s sedežem v Republiki Sloveniji pred začetkom izvajanja dejavnosti na trgu Republike Slovenije registrira pri JAZMP. Za namen registracije pošlje JAZMP naslednje podatke:

1. ime ali firma, naslov in kontaktni podatki,
2. pisno pooblastilo, s katerim je pooblaščen predstavnik imenovan,

3. ime, naslov in kontaktni podatki osebe, odgovorne za usklajenost z zakonodajo,

4. predloži ustrezne dokumente, ki izkazujejo izpolnjevanje pogojev osebe, odgovorne za usklajenost z zakonodajo, v skladu s 15. členom Uredbe 2017/746/EU in Uredbe 2017/746/EU.

(2) Pooblaščen predstavnik s sedežem v Republiki Sloveniji spremembe podatkov iz prejšnjega odstavka oziroma prenehanje opravljanja dejavnosti pooblaščenega predstavnika sporoči JAZMP najpozneje v osmih dneh od nastanka spremembe.

(3) Podatki iz 1. točke prvega odstavka tega člena, razen kontaktnih podatkov, so javno dostopni.

45. člen

(registracija pripomočkov in sporočanje sprememb)

(1) Do datuma, ko se skladno s točko (e) 123. člena Uredbe 2017/745/EU začeta uporabljati četrti odstavek 29. člena Uredbe 2017/745/EU in peti odstavek 56. člena Uredbe 2017/745/EU, proizvajalec s sedežem v Republiki Sloveniji ali pooblaščen predstavnik sedežem v Republiki Sloveniji, preden da pripomoček, ki ni pripomoček, izdelan za posameznega uporabnika, in ki je usklajen z Uredbo 2017/745/EU ali z Uredbo 2017/746/EU, na trg, pošlje JAZMP vlogo za registracijo. Vloga vsebuje:

1. ime ali firma, naslov ter elektronski naslov proizvajalca in, če ima proizvajalec sedež zunaj Evropske unije, ime, naslov ter elektronski naslov pooblaščenega predstavnika,
2. trgovsko ime pripomočka ali, kadar to ni na voljo, generični naziv pripomočka,
3. dodatna trgovska imena pripomočka, če obstajajo,
4. koda iz nomenklature o pripomočkih, ki jo določi Evropska komisija, na podlagi 26. člena Uredbe 2017/745/EU in 23. člena Uredbe 2017/746/EU ali, če ta še ni zagotovljena, kodo GMDN,
5. razred tveganja pripomočka,
6. navedba, ali je pripomoček označen kot pripomoček za enkratno uporabo,
7. navedba o ponovni obdelavi pripomočka za enkratno uporabo,
8. prisotnost snovi, ki se ob ločeni uporabi lahko štejejo za zdravilo, in ime teh snovi,
9. prisotnost snovi, ki se ob ločeni uporabi lahko štejejo za zdravilo, pridobljeno iz človeške krvi ali človeške plazme, in ime teh snovi,
10. prisotnost človeških tkiv ali celic ali njihovih derivatov,
11. prisotnost živalskih tkiv ali celic ali njihovih derivatov v skladu z Uredbo komisije (EU) št. 722/2012 z dne 8. avgusta 2012 o posebnih zahtevah v zvezi z zahtevami iz direktiv Sveta 90/385/EGS in 93/42/EGS glede aktivnih medicinskih pripomočkov za vsaditev in medicinskih pripomočkov, izdelanih z uporabo tkiv živalskega izvora (UL L 212, 9. 8. 2012, str. 3–12),
12. navedba, ali ima pripomoček iz Priloge XVI Uredbe 2017/745/EU drug predviden namen kot medicinskega,
13. ime, naslov in kontaktni podatki navedene pravne ali fizične osebe za pripomočke, ki jih zasnuje in izdelava druga pravna ali fizična oseba kot proizvajalec,
14. osnovni UDI-DI,
15. za pripomočke razreda C ali razreda D povzetek o varnosti in učinkovitosti,
16. navedba, ali je pripomoček predviden za samotestiranje ali testiranje ob pacientu.

(2) Kadar mora v postopku ugotavljanja skladnosti pripomočka sodelovati priglašeni organ, proizvajalec s sedežem v Republiki Sloveniji oziroma pooblaščen predstavnik poleg podatkov iz prejšnjega odstavka predloži tudi kopijo certifikata o skladnosti, ki se nanaša na zadevni pripomoček.

(3) JAZMP na podlagi popolnosti sporočenih podatkov v informacijskem sistemu opravi registracijo. Če je vloga za vpis pripomočka nepopolna, JAZMP pošlje zahtevo za dopolnitev vloge predlagatelju na elektronski naslov.

(4) Obveznost iz prvega in drugega odstavka tega člena ne velja za pripomočke, ki so že vpisani v register medicinskih pripomočkov v skladu z Zakonom o medicinskih pripomočkih (Uradni list RS, št. 98/09; v nadaljnjem besedilu: ZMedPri).

(5) Proizvajalec s sedežem v Republiki Sloveniji oziroma pooblaščen predstavnik sporoči JAZMP vse spremembe podatkov iz prvega in drugega odstavka tega člena ali informacijo o prenehanju dajanja pripomočka na trg v osmih dneh od nastanka spremembe.

(6) Za pripomočke, ki so že vpisani v register medicinskih pripomočkov v skladu z ZMedPri in se v skladu s tretjim odstavkom 120. člena Uredbe 2017/745/EU in s tretjim odstavkom 110. člena Uredbe 2017/746/EU še lahko dajejo na trg ali v uporabo, proizvajalec s sedežem v Republiki Sloveniji oziroma pooblaščen predstavnik sporoči JAZMP spremembo generičnega ali trgovskega imena pripomočka, spremembo glede certifikata pripomočka ali informacijo o prenehanju dajanja pripomočka na trg v osmih dneh od nastanka spremembe.

(7) Podatek, da se pripomoček ne daje več na trg, in podatki iz prvega odstavka tega člena, razen kontaktnih podatkov, so javno dostopni.

(8) Šteje se, da sta proizvajalec s sedežem v Republiki Sloveniji in pooblaščen predstavnik izpolnila obveznost iz prvega, drugega, petega in šestega odstavka tega člena, ko JAZMP na svoji spletni strani objavi, da so s strani Evropske komisije na voljo za uporabo naslednji elektronski sistemi Eudameda:

– sistem za registracijo pripomočkov iz četrtega odstavka 29. člena Uredbe 2017/745/EU in tretjega odstavka 26. člena Uredbe 2017/746/EU,

– podatkovna zbirka UDI iz 28. člena Uredbe 2017/745/EU oziroma 25. člena Uredbe 2017/746/EU,

– sistem za priplašene organe in certifikate iz 57. člena Uredbe 2017/745/EU oziroma 52. člena Uredbe 2017/746/EU, ter izpolnjujeta zahteve iz prvega in četrtega odstavka 29. člena Uredbe 2017/745/EU in prvega odstavka dela A Priloge VI Uredbe 2017/745/EU oziroma prvega in tretjega odstavka 26. člena Uredbe 2017/746/EU in prvega odstavka dela A Priloge VI Uredbe 2017/746/EU pod pogojem, da so, kjer je to ustrezno, v zvezi s pripomočkom vnesene tudi informacije priplašenega organa glede certifikata v skladu s petim odstavkom 56. člena Uredbe 2017/745/EU oziroma petim odstavkom 51. člena Uredbe 2017/746/EU.

46. člen

(informacije v zvezi s certifikati)

Do datuma, ko se skladno s točko (e) 123. člena Uredbe 2017/745/EU začeta uporabljati četrti odstavek 29. člena Uredbe 2017/745/EU in peti odstavek 56. člena Uredbe 2017/745/EU, priplašeni organ sproti obvešča:

1. JAZMP o izdanih, spremenjenih in dopolnjenih certifikatih v 15 dneh po njihovi izdaji, spremembi ali dopolnitvi ter

2. JAZMP in druge pristojne organe s sedežem v državah Evropske unije o začasno preklicanih oziroma umaknjenih certifikatih ali zavrnjenih zahtevkih za njihovo izdajo, pa tudi o izdanih certifikatih in drugih ustreznih informacijah najpozneje v 15 dneh po preklicu, umiku, zavrnitvi zahtevka oziroma po zahtevi.

47. člen

(poročanje v zvezi z vigilanco)

(1) Do začetka delovanja Eudamed proizvajalec s sedežem v Republiki Sloveniji in pooblaščen predstavnik s sedežem v Republiki Sloveniji:

1. poroča o resnem zapletu v zvezi s pripomočkom, ki se zgodi na območju Evropske unije, pristojnemu organu države članice, kjer se je resni zaplet zgodil, in priplašenemu organu, ki je izdal certifikat za zadevni pripomoček;

2. poroča o varnostnih korektivnih ukrepih v zvezi s pripomočki, dostopnimi na trgu Evropske unije, ter o vseh varnostnih

korektivnih ukrepih, sprejetih v tretji državi, v zvezi s pripomočkom, ki je prav tako dostopen na trgu Evropske unije, če razlog za varnostni korektivni ukrep ni omejen na pripomoček, ki je dostopen v tretji državi, JAZMP in pristojnemu organu države članice, v kateri se sprejema oziroma bo sprejet varnostni korektivni ukrep, in priplašenemu organu, ki je izdal certifikat za zadevni pripomoček;

3. predloži pristojnemu organu države članice, kjer se je resni zaplet zgodil, končno poročilo z ugotovitvami iz preiskave;

4. pošlje poročilo o trendu tistim pristojnim organom držav članic, v katerih so se zapleti zgodili.

(2) JAZMP prejeta obvestila o varnostnem korektivnem ukrepu objavi na svoji spletni strani.

48. člen

(predložitev rednega posodobljenega poročila o varnosti in ocene priplašenega organa)

Do začetka delovanja Eudamed proizvajalec s sedežem v Republiki Sloveniji in pooblaščen predstavnik s sedežem v Republiki Sloveniji za pripomočke razreda III ali pripomočke za vsaditev redno posodobljena poročila o varnosti predloži priplašenemu organu, ki sodeluje pri ugotavljanju skladnosti zadevnih pripomočkov. Redno posodobljena poročila o varnosti in ocene teh poročil, ki jih pripravi priplašeni organ, so na zahtevo dostopni JAZMP in pristojnim organom držav članic Evropske unije.

49. člen

(registracija poslovnih subjektov, ki so že registrirani v skladu z ZMedPri)

Distributerji, proizvajalci pripomočkov, izdelanih za posameznega uporabnika, zdravstvene ustanove, ki proizvajajo in uporabljajo pripomočke v zdravstvenih ustanovah in obdelovalci pripomočkov, ki že opravljajo dejavnost oziroma so v skladu z ZMedPri vpisani v register dejavnosti pri JAZMP, se v treh mesecih od uveljavitve tega zakona registrirajo v informacijski sistem za podporo poslovnim subjektom v skladu z 39. členom tega zakona.

50. člen

(imenovanje osebe, odgovorne za skladnost z zakonodajo, in osebe, odgovorne za vigilanco)

Distributerji in zdravstvene ustanove osebi iz tretjega odstavka 20. člena tega zakona imenujejo najpozneje v 30 dneh od uveljavitve tega zakona.

51. člen

(izdaja predpisov)

(1) JAZMP sprejme splošne akte iz drugega odstavka 8. člena in drugega odstavka 9. člena tega zakona najpozneje v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Svet JAZMP sprejme tarifo iz petega odstavka 32. člena tega zakona najpozneje v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(3) Do uveljavitve tarife iz prejšnjega odstavka se uporablja Pravilnik o pristojbinah na področju medicinskih pripomočkov (Uradni list RS, št. 24/19), če ni v nasprotju s tem zakonom ali če ta zakon ne določa drugače.

XV. KONČNI DOLOČBI

52. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

– Zakon o medicinskih pripomočkih (Uradni list RS, št. 98/09),

– Uredba o izvajanju uredbe (EU) o medicinskih pripomočkih (Uradni list RS, št. 16/18),

- Uredba o izvajanju uredbe (EU) o in vitro diagnostičnih medicinskih pripomočkih (Uradni list RS, št. 16/18),
- Odredba o seznamu standardov, katerih uporaba ustvari domnevo o skladnosti medicinskega pripomočka z zahtevami Zakona o medicinskih pripomočkih (Uradni list RS, št. 28/11 in 15/17),
- Pravilnik o medicinskih pripomočkih (Uradni list RS, št. 37/10 in 66/12),
- Pravilnik o vigilanci medicinskih pripomočkov (Uradni list RS, št. 61/10),
- Pravilnik o proizvodnji in prometu z medicinskimi pripomočki (Uradni list RS, št. 37/10).

53. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 520-04/25-1/26
Ljubljana, dne 23. maja 2025
EPA 1930-IX

Državni zbor
Republike Slovenije
mag. Urška Klakočar Zupančič
predsednica

1570. Zakon o priznavanju poklicnih kvalifikacij v zdravstveni dejavnosti (ZPPKZD)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena Ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z**o razglasitvi Zakona o priznavanju poklicnih kvalifikacij v zdravstveni dejavnosti (ZPPKZD)**

Razglasjam Zakon o priznavanju poklicnih kvalifikacij v zdravstveni dejavnosti (ZPPKZD), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 23. maja 2025.

Št. 003-02-1/2025-133
Ljubljana, dne 31. maja 2025

Nataša Pirc Musar
predsednica
Republike Slovenije

Z A K O N**O PRIZNAVANJU POKLICNIH KVALIFIKACIJ V ZDRAVSTVENI DEJAVNOSTI (ZPPKZD)****I. SPLOŠNE DOLOČBE**

1. člen

(vsebina)

(1) Ta zakon določa pogoje in postopek priznavanja poklicne kvalifikacije za opravljanje reguliranega poklica na področju zdravstvene dejavnosti v Republiki Sloveniji za osebe, ki so končale formalno izobraževanje ali pridobile poklicno kvalifikacijo v tretji državi.

(2) Ta zakon se uporablja tudi za osebe, ki so v državi članici Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora ali v Švicarski konfederaciji (v nadaljnjem besedilu: države pogod-

benice) končale samo formalno izobraževanje za opravljanje reguliranega poklica na področju zdravstvene dejavnosti.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se ta zakon ne uporablja za osebe, ki jim je bila poklicna kvalifikacija, ki so jo pridobili v tretji državi, priznana v eni od držav pogodbenic in imajo tri leta delovnih izkušenj v zadevnem poklicu na ozemlju države članice Evropske unije, ki jim je priznala dokazila o formalnih kvalifikacijah.

2. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. delovne izkušnje so izkušnje, pridobljene med samostojnim opravljanjem reguliranega poklica v zdravstveni dejavnosti v tujini;

2. demonstracijski poseg je poseg, ki se izvede z namenom prikaza tehnik in znanj na določenem področju zdravstvene dejavnosti;

3. dokazilo o dobrem imenu je potrdilo pristojnega organa iz tujine, iz katerega je razvidna registracija pri pristojnem organu, da oseba ni obravnavana v disciplinskem, kazenskem ali drugem postopku, iz katerega izhaja prepoved opravljanja poklica, oziroma da ji ni izrečena prepoved opravljanja poklica in nesposobnost opravljanja poklica;

4. formalno izobraževanje je najvišja dosežena javno veljavna izobrazba, ki se pridobi z uspešno končanim javno veljavnim izobraževalnim programom in se izkaže z diplomom, spričevalom ali drugo javno listino, ki jo izda pristojna izobraževalna ustanova;

5. izvedenec je posameznik, strokovno združenje, izobraževalni zavod ali drug javni zavod in ima ustrezno strokovno znanje za presojo izobraževalnega programa, vsebine programa pripravništva, vsebine strokovnega izpita, vsebine programa specializacije in vsebine specialističnega izpita ter ga imenuje ministrstvo;

6. koordinator specializacije je oseba, ki jo je za koordiniranja imenoval pristojni organ v skladu s predpisi, ki urejajo specializacije na področju zdravstvene dejavnosti, in ki skrbi za kakovostno izvajanje posamezne specializacije;

7. mentor je oseba, ki jo je za mentorja imenoval pristojni organ v skladu s predpisi, ki urejajo izvajanje pripravništva za zdravstvene delavce in zdravstvene sodelavce, v skladu s predpisi, ki urejajo pripravništvo in sekundariat za doktorje dentalne medicine in zdravnike, ter v skladu s predpisi, ki urejajo specializacije na področju zdravstvene dejavnosti;

8. poklicna kvalifikacija je celota poklicne, strokovne oziroma univerzitetne izobrazbe in poklicne usposobljenosti, ki jo je oseba pridobila po programih izobraževanja in usposabljanja, na podlagi katerih je pridobila pravico do opravljanja svojega poklica oziroma poklicne dejavnosti v tujini, in se izkaže z diplomom, spričevalom ali drugo javno listino, ki potrjuje uspešno dokončano šolanje, oziroma z drugim dokazilom o uspešno dokončani specializaciji, zajema pa tudi delovne izkušnje, pridobljene pri opravljanju poklica;

9. ponudba za delo v Republiki Sloveniji je pisna ponudba ponudnika zaposlitve za sklenitev pogodbe o zaposlitvi, z namenom zaposlitve osebe iz tujine za določeno strokovno področje dela;

10. ponudnik zaposlitve je pravna ali fizična oseba, ki opravlja zdravstveno dejavnost v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno dejavnost, in je kandidatu oziroma vlagatelju dala ponudbo za delo v Republiki Sloveniji;

11. pooblaščen izvajalec je izvajalec zdravstvene dejavnosti, ki je pooblaščen za izvajanje pripravništva, sekundariata oziroma specializacije v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno dejavnost, in zakonom, ki ureja zdravniško službo;

12. prilagoditveno obdobje je obdobje nadzorovanega usposabljanja, ki je pogoj za dostop do opravljanja reguliranega poklica na področju zdravstvene dejavnosti in se izvaja pri pooblaščenem izvajalcu;

13. regulirani poklici v zdravstveni dejavnosti so tisti, ki so opredeljeni v predpisu, izdanem na podlagi zakona, ki ureja zdravstveno dejavnost;

14. tretja država je država, ki ni država pogodbenica;

15. tujina so vse države zunaj Republike Slovenije.

3. člen

(pristojni organ)

Za postopek priznavanja poklicne kvalifikacije v skladu s tem zakonom je pristojno ministrstvo, pristojno za zdravje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

4. člen

(stranke postopka)

(1) Za priznanje poklicne kvalifikacije lahko zaprosi kandidat oziroma kandidatka, ki je v tretji državi pridobila poklicno kvalifikacijo za samostojno opravljanje reguliranega poklica na področju zdravstvene dejavnosti ali ki je v tujini končala formalno izobraževanje za opravljanje reguliranega poklica na področju zdravstvene dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: kandidat).

(2) Za priznanje poklicne kvalifikacije specialist lahko zaprosi vlagatelj oziroma vlagateljica, ki je v tretji državi pridobila specialistični naslov za samostojno opravljanje reguliranega poklica na področju zdravstvene dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: vlagatelj).

5. člen

(začetek postopka)

Postopek priznavanja poklicne kvalifikacije se začne na pisno zahtevo kandidata oziroma vlagatelja (v nadaljnjem besedilu: zahteva).

II. POGOJI IN POSTOPEK PRIZNAVANJA POKLICNE KVALIFIKACIJE KANDIDATA

6. člen

(zahteva)

(1) Zahteva vsebuje:

1. dokazilo o formalnem izobraževanju,
2. dokazilo o vsebini in poteku izobraževalnega programa,
3. program opravljenega pripravništva,
4. dokazilo o opravljenem strokovnem izpitu,
5. dokazilo o dobrem imenu, ki ni starejše od treh mesecev,
6. ponudbo za delo v Republiki Sloveniji,
7. življenjepis z opisom delovnih izkušenj.

(2) Dokazila iz 3., 4., 5. in 6. točke prejšnjega odstavka se predložijo le, če jih kandidat ima.

(3) Kandidat k zahtevi priloži tudi druga dokazila, ki izkazujejo njegovo poklicno usposobljenost (na primer dokazila o pridobljenih delovnih izkušnjah, izjavo delodajalca, da je kandidat pri njem samostojno opravljal svoj poklic, s časovno opredelitvijo, opisom delovnih izkušenj in področij dela, dokazila o dodatnih izobraževanjih in usposabljanjih).

(4) Ministrstvo lahko za določitev stopnje izobraževalnega programa, ki ga je kandidat končal, zahteva mnenje ministrstva, pristojnega za šolstvo, o izobraževanju v skladu s predpisi, ki urejajo vrednotenje in priznavanje izobraževanja.

7. člen

(postopek)

(1) Če uradna oseba ministrstva nima strokovnega znanja za presojo izobraževalnega programa, programa pripravništva ali vsebin strokovnega izpita, ki jih je kandidat opravil, ministrstvo v postopku priznavanja poklicne kvalifikacije zahteva mnenje izvedenca.

(2) Izvedenec mnenje poda v 20 dneh od prejema popolne zahteve.

8. člen

(merila za primerjavo)

(1) Izvedenec pri izdelavi mnenja primerja:

– vsebino in trajanje izobraževalnega programa, ki ga je kandidat končal, z izobraževalnim programom v Republiki Sloveniji,

– vsebino in trajanje programa pripravništva, ki ga je kandidat opravil, s pripravništvom, ki se zahteva v Republiki Sloveniji,

– vsebino strokovnega izpita, ki ga je kandidat opravil, z vsebino strokovnega izpita, ki se zahteva v Republiki Sloveniji.

(2) Pri izdelavi mnenja izvedenec upošteva morebitne delovne izkušnje in dodatna znanja kandidata oziroma se do njih opredeli.

9. člen

(mnenje izvedenca)

(1) Ne glede na to, da je kandidat končal izobraževalni program, ki izpolnjuje pogoje izobraževalnega programa v Republiki Sloveniji, in je opravil pripravništvo, ki je v skladu s pripravništvom, ki se zahteva v Republiki Sloveniji, ali je opravil pripravništvo in strokovni izpit, ki sta v skladu s pripravništvom in strokovnim izpitom, ki se zahtevata v Republiki Sloveniji, izvedenec predlaga opravljanje strokovnega izpita (delno ali v celoti s predlogom posameznih vsebin).

(2) Če je kandidat končal izobraževalni program, ki izpolnjuje pogoje izobraževalnega programa v Republiki Sloveniji, vendar pripravništva ni opravil v celoti oziroma pripravništvo, ki ga je opravil, ni v skladu s pripravništvom, ki se zahteva v Republiki Sloveniji, lahko izvedenec v mnenju predlaga opravljanje pripravništva (delno ali v celoti s predlogom posameznih vsebin in trajanja) in opravljanje strokovnega izpita (delno ali v celoti s predlogom posameznih vsebin).

(3) Če je kandidat končal izobraževalni program, ki ne izpolnjuje pogojev izobraževalnega programa v Republiki Sloveniji, lahko izvedenec v mnenju predlaga opravljanje enega ali več dopolnilnih izpitov na posameznem strokovnem področju, a ne več kot pet, opravljanje pripravništva (delno ali v celoti s predlogom posameznih vsebin in trajanja) in opravljanje strokovnega izpita (delno ali v celoti s predlogom posameznih vsebin).

(4) Če je kandidat končal izobraževalni program, ki po vsebini in poteku ni v skladu s pogoji izobraževalnega programa v Republiki Sloveniji, niti se primerljivosti ne da doseči z opravljanjem dopolnilnih pogojev, izvedenec da negativno mnenje.

(5) Ne glede na določbe tega člena lahko izvedenec v postopku priznanja poklicne kvalifikacije zdravstvenim delavcem in zdravstvenim sodelavcem, ki smejo na podlagi zakona, ki ureja zdravstveno dejavnost, samostojno opravljati delo v zdravstveni dejavnosti brez pripravništva ali strokovnega izpita, predlaga le opravljanje enega ali več dopolnilnih izpitov na posameznem strokovnem področju, ne more pa predlagati opravljanja pripravništva ali strokovnega izpita.

(6) Ne glede na določbe tega člena lahko izvedenec v postopku priznanja poklicne kvalifikacije zdravstvenim delavcem in zdravstvenim sodelavcem, ki smejo na podlagi zakona, ki ureja zdravstveno dejavnost, samostojno opravljati delo v zdravstveni dejavnosti brez pripravništva, predlaga opravljanje enega ali več dopolnilnih izpitov na posameznem strokovnem področju in opravljanje strokovnega izpita (delno ali v celoti s predlogom posameznih vsebin), ne more pa predlagati opravljanja pripravništva.

10. člen

(sklep o določitvi dopolnilnih pogojev)

(1) Na podlagi presoje uradne osebe ministrstva ministrstvo izda sklep, s katerim določi opravljanje dopolnilnih pogojev.

(2) Če ima kandidat ponudbo za delo v Republiki Sloveniji, lahko ministrstvo na predlog ponudnika zaposlitve v sklepu

o določitvi dopolnilnih pogojev določi tudi največ šestmesečno usposabljanje pri ponudniku zaposlitve, z namenom hitrejšega vključevanja v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije.

(3) Ministrstvo v sklepu o določitvi dopolnilnih pogojev določi rok za opravo dopolnilnih pogojev, ki ne sme biti daljši od treh let.

11. člen

(usposabljanje)

Če je v sklepu o dopolnilnih pogojih določeno usposabljanje iz drugega odstavka prejšnjega člena, se to lahko opravlja le enkrat, v neprekinjenem obsegu, kadarkoli po opravljenih morebitnih dopolnilnih izpitih in pred morebitnim opravljanjem pripravništva in strokovnega izpita.

12. člen

(dopolnilni izpit)

(1) Dopolnilni izpit se opravlja v izobraževalni ustanovi v Republiki Sloveniji, ki izvaja akreditiran izobraževalni program.

(2) Kandidat se lahko prijavi k dopolnilnemu izpitu tolikokrat, kot je predvideno z akti izobraževalne ustanove, pri kateri opravlja dopolnilni izpit.

(3) Izobraževalna ustanova izda potrdilo, da je kandidat uspešno opravil dopolnilni izpit.

13. člen

(pripravništvo in strokovni izpit)

(1) Kandidat lahko pripravništvo opravlja po izbirnem postopku pristojnega organa pri ponudniku zaposlitve, če je ta pooblaščen izvajalec v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno dejavnost in zdravniško službo.

(2) Če ponudnik zaposlitve ni pooblaščen izvajalec ali kandidat k zahtevi ni priložil ponudbe za delo, kandidat opravlja pripravništvo pri enem ali več pooblaščenih izvajalcih, ki jih določi pristojni organ v skladu s predpisi, ki urejajo potek pripravništva zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev oziroma pripravništvo in sekundariat doktorjev dentalne medicine in zdravnikov.

(3) Po opravljenem pripravništvu kandidat opravlja strokovni izpit pri ministrstvu, v skladu s predpisi, ki urejajo strokovne izpite zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev.

14. člen

(odločba o priznanju poklicne kvalifikacije)

(1) Ministrstvo z odločbo prizna poklicno kvalifikacijo kandidatu, katerega v tujini pridobljena poklicna kvalifikacija ustreza zahtevani poklicni kvalifikaciji v Republiki Sloveniji ali kandidata, ki v roku iz tretjega odstavka 10. člena tega zakona ministrstvu predloži dokazila o uspešno opravljenih dopolnilnih pogojih.

(2) Ministrstvo zahtevo kandidata za priznanje poklicne kvalifikacije zavrne, če je kandidat končal izobraževalni program, ki po vsebini in poteku ni v skladu s pogoji izobraževalnega programa v Republiki Sloveniji, niti se primerljivosti ne da doseči z opravljanjem dopolnilnih pogojev, ali če vlagatelj v rokih, določenih v 10. členu tega zakona, ne izpolni dopolnilnih pogojev.

III. POGOJI IN POSTOPEK PRIZNAVANJA POKLICNE KVALIFIKACIJE SPECIALIST VLAGATELJA

15. člen

(zahteva)

(1) Zahteva vsebuje:

1. dokazilo o formalnem izobraževanju,
2. dokazilo o vsebini in poteku izobraževalnega programa,
3. program opravljenega pripravništva,

4. dokazilo o opravljenem strokovnem izpitu,

5. dokazilo o vsebini in poteku programa specializacije, iz katerega so razvidni trajanje in vsebina programa specializacije ter trajanje posameznega kroženja,

6. dokazilo o dobrem imenu, ki ni starejše od treh mesecev,

7. ponudbo za delo v Republiki Sloveniji,

8. življenjepis z opisom delovnih izkušenj.

(2) Dokazilo iz 7. točke prejšnjega odstavka se predloži le, če ga vlagatelj ima.

(3) K zahtevi vlagatelj priloži tudi druga dokazila, ki izkazujejo njegovo poklicno usposobljenost (na primer dokazila o pridobljenih delovnih izkušnjah, izjavo delodajalca, da je vlagatelj pri njem samostojno opravljal svoj poklic, s časovno opredelitvijo, opisom delovnih izkušenj in področij dela, dokazila o dodatnih izobraževanjih in usposabljanjih).

(4) Ministrstvo lahko za določitev stopnje izobraževalnega programa, ki ga je vlagatelj končal, zahteva mnenje ministrstva, pristojnega za šolstvo, o izobraževanju v skladu s predpisi, ki urejajo vrednotenje in priznavanje izobraževanja.

(5) Pogoj za presojo ustreznosti programa specializacije so dokončana ustrezna formalna izobrazba, pripravništvo in strokovni izpit. Ustreznost dokončane formalne izobrazbe, programa pripravništva in strokovnega izpita presodi ministrstvo.

16. člen

(postopek)

(1) Če uradna oseba ministrstva nima strokovnega znanja za presojo programa specializacije in vsebin specialističnega izpita, ki jih je vlagatelj opravil v tujini, ministrstvo zahteva mnenje izvedenca.

(2) Izvedenec mnenje poda v 20 dneh od prejema popolne zahteve.

17. člen

(merila za primerjavo)

(1) Izvedenec pri izdelavi mnenja primerja obseg, vsebino in trajanje programa specializacije, ki ga je vlagatelj opravil, z obsegom, vsebino in trajanjem programa specializacije v Republiki Sloveniji, ki je veljal na dan, ko je vlagatelj vložil vlogo za priznanje poklicne kvalifikacije specialist.

(2) Pri izdelavi mnenja izvedenec upošteva pridobljene kompetence, morebitne delovne izkušnje in dodatna znanja vlagatelja oziroma se do njih opredeli.

(3) Če v Republiki Sloveniji ni določenega programa specializacije, izvedenec oziroma uradna oseba ministrstva primerja program specializacije, ki je vsebinsko najbližje programu specializacije, ki ga je vlagatelj opravil v tretji državi.

18. člen

(mnenje izvedenca)

(1) Če program specializacije, ki ga je vlagatelj opravil v tretji državi, ustreza programu specializacije v Republiki Sloveniji oziroma so kvalifikacije vlagatelja ob upoštevanju njegovih delovnih izkušenj in dodatnih znanj zadostne, izvedenec da pozitivno mnenje.

(2) Če program specializacije, ki ga je vlagatelj opravil v tretji državi, ne ustreza programu specializacije v Republiki Sloveniji in kvalifikacije vlagatelja kljub upoštevanju njegovih delovnih izkušenj in dodatnih znanj niso zadostne, izvedenec v mnenju predlaga opravljanje prilagoditvenega obdobja v trajanju največ osem mesecev (seznam strokovnih področij in trajanje usposabljanja na posameznem področju), opravljanje preizkusa strokovne usposobljenosti (seznam predmetov oziroma vsebin) ali opravljanje prilagoditvenega obdobja in opravljanje preizkusa strokovne usposobljenosti.

(3) Če je vlagatelj končal specializacijo, ki po vsebini in poteku ni v skladu s specializacijo v Republiki Sloveniji, niti se primerljivosti ne da doseči z opravljanjem dopolnilnih pogojev, izvedenec da negativno mnenje.

19. člen

(sklep o določitvi dopolnilnih pogojev)

(1) Na podlagi presoje uradne osebe ministrstva ministrstvo izda sklep, s katerim vlagatelju določi:

- do osemmesečno prilagoditveno obdobje, ki se lahko na predlog mentorja podaljša za največ štiri mesece, pri čemer skupno prilagoditveno obdobje ne sme presegati 12 mesecev (v nadaljnjem besedilu: prilagoditveno obdobje),
- opravljanje preizkusa strokovne usposobljenosti (v nadaljnjem besedilu: preizkus) ali
- prilagoditveno obdobje in preizkus.

(2) Če ministrstvo vlagatelju določi prilagoditveno obdobje, v sklepu določi:

- seznam strokovnih področij,
- trajanje prilagoditvenega obdobja,
- rok za dokončanje prilagoditvenega obdobja,
- mentorja,
- pooblaščen izvajalce, pri katerih vlagatelj opravlja prilagoditveno obdobje.

(3) Če ministrstvo vlagatelju določi opravljanje preizkusa, v sklepu določi rok za opravljanje preizkusa. Ministrstvo s sklepom določi tudi izpitno komisijo, datum, kraj in uro opravljanja preizkusa.

(4) Če ministrstvo vlagatelju določi opravljanje prilagoditvenega obdobja in preizkus, vlagatelj opravlja preizkus najpozneje v treh mesecih po uspešno opravljenem prilagoditvenem obdobju.

(5) Če ima vlagatelj ponudbo za delo v Republiki Sloveniji, lahko ministrstvo na predlog ponudnika zaposlitve v sklepu o določitvi dopolnilnih pogojev določi tudi največ šestmesečno usposabljanje pri ponudniku zaposlitve, z namenom hitrejšega vključevanja v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije.

(6) Ministrstvo v sklepu o določitvi dopolnilnih pogojev določi rok za opravo dopolnilnih pogojev, ki ne sme biti daljši od treh let.

20. člen

(prilagoditveno obdobje)

(1) Vlagatelj lahko opravlja prilagoditveno obdobje pri ponudniku zaposlitve, če je ta pooblaščen izvajalec, v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno dejavnost in zdravniško službo.

(2) Če ponudnik zaposlitve ni pooblaščen izvajalec ali vlagatelj k zahtevi ni priložil ponudbe za delo, vlagatelj opravlja prilagoditveno obdobje pri enem ali več pooblaščenih izvajalcih, ki jih v sklepu o določitvi dopolnilnih pogojev določi ministrstvo.

(3) Šteje se, da je prilagoditveno obdobje uspešno opravljeno, ko ministrstvo prejme pozitivno pisno zaključno mnenje mentorja.

(4) Če mentor v 30 dneh po opravljenem prilagoditvenem obdobju na ministrstvo ne pošlje mnenja, lahko ministrstvo dokazilo o opravljenem prilagoditvenem obdobju zahteva od pooblaščenega izvajalca, pri katerem je vlagatelj opravljal prilagoditveno obdobje. Pooblaščen izvajalec mnenje pošlje v osmih dneh od prejema poziva.

21. člen

(preizkus)

(1) Preizkus je usten, obsega teoretični in praktični del ter se opravlja pred tričlansko izpitno komisijo, ki jo s sklepom imenuje ministrstvo.

(2) Izpitno komisijo iz prejšnjega odstavka sestavljajo:

- predsednik komisije, ki je koordinator specializacije, ki jo je opravil vlagatelj, ali strokovnjak, ki ima strokovni naslov specializacije, ki jo je opravil vlagatelj,
- dva glavna mentorja, ki imata najmanj deset let delovnih izkušenj specializacije, ki jo je opravil vlagatelj.

(3) Če je vlagatelj opravil specializacijo, za katero v Republiki Sloveniji ni predpisanega programa, so člani komisije

strokovnjaki za področje, ki je vsebinsko najbližje specializaciji vlagatelja.

(4) Če posamezna specializacija nima določenega koordinatorja specializacije ali glavnega mentorja, se za predsednika komisije imenuje strokovnjak s področja specializacije, ki ima najmanj deset let delovnih izkušenj s področja specializacije, ki jo je opravil vlagatelj. Za člana komisije se imenuje strokovnjak s področja specializacije, ki ima najmanj tri leta delovnih izkušenj s področja specializacije, ki jo je opravil vlagatelj.

(5) Če zaradi določitve nove specializacije ni mogoče zagotoviti predsednika ali člana komisije, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka, je za predsednika komisije ali člana komisije izjemoma lahko imenovan strokovnjak z drugo vrsto strokovne izobrazbe sorodne smeri, ki izpolnjuje preostale pogoje iz prejšnjega odstavka.

(6) Vlagatelj se prijavi k praktičnemu delu preizkusa po uspešno opravljenem teoretičnem delu preizkusa. Če vlagatelj ne opravi teoretičnega dela preizkusa, se šteje, da preizkusa ni opravil.

(7) O poteku preizkusa se vodi zapisnik, ki ga podpišejo vsi člani izpitne komisije ter zapisnikar. Zapisnikar je glavni mentor vlagatelja v prilagoditvenem obdobju. Če glavni mentor ne more biti zapisnikar, zapisnikarja, ki ni član izpitne komisije in ima izobrazbo iste ali sorodne smeri, kot jo ima vlagatelj, imenuje ministrstvo. Zapisnik se pošlje vlagatelju in ministrstvu v petih dneh po končanem preizkusu.

(8) Izpitna komisija točkuje posamezno vsebino preizkusa s točkami od 1 do 10, pri čemer je posamezna vsebina uspešno opravljena, če je ocenjena z najmanj 6 točkami.

(9) Če vlagatelj ne opravi preizkusa, lahko izpitna komisija v oceni predlaga ponovno opravljanje prilagoditvenega obdobja za največ štiri mesece in ponovni preizkus. Izpitna komisija prilagoditveno obdobje lahko predlaga le enkrat.

(10) Vlagatelj se lahko k preizkusu prijavi v treh mesecih po vsakokratnem neuspešnem opravljanju preizkusa, v primeru iz prejšnjega odstavka pa v treh mesecih po uspešno opravljenem prilagoditvenem obdobju.

(11) Vlagatelj se lahko k preizkusu prijavi največ trikrat.

22. člen

(odločba o priznanju poklicne kvalifikacije specialist)

(1) Ministrstvo z odločbo prizna poklicno kvalifikacijo specialist vlagatelju, katerega v tujini pridobljena poklicna kvalifikacija ustreza zahtevani poklicni kvalifikaciji v Republiki Sloveniji ali vlagatelju, ki v roku iz šestega odstavka 19. člena tega zakona ministrstvu predloži dokazila o opravljenih dopolnilnih pogojih.

(2) Ministrstvo zahtevo vlagatelja za priznanje poklicne kvalifikacije specialist zavrne, če je vlagatelj končal specializacijo, ki po vsebini in poteku ni v skladu s specializacijo v Republiki Sloveniji, niti se primerljivosti ne da doseči z opravljanjem dopolnilnih pogojev, ali če vlagatelj v rokih, določenih v 19. členu tega zakona, ne izpolni dopolnilnih pogojev.

IV. STROŠKI POSTOPKA PRIZNAVANJA
POKLICNE KVALIFIKACIJE

23. člen

(stroški postopka)

(1) Stroški, ki nastanejo v zvezi s postopkom priznavanja poklicne kvalifikacije, so:

1. stroški izvedenca iz prvega odstavka 7. člena in prvega odstavka 16. člena tega zakona,
2. stroški opravljanja dopolnilnih pogojev (dopolnilni izpiti, pripravništvo, strokovni izpit) iz prvega odstavka 10. člena tega zakona,
3. stroški usposabljanja iz drugega odstavka 10. člena in petega odstavka 19. člena tega zakona,
4. stroški prilagoditvenega obdobja iz prve alineje prvega odstavka 19. člena tega zakona,

5. stroški opravljanja preizkusa iz druge alineje prvega odstavka 19. člena tega zakona.

(2) Stroški opravljanja strokovnega izpita ob prvi prijavi na strokovni izpit bremenijo delodajalca kandidata, če kandidat pri njem opravlja pripravništvo. Ob vsaki nadaljnji prijavi stroški strokovnega izpita bremenijo kandidata.

(3) Stroški opravljanja pripravništva se izplačujejo v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno dejavnost, in zakonom, ki ureja zdravniško službo.

(4) Stroški izvedenca iz 1. točke prvega odstavka, stroški opravljanja dopolnilnih pogojev iz 2. točke prvega odstavka in stroški opravljanja preizkusa iz 5. točke prvega odstavka tega člena bremenijo ponudnika zaposlitve. Če kandidat oziroma vlagatelj k zahtevi ni priložil ponudbe za delo v Republiki Sloveniji, ti stroški bremenijo kandidata oziroma vlagatelja.

(5) Če se kandidat oziroma vlagatelj po svoji krivdi v 12 mesecih po izdani odločbi o priznanju poklicne kvalifikacije ali odločbe o priznanju poklicne kvalifikacije specialist ne zaposli pri ponudniku zaposlitve, stroške izvedenca, dopolnilnih pogojev in opravljanja preizkusa iz prejšnjega odstavka kandidat oziroma vlagatelj povrne ponudniku zaposlitve. Vlagatelj, ki po končanem postopku iz razlogov, ki so na njegovi strani, ostane zaposlen pri ponudniku zaposlitve manj kot za enkratno obdobje trajanja prilagoditvenega obdobja, mora povrniti sorazmerni del stroškov postopka.

(6) Stroški usposabljanja iz 3. točke prvega odstavka in stroški prilagoditvenega obdobja iz 4. točke prvega odstavka tega člena bremenijo ponudnika zaposlitve.

(7) Stroški iz prvega odstavka tega člena ne smejo biti višji od tistih, ki so za opravljanje posameznih dopolnilnih pogojev določeni za posameznike, ki so izobraževanje, pripravništvo in specializacijo končali v Republiki Sloveniji.

(8) Stroške iz 1. in 7. točke prvega odstavka tega člena določi minister.

V. OPRAVLJANJE REGULIRANEGA POKLICA NA PODROČJU ZDRAVSTVENE DEJAVNOSTI

24. člen

(samostojno opravljanje reguliranega poklica)

(1) Kandidat, ki mu je izdana odločba o priznanju poklicne kvalifikacije iz prvega odstavka 14. člena tega zakona oziroma vlagatelj, ki mu je izdana odločba o priznanju poklicne kvalifikacije iz prvega odstavka 22. člena tega zakona, lahko začne samostojno opravljati regulirani poklic na področju zdravstvene dejavnosti po vpisu v register pri pristojni zbornici ali ministrstvu, kot to določa zakon, ki ureja zdravniško službo, zakon, ki ureja zdravstveno dejavnost, in zakon, ki ureja lekarniško dejavnost.

(2) Kandidat, ki mu je bila izdana odločba o priznanju poklicne kvalifikacije zdravnik iz prvega odstavka 14. člena tega zakona, lahko po vpisu v register pri Zdravniški zbornici Slovenije samostojno opravlja vse dejavnosti kot zdravnik z osnovno licenco, v skladu z zakonom, ki ureja zdravniško službo.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko začne kandidat oziroma vlagatelj samostojno opravljati reguliran poklic na področju zdravstvene dejavnosti po pridobitvi licence, če je tako določeno z zakonom, ki ureja zdravniško službo, zakonom, ki ureja zdravstveno dejavnost, in zakonom, ki ureja lekarniško dejavnost.

(4) Pristojna zbornica ali ministrstvo o vpisu v register oziroma izdaji licence odloči v 30 dneh od prejema popolne vloge za vpis v register oziroma izdajo licence.

25. člen

(samostojno opravljanje demonstracijskih posegov)

(1) Ministrstvo lahko za največ tri mesece dovoli opravljanje demonstracijskih posegov kandidatu oziroma vlagatelju (v nadaljnjem besedilu: izvajalec demonstracijskih posegov).

(2) Izvajalec demonstracijskih posegov zahtevo za izdajo dovoljenja iz prejšnjega odstavka vloži pri ministrstvu.

(3) Zahteva vsebuje:

1. povabilo izvajalca zdravstvene dejavnosti v mreži javne zdravstvene službe, iz katerega so razvidni obdobje in demonstracijski posegi, za katere povabilo velja,

2. dokazilo o dobrem imenu, ki ni starejše od treh mesecev,

3. potrdilo o nekaznovanosti v matični državi, ki ga izda pristojni organ v matični državi,

4. življenjepis z opisom delovnih izkušenj, znanstvenoraziskovalnega in strokovnega dela,

5. dokazilo, da je izvajalec zdravstvene dejavnosti zanj sklenil zavarovalno kritje v skladu z zakonom, ki ureja zdravniško službo, zakonom, ki ureja zdravstveno dejavnost, oziroma zakonom, ki ureja lekarniško dejavnost,

6. tri mnenja strokovnjakov s področja izvajanja demonstracijskih posegov, ki imajo najmanj deset let delovnih izkušenj po opravljenem strokovnem izpitu oziroma po opravljenem specialističnem izpitu za izvajanje demonstracijskih posegov na specialističnem področju, o ustreznem strokovnem znanju izvajalca demonstracijskih posegov.

(4) Ministrstvo po opravljenem postopku izvajalcu demonstracijskih posegov izda dovoljenje za začasno opravljanje demonstracijskih posegov za obdobje, za katero povabilo velja. Dovoljenje se po preteku časa, za katerega je bilo izdano, lahko znova izda, in sicer za največ tri mesece, če so izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka tega člena.

(5) Na podlagi dovoljenja pristojni organ izvajalca demonstracijskih posegov z dnem izdaje dovoljenja za obdobje iz prejšnjega odstavka začasno vpiše v register.

(6) Za izvajalca demonstracijskih posegov se glede načina opravljanja reguliranega poklica, etične, strokovne, kazenske in odškodninske odgovornosti, strokovnega nadzora nad njegovim delom in zavarovalnega kritja uporablja zakon, ki ureja zdravstveno dejavnost in zakon, ki ureja zdravniško službo.

(7) Ne glede na zakon, ki ureja zdravniško službo, zakon, ki ureja pacientove pravice, in zakon, ki ureja zdravstveno dejavnost, izvajalcu demonstracijskih posegov ni treba izkazati znanja slovenskega jezika.

(8) Izvajalec zdravstvene dejavnosti, ki je izvajalca demonstracijskih posegov povabil, zagotovi, da med izvajalcem demonstracijskih posegov in pacientom oziroma njegovimi družinskimi člani poteka sporazumevanje v slovenskem jeziku ter da je vsa zdravstvena dokumentacija o pacientu v slovenskem jeziku.

26. člen

(samostojno opravljanje reguliranega poklica
vabljenega zdravnika)

(1) Kadar pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti v mreži javne zdravstvene službe ni mogoče zagotoviti neprekinjenega zdravstvenega varstva na način iz 44. člena Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18, 66/19, 199/21, 136/23 – ZIUZDS in 35/24; v nadaljnjem besedilu: ZZdrS), lahko ministrstvo ne glede na 10. člen ZZdrS za največ 12 mesecev dovoli opravljanje zdravniške službe zdravniku specialistu, ne glede na državo, v kateri je pridobil poklicno kvalifikacijo (v nadaljnjem besedilu: vabljeni zdravnik), pod naslednjimi pogoji:

– vabljeni zdravnik ima povabilo izvajalca zdravstvene dejavnosti v mreži javne zdravstvene službe;

– gre za zdravnika specialista, ki ima posebno strokovno znanje na določenem specialističnem področju, ki je potrebno za zagotavljanje neprekinjenega zdravstvenega varstva in

– izvajalec zdravstvene dejavnosti je zanj sklenil zavarovalno kritje v višini, kot velja za zaposlene zdravnike v zvezi z odgovornostjo za škodo v skladu z 61. členom ZZdrS.

(2) Izvajalec zdravstvene dejavnosti iz prejšnjega odstavka oziroma vabljeni zdravnik k pisni vlogi priloži:

1. povabilo izvajalca zdravstvene dejavnosti iz prejšnjega odstavka, iz katerega je razvidno obdobje, za katero povabilo velja;

2. potrdilo pristojnega organa oziroma organizacije iz države izvora, iz katerega je razvidno, da je vabljeni zdravnik registriran pri pristojnem organu oziroma organizaciji, da v državi izvora izpolnjuje pogoje za opravljanje zdravstvenih storitev in da mu ni niti začasno niti trajno odvzeta pravica do opravljanja poklica, ter potrdilo o nekaznovanosti;

3. življenjepis z opisom delovnih izkušenj, znanstvenoraziskovalnega in strokovnega dela;

4. dokazilo, da je izvajalec zdravstvene dejavnosti zanj sklenil zavarovalno kritje v višini, kot velja za zaposlene zdravnike v zvezi z odgovornostjo za škodo v skladu z 61. členom ZZdrS;

5. tri mnenja zdravnikov specialistov o izpolnjevanju pogoja iz druge alineje prejšnjega odstavka. To mnenje lahko dajo koordinator specializacije in dva mentorja. Mentorja morata imeti najmanj 15 let delovnih izkušenj po opravljenem specialističnem izpitu za specialnost, ki se preverja v postopku. Če pogoja iz prejšnjega stavka ni mogoče izpolniti v primeru sprejetih novih specializacij, mora mentor imeti najmanj 15 let delovnih izkušenj po opravljenem specialističnem izpitu iz sorodne specialnosti;

6. dokazilo izvajalca zdravstvene dejavnosti, da neprekinjenega zdravstvenega varstva ni mogoče zagotoviti na način iz 44. člena ZZdrS.

(3) Ministrstvo po opravljenem postopku izdaje dovoljenja za samostojno opravljanje reguliranega poklica vabljenemu zdravniku izda dovoljenje za začasno opravljanje zdravniške službe za obdobje, za katero povabilo velja. Dovoljenje se po preteku časa, za katerega je bilo izdano, lahko znova izda, in sicer za največ 12 mesecev, če so izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka tega člena.

(4) Na podlagi dovoljenja iz prejšnjega odstavka zbornica vabljenega zdravnika, z dnem izdaje dovoljenja za obdobje iz prejšnjega odstavka, začasno vpiše v register zdravnikov.

(5) Za vabljenega zdravnika veljajo glede načina opravljanja zdravniške službe, etične, strokovne, kazenske in odškodninske odgovornosti, strokovnega nadzora nad njegovim delom in zavarovalnega kritja predpisi, ki veljajo za zdravnike, ki v Republiki Sloveniji opravljajo zdravniško službo.

(6) Ne glede na 11. člen ZZdrS in 19. člen Zakona o pacientovih pravicah (Uradni list RS, št. 15/08, 55/17, 177/20 in 100/22 – ZNUZSZS) vabljenemu zdravniku ni treba izkazovati znanja slovenskega jezika.

(7) Izvajalec zdravstvene dejavnosti, ki je vabljenega zdravnika povabil, zagotovi, da med vabljenim zdravnikom in pacientom oziroma njegovimi družinskimi člani poteka sporazumevanje v slovenskem jeziku ter da je vsa zdravstvena dokumentacija o pacientu, ki ga obravnava vabljeni zdravnik, v slovenskem jeziku.

27. člen

(licenca)

Kandidat, ki mu je bila izdana odločba o priznanju poklicne kvalifikacije zdravnik, doktor dentalne medicine, diplomirana medicinska sestra, diplomirana babica oziroma magister farmacije iz prvega odstavka 14. člena tega zakona, in vlagatelj, ki mu je bila izdana odločba o priznanju poklicne kvalifikacije zdravnik specialist, doktor dentalne medicine specialist, specialist medicinske biokemije iz prvega odstavka 22. člena tega zakona, pri pristojnem organu zaprosita za vpis v register in podelitev licence, na podlagi katere lahko samostojno opravljata regulirani poklic na področju zdravstvene dejavnosti.

28. člen

(zaposlitev kandidata pred priznanjem poklicne kvalifikacije)

(1) Za čas opravljanja pripravništva oziroma sekundariata se kandidat zaposli na delovnem mestu pripravnika oziroma sekundarija in opravlja delo pod mentorstvom.

(2) Za čas usposabljanja iz drugega odstavka 10. člena tega zakona se kandidat zaposli pri ponudniku zaposlitve na delovnem mestu pripravnika oziroma sekundarija in opravlja delo pod mentorstvom mentorja, ki ima enako vrsto strokovne izobrazbe in najmanj enako raven izobrazbe kot kandidat, ki se usposablja, in najmanj pet let delovnih izkušenj po opravljenem strokovnem izpitu oziroma pridobljeni poklicni kvalifikaciji v zdravstveni dejavnosti na strokovnem področju, za katero se kandidat usposablja.

(3) Stroški iz prejšnjega odstavka vključujejo:

- plačilo sredstev za plače in nadomestila plač ter druge obveznosti do kandidata iz naslova delovnega razmerja,
- plačilo stroškov mentorstva med usposabljanjem.

29. člen

(zaposlitev vlagatelja pred priznanjem poklicne kvalifikacije)

(1) Za čas usposabljanja, prilagoditvenega obdobja oziroma opravljanja preizkusa se vlagatelj zaposli na delovnem mestu specializanta in opravlja delo pod mentorstvom.

(2) Stroški iz prejšnjega odstavka vključujejo:

- plačilo sredstev za plače in nadomestila plač ter druge obveznosti do vlagatelja iz naslova delovnega razmerja,
- plačilo stroškov mentorstva iz prejšnjega odstavka.

30. člen

(jezik)

(1) Kandidat, ki mu je bila izdana odločba o priznanju poklicne kvalifikacije iz prvega odstavka 14. člena tega zakona, in vlagatelj, ki mu je bila izdana odločba o priznanju poklicne kvalifikacije iz prvega odstavka 22. člena tega zakona, morata za potrebe opravljanja reguliranega poklica na področju zdravstvene dejavnosti v Republiki Sloveniji imeti znanje slovenskega jezika, kot ga določata zakon, ki ureja zdravstveno dejavnost, in zakon, ki ureja zdravniško službo.

(2) Znanje slovenskega jezika se dokazuje ob prijavi k strokovnemu izpitu oziroma ob prijavi k preizkusu. Če kandidat oziroma vlagatelj strokovnega izpita oziroma preizkusa ne opravlja, se znanje slovenskega jezika preverja po izdani odločbi o priznanju poklicne kvalifikacije, in sicer ob vpisu v register posameznih zdravstvenih poklicev, pred samostojnim opravljanjem reguliranega poklica v zdravstveni dejavnosti v Republiki Sloveniji.

(3) Dokazila o znanju slovenskega jezika iz prejšnjega odstavka podrobneje določata zakon, ki ureja zdravstveno dejavnost, in zakon, ki ureja zdravniško službo.

31. člen

(financiranje tečajev slovenskega jezika in opravljanja preverjanja znanja)

(1) Stroški tečaja slovenskega jezika in stroški preverjanja znanja slovenskega jezika, ki z izpolnjevanjem pogoja znanja slovenskega jezika iz prejšnjega člena nastanejo kandidatu oziroma vlagatelju, bremenijo javni zdravstveni zavod, ki je hkrati tudi ponudnik zaposlitve.

(2) Javni zdravstveni zavod iz prejšnjega odstavka lahko zahteva povračilo stroškov iz prejšnjega odstavka iz proračuna Republike Slovenije, vendar največ do višine 300 eurov za posameznega kandidata oziroma vlagatelja.

(3) Kandidat oziroma vlagatelj, čigar ponudnik zaposlitve je upravičen do financiranja stroškov iz prvega odstavka tega člena, je upravičen do enkratne brezplačne udeležbe na tečaju slovenskega jezika in enkratnega brezplačnega preverjanja znanja iz slovenskega jezika. Če se kandidat oziroma vlagatelj po svoji krivdi v 12 mesecih po prijavi k tečaju slovenskega jezika in uspešno opravljenem preverjanju znanja slovenskega

jezika ne zaposli pri javnem zdravstvenem zavodu iz prvega odstavka tega člena, stroške tečaja in stroške preverjanja znanja, ki so na tej podlagi nastali javnemu zdravstvenemu zavodu, povrne javnemu zdravstvenemu zavodu. Vlagatelj, ki po končanem postopku iz razlogov, ki so na njegovi strani, ostane zaposlen pri ponudniku zaposlitve manj kot za enkratno obdobje trajanja prilagoditvenega obdobja oziroma trajanja usposabljanja, mora povrniti sorazmerni del stroškov tečaja slovenskega jezika in stroškov preverjanja znanja slovenskega jezika javnemu zdravstvenemu zavodu.

(4) Zahtevek za povračilo stroškov iz drugega odstavka tega člena se vloži pri ministrstvu. Podrobnejši način vlaganja zahtevkov, obvezna dokazila, roke za predložitev zahtevkov ter višino in način povrnitve stroškov javnemu zdravstvenemu zavodu iz prvega odstavka tega člena oziroma v proračun Republike Slovenije določi minister.

(5) Stroški iz prvega odstavka tega člena bremenijo kandidata oziroma vlagatelja, če k zahtevi ni priložil ponudbe za delo. Stroški lahko bremenijo tudi ponudnika zaposlitve, ki ni javni zdravstveni zavod, pri čemer ponudnik zaposlitve ni upravičen do povračila stroškov iz drugega odstavka tega člena.

32. člen

(priznanje poklicne kvalifikacije za delavce
iz bivše SFR Jugoslavije)

(1) Posamezniku, ki je opravil pripravništvo, strokovni izpit oziroma specialistični izpit na področju zdravstvene dejavnosti pred 25. junijem 1991 v eni od republik bivše SFR Jugoslavije, se pripravništvo, strokovni izpit oziroma specialistični izpit prizna.

(2) Vloga iz prejšnjega odstavka mora vsebovati:

- dokazilo o dokončanem formalnem izobraževanju,
- dokazilo o opravljenem strokovnem izpitu oziroma specialističnem izpitu,
- dokazilo o znanju slovenskega jezika.

(3) Na podlagi vloge posameznika iz prejšnjega odstavka ministrstvo posamezniku izda odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije.

(4) Posamezniku, ki mu je bila izdana odločba iz prejšnjega odstavka, se na podlagi te odločbe podeli licenca iz 27. člena tega zakona.

VII. EVIDENCA

33. člen

(evidenca)

(1) Za namen vodenja postopkov priznavanja poklicnih kvalifikacij in spremljanja stanja na področju priznavanja poklicnih kvalifikacij ministrstvo vodi evidenco o izdanih odločbah, ki vsebuje naslednje podatke:

1. zaporedno številko zahteve,
 2. datum vložitve zahteve,
 3. osebno ime kandidata oziroma vlagatelja,
 4. datum in kraj rojstva kandidata oziroma vlagatelja,
 5. državo pridobitve izobrazbe oziroma poklicne kvalifikacije kandidata oziroma vlagatelja,
 6. vrsto priznanja poklicne kvalifikacije,
 7. datum in številko upravnega akta, s katerim je bil postopek priznavanja poklicne kvalifikacije pravnomočno dokončan.
- (2) Vsakdo ima pravico pridobiti podatke iz te evidence, razen podatkov iz 3. in 4. točke prejšnjega odstavka.

VII. NADZOR

34. člen

(inšpekcijski nadzor)

(1) Inšpekcijski nadzor nad izvrševanjem določb tega zakona izvajata Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije in Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije.

(2) Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije izvaja nadzor nad izvrševanjem 24. člena, petega odstavka 25. člena, četrtega odstavka 26. člena, 27. člena, prvega in drugega odstavka 28. člena ter prvega odstavka 29. člena tega zakona.

(3) Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije izvaja nadzor nad izvrševanjem 30. člena tega zakona.

35. člen

(ukrepi inšpektorjev)

Inšpektor lahko poleg pooblastil, ki jih ima v skladu s splošnimi predpisi, pri izvajanju nadzora:

- odredi, da se nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti odpravijo v roku, ki ga določi;
- odredi izvrševanje določb tega zakona oziroma prenehanje njegovih kršitev.

VIII. KAZENSKKE DOLOČBE

36. člen

(globe za prekršek)

(1) Z globo od 400 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba:

- ki omogoči delo kandidatu ali vlagatelju, ki mu je bila izdana odločba o priznanju poklicne kvalifikacije, ne da bil vpisan v register (prvi odstavek 24. člena),
- ki omogoči kandidatu ali vlagatelju, ki mu je bila izdana odločba o priznanju poklicne kvalifikacije, opravljanje dejavnosti oziroma storitve, ki presegajo okvir pristojnosti, ki jih ima kot zdravnik z osnovno licenco (drugi odstavek 24. člena),
- ki omogoči opravljanje demonstracijskih posegov kandidatu oziroma vlagatelju, ki nima dovoljenja za začasno opravljanje demonstracijskih posegov in ni vpisan v register (četrti in peti odstavek 25. člena tega zakona),
- ki omogoči opravljanje zdravniške službe vabljenu zdravniku, ki nima dovoljenja za začasno opravljanje zdravniške službe in ni vpisan v register (tretji in četrti odstavek 26. člena),
- ki kandidatu, ki mu je bila izdana odločba o priznanju poklicne kvalifikacije zdravnik, doktor dentalne medicine, diplomirana medicinska sestra, diplomirana babica oziroma magister farmacije in vlagatelj, ki mu je bila izdana odločba o priznanju poklicne kvalifikacije zdravnik specialist, doktor dentalne medicine specialist, specialist medicinske biokemije, omogoči samostojno opravljanje reguliranega poklica na področju zdravstvene dejavnosti brez vpisa v register in veljavne licence (27. člen),
- ki za čas opravljanja pripravništva oziroma sekundariata ne zagotovi, da kandidat opravlja delo pod mentorstvom (prvi in drugi odstavek 28. člena),
- ki za čas usposabljanja, prilagoditvenega obdobja oziroma opravljanja preizkusa ne zagotovi, da vlagatelj opravlja delo pod mentorstvom (prvi odstavek 29. člena).

(2) Z globo od 100 do 1.200 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka odgovorna oseba pravne osebe.

(3) Z globo od 200 do 5.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena posameznik, ki samostojno opravlja zdravstveno dejavnost, in samostojni podjetnik posameznik.

(4) Z globo od 100 do 1.200 eurov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja zdravstveno dejavnost, in samostojnega podjetnika posameznika.

IX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

37. člen

(rok za izdajo podzakonskih aktov)

(1) Minister, pristojen za zdravje, določi stroške iz 1. in 7. točke prvega odstavka 23. člena tega zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Minister, pristojen za zdravje, določi podrobnejši način vlaganja zahtevkov, obvezna dokazila, roke za predložitev zahtevkov ter višino in način povrnitve stroškov iz četrtega odstavka 31. člena tega zakona v 15 dneh po uveljavitvi tega zakona.

38. člen

(postopki v teku)

Postopki za priznavanje poklicnih kvalifikacij, pridobljenih v tujini ali tretji državi, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo v skladu z dosedanjimi predpisi.

39. člen

(prenehanje uporabe)

Z dnem uveljavitve tega zakona se za kandidate oziroma vlagatelje prenehajo uporabljati:

1. določbe 12., 13. in 14. člena Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18, 66/19, 199/21, 136/23 – ZIUZDS in 35/24) v delih, ki se nanašajo na izobrazbo oziroma poklicno kvalifikacijo, pridobljeno v tujini,

2. določbe 12.č in 19. člena Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18, 66/19, 199/21, 136/23 – ZIUZDS in 35/24),

3. določbe 4. člena Pravilnika o registru zdravnikov (Uradni list RS, št. 67/22).

40. člen

(prenehanje veljavnosti)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

1. Zakon o priznavanju poklicnih kvalifikacij zdravnik, zdravnik specialist, doktor dentalne medicine in doktor dentalne medicine specialist (Uradni list RS, št. 107/10, 40/17 – ZZdrS-F, 203/20 – ZIUPOPDVE in 136/23 – ZIUZDS),

2. 26., 27., 28., 29., 30. in 31. člen Pravilnika o pripravništvu in strokovnih izpitih zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev na področju zdravstvene dejavnosti (Uradni list RS, št. 76/22, 58/23, 97/23 in 88/24),

3. 29.a, 29.b, 29.c, 29.d in 29.g člen Pravilnika o vsebini in poteku pripravništva in sekundariata ter strokovnem izpitu doktorjev dentalne medicine in zdravnikov,

4. 4. in 5. člen Pravilnika o zdravniških licencah (Uradni list RS, št. 48/15, 58/22 in 115/23),

5. 53., 54., 55., 56., 57., 58., 59., 60., 61., 62., 63. in 64. člen Pravilnika o vrstah, vsebini, trajanju in poteku specializacij zdravnikov (Uradni list RS, št. 35/24).

6. Odredba o stroških v zvezi s postopkom priznavanja poklicne kvalifikacij (Uradni list RS, št. 3/11, 36/21 in 87/24).

(2) Odredba iz 6. točke prejšnjega odstavka se uporablja do izdaje akta iz 37. člena tega zakona.

41. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 501-07/25-1/23

Ljubljana, dne 23. maja 2025

EPA 1931-IX

Državni zbor
Republike Slovenije
mag. Urška Klakočar Zupančič
predsednica

1571. Zakon o informacijski varnosti (ZInfV-1)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena Ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi Zakona o informacijski varnosti (ZInfV-1)

Razlašam Zakon o informacijski varnosti (ZInfV-1), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 23. maja 2025.

Št. 003-02-1/2025-129

Ljubljana, dne 31. maja 2025

Nataša Pirc Musar

predsednica

Republike Slovenije

Z A K O N

O INFORMACIJSKI VARNOSTI (ZInfV-1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

(1) Ta zakon ureja področje informacijske in kibernetске varnosti ter določa nacionalni sistem informacijske varnosti v Republiki Sloveniji. Pri tem ureja pristojnosti, naloge, organizacijo in delovanje pristojnega nacionalnega organa za informacijsko varnost (v nadaljnjem besedilu: pristojni nacionalni organ), organa za obvladovanje incidentov velikih razsežnosti in kriz, enotne kontaktne točke za kibernetско varnost (v nadaljnjem besedilu: enotna kontaktna točka) in skupin za odzivanje na incidente na področju računalniške varnosti (v nadaljnjem besedilu: skupine CSIRT), ureja sprejetje Strategije kibernetске varnosti Republike Slovenije, kibernetско obrambo ter sodelovanje pristojnih državnih organov in skupin CSIRT.

(2) Za ohranitev ključnih družbenih in gospodarskih dejavnosti v Republiki Sloveniji ta zakon določa tudi ukrepe za obvladovanje tveganj za informacijsko in kibernetско varnost ter obveznost poročanja zavezancev po tem zakonu in prostovoljno priglasitev incidentov. Ureja tudi pravila in obveznosti glede izmenjave informacij o kibernetски varnosti ter nadzor, vključno za certificiranje za kibernetско varnost.

2. člen

(namen zakona)

(1) Namena zakona sta sistemska ureditev področja informacijske in kibernetске varnosti in zagotovitev visoke ravni kibernetске varnosti, vključno s krepitvijo zaupanja v proizvode informacijsko-komunikacijske tehnologije (v nadaljnjem besedilu: IKT), storitve IKT in postopke IKT ter krepitvijo njihove varnosti v Republiki Sloveniji na področjih, ki so poglavitna za nemoteno delovanje države ter ohranitev zagotavljanja ključnih družbenih in gospodarskih dejavnosti.

(2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva 2022/2555/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o ukrepih za visoko skupno raven kibernetске varnosti v Uniji, spremembi Uredbe (EU) št. 910/2014 in Direktive (EU) 2018/1972 ter razveljavitvi Direktive (EU) 2016/1148 (direktiva NIS 2) (UL L št. 333 z dne 27. 12. 2022, str. 80), zadnjič popravljeno s Popravkom (UL L št. 90348 z dne 12. 6. 2024, str. 139), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2022/2555/EU).

(3) S tem zakonom se ureja izvajanje Uredbe (EU) 2019/881 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila

2019 o Agenciji Evropske unije za kibernetisko varnost (ENISA) in o certificiranju informacijske in komunikacijske tehnologije na področju kibernetiske varnosti ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 526/2013 (Akt o kibernetiski varnosti) (UL L št. 151 z dne 7. 6. 2019, str. 15), zadnjič spremenjeno z Uredbo (EU) 2025/37 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. decembra 2024 o spremembi Uredbe (EU) 2019/881 glede upravljanih varnostnih storitev (UL L št. 2025/37 z dne 15. 1. 2025), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2019/881/EU).

(4) S tem zakonom se ureja izvajanje Uredbe (EU) 2021/887 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi Evropskega industrijskega, tehnološkega in raziskovalnega kompetenčnega centra za kibernetisko varnost ter Mreže nacionalnih koordinacijskih centrov (UL L št. 202 z dne 8. 6. 2021, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2021/887/EU).

(5) S tem zakonom se ureja izvajanje Uredbe (EU) 2025/38 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. decembra 2024 o določitvi ukrepov za okrepitev solidarnosti in zmogljivosti v Uniji za odkrivanje kibernetiskih groženj in incidentov ter pripravo in odzivanje nanje ter spremembi Uredbe (EU) 2021/694 (Akt o kibernetiski solidarnosti) (UL L št. 2025/38 z dne 15. 1. 2025), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2025/38/EU).

3. člen

(izključitev uporabe zakona)

(1) Za bistvene in pomembne subjekte v sektorjih bančništva in infrastrukture finančnega trga iz Priloge 1 tega zakona se IV. in IX. poglavje tega zakona ne uporabljata.

(2) Ta zakon se ne uporablja za subjekte, ki jih Republika Slovenija izvzame s področja uporabe Uredbe (EU) 2022/2554 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o digitalni operativni odpornosti za finančni sektor in spremembi uredb (ES) št. 1060/2009, (EU) št. 648/2012, (EU) št. 600/2014, (EU) št. 909/2014 in (EU) 2016/1011 (UL L št. 333 z dne 27. 12. 2022, str. 1), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2024/1774 z dne 13. marca 2024 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2022/2554 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi, ki določajo orodja, metode, postopke in politike za obvladovanje tveganj na področju IKT ter poenostavljen okvir za obvladovanje tveganj na področju IKT (UL L št. 2024/1774 z dne 25. 6. 2024), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2022/2554/EU) v skladu s četrtem odstavkom 2. člena navedene uredbe.

(3) Ta zakon se ne uporablja za tiste informacijsko-komunikacijske sisteme, v katerih se varujejo tajni podatki, za katere je nacionalni varnostni organ iz zakona, ki ureja tajne podatke, opravil varnostno vrednotenje in izdal varnostno dovoljenje za delovanje sistema v skladu z navedenim zakonom. Za te sisteme se uporabljajo predpisi s področja varovanja tajnih podatkov in pravila varovanja tajnih podatkov mednarodnih zvez ali organizacij, katerih članica je Republika Slovenije, ali mednarodni sporazumi s področja tajnih podatkov, ki jih je sklenila Republika Slovenija.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek nacionalni varnostni organ iz zakona, ki ureja tajne podatke, priiglašča incidente v informacijsko-komunikacijskih sistemih iz prejšnjega odstavka pristojnemu nacionalnemu organu po tem zakonu.

(5) Za avtonomni informacijski in telekomunikacijski sistem iz zakona, ki ureja obrambo, ki ni zajet v tretjem odstavku tega člena, se smiselno uporabljajo ukrepi za obvladovanje tveganj in priiglasitve incidentov iz IV. poglavja tega zakona.

4. člen

(obdelava podatkov in informacij)

(1) Obdelava osebnih podatkov na podlagi tega zakona se izvaja v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, ponudniki javnih elektronskih komunikacijskih omrežij ali javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev pa obdelavo osebnih podatkov izvajajo tudi v skladu s predpisom, ki ureja zasebnost na področju elektronskih komunikacij.

(2) Podatki in informacije, ki se obdelujejo na podlagi tega zakona in so opredeljeni kot tajni, poslovna skrivnost ali varovani podatki, se obravnavajo v skladu s področnimi predpisi, ki urejajo njihovo obravnavo in varovanje.

(3) Izmenjava varovanih podatkov pristojnega nacionalnega organa mora biti za potrebe izvajanja tega zakona omejena na obseg, ki je ustrezen in sorazmeren glede na namen takšne izmenjave, pri čemer se ohrani zaupnost zadevnih informacij in podatkov ter se zaščita varnost in poslovni interes zadevnih subjektov. Podrobnejše organizacijske in logično-tehnične postopke ter ukrepe za določanje in varovanje varovanih podatkov pristojnega nacionalnega organa ter vodenje zbirk podatkov, katerih upravljevalec je pristojni nacionalni organ in vsebujejo varovane podatke pristojnega nacionalnega organa, določi vlada.

(4) Pri pošiljanju ali izmenjavi podatkov in informacij na podlagi tega zakona se upoštevajo tudi (neformalni) sporazumi o nerazkritju informacij, kot je semaforški protokol.

(5) Obveznost izmenjave podatkov in informacij zunaj Republike Slovenije na podlagi tega zakona ne velja za subjekte javne uprave, ki izvajajo dejavnosti s področja nacionalne varnosti, pri čemer bi razkritje teh podatkov in informacij ogrozilo vitalne interese Republike Slovenije.

5. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. centralni državni informacijsko-komunikacijski sistem je osrednje državno informacijsko-komunikacijsko omrežje ali sistem v upravljanju ministrstva, pristojnega za upravljanje informacijsko-komunikacijskih sistemov, in je namenjeno povezovanju lokalnih omrežij organov državne uprave in drugih subjektov za namene izvrševanja njihovih zakonskih obveznosti ter dostopa do skupnih informacijskih rešitev in informacijsko-komunikacijske infrastrukture na podlagi centraliziranega upravljanja in nadzora;

2. CSIRT je skupina, ki se odziva na incidente na področju računalniške varnosti, sprejema prijave o kršitvah varnosti, izvaja analize in pomaga priglasiteljem pri obvladovanju incidentov;

3. digitalna storitev je katera koli storitev informacijske družbe ali katera koli storitev, ki se običajno opravi odplačno, na daljavo, elektronsko in na posamezno zahtevo prejemnika storitev;

4. dnevniški zapisi so strukturirani ali nestrukturirani zapisi dogodkov v omrežjih in informacijskih sistemih, ki omogočajo analizo in rekonstrukcijo incidentov ali skorajšnjih incidentov;

5. elektronska komunikacijska storitev je storitev, ki se navadno izvaja za plačilo prek elektronskih komunikacijskih omrežij, razen storitev, s katerimi se zagotavljajo vsebine ali se izvaja uredniški nadzor nad vsebinami, ki se pošiljajo po elektronskih komunikacijskih omrežjih in z elektronskimi komunikacijskimi storitvami, ter zajema naslednje storitve:

– storitev dostopa do interneta: ki je javno dostopna elektronska komunikacijska storitev, ki omogoča dostop do interneta in s tem povezljivost s tako rekoč vsemi končnimi točkami interneta, ne glede na uporabljeno omrežno tehnologijo in terminalsko opremo,

– medosebno komunikacijsko storitev in

– storitve, ki so v celoti ali pretežno sestavljene iz prenosa signalov, kot so storitve prenosa, ki se uporabljajo za opravljanje storitev stroj–stroj in za radiodifuzijo;

6. Evropska organizacijska mreža za povezovanje v kibernetiski krizi (v nadaljnjem besedilu: mreža EU-CyCLONE) je skupnost, ki podpira usklajeno obvladovanje kibernetiskih incidentov velikih razsežnosti in kriz na operativni ravni in zagotavlja redno izmenjavo relevantnih informacij med državami članicami Evropske unije ter institucijami, organi, uradi in agencijami Evropske unije ter je sestavljena iz predstavnikov organov članic za obvladovanje kibernetiskih kriz in v nekaterih

primerih tudi predstavnikov Evropske komisije, ki sodeluje kot opazovalka;

7. evropski certifikat kibernetске varnosti je dokument, ki potrjuje, da je bil zadevni proizvod IKT, storitev IKT ali postopek IKT ocenjen glede skladnosti s specifičnimi varnostnimi zahtevami, določenimi v evropski certifikacijski shemi za kibernetско varnost;

8. finančna spodbuda je izvajanje financiranja v obliki nepovratnih sredstev, kritje stroškov za dobavo blaga ali storitev oziroma sofinanciranje stroškov za dobavo blaga ali storitev za zvišanje ravni kibernetске varnosti;

9. incident je dogodek, ki je ogrozil razpoložljivost, avtentičnost, celovitost ali zaupnost shranjenih, prenesenih ali obdelanih podatkov ali storitev, ki jih omrežni in informacijski sistemi zagotavljajo ali so prek njih dostopni;

10. informacijska varnost pomeni zaščito in varovanje omrežnih in informacijskih sistemov ter pripadajočih podatkov pred nedovoljenim dostopom, uporabo, razkritjem, motenjem, spreminjanjem ali uničenjem, in sicer za zagotavljanje zaupnosti, avtentičnosti, celovitosti in razpoložljivosti navedenih sistemov in podatkov;

11. inšpekcijski varnostni pregled je postopek, v katerem inšpektor oziroma inšpektorica (v nadaljnjem besedilu: inšpektor) pri zavezancu v postopku inšpekcijskega nadzora izvede identifikacijo in oceno morebitnih ranljivosti v omrežnih in informacijskih sistemih ter preizkus učinkovitosti varnostnih ukrepov oziroma mehanizmov in izpostavljenosti kibernetским grožnjam, poleg tega preveri ustreznost učinkovitega zaznavanja in obravnavanja kibernetских incidentov;

12. javno elektronsko komunikacijsko omrežje je elektronsko komunikacijsko omrežje, ki se v celoti ali pretežno uporablja za zagotavljanje javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev, ki podpirajo prenos informacij med omrežnimi priključnimi točkami;

13. kibernetска grožnja je vsaka potencialna okoliščina, dogodek ali dejanje, ki bi lahko poškodovalo, prekinilo ali drugače škodljivo vplivalo na omrežja in informacijske sisteme, uporabnike takih sistemov in druge osebe;

14. kibernetска higiena je dobra praksa ohranjanja varnosti in zaščite informacij v digitalnem okolju. To vključuje ukrepe in postopke, namenjene zaščiti računalniških sistemov, omrežij in podatkov pred varnostnimi grožnjami;

15. kibernetски incident velikih razsežnosti je incident, ki povzroči motnjo, ki presega zmožnost Republike Slovenije za odziv nanj, ali incident, ki pomembno vpliva na vsaj dve državi članici Evropske unije;

16. kibernetска obramba je celota ukrepov, dejavnosti in zmogljivosti državnih organov, organov lokalne samouprave, gospodarskih družb, zavodov in drugih organizacij ter državljanov in državljanek, ki so potrebni za zaščito in varovanje kibernetского prostora pred kibernetскими grožnjami in incidenti;

17. kibernetски prostor je globalno informacijsko okolje, ki ga tvorijo informacijski sistemi in omrežja, podatki, digitalne naprave in njihovi uporabniki;

18. kibernetска varnost so dejavnosti, ki so potrebne za zaščito omrežnih in informacijskih sistemov, uporabnikov takih sistemov in drugih oseb, na katere vplivajo kibernetске grožnje;

19. ključni deli nacionalnega varnostnega sistema so sistemi obrambe, notranje varnosti, varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in podsistemi sistema nacionalne varnosti, ki vključuje tudi zunanje politične, gospodarske, informacijske in druge dejavnosti, ki neposredno vplivajo na nacionalno varnost;

20. ključni informacijski sistemi so vsi omrežni in informacijski sistemi s pripadajočimi podatki zavezanca, brez katerih ta ne more neprekinjeno izvajati storitev iz Priloge 1 ali 2 tega zakona, katerih motnje bi lahko pomembno negativno vplivale na ključne družbene ali gospodarske dejavnosti;

21. kriza je resna grožnja temeljnim vrednotam in družbenim normam, za katero so značilni časovni pritisk in negotove okoliščine, ki zahtevajo hitro odločanje in izvajanje ukrepov, ki odstopajo od običajnih in predpisanih institucionalnih poti ter zahtevajo uporabo mehanizmov kriznega upravljanja;

22. krmilni informacijski sistemi so informacijski sistemi, ki omogočajo nadzor, regulacijo, avtomatizacijo ali optimizacijo delovanja ključnih industrijskih, tehnoloških ali infrastrukturnih procesov subjekta;

23. kvalificirana storitev zaupanja je storitev zaupanja, ki izpolnjuje zadevne zahteve iz zakona, ki ureja elektronsko identifikacijo in storitve zaupanja;

24. medsektorske skupnosti zavezancev so skupnosti zavezancev, ki presegajo delovanje sektorskih skupnosti zavezancev in vključujejo sodelovanje med njimi z namenom združevanja znanja in izkušenj, da bi rešili izzive, ki presegajo okvire posameznih sektorjev;

25. mreža skupin CSIRT je skupnost, ki prispeva h krepitvi zaupanja ter spodbuja hitro in učinkovito operativno sodelovanje med državami članicami Evropske unije, v kateri sodelujejo skupine CSIRT iz držav članic Evropske unije, skupina za odzivanje na računalniške grožnje za evropske institucije, organe in agencije Unije (CERT-EU) in Evropska komisija kot opazovalka;

26. nadzorni informacijski sistemi so informacijski sistemi, v katerih se izvajata upravljanje in nadzor delovanja omrežij in informacijskih sistemov subjekta, vključno z zaznavanjem varnostnih dogodkov, anomalij in groženj ter odzivanjem nanje;

27. notranji revizor oziroma notranja revizorka (v nadaljnjem besedilu: notranji revizor) je preizkušeni notranji revizor oziroma preizkušena notranja revizorka (v nadaljnjem besedilu: preizkušeni notranji revizor), ki je pridobil strokovni naziv pri Slovenskem inštitutu za revizijo in je vpisan v njegov register aktivnih preizkušenih notranjih revizorjev ali oseba, ki je pridobila naziv državni notranji revizor ali preizkušeni državni notranji revizor;

28. obvladovanje incidentov so vsa dejanja in postopki, namenjeni preprečevanju, odkrivanju, analizi in zaježitvi incidentov ali odzivanju nanje ter okrevanju po njih;

29. ogrožanje vitalnih interesov Republike Slovenije je ogrožanje njene ustavne ureditve, neodvisnosti, ozemeljske celovitosti, obrambne sposobnosti in javne varnosti;

30. omrežje za dostavo vsebin je mreža geografsko porazdeljenih strežnikov za zagotavljanje visoke razpoložljivosti, dostopnosti ali hitre dostave digitalnih vsebin in storitev uporabnikom interneta v imenu ponudnikov vsebin in storitev;

31. omrežni in informacijski sistem:

– je elektronsko komunikacijsko omrežje, kot je opredeljeno v zakonu, ki ureja elektronske komunikacije,

– je vsaka naprava ali skupina med seboj povezanih ali sorodnih naprav, od katerih ena ali več na podlagi programa opravlja samodejno obdelavo digitalnih podatkov, ali

– zajema digitalne podatke, ki jih elementi iz prve in druge alineje te točke shranjujejo, obdelujejo, pridobivajo ali prenašajo za namene njihovega delovanja, uporabe, varovanja in vzdrževanja;

32. organ za ugotavljanje skladnosti za potrebe tega zakona je organ za ugotavljanje skladnosti iz zakona, ki ureja tehnične zahteve za proizvode in ugotavljanje skladnosti, ki izpolnjuje dodatne zahteve iz priloge Uredbe 2019/881/EU;

33. platforma za storitve družbenega mreženja je platforma, ki končnim uporabnikom omogoča, da se povezujejo, si izmenjujejo vsebine, se spoznavaajo in komunicirajo med seboj prek več naprav ter zlasti s klepeti, objavami videoposnetki in sporočili;

34. pomembna kibernetска grožnja je kibernetска grožnja, za katero se glede na njene tehnične značilnosti lahko domneva, da bi lahko resno negativno vplivala na omrežne in informacijske sisteme subjekta ali na uporabnike njegovih storitev, tako da bi povzročila znatno premoženjsko ali nepremoženjsko škodo;

35. ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja je ponudnik storitev zaupanja, ki zagotavlja eno ali več storitev zaupanja in mu nadzorni organ dodeli kvalificirani status;

36. ponudnik storitev sistema domenskih imen (v nadaljnjem besedilu: ponudnik storitev DNS) je subjekt, ki opravlja:

- javno dostopne storitve rekurzivnega razreševanja domenskih imen za končne uporabnike interneta ali
- storitve avtoritativnega razreševanja domenskih imen za uporabo s strani tretjih oseb, razen za korenske imenske strežnike.

37. ponudnik storitev zaupanja je fizična ali pravna oseba, ki zagotavlja eno ali več storitev zaupanja, kot ponudnik kvalificiranih ali nekvalificiranih storitev zaupanja;

38. ponudnik upravljanih storitev je subjekt, ki opravlja storitve v zvezi z namestitvijo, upravljanjem, delovanjem ali vzdrževanjem proizvodov IKT, omrežij, infrastrukture, aplikacij ali katerih koli drugih omrežnih in informacijskih sistemov, in sicer s pomočjo ali aktivnim upravljanjem, ki se izvaja bodisi v prostorih strank bodisi na daljavo;

39. ponudnik upravljanih varnostnih storitev je ponudnik upravljanih storitev, ki izvaja ali opravlja pomoč za dejavnosti, povezane z obvladovanjem tveganj za kibernetsko varnost;

40. postopek IKT je sklop dejavnosti, ki se izvaja za zasnovo, razvoj, dobavo ali vzdrževanje proizvoda ali storitve IKT;

41. povezani subjekt je subjekt, ki se povezuje s centralnim državnim informacijsko-komunikacijskim sistemom;

42. proizvod IKT je element ali skupina elementov omrežja ali informacijskega sistema;

43. predstavnik iz V. poglavja tega zakona je fizična ali pravna oseba s sedežem v državi članici Evropske unije, pri čemer je ta oseba izrecno imenovana, da deluje v imenu ponudnika storitev DNS, registra vrhnjih domenskih (v nadaljnjem besedilu: TLD) imen, subjekta, ki opravlja storitve registracije domenskih imen, ponudnika storitev računalništva v oblaku, ponudnika storitev podatkovnega centra, ponudnika omrežja za dostavo vsebine, ponudnika upravljanih storitev, ponudnika upravljanih varnostnih storitev ali ponudnika spletne tržnice, spletnega iskalnika ali platforme za storitve družbenega mreženja, ki nima sedeža v državi članici Evropske unije, s katerim lahko pristojni organ ali skupina CSIRT vzpostavi stik namesto z zadevnim subjektom v zvezi z obveznostmi zadevnega subjekta na podlagi tega zakona;

44. ranljivost je pomanjkljivost, dovzetnost ali napaka proizvoda ali storitve IKT, ki jo kibernetska grožnja lahko izkoristi;

45. raziskovalna organizacija je, ne glede na zakon, ki ureja znanstvenoraziskovalno dejavnost, subjekt, ki poglobljen del svojih dejavnosti namenja izvajanju uporabnih raziskav ali eksperimentalnemu razvoju z namenom uporabe rezultatov teh raziskav v komercialne namene, vendar ne vključuje akademskih in drugih izobraževalnih ustanov;

46. register vrhnjih domenskih imen (v nadaljnjem besedilu: register TLD imen) je subjekt, ki mu je bila dodeljena določena vrhnja domena in je odgovoren za njeno upravljanje, vključno z registracijo domenskih imen pod vrhno domeno in tehničnim upravljanjem vrhnje domene, vključno z upravljanjem njenih imenskih strežnikov, vzdrževanjem njenih podatkovnih zbirk in porazdelitvijo datotek območij vrhnje domene po imenskih strežnikih, ne glede na to, ali katero od teh dejavnosti subjekt izvaja sam ali jo izvajajo zunanji izvajalci, izključeni pa so primeri, v katerih register TLD imen uporablja vrhnja domenska imena zgolj za lastne potrebe;

47. revizijska sled je nespremenljiva sled oziroma niz podatkov o dogodku, ki se je zgodil v informacijskem sistemu ali napravi, z natančnim časovnim zapisom;

48. revizor informacijskih sistemov je preizkušeni revizor informacijskih sistemov z ustreznim revizijskim znanjem, ki je strokovni naziv pridobil pri Slovenskem inštitutu za revizijo in je vpisan v njegov register aktivnih preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov;

49. sektorske skupnosti zavezancev so skupine zavezancev, ki delujejo v istem sektorju in se osredotočajo na posamični sektor z namenom izmenjave informacij, sodelovanja in reševanja skupnih izzivov;

50. semaforški protokol je skupek pravil in dogovorov o omejitvah v zvezi z nadaljnjim širjenjem prejetih ali deljenih informacij, kot ga uporabljajo pri izmenjavi informacij skupine CSIRT;

51. sistem domenskih imen (v nadaljnjem besedilu: DNS) je hierarhično porazdeljen sistem poimenovanja, ki omogoča identifikacijo internetnih storitev in virov ter napravam končnih uporabnikov omogoča, da z uporabo internetnih storitev usmerjanja in povezljivosti dostopajo do teh storitev in virov;

52. skorajšnji incident je dogodek, ki bi lahko ogrozil razpoložljivost, avtentičnost, celovitost ali zaupnost shranjenih, prenesenih ali obdelanih podatkov ali storitev, ki jih omrežni in informacijski sistemi zagotavljajo ali so prek njih dostopni, vendar se je uspešno preprečilo, da bi se ta dogodek uresničil, ali se ni uresničil;

53. skrbnik informacijsko-komunikacijskega sistema je oseba, odgovorna za upravljanje, vzdrževanje in zaščito informacijskega sistema v organizaciji;

54. Skupina za sodelovanje je skupina, ki podpira in olajšuje strateško sodelovanje in izmenjavo informacij med državami članicami Evropske unije ter krepi zaupanje med njimi in jo sestavljajo predstavniki držav članic Evropske unije, Evropske komisije in Agencije Evropske unije za kibernetsko varnost (v nadaljnjem besedilu: agencija ENISA) ter Evropske službe za zunanje delovanje kot opazovalke;

55. spletni iskalnik je digitalna storitev, ki uporabnikom omogoča vnos poizvedb za izvedbo iskanja po vseh spletiščih ali vseh spletiščih v določenem jeziku, na podlagi poizvedbe na katero koli temo v obliki ključne besede, glasovne zahteve, fraze ali drugega vnosa, poda pa rezultate v katerem koli formatu z informacijami o zahtevani vsebini;

56. spletna tržnica je storitev, ki uporablja programsko opremo, vključno s spletno stranjo, delom spletne strani ali aplikacije, ki jo upravlja trgovec ali nekdo v njegovem imenu, in ki potrošnikom omogoča, da sklepajo pogodbe na daljavo z drugimi trgovci ali potrošniki;

57. standard je tehnična specifikacija, ki jo je sprejel priznani organ za standardizacijo za večkratno ali stalno uporabo, s katero ni obvezna skladnost in spada v eno izmed naslednjih kategorij:

- mednarodni standard pomeni standard, ki ga je sprejel mednarodni organ za standardizacijo,
- evropski standard pomeni standard, ki ga je sprejela evropska organizacija za standardizacijo,
- harmonizirani standard pomeni evropski standard, sprejet na podlagi zahteve Evropske komisije za uporabo usklajevalne zakonodaje Evropske unije,
- nacionalni standard pomeni standard, ki ga je sprejel nacionalni organ za standardizacijo;

58. stičišče omrežij je omrežna zmogljivost, ki omogoča medsebojno povezavo več kot dveh neodvisnih omrežij (avtonomnih sistemov), predvsem zaradi izmenjave internetnega prometa, ter ki zagotavlja medsebojno povezavo zgolj avtonomnim sistemom, ne zahteva, da izmenjava internetnega prometa med katerima koli sodelujočima avtonomnima sistemoma prehaja prek tretjega avtonomnega sistema, in ne spreminja takšnega prometa ali kako drugače posega vanj;

59. storitev IKT je storitev, ki v celoti ali pretežno zajema prenos, shranjevanje, priklic ali obdelavo informacij prek omrežij in informacijskih sistemov;

60. storitev podatkovnega centra je storitev, ki vključuje strukture ali skupine struktur, namenjene centralizirani namestitvi, medsebojnemu povezovanju in delovanju opreme za informacijsko tehnologijo in omrežne opreme, za storitve shranjevanja, obdelave in prenosa podatkov, skupaj z vsemi zmogljivostmi in infrastrukturalami za zagotavljanje nemotene dobave električne energije in zagotavljanje zahtevanih okoljskih razmer v podatkovnem centru;

61. storitev v oblaku je digitalna storitev, ki omogoča upravljanje na zahtevo in širok oddaljeni dostop do prožnega in po

obsegu prilagodljivega nabora deljivih računalniških virov, tudi kadar so ti viri porazdeljeni na več lokacijah;

62. storitev zaupanja je elektronska storitev, ki se praviloma opravlja za plačilo in vključuje:

– ustvarjanje, preverjanje in potrjevanje veljavnosti elektronskih podpisov, elektronskih žigov ali elektronskih časovnih žigov, storitev elektronske priporočene dostave in potrdil, povezanih s temi storitvami, ali

– ustvarjanje, preverjanje in potrjevanje veljavnosti potrdil za avtentikacijo spletišč ali

– hrambo elektronskih podpisov, žigov ali potrdil, povezanih s temi storitvami;

63. subjekt, ki opravlja storitve registracije domenskih imen, je registrar ali zastopnik, ki deluje v imenu registrarja, kot je ponudnik storitev registracije za zasebnost ali pooblaščenec ali preprodajalec;

64. subjekt je oseba javnega ali zasebnega prava;

65. subjekti javne uprave so subjekti javne uprave na državni in lokalni ravni, ki so ustanovljeni z javnopravnim aktom, razen pravosodnih organov, državnega tožilstva, Ustavnega sodišča Republike Slovenije, Državnega zbora Republike Slovenije, Državnega sveta Republike Slovenije in Banke Slovenije;

66. subjekti javne uprave na državni ravni so ministrstva, organi v njihovi sestavi, vladne službe in upravne enote ter tisti javni infrastrukturni zavodi, ki so ustanovljeni v skladu z zakonom, ki ureja znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost. Mednje spadajo tudi drugi subjekti javne uprave iz Priloge 3, ki je kot Priloga sestavni del tega zakona;

67. subjekti javne uprave na lokalni ravni so občine;

68. tehnična specifikacija je tehnična specifikacija za informacijsko-komunikacijsko tehnologijo;

69. tretja država je država, ki ni članica Evropske unije, ali država, ki ni podpisnica Sporazuma o ustanovitvi Evropskega gospodarskega prostora (UL L št. 1 z dne 3. 1. 1994, str. 3);

70. tveganje je možnost izgube ali motnje zaradi incidenta ter je izraženo kot kombinacija razsežnosti izgube ali motnje in verjetnosti, da bi se incident zgodil;

71. varni kraj je lokacija, odporna proti okoljskim vplivom, podnebnim spremembam in drugim tveganjem, ki bi lahko ogrozili varno obravnavo incidentov ter zaščito informacij in sistemskih virov;

72. varnost omrežnih in informacijskih sistemov je zmožnost omrežnih in informacijskih sistemov, da na določeni ravni zaupanja preprečijo vsak dogodek, ki lahko ogrozi razpoložljivost, avtentičnost, celovitost ali zaupnost shranjenih, prenesenih ali obdelanih podatkov ali storitev, ki jih ti omrežni in informacijski sistemi zagotavljajo ali so prek njih dostopni;

73. varnostno-operativni center organa državne uprave je notranja organizacijska enota posameznega organa državne uprave, ki se odziva na incidente na področju informacijske varnosti in izpolnjuje pogoje iz tega zakona;

74. varovani podatek pristojnega nacionalnega organa je podatek o ranljivostih ali stanju informacijskih sistemov in omrežij zavezancev ter njihovi identiteti, ki ni tajen ali poslovna skrivnost, njegovo razkritje nepoklicanim osebam pa bi lahko pristojnemu nacionalnemu organu povzročilo motnje pri delovanju in izvajanju nalog oziroma bi lahko škodovalo zavezancem.

II. ZAVEZANCI

6. člen

(zavezanci)

(1) Zavezanci po tem zakonu so subjekti, ki spadajo med vrste subjektov iz Prilog 1 ali Priloge 2, ki sta kot Prilogi sestavni del tega zakona (v nadaljnjem besedilu: Priloga 1 ali 2 tega zakona), če imajo:

– vsaj 50 zaposlenih in

– letni promet ali letno bilančno vsoto vsaj 10 milijonov evrov.

(2) Subjekti iz prejšnjega odstavka so zavezanci po tem zakonu ne glede na število zaposlenih ali letni promet ali letno bilančno vsoto, če:

1. storitev opravljajo kot:

– ponudniki javnih elektronskih komunikacijskih omrežij ali javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev,

– ponudniki storitev zaupanja,

– registri TLD imen in ponudniki storitev DNS;

2. je subjekt edini ponudnik storitve ali dejavnosti v Republiki Sloveniji, katere izvajanje ga uvršča med vrste subjektov iz Priloge 1 ali 2;

3. bi motnja pri opravljanju storitve subjekta lahko pomembno vplivala na javni red, javno varnost ali javno zdravje;

4. bi motnja pri opravljanju storitve subjekta lahko povzročila sistemsko tveganje, zlasti za sektorje iz Priloge 1 ali 2, v katerih bi lahko taka motnja imela čezmejni vpliv;

5. ima subjekt poseben pomen na državni ali lokalni ravni za posamezni sektor iz Priloge 1 ali 2 ali za izvajanje posamezne storitve, ki ga uvršča med vrste subjektov iz Priloge 1 ali 2 ali zaradi medsebojne odvisnosti z drugimi sektorji iz Priloge 1 ali 2 v Republiki Sloveniji;

6. gre za subjekt javne uprave na državni ravni.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena so zavezanci po tem zakonu tudi:

1. subjekti, ki so določeni kot kritični na podlagi zakona, ki ureja kritično infrastrukturo;

2. subjekti, ki opravljajo storitve registracije domenskih imen, ne glede na njihovo velikost;

3. subjekti, ki so v državnih načrtih zaščite in reševanja opredeljeni kot službe državnega pomena, če bi nedelovanje njihovih omrežnih in informacijskih sistemov ogrozilo izvajanje nalog zaščite in reševanja iz prej navedenih načrtov, in

4. mestne občine kot subjekti javne uprave na lokalni ravni.

(4) Ne glede na prejšnje odstavke so za izvajanje 27. člena tega zakona, ki se nanaša na certificiranje za kibernetско varnost, zavezane tudi druge fizične in pravne osebe, ki spadajo na področje uporabe Uredbe 2019/881/EU, in sicer v delu navedene uredbe, ki ureja certifikacijski okvir za kibernetско varnost.

(5) Ne glede na prejšnje odstavke Banka Slovenije ni zavezanec po tem zakonu.

7. člen

(bistveni in pomembni subjekti)

(1) Zavezanci iz prejšnjega člena, razen subjektov iz 2. točke tretjega odstavka in četrtega odstavka, se delijo na bistvene in pomembne subjekte.

(2) Bistveni subjekti so:

1. vrste subjektov iz Priloge 1, ki imajo vsaj 250 zaposlenih ali letni promet vsaj 50 milijonov evrov ali letno bilančno vsoto vsaj 43 milijonov evrov,

2. ponudniki kvalificiranih storitev zaupanja in registri TLD imen ter ponudniki storitev DNS, ne glede na njihovo velikost,

3. ponudniki javnih elektronskih komunikacijskih omrežij ali javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev, ki imajo vsaj 50 zaposlenih in letni promet ali letno bilančno vsoto vsaj 10 milijonov evrov,

4. subjekti javne uprave na državni ravni,

5. vse druge vrste subjektov iz Priloge 1 tega zakona, ki jih na podlagi 2. do 5. točke drugega odstavka prejšnjega člena in na predlog pristojnega nacionalnega organa določi vlada z odločbo,

6. subjekti, ki so določeni kot kritični na podlagi zakona, ki ureja kritično infrastrukturo;

7. subjekti iz sektorja 9. Upravljanje storitev IKT iz Priloge 1 in niso subjekti iz 1. do 6. točke tega odstavka, ki jih na predlog pristojnega nacionalnega organa določi vlada.

(3) Pomembni subjekti so:

– vrste subjektov iz Priloge 2 tega zakona, vključno s tistimi, ki jih na podlagi 2. do 5. točke drugega odstavka prejšnjega

člena in na predlog pristojnega nacionalnega organa določi vlada z odločbo,

– subjekti iz 3. točke tretjega odstavka prejšnjega člena, ki jih na predlog pristojnega nacionalnega organa določi vlada z odločbo. Pristojni nacionalni organ pripravi predlog na podlagi pobude Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, ki vsebuje poimenski seznam zadevnih subjektov, in

– drugi subjekti ali organi iz prejšnjega člena, ki niso bistveni subjekti na podlagi prejšnjega odstavka.

(4) Za izvajanje 7. točke drugega odstavka tega člena Banka Slovenije, Agencija za trg vrednostnih papirjev in Agencija za zavarovalni nadzor pošljejo pristojnemu nacionalnemu organu poimenski seznam subjektov, ki izvajajo storitve upravljanja storitev IKT iz Priloge 1 tega zakona na področju sektorja 3. Bančništvo ali 4. Infrastrukture finančnega trga iz Priloge 1.

(5) Zoper odločbe iz 5. točke drugega odstavka in iz prve ter druge alineje tretjega odstavka tega člena ni dovoljena pritožba, dovoljen pa je upravni spor.

8. člen

(samoregistracija in seznam zavezancev)

(1) Pristojni nacionalni organ vzpostavi mehanizem za samoregistracijo zavezancev iz 6. člena tega zakona, razen za zavezance iz četrtega odstavka 6. člena tega zakona in za subjekte iz prvega odstavka 3. člena tega zakona.

(2) Zavezanci, za katere je vzpostavljen mehanizem za samoregistracijo iz prejšnjega odstavka, se morajo prek tega mehanizma registrirati v tridesetih dneh od dneva, ko so nastopile okoliščine, na podlagi katerih izpolnjujejo merila iz 6. in 7. člena tega zakona. Ne glede na to tridesetdnevni rok za samoregistracijo za tiste zavezance, ki jim je bila vročena odločba iz 5. točke drugega odstavka ali iz prve ali druge alineje tretjega odstavka prejšnjega člena, teče od dneva vročitve odločbe. Zavezanci ob samoregistraciji podajo vsaj naslednje informacije:

1. o imenu in naslovu, kontaktnih podatkih, matični številki in elektronskem naslovu zavezanca za vročanje,

2. o ustreznem sektorju in podsektorju iz Priloge 1 ali 2 tega zakona, v katerem zavezanec izvaja vrste storitev iz teh prilog, ali kategorijo zavezancev, ki niso vključeni v navedenih prilogah, so pa zavezanci na podlagi tretjega odstavka 6. člena tega zakona,

3. navedbo, ali ima subjekt vsaj 50 zaposlenih in letni promet ali bilančno vsoto vsaj 10.000.000,00 eura,

4. navedbo, ali ima subjekt vsaj 250 zaposlenih ali letni promet vsaj 50.000.000,00 eura ali letno bilančno vsoto vsaj 43.000.000,00 eura,

5. o kontaktni osebi za informacijsko varnost in njenem namestniku ter njune kontaktne podatke, vključno z elektronskimi naslovi in telefonskimi številkami,

6. o dodeljenih blokih javnih naslovov IP,

7. o seznamu držav članic Evropske unije, kjer opravljajo storitve, ki spadajo na področje uporabe tega zakona, ter

8. o registriranih številkah avtonomnih sistemov in vseh domenskih imenih, ki jih zavezanec uporablja pri poslovanju.

(3) Ne glede na nabor informacij iz prejšnjega odstavka subjekti iz prvega odstavka 32. člena tega zakona ob samoregistraciji iz prejšnjega odstavka podajo v njem navedeni nabor informacij.

(4) Na podlagi informacij zavezancev iz drugega ali tretjega odstavka tega člena in ob upoštevanju drugega in tretjega odstavka prejšnjega člena pristojni nacionalni organ vzpostavi seznam bistvenih in pomembnih subjektov ter subjektov, ki opravljajo storitve registracije domenskih imen. Ta seznam, ki vsebuje informacije zavezancev iz drugega ali tretjega odstavka tega člena, je varovani podatek pristojnega nacionalnega organa in ga pristojni nacionalni organ redno ali vsaj vsaki dve leti pregleda in po potrebi posodobi. Pristojni nacionalni organ omogoči dostop do seznama v delu, ki se nanaša na zavezance iz njihove pristojnosti, tudi pristojnim skupinam CSIRT.

(5) Zavezanci iz drugega odstavka tega člena z uporabo mehanizma za samoregistracijo sporočijo morebitne spremembe podatkov, ki so jih predložili na podlagi drugega ali tretjega odstavka tega člena, najpozneje v desetih delovnih dneh od datuma spremembe. Na seznam iz prejšnjega odstavka se zadevne spremembe prenesejo nemudoma.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek subjekt iz drugega odstavka tega člena, ki presodi, da ne spada več med zavezance, o tem in razlogih za takšno presojo obvesti pristojni nacionalni organ, ki preveri njegove navedbe in ob potrditvi razlogov v mehanizmu za samoregistracijo in na seznamu iz četrtega odstavka tega člena pri zadevnem subjektu zaznamuje, da ta subjekt ni več zavezanec, in o tem obvesti zadevni subjekt. V primeru, da zavezanec, ki mu je bila izdana odločba iz 5. točke drugega odstavka ali iz prve ali druge alineje tretjega odstavka prejšnjega člena, meni, da ne izpolnjuje več pogojev za njeno izdajo, o tem obvesti pristojni nacionalni organ, ki ob potrditvi prenehanja teh pogojev predlaga vladi razveljavitev njene zadevne odločbe. Če vlada zadevno odločbo razveljavi, pristojni nacionalni organ po tem, ko mu je razveljavitvena odločba vročena, pri zadevnem subjektu zaznamuje, da ta subjekt ni več zavezanec, in o tem obvesti zadevni subjekt.

(7) Ne glede na drugi odstavek tega člena Banka Slovenije, Agencija za trg vrednostnih papirjev in Agencija za zavarovalni nadzor pošljejo pristojnemu nacionalnemu organu poimenski seznam finančnih subjektov iz Uredbe 2022/2554/EU, ki so subjekti iz prvega odstavka 3. člena tega zakona, v tridesetih dneh od njihove prepoznavne. V enakem roku obvestijo pristojni nacionalni organ o spremembi seznama.

(8) Pristojni nacionalni organ informacije iz prejšnjega odstavka nemudoma vključi na seznam iz četrtega odstavka tega člena.

(9) Za potrebe izvajanja tega člena pristojni nacionalni organ brezplačno pridobiva podatke zavezancev iz drugega odstavka tega člena iz zbirke podatkov Poslovni register Slovenije upravljavca Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

III. ORGANIZACIJA NACIONALNEGA SISTEMA INFORMACIJSKE VARNOSTI

9. člen

(strategija kibernetске varnosti)

(1) Vlada sprejme strategijo kibernetске varnosti (v nadaljnjem besedilu: strategija), ki je okvir za izvedbo ukrepov za vzpostavitev učinkovitega nacionalnega sistema zagotavljanja informacijske oziroma kibernetске varnosti. V strategijo se vključijo:

1. cilji in prednostne naloge strategije;

2. okvir upravljanja za doseg ciljev in izvedbo prednostnih nalog iz prejšnje točke, vključno s politikami iz drugega odstavka tega člena;

3. okvir upravljanja, ki opredeljuje vloge in odgovornosti ustreznih zainteresiranih deležnikov kibernetске varnosti na državni ravni, podpira sodelovanje in usklajevanje na državni ravni med pristojnim nacionalnim organom, enotno kontaktno točko in skupinami CSIRT iz tega zakona ter podpira usklajevanje in sodelovanje med temi organi in pristojnimi organi na podlagi področnih pravnih aktov Evropske unije oziroma področne zakonodaje, ki te akte prenaša v slovenski pravni red;

4. mehanizem za opredelitev ustreznih virov in oceno tveganj;

5. opredelitev ukrepov za zagotovitev pripravljenosti na odzivanje na incidente in okrevanje po njih, vključno s sodelovanjem med javnim in zasebnim sektorjem;

6. seznam organov, organizacij in deležnikov, vključenih v izvajanje strategije;

7. okvir politike za okrepljeno usklajevanje med pristojnim nacionalnim organom iz tega zakona in pristojnim nacionalnim

organom iz zakona, ki ureja kritično infrastrukturo, za namene izmenjave informacij o tveganjih, kibernetičkih grožnjah in incidentih ter o nekibernetičkih tveganjih, grožnjah in incidentih ter izvajanju nadzornih nalog;

8. okvir politike za okrepljeno usklajevanje med pristojnim nacionalnim organom iz tega zakona in organom, ki je po odločitvi vlade osrednji organ za spremljanje in koordinacijo odzivanja na hibridne grožnje v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: osrednji organ za odzivanje na hibridne grožnje), za namene izmenjave informacij o tveganjih, kibernetičkih grožnjah in incidentih ter o nekibernetičkih tveganjih, grožnjah in incidentih, ki bi nakazovali hibridno delovanje;

9. načrt, vključno s potrebnimi ukrepi, za povečanje splošne ozaveščenosti državljanov o kibernetički varnosti.

(2) Strategija vključuje naslednje politike:

1. o obravnavanju kibernetičke varnosti v dobavni verigi proizvodov in storitev IKT, ki jih subjekti uporabljajo za opravljanje svojih storitev;

2. o vključitvi in specifikaciji zahtev za proizvode in storitve IKT pri javnem naročanju, povezanih s kibernetičko varnostjo, vključno v zvezi s certificiranjem za kibernetičko varnost, šifriranjem in uporabo odprtokodnih proizvodov za kibernetičko varnost;

3. o obvladovanju ranljivosti, vključno s spodbujanjem in omogočanjem usklajenega razkrivanja ranljivosti na podlagi prvega odstavka 17. člena tega zakona;

4. povezane z ohranjanjem splošne razpoložljivosti, celovitosti in zaupnosti javnega jedra odprtega interneta, vključno s kibernetičko varnostjo podmorskih komunikacijskih kablov;

5. o spodbujanju razvoja in vključevanja ustreznih naprednih tehnologij za izvajanje najsodobnejših ukrepov za obvladovanje tveganj na področju kibernetičke varnosti;

6. o spodbujanju in razvoju izobraževanja in usposabljanja na področju kibernetičke varnosti, spretnosti na področju kibernetičke varnosti, okrepitev ozaveščanja, raziskovalnih in razvojnih pobud na področju kibernetičke varnosti ter smernic o dobrih praksah in nadzoru kibernetičke higiene, namenjenih državljanom, deležnikom in subjektom;

7. o podpiranju akademskih in raziskovalnih institucij pri razvoju in izboljševanju orodij kibernetičke varnosti in varne omrežne infrastrukture ter spodbujanju njihovega uvajanja;

8. o vključevanju ustreznih postopkov in primernih orodij za podpiranje prostovoljne izmenjave informacij o kibernetički varnosti med subjekti v skladu s pravom Evropske unije;

9. o krepitevi kibernetičke odpornosti in osnovne kibernetičke higiene malih in srednjih podjetij, zlasti tistih, ki so izključena s področja uporabe tega zakona, z zagotavljanjem lahko dostopnih smernic in pomoči za njihove posebne potrebe;

10. o spodbujanju aktivne kibernetičke zaščite.

(3) Pristojni nacionalni organ v treh mesecih od sprejetja strategije iz tega člena o tem obvesti Evropsko komisijo. Pri tem lahko izključi informacije iz 5., 7. in 8. točke prvega odstavka, ki so pomembne za nacionalno varnost.

(4) Pristojni nacionalni organ sproti in redno vsaj vsakih pet let oceni strategijo na podlagi ključnih kazalnikov uspešnosti, ki izhajajo iz doseganja ciljev in prednostnih nalog strategije.

10. člen

(pristojni nacionalni organ)

(1) Pristojni nacionalni organ je Urad Vlade Republike Slovenije za informacijsko varnost.

(2) Pristojni nacionalni organ izvaja naslednje naloge:

1. koordinira delovanje nacionalnega sistema informacijske varnosti;

2. razvija zmogljivosti za izvajanje kibernetičke obrambe;

3. vsem zavezancem pri izvajanju njihovih nalog nudi strokovno podporo na področju informacijske varnosti;

4. zagotavlja analize, metodološko podporo in preventivno delovanje na področju informacijske varnosti ter daje mnenja s področja svojih pristojnosti;

5. sodeluje z organi in organizacijami, ki delujejo na področju informacijske varnosti, predvsem s skupinami CSIRT, z varnostno-operativnimi centri, z regulatorji ali nadzorniki sektorjev iz Prilog 1 in 2 tega zakona, z Informacijskim pooblaščenecem, z organi kazenskega pregona in s ponudniki varnostnih rešitev;

6. zavezance ozavešča o pomembnosti prijave incidenta z vsemi znaki kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, organom kazenskega pregona, v skladu s Kazenskim zakonikom;

7. koordinira usposabljanje, vaje in izobraževanje na področju informacijske varnosti ter skrbi za okrepitev zavedanja javnosti o informacijski varnosti, lahko pa tudi sam organizira in izvaja usposabljanja s področja informacijske in kibernetičke varnosti;

8. spodbuja in podpira raziskave in razvoj na področju informacijske varnosti;

9. skrbi za pripravo in izvajanje strategije;

10. izdelava in vzdržuje nacionalni načrt odzivanja na kibernetičke incidente, kibernetičke incidente velikih razsežnosti in krize ob upoštevanju strategije, načrtov skupin CSIRT, drugih pristojnih organov in varnostne dokumentacije zavezancev;

11. pregleduje ustreznost določitve zavezancev iz 5. točke drugega odstavka in prve ter druge alineje tretjega odstavka 7. člena tega zakona vsaj vsaki dve leti in lahko vladi predlaga posodobitev seznama zavezancev;

12. za statistične namene in namene seznanjanja javnosti dvakrat letno pripravi anonimizirane informacije o priglasenih incidentih, te nato javno objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave;

13. strokovne in svetovalne naloge in naloge koordinatorja na področju odnosov z javnostmi, ki zajemajo komunikacijo z zunanjimi in notranjimi javnostmi ter krizno komuniciranje v primeru incidenta;

14. v sodelovanju s službo vlade, pristojno za komuniciranje z javnostmi, izdelava in vzdržuje nacionalni načrt komuniciranja v primeru incidentov;

15. je enotna kontaktna točka, ki ima na področju kibernetičke varnosti in obrambe povezovalno vlogo za zagotavljanje čezmejnega sodelovanja z drugimi državami in mednarodnimi organizacijami;

16. predstavlja in zastopa interese Republike Slovenije v delovnih skupinah na področju kibernetičke varnosti in obrambe v okviru Sveta Evropske unije, Evropske komisije, agencije ENISA, zveze NATO in drugih mednarodnih organizacij;

17. imenuje in napotuje svoje predstavnike v delovne skupine, odbore in mreže na področju kibernetičke varnosti in obrambe v okviru Sveta Evropske unije, Evropske komisije, agencije ENISA, zveze NATO in drugih mednarodnih organizacij;

18. je član Skupine za sodelovanje, v katero imenuje svoje predstavnike, in zagotovi razmere za njihovo učinkovito in uspešno delovanje;

19. imenuje predstavnike v mrežo EU-CyCLONe;

20. sodeluje pri aktivaciji nudenja in sprejemanja pomoči za obvladovanje kriz v skladu z mednarodnimi pogodbami in dogovori;

21. imenuje predstavnika v upravni odbor agencije ENISA in sodeluje pri njenem delu;

22. izpolnjuje druge obveznosti iz neposredno uporabljivih aktov Evropske unije s področja kibernetičke varnosti;

23. izpolnjuje obveznosti obveščanja Evropske komisije, agencije ENISA, zveze NATO in Skupine za sodelovanje ter obveznosti obveščanja preostalih mednarodnih organizacij;

24. vodi medresorsko koordinacijsko delovno skupino za mednarodno sodelovanje na področju kibernetičke varnosti in obrambe;

25. opravlja druge naloge mednarodnega sodelovanja;

26. opravlja naloge inšpekcijskega nadzora po tem zakonu prek Inšpekcije za informacijsko varnost, ki je njegova notranja organizacijska enota;

27. pripravlja predloge predpisov s področja informacijske in kibernetске varnosti;

28. opravlja naloge nacionalnega certifikacijskega organa za kibernetско varnost;

29. je Nacionalni koordinacijski center za kibernetско varnost;

30. kot prejemnik ali dodeljevalec sredstev se vključuje v programe financiranja na nacionalni ravni in na ravni Evropske unije ter drugih mednarodnih povezav za področje informacijske in kibernetске varnosti;

31. dodeljuje finančne spodbude za izvedbo izbranih projektov za področje informacijske in kibernetске varnosti;

32. financira kadrovske štipendije za delo v pristojnem nacionalnem organu, v skladu z zakonom, ki ureja štipendiranje;

33. odloča o sodelovanju pri medsebojnih strokovnih pregledih;

34. določi enotno informacijsko varnostno politiko, razen za informacijsko-komunikacijske sisteme, namenjene področjem obrambe, varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, policije, internega informacijskega sistema notranjih zadev, obveščevalno-varnostne dejavnosti, zunanjih zadev, preprečevanja in odkrivanja pranja denarja in financiranja terorizma ter opravljanja plačilnega prometa za proračunske uporabnike, in

35. je Nacionalno kibernetско vozlišče v skladu s prvim, drugim in tretjim odstavkom 4. člena Uredbe 2025/38/EU, ki sodeluje v čezmejnem kibernetskem vozlišču na podlagi četrtega odstavka navedenega člena te uredbe in v evropskem sistemu za opozarjanje na področju kibernetске varnosti iz 3. člena navedene uredbe, in

36. opravlja druge naloge, določene s tem zakonom ali z drugimi predpisi.

11. člen

(nacionalni koordinacijski center za kibernetско varnost)

(1) Pristojni nacionalni organ je Nacionalni koordinacijski center za kibernetско varnost (v nadaljnjem besedilu: NCC-SI) in je v tej vlogi pristojen za izvajanje nalog iz Uredbe (EU) 2021/887 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi Evropskega industrijskega, tehnološkega in raziskovalnega kompetenčnega centra za kibernetско varnost ter Mreže nacionalnih koordinacijskih centrov (UL L št. 202 z dne 8. 6. 2021, str. 1).

(2) NCC-SI v skladu z uredbo EU iz prejšnjega odstavka izvaja naloge za krepitev kibernetске varnosti, vključno s spodbujanjem raziskav, tehnološkega razvoja in industrijske zmožljivosti na tem področju, ter sodeluje z Evropskim centrom za kibernetско varnost in drugimi nacionalnimi koordinacijskimi centri za kibernetско varnost držav članic Evropske unije.

12. člen

(organ za obvladovanje kibernetских kriz)

(1) Pristojni organ za obvladovanje kibernetских incidentov velikih razsežnosti in kriz (v nadaljnjem besedilu: organ za obvladovanje kibernetских kriz) v Republiki Sloveniji je pristojni nacionalni organ, ki je v tej vlogi pristojen za sodelovanje v mreži EU-CyCLONE.

(2) Organ za obvladovanje kibernetских kriz izdelava nacionalni načrt odzivanja na kibernetске incidente, kibernetске incidente velikih razsežnosti in krize (v nadaljnjem besedilu: nacionalni načrt odzivanja).

(3) Vlada sprejme nacionalni načrt odzivanja, v katerem so opredeljeni cilji in ureditve obvladovanja kibernetских incidentov, kibernetских incidentov velikih razsežnosti in kriz. V tem načrtu se določijo zlasti:

1. cilji nacionalnih ukrepov in dejavnosti za pripravljenost,

2. naloge in odgovornosti organov za obvladovanje kibernetских incidentov, kibernetских incidentov velikih razsežnosti in kriz,

3. postopki za obvladovanje kibernetских incidentov in kibernetских incidentov velikih razsežnosti,

4. postopki za obvladovanje kibernetских kriz na način, da se upošteva predpis s področja kriznega upravljanja in vodenja kriz,

5. ukrepi za pripravljenost, vključno z vajami in usposabljanjem,

6. ustrezni javni in zasebni deležniki ter vključena infrastruktura,

7. postopki sodelovanja med organom za obvladovanje kibernetских kriz in organi iz predpisa s področja kriznega upravljanja in vodenja kriz z namenom učinkovitega sodelovanja Republike Slovenije ter njene podpore pri usklajenem obvladovanju kibernetских incidentov velikih razsežnosti in kriz na ravni Evropske unije in

8. postopki sodelovanja med organom za obvladovanje kibernetских kriz in osrednjim organom za odzivanje na hibridne grožnje z namenom učinkovitega usklajevanja pri odzivanju na hibridne grožnje.

(4) Organ za obvladovanje kibernetских kriz ob zaznavi kibernetских incidentov, za katere presodi, da lahko povzročijo krizo, nemudoma obvesti Svet za nacionalno varnost (v nadaljnjem besedilu: SNAV) in osrednji organ za odzivanje na hibridne grožnje. V sodelovanju s prizadetimi zavezanci po tem zakonu, pristojnimi področnimi regulatorji in zadevnimi nosilci sektorjev kritične infrastrukture iz zakona, ki ureja kritično infrastrukturo, in osrednjim organom za odzivanje na hibridne grožnje analizira stanje ter z ugotovitvami seznanja SNAV in mu po potrebi predlaga ukrepe. SNAV na podlagi predpisa, ki ureja področje kriznega upravljanja in vodenja kriz, izdelava oceno situacije. Na podlagi ocene svetuje vladi o nadaljnjih ukrepih.

(5) Vlada lahko na predlog SNAV sprejme odločitev o vključitvi drugih državnih zmožljivosti v obvladovanje krize, razglasi krizo ter po potrebi sprejme odločitev o izvajanju kriznega upravljanja in vodenja v kompleksni krizi v skladu z zakonom, ki ureja Vlado Republike Slovenije.

(6) Pristojni nacionalni organ o imenovanju organa za obvladovanje kibernetских kriz in ob vsakokratnih spremembah o tem uradno obvesti Evropsko komisijo. Evropski komisiji in mreži EU-CyCLONE predloži ustrezne informacije o sprejetju nacionalnega načrta odzivanja v zvezi z zahtevami iz tretjega odstavka tega člena. Iz posredovanja se izključijo podatki in informacije iz petega odstavka 4. člena tega zakona.

(7) Če je treba v zvezi z izvajanjem tega člena obvestiti tudi javnost, pristojni nacionalni organ skupaj s službo vlade, pristojno za komuniciranje z javnostjo, pripravi sporočilo za javno objavo, ki ga smejo mediji objaviti le v nespremenjeni obliki.

13. člen

(skupine za odzivanje na incidente na področju računalniške varnosti)

(1) Skupine CSIRT in njihove pristojnosti za obravnavo incidentov posameznih skupin zavezanih subjektov določi vlada. Med tako določenimi skupinami CSIRT vlada določi tudi skupino CSIRT, ki je koordinator za usklajeno razkrivanje ranljivosti v Republiki Sloveniji po 17. členu tega zakona.

(2) Skupine CSIRT morajo izpolnjevati zahteve iz 14. člena tega zakona in so pristojne za obravnavo incidentov v skladu s postopkom, določenim s tem zakonom.

(3) Skupine CSIRT izmenjujejo informacije z bistvenimi in pomembnimi subjekti ter drugimi ustreznimi deležniki z uporabo ustrezne, varne in odporne komunikacijske in informacijske infrastrukture, ki jo vzpostavi pristojni nacionalni organ, poleg tega sodelujejo s pristojnim nacionalnim organom pri uvajanju in uporabi orodij za varno izmenjavo informacij.

(4) Skupine CSIRT medsebojno sodelujejo in si v skladu s 34. členom tega zakona izmenjujejo ustrezne informacije s sektorskimi ali medsektorskimi skupnostmi zavezancev.

(5) Skupine CSIRT sodelujejo pri medsebojnih strokovnih pregledih v skladu z 19. členom tega zakona.

(6) Skupine CSIRT sodelujejo v mreži skupin CSIRT, lahko pa tudi v drugih mrežah za mednarodno sodelovanje.

(7) Skupine CSIRT lahko sodelujejo s skupinami CSIRT iz tretjih držav. Pri tem s temi skupinami iz tretjih držav lahko izmenjujejo informacije z uporabo ustreznih protokolov, vključno s semaforiskim protokolom, da se zagotovi uspešen, učinkovit in varen način izmenjave informacij. Skupine CSIRT si lahko izmenjujejo ustrezne informacije s skupinami CSIRT iz tretjih držav, vključno z osebnimi podatki, v skladu z določbami 10. poglavja Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 163/22).

(8) Skupine CSIRT lahko sodelujejo s skupinami CSIRT iz tretjih držav ali enakovrednimi organi tretjih držav, zlasti za zagotavljanje pomoči na področju kibernetске varnosti.

(9) Pristojni nacionalni organ o identiteti skupin CSIRT iz prvega odstavka tega člena ter pristojnosti iz drugega in tretjega odstavka tega člena in vsakokratnih spremembah identitet in pristojnosti glede bistvenih in pomembnih subjektov nemudoma obvesti Evropsko komisijo. Evropsko komisijo obvesti tudi o identiteti skupine CSIRT, ki je imenovana za koordinatorsko iz prvega odstavka 17. člena tega zakona.

14. člen

(zahteve in tehnične zmogljivosti skupin CSIRT)

Skupine CSIRT iz prvega odstavka prejšnjega člena morajo izpolnjevati naslednje zahteve:

1. zagotavljajo visoko stopnjo razpoložljivosti lastnih komunikacijskih kanalov, tako da preprečujejo posamezne točke odpovedi in imajo na voljo več načinov, na katere se drugi lahko kadar koli obrnejo nanje in one obrnejo na druge. Pri tem jasno opredelijo komunikacijske kanale ter o njih obvestijo uporabnike in partnerje;

2. prostori in podporni informacijski sistemi so na varnih krajih;

3. imajo ustrezen sistem za upravljanje in usmerjanje zahtevkov, zlasti da se poenostavi njihova učinkovitost in uspešna predaja;

4. zagotovijo zaupnost in zanesljivost svojih dejavnosti;

5. imajo dovolj osebja za zagotavljanje neprekinjene razpoložljivosti storitev, pri čemer zagotavljajo, da je to osebje ustrezno usposobljeno, in

6. imajo nadomestne sisteme in nadomestni delovni prostor, da se zagotovi neprekinjeno izvajanje njihovih storitev.

15. člen

(naloge skupin CSIRT)

(1) Skupine CSIRT iz prvega odstavka 13. člena tega zakona na področjih, za katera so pristojne, izvajajo naslednje naloge:

1. spremljanje in analiziranje kibernetских groženj, ranljivosti in incidentov na državni ravni, na zahtevo bistvenih in pomembnih subjektov pa jim nudijo pomoč v zvezi s sprotnim spremljanjem njihovih dejavnosti in informacijskih sistemov;

2. zagotavljanje zgodnjega opozarjanja, opozoril, obvestil in razširjanja informacij o kibernetских grožnjah, ranljivostih in incidentih zadevnim bistvenim in pomembnim subjektom, pristojnemu nacionalnemu organu in drugim pristojnim organom, osrednjim organom za odzivanje na hibridne grožnje in drugim ustreznim deležnikom, če je mogoče, takoj;

3. odzivanje na incidente in zagotavljanje pomoči zadevnim bistvenim in pomembnim subjektom;

4. zbiranje in analiziranje forenzičnih podatkov in opravljanje dinamičnih analiz tveganja in incidentov ter situacijsko zavedanje na področju kibernetске varnosti;

5. na zahtevo bistvenega ali pomembnega subjekta opravljanje proaktivnega pregleda omrežnih in informacijskih sistemov zadevnega subjekta, da se odkrijejo ranljivosti, ki bi lahko imele pomemben negativen vpliv;

6. sodelovanje v mreži skupin CSIRT in zagotavljanje medsebojne pomoči v skladu z zmožnostmi in pristojnostmi drugim članicam mreže skupin CSIRT na njihovo zahtevo;

7. prispevanje k uporabi orodij za varno izmenjavo informacij na podlagi tretjega odstavka 13. člena tega zakona in

8. zagotavljanje medsebojne pomoči in sodelovanje z drugimi organi, ki so na podlagi predpisov pristojni za obravnavanje incidentov.

(2) Skupine CSIRT lahko z namenom odkrivanja ranljivosti omrežnih in informacijskih sistemov, ki niso konfigurirani na varen način, ter za obveščanje zadevnih subjektov s ciljem odpravljanja varnostnih groženj izvajajo proaktivno in nevsiljivo pregledovanje javno dostopnih omrežnih in informacijskih sistemov bistvenih in pomembnih subjektov, za katere so pristojne. Takšno pregledovanje ne sme negativno vplivati na delovanje storitev teh subjektov.

(3) Pri izvajanju nalog iz prvega odstavka tega člena lahko skupine CSIRT na podlagi pristopa, ki temelji na tveganjih, prednostno razvrščajo naloge.

(4) Skupine CSIRT pristojnemu nacionalnemu organu pošljejo tedensko in četrtletno poročilo o izvajanju svojih nalog, v katero vključijo informacije o vseh priglasenih incidentih, ki so jih obravnavale.

(5) Skupine CSIRT nemudoma obvestijo pristojni nacionalni organ o lastnem incidentu, ki bi lahko vplival ali vpliva na delovanje in razpoložljivost njihovih storitev, ki jih zagotavljajo zavezanecem in prostovoljnimi priznanim.

(6) V skladu z usmeritvami pristojnega nacionalnega organa skupina CSIRT v primeru razglasitve ocene ogroženosti visoko ali kritično izda varnostno obvestilo ali navodilo v skladu s petim in šestim odstavkom 37. člena tega zakona.

(7) Skupina CSIRT iz prvega odstavka 13. člena, ki je pristojna za obravnavo incidentov subjektov javne uprave na državni in lokalni ravni, je za namen učinkovitega izvajanja nalog informacijske in kibernetске varnosti ter kibernetске obrambe pooblaščen za neposredni, nujni in sorazmerni vpogled v delovanje informacijske infrastrukture centralnega državnega informacijsko-komunikacijskega sistema. Upravitelj centralnega državnega informacijsko-komunikacijskega sistema mu mora to omogočiti.

(8) Za namen pravočasnega odzivanja na kibernetске grožnje in preprečevanja škodljivih posledic morebitnega težjega ali kritičnega incidenta ter za izvajanje kibernetске obrambe je skupina CSIRT iz prejšnjega odstavka pooblaščen, da upravljavcu centralnega državnega informacijsko-komunikacijskega sistema odredi ustrezne, nujne in sorazmerne ukrepe, ki jih mora ta nemudoma oziroma v postavljenem roku izvesti v svojem informacijsko-komunikacijskem sistemu.

(9) Skupine CSIRT iz prvega odstavka 13. člena tega zakona izvajajo tudi programe ozaveščanja v skladu s strategijo kibernetске varnosti.

16. člen

(sodelovanje skupin CSIRT z deležniki iz zasebnega sektorja)

(1) Skupine CSIRT iz prvega odstavka 13. člena tega zakona za dosego ciljev tega zakona sodelujejo s subjekti iz zasebnega sektorja. V ta namen lahko sklepajo tudi dogovore o sodelovanju.

(2) Za olajšanje sodelovanja iz prejšnjega odstavka skupine CSIRT spodbujajo sprejetje in uporabo skupnih ali uveljavljenih praks, sistemov razvrščanja in taksonomij v zvezi s:

- postopki obvladovanja incidentov,
- obvladovanjem kriz in
- usklajenim razkrivanjem ranljivosti na podlagi prvega odstavka 17. člena tega zakona.

(3) Skupina CSIRT, ki zazna ranljivost informacijsko-komunikacijskega sistema subjekta iz prvega odstavka tega člena, tega o tem nemudoma obvesti.

17. člen

(usklajeno razkrivanje ranljivosti in evropska podatkovna zbirka ranljivosti)

(1) Skupina CSIRT iz prvega odstavka 13. člena tega zakona, ki je določena za koordinatorsko za usklajeno razkrivanje

ranljivosti v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: koordinator), deluje kot zaupanja vreden posrednik in po potrebi olajšuje sodelovanje med fizično ali pravno osebo, ki poroča o ranljivostih, in proizvajalcem ali ponudnikom proizvodov ali storitev IKT, ki naj bi zajemali ranljivost, in sicer na pobudo katere koli stranke.

(2) Naloge koordinatorja vključujejo:

- identifikacijo zadevnih subjektov in vzpostavitev stika z njimi,
- podpiranje fizičnih ali pravnih oseb, ki poročajo o ranljivosti, in
- pogajanja o časovnicah razkrivanja in obvladovanju ranljivosti, ki vplivajo na več subjektov.

(3) Fizične ali pravne osebe iz prvega odstavka tega člena lahko koordinatorju o ranljivostih poročajo anonimno. Koordinator zagotovi skrbno nadaljnje ukrepanje v zvezi s sporočenimi ranljivostmi in anonimnost fizične ali pravne osebe, ki je o ranljivosti poročala. Kadar bi lahko sporočena ranljivost pomembno vplivala na subjekte tudi v drugih državah članicah Evropske unije, koordinator po potrebi sodeluje z drugimi skupinami CSIRT, ki so kot koordinatorke imenovane v okviru mreže skupin CSIRT.

(4) Koordinator v zvezi s sporočenimi ranljivostmi sodeluje tudi z agencijo ENISA.

(5) Koordinator pristojnemu nacionalnemu organu pošlje tedensko poročilo o izvajanju svojih nalog iz tega člena, v katero vključi informacije o vseh zaznanih ranljivostih iz prvega odstavka tega člena.

18. člen

(sodelovanje na nacionalni ravni)

(1) Za zagotovitev učinkovitega opravljanja nalog in obveznosti pristojnega nacionalnega organa, enotne kontaktne točke in skupine CSIRT iz tega zakona pristojni nacionalni organ vzpostavi ustrezno sodelovanje na nacionalni ravni na način, da ti subjekti:

1. med seboj sodelujejo pri izpolnjevanju obveznosti;

2. sodelujejo z Javno agencijo za civilno letalstvo Republike Slovenije, Upravo Republike Slovenije za jedrsko varnost, Inšpekcijo za informacijsko družbo, Banko Slovenije, Agencijo za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije in pristojnim nacionalnim organom iz zakona, ki ureja kritično infrastrukturo, ter pristojnimi organi oziroma sektorskimi regulatorji iz drugih področnih zakonov s področij, ki jim pripadajo zavezanici iz 6. člena tega zakona;

3. sodelujejo z organi kazenskega pregona in Informacijskim pooblaščencom, če to ne škoduje izvajanju pristojnosti nadzora ali odločanja teh organov;

4. redno sodelujejo s pristojnim nacionalnim organom iz zakona, ki ureja kritično infrastrukturo, in si izmenjujejo informacije o identifikaciji kritičnih subjektov, o tveganjih, kibernetiskih grožnjah in incidentih ter o nekibernetiskih tveganjih, grožnjah in izrednih dogodkih na področju kritične infrastrukture, ki vplivajo na bistvene subjekte, opredeljene kot kritični subjekti na podlagi zakona, ki ureja kritično infrastrukturo, ter o ukrepih, sprejetih v odziv na takšna tveganja, grožnje, incidente in izredne dogodke;

5. redno sodelujejo z osrednjim organom za odzivanje na hibridne grožnje in si izmenjujejo informacije o tveganjih, kibernetiskih grožnjah in incidentih ter o nekibernetiskih tveganjih, grožnjah in incidentih, ki bi nakazovali hibridno delovanje, ter o ukrepih, sprejetih v odziv na takšna tveganja, grožnje in incidente, in

6. redno izmenjujejo informacije, tudi o relevantnih incidentih in kibernetiskih grožnjah z Inšpekcijo za informacijsko družbo, Informacijskim pooblaščencom, Banko Slovenije, Javno agencijo za civilno letalstvo Republike Slovenije, Agencijo za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije, nacionalnim varnostnim organom za varovanje tajnih podatkov na podlagi zakona, ki ureja tajne podatke, in drugimi področnimi regulatorji.

(2) Medsebojna izmenjava informacij o incidentih, kibernetiskih grožnjah in skorajšnjih incidentih iz 29. in 35. člena tega zakona med pristojnim nacionalnim organom, enotno kontaktno točko, skupinami CSIRT iz tega zakona in pristojnimi organi iz 4., 5. in 6. točke prejšnjega odstavka se izvaja z uporabo digitalne platforme pristojnega nacionalnega organa iz desetega odstavka 30. člena tega zakona.

19. člen

(medsebojni strokovni pregled)

(1) Pristojni nacionalni organ lahko z namenom učenja iz skupnih izkušenj, okrepitve medsebojnega zaupanja, doseganja visoke skupne ravni kibernetске varnosti ter okrepitve zmogljivosti in politike na področju kibernetске varnosti pristopi k medsebojnim strokovnim pregledom, ki jih izvajajo imenovani strokovnjaki s področja kibernetске varnosti iz drugih držav članic Evropske unije.

(2) Medsebojni strokovni pregled iz prejšnjega odstavka vključuje vsaj eno izmed naslednjega:

1. raven izvajanja zahtev glede obvladovanja tveganj za kibernetско varnost in obveznosti poročanja iz 21., 22., 29. in 30. člena tega zakona,

2. raven zmogljivosti, vključno z razpoložljivimi finančnimi, tehničnimi in človeškimi viri, in učinkovitost opravljanja nalog pristojnega nacionalnega organa,

3. operativne zmogljivosti skupin CSIRT,

4. raven izvajanja medsebojne pomoči iz 51. člena tega zakona,

5. raven izvajanja dogovorov o izmenjavi informacij o kibernetски varnosti iz 34. člena tega zakona in

6. posebni čezmejni ali medsektorski vidiki, ki jih opredeli pristojni nacionalni organ.

(3) Za izvajanje medsebojnih strokovnih pregledov iz prvega odstavka tega člena se uporablja metodologija Skupine za sodelovanje, pri čemer pristojni nacionalni organ to metodologijo objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(4) Pristojni nacionalni organ pred začetkom medsebojnega strokovnega pregleda iz prvega odstavka tega člena prek enotne kontaktne točke sodelujočim enotnim kontaktnim točkam drugih držav članic Evropske unije sporoči obseg pregleda, vključno z vidiki iz drugega odstavka tega člena.

(5) Pristojni nacionalni organ lahko pred začetkom medsebojnega strokovnega pregleda izvede samooceno vidikov, ki bodo pregledani ob upoštevanju metodologije za samoocenjevanje držav članic Evropske unije, ki jo Skupina za sodelovanje določi ob pomoči Evropske komisije in agencije ENISA. Rezultate samoocene nato pošlje imenovanim strokovnjakom za kibernetско varnost.

(6) Medsebojni strokovni pregledi obsegajo fizične ali virtualne obiske na kraju samem in izmenjave na daljavo. V primerih iz prvega odstavka tega člena pristojni nacionalni organ ne glede na 4. člen tega zakona in v zaščito temeljnih državnih funkcij, kot je nacionalna varnost, ob upoštevanju načela dobrega sodelovanja imenovanim strokovnjakom za kibernetско varnost zagotovi informacije, potrebne za njihovo oceno.

(7) Vse informacije, pridobljene v okviru medsebojnega strokovnega pregleda, se uporabljajo izključno v ta namen. Strokovnjaki za kibernetско varnost, ki sodelujejo pri medsebojnem strokovnem pregledu, občutljivih ali zaupnih informacij, pridobljenih med zadevnim pregledom, ne smejo razkriti tretjim osebam. Kot podlago za delovne metode strokovnjakov za kibernetско varnost upoštevajo tudi kodekse ravnanja, ki jih je pripravila Skupina za sodelovanje in jih je pristojni nacionalni organ objavil na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(8) Pristojni nacionalni organ z namenom sodelovanja pri izvajanju medsebojnih strokovnih pregledov v drugih državah članicah Evropske unije imenuje strokovnjake za kibernetско varnost na podlagi meril iz metodologije iz tretjega odstavka tega člena. V zvezi z imenovanimi strokovnjaki za kibernetско varnost državam članicam Evropske unije, skupini za sode-

lovanje, Evropski komisiji in agenciji ENISA pred začetkom postopka medsebojnega strokovnega pregleda razkrije vsa tveganja nasprotja interesov v zvezi s strokovnjaki za kibernetiko varnost na način iz četrtega odstavka tega člena.

(9) V primerih iz prvega odstavka tega člena pristojni nacionalni organ lahko nasprotuje imenovanju posameznih strokovnjakov za kibernetiko varnost iz druge države članice Evropske unije in jo o tem obvesti na način iz prejšnjega odstavka. Pri tem pristojni nacionalni organ sporoči razloge za nasprotovanje imenovanju posameznih strokovnjakov, razen če so razlogi povezani z nacionalno varnostjo.

(10) Strokovnjaki za kibernetiko varnost, ki sodelujejo v medsebojnih strokovnih pregledih, pripravijo poročila o ugotovitvah in sklepih medsebojnih strokovnih pregledov. Poročila vsebujejo priporočila za izboljšanje vidikov, vključenih v medsebojni strokovni pregled. Poročila se predložijo Skupini za sodelovanje in po potrebi mreži skupin CSIRT.

(11) Pristojni nacionalni organ lahko predloži pripombe na osnutek poročila, ki se nanaša na primere iz prvega odstavka tega člena. Pristojni nacionalni organ se v primerih iz prvega odstavka tega člena lahko odloči, da poročilo na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavi v celoti ali njegovo redigirano različico.

IV. UKREPI ZA OBVLADOVANJE TVEGANJ IN PRIGLASITVE INCIDENTOV

20. člen

(upravljanje)

(1) Za izvajanje ukrepov iz 21. in 22. člena tega zakona so odgovorni predstojniki subjektov javne uprave, in odgovorne osebe pravnih oseb, to so fizične osebe, ki vodijo, nadzorujejo ali upravljajo poslovanje pravne osebe oziroma so po zakonu, aktu o ustanovitvi ali pooblastilu pristojne in dolžne zagotoviti zakonito delovanje (v nadaljnjem besedilu: odgovorne osebe) bistvenih ali pomembnih subjektov.

(2) Odgovorne osebe iz prejšnjega odstavkaodobrijo ukrepe za obvladovanje tveganj iz 22. člena tega zakona, ki jih subjekt izvaja zaradi izpolnjevanja obveznosti, določenih s tem zakonom, in nadzirajo njihovo izvajanje.

(3) Odgovorne osebe iz prvega odstavka tega člena se najmanj vsaka štiri leta izobražujejo oziroma usposablajo na področju obvladovanja tveganj informacijske in kibernetike varnosti ter njihovega vpliva na dejavnosti ali storitve, ki jih izvaja subjekt.

(4) Odgovorne osebe zagotavljajo redno usposabljanje zaposlenih, da pridobijo dovolj znanj in spretnosti, s katerimi se usposobijo za prepoznavanje tveganj za informacijsko in kibernetiko varnost ter njihovega vpliva na storitve, ki jih opravlja subjekt. Pristojni nacionalni organ objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave priporočene vsebine rednega usposabljanja zaposlenih.

(5) Odgovorne osebe zagotavljajo, da vsi skrbniki informacijsko-komunikacijskih sistemov zavezanca opravijo redno letno usposabljanje, da pridobijo in ohranijo raven znanj in spretnosti ter so usposobljeni za prepoznavanje in ocenjevanje tveganj ter za oceno praks obvladovanja tveganj za informacijsko in kibernetiko varnost ter njihovega vpliva na storitve, ki jih opravlja subjekt.

(6) Pristojni nacionalni organ je pristojen za organiziranje usposabljanja odgovornih oseb iz prvega odstavka tega člena. Program in način izvajanja usposabljanja odgovornih oseb na področju informacijske in kibernetike varnosti določi vlada na predlog pristojnega nacionalnega organa.

(7) Pristojni nacionalni organ vodi seznam odgovornih oseb iz prvega odstavka tega člena, ki so opravile usposabljanje iz prejšnjega odstavka. Seznam obsega ime in priimek osebe, enotno matično številko občana in datum opravljenega usposabljanja.

21. člen

(varnostna dokumentacija)

(1) Bistveni in pomembni subjekti za zagotavljanje visoke ravni informacijske in kibernetike varnosti ter odpornosti svojih omrežnih in informacijskih sistemov vzpostavijo in vzdržujejo dokumentirani sistem upravljanja varovanja informacij in sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja, ki temeljita na pristopu upoštevanja vseh nevarnosti in morata obsegati najmanj:

1. politiko ali področne politike o varnosti omrežnih in informacijskih sistemov,

2. natančen in posodobljen popis informacijskih in drugih sredstev in podatkov, potrebnih za nemoteno delovanje omrežnih in informacijskih sistemov, ki jih uporabljajo za svoje delovanje ali opravljanje storitev, ter njihove upravljavce;

3. analizo obvladovanja tveganj, vključno z določitvijo sprejemljive ravni tveganja in opisom uporabljene metodologije;

4. politiko in načrt neprekinjenega poslovanja, vključno z oceno vpliva na poslovanje, navedbo postopkov zagotavljanja neprekinjenega poslovanja, določitvijo minimalne ravni poslovanja, upravljanjem varnostnih kopij ter določitvijo vlog in odgovornosti;

5. načrt obnovitve in ponovne vzpostavitve delovanja omrežnih in informacijskih sistemov, ki jih potrebujejo za svoje delovanje ali opravljanje storitev, vključno z opisom odgovornosti in postopkov za obnovitev delovanja teh sistemov po dogodku, ki povzroči prekinitev njihovega delovanja;

6. načrt odzivanja na incidente s protokolom obveščanja pristojne skupine CSIRT, vključno z opisom sistema za zaznavo in odziv na incidente ter opisom vlog in odgovornosti za odzivanje na incidente;

7. načrt varnostnih ukrepov za zagotavljanje celovitosti, avtentičnosti, zaupnosti in razpoložljivosti omrežnih in informacijskih sistemov oziroma za obvladovanje tveganj za informacijsko in kibernetiko varnost, pri čemer ta načrt upošteva tveganja in področne posebnosti bistvenega ali pomembnega subjekta in

8. politiko s postopki za presojo učinkovitosti varnostnih ukrepov za obvladovanje tveganj za informacijsko in kibernetiko varnost, vključno z določitvijo kazalnikov učinkovitosti in izvedeno analizo zbranih podatkov.

(2) Bistveni in pomembni subjekti določijo obseg sistema upravljanja in varovanja informacij ter neprekinjenega poslovanja ob upoštevanju rezultatov analize vpliva na poslovanje, pri čemer mora ta sistem obsegati najmanj tista informacijska, komunikacijska in druga sredstva, podatke in procese, ki so potrebni za njihovo delovanje ali opravljanje storitev.

(3) Če ima bistveni ali pomembni subjekt za zagotavljanje varnosti svojih omrežij in informacijskih sistemov že izdelano varnostno dokumentacijo na podlagi drugih predpisov, jo za potrebe izvajanja tega zakona dopolni, kot je to potrebno.

(4) Bistveni subjekt, ki je povezan subjekt po tem zakonu, in zanj ministrstvo, pristojno za upravljanje informacijsko-komunikacijskih sistemov, na podlagi prvega odstavka v povezavi z drugim odstavkom 74.a člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21, 189/21, 153/22 in 18/23; v nadaljnjem besedilu: ZDU-1) izvaja naloge iz prvega odstavka 74.a člena ZDU-1, izvede popis informacijskih sredstev iz 1. točke prvega odstavka tega člena in vanj vključi najmanj tista informacijska sredstva, ki podpirajo njegove glavne ali pomembne storitve in procese za zagotovitev povezave s centralnim državnim informacijsko-komunikacijskim omrežjem ali sistemom. Bistveni subjekt izvede popis v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za upravljanje informacijsko-komunikacijskih sistemov, ki mu mora na zahtevo poslati ustrezne podatke, s katerimi razpolaga, in sicer v tridesetih dneh od prejema posamičnega zahtevka.

(5) Ne glede na določbe tega člena bistveni in pomembni subjekti, na katere se nanašajo izvedbeni akti Evropske

komisije iz prvega pododstavka petega odstavka 21. člena Direktive 2022/2555/EU ali iz drugega pododstavka petega odstavka 21. člena Direktive 2022/2555/EU, uporabljajo določbe izvedbenega akta glede varnostne dokumentacije zadevnih subjektov.

22. člen

(ukrepi za obvladovanje tveganj)

(1) Bistveni in pomembni subjekti morajo sprejeti tehnične, operativne in organizacijske ukrepe za zagotavljanje celovitosti, avtentičnosti, zaupnosti in razpoložljivosti omrežnih in informacijskih sistemov oziroma za obvladovanje tveganj za varnost omrežnih in informacijskih sistemov, ki jih uporabljajo za svoje delovanje ali opravljanje storitev ter za preprečevanje ali zmanjšanje vpliva incidentov na prejemnike svojih storitev in druge storitve (v nadaljnjem besedilu: varnostni ukrepi).

(2) Varnostni ukrepi morajo temeljiti na pristopu upoštevanja vseh nevarnosti, katerega namen je zaščita omrežnih in informacijskih sistemov ter njihovega fizičnega okolja pred incidenti, in morajo obsegati najmanj:

1. podporo vodstva subjekta pri zagotavljanju informacijske in kibernetske varnosti ter vključitev področja informacijske in kibernetske varnosti v letni načrt poslovanja ali letni program dela,

2. zagotavljanje integritete kadrov v povezavi z informacijsko in kibernetsko varnostjo pred zaposlitvijo, med zaposlitvijo in ob prenehanju ali spremembi zaposlitve v skladu s 23. členom tega zakona,

3. osnovne prakse kibernetske higiene in usposabljanje na področju informacijske in kibernetske varnosti,

4. varnost človeških virov, preverjanje identitete uporabnikov, zagotavljanje ravni dostopnosti informacij in upravljanje pooblastil za dostop,

5. izvajanje in upravljanje varnostnih kopij podatkov,

6. zagotavljanje in ohranjanje dnevniških zapisov o delovanju omrežnih in informacijskih sistemov v skladu s 24. členom tega zakona,

7. upravljanje omrežnih in informacijskih sistemov, ki jih uporabljajo za svoje delovanje ali opravljanje storitev, z določitvijo ustrezne odgovornosti za njihovo zaščito,

8. politike in postopke v zvezi z uporabo kriptografije in po potrebi s šifriranjem,

9. upravljanje prometa in komunikacij,

10. varnost dobavne verige z določitvijo ustreznih minimalnih zahtev, povezanih z informacijsko in kibernetsko varnostjo, za ključne dobavitelje ali ponudnike storitev, pri čemer se zahteve nanašajo na odnose med posameznim subjektom in njegovimi neposrednimi dobavitelji ali ponudniki storitev, in to v skladu s četrtem odstavkom tega člena,

11. fizično in tehnično varovanje prostorov ter dostopov do prostorov, kjer so ključni deli omrežnih in informacijskih sistemov, ki jih uporabljajo za svoje delovanje ali opravljanje storitev,

12. varnostne mehanizme v posamezni aplikativni programski opremi za izvajanje dejavnosti, vključno z varnostjo pri pridobivanju, razvoju in vzdrževanju omrežnih in informacijskih sistemov ter obravnavanjem in razkrivanjem ranljivosti,

13. upravljanje in preprečevanje izrab tehničnih ranljivosti,

14. zaščito pred zlonamerno programsko kodo ter način zaznavanja poskusov vdorov in preprečevanja incidentov,

15. uporabo večfaktorske avtentikacije ali rešitev neprekinjene avtentikacije, kadar je to potrebno zaradi obvladovanja tveganj,

16. uporabo varovanih glasovnih, video in besedilnih komunikacij in varnih sistemov za komunikacije v sili v subjektu, kadar je to glede na dejavnost subjekta primerno, in

17. politike in postopke v zvezi z uporabo oblčnih storitev, ki jih uporabljajo za svoje delovanje ali opravljanje storitev.

(3) Varnostni ukrepi iz prejšnjega odstavka morajo ob upoštevanju najsodobnejših in ustreznih evropskih in mednarodnih standardov ter stroškov izvajanja zagotavljati raven

varnosti omrežnih in informacijskih sistemov, ki ustreza obstoječim ali prepoznanim tveganjem. Pri ocenjevanju sorazmernosti varnostnih ukrepov bistveni in pomembni subjekti ustrezno upoštevajo:

- stopnjo izpostavljenosti tveganjem,
- velikost subjekta,
- verjetnost pojava incidentov in
- resnost morebitnih incidentov, vključno z njihovim družbenim in gospodarskim vplivom.

(4) Bistveni in pomembni subjekti morajo pri presoji in izvedbi ustreznih varnostnih ukrepov za varnost dobavne verige upoštevati ranljivosti, ki so specifične za posameznega neposrednega dobavitelja in ponudnika storitev, ter splošno kakovost proizvodov in praks svojih dobaviteljev in ponudnikov storitev na področju kibernetske varnosti, vključno z njihovimi varnimi razvojnimi postopki. Ugotavljati morajo, kateri varnostni ukrepi so ustrezni in primerni za zagotovitev varnosti dobavne verige, poleg tega lahko preverjajo njihovo izvajanje pri dobaviteljih in ponudnikih storitev. Pri tem upoštevajo rezultate morebitnih usklajenih ocen tveganja za kritične dobavne verige, ki jih Skupina za sodelovanje pripravi v sodelovanju z Evropsko komisijo in agencijo ENISA v skladu s prvim odstavkom 22. člena Direktive 2022/2555/EU.

(5) Bistveni ali pomembni subjekti morajo najmanj enkrat letno ali v rednih obdobjih, ki jih opredelijo v politiki in postopkih za presajo učinkovitosti ukrepov za obvladovanje tveganj za kibernetsko varnost, in ob zaznanih ranljivostih preverjati izpolnjevanje varnostnih ukrepov iz drugega odstavka tega člena. V primeru ugotovljenega pomanjkljivega ali neustreznega izvajanja varnostnih ukrepov morajo nemudoma sprejeti vse potrebne, ustrezne in sorazmerne popravne ukrepe.

(6) Ponudniki storitev DNS, registri TLD imen, ponudniki storitev računalništva v oblaku, ponudniki storitev podatkovnih centrov, ponudniki omrežij za dostavo vsebine, ponudniki upravljanih storitev, ponudniki upravljanih varnostnih storitev, ponudniki spletnih tržnic, spletnih iskalnikov in platform za storitve družbenega mreženja in ponudniki storitev zaupanja pri sprejetju varnostnih ukrepov iz drugega odstavka tega člena upoštevajo izvedbene akte Evropske komisije iz prvega pododstavka petega odstavka 21. člena Direktive 2022/2555/EU.

(7) Bistveni in pomembni subjekti, ki niso navedeni v prejšnjem odstavku, pri sprejetju varnostnih ukrepov iz drugega odstavka tega člena upoštevajo izvedbene akte Evropske komisije, s katerimi ta določi tehnične, metodološke in sektorske zahteve za varnostne ukrepe iz drugega pododstavka petega odstavka 21. člena Direktive 2022/2555/EU.

(8) Bistveni in pomembni subjekti ne smejo uporabljati informacijsko-komunikacijskih rešitev, v katerih so zaznane aktivno izkoriščane ranljivosti brez dodatne izvedbe ocene tveganja in uvedenih ustreznih dodatnih varnostnih ukrepov, ki znižajo stopnjo tveganja na sprejemljivo raven.

(9) Če bistveni ali pomembni subjekti za opravljanje svoje dejavnosti črpajo vhodne podatke in informacije iz ključnih delov nacionalnovarnostnega sistema, vzpostavijo vse potrebne varnostne zahteve ob soglasju pristojnega ministrstva ali vladne službe, pristojne za posamezni ključni del nacionalnovarnostnega sistema.

(10) Upravitelj centralnega državnega informacijsko-komunikacijskega sistema mora povezanim subjektom določiti minimalne varnostne zahteve informacijske in kibernetske varnosti. Za pravočasno odzivanje na kibernetske grožnje in preprečevanje škodljivih posledic morebitnega težjega ali kritičnega incidenta ter za izvajanje kibernetske obrambe je upravitelj centralnega državnega informacijsko-komunikacijskega sistema pooblaščen, da izvede ustrezne, nujne in sorazmerne ukrepe za zaščito centralnega državnega informacijsko-komunikacijskega sistema. Ukrepi vključujejo tudi začasni odklop posameznega povezanega subjekta iz centralnega državnega informacijsko-komunikacijskega sistema, dokler ugotovljena tveganja niso odpravljena.

(11) Bistveni subjekt iz četrtega odstavka prejšnjega člena sprejme ukrepe iz 1. do 4. točke drugega odstavka tega člena. Preostale ukrepe iz drugega odstavka tega člena pa sprejme le za morebitne informacijsko-komunikacijske sisteme, ki jih upravlja. Pri tem mora upoštevati tudi minimalne varnostne zahteve za povezane subjekte upravljavca centralnega državnega informacijsko-komunikacijskega sistema iz prejšnjega odstavka.

(12) Bistveni subjekti, ki so na podlagi zakona, ki ureja kritično infrastrukturo, določeni kot kritični subjekti in spadajo med vrste subjektov iz sektorja 8. Digitalna infrastruktura iz Priloge 1 tega zakona, se za zagotovitev varnostnih ukrepov varovanja iz 11. točke drugega odstavka tega člena na predlog nosilca sektorja kritične infrastrukture za digitalno infrastrukturo v skladu s predpisi, ki urejajo zasebno varovanje, določijo za zavezance obveznega organiziranja varovanja, ki morajo kritično infrastrukturo varovati v skladu z navedenimi predpisi.

(13) Varnostni ukrepi iz drugega odstavka tega člena morajo biti:

1. učinkoviti tako, da povečajo informacijsko varnost glede na obstoječe in predvidene grožnje;

2. prilagojeni tako, da se prizadevanja bistvenih in pomembnih subjektov usmerijo v ukrepe, ki najbolj vplivajo na njihovo informacijsko varnost, in se izogibajo podvajanjem;

3. skladni tako, da se prednostno obravnavajo osnovne in skupne varnostne ranljivosti bistvenih in pomembnih subjektov kljub področnim posebnostim, ki se lahko dopolnijo z varnostnimi ukrepi za posamezna področja,

4. sorazmerni s tveganji tako, da se izogiba čezmerni obremenitvi posameznega bistvenega ali pomembnega subjekta;

5. konkretni tako, da bistveni in pomembni subjekti te varnostne ukrepe izvajajo in da ti ukrepi prispevajo h krepitvi njihove informacijske varnosti in

6. preverljivi tako, da se na zahtevo pristojnega organa lahko predložijo dokazila o njihovi izvedbi.

23. člen

(preverjanje preteklosti)

(1) Bistveni ali pomembni subjekt lahko ob upoštevanju ocene tveganja preveri preteklost zaposlenih in kandidatov za zaposlitev na delovnih mestih, pomembnih za opravljanje storitev subjekta, ki imajo ali bodo imeli pooblastilo za neposredni ali oddaljeni dostop do njegovih ključnih informacijskih sistemov. V skladu z oceno tveganja lahko preveri preteklost tudi za zaposlene pri pogodbenih izvajalcih. Preverjanje preteklosti se opravi za zadnjih pet let.

(2) Preverjanje preteklosti osebe iz prejšnjega odstavka se po njenem predhodnem soglasju opravi tako, da se:

– potrdi identiteta osebe, katere preteklost se preverja, in

– preveri kazenske evidence Republike Slovenije, držav članic Evropske unije in tretjih držav glede zapisov pravnomočnih kazenskih obsodb za kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti in ki so po presoji bistvenega ali pomembnega subjekta sporna z vidika opravljanja nalog na zadevnem delovnem mestu ali za izvedbo pogodbenih obveznosti, in sicer s področja terorizma ter kršitev zoper življenje in telo, človekove pravice in svoboščine, človekovo zdravje, delovno razmerje in socialno varnost, premoženje, gospodarstvo, pravni promet, uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva, javni red in mir, splošno varnost ljudi in premoženja, varnost javnega prometa, okolje, prostor in naravne dobrine, suverenost Republike Slovenije, njeno obrambno moč in mednarodno pravo ter z drugih področij, razen če z zakonom, ki ureja preverjanje preteklosti za posamezni sektor iz Prilog 1 in 2 tega zakona, ni določeno drugače.

(3) Če oseba iz prejšnjega odstavka ne da soglasja za preverjanje preteklosti, se ji delo na delovnih mestih in v prostorih iz prvega odstavka tega člena ne dovoli oziroma se pogodba ne sklene.

(4) Za namen preverjanja preteklosti iz drugega odstavka tega člena smejo bistveni in pomembni subjekti zbirati naslednje podatke:

- ime in priimek osebe,
- EMŠO ali rojstni datum,
- številka uradnega identifikacijskega dokumenta, s katerim je potrjena identiteta osebe in
- podatek o nekaznovanosti ali pravnomočni obsodbi za kaznivo dejanje iz druge alineje drugega odstavka tega člena.

Osebnosti podatki iz tega odstavka se hranijo pet let od konca koledarskega leta, v katerem so bili zbrani, nato se nepovratno izbrišejo oziroma uničijo.

(5) Organi, organizacije in drugi subjekti, ki na podlagi zakona vodijo zbirke podatkov iz prejšnjega odstavka, morajo bistvenim in pomembnim subjektom na podlagi pisne ali s pisno obliko izenačene zahteve, v kateri je navedena ustrezna pravna podlaga za predložitev podatkov in ustrezna številka ali druga oznaka zahteve, brezplačno poslati zahtevane osebne in druge podatke.

24. člen

(dnevniški zapisi)

(1) Bistveni in pomembni subjekti določijo postopke in ustrezna orodja za spremljanje in beleženje dogodkov v svojih omrežjih in informacijskih sistemih oziroma zagotovijo zbiranje in ohranjanje dnevniških zapisov, da bi zaznali ali odkrili dogodke, ki bi se lahko šteli za incidente ali skorajšnje incidente, in se ustrezno odzvali za ublažitev njihovega negativnega učinka. Dnevniški zapisi morajo biti zbrani in ohranjeni v obsegu in na način, ki omogoča rekonstrukcijo in analizo incidentov ali skorajšnjih incidentov.

(2) Dnevniški zapisi iz prejšnjega odstavka obsegajo vsaj:

1. izhodni in vhodni omrežni promet,
2. ustvarjanje, spreminjanje ali brisanje uporabnikov omrežnih in informacijskih sistemov zadevnih subjektov ter razširitev dovoljenj,
3. dostop do sistemov, aplikacij in baz podatkov,
4. dogodke, povezane z avtentikacijo,
5. vse privilegirane dostope do sistemov in aplikacij ter dejavnosti, ki jih izvajajo upraviteljski računi,
6. dostop ali spremembe kritičnih konfiguracijskih in varnostnih datotek,
7. zapise dogodkov in zapise iz varnostnih orodij, kot so protivirusni programi, sistemi za odkrivanje vdorov ali požarni zidovi,
8. uporabo sistemskih virov in njihovo zmogljivost,
9. dostop do omrežne opreme in naprav ter njihovo uporabo in
10. aktiviranje, zaustavitev in prekinitev sistemskih storitev in beleženja zapisov.

(3) Dnevniški zapisi iz prejšnjega odstavka morajo biti hranjeni na način, ki zagotavlja njihovo avtentičnost, celovitost, razpoložljivost in zaupnost. Bistveni in pomembni subjekti zagotovijo, da imajo vsi sistemi sinhronizirane časovne vires, da se za presojo dogodkov lahko izvede korelacija dnevniških zapisov med sistemi.

(4) Bistveni in pomembni subjekti zagotavljajo ohranjanje dnevniških zapisov iz prvega odstavka tega člena za najmanj šest mesecev, lahko pa tudi za daljše obdobje, kadar iz analize obvladovanja tveganj in ocene sprejemljive ravni tveganj izhaja, da bi bilo tveganja ustrezno obvladovati z daljšo hrambo dnevniških zapisov.

(5) Ohranjanje dnevniških zapisov bistvenih subjektov, ki so na podlagi zakona, ki ureja kritično infrastrukturo, določeni kot kritični subjekti, se zagotavlja na ozemlju Republike Slovenije, druga kopija pa se lahko zagotavlja na ozemlju države članice EU.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek lahko subjekti s področja sektorjev digitalne infrastrukture, bančništva in infrastrukture finančnega trga zagotovijo ohranjanje dnevniških zapisov v

celoti na ozemlju države članice EU, ob upoštevanju predpisov s področja varstva osebnih podatkov ter na podlagi ocene tveganj opredeljenih in uvedenih sorazmernih varnostnih kontrol pa tudi zunaj ozemlja držav članic EU.

(7) Ne glede na peti odstavek tega člena se dnevniški zapisi ključnih delov nacionalnega varnostnega sistema hranijo le na ozemlju Republike Slovenije.

(8) Ne glede na prejšnji odstavek lahko ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, hranjenje dnevniških zapisov zagotavlja tudi na diplomatskih predstavništvih in konzulatih Republike Slovenije v tujini.

(9) Ne glede na drugi odstavek tega člena bistveni in pomembni subjekti, ki so ponudniki storitev DNS, registri TLD imen, ponudniki storitev računalništva v oblaku, ponudniki storitev podatkovnih centrov, ponudniki omrežij za dostavo vsebine, ponudniki upravljanj storitev, ponudniki upravljanj varnostnih storitev, ponudniki spletnih tržnic, spletnih iskalnikov in platform za storitve družbenega mreženja in ponudniki storitev zaupanja, glede obsega dnevniških zapisov upoštevajo določbe o spremljanju in vodenju dnevnikov iz izvedbenega akta Evropske komisije iz prvega pododstavka petega odstavka 21. člena Direktive 2022/2555/EU.

25. člen

(ocena in samoocena skladnosti)

(1) Bistveni subjekti morajo oceno skladnosti izvajati najmanj enkrat na dve leti ali v primeru pojava pomembnega incidenta. Ocena skladnosti se izvaja kot revizija skladnosti s predpisi s področja informacijske varnosti ali v okviru notranje revizije, ki se izvaja na podlagi drugih predpisov in vključuje področje informacijske varnosti iz tega zakona in na podlagi tega zakona izdanih podzakonskih predpisov ali izvedbenih aktov Evropske komisije. Oceno skladnosti lahko v okviru notranje revizije poleg revizorjev informacijskih sistemov izvajajo tudi notranji revizorji v sodelovanju z veščakom za informacijsko tehnologijo, ki je posameznik oziroma posameznica ali organizacija, ki ima izkazano poglobljeno strokovno znanje na področju informacijsko-komunikacijskih tehnologij, katerega ali katere delo revizor uporabi kot strokovno pomoč pri pridobivanju zadostnih in ustreznih revizijskih dokazov. Revizor informacijskih sistemov ali notranji revizor pripravi poročilo o izvedeni oceni skladnosti.

(2) Če poročilo o izvedeni oceni skladnosti iz prejšnjega odstavka vsebuje ugotovitve neskladnosti in priporočila revizorja informacijskih sistemov za njihovo odpravo, bistveni subjekt pripravi načrt za odpravo ugotovljenih neskladnosti, določi način njihove odprave in roke za izvedbo.

(3) Pomembni subjekti izvedejo samooceno skladnosti najmanj enkrat na dve leti ali v primeru pojava pomembnega incidenta. Samoocena skladnosti se izvede na način, da se dokumentirano preverita skladnost pomembnega subjekta z njegovo varnostno dokumentacijo in izvajanje ukrepov za obvladovanje tveganj za kibernetisko varnost. Samoocena skladnosti se lahko izvede tudi v okviru notranje revizije.

(4) Če je iz rezultatov opravljene samoocene skladnosti razvidno, da pomembni subjekt izpolnjuje zahteve, predpisane s tem zakonom, ta sestavi izjavo o skladnosti, pri čemer ta vsebuje potrebne elemente samoocenjevanja skladnosti, ki omogočajo izvedbo ponovljivosti opravljene ocene.

(5) Če je iz rezultatov opravljene samoocene skladnosti razvidno, da pomembni subjekt ne izpolnjuje predpisanih zahtev, ta sestavi izjavo o ugotavljanju neskladnosti, v kateri navede ugotovljene neskladnosti in način njihove odprave z roki za izvedbo.

26. člen

(obveza predložitve podatkov in informacij)

(1) Bistveni in pomembni subjekti morajo pristojnemu nacionalnemu organu na podlagi pisne zahteve predložiti podatke in informacije, ki jih ta potrebuje za izvajanje svojih pristojnosti po tem zakonu, in sicer v roku, ki ga določi v svoji pisni zahtevi.

(2) Zahtevani podatki in informacije morajo biti sorazmerni namenu, za katerega bodo uporabljeni. Pristojni nacionalni organ mora v zahtevi navesti namen uporabe zahtevanih podatkov in informacij.

(3) Če pristojni nacionalni organ zahteva podatke in informacije, ki so pri subjektih iz prvega odstavka tega člena opredeljeni kot tajni ali kot poslovna skrivnost ali druga oblika varovanih podatkov, se za predložitev takšnih podatkov in informacij pristojnemu nacionalnemu organu uporabljajo izključno varne komunikacijske poti.

27. člen

(certificiranje)

(1) Certificiranje za kibernetisko varnost pomeni potrditev, da so bili proizvodi, storitve in postopki IKT ocenjeni v skladu z veljavnimi evropskimi certifikacijskimi shemami za kibernetisko varnost iz izvedbenih aktov Evropske komisije, sprejetimi na podlagi 49. člena Uredbe 2019/881/EU (v nadaljnjem besedilu: evropske certifikacijske sheme za kibernetisko varnost), in da izpolnjujejo v teh shemah določene varnostne zahteve.

(2) Pristojni nacionalni organ je pristojni nacionalni certifikacijski organ za kibernetisko varnost iz prvega odstavka 58. člena Uredbe 2019/881/EU.

(3) Samoocenjevanje skladnosti, za katero je v celoti odgovoren proizvajalec ali ponudnik proizvodov, storitev ali postopkov IKT, in izdaja izjave EU o skladnosti se izvajata v skladu s 53. členom Uredbe 2019/881/EU.

(4) Naloge nacionalnega akreditacijskega organa iz Uredbe 2019/881/EU v Republiki Sloveniji opravlja javni zavod Slovenska akreditacija, ta tudi akreditira organe za ugotavljanje skladnosti, ki izpolnjujejo pogoje iz navedene uredbe.

(5) Organ za ugotavljanje skladnosti v Republiki Sloveniji se določi po postopku in na način iz IV. poglavja Zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list RS, št. 17/11 in 29/23), pri čemer ta organ izpolnjuje zahteve po prej navedenem zakonu in dodatne zahteve iz priloge Uredbe 2019/881/EU.

(6) Organ za ugotavljanje skladnosti iz prejšnjega odstavka lahko na podlagi Uredbe 2019/881/EU izda evropski certifikat kibernetiske varnosti, ki se nanaša na osnovno ali znatno raven zanesljivosti, in to na podlagi meril, vključenih v evropsko certifikacijsko shemo za kibernetisko varnost.

(7) Ne glede na prejšnji odstavek je v primeru, ko evropska certifikacijska shema za kibernetisko varnost določa, da lahko evropske certifikate kibernetiske varnosti izdajajo izključno javni organi, za izdajo takšnih certifikatov v Republiki Sloveniji pristojen organ za ugotavljanje skladnosti iz petega odstavka tega člena, če je ta organ subjekt javnega prava. Če takšnega organa ni, je za izdajo teh certifikatov pristojen nacionalni certifikacijski organ za kibernetisko varnost.

(8) Kadar evropska certifikacijska shema za kibernetisko varnost zahteva visoko raven zanesljivosti, lahko v Republiki Sloveniji evropski certifikat kibernetiske varnosti na podlagi te sheme izda nacionalni certifikacijski organ za kibernetisko varnost.

(9) Ne glede na sedmi in osmi odstavek tega člena lahko evropski certifikat kibernetiske varnosti izda organ za ugotavljanje skladnosti, če nacionalni certifikacijski organ za kibernetisko varnost to predhodno odobri za vsak posamezni evropski certifikat kibernetiske varnosti posebej ali na podlagi splošnega prenosa naloge izdajanja takih evropskih certifikatov kibernetiske varnosti na organ za ugotavljanje skladnosti.

(10) Nacionalni certifikacijski organ za kibernetisko varnost lahko na podlagi predhodnega soglasja vlade prenese pooblastilo za izdajanje evropskih certifikatov kibernetiske varnosti za visoko raven zanesljivosti iz svoje pristojnosti tudi na pristojni nacionalni certifikacijski organ za kibernetisko varnost druge države članice Evropske unije. V tem primeru nacionalni certifikacijski organ odloči o priznanju tako izdanega evropskega certifikata kibernetiske varnosti za visoko raven zanesljivosti.

(11) Nacionalni certifikacijski organ za kibernetsko varnost odloča o vlogah za priznanje evropskega certifikata kibernetske varnosti, ki ga imajo fizične ali pravne osebe in so podale vlogo za takšno priznanje v Republiki Sloveniji. Poleg tega lahko z odločbo prekliče evropski certifikat kibernetske varnosti, ki ga izda pristojni organ iz šestega, sedmega ali desetega odstavka tega člena, kadar tak certifikat ni v skladu z Uredbo 2019/881/EU ali z evropskimi certifikacijskimi shemami za kibernetsko varnost, sprejetimi na podlagi 49. člena Uredbe 2019/881/EU.

(12) Fizične in pravne osebe, ki so stranke ali stranski udeleženci postopka iz šestega, sedmega ali osmega odstavka tega člena, lahko pri organu, pristojnem za izdajo evropskega certifikata kibernetske varnosti, vložijo pritožbo zoper evropski certifikat kibernetske varnosti ali zoper molk organa. Kadar se pritožba nanaša na evropski certifikat kibernetske varnosti, ki ga je izdal organ za ugotavljanje skladnosti v skladu s sedmim odstavkom tega člena, se takšna pritožba vložijo pri nacionalnem certifikacijskem organu za kibernetsko varnost.

(13) Organ, pri katerem je bila vložena pritožba, preizkusi vsebino pritožbe in obvesti pritožnika o poteku postopka ali o odstopu pritožbe v reševanje nacionalnemu certifikacijskemu organu za kibernetsko varnost, ki odloči o pritožbi. Zoper odločbo pritožbenega organa je dovoljen upravni spor.

(14) Kadar na podlagi sedmega ali osmega odstavka tega člena o izdaji evropskega certifikata kibernetske varnosti odloča nacionalni certifikacijski organ za kibernetsko varnost, je zoper evropski certifikat kibernetske varnosti ali zoper molk organa dovoljen upravni spor.

(15) Sodno varstvo iz trinajstega in štirinajstega odstavka tega člena vključuje tudi nepravilno izdajo, opustitev izdaje ali priznanje evropskega certifikata kibernetske varnosti, ki ga imajo fizične ali pravne osebe, ki so stranke ali stranski udeleženci postopka, in molk organa.

(16) Za obvladovanje tveganj za varnost omrežij in informacijskih sistemov bistveni in pomembni subjekti pri izvajanju ukrepov iz 22. člena tega zakona prednostno uporabljajo kvalificirane storitve zaupanja in tiste proizvode, storitve ali postopke IKT, ki so jih razvili bistveni ali pomembni subjekti ali so bili kupljeni pri drugih subjektih in so certificirani na podlagi evropskih certifikacijskih shem za kibernetsko varnost, sprejetih na podlagi 49. člena Uredbe 2019/881/EU.

28. člen

(standardizacija)

(1) Bistveni in pomembni subjekti za zagotovitev skladnega izvajanja ukrepov iz 21. in 22. člena tega zakona v največji možni meri in skladno z najboljšimi razpoložljivimi praksami ter tudi priporočili in smernicami agencije ENISA uporabljajo evropske in mednarodne standarde in tehnične specifikacije, ki obravnavajo varnost omrežnih in informacijskih sistemov.

(2) Pristojni nacionalni organ na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavlja ustrezne informacije o evropskih in mednarodnih standardih in tehničnih specifikacijah, ki obravnavajo varnost omrežnih in informacijskih sistemov iz prejšnjega odstavka, ter ozavešča zavezanca glede njihove uporabe.

(3) Za nadgradnjo ravni kibernetske varnosti bistvenih in pomembnih subjektov regulativni organi ali nadzorniki, ki so pristojni za sektorje iz Prilog 1 in 2 tega zakona, na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavljajo tehnično specifične industrijske standarde in tehnične specifikacije, ki se štejejo kot priporočila.

29. člen

(obveznost priglasitve in obveščanja)

(1) Bistveni in pomembni subjekti pristojni skupini CSIRT nemudoma v skladu s prvim in drugim odstavkom 30. člena tega zakona in nacionalnim načrtom odzivanja iz drugega

odstavka 12. člena tega zakona priglasijo vse incidente, ki imajo pomemben vpliv na zagotavljanje njihovih storitev. Pri tem se incident šteje za pomembnega (v nadaljnjem besedilu: pomemben incident), če:

– je zadevnemu subjektu povzročil ali bi mu lahko povzročil resne operativne motnje pri opravljanju storitev ali finančne izgube ali

– je vplival ali bi lahko vplival na druge fizične ali pravne osebe s povzročitvijo precejšnje premoženjske ali nepremoženjske škode.

(2) Bistveni in pomembni subjekti pri vrednotenju pomembnosti incidenta upoštevajo prizadetost omrežnih in informacijskih sistemov, zlasti njihov pomen pri zagotavljanju storitev subjekta, resnost in tehnične značilnosti kibernetske grožnje in njenega vpliva na uporabnike, ranljivosti, ki se izkoriščajo, in izkušnje subjekta s podobnimi incidenti. Pri priglašanju iz prejšnjega odstavka upoštevajo izvedbene akte Evropske komisije iz prvega pododstavka enajstega odstavka 23. člena Direktive 2022/2555/EU, s katerimi ta podrobneje določi vrsto informacij, obliko in postopek priglasitve ter prostovoljne priglasitve in obvestila.

(3) Ponudniki storitev DNS, registri TLD imen, ponudniki storitev računalništva v oblaku, ponudniki storitev podatkovnih centrov, ponudniki omrežij za dostavo vsebine, ponudniki upravljanih storitev, ponudniki upravljanih varnostnih storitev in ponudniki spletnih tržnic, spletnih iskalnikov in platform za storitve družbenega mreženja pri priglašanju iz prejšnjega odstavka upoštevajo izvedbene akte Evropske komisije iz drugega pododstavka enajstega odstavka 23. člena Direktive 2022/2555/EU, v katerih so zanje podrobneje določeni posamezni primeri, ko se incident šteje za pomembnega.

(4) Bistveni in pomembni subjekti iz prvega odstavka tega člena, ki niso subjekti iz prejšnjega odstavka, upoštevajo izvedbene akte Evropske komisije iz drugega pododstavka enajstega odstavka 23. člena Direktive 2022/2555/EU. Če Evropska komisija takšnih izvedbenih aktov ne sprejme, se za te subjekte upošteva metodologija za določitev pomembnosti incidenta, kot je opredeljena v nacionalnem načrtu odzivanja.

(5) Bistveni in pomembni subjekti pristojni skupini CSIRT sporočijo vse potrebne informacije, da ta ugotovi čezmejni vpliv pomembnega incidenta. V primeru pomembnega čezmejnega ali medsektorskega pomembnega incidenta se ustrezna informacija pravočasno sporoči enotni kontaktni točki v skladu s 30. členom tega zakona.

(6) Bistveni in pomembni subjekti uporabnike svojih storitev nemudoma obvestijo o pomembnih incidentih iz prvega odstavka tega člena, ki bodo verjetno negativno vplivali na zagotavljanje teh storitev.

(7) Bistveni in pomembni subjekti nemudoma uporabnikom svojih storitev, ki bi jih pomembna kibernetska grožnja lahko prizadela, sporočijo vse ukrepe ali sredstva, ki jih lahko ti uporabniki sprejmejo v odziv na to grožnjo. Zadevne uporabnike obvestijo tudi o zadevni pomembni kibernetski grožnji.

(8) Ne glede na šesti in sedmi odstavek tega člena bistveni in pomembni subjekti ne obveščajo uporabnikov svojih storitev v primerih, v katerih bi bilo takšno obveščanje v nasprotju z drugim ali tretjim odstavkom 4. člena tega zakona, in v primerih, v katerih jim takšno navodilo dá pristojna skupina CSIRT ali pristojni nacionalni organ, ker bi razkritje podatkov lahko škodilo preiskavi incidenta ali nacionalni varnosti.

(9) Bistveni in pomembni subjekti, ki delujejo v sistemih, ki spadajo med ključne dele nacionalnega varnostnega sistema, izvajajo obveznosti iz tega člena ob upoštevanju obdelave informacij in podatkov, ki so predmet nacionalne varnosti v skladu s področnimi predpisi.

(10) Incidenti v informacijsko-komunikacijskih sistemih, določenih s predpisi, ki urejajo tajne podatke, se štejejo za pomembne incidente po tem zakonu in jih nacionalni varnostni organ iz zakona, ki ureja tajne podatke, na način iz prvega odstavka 30. člena tega zakona priglasijo pristojnemu nacionalnemu organu.

30. člen

(postopek priglasitve pomembnih incidentov)

(1) Bistveni in pomembni subjekti za priglasitev pomembnih incidentov iz prvega odstavka prejšnjega člena pristojni skupini CSIRT predložijo:

1. nemudoma, najpozneje pa v 24 urah po zaznavi pomembnega incidenta, zgodnje sporočilo, iz katerega je po potrebi razvidno, ali je bil pomemben incident domnevno povzročen z nezakonitim ali zlonamernim dejanjem in ali bi lahko imel čezmejni vpliv;

2. nemudoma, najpozneje pa v 72 urah po zaznavi pomembnega incidenta, priglasitev incidenta, s katero se po potrebi posodobijo informacije iz prejšnje točke in se navede začetna ocena pomembnega incidenta, vključno z njegovo resnostjo in vplivom, ter kadar so na voljo, kazalniki ogroženosti;

3. na zahtevo skupine CSIRT vmesno poročilo o ustreznih posodobitvah stanja;

4. končno poročilo, in to najpozneje v enem mesecu po predložitvi priglasitve incidenta iz 2. točke tega odstavka, ki vključuje:

– podroben opis incidenta, vključno z njegovo resnostjo in vplivom,

– vrsto grožnje ali temeljnega vzroka, ki je verjetno povzročil incident,

– izvedene blažilne ukrepe in take ukrepe, ki se izvajajo, in

– po potrebi čezmejni vpliv incidenta.

5. v primeru pomembnega incidenta, ki ob predložitvi končnega poročila iz prejšnje točke še vedno poteka, priglasitveni subjekt predloži poročilo o napredku, končno poročilo pa najpozneje en mesec po rešitvi incidenta.

(2) Ne glede na 2. točko prejšnjega odstavka mora ponudnik storitev zaupanja v zvezi s pomembnimi incidenti, ki vplivajo na zagotavljanje njegovih storitev, o tem nemudoma, najpozneje pa v 24 urah po zaznavi pomembnega incidenta, priglasiti incident pristojni skupini CSIRT.

(3) Pristojna skupina CSIRT nemudoma in po možnosti v 24 urah po prejemu zgodnjega sporočila iz 1. točke prvega odstavka tega člena odgovori priglasitvenemu subjektu, vključno z začetnimi povratnimi informacijami o pomembnem incidentu in na zahtevo priglasitvenega subjekta z usmeritvami ali operativnim nasvetom glede izvajanja morebitnih blažilnih ukrepov. Ob tem brez nepotrebnega odlašanja s priglasitvijo seznaniti pristojni nacionalni organ in ga obveščati o opravljenih aktivnostih. Na zahtevo zadevnega subjekta zagotovi dodatno tehnično podporo. Kadar obstajajo razlogi za sum, da ima incident znake kaznivega dejanja, zagotovi tudi usmeritve o poročanju o pomembnih incidentih organom kazenskega pregona.

(4) V primeru pomembnega čezmejnega ali medsektorskega pomembnega incidenta pristojna skupina CSIRT nemudoma zagotovi pristojnemu nacionalnemu organu priglašene informacije o incidentu iz prvega odstavka tega člena. Kadar pristojni nacionalni organ ali skupina CSIRT meni, da je to potrebno, zlasti kadar pomemben incident zadeva dve ali več držav članic Evropske unije, enotna kontaktna točka na zahtevo nemudoma o pomembnem incidentu obvesti enotne kontaktne točke drugih prizadetih držav članic in agencijo ENISA. To obvestilo vključuje vrsto informacij, prejetih v skladu s prvim odstavkom tega člena. Pri tem enotna kontaktna točka zaščiti varnost in poslovne interese zavezanca ter zaupnost predloženih informacij, ki jih ta zagotovi v svoji priglasitvi.

(5) Enotna kontaktna točka vsake tri mesece predloži zbirno poročilo agenciji ENISA, vključno z anonimiziranimi in zbirnimi podatki o incidentih, pomembnih kibernetičnih grožnjah in skorajšnjih incidentih, priglašeni v skladu s prvim odstavkom tega člena in 35. členom tega zakona.

(6) Kadar je ozaveščenost javnosti potrebna za preprečitev pomembnega incidenta ali obravnavo pomembnega incidenta, ki še poteka, ali kadar je razkritje pomembnega incidenta kako drugače v javnem interesu, pristojni nacionalni organ

po posvetovanju z zadevnim zavezancem obvesti javnost o pomembnem incidentu ali zahteva, da to stori zavezanec. Predlog za takšno obveščanje lahko pristojnemu nacionalnemu organu poda tudi pristojna skupina CSIRT.

(7) Kadar je pristojni nacionalni organ prek enotne kontaktne točke obveščen o pomembnem čezmejnem ali medsektorsko pomembnem incidentu, ki ima vpliv tudi v Republiki Sloveniji, lahko po posvetovanju s subjektom, ki je priglasil incident, obvesti javnost o pomembnem incidentu ali zahteva, da to stori zavezanec, tudi kadar je bil incident priglašen v drugi državi članici Evropske unije.

(8) Pristojni nacionalni organ zagotovi pristojnemu nacionalnemu organu iz zakona, ki ureja kritično infrastrukturo, in zadevnemu nosilcu sektorja kritične infrastrukture iz navedenega zakona informacije o pomembnih incidentih, incidentih, kibernetičnih grožnjah in skorajšnjih incidentih, ki so jih v skladu s prvim odstavkom 29. člena tega zakona ali pri prostovoljni priglasitvi iz 35. člena tega zakona priglasili bistveni subjekti, ki so identificirani kot kritični subjekti na podlagi predpisov, ki urejajo kritično infrastrukturo.

(9) Pristojna skupina CSIRT o pomembnem incidentu nemudoma obvesti pristojni nacionalni organ. Pristojni nacionalni organ o incidentu, ki bi lahko imel večji medsektorski vpliv oziroma bi lahko ob daljšem trajanju poslabšal stabilnost nacionalne varnosti Republike Slovenije, obvesti Nacionalni center za krizno upravljanje, ustanovljen v skladu z zakonom, ki ureja Vlado Republike Slovenije, in osrednji organ za odzivanje na hibridne grožnje, ob tem lahko obvesti tudi druge pristojne organe, s katerimi sodeluje na nacionalni ravni, v skladu z 18. členom tega zakona.

(10) Priglasitve pomembnih incidentov in medsebojno sodelovanje iz tega člena se izvajajo tudi po namenski digitalni platformi, ki jo vzpostavi pristojni nacionalni organ in po kateri poteka tudi izmenjava informacij med sodelujočimi organi na podlagi drugega odstavka 18. člena tega zakona. Sodelujoči organi imajo dostop do informacij o priglasitvah subjektov, ki so povezane z njihovim področjem dela.

(11) V postopku priglašanja incidentov iz desetega odstavka prejšnjega člena se smiselno uporablja prvi odstavek tega člena.

(12) Pristojni nacionalni organ za namen izvajanja nalog iz tega zakona vodi tudi:

– skupen seznam pomembnih incidentov, ki vsebuje podatke iz končnih poročil o incidentih iz tega člena, in

– seznam omrežnih in informacijskih sistemov, delov omrežja in digitalnih oziroma elektronskih komunikacijskih storitev zavezancev, nujnih za nemoteno delovanje države ali za zagotavljanje nacionalne varnosti, ki je varovani podatek pristojnega nacionalnega organa.

(13) Za namen obravnavanja priglašanih incidentov, izvajanja blažilnih ukrepov, zagotavljanja varnosti omrežja in informacij ter preprečevanja nezakonitih ali zlonamernih dejanj, ki ogrožajo dostopnost, avtentičnost, celovitost in zaupnost informacijskih sistemov, delov omrežja ali podatkov bistvenih in pomembnih subjektov, smeta pristojna skupina CSIRT in pristojni nacionalni organ zbirati in obdelovati naslednje podatke:

- ime in priimek osebe,
- EMŠO ali rojstni datum,
- elektronski naslov osebe,
- telefonska številka osebe,
- IP naslov (statični ali dinamični),
- MAC naslov ali podoben identifikator naprave,
- uporabniško ime in geslo,
- imena aliasov, psevdonimnih identitet ali drugih vzdevkov, ki jih osebe uporabljajo v spletu
- metapodatke datotek (ki lahko vsebujejo npr. podatke o avtorju datoteke, poteh datotek, časovnih conah, jezikovnih nastavitvah in drugih podatkov) in
- druge podatke, ki lahko pripomorejo k obravnavi priglašanih incidentov (npr. nize uporabniških agentov, nameščene

pisave in vtičnike, identifikatorje piškotkov, naslove kripto denarnic, ipd.).

Tako pridobljeni osebni podatki se hranijo največ tri leta po preteku koledarskega leta, v katerem so bili pridobljeni, po preteku tega roka pa se izbrišejo oziroma uničijo.

(14) Za izvajanje nalog iz prejšnjega odstavka se smeta seznama iz dvanajstega odstavka tega člena povezovati s seznamom iz četrtega odstavka 8. člena tega zakona.

V. PRISTOJNOST IN REGISTRACIJA

31. člen

(pristojnost in teritorialnost)

(1) Zavezanci iz 6. člena tega zakona, ki jih je ustanovila Republika Slovenija ali imajo sedež v Republiki Sloveniji, spadajo v pristojnost pristojnega nacionalnega organa in pristojnih skupin CSIRT v skladu s tem zakonom, razen:

- ponudnikov javnih elektronskih komunikacijskih omrežij ali ponudnikov javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev, ki spadajo v pristojnost pristojnih organov države članice Evropske unije, v kateri zagotavljajo svoje storitve, in
- ponudnikov storitev DNS, registrov TLD imen, subjektov, ki opravljajo storitve registracije domenskih imen, ponudnikov storitev računalništva v oblaku, ponudnikov storitev podatkovnih centrov, ponudnikov omrežij za dostavo vsebine, ponudnikov upravljanjih storitev, ponudnikov upravljanjih varnostnih storitev ter ponudnikov spletnih tržnic, spletnih iskalnikov in platform za storitve družbenega mreženja, ki spadajo v pristojnost pristojnih organov države članice Evropske unije, v kateri imajo glavni sedež v Evropski uniji, v skladu z drugim odstavkom tega člena.

(2) Za namene tega zakona se za subjekte iz druge alineje prejšnjega odstavka šteje, da imajo glavni sedež v državi članici Evropske unije, kjer se sprejme večina odločitev v zvezi z ukrepi za obvladovanje tveganj za kibernetko varnost. Če te države članice Evropske unije ni mogoče določiti ali če se te odločitve ne sprejemajo v Evropski uniji, se šteje, da je glavni sedež v državi članici Evropske unije, kjer se izvajajo operacije v zvezi s kibernetko varnostjo. Če te države članice Evropske unije ni mogoče določiti, se šteje, da je glavni sedež v državi članici Evropske unije, kjer ima zadevni subjekt sedež z največjim številom zaposlenih v Evropski uniji.

(3) Če subjekt iz druge alineje prvega odstavka tega člena, ki nima sedeža v Evropski uniji, v njej pa zagotavlja takšne storitve, določi sedež svojega predstavnika za Evropsko unijo v Republiki Sloveniji, kjer tudi zagotavlja takšne storitve, spada v pristojnost pristojnega nacionalnega organa in pristojne skupine CSIRT. Predstavniki zastopajo subjekt v zvezi z obveznostmi na podlagi tega zakona.

(4) To, da subjekt imenuje predstavnika iz druge alineje prvega odstavka tega člena, ne izključuje možnosti uvedbe sodnih postopkov, ki se v Republiki Sloveniji lahko uvedejo proti subjektu.

(5) Če pristojni nacionalni organ prejme zahtevek za medsebojno pomoč na podlagi 51. člena tega zakona v zvezi s subjektom iz druge alineje prvega odstavka tega člena, lahko inšpektor za informacijsko varnost v mejah zahtevka sprejme ustrezne nadzorne in izvršilne ukrepe v zvezi z zadevnim subjektom, ki opravlja storitve ali ima omrežni in informacijski sistem na ozemlju Republike Slovenije.

32. člen

(zbiranje informacij za register ponudnikov storitev pri agenciji ENISA)

(1) Subjekti, ki spadajo v pristojnost pristojnega nacionalnega organa v skladu s prvim odstavkom prejšnjega člena in so ponudniki storitev DNS, registrov TLD imen, registracije

domenskih imen ali storitev računalništva v oblaku, storitev podatkovnih centrov, omrežij za dostavo vsebine, upravljanjih storitev, upravljanjih varnostnih storitev ter spletnih tržnic, spletnih iskalnikov in platform za storitve družbenega mreženja, pristojnemu nacionalnemu organu za olajšanje sodelovanja zavezanih ponudnikov teh storitev s pristojnimi organi pri obvladovanju skorajšnjega incidenta, incidenta ali pomembnega incidenta podajo naslednje informacije:

1. ime subjekta,
2. ustrezní sektor, podsektor in vrsto subjekta iz Priloge 1 ali 2 tega zakona,
3. naslov njegovega glavnega sedeža in njegovih drugih zakonitih sedežev v Evropski uniji ali, če nima sedeža v Evropski uniji, njegovega predstavnika, imenovanega v skladu s tretjim odstavkom prejšnjega člena,
4. posodobljene kontaktne podatke, vključno z elektronskimi naslovi in telefonskimi številkami subjekta in po potrebi njegovega zastopnika, imenovanega v skladu s tretjim odstavkom prejšnjega člena,
5. države članice Evropske unije, v katerih subjekt opravlja storitve, ter
6. bloke subjektu dodeljenih števil avtonomnih sistemov in javnih naslovov IP.

(2) Subjekti iz prejšnjega odstavka pristojni nacionalni organ obvestijo o vsaki spremembi informacij, ki so jih predložili v skladu s prejšnjim odstavkom. Obvestilo o spremembi predložijo nemudoma ali najpozneje v treh mesecih od datuma spremembe informacij.

(3) Subjekti iz prvega odstavka tega člena predložijo informacije iz prvega in drugega odstavka tega člena pristojnemu nacionalnemu organu prek mehanizma za samoregistracijo zavezancev iz prvega odstavka 8. člena tega zakona.

(4) Pristojni nacionalni organ v vlogi enotne kontaktne točke po prejemu informacij iz prvega in drugega odstavka tega člena, razen informacij iz 6. točke prvega odstavka tega člena, te informacije nemudoma predloži agenciji ENISA.

33. člen

(podatkovna zbirka o registraciji domenskih imen)

(1) Registri TLD imen in subjekti, ki opravljajo storitve registracije domenskih imen, za zagotovitev varnosti, stabilnosti in odpornosti DNS z ustrežno skrbnostjo zbirajo ter vzdržujejo točne in popolne podatke o registraciji domenskih imen v zbirki podatkov.

(2) Zbirka podatkov iz prejšnjega odstavka mora vsebovati informacije o registraciji domenskih imen, ki zajemajo informacije za identifikacijo imetnikov domenskih imen in kontaktnih točk, ki upravljajo domenska imena v okviru vrhnjih domenskih imen, in navezavo stika z njimi. Take informacije vključujejo:

- domensko ime,
- datum registracije,
- ime imetnika domenskega imena, njegov kontaktni elektronski naslov in telefonsko številko in
- kontaktni elektronski naslov in telefonsko številko kontaktne točke, ki upravlja domensko ime, če se razlikuje od naslova imetnika domenskega imena.

Subjekti iz prvega odstavka tega člena morajo informacije iz tega odstavka po izbrisu iz zbirke podatkov hraniti ločeno še deset let po preteku koledarskega leta, v katerem so bili izbrisani iz zbirke podatkov, po preteku tega roka pa se izbrišejo oziroma uničijo tudi ločeno hranjene informacije.

(3) Registri TLD imen in subjekti, ki opravljajo storitve registracije domenskih imen, vzpostavijo politike in postopke, vključno s postopki preverjanja, ki zagotavljajo, da podatkovne zbirke iz prvega odstavka tega člena vsebujejo točne in popolne informacije, pri čemer se v politiki in postopkih upošteva, da morajo preveriti po vsaj en kontaktni podatek iz tretje in četrte alineje prejšnjega odstavka in določiti obdobja preverbe. Te politike in postopki morajo biti javno dostopni.

(4) Subjekti iz prvega odstavka tega člena po registraciji domenskega imena nemudoma omogočijo javno dostopnost podatkov o registraciji, ki niso osebni podatki. Takšne podatke objavijo na svojem spletnem mestu ali objavijo povezavo do spletnega mesta, kjer so ti podatki dostopni.

(5) Subjekti iz prvega odstavka tega člena nemudoma, najkasneje pa v 72 urah od prejema zakonitega in utemeljenega zahtevka osebe, ki ima upravičen razlog za dostop, omogočijo dostop do podatkov o registraciji posameznih domenskih imen. Politike in postopki v zvezi z razkritjem teh podatkov morajo biti javno dostopni.

(6) Izpolnjevanje obveznosti iz prvega do petega odstavka tega člena ne sme povzročiti podvajanja zbiranja podatkov o registraciji domenskih imen. V ta namen morajo registri TLD imen in subjekti, ki opravljajo storitve registracije domenskih imen, med seboj sodelovati z izmenjavo relevantnih informacij.

VI. IZMENJAVA INFORMACIJ

34. člen

(dogovori o izmenjavi informacij o kibernetiski varnosti)

(1) Zavezanci na podlagi tega zakona in drugi subjekti si lahko prostovoljno izmenjujejo ustrezne informacije o kibernetiski varnosti, vključno z informacijami, ki se nanašajo na kibernetiske grožnje, skorajšnje incidente, ranljivosti, tehnike in postopke, kazalnike ogroženosti, sovražne taktike, specifične informacije o grožnji in akterju, opozorila glede kibernetiske varnosti in priporočila glede konfiguracije orodij za kibernetisko varnost za zaznavo zlonamernih kibernetiskih aktivnosti, kadar taka izmenjava informacij:

- pripomore k preprečevanju in odkrivanju incidentov, odzivanju nanje ali okrevanju po njih ali k ublažitvi njihovega vpliva ali

- zvišuje raven kibernetiske varnosti, zlasti z ozaveščanjem v zvezi s kibernetiskimi grožnjami, omejevanjem ali oviranjem zmožnosti širjenja takih groženj, podpiranjem vrste obrambnih zmogljivosti, odpravljanjem in razkrivanjem ranljivosti, tehnikami odkrivanja, omejevanja in preprečevanja groženj, strategijami za zmanjšanje tveganja ali fazami odzivanja in okrevanja ali s spodbujanjem sodelovanja med javnimi in zasebnimi subjekti pri raziskovanju kibernetiskih groženj.

(2) Izmenjava informacij iz prejšnjega odstavka poteka v sektorskih ali medsektorskih skupnostih zavezancev, lahko pa tudi z njihovimi dobavitelji ali ponudniki storitev. Taka izmenjava se izvaja na podlagi dogovorov o izmenjavi informacij o kibernetiski varnosti, ob upoštevanju morebitne občutljive narave informacij, ki se izmenjujejo. Podatki, ki so predmet izmenjave, morajo biti ustrezno označeni s semaforiskim protokolom. Pri sklenitvi dogovorov o izmenjavi informacij se upoštevajo dobre prakse in smernice agencije ENISA.

(3) Dogovori o izmenjavi informacij o kibernetiski varnosti iz prejšnjega odstavka vsebujejo vsebine in pogoje za takšne dogovore ter lahko vključujejo tudi operativne elemente, vključno glede uporabe namenskih digitalnih platform in orodij za avtomatizacijo. Pristojni nacionalni organ spodbuja sklenitev takšnih dogovorov z ozaveščanjem zavezancev in z metodo- loško podporo pri sklenitvi dogovorov.

(4) Bistveni in pomembni subjekti morajo pristojni nacionalni organ in za njih pristojno skupino CSIRT obvestiti o svojem sodelovanju pri dogovorih o izmenjavi informacij o kibernetiski varnosti iz drugega odstavka tega člena, in to po sklenitvi takih dogovorov ali o odstopu od dogovora, ko odstop začne veljati. Skrbnik takšnega dogovora pošlje obvestilo pristojnemu nacionalnemu organu in pristojni skupini CSIRT v 15 dneh od nastanka dogodka.

(5) Na zaprosilo zavezancev iz tega zakona lahko pristojni nacionalni organ ali skupine CSIRT sodelujejo pri posamičnem dogovoru iz prejšnjega odstavka in pri tem določijo pogoje glede informaciji, ki jih dajo na voljo.

35. člen

(prostovoljna priglasitev)

(1) Zavezanci lahko poleg obvezne priglasitve iz 30. člena tega zakona pristojni skupini CSIRT prostovoljno priglasijo incidente, kibernetiske grožnje in skorajšnje incidente in jim predložijo ustrezne informacije.

(2) Subjekti, ki niso zavezanci po tem zakonu, lahko, ne glede na to, ali spadajo na področje uporabe tega zakona, skupini CSIRT iz prvega odstavka 13. člena tega zakona prostovoljno priglasijo pomembne incidente, kibernetiske grožnje in skorajšnje incidente in ji predložijo ustrezne informacije.

(3) Prostovoljno priglasitev iz prvega in drugega odstavka tega člena skupine CSIRT obravnavajo v skladu s postopkom iz 30. člena tega zakona. Pri prostovoljnem poročanju za priglasitveni subjekt ne nastanejo dodatne obveznosti.

(4) Pristojne skupine CSIRT po potrebi informacije o priglasitvah, prejetih v skladu s tem členom, pošljejo pristojnemu nacionalnemu organu v vlogi enotne kontaktne točke, pri čemer poskrbijo za zaupnost in ustrezno varstvo informacij, ki jih je poslal priglasitveni subjekt.

(5) Pristojne skupine CSIRT lahko pred prostovoljnimi priglasitvami prednostno obravnavajo obvezne priglasitve. Pri določanju vrstnega reda obdelave prostovoljnih priglasitev upoštevajo vpliv prostovoljno priglasenih incidentov na neprekinjeno izvajanje storitev zvezanih subjektov in morebitni čezmejni vpliv.

(6) Prostovoljne priglasitve, ki nimajo vpliva ali imajo zanemarljiv vpliv na izvajanje storitev zavezancev in imajo zanemarljiv čezmejni vpliv, se obdelajo le, kadar takšna obdelava skupinam CSIRT ne pomeni nesorazmernega ali neupravičene bremena.

(7) Prostovoljna priglasitev ustreznih informacij iz tega člena se lahko izvaja tudi po namenski digitalni platformi iz desetega odstavka 30. člena tega zakona, po kateri poteka tudi izmenjava informacij med sodelujočimi organi na podlagi drugega odstavka 18. člena tega zakona. Sodelujoči organi imajo dostop do informacij o priglasitvah subjektov, ki so povezane z njihovim področjem dela.

VII. VREDNOTENJE INCIDENTA, OCENA OGROŽENOSTI IN UKREPANJE

36. člen

(vrednotenje incidenta in ukrepanje)

(1) Priglašene incidente ob njihovem reševanju vrednoti pristojna skupina CSIRT, ki poleg določb tega člena pri tem upošteva tudi nacionalni načrt odzivanja iz drugega odstavka 12. člena tega zakona. Če ima organ državne uprave zagotovljene zmogljivosti vsaj na ravni varnostno-operativnega centra, pristojna skupina CSIRT opravi vrednotenje po predhodnem posvetu z varnostno-operativnim centrom organa državne uprave. Če pristojni nacionalni organ ugotovi, da ocena pristojne skupine CSIRT ne izraža realnega stanja ali so bila ugotovljena nova dejstva, lahko incident prevrednoti. Varnostni dogodki in incidenti se vrednotijo v naslednje stopnje s poimevanjem:

1. C6 dogodek – zaznane kibernetiske aktivnosti, ki nimajo negativnega vpliva na omrežja in informacijske sisteme ali informacijske storitve zavezancev. Zaznan ali možen vpliv na posamezne fizične osebe ali posamezna podjetja v državi, ki niso zavezanci;

2. C5 skorajšnji incident – pomeni dogodek, ki bi lahko ogrozil razpoložljivost, avtentičnost, celovitost ali zaupnost shranjenih, prenesenih ali obdelanih podatkov ali storitev, ki jih omrežni in informacijski sistemi zagotavljajo ali so prek njih dostopni, vendar se je preprečilo, da bi se ta dogodek uresničil, ali se ni uresničil;

3. C4 lažji incident – enkratni incident, ki glede na parametre določitve pomembnosti vpliva incidenta zadevnemu

subjektu ni povzročil in ne more povzročiti znatne operativne motnje pri opravljanju storitev ali finančne izgube ter ni vplival in ne more vplivati na druge fizične ali pravne osebe s povzročitvijo precejšnje premoženjske ali nepremoženjske škode. Takšen incident ne sme imeti negativnega medsektorskega vpliva ali negativnega vpliva na delovanje informacijskih sistemov obrambe, notranje varnosti ter sistema zaščite in reševanja;

4. C3 težji incident – enkratni pomemben incident ali zaporedje več različnih incidentov v kratkem obdobju, ki je glede na parametre določitve pomembnosti vpliva incidenta zadevnemu subjektu povzročil ali bi mu lahko povzročil znatne operativne motnje pri opravljanju storitev ali finančne izgube, je vplival ali bi lahko vplival na druge fizične ali pravne osebe s povzročitvijo precejšnje premoženjske ali nepremoženjske škode ali ima negativen medsektorski vpliv ali negativen vpliv na delovanje informacijskih sistemov obrambe, notranje varnosti ter sistema zaščite in reševanja;

5. C2 težji incident – enkratni pomemben incident ali zaporedje več različnih incidentov v kratkem obdobju, kadar obstaja možnost, da preraste v kritični incident, in

6. C1 kritični incident – pomemben incident, ki poleg vplivov iz 4. točke tega odstavka povzroči tudi oteženo delovanje države, še posebej izvajanje nalog obrambe, notranje varnosti ter zaščite in reševanja, ali delno onemogoči delovanje vsaj treh visoko kritičnih sektorjev iz Priloge 1 ali enega v celoti.

(2) Pristojni nacionalni organ na podlagi podatkov in stopenje incidenta iz prejšnjega odstavka, ki mu jih sproti sporočajo skupine CSIRT, presodi, ali gre hkrati tudi za kibernetski incident velikih razsežnosti ali krizo.

(3) Pristojni nacionalni organ mora o kritičnem incidentu nemudoma obvestiti vlado, SNAV in osrednji organ za odzivanje na hibridne grožnje, lahko pa jih glede na presojo relevantnih okoliščin obvesti tudi o težjem incidentu, kadar obstaja možnost, da preraste v kritični incident.

(4) Pristojni nacionalni organ o težjih kibernetskih incidentih C3 in C2 obvešča osrednji organ za odzivanje na hibridne grožnje.

(5) Pristojni nacionalni organ lahko zavezancu v primeru težjega incidenta C3 ali C2 ali kritičnega incidenta C1 s pisno odločbo določi takšne primerne in sorazmerne ukrepe, kot je potrebno za zaustavitev incidenta, ki že poteka, ali za odpravo njegovih posledic. V nujnih primerih, ko bi izdaja pisne odločbe zaradi poteka časa lahko negativno vplivala na učinkovitost takšnih ukrepov, lahko pristojni nacionalni organ zavezancu določi zadevne ukrepe tudi z ustno odločbo. V tem primeru se zavezancu pisni odpravek ustne odločbe vroči najpozneje v 48 urah po ustni odločbi.

(6) Če pristojna skupina CSIRT presodi, da nima vseh nujno potrebnih dejstev za opredelitev incidenta in za preprečitev nadaljnjih škodljivih posledic takšnega incidenta, za ugotovitev dejanskega stanja od zavezanca s pisnim pozivom zahteva podatke in pojasnila ali v nujnih primerih z ustnim pozivom, ko bi pisni poziv zaradi poteka časa lahko negativno vplival na učinkovitost reševanja zadevnega incidenta. Pri tem pristojna skupina CSIRT določi tudi rok za predložitev takšnih podatkov in pojasnil.

(7) Če zavezanec v postavljenem roku iz prejšnjega odstavka pristojni skupini CSIRT ne pošlje zahtevanih podatkov in pojasnil, lahko pristojni nacionalni organ na predlog pristojne skupine CSIRT s pisno odločbo zahteva predložitev podatkov in pojasnil ter določi rok za njihovo predložitev. V nujnih primerih, ko bi izdaja pisne odločbe zaradi poteka časa lahko negativno vplivala na učinkovitost reševanja zadevnega incidenta, lahko pristojni nacionalni organi o tem odloči tudi z ustno odločbo. V tem primeru se zavezancu pisni odpravek ustne odločbe vroči najpozneje v 48 urah po ustni odločbi.

(8) Ukrepi, izdani na podlagi petega, šestega in sedmega odstavka tega člena, se določijo v takšnem obsegu in za toliko časa, kot je nujno potrebno za doseg namena iz petega odstavka tega člena. Podatki in informacije, zahtevani na podlagi prejšnjega odstavka, se zahtevajo v obsegu in roku, kot je to

nujno potrebno za doseg namena iz prejšnjega odstavka. Zoper odločbi iz četrtega in sedmega odstavka tega člena ni dovoljena pritožba, dovoljen pa je upravni spor.

(9) Pristojni nacionalni organ lahko za preprečitev nastanka krize ali za njeno obvladovanje ali za hitrejše obvladovanje razmer in omejevanje nadaljnjih škodljivih posledic težjega incidenta C2 ali kritičnega incidenta C1 izda pisno odredbo, s katero pri zavezancih odredi izvedbo nujnih ukrepov. Pri tem določi zlasti vrsto in obseg del, ki jih je treba opraviti pri zavezancu, ter rok za njihovo izvedbo. V nujnih primerih, ko bi izdaja pisne odredbe zaradi poteka časa lahko negativno vplivala na preprečitev nastanka krize ali njenega obvladovanja, lahko pristojni nacionalni organ o tem odloči tudi z ustno odredbo. V tem primeru se zavezancu pisni odpravek ustne odredbe vroči najpozneje v 48 urah po ustni odredbi.

(10) Pristojni nacionalni organ o ukrepih iz petega in osmega odstavka tega člena obvesti vlado in SNAV ter osrednji organ za odzivanje na hibridne grožnje.

37. člen

(ocena ogroženosti)

(1) Pristojni nacionalni organ izdela na podlagi podatkov in informacij, ki se nanašajo na varnost omrežij in informacijskih sistemov, oceno ogroženosti kibernetske varnosti v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: ocena ogroženosti). Za izdelavo ocene ogroženosti od organov, ki spadajo med ključne dele nacionalnega varnostnega sistema, na podlagi zaprosila pridobi tudi druge podatke, ki bi lahko vplivali na to oceno ogroženosti, in sicer v obsegu, kot je to nujno potrebno za izdelavo ocene ogroženosti. Pristojni nacionalni organ oceno ogroženosti preverja in po potrebi posodablja mesečno ali ob nenadni spremembi varnostnih razmer tudi prej. Pri tem ogroženost vrednoti kot:

- nizka ogroženost,
- srednja ogroženost,
- visoka ogroženost,
- kritična ogroženost.

(2) Ne glede na oceno ogroženosti iz prejšnjega odstavka zavezanci izvajajo najmanj ukrepe iz 21. in 22. člena tega zakona.

(3) Če je ocena ogroženosti ovrednotena kot srednja, pristojni nacionalni organ o tem obvesti zavezanca, pri tem jim lahko priporoči izvedbo dodatnih ukrepov za varnost omrežij ali informacijskih sistemov. Pristojni nacionalni organ lahko o tem obvesti tudi splošno javnost na svojem spletnem mestu in v sredstvih javnega obveščanja ter lahko hkrati priporoči tudi ustrezne ukrepe.

(4) Kadar je ocena ogroženosti ovrednotena kot kritična, pristojni nacionalni organ o tem nemudoma obvesti vlado, SNAV in osrednji organ za odzivanje na hibridne grožnje, lahko pa jih glede na presojo relevantnih okoliščin in informacij obvesti tudi, kadar je ogroženost ovrednotena kot visoka. O oceni ogroženosti visoka ali kritična pristojni nacionalni organ obvesti zavezanca, lahko pa obvesti tudi splošno javnost na svojem spletnem mestu in v sredstvih javnega obveščanja ter lahko hkrati priporoči tudi ustrezne ukrepe. Pristojni nacionalni organ o preklicu ali spremembi ocene ogroženosti kritična ali visoka obvesti predhodno obveščene deležnike iz tega odstavka.

(5) V primerih ocene visoke ogroženosti morajo zavezanci nemudoma začeti izvajati vsaj naslednje dodatne varnostne ukrepe in jih izvajajo do preklica takšne ogroženosti:

- spremljanje varnostnih obvestil pristojne skupine CSIRT ali pristojnega nacionalnega organa, ki se nanašajo na razglašeno ogroženost visoka,
- preverjanje ustreznega ohranjanja dnevniških zapisov o delovanju svojih ključnih, krmilnih in nadzornih informacijskih sistemov in delov omrežja,
- takojšnje izvajanje varnostnih navodil skupine CSIRT ali pristojnega nacionalnega organa, ki se nanašajo na razglašeno ogroženost visoka, in

– poročanje o stanju varnosti svojih omrežij in informacijskih sistemov in o izvajanju ukrepov na način, kot to izhaja iz varnostnega navodila iz prejšnje alineje.

(6) V primerih ocene kritične ogroženosti morajo zavezanci poleg ukrepov iz prejšnjega odstavka nemudoma začeti izvajati tudi naslednje dodatne varnostne ukrepe in jih izvajajo do preklica takšne ogroženosti:

1. stalno spremljanje varnostnih obvestil pristojne skupine CSIRT ali pristojnega nacionalnega organa, ki se nanašajo na razglašeno kritično ogroženost,

2. preverjanje ustreznega delovanja beleženja in ohranjanja dnevniških zapisov iz 24. člena tega zakona ter poročanje o tem in morebitnih izvedenih aktivnostih v skladu s 6. točko tega odstavka,

3. spremljanje celotnega prometa na svojem omrežju za ugotavljanje anomalij in poročanje o tem ter morebitnih izvedenih aktivnostih v skladu s 6. točko tega odstavka,

4. takojšnje izvajanje morebitnih varnostnih navodil skupine CSIRT ali pristojnega nacionalnega organa, ki se nanašajo na razglašeno kritično ogroženost,

5. takojšnja prijava incidentov ne glede na roke iz 30. člena tega zakona,

6. vsaj tedensko poročanje pristojni skupini CSIRT o stanju varnosti svojih omrežij in informacijskih sistemov, tudi glede zaznav varnostnih dogodkov in s tem povezanih aktivnosti, ter o izvajanju varnostnih navodil iz 1. točke tega odstavka in

7. pogostejše poročanje pristojni skupini CSIRT o vsebinih iz prejšnje točke, če tako izhaja iz varnostnega navodila iz 1. točke tega odstavka.

(7) Ne glede na peti in šesti odstavek tega člena lahko pristojni nacionalni organ zavezancu s pisno odločbo določi takšne primerne in sorazmerne ukrepe, kot je to nujno potrebno za zmanjšanje ogroženosti. V nujnih primerih, ko bi lahko izdaja pisne odločbe zaradi poteka časa negativno vplivala na učinkovitost ukrepov za zmanjšanje ogroženosti, lahko pristojni nacionalni organ zavezancu določi zadevne ukrepe tudi z ustno odločbo. V tem primeru se zavezancu pisni odpravek ustne odločbe vroči najpozneje v 48 urah po ustni odločbi.

(8) Ukrepi, izdani na podlagi prejšnjega odstavka, se določijo v takšnem obsegu in za toliko časa, kot je to nujno potrebno za doseg namena iz prejšnjega odstavka. Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ni dovoljena pritožba, dovoljen pa je upravni spor.

(9) Pristojni nacionalni organ lahko za nižanje ocene visoke ali kritične ogroženosti ter posledično zaradi preprečitve nastanka krize ali njenega obvladovanja izda pisno odredbo, s katero odredi izvedbo nujnih ukrepov pri zavezancih, varnostno-operativnih centrih organov državne uprave ali pri skupinah CSIRT. V odredbi se navedejo zlasti vrsta in obseg del, ki jih je treba opraviti pri prej navedenih subjektih, ter rok za njihovo izvedbo. Če bi lahko izdaja pisne odredbe zaradi poteka časa negativno vplivala na učinkovitost ukrepov za nižanje zadevne ocene ogroženosti, lahko pristojni nacionalni organ o tem odloči tudi z ustno odredbo. V tem primeru se zavezancu pisni odpravek ustne odredbe vroči najpozneje v 48 urah po ustni odredbi.

(10) Pristojni nacionalni organ o ukrepih iz sedmega in devetega odstavka tega člena obvesti vlado in SNAV ter osrednji organ za odzivanje na hibridne grožnje.

VIII. KIBERNETSKA OBRAMBA

38. člen

(kibernetska obramba)

Za preprečevanje kibernetских groženj in incidentov v kibernetickem prostoru in za ublažitev njihovih vplivov se izvaja kiberneticka obramba, ki vključuje vse plasti kibernetického prostora, in sicer družbeno, logično-tehnično in fizično. Pri tem:

– družbena plast zajema uporabnike medsebojno povezanih komunikacij, ki so lahko fizične ali pravne osebe in njihove virtualne identitete,

– logično-tehnična plast zajema digitalne podatke iz tretje alineje 31. točke 5. člena tega zakona in

– fizična plast zajema omrežja in naprave iz prve in druge alineje 31. točke 5. člena tega zakona.

39. člen

(kibernetska obramba na ravni državnih organov)

(1) Ukrepe in dejavnosti kibernetiske obrambe na ravni državnih organov usklajujejo in izvajajo pristojni nacionalni organ, skupine CSIRT ter ministrstvo, pristojno za obrambo, ministrstvo, pristojno za upravljanje informacijsko-komunikacijskih sistemov, ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, Policija, Slovenska obveščevalno-varnostna agencija in drugi državni organi v skladu s svojimi pristojnostmi pri zagotavljanju nacionalne varnosti. Na različnih ravneh izvajajo usklajene organizacijske, logično-tehnične, tehnične in administrativne ukrepe ter dejavnosti za zagotavljanje celovite kibernetiske varnosti v skladu s svojimi pristojnostmi. Koordinacijo kibernetiske obrambe na ravni državnih organov izvaja pristojni nacionalni organ, ki v ta namen vzpostavi koordinacijsko skupino.

(2) Organi iz prejšnjega odstavka zagotavljajo ustrezne zmogljivosti za kiberneticko obrambo na področjih, za katera so pristojni. V ta namen lahko vzpostavijo svoje varnostno-operativne centre organov državne uprave, ki izpolnjujejo vsaj minimalni obseg zahtev:

– stalno zagotavljanje razpoložljivosti svojih komunikacijskih kanalov,

– prostori in podporni informacijski sistemi so na varnih krajih,

– zagotovijo zaupnost in zanesljivost svojih dejavnosti,

– imajo dovolj osebja za zagotavljanje neprekinjene razpoložljivosti storitev, pri čemer zagotavljajo, da je to osebje ustrezno usposobljeno, in

– imajo nadomestne sisteme in nadomestni delovni prostor, da se zagotovi neprekinjeno izvajanje njihovih storitev.

(3) Pristojni nacionalni organ, ministrstvo, pristojno za upravljanje informacijsko-komunikacijskih sistemov, ministrstvo, pristojno za obrambo, ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, ter Policija in Slovenska obveščevalno-varnostna agencija stalno spremljajo stanje in odzive na dogodke v kibernetickem prostoru na področju svojega delovanja.

(4) Pristojni nacionalni organ za izvajanje 2. točke drugega odstavka 10. člena tega zakona za zgodnje zaznavanje kibernetickih groženj vzpostavi situacijski center kibernetiske obrambe, ki je namenjen zaznavanju in spremljanju kibernetickih groženj ter izvajanju postopkov za zamejitev posledic kibernetickih groženj. Nosilci obrambnega načrtovanja, ki so določeni na podlagi zakona, ki ureja obrambo, se lahko vključijo v situacijski center kibernetiske obrambe, ki v primeru njihove vključitve pristojnemu nacionalnemu organu omogoči neposreden, nujen in sorazmeren vpogled v delovanje njihovega omrežnega in informacijskega sistema. Situacijski center kibernetiske obrambe deluje kot notranja organizacijska enota pristojnega nacionalnega organa.

(5) Pristojni nacionalni organ lahko zmogljivost situacijskega centra kibernetiske obrambe ponudi tudi bistvenim in pomembnim subjektom, ki niso nosilci obrambnega načrtovanja iz prejšnjega odstavka. Pri tem vključeni subjekti za zgodnje zaznavanje kibernetickih groženj omogočijo pristojnemu nacionalnemu organu neposreden, nujen in sorazmeren vpogled v delovanje svojega omrežnega in informacijskega sistema.

(6) Pristojni organi iz prvega odstavka tega člena prijavijo vzpostavitev varnostno-operativnega centra organa državne uprave pristojnemu nacionalnemu organu v 30 dneh od njegove vzpostavitve in hkrati predložijo izjavo o izpolnjevanju zahtev iz drugega odstavka tega člena.

(7) Izvajanje kibernetiske obrambe iz prvega odstavka tega člena se dopolnjuje z vključevanjem organov in skupin CSIRT iz tega člena v mednarodne povezave in njihovim ak-

tivnim sodelovanjem v teh povezavah ter z drugimi oblikami večstranskega in dvostranskega sodelovanja.

(8) Varnostno-operativni centri organov državne uprave pristojnemu nacionalnemu organu predložijo tedensko in letno poročilo o izvajanju svojih nalog. Poročilo obsega informacijo o pomembnih incidentih, ki so jih priglasili pristojni skupini CSIRT, in o drugih incidentih, ki so jih zaznali.

40. člen

(sodelovanje na področju kibernetске obrambe)

(1) Za kibernetско obrambo lahko pristojni nacionalni organ sodeluje s subjekti javne uprave, gospodarstva, z raziskovalno-razvojnimi organizacijami, znanstvenimi institucijami, interesnimi združenji in posamezniki.

(2) Pristojni nacionalni organ lahko za izvajanje kibernetске obrambe k sodelovanju povabi tudi posameznike:

- ki so državljani Republike Slovenije,
- ki niso s pravnomočno odločbo postavljeni pod skrbništvo,
- ki so stari najmanj 18 let,
- ki niso pravnomočno obsojeni zaradi naklepneга kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in niso obsojeni na nepogojno kazen zopora v trajanju več kot šest mesecev oziroma niso pravnomočno obsojeni za kazniva dejanja iz 221. in 237. člena Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16, 27/17, 23/20, 91/20, 95/21, 186/21, 105/22 – ZZNŠPP in 16/23; v nadaljnjem besedilu KZ-1),
- zoper katere ni vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepneга kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, oziroma ni bil uveden kazenski postopek zaradi suma storitve kaznivega dejanja iz 221. in 237. člena KZ-1,
- imajo soglasje delodajalca, če so v delovnem razmerju,
- imajo ustrezna znanja in kompetence za izvajanje nalog s področja informacijske in kibernetске varnosti ter
- se strinjajo s psihološkim testiranjem in varnostnim preverjanjem po 99. členu Zakona o nalogah in pooblastilih policije (Uradni list RS, št. 15/13, 23/15 – popr., 10/17, 46/19 – odl. US, 47/19 in 153/21 – odl. US).

(3) Pristojni nacionalni organ povabilo k sodelovanju iz prejšnjega odstavka objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(4) Pristojni nacionalni organ opravi izbor kandidatov za sodelovanje pri kibernetски obrambi iz drugega odstavka tega člena ter zanje začne postopka psihološkega testiranja in varnostnega preverjanja iz zadnje alineje drugega odstavka tega člena. Po uspešno opravljenem varnostnem preverjanju jih uvrstitvi na seznam posameznikov, ki sodelujejo pri kibernetски obrambi. Ta seznam vsebuje:

- ime, priimek in rojstne podatke,
- davčno številko,
- naziv, naslov, telefonsko številko in elektronski naslov,
- doseženo izobrazbo,
- morebitno zaposlitev in
- znanja in kompetence.

(5) Pristojni nacionalni organ ponudi posamezniku s seznama iz prejšnjega odstavka sklenitev pogodbenega razmerja, v katerem se uredi vrsta oziroma oblika pogodbenega razmerja, medsebojne pravice in dolžnosti ter nagrada. Če je posameznik v delovnem razmerju, se za ureditev njegovih pravic in dolžnosti upoštevajo določbe o dopolnilnem delu iz zakona, ki ureja delovna razmerja. Pristojni nacionalni organ po sklenitvi pogodbenega razmerja za posameznika organizira priprave, dodatna usposabljanja in vaje za delovanje na področju kibernetске obrambe.

(6) Pristojni nacionalni organ glede na potrebe in stanje ogroženosti kibernetске varnosti oblikuje eno ali več operativnih skupin za kibernetско obrambo, v katere vključi posameznike, s katerimi ima sklenjeno pogodbo iz prejšnjega odstavka, in

predstavnike državnih organov, organov lokalne samouprave, gospodarskih družb, zavodov in drugih organizacij iz prvega odstavka tega člena, ki so varnostno preverjeni, kot to določa osma alineja drugega odstavka tega člena. Pri oblikovanju operativnih skupin se upoštevajo tudi morebitna nasprotja interesov posameznikov do zavezancev.

(7) Direktor pristojnega nacionalnega organa imenuje vodjo in namestnika posamezne operativne skupine iz prejšnjega odstavka. Kadar se za vodjo ali namestnika imenuje oseba državnega organa, ki ni uslužbenec pristojnega nacionalnega organa, se zagotovi soglasje njegovega predstojnika. Administrativno-tehnične pogoje za delovanje operativnih skupin iz prejšnjega odstavka zagotovi pristojni nacionalni organ.

(8) Sodelovanje javnih uslužbencev v operativni skupini iz šestega in sedmega odstavka tega člena je v interesu delodajalca v skladu z določbami o opravljanju dodatnega dela v interesu delodajalca iz zakona, ki ureja javne uslužbenice.

41. člen

(dodatna pomoč na področju kibernetске obrambe)

(1) Pristojni nacionalni organ lahko nudi zavezancem dodatno pomoč na področju kibernetске obrambe v primeru kibernetских groženj in incidentov, o katerih pristojni nacionalni organ obvešča vlado in SNAV v skladu s tem zakonom, ter v primeru kibernetских incidentov velikih razsežnosti ali kriz.

(2) Zavezanec ali pristojna skupina CSIRT lahko pristojni nacionalni organ zaprosi za dodatno pomoč iz prejšnjega odstavka, pri čemer se v prošnji navedejo okoliščine, zaradi katerih se prosi za pomoč. Nudenje dodatne pomoči v vsakem posamičnem primeru odobri direktor pristojnega nacionalnega organa, pri čemer upošteva vidike nujnosti obvladovanja stanja ali dogodkov iz prejšnjega odstavka, razpoložljivosti operativnih skupin in drugih zmogljivosti za izvajanje kibernetске obrambe ter aktualno oceno kibernetске varnosti v državi. O načinu in pravilih nudenja dodatne pomoči in možnosti vključitve operativnih skupin iz prejšnjega člena se uskladijo pristojni nacionalni organ, pristojna skupina CSIRT in zavezanec, pri čemer upoštevajo tudi pravila, ki jih določa nacionalni načrt odzivanja.

(3) Če pomoč iz prejšnjega odstavka ni odobrena, pristojni nacionalni organ s tem seznanil prosilca iz prejšnjega odstavka, ki lahko v primeru spremenjenih okoliščin znova zaprosi za pomoč.

42. člen

(pomoč pri kibernetски obrambi v Evropski uniji)

(1) Republika Slovenija lahko za pomoč pri izvajanju kibernetске obrambe zaprosi druge države članice Evropske unije oziroma ustrezne institucije, organe, urade in agencije Evropske unije. Poleg tega lahko navedenim subjektom nudi pomoč pri izvajanju kibernetске obrambe.

(2) Če pristojni nacionalni organ za obvladovanje stanja ali dogodkov iz prvega odstavka prejšnjega člena presodi, da zavezanci iz tega zakona ali pristojna skupina CSIRT potrebuje pomoč druge države ali držav članic Evropske unije pri kibernetски obrambi Republike Slovenije, o tem nemudoma obvesti SNAV, ki o predlogu zaprosila oblikuje stališče in ga pošlje vladi v odločanje. Medsebojni dogovor o pomoči določi tudi kritje morebitnih stroškov obeh strani, pri čemer morebitne stroške Republike Slovenije krije prejemnik pomoči.

(3) O prejemu zaprosila pristojnih institucij ali organov druge države ali držav članic Evropske unije za nudenje pomoči pri kibernetски obrambi pristojni nacionalni organ obvesti SNAV, ki o predlogu odziva na takšno zaprosilo oblikuje stališče in ga pošlje v odločanje vladi. Pri odzivu na zaprosilo se upoštevata razpoložljivost zmogljivosti za kibernetско obrambo in aktualna ocena kibernetске varnosti v državi. Medsebojni dogovor o pomoči določi tudi kritje stroškov obeh strani, pri čemer stroške Republike Slovenije zagotovi organ, iz katerega izhaja napotena oseba.

43. člen

(pomoč pri kibernetiski obrambi na mednarodni ravni)

(1) Republika Slovenija lahko za pomoč pri izvajanju kibernetiske obrambe zaprosi tudi tretje države ali mednarodne organizacije, s katerimi ima sklenjene mednarodne sporazume. Poleg tega lahko navedenim subjektom nudi pomoč pri izvajanju kibernetiske obrambe.

(2) Za nudenje in prejem pomoči se smiselno uporablja prejšnji člen.

(3) Republika Slovenija lahko sodeluje v skupnih enotah za kibernetisko obrambo, ki jih vzpostavijo mednarodne organizacije, katerih članica je. Odločitev o takšnem sodelovanju na predlog SNAV sprejme vlada.

44. člen

(delo v manj ugodnem delovnem času)

(1) Uslužbenci organov, ki izvajajo kibernetisko obrambo, morajo opravljati delo tudi v manj ugodnem delovnem času, kadar je to potrebno za izvajanje s tem zakonom določenih nalog, če to terjajo varnostne razmere ali če je samo tako mogoče opraviti določene naloge, ki jih ni mogoče odlagati ali morajo biti opravljene v določenem roku. Delo v manj ugodnem delovnem času odredi predstojnik organa.

(2) Delo v manj ugodnem delovnem času je:

1. delo v neenakomerno razporejenem delovnem času,
2. delo v izmenah,
3. delo ob sobotah, nedeljah, praznikih in drugih dela prostih dnevih,
4. delo prek polnega delovnega časa,
5. popoldansko in nočno delo in
6. delo v deljenem delovnem času.

(3) Delo v manj ugodnem delovnem času se izvaja s prerazporeditvijo delovnega časa v okviru določene redne mesečne ali letne delovne obveznosti razen v primeru dela preko polnega delovnega časa.

(4) Delovna mesta, na katerih poteka delo v skladu s prejšnjim odstavkom, se določijo v aktu o organizaciji in sistematizaciji.

(5) Ne glede na drugi do četrty odstavek tega člena se za delo v manj ugodnem delovnem času:

- na Ministrstvu za obrambo in v Slovenski vojski uporabljajo določbe, ki urejajo delo v manj ugodnih delovnih pogojih in v manj ugodnem delovnem času v zakonu, ki ureja obrambo, in v zakonu, ki ureja službo v Slovenski vojski,
- v Policiji uporabljajo določbe, ki urejajo delo v manj ugodnih delovnih pogojih in v manj ugodnem delovnem času v zakonu, ki ureja organiziranost in delo v Policiji,
- v Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji uporabljajo določbe, ki urejajo delo v manj ugodnih delovnih pogojih in v manj ugodnem delovnem času v zakonu, ki ureja delovanje Slovenske obveščevalno-varnostne agencije, in
- v Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje uporabljajo določbe, ki urejajo delo v manj ugodnih delovnih pogojih in v manj ugodnem delovnem času v zakonu, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

IX. NADZOR

45. člen

(splošne določbe)

(1) Za nadzor nad izvajanjem določb tega zakona, na njegovi podlagi sprejetih predpisov in nad izvršitvijo upravnih odločb, izdanih na podlagi petega ali sedmega odstavka 36. člena, sedmega odstavka 37. člena tega zakona, nad izvršitvijo odredb, izdanih na podlagi devetega odstavka 36. člena in devetega odstavka 37. člena tega zakona, so pristojni inšpektorji za informacijsko varnost pristojnega nacionalnega organa (v nadaljnjem besedilu: inšpektor), razen na obrambnem

področju, kjer ta nadzor izvaja Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo ter na področju obveščevalno-varnostne dejavnosti, kjer ta nadzor izvaja Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve.

(2) Inšpektor je pristojen tudi za nadzor nad izvajanjem določb Uredbe 2019/881/EU in izvajanjem evropskih certifikacijskih shem ter nad izvršitvijo upravnih odločb, ki jih nacionalni certifikacijski organ za kibernetisko varnost izda na podlagi sedmega ali osmega odstavka 27. člena tega zakona.

(3) Inšpektor nadzira tudi izvajanje izvedbenih aktov Evropske komisije, sprejetih na podlagi Direktive 2022/2555/EU, ki imajo neposredni učinek v pravnem redu Republike Slovenije.

(4) V postopku nadzora po tem zakonu se uporabljajo določbe zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor, če s tem zakonom ni določeno drugače.

(5) Pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora pri zavezanecih iz tega zakona ima inšpektor poleg pravic iz zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor, tudi naslednja pooblastila:

1. opraviti inšpekcijski pregled na kraju samem in nadzor na daljavo, ki ju lahko izvede skupaj z usposobljenimi strokovnjaki;

2. opraviti inšpekcijski varnostni pregled, ki temelji na objektivnih, nediskriminatornih, poštenih in preglednih merilih za oceno tveganj;

3. opraviti neposreden vpogled v podatke, dokumentacijo ter v omrežne in informacijske sisteme;

4. preveriti pogoje in način izvajanja ukrepov za obvladovanje tveganj kibernetiske varnosti;

5. pregledati območja, objekte in prostore zavezancev, kjer so ključni, krmilni in nadzorni informacijski sistemi in podatki;

6. pregledati dokumentacijo o izvrševanju predpisanih obveznosti obveščanja o kibernetiskih incidentih in drugih obveznostih na podlagi zahtev pristojnih organov iz tega zakona;

7. pregledati poročila o izvedbi revizije informacijskih sistemov ter izvedbi varnostnih pregledov omrežja in informacijskih sistemov in

8. pregledati drugo dokumentacijo, potrebno za izvedbo nadzora.

(6) Zavezanci morajo inšpektorju pri izvajanju inšpekcijskega nadzora brez odlašanja predložiti zahtevane informacije in podatke ter omogočiti dostop do sistemov, območij, objektov in prostorov.

(7) Zoper odločbo, izdano v postopkih nadzora po tem zakonu, ni dovoljena pritožba, dovoljen pa je upravni spor.

(8) Inšpektor lahko v inšpekcijskem postopku na podlagi obrazloženega predloga zavezanca za podaljšanje rokov za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti, ki je podan pred potekom roka za izvedbo odrejenih ukrepov, podaljša roke za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti oziroma izvedbo odrejenih ukrepov, pri tem pa upošteva že izvedene aktivnosti zavezanca za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti, objektivne okoliščine za zamudo in posledice za javni interes.

(9) Inšpektor lahko poleg ukrepov, določenih z zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor, odredi tudi ukrepe, določene s tem zakonom, ali ukrepe, določene z Uredbo 2019/881/EU.

46. člen

(nadzor bistvenih subjektov)

(1) Inšpektor lahko pri izvajanju svojih nadzornih nalog pri bistvenih subjektih izvaja naključne inšpekcijske nadzore.

(2) Če inšpektor pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ugotovi, da je bistveni subjekt kršil ta zakon, drug predpis ali drug akt, katerega izvajanje nadzoruje, ima poleg pravic in dolžnosti iz zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor, tudi pravico in dolžnost:

1. odrediti izvedbo redne in ciljno usmerjene revizije skladnosti s predpisi s področja informacijske in kibernetiske varnosti, ki jo izvede revizor informacijskih sistemov;

2. odrediti izvedbo izredne revizije skladnosti, ki jo izvede revizor informacijskih sistemov, ko je to utemeljeno zaradi

pomembnega incidenta ali ker je bistveni subjekt očitno kršil ta zakon;

3. zavezancu odrediti, da obvesti fizične ali pravne osebe, v zvezi s katerimi opravlja storitve ali izvaja dejavnost in na katere bi lahko vplivala pomembna kibernetična grožnja, o naravi grožnje in o zaščitnih ali popravnihih ukrepih, ki jih lahko te fizične ali pravne osebe sprejmejo v odziv na to grožnjo;

4. odrediti, da zavezanec v razumnem roku izvede priporočila, dana na podlagi izvedene revizije skladnosti;

5. imenovati pooblaščen osebo z natančno opredeljenimi nalogami v določenem obdobju, ki spremlja, ali bistveni subjekt izpolnjuje 21., 22., 29. in 30. člen tega zakona, in

6. zavezancu odrediti, da na določen način objavi kršitve tega zakona.

(3) Če inšpektor ugotovi, da odrejeni ukrepi za odpravo nepravilnosti ali pomanjkljivosti niso bili učinkoviti, bistvenemu subjektu, ki ga takšni ukrepi zadevajo, določi rok, v katerem mora sprejeti potrebne ukrepe za odpravo nepravilnosti ali pomanjkljivosti ali izpolnitev zahtev inšpektorja. Če bistveni subjekt ukrepov ne sprejme v določenem roku, lahko inšpektor z odločbo:

1. začasno prepove izvajanje dela storitev ali dejavnosti ali začasno prepove izvajanje vseh storitev ali dejavnosti, ki jih opravlja bistveni subjekt, in

2. zahteva začasno prepoved opravljanja vodstvenih funkcij vsem osebam, ki za bistveni subjekt opravljajo poslovodne naloge na ravni glavnega izvršnega direktorja ali pravnega zastopnika.

(4) Začasni preključ ali prepoved, naložena na podlagi prejšnjega odstavka, se uporablja samo, dokler zadevni bistveni subjekt ne sprejme potrebnih ukrepov za odpravo pomanjkljivosti ali ne izpolni zahtev inšpektorja, zaradi katerih je bil tak ukrep uporabljen.

(5) Ukrepi iz tretjega odstavka tega člena se ne uporabljajo za subjekte javne uprave na državni ravni.

(6) Inšpektor pri sprejemanju ukrepov iz drugega in tretjega odstavka tega člena upošteva okoliščine vsakega posameznega primera, pri čemer ustrezno upošteva:

1. resnost kršitve in pomembnost kršenih določb, pri čemer se za resne kršitve v vsakem primeru štejejo:

- ponavljajoče se kršitve,
- nepriprave ali neodprava pomembnih incidentov,
- neodprava pomanjkljivosti v skladu z zavezujočimi navodili inšpektorja,

– oviranje revizij ali dejavnosti spremljanja, ki jih je odredil inšpektor po ugotovitvi kršitve,

– predložitev napačnih informacij v zvezi z ukrepi za obvladovanje tveganj za kibernetično varnost ali obveznostmi poročanja iz 21., 22., 29. ali 30. člena tega zakona;

2. trajanje kršitve;

3. vse relevantne prejšnje kršitve zadevnega bistvenega subjekta;

4. morebitno povzročeno premoženjsko ali nepremoženjsko škodo, vključno s finančnimi ali gospodarskimi izgubami, učinki na druge storitve in številom prizadetih uporabnikov;

5. naklep ali malomarnost storilca kršitve;

6. ukrepe, ki jih je bistveni subjekt sprejel za preprečevanje ali zmanjšanje premoženjske ali nepremoženjske škode;

7. upoštevanje odobrenih kodeksov ravnanja ali odobrenih mehanizmov certificiranja in

8. raven sodelovanja odgovornih fizičnih ali pravnih oseb z inšpektorjem.

(7) Ukrepi, ki jih inšpektor naloži bistvenim subjektom v zvezi z obveznostmi iz tega zakona, morajo biti učinkoviti, sorazmerni in odvrtačilni, pri čemer se upoštevajo okoliščine posameznega primera.

(8) Redne in ciljno usmerjene revizije skladnosti iz 1. točke drugega odstavka tega člena temeljijo na ocenah tveganj, ki jih izvedejo pristojni nacionalni organi ali bistveni subjekt, ki je predmet presoje, ali na drugih razpoložljivih informacijah o

tveganju. Poročilo o izvedeni ciljno usmerjeni reviziji varnosti se da na voljo inšpektorju.

(9) Stroške redne, izredne ali ciljno usmerjene revizije skladnosti, ki jo opravi revizor informacijskih sistemov, krije bistveni subjekt, razen v ustrezno utemeljenih primerih, ko pristojni organ odloči drugače.

(10) Inšpektor pri izvajanju svojih pooblastil navede namen zahteve in opredeli zahtevane informacije. Pri odreditvi izredne revizije skladnosti iz 2. točke drugega odstavka tega člena inšpektor določi obseg revizije.

(11) Kadar izvaja nadzor nad bistvenim subjektom, ki je na podlagi zakona, ki ureja kritično infrastrukturo, določen kot kritičen, inšpektor obvesti pristojno inšpekcijo za področje kritične infrastrukture. Inšpektor za področje kritične infrastrukture lahko Inšpekciji za informacijsko varnost tudi sam poda obrazloženo pobudo, da izvede nadzor v zvezi s subjektom, ki je na podlagi zakona, ki ureja kritično infrastrukturo, določen kot kritičen.

(12) Inšpektor sodeluje z nadzornimi organi, ki so določeni z zakonom, ki ureja izvajanje Uredbe 2022/2554/EU o digitalni operativni odpornosti za finančni sektor. Pri tem inšpektor zagotovi, da o nadzoru bistvenega subjekta, ki je imenovan za ključnega tretjega ponudnika storitev IKT na podlagi 31. člena Uredbe 2022/2554/EU, o tem obvesti nadzorniški forum, ustanovljen na podlagi prvega odstavka 32. člena Uredbe 2022/2554/EU.

(13) Kadar inšpektor opravlja upravno izvršbo izvršljivih odločb, ki jih je izdal v postopku nadzora bistvenih subjektov in pri tem uporablja prisilne ukrepe z izrekanjem denarnih kazni, pri tem prva denarna kazen ne glede na zakon, ki ureja splošni upravni postopek, ne sme presegati 10.000 eurov. Vsaka poznejša denarna kazen za prisilitev je lahko znova izrečena do tega zneska.

(14) Prejšnji odstavek se ne uporablja za pravne osebe javnega prava.

(15) Predstojnik organa subjekta javne uprave ali odgovorna oseba pravne osebe, ki je bistven subjekt, to je fizična oseba ali osebe, ki vodijo, nadzorujejo ali upravljajo poslovanje pravne osebe oziroma so po zakonu, aktu o ustanovitvi ali pooblastilu pristojne in dolžne zagotoviti zakonito delovanje, je odgovorna oseba za zagotavljanje skladnosti delovanja bistvenega subjekta po tem zakonu (v nadaljnjem besedilu: odgovorna oseba bistvenega subjekta) in odgovarja za kršitve svojih dolžnosti v skladu s tem zakonom.

47. člen

(nadzor pomembnih subjektov)

(1) Inšpekcijski nadzor pomembnega subjekta se izvede, če inšpektor prejme dokaze, indice ali informacije, da pomembni subjekt ne izvaja ukrepov za obvladovanje tveganj kibernetične varnosti v skladu s predpisanimi obveznostmi iz tega zakona, ali da ne izpolnjuje obveznosti v zvezi z obveščanjem o kibernetičnih incidentih na predpisani način in v predpisanih rokih, ali da ne ravna po zahtevah pristojnega nacionalnega organa iz tega zakona.

(2) Če inšpektor pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ugotovi, da je pomembni subjekt kršil ta zakon ali drug predpis ali drug akt, katerega izvajanje nadzoruje, ima poleg pravic in dolžnosti iz zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor, tudi pravico in dolžnost:

1. odrediti izvedbo ciljno usmerjene revizije skladnosti s predpisi s področja informacijske in kibernetične varnosti, ki jo izvede revizor informacijskih sistemov,

2. odrediti, da zavezanec obvesti fizične ali pravne osebe, za katere opravlja storitve ali izvaja dejavnosti in na katere bi lahko vplivala pomembna kibernetična grožnja, o naravi grožnje in o zaščitnih ali popravnihih ukrepih, ki jih lahko te fizične ali pravne osebe izvedejo v odziv na to grožnjo,

3. odrediti, da zavezanec v razumnem roku izvede priporočila, dana na podlagi ciljno usmerjene revizije skladnosti, in

4. odrediti, da zavezanec na določen način objavi kršitve tega zakona.

(3) Inšpektor pri odreditvi ukrepov iz prejšnjega odstavka spoštuje postopkovne pravice pomembnega subjekta v postopku nadzora in upošteva okoliščine vsakega posameznega primera, pri čemer upošteva:

1. resnost kršitve in pomembnost kršenih določb, pri čemer se za resne kršitve med drugim v vsakem primeru štejejo:

- ponavljajoče se kršitve,
- nepriglasitev ali neodprava pomembnih incidentov,
- neodprava pomanjkljivosti v skladu z zavezujočimi navodili inšpektorja,

– oviranje revizij ali dejavnosti spremljanja, ki jih je inšpektor odredil po ugotovitvi kršitve,

– predložitev napačnih informacij v zvezi z ukrepi za obvladovanje tveganj za kibernetško varnost ali obveznostmi poročanja iz 21., 22., 29. in 30. člena tega zakona;

2. trajanje kršitve;

3. vse relevantne prejšnje kršitve zadevnega pomembnega subjekta;

4. morebitno povzročeno premoženjsko ali nepremoženjsko škodo, vključno s finančnimi ali gospodarskimi izgubami, učinki na druge storitve in številom prizadetih uporabnikov;

5. morebitni naklep ali malomarnost storilca kršitve;

6. morebitne ukrepe, ki jih je pomembni subjekt sprejel za preprečevanje ali zmanjšanje premoženjske ali nepremoženjske škode;

7. morebitno upoštevanje odobrenih kodeksov ravnanja ali odobrenih mehanizmov certificiranja in

8. raven sodelovanja odgovornih fizičnih ali pravnih oseb z inšpektorjem.

(4) Ciljno usmerjene revizije skladnosti iz 1. točke drugega odstavka tega člena temeljijo na ocenah tveganj, ki jih izvedejo pristojni nacionalni organi ali pomembni subjekt, ki je predmet presoje, ali na drugih razpoložljivih informacijah o tveganju. Poročilo o izvedeni ciljno usmerjeni reviziji skladnosti se da na voljo inšpektorju.

(5) Stroške ciljno usmerjene revizije skladnosti, ki jo opravi revizor informacijskih sistemov, krije pomembni subjekt, razen v ustrezno utemeljenih primerih, ko pristojni organ odloči drugače.

(6) Predstojnik organa subjekta javne uprave ali odgovorna oseba pravne osebe, ki je pomembni subjekt, to je fizična oseba ali osebe, ki vodijo, nadzorujejo ali upravljajo poslovanje pravne osebe oziroma so po zakonu, aktu o ustanovitvi ali pooblastilu pristojne in dolžne zagotoviti zakonito delovanje, je odgovorna oseba za zagotavljanje skladnosti delovanja pomembnega subjekta po tem zakonu (v nadaljnjem besedilu: odgovorna oseba pomembnega subjekta) in odgovarja za kršitve svojih dolžnosti v skladu s tem zakonom.

(7) Kadar inšpektor opravlja upravno izvršbo izvršljivih odločb, ki jih je izdal v postopku nadzora pomembnih subjektov in pri tem uporablja prisilne ukrepe z izrekanjem denarnih kazni, prva denarna kazen ne glede na zakon, ki ureja splošni upravni postopek, ne sme presegati 7.000 eurov. Vsaka poznejša denarna kazen za prisilitev je lahko znova izrečena do tega zneska.

(8) Prejšnji odstavek se ne uporablja za pravne osebe javnega prava.

(9) Inšpektor sodeluje z nadzornimi organi, ki so določeni z zakonom, ki ureja izvajanje Uredbe 2022/2554/EU o digitalni operativni odpornosti za finančni sektor. Pri tem inšpektor zagotovi, da o nadzoru pomembnega subjekta, ki je imenovan za ključnega tretjega ponudnika storitev IKT na podlagi 31. člena Uredbe 2022/2554/EU, o tem obvesti nadzorniški forum, ustanovljen na podlagi prvega odstavka 32. člena Uredbe 2022/2554/EU.

48. člen

(nadzor subjektov po Uredbi 2019/881/EU)

(1) Inšpekcijski nadzor subjektov po Uredbi 2019/881/EU se izvede, če inšpektor prejme dokaze, indice ali informacije,

da organ za ugotavljanje skladnosti, imetnik evropskih certifikatov kibernetске varnosti ali izdajatelj izjav EU o skladnosti ne izpolnjuje zahtev iz Uredbe 2019/881/EU ali evropske certifikacijske sheme.

(2) Inšpektor pri izvajanju svojih pooblastil navede namen zahteve in opredeli zahtevane informacije. Pri odreditvi ciljno usmerjene revizije skladnosti inšpektor določi obseg revizije.

(3) Pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora pri zavezancu iz Uredbe 2019/881/EU ima inšpektor poleg pravic iz zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor, tudi pravico, da opravi inšpekcijski pregled na kraju samem in nadzor na daljavo, ki ju lahko izvede skupaj z usposobljenimi strokovnjaki.

(4) Če inšpektor pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ugotovi, da je zavezanec iz Uredbe 2019/881/EU kršil ta zakon ali drug predpis ali drug akt, katerega izvajanje nadzoruje, ima poleg pravic in dolžnosti iz zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor, tudi pravico in dolžnost:

1. odrediti izvedbo ciljno usmerjene revizije skladnosti z Uredbo 2019/881/EU, ki jo izvede revizor informacijskih sistemov, in

2. odrediti izvedbo ustreznih ukrepov, da se zagotovi izpolnjevanje zahtev iz Uredbe 2019/881/EU ali evropske certifikacijske sheme.

(5) Inšpektor lahko nacionalnemu certifikacijskemu organu za kibernetško varnost predlaga preklic evropskega certifikata kibernetске varnosti, kadar tak certifikat ni skladen z Uredbo 2019/881/EU ali z evropsko certifikacijsko shemo.

(6) Poročilo o izvedeni ciljno usmerjeni reviziji skladnosti iz 1. točke četrtega odstavka tega člena se predloži inšpektorju.

(7) Stroške ciljno usmerjene revizije skladnosti, ki jo opravi revizor informacijskih sistemov, krije subjekt iz prvega odstavka tega člena.

49. člen

(določitev revizorja informacijskih sistemov)

(1) Bistveni ali pomembni subjekt za izvedbo revizije skladnosti, ki jo zahteva inšpektor po tem zakonu, izbere revizorja informacijskih sistemov. O svoji izbiri in začetku postopka revizije skladnosti s predpisi s področja informacijske varnosti obvesti inšpektorja v 30 dneh od podane zahteve inšpektorja.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko bistveni ali pomembni subjekt, ki ima med svojimi zaposlenimi osebo, ki ima status aktivnega preizkušnega revizorja informacijskih sistemov, za zadevno revizijo izbere tudi to svojo zaposleno osebo, če lahko zagotovi nepristranskost in neodvisnost revizorja.

(3) Če bistveni ali pomembni subjekt ne izbere revizorja informacijskih sistemov v skladu s prvim ali drugim odstavkom tega člena, revizorja informacijskih sistemov s sklepom določi inšpektor.

50. člen

(kršitve, ki pomenijo kršitev varstva osebnih podatkov)

(1) Inšpektor o obravnavi zadev iz prvega odstavka 45. člena tega zakona, katerih posledica je kršitev varstva osebnih podatkov, obvesti Informacijskega pooblaščenca. Informacijskega pooblaščenca obvesti tudi v primerih suma kršitve varstva osebnih podatkov. O obravnavi takšnih zadev, ki se nanašajo na operaterje po zakonu, ki ureja elektronske komunikacije, inšpektor obvesti tudi Agencijo za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije.

(2) Kadar Informacijski pooblaščenec zaradi kršitve varstva osebnih podatkov iz prejšnjega odstavka naloži globo na podlagi zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, inšpektor zaradi istega ravnanja ne naloži globe, lahko pa naloži ukrepe po tem zakonu.

(3) Kadar ima nadzorni organ, ki je pristojen v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov)

(UL L 119, 4. 5. 2016, str. 1), sedež v drugi državi članici Evropske unije kot inšpektor, inšpektor obvesti Informacijskega pooblaščenca o možni kršitvi varstva osebnih podatkov iz prvega odstavka tega člena.

51. člen

(medsebojna pomoč in čezmejni nadzor)

(1) Kadar bistveni ali pomembni subjekt spada v pristojnost pristojnega nacionalnega organa v skladu z 31. členom tega zakona, vendar opravlja storitve:

- v več kot eni državi članici Evropske unije ali
- v eni ali več državah članicah Evropske unije in so njegovi omrežni in informacijski sistemi v drugi državi članici Evropske unije ali v več kot eni državi članici Evropske unije,

lahko inšpektor izvaja inšpekcijski nadzor nad temi subjekti v sodelovanju s pristojnimi organi nadzora zadevnih drugih držav članic Evropske unije. Inšpektor in pristojni organi nadzora drugih držav članic Evropske unije si med seboj pomagajo pri izvajanju takega nadzora.

(2) Za izvajanje medsebojne pomoči iz prejšnjega odstavka inšpektor prek enotne kontaktne točke:

- obvešča pristojne organe nadzora v drugih državah članicah Evropske unije o svojih sprejetih nadzornih ukrepih in izrečenih ukrepih za odpravo nepravilnosti,
- lahko od pristojnega organa nadzora v drugi državi članici Evropske unije zahteva izvedbo nadzornih ukrepov ali izrek ukrepov za odpravo nepravilnosti in
- zahteva od pristojnega organa nadzora v drugi državi članici Evropske unije sorazmerno medsebojno pomoč ali mu na obrazloženo zahtevo zagotovi tako pomoč.

(3) Zahteva za medsebojno pomoč iz zadnje alineje prejšnjega odstavka lahko vključuje zahteve za predložitev ustreznih informacij in za izvajanje nadzornih ukrepov, vključno z zahtevki za izvajanje inšpekcijskih pregledov na kraju samem, nadzora na daljavo ali ciljno usmerjene varnostne presoje.

(4) Inšpektor, ki mu je bila poslana zahteva pristojnega organa nadzora iz druge države članice Evropske unije za medsebojno pomoč, pri izvajanju inšpekcijskega nadzora iz prvega odstavka tega člena takšne zahteve ne sme zavrniti, razen če ugotovi, da:

- ni pristojen za zagotavljanje zahtevane medsebojne pomoči,
- zahtevana medsebojna pomoč ni skladna s pristojnostmi inšpektorja po tem zakonu in
- se zahteva nanaša na podatke ali dejavnosti, ki bi bile v primeru njihovega razkritja ali izvajanja v nasprotju z interesi nacionalne varnosti, javne varnosti ali obrambe.

(5) Pred zavrnitvijo zahteve iz prejšnjega odstavka se inšpektor posvetuje z drugimi pristojnimi organi nadzora držav članic Evropske unije, ki so tudi pristojne za obravnavo nadzora v konkretnem primeru. Če druga država članica Evropske unije, v katere pristojnost tudi spada obravnavo zadevnega postopka nadzora, tako zahteva, se mora inšpektor pred zavrnitvijo zahteve za medsebojno pomoč predhodno posvetovati tudi z Evropsko komisijo in agencijo ENISA.

(6) V primerih iz prvega odstavka tega člena se na podlagi in v okviru skupnega dogovora inšpektorja z za takšen nadzor pristojnimi organi drugih držav članic Evropske unije lahko izvaja skupni inšpekcijski nadzor.

X. KAZENSKKE DOLOČBE

52. člen

(prekrški bistvenih subjektov)

(1) Z globo v višini od 0,5 odstotka do 2 odstotka skupnega letnega prometa pravne osebe, doseženega v preteklem poslovnem letu, vendar ne manj kot 10.000 eurov in ne več kot

10.000.000 eurov, odvisno od tega, kateri znesek je višji, se kaznuje pravna oseba, če:

- ne izpolni obveznosti iz prvega, drugega, tretjega, četrtega ali petega odstavka 21. člena tega zakona,
- ne izpolni obveznosti iz prvega, drugega, tretjega, četrtega, petega, šestega, sedmega, osmega, devetega, enajstega ali trinajstega odstavka 22. člena tega zakona,
- ne izpolni obveznosti iz prvega, drugega, tretjega, četrtega, petega, šestega, sedmega ali devetega odstavka 24. člena tega zakona,
- ne izpolni obveznosti iz prvega, drugega, tretjega, četrtega, petega, šestega in sedmega odstavka 29. člena tega zakona ali
- ne izpolni obveznosti iz prvega ali drugega odstavka 30. člena tega zakona.

(2) Z globo od 5.000 eurov do 25.000 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 1.000 eurov do 10.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ter odgovorna oseba v državnem organu, samoupravni lokalni skupnosti, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 3.000 eurov do 15.000 eurov se kaznuje pravna oseba, če:

1. ne izpolni obveznosti iz drugega ali petega odstavka 8. člena tega zakona,
2. ne izpolni obveznosti iz drugega, tretjega, četrtega ali petega odstavka 20. člena tega zakona,
3. ne izpolni obveznosti iz prvega ali drugega odstavka 25. člena tega zakona,
4. ne izpolni obveznosti iz prvega odstavka 26. člena tega zakona,
5. ne izpolni obveznosti iz šestnajstega odstavka 27. člena tega zakona,
6. ne izpolni obveznosti iz prvega odstavka 28. člena tega zakona,
7. ne izpolni obveznosti iz prvega, drugega ali tretjega odstavka 32. člena tega zakona,
8. ne izpolni obveznosti iz prvega, drugega, tretjega, četrtega ali petega odstavka 33. člena tega zakona,
9. ne izpolni obveznosti iz petega ali šestega odstavka 37. člena tega zakona,
10. ne izpolni obveznosti iz odločbe, izdane na podlagi sedmega ali devetega odstavka 37. člena tega zakona, ali
11. ne izpolni obveznosti iz prvega odstavka 49. člena tega zakona.

(5) Z globo od 1.000 eurov do 10.000 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če ne izpolni obveznosti iz prejšnjega odstavka tega člena.

(6) Z globo od 3.000 eurov do 10.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ter odgovorna oseba v državnem organu ali samoupravni lokalni skupnosti, če ne izpolni obveznosti iz četrtega odstavka tega člena.

53. člen

(prekrški pomembnih subjektov)

(1) Z globo v višini od 0,3 odstotka do 1,4 odstotka skupnega letnega prometa pravne osebe, doseženega v preteklem poslovnem letu, vendar ne manj kot 7.000 eurov in ne več kot 7.000.000 eurov, odvisno od tega, kateri znesek je višji, se kaznuje pravna oseba, če:

- ne izpolni obveznosti iz prvega, drugega, tretjega ali petega odstavka 21. člena tega zakona,
- ne izpolni obveznosti iz prvega, drugega, tretjega, četrtega, petega, šestega, sedmega, osmega, devetega ali trinajstega odstavka 22. člena tega zakona,

– ne izpolni obveznosti iz prvega, drugega, tretjega, četrtega, šestega, sedmega ali devetega odstavka 24. člena tega zakona,

– ne izpolni obveznosti iz prvega, drugega, tretjega, četrtega, petega, šestega ali sedmega odstavka 29. člena tega zakona ali

– ne izpolni obveznosti iz prvega ali drugega odstavka 30. člena tega zakona.

(2) Z globo od 3.000 eurov do 20.000 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost in je pomembni subjekt po tem zakonu, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 1.000 eurov do 7.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ter odgovorna oseba v državnem organu, samoupravni lokalni skupnosti, ki je pomemben subjekt po tem zakonu, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 1.000 eurov do 10.000 eurov, se kaznuje pravna oseba, če:

1. ne izpolni obveznosti iz drugega ali petega odstavka 8. člena tega zakona,

2. ne izpolni obveznosti iz drugega, tretjega, četrtega ali petega odstavka 20. člena tega zakona,

3. ne izpolni obveznosti iz tretjega, četrtega ali petega odstavka 25. člena tega zakona,

4. ne izpolni obveznosti iz prvega odstavka 26. člena tega zakona,

5. ne izpolni obveznosti iz šestnajstega odstavka 27. člena tega zakona,

6. ne izpolni obveznosti iz prvega odstavka 28. člena tega zakona,

7. ne izpolni obveznosti iz prvega, drugega ali tretjega odstavka 32. člena tega zakona,

8. ne izpolni obveznosti iz petega ali šestega odstavka 37. člena tega zakona,

9. ne izpolni obveznosti iz odločbe, izdane na podlagi sedmega ali devetega odstavka 37. člena tega zakona,

10. ne izpolni obveznosti iz prvega odstavka 49. člena tega zakona.

(5) Z globo od 500 eurov do 7.000 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če ne izpolni obveznosti iz prejšnjega odstavka tega člena.

(6) Z globo od 200 eurov do 2.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ter odgovorna oseba v državnem organu ali v samoupravni lokalni skupnosti, če ne izpolni obveznosti iz četrtega odstavka tega člena.

54. člen

(prekrški upravljavca centralnega državnega informacijsko-komunikacijskega sistema)

Z globo od 200 eurov do 2.000 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba upravljavca centralnega državnega informacijsko-komunikacijskega sistema, če:

– pristojni skupini CSIRT iz prvega odstavka 13. člena tega zakona ne omogoči vpogleda v delovanje informacijske infrastrukture centralnega državnega informacijsko-komunikacijskega sistema (sedmi odstavek 15. člena),

– v svojem informacijsko-komunikacijskem sistemu ne izvede odrejenih ukrepov pristojne skupine CSIRT iz prvega odstavka 13. člena tega zakona (osmi odstavek 15. člena).

55. člen

(prekrški za kršitev Uredbe 2019/881/EU)

(1) Z globo od 5.000 do 50.000 eurov se kaznuje za prekršek proizvajalec ali ponudnik proizvodov, storitev ali postopkov IKT, ki je pravna oseba, če v nasprotju s 53. členom Uredbe

2019/881/EU po izvedenem postopku samoocenjevanja skladnosti izda izjavo EU o skladnosti, ki ustreza osnovni ravni zanesljivosti, čeprav proizvod, storitev ali postopek IKT ne izpolnjuje zahteve iz certifikacijske sheme.

(2) Z globo od 1.000 eurov do 10.000 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki je proizvajalec ali ponudnik proizvodov, storitev ali postopkov IKT iz 53. člena Uredbe 2019/881/EU, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 500 eurov do 5.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ter odgovorna oseba v državnem organu, samoupravni lokalni skupnosti, ki je proizvajalec ali ponudnik proizvodov IKT, storitev IKT ali postopkov IKT iz 53. člena Uredbe 2019/881/EU, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 3.000 do 20.000 eurov se kaznuje za prekršek proizvajalec ali ponudnik, ki je pravna oseba, certificiranih proizvodov, storitev in postopkov IKT ali proizvodov, storitev in postopkov IKT, za katere je bila izdana izjava EU o skladnosti iz 55. člena Uredbe 2019/881/EU, če:

– ne da na voljo dodatnih informacij o kibernetski varnosti iz prvega odstavka 55. člena Uredbe 2019/881/EU ali so te informacije nepopolne ali zavajajoče ali

– pred iztekom veljavnosti ustreznega evropskega certifikata kibernetske varnosti ali izjave EU o skladnosti v nasprotju z drugim odstavkom 55. člena Uredbe 2019/881/EU onemogoči dostop do dodatnih informacij o kibernetski varnosti ali informacij ne posodablja.

(5) Z globo od 500 eurov do 7.000 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki je proizvajalec ali ponudnik certificiranih proizvodov, storitev in postopkov IKT ali proizvodov, storitev in postopkov IKT, za katere je bila izdana izjava EU o skladnosti iz 55. člena Uredbe 2019/881/EU, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(6) Z globo od 500 eurov do 2.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ter odgovorna oseba v državnem organu ali samoupravni lokalni skupnosti, ki je proizvajalec ali ponudnik certificiranih proizvodov, storitev in postopkov IKT ali proizvodov, storitev in postopkov IKT, za katere je bila izdana izjava EU o skladnosti iz 55. člena Uredbe 2019/881/EU, če stori prekršek iz četrtega odstavka tega člena.

56. člen

(odmerjanje sankcij za prekrške)

(1) Poleg splošnih pravil za odmero sankcije iz zakona, ki ureja prekrške, se pri odločanju o višini izrečene globe, če bistveni in pomembni subjekti kršijo 21., 22., 24., 29. ali 30. člen tega zakona, upošteva tudi letni promet ali letna bilančna vsota bistvenega ali pomembnega subjekta v predhodnem poslovnem letu.

(2) Pri odločanju o naložitvi in višini globe iz tega člena se upoštevajo okoliščine posameznega primera in elementi iz šestega odstavka 46. člena oziroma tretjega odstavka 47. člena tega zakona.

57. člen

(izrekanje globe v hitrem prekrškovnem postopku)

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem prekrškovnem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

58. člen

(uporaba določb o prekrških)

Višina in razponi glob, ki so določeni v 52. in 53. členu tega zakona, veljajo in se uporabljajo ne glede na določbe zakona, ki ureja prekrške.

XI. PREHODNE DOLOČBE

59. člen

(skupine CSIRT)

Do določitve skupin CSIRT iz prvega odstavka 13. člena tega zakona njihove naloge izvajata:

– SIGOV-CERT, ki deluje kot notranja organizacijska enota pri pristojnem nacionalnem organu in je pristojen za obravnavo incidentov subjektov javne uprave na državni in lokalni ravni ter ponudnikov storitev zaupanja, ki jih izvajajo subjekti državne uprave, ter

– SI-CERT, ki deluje kot notranja organizacijska enota pri javnem infrastrukturnem zavodu Akademsko in raziskovalna mreža Slovenije in je pristojen za obravnavo incidentov, ki jih priglasijo drugi zavezanici iz prvega odstavka 6. člena tega zakona, ki niso zajeti v prejšnji alineji, ter deluje kot koordinator iz prvega odstavka 17. člena tega zakona. Pristojen je tudi za obravnavo prostovoljno priglasičenih incidentov subjektov, ki niso zavezanci po tem zakonu v skladu z drugim odstavkom 35. člena tega zakona.

60. člen

(vzpostavitev samoregistracije in seznamov ter obveščanje)

(1) Pristojni nacionalni organ vzpostavi mehanizem za samoregistracijo zavezancev iz 6. člena tega zakona po prvem odstavku 8. člena tega zakona v štirih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Zavezanci, ki ob uveljavitvi tega zakona izpolnjujejo merila iz 6. in 7. člena tega zakona, opravijo prvo registracijo po mehanizmu za samoregistracijo v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona. Do vzpostavitve mehanizma za samoregistracijo se informacije pošljejo v digitalni obliki na elektronski naslov pristojnega nacionalnega organa.

(3) Organi iz sedmega odstavka 8. člena tega zakona prvič pošljejo poimenski seznam iz tega člena pristojnemu nacionalnemu organu v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(4) Pristojni nacionalni organ vzpostavi prvi seznam iz četrtega odstavka 8. člena tega zakona v enem mesecu po izteku roka iz prejšnjega odstavka.

(5) Vlada sprejme program usposabljanja odgovornih oseb iz šestega odstavka 20. člena tega zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(6) Pristojni nacionalni organ vzpostavi namensko digitalno platformo iz desetega odstavka 30. člena tega zakona v enem letu od uveljavitve tega zakona. Do njene vzpostavitve zadevni subjekti priglasitve iz 29. in 35. člena tega zakona pošiljajo na elektronski naslov pristojne skupine CSIRT iz tega zakona. Do vzpostavitve te platforme tudi izmenjava informacij iz drugega odstavka 18. člena tega zakona poteka v digitalni obliki prek elektronskih naslovov pristojnega nacionalnega organa in sodelujočih organov.

(7) Subjekti iz prvega odstavka 32. člena tega zakona o informacijah iz navedene določbe prvič obvestijo pristojni nacionalni organ v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(8) Registri TLD imen in subjekti, ki opravljajo storitve registracije domenskih imen, vzpostavijo politike in postopke iz tretjega in petega odstavka 33. člena tega zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(9) Organi iz prvega odstavka 39. člena tega zakona obvestijo pristojni nacionalni organ o varnostno-operativnih centrih organov državne uprave, ki izpolnjujejo zahteve iz drugega odstavka 39. člena tega zakona, v tridesetih dneh od uveljavitve tega zakona.

(10) Organi iz prvega odstavka 39. člena tega zakona obvestijo pristojni nacionalni organ o varnostno-operativnih centrih organov državne uprave, ki ne izpolnjujejo zahtev iz drugega odstavka 39. člena tega zakona, v tridesetih dneh od uveljavitve tega zakona in zagotovijo izpolnjevanje teh v enem letu od uveljavitve zakona.

61. člen

(status izvajalcev bistvenih storitev in organov državne uprave)

Subjekti, ki so bili na podlagi drugega ali tretjega odstavka 6. člena Zakona o informacijski varnosti (Uradni list RS, št. 30/18, 95/21, 130/22 – ZEKom-2, 18/23 – ZDU-10 in 49/23; v nadaljnjem besedilu: ZInfV) kot izvajalci bistvenih storitev določeni pred 16. januarjem 2023, in organi državne uprave, ki upravljajo informacijske sisteme in dele omrežja ali izvajajo informacijske storitve, nujne za nemoteno delovanje države ali za zagotavljanje nacionalne varnosti (v nadaljnjem besedilu: organi državne uprave), in so bili kot zavezanci organi državne uprave na podlagi prvega odstavka 9. člena ZInfV določeni pred uveljavitvijo tega zakona, so še naprej zavezanci kot bistveni subjekti po tem zakonu.

62. člen

(sprejetje ukrepov za obvladovanje tveganj)

(1) Bistveni in pomembni subjekti sprejmejo ukrepe za obvladovanje tveganj za informacijsko in kibernetsko varnost iz 21. in 22. člena tega zakona v osemnajstih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek bistveni subjekti, ki so bili določeni kot izvajalci bistvenih storitev na podlagi 6. člena ZInfV in organi državne uprave, ki so bili določeni na podlagi 9. člena ZInfV, sprejmejo ukrepe za obvladovanje tveganj za informacijsko in kibernetsko varnost iz 21. in 22. člena tega zakona v enem letu od uveljavitve tega zakona. Do izteka tega roka se zanje uporabljajo varnostne zahteve, varnostna dokumentacija, varnostni ukrepi in pripadajoče določbe o nadzoru ter kazenske določbe iz ZInfV in predpisa iz druge ali tretje alineje drugega odstavka 69. člena tega zakona.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena bistveni in pomembni subjekti, ki so operaterji po Zakonu o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 130/22 in 18/23 – ZDU-10), sprejmejo ukrepe za obvladovanje tveganj za informacijsko in kibernetsko varnost iz 21. in 22. člena tega zakona v enem letu od uveljavitve tega zakona. Do izteka tega roka se zanje uporabljajo varnostni ukrepi iz VII. poglavja Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 130/22 in 18/23 – ZDU-10) in splošni akt iz druge alineje tretjega odstavka 69. člena tega zakona.

63. člen

(uskladitev podatkovne zbirke o registraciji domenskih imen)

Registri TLD imen in subjekti, ki opravljajo storitve registracije domenskih imen, uskladijo podatkovne zbirke o registraciji domenskih imen z drugim in četrtem odstavkom 33. člena tega zakona za registracije, ki so bile izvedene do uveljavitve tega zakona, v osemnajstih mesecih od uveljavitve tega zakona.

64. člen

(izdaja podzakonskih predpisov in strategije)

(1) Vlada izda predpisa iz tretjega odstavka 4. člena in šestega odstavka 20. člena tega zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Vlada uskladi Odlok o ustanovitvi, nalogah in organizaciji Urada Vlade Republike Slovenije za informacijsko varnost (Uradni list RS, št. 114/21 in 69/23) s tem zakonom v treh mesecih od njegove uveljavitve.

(3) Vlada sprejme strategijo iz 9. člena tega zakona v enem letu od uveljavitve tega zakona.

(4) Vlada sprejme nacionalni načrt odzivanja iz tretjega odstavka 12. člena tega zakona v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

65. člen

(spremembe in dopolnitve Zakona o elektronskih komunikacijah)

V Zakonu o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 130/22 in 18/23 – ZDU-10):

1. se v 115. členu besedilo člena nadomesti z besedilom:

»(1) Operaterji morajo v skladu z zakonom, ki ureja informacijsko varnost, vzpostaviti in vzdrževati dokumentirana SUVI in SUNP ter pri tem sprejeti ustrezne, učinkovite in sorazmerne tehnične, operativne in organizacijske ukrepe za zagotavljanje celovitosti, avtentičnosti, zaupnosti in razpoložljivosti omrežnih in informacijskih sistemov oziroma za obvladovanje tveganj za varnost omrežnih in informacijskih sistemov, ki jih uporabljajo za svoje delovanje ali opravljanje storitev ter ukrepe za preprečevanje ali zmanjšanje vpliva incidentov na prejemnike svojih storitev in druge storitve.

(2) Operater mora SUVI in SUNP določiti kot poslovno skrivnost.

(3) V delu, v katerem se SUNP iz prvega odstavka nanaša na zagotavljanje komunikacije v sili, mora biti ta pregledan vsaj enkrat letno. Za njegovo sprejetje in morebitne spremembe ali posodobitve je potrebna predhodna odobritev pristojnih organov, odgovornih za delovanje centrov za sprejem komunikacije v sili.

(4) Če iz dokumentov ali tehničnih priporočila agencije ENISA ter smernic Evropske komisije izhajajo, da so zaradi zagotovitve višje ravni kibernetske varnosti ob upoštevanju varnostnih tveganj potrebni tudi sektorsko specifični ukrepi za operaterje, agencija izda splošni akt, s katerim predpiše posebne tehnične usmeritve ter tehnične in organizacijske ukrepe. Pri sprejetju splošnega akta agencija sodeluje z organom, pristojnim za informacijsko varnost.«;

2. se v 116. členu v četrtem odstavku v prvem stavku besedilo »iz tretjega odstavka prejšnjega člena« nadomesti z besedilom »v skladu s prejšnjim členom«;

3. se 118., 119., 120., 121. in 122. člen črtajo;

4. se v 123. členu v prvem odstavku za prvim stavkom doda besedilo, ki se glasi: »Revizija varnosti po tem zakonu ne vključuje primerov iz prvega odstavka 115. člena tega zakona, ki potekajo v skladu z zakonom, ki ureja informacijsko varnost. Agencija lahko pri zahtevi za revizijo in pregledu rezultatov revizije, ki jih zahteva, zaprosi za pomoč pristojni nacionalni organ iz zakona, ki ureja informacijsko varnost.«;

5. se v 124. členu v četrtem odstavku besedilo »se uporablja določba petega odstavka 115. člena tega zakona« nadomesti z besedilom »mora biti ta pregledan vsaj enkrat letno. Za njegovo sprejetje in spremembe ali posodobitve je potrebna predhodna odobritev pristojnih organov, odgovornih za delovanje centrov za sprejem komunikacije v sili.«;

6. se v 128. členu besedilo »določb 120. in 121.« nadomesti z besedilom »prvega odstavka 115.«, poleg tega se na koncu doda nov stavek, ki se glasi: »Agencija nadzira tudi izvajanje odločbe iz prvega odstavka 117. člena tega zakona«;

7. se v 287. členu v prvem odstavku v prvem stavku črta besedilo »ali organa, pristojnega za informacijsko varnost na podlagi 128. člena tega zakona«, besedilo tretjega stavka pa se nadomesti z besedilom »Agencija izvaja tudi nadzor nad izvajanjem odločbe vlade iz prvega odstavka 117. člena tega zakona.«;

8. se v 289. členu črta tretji odstavek;

9. se v 298. členu v prvem odstavku:

– doda nova 1. točka, ki se glasi:

»1. ne izvede odločbe vlade iz prvega odstavka 117. člena tega zakona,«;

– dosedanje 1. do 10. točka postanejo 2. do 11. točka;

10. se v 299. členu v prvem odstavku:

– 22., 23. in 24. točka spremenijo tako, da se glasijo:

»22. ne določi SUVI ali SUNP kot poslovno skrivnost v skladu z drugim odstavkom 115. člena tega zakona,

23. ne sprejme, pregleduje ali posodobi SUNP v delu, ki se nanaša na komunikacije v sili, s predhodno odobritvijo pristojnih organov, ki so odgovorni za delovanje centrov za sprejem komunikacije v sili, v skladu s tretjim odstavkom 115. člena tega zakona,

24. ne upošteva splošnega akta agencije iz četrtega odstavka 115. člena tega zakona,«;

– 26., 27., 28. in 29. točka črtajo;

– dosedanje 30. do 119. točka postanejo 26. do 115. točka.

66. člen

(dopolnitev Zakona o dostopu do informacij javnega značaja)

V Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US, 102/15, 7/18 in 141/22) se v 6. členu v prvem odstavku na koncu 11. točke pika nadomesti s podpičjem in doda nova 12. točka, ki se glasi:

»12. podatek, ki je opredeljen kot varovani podatek pristojnega nacionalnega organa v skladu z zakonom, ki ureja informacijsko varnost.«.

67. člen

(sprememba Zakona o varstvu osebnih podatkov)

V Zakonu o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 163/22) se v 23. členu v prvem odstavku besedilo »o varnostnih zahtevah« nadomesti z besedilom »o ukrepih za obvladovanje tveganj«, besedilo »izvajalce bistvenih storitev« pa se nadomesti z besedilom »bistvene subjekte«.

68. člen

(dokončanje postopkov, začeti pred uveljavitvijo tega zakona)

Upravni in inšpekcijski postopki, ki do uveljavitve tega zakona še niso bili pravnomočno končani, se končajo v skladu z dosedanjimi predpisi.

XII. KONČNI DOLOČBI

69. člen

(prenehanje veljavnosti in podaljšanje uporabe)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o informacijski varnosti (Uradni list RS, št. 30/18, 95/21, 130/22 – ZEKom-2, 18/23 – ZDU-10 in 49/23).

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

– Uredba o določitvi bistvenih storitev in podrobnejši metodologiji za določitev izvajalcev bistvenih storitev (Uradni list RS, št. 39/19),

– Uredba o varnostni dokumentaciji in varnostnih ukrepih izvajalcev bistvenih storitev (Uradni list RS, št. 8/23),

– Uredba o varnostni dokumentaciji in varnostnih ukrepih organov državne uprave (Uradni list RS, št. 98/23),

– Uredba o varnostni dokumentaciji in minimalnih varnostnih ukrepih povezanih subjektov (Uradni list RS, št. 118/23).

(3) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehata veljati:

– Splošni akt o obveščanju in vrednotenju varnostnih incidentov ter o najavi omejitev ali prekinitev (Uradni list RS, št. 74/23), ki se še naprej uporablja v delu, ki se nanaša na najavo omejitev ali prekinitev, in

– Splošni akt o varnosti omrežij, storitev in podatkov (Uradni list, št. 106/23).

70. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 011-02/25-7/21

Ljubljana, dne 23. maja 2025

EPA 2057-IX

Državni zbor
Republike Slovenije
mag. Urška Klakočar Zupančič
predsednica

PRILOGA 1

VISOKO KRITIČNI SEKTORJI

Sektor	Podsektor	Vrsta subjekta
1. Energija	(a) elektrika	– elektroenergetska podjetja, kot so opredeljena v 16. točki 4. člena Zakona o oskrbi z električno energijo (Uradni list RS, št. 172/21; v nadaljnjem besedilu: ZOEE) in ki opravljajo dejavnosti dobave, kot je opredeljena v 13. točki 4. člena ZOEE
		– distribucijski operaterji, kot so opredeljeni v 12. točki 4. člena ZOEE
		– sistemski operaterji, kot so opredeljeni v 76. točki 4. člena ZOEE; sistemski operater izvaja naloge operaterja prenosnega sistema, kot jih določa Uredba 2019/943/EU ¹
		– proizvajalci, kot so opredeljeni v 62. točki 4. člena ZOEE
		– imenovani operaterji trga električne energije, kot so opredeljeni v 8. točki 2. člena Uredbe 2019/943/EU
		– udeleženci na trgu, kot so opredeljeni v 25. točki 2. člena Uredbe 2019/943/EU, ki opravljajo storitve agregiranja, prilagajanja odjema ali shranjevanja energije, kot je opredeljeno v 4., 67. in 73. točki 4. člena ZOEE
		– upravljavci polnilnega mesta, odgovorni za upravljanje in delovanje polnilnega mesta, ki končnim uporabnikom zagotavlja storitev polnjenja, tudi v imenu in za račun ponudnika mobilnostnih storitev
	(b) daljinsko ogrevanje in hlajenje	– upravljavci daljinskega ogrevanja ali daljinskega hlajenja, kot je opredeljeno v 2. točki 4. člena Zakona o učinkoviti rabi energije (Uradni list, RS, št. 158/20; ZURE)
	(c) nafta	– upravljavci naftovodov
		– upravljavci obratov za proizvodnjo, rafiniranje in predelavo nafte ter upravljavci skladišč in transporta nafte
		– osrednji organi za vzdrževanje varnostnih zalog, kot so opredeljeni v 16. točki 3. člena Zakona o državnih blagovnih rezervah (Uradni list RS, št. 23/24; ZBR-1)
	(č) plin	– dobavitelji, kot so opredeljeni v 10. točki 3. člena Zakona o oskrbi s plini (Uradni list RS, št. 204/21 in 121/22; v nadaljnjem besedilu: ZOP)
		– operaterji distribucijskega sistema, kot so opredeljeni v 34. točki 3. člena ZOP

¹ Uredba (EU) 2019/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o notranjem trgu električne energije (UL L št. 158 z dne 14. 6. 2019, str. 54).

		– operaterji prenosnega sistema, kot so opredeljeni v 35. točki 3. člena ZOP
		– operaterji skladiščnega sistema, kot so opredeljeni v 38. točki 3. člena ZOP
		– operaterji sistema za UZP, kot so opredeljeni v 37. točki 3. člena ZOP
		– podjetja plinskega gospodarstva, kot so opredeljena v 40. točki 3. člena ZOP
		– upravljavci obratov za rafiniranje in predelavo zemeljskega plina
	(d) vodik	– upravljavci proizvodnje, shranjevanja in prenosa vodika
2. Promet	(a) zračni	– letalski prevozniki, kot so opredeljeni v 4. točki 3. člena Uredbe št. 300/2008/ES ² in ki se uporabljajo v komercialne namene
		– letališča, kot so opredeljena v 25. točki 5. člena Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 85/24; ZLet-1)
		– kontrolorji upravljanja prometa, ki zagotavljajo kontrolo zračnega prometa (ATC), kot je opredeljena v 1. točki 2. člena Uredbe št. 549/2004/ES ³
	(b) železniški	– upravljavci javne železniške infrastrukture, kot so opredeljeni v 27. točki 2. člena Zakona o železniškem prometu (Uradni list RS, št. 99/15 – uradno prečiščeno besedilo, 30/18, 82/21, 54/22 – ZUJPP in 18/23 – ZDU-1O; v nadaljnjem besedilu: ZZelP)
		– prevozniki v železniškem prometu, kot so opredeljeni v 18. točki 2. člena ZZelP, vključno z upravljavci objektov za izvajanje železniških storitev, kot so opredeljeni v 28. točki 2. člena ZZelP
	(c) vodni	– prevozna podjetja za potniški in tovorni promet po kopenskih vodah, morju in obalnih vodah, kot so za področje vodnega prometa opredeljena v Prilogi I Uredbe št. 725/2004/ES ⁴ , brez posameznih plovil, ki jih upravljajo ta podjetja
		– upravni organi pristanišč, kot so opredeljena v 32. členu Pomorskega zakonika (Uradni list RS, št. 62/16 – uradno prečiščeno besedilo, 41/17, 21/18 – ZNOrg, 31/18 – ZPVZRZECEP, 18/21, 21/21 – popr. in 76/23; PZ), ter subjekti, ki izvajajo dela in upravljajo opremo v pristaniščih
		– upravljavci sistemov za nadzor plovbe (VTS), kot so opredeljeni v 17. točki 3. člena Uredbe o nadzoru

² Uredba (ES) št. 300/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2008 o skupnih pravilih na področju varovanja civilnega letalstva in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2320/2002 (UL L 97, 9. 4. 2008, str. 72).

³ Uredba (ES) št. 549/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o določitvi okvira za oblikovanje enotnega evropskega neba (okvirna uredba) (UL L št. 96 z dne 31. 3. 2004, str. 1).

⁴ Uredba (ES) št. 725/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o povečanju zaščite na ladjah in v pristaniščih (UL L št. 129 z dne 29. 4. 2004, str. 6).

		pomorskega prometa (Uradni list RS, št. 94/10, 26/12 in 84/15)
	(č) cestni	– cestni organi, kot so opredeljeni v 12. točki 2. člena Delegirane uredbe Komisije 2015/962/EU ⁵ in ki so odgovorni za nadzor upravljanja prometa, razen javnih subjektov, za katere je upravljanje prometa ali upravljanje inteligentnih prometnih sistemov le nebitveni del splošne dejavnosti
		– upravljavci inteligentnih prometnih sistemov, kot so opredeljeni v 24. točki 2. člena Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 132/22, 140/22 – ZSDH-1A, 29/23 in 78/23 – ZUNPEOVE; ZCes-2)
3. Bančništvo		– kreditne institucije, kot so opredeljene v 1. točki 4. člena Uredbe št. 575/2013/EU ⁶
4. Infrastruktura finančnega trga		– upravljavci mest trgovanja, kot so opredeljena v 26. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 77/18, 17/19 – popr., 66/19, 123/21 in 45/24; ZTFI-1)
		– centralne nasprotni stranke, kot so opredeljene v 1. točki 2. člena Uredbe št. 648/2012/EU ⁷
5. Zdravje		– izvajalci zdravstvene dejavnosti, kot so opredeljeni v 3. členu Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD, 64/17, 1/19 – odl. US, 73/19, 82/20, 152/20 – ZZUOOP, 203/20 – ZIUPOPDVE, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk, 100/22 – ZNUZSZS, 132/22 – odl. US, 141/22 – ZNUNBZ, 14/23 – odl. US in 84/23 – ZDOsk-1, 102/24 – ZZKZ in 32/25; ZZDej)
		– referenčni laboratoriji EU iz 15. člena Uredbe 2022/2371/EU ⁸
		– subjekti, ki izvajajo raziskovalne in razvojne dejavnosti na področju zdravil, kot so opredeljena v 5. členu Zakona o zdravilih (Uradni list RS, št. 17/14, 66/19, 102/24 – ZZKZ, 24/25 in 27/25 – popr.; v nadaljnjem besedilu: ZZdr-2)
		– subjekti, ki proizvajajo farmacevtske surovine in preparate s področja C oddelka 21 Uredbe 1893/2006/ES (v nadaljnjem besedilu: NACE Rev. 2) ⁹

⁵ Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/962 z dne 18. decembra 2014 o dopolnitvi Direktive 2010/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z opravljanjem storitev zagotavljanja prometnih informacij v realnem času po vsej EU (UL L št. 157 z dne 23. 6. 2015, str. 21).

⁶ Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L št. 176 z dne 27. 6. 2013, str. 1).

⁷ Uredba (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o izvedenih finančnih instrumentih OTC, centralnih nasprotnih strankah in repozitorijih sklenjenih poslov (UL L št. 201 z dne 27. 7. 2012, str. 1).

⁸ Uredba (EU) 2022/2371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. novembra 2022 o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje in o razveljavitvi Sklepa št. 1082/2013/EU (UL L št. 314 z dne 6. 12. 2022, str. 26).

⁹ Uredba (ES) št. 1893/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o uvedbi statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija 2 in o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 3037/90 kakor tudi nekaterih uredb ES o posebnih statističnih področjih (UL L št. 393 z dne 30. 12. 2006, str. 1).

		– subjekti, ki proizvajajo medicinske pripomočke, ki se štejejo za kritične v času izrednih razmer v javnem zdravju (seznam kritičnih pripomočkov v izrednih razmerah v javnem zdravju) v smislu 22. člena Uredbe 2022/123/EU¹⁰ – subjekti, ki imajo dovoljenje za promet z zdravili na debelo iz 107. člena ZZdr-2
6. Pitna voda		– dobavitelji in distributerji pitne vode, kot je opredeljena v 13. točki 2. člena Uredbe o pitni vodi (Uradni list RS, št. 61/23), razen distributerjev, za katere je distribucija vode za prehrano ljudi le nebistveni del splošne dejavnosti distribucije drugih dobrin in blaga
7. Odpadna voda		– podjetja, ki zbirajo, odvajajo ali čistijo komunalno odpadno vodo, kot je opredeljena v 19. točki 4. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/15, 76/17, 81/19, 194/21, 44/22 – ZVO-2 in 21/25 – ZOPVOOV), razen podjetij, za katera je zbiranje, odvajanje ali čiščenje komunalne odpadne vode nebistveni del splošne dejavnosti.
8. Digitalna infrastruktura		– ponudniki stičišča omrežij
		– ponudniki storitev DNS, razen upravljavcev korenskih imenskih strežnikov
		– registri TLD imen
		– ponudniki storitev računalništva v oblaku
		– ponudniki storitev podatkovnih centrov
		– ponudniki omrežij za dostavo vsebin
		– ponudniki storitev zaupanja
		– ponudniki javnih elektronskih komunikacijskih omrežij
9. Upravljanje storitev IKT (med podjetji)		– ponudniki upravljanih storitev
		– ponudniki upravljanih varnostnih storitev
10. Javna uprava		– subjekti javne uprave na državni ravni v skladu s 66. točko 5. člena tega zakona
11. Vesolje		– upravljavci talne infrastrukture, ki jo imajo v lasti, vodijo in upravljajo države članice Evropske unije ali zasebne stranke, ki podpirajo opravljanje vesoljskih storitev, brez ponudnikov javnih elektronskih komunikacijskih omrežij

¹⁰ Uredba (EU) 2022/123 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. januarja 2022 o okrepljeni vlogi Evropske agencije za zdravila pri pripravljenosti na krize in kriznem upravljanju na področju zdravil in medicinskih pripomočkov (UL L št. 20 z dne 31. 1. 2022, str. 1).

PRILOGA 2

DRUGI KRITIČNI SEKTORJI

Sektor	Podsektor	Vrsta subjekta
1. Poštne in kurirske storitve		izvajalci poštних storitev, kot so opredeljeni v 8. točki 2. člena Zakona o poštних storitvah (Uradni list RS, št. 51/09, 77/10, 40/14 – ZIN-B in 81/15; ZPSto-2), vključno z izvajalci storitev dostave paketov v smislu 3. točke 2. člena Uredbe 2018/644/EU ¹¹
2. Ravnanje z odpadki		podjetja, ki izvajajo postopke ravnanja z odpadki, kot je opredeljeno v 7.12. točki 3. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24 in 21/25 – ZOPVOOV; ZVO-2)
3. Izdelava, proizvodnja in distribucija kemikalij		podjetja, ki proizvajajo snovi in distribuirajo snovi ali zmesi iz 9. in 14. točke 3. člena Uredbe 1907/2006/ES ¹² , in podjetja, ki iz snovi in zmesi proizvajajo izdelke, kot so opredeljeni v 3. točki 3. člena navedene uredbe
4. Pridelava, predelava in distribucija živil		živilske dejavnosti, kot so opredeljene v 2. točki 3. člena Uredbe 178/2002/ES ¹³ in ki se ukvarjajo s prodajo na debelo ter industrijsko pridelavo in predelavo
5. Proizvodnja	(a) proizvodnja medicinskih pripomočkov ter in vitro diagnostičnih medicinskih pripomočkov	subjekti, ki proizvajajo medicinske pripomočke, kot so opredeljeni v 1. točki 2. člena Uredbe 2017/745/EU ¹⁴ , in subjekti, ki proizvajajo in vitro diagnostične medicinske pripomočke, kot so opredeljeni v 2. točki 2. člena Uredbe 2017/746/EU ¹⁵ , razen subjektov, ki proizvajajo medicinske pripomočke iz pete alineje 5. točke Priloge 1 tega zakona
	(b) proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih	podjetja, ki opravljajo katero koli gospodarsko dejavnost s področja C oddelka 26 NACE Rev. 2

¹¹ Uredba (EU) 2018/644 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. aprila 2018 o storitvah čezmejne dostave paketov (UL L št. 112 z dne 2. 5. 2018, str. 19).

¹² Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) ter o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije in o spremembi Direktive 1999/45/ES ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L št. 396 z dne 30. 12. 2006, str. 1).

¹³ Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L št. 31 z dne 1. 2. 2002, str. 1).

¹⁴ Uredba (EU) 2017/745 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2017 o medicinskih pripomočkih, spremembi Direktive 2001/83/ES, Uredbe (ES) št. 178/2002 in Uredbe (ES) št. 1223/2009 ter razveljavitvi direktiv Sveta 90/385/EGS in 93/42/EGS (UL L št. 117 z dne 5. 5. 2017, str. 1).

¹⁵ Uredba (EU) 2017/746 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2017 o in vitro diagnostičnih medicinskih pripomočkih ter razveljavitvi Direktive 98/79/ES in Sklepa Komisije 2010/227/EU (UL L št. 117 z dne 5. 5. 2017, str. 176).

	izdelkov	
	(c) proizvodnja električnih naprav	podjetja, ki opravljajo katero koli gospodarsko dejavnost s področja C oddelka 27 NACE Rev. 2
	(č) proizvodnja drugih strojev in naprav	podjetja, ki opravljajo katero koli gospodarsko dejavnost s področja C oddelka 28 NACE Rev. 2
	(d) proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic	podjetja, ki opravljajo katero koli gospodarsko dejavnost s področja C oddelka 29 NACE Rev. 2
	(e) proizvodnja drugih vozil in plovil	podjetja, ki opravljajo katero koli gospodarsko dejavnost s področja C oddelka 30 NACE Rev. 2
6. Digitalni ponudniki		– ponudniki spletnih tržnic
		– ponudniki spletnih iskalnikov
		– ponudniki platform za storitve družbenega mreženja
7. Raziskave		raziskovalne organizacije
8. Javna uprava	lokalna samouprava	mestne občine

PRILOGA 3

DRUGI SUBJEKTI JAVNE UPRAVE NA DRŽAVNI RAVNI

	Subjekt
Javne agencije	Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve Agencija za energijo Agencija za javni nadzor nad revidiranjem Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije Agencija za trg vrednostnih papirjev Agencija za zavarovalni nadzor Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje investicij, podjetništva in internacionalizacije Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije Javna agencija za knjigo Republike Slovenije Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije Javna agencija za železniški promet Republike Slovenije
Javni skladi	Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad Javni sklad Republike Slovenije za podjetništvo Javni sklad Republike Slovenije za regionalni razvoj in razvoj podeželja Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije Sklad Republike Slovenije za nasledstvo, javni sklad Stanovanjski sklad Republike Slovenije, javni sklad
Javni zavodi	Andragoški center Republike Slovenije Državni izpitni center Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine Narodna in univerzitetna knjižnica Radiotelevizija Slovenija javni zavod, Ljubljana Slovenska akreditacija Slovenski inštitut za standardizacijo Zavod Republike Slovenije za šolstvo Zavod Republike Slovenije za varstvo narave Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje Zavod za gozdove Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije
Druge osebe javnega prava oziroma neodvisni državni organi	Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil Državna volilna komisija Informacijski pooblaščenec Komisija za preprečevanje korupcije Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu

1572. Zakon o individualnih naložbenih računih (ZINR)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena Ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z**o razglasitvi Zakona o individualnih naložbenih računih (ZINR)**

Razglasjam Zakon o individualnih naložbenih računih (ZINR), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 27. maja 2025.

Št. 003-02-1/2025-139

Ljubljana, dne 4. junija 2025

Nataša Pirc Musar
predsednica
Republike Slovenije

Z A K O N**O INDIVIDUALNIH NALOŽBENIH RAČUNIH (ZINR)****PRVI DEL
SPLOŠNA DOLOČBA****1. člen**

(vsebina in namen)

(1) Ta zakon ureja:

1. značilnosti individualnih naložbenih računov za finančne instrumente (v nadaljnjem besedilu: INR) ter pogoje in način vodenja INR,

2. pogoje za ponudnike INR,

3. pravila delovanja Agencije za trg vrednostnih papirjev (v nadaljnjem besedilu: agencija) pri izvrševanju pooblastil po tem zakonu.

(2) Namen tega zakona je s celovito ureditvijo spodbuditi dolgoročnejša vlaganja denarnih sredstev fizičnih oseb na kapitalski trg in krepitev razvoja trga kapitala v Republiki Sloveniji.

(3) Za namen iz prejšnjega odstavka se s tem zakonom spreminjajo in dopolnjujejo določbe naslednjih zakonov:

1. Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19, 66/19, 39/22, 132/22 – odl. US, 158/22, 131/23 – ZORZFS, 104/24 in 22/25 – ZZZRO-1),

2. Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 22/14 – odl. US, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16, 69/17, 13/18 – ZJF-H, 36/19, 66/19, 145/20 – odl. US, 203/20 – ZIUPOPVE, 39/22 – ZFU-A, 52/22 – odl. US, 87/22 – odl. US, 163/22, 109/23 – odl. US, 131/23 – ZORZFS in 100/24) in

3. Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US, 88/16, 61/17 – ZUPŠ, 75/17, 77/18, 47/19, 189/20 – ZFRO, 54/22 – ZUPŠ-1, 76/23 – ZŠolPre-1B, 122/23 – ZŠtip-1C in 22/25 – ZZZRO-1).

DRUGI DEL**UREDITEV INDIVIDUALNIH NALOŽBENIH RAČUNOV****2. člen**

(pomen izrazov)

(1) V tem zakonu uporabljeni izrazi pomenijo:

1. INR je račun, namenjen spodbujanju vlaganj denarnih prihrankov fizičnih oseb v finančne instrumente, ki izpolnjuje pogoje, kot so opredeljeni v tem zakonu;

2. imetnik ali imetnica INR (v nadaljnjem besedilu: imetnik INR) je fizična oseba, ki odpre največ en INR po tem zakonu in v ta namen sklene pogodbo o vodenju INR (v nadaljnjem besedilu: pogodba o INR) s ponudnikom INR;

3. ponudnik ali ponudnica INR (v nadaljnjem besedilu: ponudnik INR) je oseba, ki ponuja vodenje INR v skladu s tem zakonom;

4. sredstva INR so denarna sredstva, finančni instrumenti in pravice, ki se vodijo na INR v skladu s tem zakonom.

(2) Drugi izrazi, ki se uporabljajo v tem zakonu, imajo enak pomen kot izrazi v zakonu, ki ureja trg finančnih instrumentov, razen če ta zakon določa drugače.

3. člen

(uporaba predpisov)

(1) Na področju INR se uporabljajo predpisi, ki urejajo trg finančnih instrumentov, razen če ta zakon določa drugače.

(2) Za pogodbe o INR, sklenjene na daljavo, se uporabljajo določbe predpisov, ki urejajo varstvo potrošnikov pri pogodbah o finančnih storitvah, sklenjenih na daljavo, razen če ta zakon določa drugače.

4. člen

(značilnosti INR)

(1) INR lahko odpre fizična oseba, ki je v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, zavezana za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki imajo vir v Republiki Sloveniji, in od vseh dohodkov, ki imajo vir zunaj Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: rezident Slovenije).

(2) Fizična oseba INR ne more odpreti kot samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki opravlja dejavnost.

(3) Imetnik INR lahko odpre INR samo enkrat in ima odprt samo en INR.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek ima lahko imetnik INR v primeru prenosa INR na novega ponudnika INR, v skladu z 12. členom tega zakona, za čas trajanja prenosa, ki ne sme biti daljši od 30 dni, začasno odprta dva INR. Po dokončanju prenosa je aktiven samo INR pri novem ponudniku INR. Na nobenem od obeh INR v času prenosa niso dovoljene transakcije, razen tistih, ki so potrebne za prenos sredstev med INR.

(5) INR ni mogoče prenesti na drugega imetnika INR. Lastništvo INR dveh ali več fizičnih oseb ni dovoljeno.

(6) Sredstva INR lahko upravlja imetnik INR tako, da ponudnik INR zanj opravlja:

– storitev sprejemanja in posredovanja naročil ali izvrševanja naročil (borzno posredovanje) ali

– storitev gospodarjenja s finančnimi instrumenti.

(7) V primeru izvajanja storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti lahko ponudnik INR izvaja tudi gospodarjenje s premoženjem med kolektivnimi naložbenimi podjemi za vlaganje v prenosljive vrednostne papirje iz 5. točke prvega odstavka 7. člena tega zakona.

5. člen

(vplačila imetnika INR in drugi prilivi na INR)

(1) INR je sestavljen iz osnovnega in posebnega podračuna. Na osnovni podračun lahko imetnik INR v koledarskem letu, v katerem odpre INR, vplača največ 20.000 eurov in nato vsako naslednje koledarsko leto največ 5.000 eurov.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko imetnik INR vsako naslednje koledarsko leto, ki sledi letu odprtja INR, vplača na posebni podračun dodatnih 5.000 eurov za namen nakupa finančnih instrumentov, ki jih izdajo družbe, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji ali jih izda Republika Slovenija.

(3) Imetnik INR lahko na svoj INR v celotnem obdobju imetništva INR izvede vplačila, ki skupaj na osnovnem in posebnem podračunu ne smejo preseči 150.000 eurov. Pri ugotavljanju višine skupnih vplačil se ne upoštevajo vračila vplačil, kot so opredeljena v zakonu, ki ureja dohodnino.

(4) Vplačila na INR v skladu s tem členom se opravijo izključno v denarju.

(5) Ponudnik INR zavrne vplačilo na INR v delu, ki presega omejitve iz tega člena, ali vplačila, ki niso v denarju.

(6) Vplačila imetnika INR in vsi prilivi denarnih in nedejavnih sredstev na INR iz poslovanja s sredstvi INR, vključno z vračili preveč plačanega tujega davka z virom zunaj Republike Slovenije, se takoj vknjižijo v evidenco imetnikovega INR iz šestega odstavka 14. člena tega zakona.

(7) Skupna vrednost sredstev na INR ni omejena.

6. člen

(izplačila z INR)

(1) Na zahtevo imetnika INR ali ob zaprtju INR se sredstva INR izplačajo imetniku INR ali v primerih iz 11. člena tega zakona dediču, volilojemniku ali osebi, ki ju nadomesti po predpisih o dedovanju, ali drugi osebi, ki uveljavlja kakšno pravico iz zapuščine, ali drugi osebi, ki je upravičena v okviru postopka osebnega stečaja ali izvršbe (v nadaljnjem besedilu: upravičenec).

(2) Sredstva INR se upravičencem izplačajo v denarju, razen če je s tem zakonom določeno drugače.

(3) Prenos finančnih instrumentov z INR na drug INR ni mogoč, razen v primeru prenosa INR na drugega ponudnika iz 12. člena tega zakona. Prenos finančnih instrumentov z INR na trgovni račun imetnika INR ali druge osebe ni mogoč, razen v primeru:

– mirovanja INR po prvem odstavku 10. člena tega zakona ali

– dedovanja, osebnega stečaja ali izvršbe iz 11. člena tega zakona.

(4) Prenos finančnih instrumentov z INR v primerih iz prve in druge alineje prejšnjega odstavka se šteje za izplačilo z INR.

(5) Izplačila z INR se vknjižijo v evidenco imetnikovega INR iz šestega odstavka 14. člena tega zakona najpozneje prvi delovni dan po izplačilu.

(6) Izplačila z INR, razen prenosa finančnih instrumentov iz tretjega odstavka tega člena, se nakažejo na transakcijski račun upravičenca najpozneje v petih delovnih dneh od prejema zahteve upravičenca, če so v času od prejema zahteve do izvedbe izplačila, po plačilu stroškov in nadomestil v zvezi s poslovanjem na INR v skladu s pogodbo o INR in devetim odstavkom 14. člena tega zakona, na računu razpoložljiva denarna sredstva za izplačilo.

7. člen

(finančni instrumenti na INR)

(1) Z vplačili imetnika INR in prilivi denarnih sredstev na INR iz poslovanja s sredstvi INR se lahko na INR pridobivajo samo naslednji finančni instrumenti:

1. delnice,
2. obveznice,
3. zakladne menice,

4. enote premoženja ali delnice investicijskega sklada, s katerim se trguje na mestu trgovanja (ETF), in

5. enote kolektivnega naložbenega podjema za vlaganje v prenosljive vrednostne papirje (v nadaljnjem besedilu: KNPVP), ki izpolnjujejo pogoje trženja v Republiki Sloveniji v skladu z zakonom, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje.

(2) Finančni instrumenti iz 1. do 4. točke prejšnjega odstavka morajo biti sprejeti v trgovanje na organiziranem trgu ali večstranskem sistemu trgovanja (v nadaljnjem besedilu: MTF) v državi članici Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), Evropskega gospodarskega prostora (v nadaljnjem besedilu: EGP) ali Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (v nadaljnjem besedilu: OECD). Finančni instrumenti iz 4. in 5. točke prejšnjega odstavka morajo v skladu s svojo naložbeno politiko vlagati samo v finančne instrumente izdajateljev s sedežem v državi članici EU, EGP ali OECD.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se lahko na podlagi vplačil iz drugega odstavka 5. člena tega zakona pri-

dobivajo samo finančni instrumenti iz prvega odstavka tega člena, ki jih izdajo družbe, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji ali jih izda Republika Slovenija. Za namen dodatnih vplačil iz drugega odstavka 5. člena tega zakona se enote KNPVP štejejo za finančne instrumente slovenskih izdajateljev samo, če naložena politika teh podjetij določa, da vlagajo najmanj 80 odstotkov sredstev v finančne instrumente izdajateljev s sedežem v Republiki Sloveniji.

(4) Na INR se lahko pridobivajo tudi enote premoženja ali delnice investicijskega sklada, s katerim se trguje na organiziranem trgu ali MTF iz 4. točke prvega odstavka tega člena, ali za KNPVP iz 5. točke prvega odstavka tega člena, ki po svoji naložbeni politiki vlagajo v enote premoženja ali delnice drugega investicijskega sklada, ali v druge KNPVP iz drugega odstavka tega člena.

(5) Ne glede na prvi odstavek tega člena se lahko na INR pridobivajo tudi:

a) delnice, izdane v postopku prve prodaje, če

– prospekt, na podlagi katerega se opravlja ali se je opravila prva prodaja, vsebuje izdajateljevo ali ponudnikovo namero, da bo zahteval njihovo uvrstitev v uradno kotacijo na organiziranem trgu ali MTF v Republiki Sloveniji, in

– naj bi bila izdajateljeva oziroma ponudnikova zaveza iz prejšnje točke izpolnjena v enem letu po njihovi izdaji in

b) dolžniški vrednostni papirji, ki jih izda Republika Slovenija, in niso sprejeti v trgovanje na organiziranem trgu ali MTF.

(6) Finančni instrumenti iz prejšnjega odstavka se za namen tega zakona obravnavajo kot finančni instrumenti, ki jih izdajo družbe, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji ali jih izda Republika Slovenija.

(7) Če izdajatelj oziroma ponudnik ne izpolni v roku zaveze iz druge alineje točke a) petega odstavka tega člena, ponudnik INR v treh delovnih dneh po preteku tega roka pozove imetnika INR, naj v treh mesecih od prejema obvestila ta finančni instrument proda. Če imetnik v roku iz prejšnjega stavka ne proda finančnega instrumenta, ga proda ponudnik INR v naslednjih treh mesecih. Ponudnik INR je dolžan finančni instrument prodati po tržni ceni, če ta ni na voljo pa po ceni, kot je določeno v dvanajstem odstavku tega člena. Če prodaja takega finančnega instrumenta ni uspešna, se pri nadaljnjem ravnanju s tem finančnim instrumentom ravna po internih pravilih ponudnika INR. Pravila ponudnika iz prejšnjega stavka morajo določati način in časovni okvir prodaje ter obveznost obveščanja imetnika INR o izvedenih aktivnostih. Ponudnik INR najpozneje v petih delovnih dneh po prodaji finančnih instrumentov denarna sredstva na INR izplača imetniku INR na njegov transakcijski račun.

(8) Z namenom krepitve in razvoja slovenskega kapitalnega trga si mora Slovenski državni holding prizadevati, da prodajo deležev v delniških družbah v državni lasti izvede s prvo ponudbo delnic javnosti oziroma da uvrsti delnice družb v državni lasti na organiziran trg pod pogoji, ki jih določa strategija upravljanja naložb države, sprejeta na podlagi zakona, ki ureja delovanje Slovenskega državnega holdinga. Če se za takšno prodajo Slovenski državni holding ne odloči, o razlogih za takšno odločitev poroča Vladi Republike Slovenije v letnem načrtu upravljanja naložb iz zakona, ki ureja delovanje Slovenskega državnega holdinga.

(9) Če v okviru korporacijskega dejanja izdajatelja, vključno s prevzemnimi postopki v zvezi z izdajateljem ali iz drugih razlogov, finančni instrument na INR ne izpolnjuje pogojev iz prvega do četrtega odstavka tega člena ali jih preneha izpolnjevati, se mora tak finančni instrument prodati po postopku in v roku iz sedmega odstavka tega člena, pri čemer začne rok za prodajo s strani imetnika INR teči od dne prejema obvestila ponudnika INR.

(10) Ponudnik INR v skladu s svojo poslovno politiko določi in na svoji spletni strani objavi:

1. katere finančne instrumente iz 1. do 4. točke prvega odstavka tega člena bo ponujal in na katerih trgih,

2. katere KNPVP iz 5. točke prvega odstavka tega člena bo ponujal.

(11) Vrednotenje finančnih instrumentov, sprejetih v trgovanje na organiziranem trgu ali MTF, se opravi po tržni ceni, ki je zaključna cena finančnega instrumenta prejšnjega trgovalnega dne.

(12) Za vrednotenje finančnih instrumentov, za katere ni na voljo tržna cena na organiziranem trgu ali MTF, se za namene tega zakona uporabljajo naslednja pravila:

1. vrednost delnic izdajateljev s sedežem v Republiki Sloveniji se določi kot količnik med vrednostjo kapitala izdajatelja in številom delnic tega izdajatelja, izdanih v centralnem registru, pri čemer se za vrednost kapitala izdajatelja upošteva zadnji objavljeni podatek o knjigovodski vrednosti kapitala iz javno objavljene bilance stanja v uradnih evidencah na zadnji dan predpreteklega leta oziroma starejši podatek o knjigovodski vrednosti kapitala, če za zadnji dan predpreteklega leta ta ni na voljo, oziroma osnovni kapital, če podatek o knjigovodski vrednosti ni na voljo;

2. vrednost obveznic izdajateljev s sedežem v Republiki Sloveniji se določi v višini nominalne vrednosti;

3. vrednost zakladnih menic, izdanih v Republiki Sloveniji, se določi v višini nominalne vrednosti;

4. vrednost brezkuponskih obveznic, pri katerih izdajatelj ob zapadlosti poleg glavnice izplača tudi obresti, se določi v višini nominalne vrednosti;

5. vrednost finančnih instrumentov izdajateljev s sedežem zunaj Republike Slovenije se določi po vrednosti, ki jo ugotovi skrbniška banka ali druga finančna institucija, ki za ponudnika INR opravlja storitve hrambe in vodenja teh finančnih instrumentov;

6. vrednost finančnih instrumentov, ki jih ni mogoče uvrstiti v nobeno od kategorij iz prejšnjih točk, se določi v višini zadnje znane tržne vrednosti ali v višini nabavne vrednosti, če tržna vrednost ni na voljo.

8. člen

(pogodba o INR in odprtje INR)

(1) Pogodba o INR je pogodba o storitvah vodenja INR in storitvah iz šestega odstavka 4. člena tega zakona, pri čemer je v pogodbi izrecno navedeno, da gre za pogodbo o INR.

(2) Pred sklenitvijo pogodbe o INR in odprtjem INR mora ponudnik INR pri Finančni upravi Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: FURS) preveriti, ali fizična oseba izpolnjuje pogoje iz prvega in tretjega odstavka 4. člena tega zakona.

(3) FURS sme ponudniku INR, ki podatke potrebuje za izpolnjevanje obveznosti iz prejšnjega odstavka in šestega odstavka 10. člena tega zakona, na podlagi njegovega pisnega obrazloženega zahtevka, v katerem morajo biti navedeni tudi podatki, ki omogočajo enolično identifikacijo fizične osebe, in sicer osebno ime in davčna številka ali EMŠO, razkriti podatek o rezidentskem statusu fizične osebe in podatek o tem, ali je fizična oseba že imetnica INR, oziroma ali je takšen račun odprla v preteklosti. Pridobivanje informacij po tem odstavku poteka na avtomatiziran način.

(4) Poleg informacij, ki so obvezne za opravljanje storitev borznega posredovanja ali gospodarjenja s finančnimi instrumenti, mora pogodba o INR vsebovati najmanj:

1. navedbo, da jo ureja ta zakon, in da se zanjo uporablja tudi določbe o pogodbi o borznem posredovanju ali pogodbi o gospodarjenju s finančnimi instrumenti, če niso v nasprotju s tem zakonom,

2. navedbo, da ima imetnik INR pravico, da kadarkoli odpove pogodbo ali da prekine vplačevanje vplačil iz prvega in drugega odstavka 5. člena tega zakona na INR ali da v skladu z 10. členom tega zakona zahteva mirovanje INR,

3. informacije o stroških in drugih nadomestilih, ki se plačujejo po pogodbi, ter načinu njihovega izračunavanja,

4. informacije o vrstah finančnih instrumentov, ki se lahko pridobivajo na INR, in omejitvah v zvezi z INR,

5. datum odprtja INR,

6. številko INR,

7. informacije o načinu ugotavljanja vrednosti finančnih instrumentov na INR,

8. izjavo fizične osebe, da nima že odprtega INR oziroma da ni sklenila pogodbe o INR z drugim ponudnikom INR, ali izjavo fizične osebe, da želi s sklenitvijo pogodbe o INR s ponudnikom INR nanj prenesti že odprti INR pri drugem ponudniku, ki vključuje podatke o drugem ponudniku in že odprtem INR,

9. določilo, da o vplačilih na INR in o izplačilih z INR odloča imetnik INR, razen če zakon določa drugače,

10. navedbo razlogov, iz katerih lahko ponudnik pisno odpove pogodbo skladno s 3. točko drugega odstavka 9. člena tega zakona.

(5) Pogodba o INR, ki vsebuje določbe, ki niso v skladu s tem zakonom, je nična.

(6) Pogodba o INR se lahko glede vsebine pravic in obveznosti pogodbenih strank sklicuje na splošne pogoje poslovanja ponudnika INR, če vsebuje pisno izjavo stranke, da so ji bili ti splošni pogoji poslovanja pred sklenitvijo pogodbe izročeni in da se je seznanila z njihovo vsebino.

(7) Pred sklenitvijo pogodbe o INR mora ponudnik INR fizično osebo seznaniti z informacijami o obdavčitvi donosa, doseženega s sredstvi INR, z dohodnino in postopkom izračuna dohodnine. Te informacije se zagotovijo na trajnem nosilcu podatkov, ki je dostopen fizični osebi. Enako mora ponudnik INR imetnike INR seznaniti s spremembami teh informacij, ki so nastale po sklenitvi pogodbe o INR.

(8) Z namenom podajanja preglednih, razumljivih in preprosto primerljivih informacij o stroških in nadomestilih, ki se zaračunavajo imetnikom INR, ponudnik INR enkrat letno, do konca decembra, javno objavi te informacije za tipske imetnike INR na svoji spletni strani. Podrobnejšo strukturo informacij predpiše agencija s podzakonskim aktom, pri čemer v zvezi s posameznimi tipskimi imetniki podrobneje razdeli naslednje karakteristike:

– vrste finančnih instrumentov, s katerimi imetniki INR najpogosteje trgujejo na INR, tipske naložbene strukture finančnih instrumentov na INR in povprečne vrednosti vplačil na INR v posameznem letu,

– nadomestila in stroške, povezane z INR, v skladu z Delegirano uredbo (EU) 2017/565 z dne 25. aprila 2016 o dopolnitvi Direktive 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z organizacijskimi zahtevami in pogoji poslovanja investicijskih podjetij ter opredeljenimi izrazi za namene navedene direktive (UL L št. 87 z dne 31. 3. 2017, str. 1), zadnjič spremenjeno z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2021/1254 z dne 21. aprila 2021 o popravku Delegirane uredbe (EU) 2017/565 o dopolnitvi Direktive 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z organizacijskimi zahtevami in pogoji poslovanja investicijskih podjetij ter opredeljenimi izrazi za namene navedene direktive (UL L str. 277 z dne 2. 8. 2021, str. 6), (v nadaljnjem besedilu: Delegirana uredba 2017/565/EU),

– nadomestila in stroški tipskega imetnika INR na letni ravni v zvezi s storitvami vodenja INR in storitvami upravljanja sredstev INR na način iz šestega odstavka 4. člena tega zakona, in sicer ločeno za izvajanje investicijskih storitev in pomožnih investicijskih storitev,

– posredni in neposredni ter vstopni in izstopni stroški z navedbo mesta objave dokumentov s ključnimi informacijami za vlagatelje v primeru finančnih instrumentov iz 5. točke prvega odstavka 7. člena tega zakona,

– druge okoliščine, ki najpogosteje vplivajo na višino stroškov in nadomestil.

(9) V primeru spremembe cenika nadomestil in stroškov mora ponudnik INR objavo posodobiti do konca tekočega četrtletja.

(10) V primeru spremembe cenika nadomestil in stroškov mora ponudnik INR o tem predhodno obvestiti imetnike INR vsaj 30 dni preden spremembe začnejo veljati. Če se imetnik INR ne strinja s spremembo cenika se lahko v roku iz prejšnjega stavka odloči za prenos k drugemu ponudniku INR ali za zaprtje INR v skladu s tem zakonom. Po preteku roka iz prvega

stavka tega odstavka ponudnik INR posodobljeni cenik javno objavi na svoji spletni strani.

9. člen

(odpoved pogodbe o INR)

(1) Imetnik INR lahko kadarkoli odpove pogodbo o INR s pisno izjavo, ki jo predloži ponudniku INR.

(2) Ponudnik INR pisno odpove pogodbo o INR v naslednjih primerih:

1. kadar imetnik INR preneha biti rezident Slovenije, na podlagi obvestila FURS iz šestega odstavka 13. člena tega zakona,

2. kadar je to potrebno zaradi zagotavljanja usklajenosti s predpisi s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ali trga finančnih instrumentov, ali

3. iz drugih utemeljenih razlogov, določenih v pogodbi o INR, pod pogojem, da ponudnik INR o teh razlogih predhodno pisno obvesti imetnika INR in imetnik INR v roku, ki ne sme biti krajši od 30 dni, ne odpravi razlogov za odpoved pogodbe o INR.

(3) Ob prejemu obvestila FURS iz šestega odstavka 13. člena tega zakona ponudnik INR obvesti imetnika INR, da ta lahko v roku 15 delovnih dni od prejema obvestila zahteva mirovanje INR v skladu z 10. členom tega zakona. Če imetnik INR v tem roku ne zahteva mirovanja INR, ponudnik INR odpove pogodbo o INR.

(4) V primeru iz 2. točke drugega odstavka tega člena ponudnik INR obvesti imetnika INR in določi rok, ki ne sme biti krajši od 30 dni, v katerem mora imetnik INR odpraviti ugotovljene kršitve ali nepravilnosti. Če imetnik INR v tem roku ne odpravi ugotovljenih kršitev ali nepravilnosti ali zahteva mirovanja INR, ponudnik INR odpove pogodbo o INR.

(5) Po prejemu pisne izjave iz prvega odstavka tega člena ali odpovedi pogodbe iz razlogov iz drugega odstavka tega člena, ponudnik INR:

1. če na INR ni finančnih instrumentov, najpozneje v petih delovnih dneh denarna sredstva na INR izplača imetniku INR na njegov transakcijski račun in zapre INR;

2. če so na INR finančni instrumenti, v treh delovnih dneh o tem obvesti imetnika INR. Za obveznost prodaje, postopek in roke prodaje ter izplačila denarnih sredstev se smiselno uporablja sedmi odstavek 7. člena tega zakona. Tako prejeta denarna sredstva ponudnik INR najpozneje v petih delovnih dneh izplača imetniku INR na njegov transakcijski račun ter zapre INR.

10. člen

(mirovanje INR)

(1) Imetnik INR, ki preneha biti rezident Slovenije, lahko ne glede na 1. točko drugega odstavka prejšnjega člena zahteva mirovanje INR, če na INR v trenutku podaje zahteve za mirovanje ni sredstev. Šteje se, da na INR v trenutku podaje zahteve za mirovanje ni sredstev, če je skupaj z zahtevo za mirovanje podana in v 15 dneh tudi izvršena zahteva za izplačilo z INR. Izplačilo z INR se v tem primeru lahko zahteva kot izplačilo v denarju ali kot prenos finančnih instrumentov z INR na trgovalni račun imetnika INR.

(2) V času mirovanja na INR ni dovoljeno izvajati transakcij ali vplačil. Denarna izplačila iz naslova korporacijskih dejanj na podlagi finančnih instrumentov, ki so bili na INR pred uvedbo mirovanja, se v času mirovanja INR nakažejo na transakcijski račun imetnika INR. Finančni instrumenti, pridobljeni v času mirovanja na podlagi korporacijskih dejanj na podlagi finančnih instrumentov, ki so bili na INR pred uvedbo mirovanja, se prodajo in nakažejo kot denarna sredstva na njegov transakcijski račun.

(3) Mirovanje INR lahko traja največ deset let od dneva, ko je bilo vzpostavljeno. Šteje se, da je bilo mirovanje INR vzpostavljeno z dnem podaje zahteve za mirovanje ali z dnem izpraznitve INR, če so na INR sredstva v trenutku podaje zahteve za mirovanje.

(4) Ponudnik INR mora v času mirovanja INR hraniti evidenco sredstev INR iz šestega odstavka 14. člena tega zakona.

(5) Če imetnik INR znova postane rezident Slovenije pred iztekom roka iz tretjega odstavka tega člena in želi prenehanje mirovanja, poda zahtevo za prenehanje mirovanja INR.

(6) Pred prenehanjem mirovanja INR mora ponudnik INR pri FURS preveriti, ali imetnik INR izpolnjuje pogoje iz prvega in tretjega odstavka 4. člena tega zakona.

(7) Če ni bila podana zahteva za prenehanje mirovanja INR in je pretekel rok iz tretjega odstavka tega člena, ponudnik INR zapre INR in o tem obvesti imetnika INR.

11. člen

(obremenitve, osebni stečaj, izvršba, dedovanje)

(1) Sredstva INR ne morejo biti predmet zastavne pravice, druge obremenitve ali posojanja, razen če je obremenitev na teh sredstvih nastala na podlagi akta, izdanega v sodnem ali upravnem postopku ali na podlagi zakona.

(2) Glede ravnanja v primeru osebnega stečaja imetnika INR oziroma izvršbe na sredstva INR se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja osebni stečaj, oziroma zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje, in zakona, ki ureja davčni postopek, o izvršbi na dolžnikova denarna sredstva in izvršbi na vrednostne papirje. Sklep o izvršbi izvrši ponudnik INR.

(3) Po prejemu pravnomočnega sklepa o dedovanju, v katerem je zapustnik imetnik INR, ponudnik INR za račun dediča, voliljemnika ali osebe, ki ju nadomesti po predpisih o dedovanju, ali druge osebe, ki uveljavlja kakšno pravico iz zapuščine:

1. v primeru, če na INR ni finančnih instrumentov, najpozneje v petih delovnih dneh denarna sredstva na INR izplača upravičencem na njihove transakcijske račune ter zapre INR zapustnika;

2. če so na INR finančni instrumenti:

a) na zahtevo upravičenca prenese finančne instrumente na njegov trgovalni račun, ali

b) če upravičenec ne zahteva prenosa ali če prenos ni mogoč, se finančni instrumenti prodajo po postopku, v rokih in po ceni ob smiselni uporabi sedmega odstavka 7. člena tega zakona.

(4) Po prenosu finančnih instrumentov na trgovalni račun upravičenca oziroma po izplačilu denarnih sredstev upravičencu, ponudnik INR zapre INR zapustnika.

12. člen

(prenos INR na drugega ponudnika INR)

(1) Imetnik INR lahko prenese INR na novega izbranega ponudnika INR na podlagi pisne zahteve za prenos, ki jo predloži ponudniku INR, pri katerem ima že odprt INR, ali v primeru izbrisa ponudnika INR iz registra ponudnikov INR.

(2) Pisna zahteva za prenos mora vsebovati:

1. opredelitev novega izbranega ponudnika INR, s katerim je sklenil novo pogodbo o INR, in

2. podatke o INR pri novem ponudniku INR, ki so potrebni za prenos sredstev INR in informacij v zvezi z imetnikovim INR.

(3) Pisna zahteva za prenos mora biti predložena ponudniku INR v 30 dneh od dneva sklenitve nove pogodbe o INR z novim izbranim ponudnikom INR.

(4) V primeru izbrisa ponudnika INR iz registra ponudnikov INR mora ponudnik INR v desetih delovnih dneh od dne, ko je bil z izbrisan seznanjen, obvestiti imetnike INR, s katerimi ima sklenjene pogodbe o vodenju INR, o tem, da ne izpolnjuje več pogojev po tem zakonu, ter o pravici imetnika INR do prenosa INR z vsemi sredstvi INR in informacijami v zvezi z INR, na novega izbranega ponudnika INR in posledicah, če z novim izbranim ponudnikom ne sklene nove pogodbe o INR.

(5) V primeru prenehanja ponudnika INR mora ponudnik INR:

1. naslednji delovni dan od vložitve predloga za izbris družbe iz sodnega registra oziroma od dne objave oklica o začetku stečajnega postopka obvestiti agencijo o prijavi pre-

nehanja družbe za vpis v sodni register oziroma objavi oklica o začetku stečajnega postopka,

2. v desetih delovnih dneh od vložitve predloga za izbris družbe iz sodnega registra oziroma od dne objave oklica o začetku stečajnega postopka obvestiti imetnike INR, za katere opravlja storitve vodenja INR, o tem, da ne bo več izpolnjeval pogojev po tem zakonu, ter o pravici prenosa INR imetnika, z vsemi sredstvi INR ter informacijami v zvezi z INR, na novega izbranega ponudnika INR in posledicah, če z novim izbranim ponudnikom ne sklenejo nove pogodbe o INR.

(6) Imetnik INR lahko v 30 dneh po prejemu obvestila iz četrtega odstavka tega člena sklene pogodbo o INR z novim izbranim ponudnikom INR in ponudniku INR, pri katerem ima že odprt INR, predloži pisno zahtevo za prenos iz prvega in drugega odstavka tega člena.

(7) Ponudnik INR v 30 dneh od dneva prejema pisne zahteve za prenos iz prvega in drugega odstavka tega člena prenese vsa sredstva na imetnikovem INR in informacije v zvezi z imetnikovim INR na INR imetnika pri novem izbranemu ponudniku INR. Pri prenosu sredstev iz prejšnjega stavka lahko ponudnik zaračuna le neposredne stroške, ki jih ima v zvezi s prenosom finančnih instrumentov na INR pri novem izbranem ponudniku, pri čemer je prenos brezplačen, če so na imetnikovem INR v času prenosa samo denarna sredstva. Nov izbrani ponudnik INR imetnika INR nemudoma obvesti o prejemu sredstev na INR in informacij iz enajstega odstavka tega člena.

(8) Pogodba, ki jo je imetnik INR sklenil s ponudnikom INR preneha veljati, ko so v skladu s prejšnjim odstavkom na INR pri novem izbranem ponudniku prenesena vsa sredstva INR in vse informacije v zvezi z INR.

(9) INR se šteje za prenesenega k novemu izbranemu ponudniku INR, ko so na INR pri novem ponudniku INR v skladu s sedmim odstavkom tega člena prenesena vsa sredstva INR in vse informacije v zvezi z INR.

(10) Če imetnik INR v 30 dneh po prejemu obvestila iz četrtega oziroma petega odstavka tega člena ne sklene pogodbe o INR z novim izbranim ponudnikom INR, ponudnik INR:

1. v primeru, če na INR ni finančnih instrumentov, najpozneje v petih delovnih dneh denarna sredstva na INR izplača imetniku INR na njegov transakcijski račun in zapre INR;

2. če so na INR finančni instrumenti, se ti finančni instrumenti prodajo po postopku, v rokih in po ceni ob smiselni uporabi sedmega odstavka 7. člena tega zakona.

(11) Informacije v zvezi z imetnikovim INR iz sedmega odstavka tega člena so:

1. stanje skupnega zneska vplačil imetnika INR iz prvega odstavka 5. člena tega zakona,

2. podatki, potrebni za ugotavljanje davčne osnove za plačilo dohodnine od izplačila z INR,

3. stanje denarnih sredstev na INR,

4. stanje finančnih instrumentov na INR,

5. evidenca transakcij na INR, vključno z nakupnimi in prodajnimi cenami finančnih instrumentov na INR,

6. vsi pretekli zaračunani stroški in nadomestila ter

7. druge pomembne informacije v zvezi z INR.

(12) V obdobju od predložitve pisne zahteve za prenos INR ponudniku INR iz prvega odstavka tega člena ali od izbisa ponudnika INR iz registra ponudnikov INR iz četrtega odstavka tega člena oziroma od prijave prenehanja družbe za vpis v register oziroma od dne objave oklica o začetku stečajnega postopka iz petega odstavka tega člena do zaprtja INR pri ponudniku INR in odprtja INR pri novem izbranem ponudniku, vplačevanje na INR ali trgovanje s finančnimi instrumenti na INR pri ponudniku INR in na INR pri novem izbranem ponudniku INR ni dovoljeno.

(13) Imetnik INR lahko prenese INR na novega izbranega ponudnika INR po preteku enega leta od odprtja INR oziroma od zadnjega prenosa INR, razen v primeru izbisa ponudnika INR iz registra ponudnikov INR iz četrtega odstavka tega člena ali prenehanja ponudnika INR iz petega odstavka tega člena.

13. člen

(evidenca INR)

(1) FURS vzpostavi, vodi in vzdržuje evidenco INR, ki je centralna, z davčnim registrom povezana informatizirana zbirka podatkov o INR.

(2) Evidenca INR vsebuje naslednje podatke:

1. osebno ime imetnika INR,

2. davčno številko imetnika INR,

3. številko INR,

4. datum odprtja INR,

5. datum prenosa INR na drugega ponudnika,

6. podatke o ponudnikih INR po obdobjih vodenja INR,

7. datum začetka mirovanja INR,

8. datum prenehanja mirovanja INR,

9. datum zaprtja INR,

10. podatek o tem, ali je imetnik INR v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, rezident Slovenije,

11. datum smrti imetnika INR in

12. druga pomembna dejstva v zvezi z INR in imetnikom INR.

(3) Podatke in spremembe podatkov iz 1. do 9. točke prejšnjega odstavka ponudnik INR sporoči FURS na avtomatiziran način najpozneje v dveh delovnih dneh od sklenitve posamezne pogodbe o INR oziroma najpozneje v dveh delovnih dneh od dne, ko je podatke pridobil oziroma bil z njimi seznanjen v okviru poslovanja z imetniki INR. Podatek iz 10. in 11. točke prejšnjega odstavka FURS pridobi s povezovanjem evidence INR z davčnim registrom na način, da se podatki prevzamejo iz davčnega registra in so s tem vpisani tudi v evidenco INR, pri čemer se v primeru sprememb podatkov v davčnem registru samodejno posodobijo tudi podatki vpisani v evidenci INR.

(4) V evidenci INR se osebni podatki iz drugega odstavka tega člena o osebah, ki se vpisujejo v evidenco INR, zbirajo, hranijo in nadalje obdelujejo zaradi pobiranja davkov in zaradi opravljanja drugih nalog, določenih s tem zakonom.

(5) Podatki glede posameznega INR se v evidenci INR hranijo še deset let po smrti imetnika INR. Po poteku tega roka se podatki arhivirajo v skladu s predpisi, ki urejajo arhivsko gradivo in arhive.

(6) FURS o tem, da je imetnik INR prenehal biti rezident Slovenije, najpozneje v treh delovnih dneh od vpisa spremembe v davčni register na avtomatiziran način obvesti ponudnika INR, ki vodi imetnikov INR.

14. člen

(ponudniki INR)

(1) Ponudnik INR je oseba, ki je v skladu s predpisi s področja trga finančnih instrumentov:

1. upravičena v Republiki Sloveniji na podlagi dovoljenja pristojnega organa oziroma v primeru osebe iz druge države članice EU na podlagi ustanovitve podružnice v Republiki Sloveniji ali na podlagi upravičenosti do neposrednega opravljanja storitev v Republiki Sloveniji opravljati investicijske storitve:

a) sprejemanja in posredovanja naročil v zvezi z enim ali več finančnimi instrumenti ali

b) izvrševanja naročil za račun strank ali

c) gospodarjenja s finančnimi instrumenti in

2. je vpisana v register ponudnikov INR iz 15. člena tega zakona

(2) Ponudnik INR ne sme ponujati odprtja INR kot del paketa z drugim produktom ali storitvijo.

(3) Ponudnik INR ne sme dajati posojil imetnikom INR za namen izvršitve vplačil na INR iz prvega in drugega odstavka 5. člena tega zakona ali za izvedbo enega ali več poslov s finančnimi instrumenti.

(4) Sredstva INR imetnika INR se v nobenem primeru ne smejo mešati z morebitnim drugim premoženjem tega imetnika INR pri ponudniku INR. Premoženje imetnikov INR in premoženje drugih strank ponudnika INR se vodi ločeno.

(5) Ponudnik INR vzpostavi in vzdržuje informacijski sistem, ki omogoča delovanje INR v skladu s tem zakonom.

(6) Za potrebe vodenja INR ponudnik INR vzpostavi posebno evidenco sredstev INR. Evidenca se vodi ločeno po posameznem imetniku INR in po podračunih iz prvega in drugega odstavka 5. člena tega zakona. V evidenco se poleg vplačil na INR, prilivov ter vračil preveč plačanega tujega davka na INR iz šestega odstavka 5. člena tega zakona, vračil vplačil, kot so opredeljena v zakonu, ki ureja dohodnino, na INR in izplačil z INR iz 6. člena tega zakona, vpisujejo tudi podatki o pridobitvah in odsvojitvah finančnih instrumentov, stroških in nadomestilih ter o dohodnini od dohodka z INR.

(7) Za potrebe davčnih postopkov ponudnik INR hrani evidenco iz prejšnjega odstavka v obdobju in na način, kot je določeno za hrambo dokumentacije v zakonu, ki ureja davčni postopek, za potrebe nadzora s strani agencije pa najmanj pet let po zaprtju INR, po tem roku pa se podatki arhivirajo in hranijo v skladu s predpisi, ki urejajo arhivsko gradivo in arhive.

(8) Ponudnik INR mora podatke iz evidence iz šestega odstavka tega člena na zahtevo poslati imetniku INR, ne glede na to, ali ima imetnik pri ponudniku še odprt INR v času, ko je podana zahteva.

(9) Ponudnik INR imetniku INR zaračunava stroške in nadomestila, povezana z vodenjem in upravljanjem INR ter vzdrževanjem stanj enkrat letno za preteklo leto. Ponudnik INR mora zagotoviti predhodno razkritje vseh pričakovanih stroškov in nadomestil pred izvedbo transakcije ali začetkom uporabe storitve ter vsaj enkrat letno seznaniti imetnika INR s stanjem sredstev na INR in poročilom o dejanskih stroških, skupaj z njihovim vplivom na donosnost naložb. Kadar ponudnik INR za imetnika INR upravlja INR na način, da zanj opravlja storitev gospodarjenja s finančnimi instrumenti, mora imetnika INR s stanjem sredstev na INR in poročilom o dejanskih stroških, skupaj z njihovim vplivom na donosnost naložb, seznanjati v skladu s 60. členom Delegirane uredbe 2017/565/EU.

(10) Za vrednotenje finančnih instrumentov pri poročanju o stanju sredstev na INR iz prejšnjega odstavka se uporabljajo pravila vrednotenja iz enajstega in dvanajstega odstavka 7. člena tega zakona.

(11) Pošiljanje podatkov imetniku INR na podlagi osmega in devetega odstavka tega člena v elektronski obliki je brezplačno.

(12) V času mirovanja INR ali v času, ko na INR ni sredstev, ponudnik INR imetniku INR ne sme zaračunati nobenih stroškov ali nadomestil, povezanih z vodenjem, upravljanjem ali vzdrževanjem stanj INR.

(13) Ponudnik INR, ki je agencijo v skladu s 1. točko petega odstavka 12. člena tega zakona obvestil o prijavi prenehanja družbe za vpis v sodni register oziroma o objavi oklica o začetku stečajnega postopka, od prijave oziroma objave oklica dalje ne sme sklopiti pogodb o INR.

15. člen

(register ponudnikov INR)

(1) Agencija vzpostavi, vodi in vzdržuje register ponudnikov INR, ki je enotna informatizirana zbirka podatkov o ponudnikih INR.

(2) Oseba, ki agenciji pošlje vlogo za vpis v register ponudnikov INR, se vpiše v register ponudnikov INR, če:

1. izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka 14. člena tega zakona in

2. je agencija izdala odločbo o vpisu osebe v register ponudnikov INR.

(3) Oseba, ki agenciji pošlje vlogo za vpis v register ponudnikov INR, mora v vlogi navesti svojo davčno številko. Če osebi davčna številka v Republiki Sloveniji še ni bila dodeljena, jo mora pridobiti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo.

(4) Oseba s sedežem v drugi državi članici, ki zahteva vpis v register ponudnikov INR, mora v svoji vlogi:

1. dokazati vzpostavljen informacijski sistem za vodenje evidenc, poročanje in elektronsko izmenjavo podatkov z agencijo;

2. imenovati pooblaščenca za vročitve v Republiki Sloveniji in

3. se pisno zavezati, da bo zagotavljala pregled dokumentacije za potrebe nadzora.

(5) Agencija o zahtevi za vpis v register ponudnikov INR odloči z odločbo po postopku odločanja o izdaji dovoljenja po zakonu, ki ureja trg finančnih instrumentov.

(6) Za namen vodenja registra ponudnikov INR se v registru za vsakega ponudnika INR iz prvega odstavka tega člena zbirajo, hranijo in nadalje obdelujejo naslednji podatki:

1. enolična mednarodna identifikacijska številka pravne osebe udeleženke v finančnih transakcijah (LEI koda), ki je zahtevala vpis v register,

2. davčna številka ponudnika INR,

3. firma in sedež pravne osebe,

4. informacija o investicijskih storitvah, za katere je ponudnik INR pridobil dovoljenje pristojnega organa ter na podlagi katerih lahko ponuja storitev vodenja INR v skladu s tem zakonom,

5. datum vpisa v register ponudnikov INR,

6. datum izbrisa iz registra ponudnikov INR in

7. podatki o prijavi prenehanja družbe za vpis v sodni register oziroma objavi oklica o začetku stečajnega postopka iz 1. točke petega odstavka 12. člena tega zakona.

(7) Agencija omogoča brezplačno javno dostopnost registra ponudnikov INR na svoji spletni strani.

(8) Ponudnik INR vnaprej pisno obvesti agencijo o dejstvu, da ne izpolnjuje več pogojev za vpis v register oziroma da je prenehal opravljati storitve, povezane z vodenjem INR, sicer pa najpozneje naslednji delovni dan po dnevu nastopa dejstva neizpolnjevanja pogojev oziroma prenehanja opravljanja storitev.

(9) Agencija z odločbo izbriše osebo iz registra ponudnikov INR:

1. na podlagi obvestila iz prejšnjega odstavka,

2. če v postopku nadzora nad poslovanjem v zvezi z INR in ponudnikom INR po tem delu zakona ugotovi, da ponudnik INR ne izpolnjuje več pogojev za vpis v register,

3. če ponudnik INR v postopku nadzora nad poslovanjem v zvezi z INR ne sodeluje, zlasti, če v določenem roku ne pošlje zahtevanih informacij, dokumentacije ali drugih podatkov, potrebnih za izvedbo nadzora, podaja nepopolne, zavajajoče ali napačne podatke, onemogoča vpogled v poslovne knjige, evidence ali druge pomembne dokumente,

4. če v postopku nadzora nad poslovanjem v zvezi z INR in ponudnikom INR po tem delu zakona ugotovi, da je ponudnik INR:

a) storil hujši prekršek iz 18. člena tega zakona ali

b) v obdobju 24 mesecev najmanj trikrat storil prekršek iz drugega odstavka 17. člena tega zakona,

5. na podlagi obvestila FURS o tem, da je ponudnik INR storil prekršek po zakonu, ki ureja davčni postopek, katerega narava je posebno huda, ali informacije o tem, da je sodišče ponudnika INR ali odgovorno osebo ponudnika pravnomočno spoznalo za krivega kaznivega dejanja v zvezi z davki.

(10) Zoper odločbo agencije o vpisu osebe v register ponudnikov INR iz tretjega odstavka tega člena ali o izbrisu ponudnika INR iz registra ponudnikov INR iz prejšnjega odstavka ni pritožbe, mogoč pa je upravni spor.

(11) Ponudnik INR, ki je bil izbrisan iz registra ponudnikov v skladu z devetim odstavkom tega člena, po izbrisu iz registra ne sme nadaljevati s sklepanjem novih pogodb o INR.

(12) Agencija o vpisih v register ponudnikov INR in izbrisih iz njega redno obvešča FURS v treh delovnih dneh po nastanku spremembe.

16. člen

(nadzor)

(1) Agencija je pristojna za izvajanje nadzora nad poslovanjem v zvezi z INR in ponudniki INR po tem delu zakona.

(2) Za nadzor iz prejšnjega odstavka se uporabljajo predpisi, ki urejajo trg finančnih instrumentov, razen če ta zakon določa drugače.

(3) Za izvajanje nalog po tem zakonu agencija zaračunava takse in nadomestila v skladu s svojo tarifo.

TRETJI DEL KAZENSKÉ DOLOČBE

17. člen

(kršitve tega dela zakona)

(1) Z globo od 25.000 do 250.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če ponuja ali opravlja storitve vodenja INR ali ponuja ali opravlja upravljanje sredstev na INR in ne izpolnjuje pogojev iz prvega odstavka 14. člena tega zakona.

(2) Z globo od 25.000 do 250.000 eurov se za prekršek kaznuje ponudnik INR, če:

1. ne zavrne vplačila na INR (peti odstavek 5. člena);
2. izplača sredstva INR v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 6. člena tega zakona;
3. izvede prenos finančnih instrumentov na drug INR v nasprotju s tretjim odstavkom 6. člena tega zakona;
4. ne upošteva omejitev glede finančnih instrumentov na INR (7. člen);

5. ne proda finančnih instrumentov na INR v skladu z sedmim in devetim odstavkom 7. člena, petim odstavkom 9. člena, tretjim odstavkom 11. člena in desetim odstavkom 12. člena tega zakona;

6. pogodba o INR ne vsebuje vsebin iz prvega in četrtega odstavka 8. člena tega zakona ali vsebuje določbe, ki niso v skladu s tem zakonom;

7. pred sklenitvijo pogodbe o INR ne seznanji fizičnih oseb z informacijami iz sedmega odstavka 8. člena tega zakona;

8. na svoji spletni strani ne zagotavlja pravilno izračunanih in prikazanih tipskih primerov stroškov ali jih ne zagotavlja v predpisani obliki, kot je določeno s podzakonskim aktom agencije iz osmega odstavka 8. člena tega zakona;

9. ne odpove pogodbe o INR v primerih, navedenih v drugem odstavku 9. člena;

10. sprejme vplačila, omogoči ali izvede trgovanje s finančnimi instrumenti v nasprotju z drugim odstavkom 10. člena ali dvanajstim odstavkom 12. člena tega zakona;

11. uveljavlja pravico zavarovanja na sredstvih INR v nasprotju s prvim odstavkom 11. člena tega zakona;

12. ne obvesti imetnikov INR, kot je določeno v četrtem odstavku in 2. točki petega odstavka 12. člena tega zakona;

13. ne izvede prenosa sredstev in informacij glede INR (sedmi odstavek 12. člena);

14. ponuja odprtje INR v paketu z drugim produktom ali storitvijo (drugi odstavek 14. člena);

15. daje posojila imetnikom INR (tretji odstavek 14. člena);

16. ne vzpostavi in vzdržuje posebne evidence sredstev INR (šesti odstavek 14. člena);

17. ne pošlje podatkov iz evidence iz šestega odstavka 14. člena tega zakona na zahtevo imetnika INR (osmi odstavek 14. člena);

18. zaračuna letne stroške in nadomestila v nasprotju z devetim odstavkom 14. člena tega zakona;

19. zaračuna stroške in nadomestila v času mirovanja INR (enajsti in dvanajsti odstavek 14. člena);

20. sklene pogodbo o INR po tem, ko je agencijo obvestil o prijavi prenehanja družbe za vpis v sodni register oziroma o objavi oklica o začetku stečajnega postopka (trinajsti odstavek 14. člena).

(3) Z globo od 2.500 do 10.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba ponudnika INR, če stori prekršek iz prvega ali drugega odstavka tega člena.

18. člen

(hujše kršitve tega dela zakona)

(1) Z globo od 100.000 do 750.000 eurov se za hujši prekršek kaznuje ponudnik INR, če:

1. vsaj trikrat v obdobju 12 mesecev krši pravila o vplačilih in omejitvah iz 5. člena tega zakona;

2. vsaj trikrat v obdobju 12 mesecev krši pravila o dovoljenih finančnih instrumentih iz 7. člena tega zakona;

3. omogoči odprtje INR osebi, ki že ima odprt INR pri drugem ponudniku INR v nasprotju s tretjim odstavkom 4. člena tega zakona, razen v primeru prenosa INR na novega ponudnika INR v skladu z 12. členom tega zakona;

4. ne izvede prenosa sredstev in informacij na novega ponudnika INR v skladu z 12. členom tega zakona, zaradi česar so ogrožena sredstva imetnikov INR;

5. ne zagotovi ločenega vodenja sredstev imetnika INR od drugega premoženja tega imetnika INR ali drugih strank ponudnika INR tako, da krši četrty odstavek 14. člena tega zakona;

6. ne vzpostavi ali ne vzdržuje ustreznega informacijskega sistema iz petega odstavka 14. člena tega zakona, zaradi česar je onemogočeno pravilno delovanje INR ali izpolnjevanje davčnih obveznosti;

7. pošlje napačne ali zavajajoče podatke v evidenco INR iz šestega odstavka 14. člena tega zakona;

8. nadaljuje s sklepanjem novih pogodb o INR v nasprotju z enajstim odstavkom 15. člena tega zakona po tem, ko je bil skladno z devetim odstavkom 15. člena tega zakona, z odločbo agencije izbrisan iz registra ponudnikov.

(2) Če se ponudnik INR po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, se kaznuje z globo od 300.000 do 1.500.000 eurov.

(3) Z globo od 7.500 do 30.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba ponudnika INR, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

19. člen

(prekrškovni organ)

Prekrškovni organ, ki vodi postopke in odloča o prekrških iz tega zakona, je agencija.

20. člen

(višina globe v hitrem prekrškovnem postopku)

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem prekrškovnem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od zneska najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

ČETRTI DEL SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ZAKONOV

I. Zakon o dohodnini

21. člen

V Zakonu o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19, 66/19, 39/22, 132/22 – odl. US, 158/22, 131/23 – ZORZFS, 104/24 in 22/25 – ZZZRO-1) se za 14. členom doda nov 14.a člen, ki se glasi:

»14.a člen

(vir dohodka z individualnega naložbenega računa)

Dohodek z individualnega naložbenega računa (v nadaljnjem besedilu: INR) po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune, ima vir v Sloveniji.◀

22. člen

V 80. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Dohodek iz kapitala po tem poglavju vključuje:

1. obresti,
2. dividende,

3. dobiček iz kapitala in
4. dohodek z INR.«.

23. člen

V 81. členu se za petim odstavkom doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Ne glede na druge odstavke tega člena se obresti, dosežene na podlagi sredstev INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune, obdavčijo, kot je določeno v poglavju 6.4 Dohodek z INR.«.

24. člen

V 88. členu se v prvem odstavku na koncu doda stavek, ki se glasi: »Za dan pridobitve iz prejšnjega stavka se za diskontiran dolžniški vrednostni papir, pridobljen s prenosom z INR v skladu z zakonom, ki ureja individualne naložbene račune, šteje datum prenosa na trgovni račun.«.

25. člen

V 90. členu se za četrtem odstavkom doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Ne glede na druge odstavke tega člena se dividende, dosežene na podlagi sredstev INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune, obdavčijo, kot je določeno v poglavju 6.4 Dohodek z INR.«.

Dosedanja peti in šesti odstavek postaneta šesti in sedmi odstavek.

26. člen

V 92. členu se za besedilom člena, ki postane prvi odstavek, doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Ne glede na prejšnji odstavek se dobiček iz kapitala iz 2. in 3. točke 93. člena tega zakona, dosežen z odsvojitvijo kapitala z INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune, obdavči, kot je določeno v poglavju 6.4 Dohodek z INR.«.

27. člen

V 98. členu se za desetim odstavkom doda nov enajsti odstavek, ki se glasi:

»(11) Ne glede na prvi odstavek tega člena se, kadar je zavezanec pridobil kapital s prenosom finančnih instrumentov z INR na svoj trgovni račun v skladu z zakonom, ki ureja individualne naložbene račune, za nabavno vrednost kapitala šteje vrednost tega kapitala, upoštevana pri izračunu dohodka z INR.«.

28. člen

V 101. členu se za šestim odstavkom doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Ne glede na prvi odstavek tega člena se, kadar je zavezanec pridobil kapital s prenosom finančnih instrumentov z INR na svoj trgovni račun v skladu z zakonom, ki ureja individualne naložbene račune, za čas pridobitve kapitala šteje datum prenosa na trgovni račun.«.

29. člen

Za 104. členom se dodajo naslov novega 6.4 poglavja ter novi 104.a, 104.b, 104.c in 104.č člen, ki se glasijo:

»6.4. Dohodek z INR

104.a člen

(dohodek z INR)

(1) Dohodek po tem poglavju zakona je donos, dosežen s sredstvi INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune.

(2) Ne glede na 15. člen tega zakona je dohodek po tem poglavju zakona dosežen, ko je opravljeno izplačilo z INR v skladu z zakonom, ki ureja individualne naložbene račune.

(3) Šteje se, da je dohodek imetnika INR po tem poglavju zakona dohodek z INR imetnika INR tudi, kadar je izplačan drugi osebi, ki je upravičena do izplačila z INR na podlagi zakona.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek se šteje, da je dohodek z INR, ki je zaradi smrti imetnika INR izplačan dediču, volilojemalecu ali osebi, ki ju nadomesti po predpisih o dedovanju, dohodek z INR dediča, volilojemaleca ali osebe, ki ju nadomesti po predpisih o dedovanju.

(5) Tuji davek od dohodka, doseženega na podlagi sredstev INR, vrnjen zavezancu, a ne na INR, se šteje za izplačilo dohodka z INR.

(6) Zavezanec o vračilu iz prejšnjega odstavka obvesti ponudnika INR in davčni organ, kot je določeno z zakonom, ki ureja davčni postopek. Znesek tako vrnjenega tujega davka se šteje za izplačan z INR naslednji dan po dnevu, ko ponudnik INR prejme obvestilo zavezanca.

(7) Dohodek po tem poglavju zakona se ne šteje za izplačan, če zavezanec prenese INR na drugega ponudnika v skladu z zakonom, ki ureja individualne naložbene račune.

104.b člen

(oprostitiv)

(1) Dohodnina se ne plača pri prvem izplačilu z INR, ki je opravljeno po preteku najmanj 15 let od dne odprtja INR, če v obdobju pred tem ni prišlo do izplačila z INR, in pri izplačilu z INR, ki je opravljeno najmanj 15 let po zadnjem predhodnem izplačilu z INR. Za namene izvajanja tega člena se vračilo tujega davka iz petega odstavka 104.a člena tega zakona ne šteje za izplačilo dohodka z INR.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se v primeru izplačila z INR zaradi smrti imetnika dohodnina ne plača, če v 15 letih do dneva smrti imetnika INR ni bilo izplačila z INR.

104.c člen

(davčna osnova)

(1) Davčna osnova je izplačan donos. Donos je pozitivna razlika med vrednostjo sredstev na INR na dan nastanka davčne obveznosti in zneskom vplačil na dan nastanka davčne obveznosti. Izplačilo z INR, ki presega donos, je vračilo vplačil.

(2) Vrednost sredstev na INR je seštevok denarnih sredstev na INR in vrednosti drugih sredstev na INR po primerljivih tržnih cenah. Pri določanju primerljivih tržnih cen drugih sredstev na INR se sklenjeni posli nakupa in prodaje upoštevajo, kot da so bili poravnani na dan sklenitve posla.

(3) Znesek vplačil na dan nastanka davčne obveznosti je seštevok vseh vplačil denarnih sredstev na INR in vrednosti vplačil drugih sredstev na INR po primerljivih tržnih cenah do dneva nastanka davčne obveznosti, zmanjšan za izplačila z INR do dneva nastanka davčne obveznosti, ki so vračilo vplačil.

(4) Za izplačilo z INR se šteje izplačilo, kot je opredeljeno v zakonu, ki ureja individualne naložbene račune. Znesek izplačila je izplačilo denarnih sredstev z INR ali znesek izplačil drugih sredstev z INR, ki so bila prenesena z INR, po primerljivih tržnih cenah.

104.č člen

(posebna pravila)

(1) Primerljiva tržna cena posameznega finančnega instrumenta na INR, sprejetega v trgovanje na borznem trgu v Sloveniji ali na organiziranem trgu v drugi državi, je enaka zaključni ceni finančnega instrumenta prejšnjega trgovanja dne. Zaključna cena je enaka zadnji ceni, ki jo je finančni instrument registriral na borznem ali organiziranem trgu prejšnji dan. Če je instrument sprejet v trgovanje na borznem trgu v Sloveniji in se z njim trguje tudi na organiziranem trgu v drugi državi, se primerljiva tržna cena finančnih instrumentov določi upoštevaje zaključno ceno finančnega instrumenta na trgu z večjo likvidnostjo instrumenta.

(2) Pri določanju primerljive tržne cene posameznega finančnega instrumenta na INR, s katerim se trguje v večstranskem sistemu trgovanja, se smiselno uporabljajo določbe prejšnjega odstavka. Če zaključna cena finančnega instrumenta

prejšnjega trgovalnega dne ni na voljo, se primerljiva tržna cena posameznega finančnega instrumenta na INR določi z upoštevanjem ustrezne referenčne cene finančnega instrumenta.

(3) Primerljiva tržna cena posamezne enote kolektivnega naložbenega podjetja za vlaganje v prenosljive vrednostne papirje na INR se določi upoštevaje zadnjo objavljeno vrednost enote premoženja kolektivnega naložbenega podjetja.

(4) Primerljiva tržna cena posameznega finančnega instrumenta, ki ni finančni instrument iz prvega do tretjega odstavka tega člena, se določi v skladu z dvanajstim odstavkom 7. člena zakona, ki ureja individualne naložbene račune.

(5) Primerljiva tržna cena finančnega instrumenta na INR in denarna sredstva na INR v tuji valuti se preračunajo v eure po tečaju, ki ga objavlja Banka Slovenije. Preračun se opravi po tečaju, ki velja na dan izplačila z INR.

(6) Tuji davek od dohodka, vrnjen v tuji valuti zavezancu, a ne na INR, se preračuna v eure po tečaju, ki ga objavlja Banka Slovenije. Preračun se opravi po tečaju, ki velja na dan prejema vračila.

(7) Dohodki, doseženi na podlagi sredstev na INR v času mirovanja INR ali po zaprtju INR, se obdavčijo tako, kot da niso bili doseženi na podlagi sredstev na INR.

(8) Če so ob prenehanju rezidentskega statusa imetnika INR na INR sredstva, se šteje, da je dohodek iz sredstev INR imetnik INR dosegel kot rezident Slovenije.«.

30. člen

V 105. členu se za četrtim odstavkom doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Ne glede na druge odstavke tega člena se drugi dohodki, doseženi na podlagi sredstev na INR, obdavčijo, kot je določeno v poglavju 6.4 Dohodek z INR.«.

31. člen

V 132. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Od dohodka iz kapitala iz 1. do 3. točke prvega odstavka 80. člena tega zakona se dohodnina izračuna in plača od davčne osnove, ugotovljene v skladu z določbami poglavij III.6.1 do III.6.3 tega zakona, po 25 % stopnji in se šteje kot dokončni davek.«.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Od dohodka iz kapitala iz 4. točke prvega odstavka 80. člena tega zakona se dohodnina izračuna in plača od davčne osnove, ugotovljene v skladu z določbami III.6.4 poglavja tega zakona, po 15 % stopnji in se šteje kot dokončni davek.«.

32. člen

Za 135. členom se doda nov a135.a člen, ki se glasi:

»a135.a člen

(izračun in plačilo dohodnine od dohodka z INR)

(1) Dohodnina od dohodka z INR se izračuna in plača v rokih in na način, določen s tem zakonom in z zakonom, ki ureja davčni postopek.

(2) Izračun dohodnine od dohodka z INR se opravi na podlagi davčnega obračuna z davčnim odtegljajem. Izračun dohodnine z davčnim odtegljajem je zavezan opraviti ponudnik INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune.

(3) Plačilo dohodnine od dohodka z INR se opravi na podlagi davčnega obračuna z davčnim odtegljajem. Plačilo dohodnine z davčnim odtegljajem je zavezan opraviti ponudnik INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune.«.

33. člen

V 136. členu se za četrtim odstavkom doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Za tuje dohodke iz prvega odstavka tega člena se ne štejejo dohodki, vključeni v donos INR iz drugega stavka prvega odstavka 104.c člena tega zakona.«.

II. Zakon o davčnem postopku

34. člen

V Zakonu o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 22/14 – odl. US, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16, 69/17, 13/18 – ZJF-H, 36/19, 66/19, 145/20 – odl. US, 203/20 – ZIUPOPDVE, 39/22 – ZFU-A, 52/22 – odl. US, 87/22 – odl. US, 163/22, 109/23 – odl. US, 131/23 – ZORZFS in 100/24) se za 58. členom doda nov 58.a člen, ki se glasi:

»58.a člen

(ponudnik INR kot plačnik davka)

Za plačnika davka se šteje tudi ponudnik INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune, ki ni plačnik davka po 58. členu tega zakona.«.

35. člen

V 325. členu se za enajstim odstavkom dodata nova dva-najsti in trinajsti odstavek, ki se glasita:

»(12) Ne glede na prejšnje odstavke tega člena dohodnino od dohodka z INR izračuna ponudnik INR kot davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. Ponudnik INR mora davčni odtegljaj izračunati in odtegniti hkrati z obračunom dohodka z INR, plačati pa najpozneje v petih dneh od izplačila dohodka.

(13) V primeru prenosa finančnih instrumentov z INR na trgovalni račun, ko na INR ni dovolj denarnih sredstev davčnega zavezanca za plačilo davčnega odtegljaja, ponudnik INR ob prenosu finančnih instrumentov z INR na trgovalni račun zadrži del finančnih instrumentov, ki ob prenosu skupaj z denarnimi sredstvi zadostujejo za celotno plačilo davčnega odtegljaja od dohodka z INR, in jih proda, pri čemer ima davčni zavezanec pravico odločiti, kateri finančni instrumenti se zadržijo.«.

36. člen

Za 329.b členom se doda nov 329.c člen, ki se glasi:

»329.c člen

(obveščanje o vračilu tujega davka imetniku INR)

(1) Če se imetniku INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune, vrne tuji davek od dohodka, a ne na INR, mora imetnik INR o vračilu pisno obvestiti ponudnika INR in davčni organ v sedmih dneh od prejema vračila. V obvestilu mora navesti osebne in druge podatke, ki omogočajo njegovo identifikacijo in identifikacijo INR, podatke o dohodku, od katerega je bil plačan tuji davek, znesku vrnjenega tujega davka in času vračila.

(2) Podatke, ki jih mora imetnik INR navesti v pisnem obvestilu iz prejšnjega odstavka, določi minister, pristojen za finance.«.

37. člen

335. člen se spremeni tako, da se glasi:

»335. člen

(davčni odtegljaj)

Davčni odtegljaj je dohodnina, ki sta jo v skladu s 1. točko prvega odstavka 325. člena tega zakona dolžan izračunati, odtegniti in plačati plačnik davka za davčnega zavezanca od obresti, dividend ali dohodka iz oddajanja premoženja v najem in ponudnik INR od dohodka z INR, od katerih se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, in s tem zakonom plačuje dohodnina z davčnim odtegljajem.«.

38. člen

Za 338. členom se doda nov 338.a člen, ki se glasi:

»338.a člen

(avtomatično dajanje podatkov ponudnikov INR)

(1) Ponudnik INR mora davčnemu organu sporočiti podatke, potrebne za identifikacijo imetnikov INR, INR in ponudnika INR.

(2) Ponudnik INR za vsakega imetnika INR sporoči naslednje podatke:

- a) osebno ime,
 - b) datum rojstva,
 - c) davčno številko,
 - č) številko INR,
 - d) datum sklenitve pogodbe o INR,
 - e) datum sklenitve pogodbe o INR zaradi prenosa INR z drugega ponudnika INR,
 - f) datum začetka mirovanja INR,
 - g) datumu prenehanja pogodbe o INR,
 - h) datum prenehanja pogodbe zaradi prenosa INR na drugega ponudnika INR,
 - i) zneske vplačil na INR v davčnem letu po datumih vplačil (ločeno po vrsti vplačil),
 - j) stanje seštevka vseh vplačil na INR po stanju na dan 31. decembra davčnega leta,
 - k) zneske izplačil z INR v davčnem letu po datumih izplačil,
 - l) vrednost sredstev na INR na dan vsakega izplačila,
 - m) stanje vplačil na INR na dan vsakega izplačila.
- (3) Ponudniki INR morajo podatke iz tega člena sporočiti davčnemu organu do 31. januarja tekočega davčnega leta za preteklo davčno leto.«.

39. člen

V 394. členu se na koncu 7. točke pika nadomesti s podpičjem in doda nova 8. točka, ki se glasi:

»8. ne obvesti pisno davčnega organa o vračilu tujega davka od dohodka, ki se ne vrne na INR, ali ga ne obvesti v predpisanem roku (prvi odstavek 329.c člena).«.

40. člen

V 397. členu se v prvem odstavku v 6. točki besedilo »prvi, tretji in četrti odstavek 325. člena« nadomesti z besedilom »prvi, četrti in dvanajsti odstavek 325. člena«.

V 33. točki se za besedilom »338. člen« dodata vejica in besedilo »338.a člen«.

III. Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev

41. člen

V Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US, 88/16, 61/17 – ZUPŠ, 75/17, 77/18, 47/19, 189/20 – ZFRO, 54/22 – ZUPŠ-1, 76/23 – ZŠolPre-1B, 122/23 – ZŠtip-1C in 22/25 – ZZZRO-1) se v 51. členu v drugem odstavku na koncu 28. točke pika nadomesti z vejico in doda nova 29. točka, ki se glasi:

»29. ponudnikov individualnih naložbenih računov (v nadaljnjem besedilu: INR) po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune – podatke iz posebne evidence sredstev INR o imetniku INR ter o sredstvih na tem računu.«.

PETI DEL PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

42. člen

(vplačilo v obliki delnic ZSPVZZ)

(1) Ne glede na četrti in peti odstavek 5. člena tega zakona lahko imetnik INR vplačilo na INR opravi v obliki delnic, ki jih je pridobil kot upravičenec do deleža pri preoblikovanju Vzajemne d.v.z. v delniško družbo po Zakonu o statusnem preoblikovanju Vzajemne zdravstvene zavarovalnice d.v.z. (Uradni list RS, št. 131/23; v nadaljnjem besedilu: ZSPVZZ). Vplačilo se mora opraviti v roku za prevzem delnic, ki jih fiduciarno

hrani Centralna klirinško depotna družba. Za te delnice se ne uporablja drugi odstavek 23. člena ZSPVZZ.

(2) Znesek vplačila na INR, opravljenega v obliki delnic, ki jih je zavezanec pridobil na INR kot upravičenec do deleža pri preoblikovanju Vzajemne d.v.z. v delniško družbo po ZSPVZZ, je enak nominalni vrednosti delnic, če v času vplačila na INR delnice niso sprejete v trgovanje na borznem trgu. Če so v času vplačila na INR delnice sprejete v trgovanje na borznem trgu, se znesek vplačila na INR določi upoštevaje zaključno ceno delnice prejšnjega trgovalnega dne.

(3) Primerljiva tržna cena delnice, ki jo je zavezanec pridobil na INR kot upravičenec do deleža pri preoblikovanju Vzajemne d.v.z. v delniško družbo po ZSPVZZ, če delnica v času določanja primerljive tržne cene delnice ni sprejeta v trgovanje na borznem trgu, enaka nominalni vrednosti delnice. Če je delnica v času določanja primerljive tržne cene delnica sprejeta v trgovanje na borznem trgu, se primerljiva tržna cena delnice določi v skladu s prvim odstavkom novega 104.č člena Zakona o dohodnini.

43. člen

(izdaja predpisov)

(1) Agencija izda podzakonski akt iz osmega odstavka 8. člena tega zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Minister, pristojen za finance, izda predpis iz drugega odstavka novega 329.c člena Zakona o davčnem postopku v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

44. člen

(roki za vzpostavitev evidenc)

(1) FURS vzpostavi evidence INR iz 13. člena tega zakona najkasneje v devetih mesecih po uveljavitvi zakona.

(2) Agencija vzpostavi register ponudnikov INR iz prvega odstavka 15. člena tega zakona najkasneje v devetih mesecih po uveljavitvi zakona.

45. člen

(začetek veljavnosti in uporabe)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne devet mesecev po uveljavitvi.

Št. 450-12/25-4/15

Ljubljana, dne 27. maja 2025

EPA 2080-IX

Državni zbor
Republike Slovenije
Danijel Krivec
podpredsednik

1573. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora (ZOPNI-B)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena Ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora (ZOPNI-B)

Razglaszam Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora (ZOPNI-B),

ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 23. maja 2025.

Št. 003-02-1/2025-130

Ljubljana, dne 31. maja 2025

Nataša Pirc Musar
predsednica
Republike Slovenije

ZAKON

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ODVZEMU PREMOŽENJA NEZAKONITEGA IZVORA (ZOPNI-B)

1. člen

V Zakonu o odvzemu premoženja nezakonitega izvora (Uradni list RS, št. 91/11, 25/14 in 53/18 – odl. US) se v 4. členu v 8. točki črtata besedilo »ali registrirani istospolni partnerski skupnosti« in besedilo »posvojitelj ali posvojenec«, beseda »oskrbovanec« pa se nadomesti z besedo »varovanec«.

10. točka se spremeni tako, da se glasi:

»10. »Kataloško kaznivo dejanje« je v Kazenskem zakoniku (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16, 27/17, 23/20, 91/20, 95/21, 186/21, 105/22 – ZZNŠPP, 16/23 in 107/24 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: KZ-1) določeno kaznivo dejanje:

- terorizma (108. člen KZ-1),
- potovanja v tujino z namenom terorizma (108.a člen KZ-1),
- financiranja terorizma (109. člen KZ-1),
- spravljanja v suženjsko razmerje (112. člen KZ-1),
- trgovine z ljudmi (113. člen KZ-1),
- zlorabe prostitucije (175. člen KZ-1),
- prikazovanja, izdelave, posesti in posredovanja pornografskega gradiva (drugi, tretji in četrti odstavek 176. člena KZ-1),
- proizvodnje in prometa škodljivih sredstev za zdravljenje (prvi, drugi, četrti in peti odstavek 183. člena KZ-1),
- proizvodnje in prometa ponarejenih sredstev za zdravljenje, zdravil, ki nimajo dovoljenja za promet, ali medicinskih pripomočkov, ki ne izpolnjujejo zahtev glede skladnosti (183.a člen KZ-1),
- proizvodnje in prometa zdravju škodljivih živil in drugih izdelkov (prvi, drugi, četrti in peti odstavek 184. člena KZ-1),
- neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi in postopki v športu ter predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog (186. člen KZ-1),
- omogočanja uživanja ali uporabe prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi ali postopkov v športu (187. člen KZ-1),
- organiziranja denarnih verig, nedovoljenega prirejanja iger na srečo in nedovoljenega prirejanja rezultatov športnih tekmovalcev (212. člen KZ-1),
- zoper gospodarstvo (štiriindvajseto poglavje KZ-1), za katero se sme izreči kazen treh let zapor ali več,
- jemanja podkupnine (261. člen KZ-1),
- dajanja podkupnine (262. člen KZ-1),
- sprejemanja koristi za nezakonito posredovanje (263. člen KZ-1),
- dajanja daryl za nezakonito posredovanje (264. člen KZ-1),
- hudodelskega združevanje (294. člen KZ-1),
- izdelovanja in pridobivanja orožja in pripomočkov, namenjenih za kaznivo dejanje (prvi odstavek 306. člena KZ-1),
- nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali eksploziva (307. člen KZ-1),
- onesnaženja pitne vode (prvi, tretji, četrti, peti in šesti odstavek 336. člena KZ-1),
- drugo kaznivo dejanje, storjeno v hudodelski združbi, in
- drugo naklepno kaznivo dejanje, za katero se sme izreči kazen petih let zapor ali več, če lahko iz njega izvira premoženje nezakonitega izvora.«

2. člen

V 5. členu se v drugem odstavku za besedo »zmanjšanimi« doda besedilo »za obveznosti iz naslova pridobivanja premoženja oziroma za porabo premoženja ter«.

3. člen

V 7. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Postopek finančne preiskave vodi Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: SDT RS), pri čemer sodeluje z državnim tožilstvom, ki je pristojno za predkazenski ali kazenski postopek zaradi kataloškega kaznivega dejanja.«.

4. člen

V 10. členu se v prvem odstavku v 1. točki za besedilom »so bili podani« doda beseda »utemeljeni«, podpiče na koncu točke pa se nadomesti z vejico.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Predlog za finančno preiskavo poda policija, Finančna uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: FURS), Komisija za preprečevanje korupcije ali Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja. Predlog mora biti obzrložen.«.

Za drugim odstavkom se dodajo novi tretji, četrti, peti in šesti odstavek, ki se glasijo:

»(3) Za namen ugotavljanja izpolnjevanja pogoja iz 2. točke prvega odstavka tega člena lahko državni tožilec od državnih organov iz prejšnjega odstavka zahteva dodatna pojasnila, podatke in informacije o dejanskem premoženjskem stanju osumljenca, obdolženca ali zapustnika, s katerimi upravljajo v okviru svojih pristojnosti.

(4) Pri ugotavljanju premoženjskega stanja se upoštevajo dohodki in premoženje osumljenca, obdolženca ali zapustnika. Glede dohodkov in premoženja, ki se upoštevajo, se smiselno uporabljajo določbe prvega in drugega odstavka 12. člena ter prvega odstavka 17. člena Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US, 88/16, 61/17 – ZUPŠ, 75/17, 77/18, 47/19, 189/20 – ZFRO, 54/22 – ZUPŠ-1, 76/23 – ZŠolPre-1B in 122/23 – ZŠtip-1C; v nadaljnjem besedilu: Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev).

(5) Na zahtevo državnega tožilca policija in FURS podatke o premoženjskem stanju iz prejšnjega odstavka pridobita tudi od upravljavcev iz njihovih zbirk podatkov, navedenih v 1., 6., 7., 8., 9., 10., 12., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 23., 24., 25. in 28. točki drugega odstavka 51. člena Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev.

(6) Podatke iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena državno tožilstvo hrani do izteka roka za uvedbo finančne preiskave iz osmega odstavka tega člena. Če finančna preiskava ni uvedena, se podatki izbrisejo.«.

V dosedanjem tretjem odstavku, ki postane sedmi odstavek, se besedilo »DURS, CURS« nadomesti z besedo »FURS«.

Dosedanji četrti, peti, šesti in sedmi odstavek postanejo osmi, deveti, deseti in enajsti odstavek.

5. člen

V tretjem odstavku 12. člena, tretjem odstavku 35. člena, tretjem odstavku 36. člena, 3. točki 37. člena ter tretjem in četrtem odstavku 43. člena se beseda »CURS« na vseh mestih nadomesti z besedo »FURS«.

6. člen

V 13. členu se besedilo »DURS, CURS« nadomesti z besedo »FURS«.

7. člen

V 14. členu se v prvem odstavku besedilo »pristojnega državnega tožilstva« nadomesti z besedilom »SDT RS«, bese-

dilo »SDT RS« se nadomesti z besedilom »državnega tožilstva, ki je pristojno za predkazenski ali kazenski postopek zaradi kataloškega kaznivega dejanja«, besedilo »DURS, CURS,« se nadomesti z besedo »FURS«, beseda »pravobranilstva« pa se nadomesti z besedo »odvetništva«.

V drugem odstavku se besedilo »vodji pristojnega državnega tožilstva in vodji SDT RS« nadomesti z besedilom »vodji SDT RS in vodji državnega tožilstva, ki je pristojno za predkazenski ali kazenski postopek zaradi kataloškega kaznivega dejanja«.

V četrtem odstavku se za besedilom »sestave,« doda besedilo »obdobja delovanja,«.

Za četrtem odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Na podlagi zahteve pristojnega državnega tožilca člani finančne preiskovalne skupine posredujejo pojasnila, podatke in druge informacije iz njihove pristojnosti, ki so potrebni za zastopanje v postopku za odvzem premoženja nezakonitega izvora ali v zvezi z njim.«.

8. člen

V 17. členu se v drugem odstavku besedilo »pristojnega državnega tožilstva« nadomesti z besedilom »SDT RS«, za besedo »mesecev« pa se dodata vejica in besedilo »vendar ne več kot dvakrat«.

9. člen

V 17.a členu se v prvem odstavku prvi stavek spremeni tako, da se glasi: »Po zaključku finančne preiskave, najkasneje pred vložitvijo tožbe za odvzem premoženja nezakonitega izvora, povabi pristojni državni tožilec preiskovanca na državno tožilstvo, da se mu omogoči vpogled v podatke, zbrane v finančni preiskavi.«.

Za prvim odstavkom se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Glede vabljenja se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja pravni postopek.«.

V dosedanjem drugem odstavku, ki postane tretji odstavek, se besedilo »prejšnjega odstavka« nadomesti z besedilom »prvega odstavka tega člena«.

Dosedanji tretji odstavek postane četrti odstavek.

10. člen

V 18. členu se v drugem odstavku besedilo »DURS, CURS« nadomesti z besedo »FURS«.

V tretjem odstavku se na vseh mestih beseda »DURS« nadomesti z besedo »FURS«.

V četrtem odstavku se beseda »DURS« nadomesti z besedo »FURS«, beseda »CURS« pa z besedo »FURS«.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Drugi podatki, zbrani v okviru ustavljene finančne preiskave, se v dveh mesecih po izteku roka iz tretjega odstavka tega člena uničijo pod nadzorstvom preiskovalnega sodnika. O uničenju napravi preiskovalni sodnik uradni zaznamek. Preiskovalni sodnik pred uničenjem obvesti preiskovanca o ustavljeni finančni preiskavi in mu navede rok, v katerem se lahko seznani z zbranim gradivom.«.

11. člen

V 23. členu se v prvem odstavku besedilo »Specializirana državnega tožilstva Republike Slovenije v enem mesecu« nadomesti z besedilom »SDT RS v štirih mesecih«.

Drugi odstavek se črta.

V dosedanjem tretjem odstavku, ki postane drugi odstavek, se besedilo »prejšnjih odstavkov« nadomesti z besedilom »prejšnjega odstavka«.

V dosedanjem četrtem odstavku, ki postane tretji odstavek, se besedilo »prejšnjih odstavkov« nadomesti z besedilom »prvega odstavka tega člena«, besedilo »DURS in CURS« pa z besedo »FURS«.

V dosedanjem petem odstavku, ki postane četrti odstavek, se beseda »DURS« nadomesti z besedo »FURS«.

12. člen

V 26. členu se na koncu prvega odstavka doda besedilo »Tožba se vložijo v enem letu po zaključku finančne preiskave oziroma od poteka roka iz drugega odstavka 17. člena tega zakona.«.

Za drugim odstavkom se dodata nova tretji in četrti odstavek, ki se glasita:

»(3) Tožeča stranka lahko s tožbo zahteva odvzem premoženja, ki ustreza vrednosti premoženja nezakonitega izvora, ali da se toženi stranki naloži, da mora plačati denarni znesek, ki ustreza tej vrednosti, če zaradi okoliščin, ki so nastale pred vložitvijo tožbe, odvzem premoženja nezakonitega izvora ni mogoč.

(4) Če zaradi okoliščin, ki so nastale po vložitvi tožbe, odvzem premoženja nezakonitega izvora ni mogoč, lahko tožeča stranka do konca glavne obravnave brez privolitve tožene stranke spremeni tožbo na način iz prejšnjega odstavka.«.

V dosedanjem tretjem odstavku, ki postane peti odstavek, se beseda »DURS« nadomesti z besedo »FURS«.

Za petim odstavkom se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Sodišče strankam ponudi možnost alternativnega reševanja spora, razen kadar sodnik oceni, da v posamezni zadevi to ne bi bilo primerno.«.

Dosedanja četrta in peti odstavek postaneta sedmi in osmi odstavek.

13. člen

V 33. členu se v prvem odstavku beseda »ter« nadomesti z vejico, za besedo »darila« pa se doda besedilo »ter davka od nenapovedanih dohodkov«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Začetni postopki iz prvega in drugega odstavka tega člena na premoženju, ki je predmet tožbenega zahtevka po tem zakonu, se prekinejo do pravnomočne odločitve sodišča o tožbi za odvzem. Sklep o prekinitvi postopka izda Okrožno sodišče v Ljubljani.«.

V petem in šestem odstavku se beseda »pravobranilstvo« v različnih sklonih nadomesti z besedo »odvetništvo« v ustreznem sklonu, beseda »pravobranilca« pa se nadomesti z besedo »odvetnika«.

14. člen

V 34. členu se drugi odstavek črta.

V dosedanjem tretjem odstavku, ki postane drugi odstavek, se beseda »DURS« nadomesti z besedo »FURS«.

15. člen

V 48. členu se v tretjem odstavku črta besedilo »državno tožilstvo, ki vodi postopek finančne preiskave, po vložitvi tožbe za odvzem premoženja nezakonitega izvora pa«.

V petem odstavku se črta besedilo »državnega tožilstva oziroma«, za besedo »iskanju« se doda vejica, besedilo »ali začasnem zavarovanju« pa se nadomesti z besedilom »začasnem zavarovanju ali odvzemu«.

16. člen

V 52. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(3) Če je za ugoditev prošnji treba opraviti procesno dejanje, za katerega je po tem zakonu pristojno sodišče na predlog državnega tožilca, o predlaganem ukrepu odloča Okrožno sodišče v Ljubljani.«.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

Nadaljevanje že začelih postopkov

17. člen

Finančne preiskave, ki so bile uvedene, in postopki odvzema premoženja nezakonitega izvora, v katerih je bila tožba vložena pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo v skladu z

Zakonom o odvzemu premoženja nezakonitega izvora (Uradni list RS, št. 91/11, 25/14 in 53/18 – odl. US).

Začetek veljavnosti

18. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 715-02/25-1/24

Ljubljana, dne 23. maja 2025

EPA 1982-IX

Državni zbor
Republike Slovenije
mag. Urška Klakočar Zupančič
predsednica

1574. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP-I)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena Ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP-I)

Razglasjam Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP-I), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 23. maja 2025.

Št. 003-02-1/2025-131

Ljubljana, dne 31. maja 2025

Nataša Pirc Musar
predsednica
Republike Slovenije

Z A K O N

O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O FINANČNEM POSLOVANJU, POSTOPKIH ZARADI INSOLVENTNOSTI IN PRISILNEM PRENEHANJU (ZFPPIPP-I)

1. člen

V Zakonu o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 176/21 – uradno prečiščeno besedilo, 178/21 – popr., 196/21 – odl. US, 157/22 – odl. US, 35/23 – odl. US, 57/23 – odl. US in 102/23) se v 21. členu drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) V postopku sodnega prestrukturiranja zaradi odprave grozeče insolventnosti in v postopkih zaradi insolventnosti so prednostne terjatve tudi nezavarovane terjatve za plačilo prispevkov, ki so nastale pred začetkom postopka sodnega prestrukturiranja zaradi odprave grozeče insolventnosti oziroma postopka zaradi insolventnosti.«.

2. člen

V 24.c členu postane prvi odstavek besedilo člena in se odznači.

Drugi in tretji odstavek se črtata.

3. člen

V 107. členu se v tretjem odstavku za besedo »upravite-lja« dodata vejica in besedilo »o začasni ustavitvi imenovanja za upravitelja v novih zadevah po 1. točki drugega odstavka 112. člena tega zakona«.

4. člen

V 112. členu se v drugem odstavku 1. in 2. točka spremeni tako, da se glasi:

»1. če je zoper njo uveden kazenski postopek zaradi suma storitve kaznivega dejanja iz tretjega odstavka 108. člena tega zakona, ki ni zajeto v 2. točki tega odstavka, in je v tem postopku obtožnica postala pravnomočna ali je na podlagi obtožnega predloga razpisana glavna obravnava ter je glede na naravo, težo ali okoliščine očitnega kaznivega dejanja okrnjeno zaupanje v opravljanje funkcije upravitelja,

2. če je zoper njo uveden kazenski postopek zaradi kaznivega dejanja, storjenega pri opravljanju pristojnosti in nalog upravitelja v postopkih zaradi insolventnosti, ali kaznivega dejanja, storjenega z naklepom, zoper premoženje ali zoper gospodarstvo, za katerega je predpisana kazen zapora pet ali več let, in je v tem postopku pravnomočno uvedena preiskava ali je postala obtožnica pravnomočna brez preiskave ali je na podlagi obtožnega predloga razpisana glavna obravnava,«.

V šestem odstavku se 2. točka spremeni tako, da se glasi:

»2. o začasni ustavitvi imenovanja po 1. in 2. točki drugega odstavka tega člena v najkrajšem času od trenutka, ko izve za razlog iz 1. ali 2. točke drugega odstavka tega člena, o začasni ustavitvi imenovanja po 3. točki drugega odstavka tega člena pa v treh delovnih dneh po dnev, ko izve za razlog iz 3. točke drugega odstavka tega člena,«.

5. člen

Za 167. členom se doda nov 167.a člen, ki se glasi:

»167.a člen

(posebna pravila glede ključnih pogodb)

(1) Pogodbeni stranki ključne pogodbe ni dovoljeno, da bi samo zaradi začetka postopka prisilne poravnave odstopila od ključne pogodbe, zadržala ali v škodo insolventnega dolžnika kakor koli drugače spremenila njeno izvajanje, razen če insolventni dolжник ni plačal dolgov, ki so nastali po začetku takega postopka.

(2) Pogodbena določila ključne pogodbe, ki bi določala, da se zaradi začetka postopka prisilne poravnave lahko odstopi od pogodbe, zadrži njeno izvajanje ali v škodo insolventnega dolžnika kakor koli drugače spremeni izvajanje pogodbe, nimajo učinka.«.

6. člen

V 233. členu se v enajstem odstavku beseda »Sklep« nadomesti z besedilom »Pravnomočni sklep«, na koncu odstavka pa se doda besedilo »Upravitelj navede osebo in terjatev, ki je bila prenesena, v končnem poročilu, s katerim oseba, na katero je bila terjatev prenesena, izkaže prehod terjatve v skladu z določbami zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje.«.

7. člen

V 383. členu se za petim odstavkom doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) V postopku osebnega stečaja nad podjetnikom ali zasebnikom se deveti odstavek 374. člena smiselno uporablja tako, da to dobroimetje ostane dolžniku.«.

Dosedanji šesti, sedmi, osmi in deveti odstavek postanejo sedmi, osmi, deveti in deseti odstavek.

8. člen

V 390. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Za izterjavo ali zavarovanje terjatve iz prvega odstavka tega člena, razen glede terjatev iz 6. točke prvega odstavka in drugega odstavka 21. člena tega zakona, se ne uporabljajo 131., 132., 280. in 281. člen tega zakona.«.

9. člen

V 413. členu se v četrtem odstavku na koncu odstavka doda besedilo »Ministrstvo, pristojno za pravosodje, na podlagi EMŠO avtomatično prevzame iz centralnega registra prebivalstva identifikacijske podatke o dolžniku iz tretjega odstavka 17. člena tega zakona in jih skupaj s preostalimi podatki iz drugega in tretjega odstavka tega člena vpiše v evidenco sklepov o odpustu obveznosti.«.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

10. člen

(ustavitev postopkov davčne izvršbe)

Če ob uveljavitvi tega zakona teče postopek davčne izvršbe za izterjavo terjatev iz 6. točke prvega odstavka in spremenjenega drugega odstavka 21. člena zakona proti dolžniku, nad katerim je bil pred uveljavitvijo tega zakona začel postopek osebnega stečaja, mora davčni organ v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona izdati sklep, s katerim se postopek davčne izvršbe za izterjavo te terjatve ustavi.

11. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 450-01/25-3/18
Ljubljana, dne 23. maja 2025
EPA 1983-IX

Državni zbor
Republike Slovenije
mag. Urška Klakočar Zupančič
predsednica

1575. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZrID-C)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena Ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZrID-C)

Razlašam Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZrID-C), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 23. maja 2025.

Št. 003-02-1/2025-134
Ljubljana, dne 31. maja 2025

Nataša Pirc Musar
predsednica
Republike Slovenije

Z A K O N

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZNANSTVENORAZISKOVALNI IN INOVACIJSKI DEJAVNOSTI (ZZrID-C)

1. člen

V Zakonu o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21, 40/23 in 102/24) se v 2. členu prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Osebam in organizacijam, ki opravljajo znanstveno-raziskovalno oziroma inovacijsko dejavnost, je zagotovljena avtonomija znanstvenega raziskovanja oziroma inovacijskega dela.«.

2. člen

V 5. členu:

- se 1. točka črta,
- dosednji 2. in 3. točka postaneta 1. in 2. točka,
- se za 2. točko doda nova 3. točka, ki se glasi:

»3. državno financiranje inovacijske dejavnosti obsega integralna sredstva državnega proračuna, ki so znotraj finančnega načrta ministrstva, pristojnega za inovacije, namenjena za izvajanje inovacijske dejavnosti;«,

- se za 6. točko dodata novi 7. in 8. točka, ki se glasita:

»7. inovacijska organizacija je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja gospodarsko dejavnost in izvaja inovacijsko dejavnost in se, če je prejemnik sredstev ARIS za izvajanje aktivnosti inovacijske dejavnosti, vpiše v evidenco iz 2. točke prvega odstavka 55. člena tega zakona;

8. inovacijski projekt je časovno zamejen projekt, ki se izvaja v okviru inovacijske dejavnosti kot:

- industrijska raziskava, ki je načrtovana raziskava ali kritična preiskava, katere namen je pridobivanje novega znanja in spretnosti za razvoj novih proizvodov, procesov ali storitev ali za znatno izboljšanje obstoječih proizvodov, procesov ali storitev, vključno z digitalnimi, na katerem koli področju ali v kateri koli tehnologiji, industriji ali sektorju. Industrijska raziskava vključuje oblikovanje komponent kompleksnih sistemov in lahko zajema izdelavo prototipov v laboratorijskem okolju ali okolju s simuliranimi vmesniki obstoječih sistemov ter pilotnih linij, kadar je to potrebno za industrijske raziskave, zlasti za vrednotenje generične tehnologije;

- eksperimentalni razvoj, ki je pridobivanje, združevanje, oblikovanje in uporaba obstoječega znanstvenega, tehnološkega, poslovnega in drugega ustreznega znanja in spretnosti, katerih cilj je razvoj novih ali izboljšanih proizvodov, procesov ali storitev, vključno z digitalnimi, na katerem koli področju ali v kateri koli tehnologiji, industriji ali sektorju. To lahko zajema npr. tudi dejavnosti, usmerjene v konceptualne opredelitve, načrtovanje in dokumentacijo novih proizvodov, procesov ali storitev. Eksperimentalni razvoj lahko vključuje izdelavo prototipov, predstavitev, pilotne projekte, preskušanje in potrjevanje novih ali izboljšanih proizvodov, procesov ali storitev v okoljih, ki predstavljajo dejanske pogoje obratovanja, kadar je osnovni cilj nadalje tehnično izboljšati v veliki meri neustaljene proizvode, procese ali storitve. To lahko vključuje razvoj prototipa ali pilotnega projekta za tržno uporabo, ki je obvezno končni tržni izdelek in je predrag, da bi ga izdelali samo za namene predstavitve in potrjevanja. Eksperimentalni razvoj ne vključuje rednih ali občasnih sprememb obstoječega proizvoda, proizvodnih linij, proizvodnih procesov, storitev in drugih tekočih dejavnosti, tudi če takšne spremembe lahko pomenijo izboljšanje;«,
- dosedanje 7. do 10. točka postanejo 9. do 12. točka,
- dosedanja 11. točka postane 13. točka in se spremeni tako, da se glasi:

»13. raziskovalec oziroma raziskovalka (v nadaljnjem besedilu: raziskovalec) je fizična oseba, ki izvaja znanstvenoraziskovalno oziroma inovacijsko dejavnost in izpolnjuje pogoje, določene s tem zakonom in splošnimi akti Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: splošni akt ARIS);«,

- dosedanje 12. do 14. točka postanejo 14. do 16. točka,
- dosedanja 15. točka postane 17. točka in se spremeni tako, da se glasi:

»17. raziskovalna organizacija je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki izpolnjuje pogoje, določene s tem zakonom in splošnimi akti ARIS, za izvajanje znanstvenoraziskovalne dejavnosti in je vpisana v evidenco iz 2. točke prvega odstavka 55. člena tega zakona;«,

- dosedanja 16. točka postane 18. točka,

– dosedanja 17. točka postane 19. točka in se spremeni tako, da se glasi:

»19. raziskovalni projekti so časovno zamejene raziskave, ki se lahko izvajajo kot:

– temeljni projekt, ki je eksperimentalno ali teoretično delo, katerega osnovni cilj je pridobivanje novega znanja na podlagi temeljnih pojavov in opazovanih dejstev, usmerjeno pa je to delo k iskanju novih občin spoznanj in zakonitosti;

– aplikativni projekt, ki je izvirno raziskovanje, usmerjeno k pridobitvi novega znanja. Usmerjeno je k določenim praktičnim ciljem ali namenom in v pridobivanje znanja ali razumevanja, s katerim lahko zadovoljimo spoznane ali opredeljene potrebe;

– industrijska raziskava, kot je opredeljena v prvi alineji 8. točke tega člena;

– eksperimentalni razvoj, kot je opredeljen v drugi alineji 8. točke tega člena;»,

– v dosednji 18. točki, ki postane 20. točka, se besedilo »splošni akt Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: splošni akt ARIS)« nadomesti z besedilom »splošni akt ARIS«,

– se za 20. točko doda nova 21. točka, ki se glasi:

»21. sredstva ARIS so sredstva, ki jih ARIS prejme za financiranje izvajanja znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti;«,

– dosedanja 19. točka postane 22. točka,

– dosedanja 20. točka postane 23. točka in se spremeni tako, da se glasi:

»23. strokovni sodelavec oziroma strokovna sodelavka (v nadaljnjem besedilu: strokovni sodelavec) in tehnični sodelavec oziroma tehnična sodelavka (v nadaljnjem besedilu: tehnični sodelavec) je fizična oseba, ki izvaja strokovne in podporne dejavnosti za izvajanje znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti;«,

– dosedanja 21. točka postane 24. točka in se spremeni tako, da se glasi:

»24. tehnološka stopnja pripravljenosti je raven tehnološke razvitosti, ki je opredeljena v devetih stopnjah glede na končni cilj uporabe:

– TRL 1 – Osnovni principi – opaženi in zabeleženi,

– TRL 2 – Oblikovan tehnološki koncept,

– TRL 3 – Eksperimentalna potrditev koncepta,

– TRL 4 – Potrditev tehnologije v laboratorijskem okolju,

– TRL 5 – Potrditev tehnologije v relevantnem okolju (v primeru ključnih omogočitvenih tehnologij je to industrijsko relevantno okolje),

– TRL 6 – Demonstracija tehnologije v relevantnem okolju (v primeru ključnih omogočitvenih tehnologij je to industrijsko relevantno okolje),

– TRL 7 – Demonstracija prototipa sistema v operativnem okolju,

– TRL 8 – Sistem dokončan in kvalificiran,

– TRL 9 – Sistem, preizkušen v operativnem okolju (konkurenčna proizvodnja v primeru ključnih omogočitvenih tehnologij; ali v vesolju);«,

– dosednji 22. in 23. točka postaneta 25. in 26. točka,

– dosedanja 24. točka postane 27. točka in se spremeni tako, da se glasi:

»27. zasebni raziskovalec oziroma zasebna raziskovalka (v nadaljnjem besedilu: zasebni raziskovalec) je fizična oseba, ki kot zasebnik neodvisno izvaja znanstvenoraziskovalno oziroma inovacijsko dejavnost kot edini ali glavni poklic in je vpisan v register zasebnih raziskovalcev pri ARIS.«

3. člen

V 6. členu se tretji in četrti odstavek spremenita tako, da se glasita:

»(3) Sestavni del znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti je podporno okolje, ki spodbuja (mednarodno) projektno delo, mreženje, partnersko sodelovanje, pospeševalnike inovacij, promocijo inovacijske dejavnosti, prenos znanja in tehnologij, povezovanje raziskovalnih organizacij in gospodarstva,

odprto znanost, odprto inoviranje ter ustvarjalnost in podjetnost izvajalcev znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti. V podporno okolje iz prejšnjega stavka se štejejo tudi institucije podpornega okolja v skladu z zakonom, ki ureja podporno okolje za podjetništvo.

(4) Nosilci in financerji znanstvenoraziskovalnega in inovacijskega sistema so v skladu s svojimi pristojnostmi ministrstva, pristojna za znanost, za inovacije, za gospodarstvo, za kohezijo, za informacijsko družbo oziroma za obrambo, ARIS in javna agencija, pristojna za podjetništvo.«

V sedmem odstavku se besedilo »pravne in fizične osebe, ki opravljajo gospodarsko dejavnost« nadomesti z besedilom »inovacijske organizacije«.

V devetem odstavku se besedilo »ministri, pristojni za znanost, kohezijo ter za gospodarstvo« nadomesti z besedilom »ministri, pristojni za znanost, za inovacije, za informacijsko družbo, za kohezijo oziroma za gospodarstvo«.

4. člen

V 8. členu se v tretjem odstavku 5. točka spremeni tako, da se glasi:

»5. predlaga vladi v imenovanje člane znanstvenega in inovacijskega sveta ARIS;«.

5. člen

V 9. členu se v drugem odstavku:

– v 1. točki deseta alineja spremeni tako, da se glasi:

»– ministri, pristojni za znanost, za visoko šolstvo, za inovacije, za gospodarstvo, za finance, za informacijsko družbo, za energijo, za okolje, za prostor, za kmetijstvo, za obrambo oziroma za kohezijo.«,

– v 2. točki:

– druga alineja spremeni tako, da se glasi:

»– predstavnik strateških razvojno-inovacijskih partnerstev, ki ga predlaga ministrstvo, pristojno za inovacije,«,

– tretja alineja spremeni tako, da se glasi:

»– predstavnik podpornega okolja za inovacije, ki ga predlaga ministrstvo, pristojno za inovacije,«,

– za peto alinejo doda nova šesta alineja, ki se glasi:

»– dva predstavnika gospodarstva, ki sta aktivna na področju inovacij in ju predlaga ministrstvo, pristojno za gospodarstvo,«,

– dosedanja šesta alineja postane sedma alineja.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Na poziv ministrstva, pristojnega za znanost, predlagatelji iz prve, druge, tretje, šeste in sedme alineje 2. točke prejšnjega odstavka predlagajo v imenovanje vladi eno kandidatko ženskega spola in enega kandidata moškega spola. Predlagatelji iz druge, tretje, četrte, pete in šeste alineje 2. točke prejšnjega odstavka izberejo kandidate na podlagi javnega poziva. Ministrstvo, pristojno za znanost, kot predlagatelj iz četrte in pete alineje 2. točke prejšnjega odstavka predlaga v imenovanje vladi najmanj eno kandidatko ženskega spola in najmanj enega kandidata moškega spola. Člane sveta iz 2. točke prejšnjega odstavka imenuje vlada, ki pri imenovanih upošteva uravnoteženo zastopanost spolov imenovanih članov sveta.«.

6. člen

V 11. členu se v četrtem odstavku besedilo »razvoj in tehnologijo« nadomesti z besedilom »za inovacije, za kohezijo in za gospodarstvo«.

V šestem odstavku se za besedo »znanstvenoraziskovalne« doda besedi »in inovacijske«.

7. člen

V 12. členu se v drugem odstavku:

– 3. točka spremeni tako, da se glasi:

»3. financiranje javnih infrastrukturnih zavodov in novih javnih raziskovalnih organizacij iz 81.a člena tega zakona na podlagi programa dela in finančnega načrta;«,

- 11. točka črta,
- dosedanja 12. točka postane 11. točka.

V tretjem odstavku se:

- 7. točka spremeni tako, da se glasi:

»7. razvoj raziskovalno-razvojnih kadrov in spodbujanje zaposlovanja raziskovalcev iz Slovenije in tujine v gospodarstvu.«.

- za 7. točko dodajo nove 8. do 10. točka, ki se glasijo:

»8. financiranje inovacijske dejavnosti na podlagi javnih razpisov, javnih pozivov ali sklenitve neposredne pogodbe v skladu z javnofinančnimi predpisi, in sicer za inovacijske projekte, mednarodno sodelovanje, programe zgodnjega uvajanja šolske mladine v inoviranje;

9. sofinanciranje inovacijskih projektov, ki so bili na razpisih v okviru centralnih programov EU odlično ocenjeni, vendar tam niso bili odobreni za sofinanciranje;

10. sofinanciranje inovacijskih projektov, ki so bili izbrani za sofinanciranje v okviru centralnih programov EU in omogočajo dopolnjevanje z drugimi evropskimi ali državnimi sredstvi.«.

Za tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Financiranje nalog podpornega okolja iz tretjega odstavka 6. člena tega zakona se zagotavlja z javnimi razpisi, javnimi pozivi ali s sklenitvijo neposredne pogodbe v skladu z javnofinančnimi predpisi.«.

Dosedanji četrti odstavek postane peti odstavek.

8. člen

13. člen se spremeni tako, da se glasi:

»13. člen

(financiranje znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti)

(1) Iz državnega proračuna se zagotavlja financiranje znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti v višini do 1,25 % bruto domačega proizvoda (v nadaljnjem besedilu: BDP), pri čemer se financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti zagotavlja v višini do 1 % BDP, financiranje inovacijske dejavnosti pa v višini do 0,25 % BDP. Obseg sredstev iz tega odstavka lahko tudi presega 1,25 % BDP, če so za to zagotovljena sredstva.

(2) Sredstva iz prejšnjega odstavka za financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti zajemajo sredstva državnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, druga proračunska sredstva financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti ministristva, pristojnega za znanost, državna proračunska sredstva drugih neposrednih uporabnikov proračuna, namenjena financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti, sredstva državnega proračuna iz sredstev proračuna EU, ki so v finančnih načrtih ministristva, pristojnega za znanost, in sredstva drugih neposrednih uporabnikov proračuna, namenjena financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti.

(3) Sredstva iz prvega odstavka tega člena za financiranje inovacijske dejavnosti zajemajo sredstva državnega financiranja inovacijske dejavnosti, druga proračunska sredstva financiranja inovacijske dejavnosti ministristva, pristojnega za inovacije, državna proračunska sredstva drugih neposrednih uporabnikov proračuna, namenjena financiranju inovacijske dejavnosti, sredstva državnega proračuna iz sredstev proračuna EU, ki so v finančnih načrtih ministristva, pristojnega za inovacije, in sredstva drugih neposrednih uporabnikov proračuna, namenjena financiranju inovacijske dejavnosti.

(4) Obseg sredstev za financiranje znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti se lahko v primerjavi z obsegom sredstev preteklega leta v posameznem letu zmanjša, če je rast BDP negativna, ob nastopu izjemnih okoliščin, ki jih pripozna Evropska komisija, ali ob nastopu izrednih dogodkov, ki imajo pomembne posledice na odhodke državnega proračuna. V teh primerih se letni obseg sredstev zagotavlja v skladu s prora-

čunskimi možnostmi, pri čemer je treba zagotoviti sredstva za financiranje znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti najmanj v višini deleža BDP iz leta pred negativno rastjo oziroma pred nastopom izjemnih okoliščin ali izrednega dogodka.

(5) Pri ponovni rasti BDP, po prenehanju izjemnih okoliščin ali po odpravi posledic izrednega dogodka se sredstva za financiranje znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti povečujejo za 0,08 odstotne točke letno, dokler znova ne dosežejo 1,25 % BDP oziroma že doseženih letnih sredstev pred negativno rastjo BDP oziroma pred nastopom izjemnih okoliščin ali izrednega dogodka. Povečanje sredstev iz tega odstavka lahko tudi presega 0,08 odstotne točke, če so za to zagotovljena sredstva.

(6) Metodologijo za pridobivanje podatkov o načrtovani in realizirani višini sredstev iz prvega odstavka tega člena vlada sprejme na predlog ministristva, pristojnega za znanost oziroma za inovacije.

(7) Ne glede na vsoto vseh sredstev iz drugega odstavka tega člena se za državno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti namenijo sredstva v višini najmanj 0,8 % BDP. Če je rast BDP negativna, ob nastopu izjemnih okoliščin, ki jih pripozna Evropska komisija, ali ob nastopu izrednih dogodkov, ki imajo pomembne posledice na odhodke državnega proračuna, se za državno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz tega odstavka zagotavljajo sredstva najmanj v nominalni višini teh sredstev preteklega leta.

(8) Ne glede na drugi odstavek tega člena se za določanje sredstev v skladu z drugim odstavkom 21. člena, drugim odstavkom 22. člena in 26. členom tega zakona ter za dopolnilno delo raziskovalcev v skladu z drugim odstavkom 62. člena tega zakona, upoštevajo sredstva državnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti.«.

9. člen

14. člen se spremeni tako, da se glasi:

»14. člen

(izvajanje financiranja inovacijske dejavnosti)

(1) Financiranje inovacijske dejavnosti v skladu s tem zakonom ali drugimi zakoni, ki določajo financiranje inovacijske dejavnosti, izvaja ministristvo, pristojno za inovacije, druga ministristva, ARIS in drugi financerji ter se zagotavlja s kontinuiranim izvajanjem instrumentov dodeljevanja sredstev za spodbujanje industrijskih raziskav in eksperimentalnega razvoja z namenom uporabe vseh nacionalnih razvojnih zmožnosti.

(2) Subjekti iz prvega odstavka sredstva za izvajanje inovacijske dejavnosti dodeljujejo na podlagi javnih razpisov, javnih pozivov ali s sklenitvijo neposredne pogodbe v skladu z javnofinančnimi predpisi.«.

10. člen

V 21. členu se v drugem odstavku prvi stavek spremeni tako, da se glasi: »Vsota ISF in PSF se letno poveča za največ 25 % letne rasti državnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ob upoštevanju razpoložljivih proračunskih sredstev.«.

Za tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) V primeru zakonsko določenih finančnih obveznosti, ki jih prejemniki stabilnega financiranja niso zmožni pokriti v okviru dodeljenih sredstev ISF-O in PSF-O in bi bistveno ogrozile zmožnost izvajanja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, se letno povečanje vsote ISF in PSF iz drugega odstavka tega člena na predlog ARIS s sklepom ministra, pristojnega za znanost, izjemoma lahko dodatno poveča, ob upoštevanju razpoložljivih proračunskih sredstev.«.

11. člen

V 22. členu se v prvem stavku prvega odstavka za besedilo »vsote sredstev ISF in PSF« dodata vejica in besedilo

»določene v skladu s prvim in drugim odstavkom 21. člena tega zakona«.

12. člen

V 25. členu se drugi do sedmi odstavek spremenijo tako, da se glasi:

»(2) Prejemnik stabilnega financiranja mora vsoto letnih rasti vsote ISF-O in PSF-O pogodbenega obdobja do vključno tekočega leta pogodbenega obdobja nameniti tako, da za PSF-O nameni vsaj polovico skupne vsote letnih rasti vsote ISF-O in PSF-O pogodbenega obdobja do vključno tekočega leta.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se za prvo leto novega šestletnega pogodbenega obdobja vsota sredstev ISF-O in PSF-O izračuna tako, da se pred določitvijo vsote ISF-O in PSF-O iz prvega odstavka tega člena vsakemu prejemniku stabilnega financiranja najprej izvzame do 10 % sredstev vsote ISF-O in PSF-O zadnjega leta preteklega pogodbenega obdobja (v nadaljnjem besedilu: sredstva za prerazporeditev). Vsota izvzetih sredstev vseh prejemnikov stabilnega financiranja predstavlja razpoložljiva sredstva za prerazporeditev, ki se ob upoštevanju rezultatov zunanje institucionalne evalvacije iz 31.a člena tega zakona dodelijo prejemnikom stabilnega financiranja na način, kot je opredeljen v četrtem odstavku tega člena.

(4) Rezultati zunanje institucionalne evalvacije iz 31.a člena tega zakona se upoštevajo tako, da se sredstva za prerazporeditev iz prejšnjega odstavka posameznemu prejemniku stabilnega financiranja dodelijo v deležu, ki je skladen z izračunanim razmerjem med oceno posameznega prejemnika stabilnega financiranja in najbolje ocenjenim prejemnikom stabilnega financiranja. Preostanek razpoložljivih sredstev za prerazporeditev se prejemnikom stabilnega financiranja dodeli v deležu njihovega končnega deleža v skupni vsoti ISF-O in PSF-O vseh prejemnikov stabilnega financiranja po dodelitvi iz prejšnjega stavka.

(5) Sredstva za prerazporeditev na predlog ARIS določi minister, pristojen za znanost. Pri predlogu ARIS upošteva, da se pri izračunu iz tretjega odstavka tega člena posameznemu prejemniku stabilnega financiranja sredstva lahko zmanjšajo največ do 3 % sredstev vsote ISF-O in PSF-O zadnjega leta preteklega pogodbenega obdobja. Podrobnejši način določitve sredstev na podlagi rezultatov zunanjih institucionalnih evalvacij iz 31.a člena tega zakona v splošnem aktu določi ARIS.

(6) Ne glede na prvi odstavek tega člena se sredstva za ISF-O lahko za vsako proračunsko leto posebej dodatno povečajo, če se poveča oziroma prevzame povečana raziskovalna infrastruktura prejemnika stabilnega financiranja znanstveno-raziskovalne dejavnosti, v skladu s strateškimi dokumenti države ob predhodnem soglasju vlade.

(7) ARIS sredstva za ISF-O, ki so se dodatno povečala v skladu s prejšnjim odstavkom, v primeru naknadno ugotovljene manjše realizacije stroškov, ki so bili podlaga za izračun povečanja ISF-O, ustrezno zmanjša.«.

13. člen

V 26. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Sredstva za RSF-O so največ 10 % vsote sredstev ISF-O in PSF-O in se za vse prejemnike stabilnega financiranja določijo v enakem deležu, pri čemer v istem pogodbenem obdobju na sredstva za RSF-O ne vpliva morebitno povečanje ISF-O v skladu s šestim odstavkom 25. člena tega zakona.«.

14. člen

V 28. členu se v drugem odstavku 2. točka spremeni tako, da se glasi:

»2. načrt izvajanja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki vključuje razvoj dejavnosti v okviru ISF, PSF in RSF;«.

V tretjem odstavku se drugi stavek spremeni tako, da se glasi: »Na podlagi usmeritev ministrstva, pristojnega za znanost, rezultatov zadnje institucionalne samoevalvacije iz

31. člena tega zakona, evalvacije raziskovalnih programov iz 30. člena tega zakona in zunanje institucionalne evalvacije iz 31.a člena tega zakona prejemniki predlagajo sestavine pogodbe iz 1., 2. in 3. točke prejšnjega odstavka najpozneje do konca februarja zadnjega leta pogodbenega obdobja za naslednje pogodbeno obdobje.«.

Šesti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(6) Sklenjene pogodbe o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti ARIS objavi na svoji spletni strani.«.

Za šestim odstavkom se doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Prejemniki stabilnega financiranja ARIS letno poročajo o doseganju strateških, dolgoročnih in razvojnih ciljev prejemnika stabilnega financiranja, ukrepov za njihovo doseganje, ciljnih in izhodiščnih vrednostih ter kazalnikov, s katerimi se spremlja doseganje ciljnih vrednosti, določenih v 1., 2 in 3. točki drugega odstavka tega člena. ARIS navedena poročila po izteku tretjega in petega leta pogodbenega obdobja objavi na spletni strani ARIS.«.

Dosedanji sedmi odstavek postane osmi odstavek.

15. člen

V 30. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) ARIS evalvacije raziskovalnih programov v okviru stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti izvaja periodično vsakih šest let po področjih panelov, kot so v zadnjem letu prejšnjega pogodbenega obdobja iz 28. člena tega zakona opredeljeni v Delovnem programu Evropskega raziskovalnega sveta, ki ga sprejme Znanstveni svet Evropskega raziskovalnega sveta in potrdi Evropska komisija (v nadaljnjem besedilu: panel ERC), pri čemer se raziskovalni programi posameznega prejemnika stabilnega financiranja na istem področju panelov evalvirajo kot celota. Evalvacije potekajo prva štiri leta pogodbenega obdobja iz 28. člena tega zakona. Temeljna kvalitativna kriterija evalvacije sta znanstvena odličnost in družbeni vpliv. Predmet evalvacije so doseženi raziskovalni rezultati obdobja od zadnje evalvacije in vsebina raziskovalnih programov posameznega prejemnika stabilnega financiranja na istem področju panelov ter družbeni učinek rezultatov znanstvenoraziskovalnega dela v povezavi s 1., 2. in 3. točko drugega odstavka 28. člena tega zakona, ki veljajo v tekočem pogodbenem obdobju. Evalvacijo znanstvenoraziskovalnega dela raziskovalnih programov izvajajo neodvisni strokovnjaki (v nadaljnjem besedilu: recenzenti). Ne glede na zakon, ki ureja javno rabo slovenščine, se lahko deli postopkov evalvacije, pri katerih sodelujejo tuji recenzenti, izvajajo v tujem jeziku.«.

V drugem odstavku se besedilo »in njegov minimalni obseg, izražen v FTE, in minimalno število raziskovalcev z doktoratom znanosti« črta.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Rezultat evalvacije za posameznega prejemnika stabilnega financiranja sestavljajo ocena celote vseh raziskovalnih programov na posameznem področju panela ERC, priporočila za izboljšanje izvajanja znanstvenoraziskovalne dejavnosti na posameznem področju panela ERC in morebitna priporočila za preoblikovanje znanstvenoraziskovalne dejavnosti na posameznem področju panela ERC, kar lahko vključuje tudi ukinitve raziskovalnih programov na posameznem področju panela ERC. Rezultati evalvacije se objavijo na spletni strani ARIS v jeziku izvajanja evalvacije in v slovenskem jeziku.«.

16. člen

31. člen se spremeni tako, da se glasi:

»31. člen

(institucionalna samoevalvacija)

(1) Institucionalna samoevalvacija je celovita evalvacija znanstvenoraziskovalne dejavnosti prejemnika stabilnega

financiranja, razen za dejavnosti, ki se izvajajo kot javna služba v skladu z drugimi predpisi, in je namenjena izboljšanju njegove znanstvenoraziskovalne dejavnosti. Poleg rezultatov evalvacije raziskovalnih programov iz 30. člena tega zakona se v institucionalni samoevalvaciji znanstvenoraziskovalne dejavnosti obravnavajo tudi širši družbeni vpliv, kakovost raziskovalnega institucionalnega okolja, ki ga zagotavlja institucija, strategija razvoja prejemnika stabilnega financiranja in doseganje v 1., 2. in 3. točki drugega odstavka 28. člena tega zakona opredeljene sestavine pogodbe prejemnika stabilnega financiranja. V okviru kakovosti raziskovalnega institucionalnega okolja se upoštevajo tudi raznovrstnost virov financiranja in stopnja internacionalizacije, uporaba in odprtost raziskovalne in institucionalne infrastrukture, ukrepi za razvoj kadrov, prenos znanja, delovanje prejemnikov po načelih odprte znanosti ter kakovost drugih aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti in podpornih aktivnosti prejemnika stabilnega financiranja za zagotovitev nemotenega in kakovostnega znanstvenoraziskovalnega dela.

(2) Prejemniki stabilnega financiranja pripravijo poročilo o institucionalni samoevalvaciji do vključno četrtega leta pogodbenega obdobja iz prvega odstavka 28. člena tega zakona. Povzetek poročila o institucionalni samoevalvaciji se objavi na spletni strani prejemnika stabilnega financiranja in ARIS v enem mesecu po njegovem sprejetju. Celotno poročilo se predloži ministrstvu, pristojnemu za znanost, in ARIS najpozneje v enem mesecu po njegovem sprejetju.

(3) ARIS pripravi usmeritve za izvedbo institucionalne samoevalvacije, v katerih opredeli ključne elemente in priporočila ob izvajanju samoevalvacije in pripravi predlog oblike samoevalvacijskega poročila.

(4) Poročila o institucionalni samoevalvaciji vseh prejemnikov stabilnega financiranja se po končanih pogajanjih iz 28. člena tega zakona objavi na spletni strani ARIS.

17. člen

Za 31. členom se doda nov 31.a člen, ki se glasi:

»31.a člen

(zunanja institucionalna evalvacija)

(1) Na podlagi predložene institucionalne samoevalvacije iz 31. člena tega zakona in evalvacij iz 30. člena tega zakona ARIS izvede zunanjo institucionalno evalvacijo posameznega prejemnika stabilnega financiranja po kriterijih znanstvene odličnosti, družbenega vpliva in kakovosti raziskovalnega institucionalnega okolja. Zunanja institucionalna evalvacija obsega tudi pregled realizacije 1., 2. in 3. točke drugega odstavka 28. člena tega zakona glede na obdobje izvajanja in pripravo ključnih predlogov ciljev, ukrepov in kazalnikov za izboljšanje uspešnosti prejemnika stabilnega financiranja za naslednje pogodbeno obdobje.

(2) Zunanja institucionalna evalvacija se izvede v petem letu pogodbenega obdobja iz prvega odstavka 28. člena tega zakona. Izvajajo jo recenzenti, ki pripravijo poročilo o zunanji institucionalni evalvaciji z ocenami. Ne glede na zakon, ki ureja javno rabo slovenščine, se lahko deli postopkov evalvacije, pri katerih sodelujejo tuji recenzenti, izvajajo v tujem jeziku. Prejemnik stabilnega financiranja ima pravico odziva na osnutek poročila o zunanji institucionalni evalvaciji, ki je sestavni del končnega poročila o zunanji institucionalni evalvaciji.

(3) Postopek, kazalnike, merila, način ocenjevanja in metodologijo izvajanja zunanjih institucionalnih evalvacij, način razvrstitve prejemnikov stabilnega financiranja glede na prejete ocene ter vsebino in obliko poročila o zunanji institucionalni evalvaciji določa ARIS v splošnem aktu.

(4) Poročilo o zunanji institucionalni evalvaciji posameznega prejemnika stabilnega financiranja se po končanih pogajanjih iz 28. člena tega zakona objavi na spletni strani ARIS v obliki in obsegu, ki ju določa ARIS določa v splošnem aktu.

18. člen

V 32. členu se četrty in peti odstavek spremenita tako, da se glasiata:

»(4) Letni javni razpisi iz prejšnjega odstavka, ki jih izvaja ARIS, se izvedejo v štirih ločenih kategorijah glede na karierno stopnjo raziskovalcev, ki so določene s splošnim aktom ARIS. Obseg javnega razpisa za podoktorske projekte ne sme biti manjši od 10 % sredstev, namenjenih za raziskovalne projekte. Nobena od preostalih treh kategorij ne sme obsegati manj kot 20 % sredstev, namenjenih za raziskovalne projekte. Opredelev kategorij po kariernih stopnjah in določitev javnih razpisov, za katere se delitev na karierno stopnjo uporablja, se določi s splošnim aktom ARIS.

(5) Delež sredstev, namenjenih za aplikativne projekte, ki jih izvaja ARIS, ne sme biti manjši od 25 % sredstev, namenjenih za raziskovalne projekte, ne glede na vir financiranja. Delež sredstev, namenjenih za aplikativne projekte, opredeli ARIS v programu dela.«.

19. člen

V 34. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Ministrstva, pristojna za znanost, za inovacije in za gospodarstvo, medsebojno usklajujejo mednarodne aktivnosti znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti ter evropskih politik s poudarkom na evropskem raziskovalnem prostoru, programih EU in drugih mednarodnih programih.«.

V četrtem odstavku se beseda »tehnologijo« nadomesti z besedilom »ministrstvo, pristojno za inovacije«.

20. člen

V 35. členu se v prvem odstavku besedilo »oziroma agencije, pristojne za tehnološki razvoj,« črta.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Dejavnosti popularizacije znanosti se financirajo na podlagi javnega povabila, javnih razpisov ali javnih pozivov, ki jih objavi ARIS ali pristojno ministrstvo.«.

Za tretjim odstavkom se doda nov četrty odstavek, ki se glasi:

»(4) Način financiranja aktivnosti iz prejšnjega odstavka, ki jih izvaja, ARIS podrobneje določi v splošnem aktu, način financiranja aktivnosti iz prejšnjega odstavka, ki jih izvaja pristojno ministrstvo, pa podrobneje določi pristojni minister.«.

21. člen

Naslov V. poglavja se spremeni tako, da se glasi: »V. ORGANIZIRANOST IN IZVAJANJE ZNANSTVENORAZISKOVALNE IN INOVACIJSKE DEJAVNOSTI«.

22. člen

V 39. členu se v trinajstem odstavku beseda »devetega« nadomesti z besedo »enajstega«.

23. člen

V 41. členu se v drugem odstavku prvi stavek spremeni tako, da se glasi: »Rezultati raziskav, sofinancirani iz javnih virov najmanj v višini 50 %, morajo biti odprti in dostopni po načelu odprti, kolikor je mogoče in zaprti, kolikor je nujno ob upoštevanju omejitev zaradi varstva intelektualne lastnine, osebnih podatkov in oseb ali države ali drugih zakonskih omejitev.«.

V tretjem odstavku se v prvem stavku za besedilom »sofinanciranih z javnimi viri« doda besedilo »najmanj v višini 50 %«.

V četrtem odstavku se besedilo »drug pristojen javni« nadomesti z besedama »javni infrastrukturni«.

Za petim odstavkom se dodajo novi šesti do deveti odstavek, ki se glasijo:

»(6) Če izvajalec znanstvenoraziskovalne dejavnosti oziroma raziskovalci pravic individualno ne upravljajo v skladu s prvim odstavkom tega člena, lahko raziskovalec ali izvajalec znanstvenoraziskovalne dejavnosti rezultate znanstvenoraziskovalne dejavnosti objavi oziroma dá na voljo javnosti v jav-

nem repozitoriju z odprtim dostopom, takoj potem, ko je rezultat raziskave sprejet v objavo, pri čemer je treba ustrezno navesti raziskovalca in vir prve objave.

(7) Pogodbena določila, ki so v nasprotju s prejšnjim odstavkom, so nična.

(8) Raziskovalne organizacije objave v odprtem dostopu lahko financirajo iz sredstev stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti oziroma v okviru financiranja raziskovalnih projektov.

(9) Raziskovalne organizacije lahko mednarodno znanstveno literaturo oziroma nabavo in dostop do serijskih publikacij in zbirk podatkov ter stroške odprtega dostopa financirajo iz sredstev stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti oziroma v okviru financiranja raziskovalnih projektov. Sredstva za financiranje nabave in dostopa do mednarodne znanstvene literature oziroma serijskih publikacij in zbirk podatkov ter za financiranje stroškov odprtega dostopa v okviru pogodb s ponudniki mednarodne znanstvene literature, ki jih izvajajo javni zavodi – upravljavci konzorcijev mednarodne znanstvene literature, ki niso prejemniki stabilnega financiranja, ARIS zagotavlja s sklepanjem neposrednih pogodb o sofinanciranju s posameznimi javnimi zavodi na podlagi sprejetega letnega programa dela javnih zavodov – upravljavcev konzorcijev mednarodne znanstvene literature, ki niso prejemniki stabilnega financiranja. «.

24. člen

Za 42. členom se doda nov 42.a člen, ki se glasi:

»42.a člen

(posebna ureditev v zvezi z obdelavo osebnih podatkov v znanstvenoraziskovalne namene)

(1) Osebnne podatke, vključno s posebnimi vrstami osebnih podatkov, smejo raziskovalne organizacije, ki so prejemniki stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti v skladu s tem zakonom, pridobivati in obdelovati za namene znanstvenega raziskovanja (v nadaljnjem besedilu: znanstvenoraziskovalni nameni), če izvedbe raziskave oziroma njenega namena ni mogoče doseči z obdelavo anonimiziranih podatkov ali bi bilo to povezano z nesorazmernim naporom ali stroški. Osebnni podatki, vključno s posebnimi vrstami osebnih podatkov, se na podlagi tega člena lahko obdelujejo le za namen izvedbe raziskav, ki se izvajajo v okviru javne službe na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti oziroma so sofinancirane z javnimi sredstvi.

(2) Za pridobivanje in obdelavo osebnih podatkov, vključno s posebnimi vrstami osebnih podatkov, mora raziskovalna organizacija iz prejšnjega odstavka, v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, izdelati opis raziskave in oceno učinka. V primeru, da raziskovalna organizacija pridobiva osebnne podatke od drugega upravljavca, mu, preden pridobi osebnne podatke, predloži opis raziskave in oceno učinka. Upravljavec osebnih podatkov o posredovanju osebnih podatkov nato odloča v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov. V primeru, ko je raziskovalna organizacija iz prejšnjega odstavka že upravljavec osebnih podatkov, se ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, o zavrnitvi posredovanja osebnih podatkov.

(3) Osebnni podatki, zbrani za namene znanstvenega raziskovanja oziroma pridobljeni za znanstvenoraziskovalne namene iz prvega odstavka tega člena, se hranijo največ tri leta po zaključku raziskave, nato se nepovratno anonimizirajo oziroma po potrebi vrnejo upravljalcu osebnih podatkov ali uničijo, razen če drug zakon določa drugače, če je posameznik privolil v nadaljnjo hrambo ali je nadaljnja hramba pomembna za izvršitev namena raziskave.

(4) Osebnih podatkov iz prvega odstavka tega člena se ne sme uporabiti za druge namene ali jih razkriti osebam, ki ne izvajajo raziskave. To dolžnost raziskovalec potrdi v pisni obliki pred začetkom obdelave osebnih podatkov.

(5) Pri obdelavi v znanstvenoraziskovalne namene iz tega člena je dovoljeno povezovanje zbirk osebnih podatkov, vključno s povezovanjem podatkov iz različnih zbirk javnega sektorja v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Po izvedenem povezovanju osebnih podatkov iz zbirk osebnih podatkov se pridobljeni oziroma obdelani osebni podatki nemudoma anonimizirajo do največje možne mere, ki še dovoljuje izvršitev namena raziskave.

(6) Za obdelavo osebnih podatkov v znanstvenoraziskovalne namene iz tega člena se, kolikor ta zakon ne določa drugače, uporabljajo predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

(7) Ta zakon se ne uporablja za obdelavo osebnih podatkov, kadar so upravljavci osebnih podatkov organi, ki izvajajo naloge ali pooblastila v skladu z zakoni, ki urejajo izvajanje obveščevalno-varnostnih in protiobveščevalnih dejavnosti države. «.

25. člen

V 43. členu se v tretjem odstavku za besedo »proračuna« doda besedilo »oziroma iz sredstev proračuna EU«.

26. člen

45. člen se spremeni tako, da se glasi:

»45. člen

(izbor in izvajanje aktivnosti znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti, ki se financirajo preko ARIS)

(1) V postopkih izbora, izvajanja in financiranja aktivnosti znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti, ki jih financira ARIS, se ne uporablja zakon, ki ureja javne agencije.

(2) Kriteriji za izbor predlogov aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti so znanstvena odličnost, družbeni in gospodarski vpliv ter kakovost in učinkovitost izvedbe. ARIS v splošnih aktih opredeli, kateri od naštetih kriterijev se uporabijo pri izboru predlogov posamezne aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti, podrobnejše pogoje in kazalnike ter postopke izbora, financiranja, spremljanja in nadziranja izvajanja aktivnosti. Kriteriji za izbor predlogov aktivnosti inovacijske dejavnosti so potencial za rast, konkurenčna prednost, družbeni, okoljski in gospodarski vpliv ter učinkovitost in kakovost izvedbe. ARIS v splošnih aktih natančneje opredeli, kateri od naštetih kriterijev se pri izboru predlogov posamezne aktivnosti inovacijske dejavnosti uporabijo, podrobnejše pogoje in kazalnike ter postopke izbora, financiranja, spremljanja in nadziranja izvajanja posamezne aktivnosti inovacijske dejavnosti.

(3) Merila, načini izračuna, metode ocenjevanja in po potrebi podrobnejši postopek ocenjevanja aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti določi znanstveni svet ARIS v metodologiji kot izvedbenem aktu. Merila, načini izračuna, metode ocenjevanja in podrobnejši postopek ocenjevanja aktivnosti inovacijske dejavnosti določi inovacijski svet ARIS v metodologiji kot izvedbenem aktu.

(4) Kadar financiranje inovacijske dejavnosti z delovnega področja ministrstva, ki zagotovi finančna sredstva, izvaja ARIS, se lahko v pogodbi med tem ministrstvom in ARIS določi, da se za merila oziroma kriterije uporabljajo predpisi z delovnega področja zadevnega ministrstva. V tem primeru način izračuna, metode ocenjevanja in podrobnejši postopek ocenjevanja aktivnosti inovacijske dejavnosti določi inovacijski svet ARIS v metodologiji kot izvedbenem aktu.

(5) Evalvacijo predlogov in rezultatov aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti izvajajo strokovna telesa iz šestega odstavka 52. člena tega zakona ali recenzenti. Evalvacijo predlogov in rezultatov aktivnosti inovacijske dejavnosti izvajajo strokovna telesa iz šestega odstavka 52.a člena tega zakona ali recenzenti. Recenzenti so izbrani na podlagi svojih znanj in izkušenj ter kompetenc, primernih za izvedbo zadevne naloge.

(6) Neodvisni strokovni nadzor nad doslednostjo ocenjevanja raziskovalnih projektov, ki jih ocenjujejo tuji recenzenti, opravljajo znanstveni uredniki, ki v postopku evalvacije ne so-

delujejo kot recenzenti iz prejšnjega odstavka. Znanstveni uredniki skrbijo za berljivost, razumljivost in odpravo očitnih pomot oziroma neustreznih komentarjev pripravljenih recenzij ter za skladnost besedila ocene z numerično oceno tako, da na svoje ugotovitve opozorijo tuje recenzente, ne smejo pa posegati v ocene. Neodvisni strokovni nadzor nad doslednostjo ocenjevanja inovacijskih projektov, ki jih ocenjujejo recenzenti, opravljajo inovacijski uredniki, ki v postopku evalvacije ne sodelujejo kot recenzenti iz prejšnjega odstavka. Inovacijski uredniki skrbijo za berljivost, razumljivost in odpravo očitnih pomot oziroma neustreznih komentarjev pripravljenih recenzij ter za skladnost besedila ocene z numerično oceno tako, da na svoje ugotovitve opozorijo recenzente, ne smejo pa posegati v ocene.

(7) Predlogi prijav za financiranje aktivnosti znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti se uvrstijo na prednostni seznam glede na evalvacijski rezultat. Pri izboru se upošteva prednostni seznam, pripravljen na podlagi evalvacij iz petega odstavka tega člena.

(8) Obrazložitev posamezne odločitve o izboru aktivnosti znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti vsebuje obrazložitev postopka izbora s sklicem na predpise, na podlagi katerih je bilo v postopku odločeno, o načinu določitve minimalnega praga števila točk za odločitev, število točk po posameznih elementih ocenjevanja in skupno število točk. Ocena in pripadajoče pojasnilo recenzentov je priloga k odločitvi in je v primeru iz devetega odstavka tega člena lahko v tujem jeziku. Na zahtevo prijavitelja ARIS zagotovi prevod ocene in pripadajočega pojasnila recenzentov v slovenski jezik.

(9) Ne glede na zakon, ki ureja javno rabo slovenščine, se lahko deli postopkov za izbor aktivnosti znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti, pri katerih sodelujejo tuji recenzenti, izvajajo v tujem jeziku.

(10) Seznam recenzentov, ki so sodelovali v postopkih ocenjevanja aktivnosti znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti, se skupno, ne glede na razpise, pri katerih so sodelovali, praviloma objavi najmanj enkrat letno na spletni strani ARIS. Ne glede na druge predpise podatki o recenzentih po posameznih prijavah niso predmet razkritja. Prikaz podatkov z objavljenega seznama recenzentov se po objavi na spletni strani ARIS omogoči za prikaz s programskim orodjem, ki prikazuje del podatkovne zbirke o raziskovalni in inovacijski dejavnosti v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: SICRIS).

(11) Vsi razpisni postopki in postopki, povezani s spremljanjem izvajanja aktivnosti znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti, lahko potekajo tudi samo v elektronski obliki.

(12) Zoper odločitev ARIS o izbiri aktivnosti znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti, ki jo na prvi stopnji sprejme direktor ARIS, in zoper odločitve direktorja ARIS oziroma od direktorja pooblaščen osebe, na podlagi katerih se v postopku izvajanja aktivnosti znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti urejajo pravice in obveznosti posameznikov oziroma pravnih oseb, lahko stranka v 15 dneh po vročitvi vloži ugovor. Stranka mora v ugovoru natančno opredeliti razloge, zaradi katerih vlaga ugovor. Ugovor se lahko vloži zaradi kršitve postopka ali očitne pomote. Ocena in pripadajoče pojasnilo recenzenta ne moreta biti predmet ugovora. Vloženi ugovor ne zadrži podpisa pogodb z izbranimi prijavitelji oziroma izvršitve odločitve. O ugovoru zoper odločitev o izboru aktivnosti znanstvenoraziskovalnih oziroma inovacijskih dejavnosti odloči upravni odbor ARIS, o ugovoru zoper druge odločitve v postopku izvajanja aktivnosti znanstvenoraziskovalnih oziroma inovacijskih dejavnosti pa najmanj tričlanska komisija za ugovore, ki jo imenuje upravni odbor ARIS, v 60 dneh po njegovem prejemu. Zoper odločitev upravnega odbora ARIS in komisije za ugovore ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor v skladu z zakonom, ki ureja upravni spor.

(13) Način vzpostavitve in dela komisije za ugovore in postopek iz prejšnjega odstavka določi ARIS v splošnem aktu.

27. člen

V 47. členu se peti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(5) Člani upravnega odbora v času opravljanja funkcije ne smejo kandidirati kot vodje projektov za sredstva ARIS za financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz 2. točke drugega odstavka 12. člena tega zakona in za sredstva ARIS za izvajanje programov in ukrepov za spodbujanje tehnološkega razvoja in inovacijske dejavnosti iz 1. točke drugega odstavka 44. člena tega zakona.«.

28. člen

V 52. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Znanstveni svet je najvišje strokovno telo ARIS na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti, katerega naloge so opredeljene v aktu o ustanovitvi in statutu.«.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Člani znanstvenega sveta v času opravljanja funkcije ne smejo kandidirati kot vodje projektov za sredstva ARIS za financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz 2. točke drugega odstavka 12. člena tega zakona.«.

29. člen

V 52.a členu se četrti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(4) Člani inovacijskega sveta v času opravljanja funkcije ne smejo kandidirati kot vodje projektov za sredstva ARIS iz 1. točke drugega odstavka 44. člena tega zakona.«.

30. člen

53. člen se spremeni tako, da se glasi:

»53. člen

(Koordinacija samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije)

(1) Javni raziskovalni zavodi, javni infrastrukturni zavodi in drugi raziskovalni zavodi s področja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki so prejemniki stabilnega financiranja, z namenom obravnavanja in usklajevanja vprašanj skupnega pomena oblikujejo Koordinacijo samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije (v nadaljnjem besedilu: KOSRIS).

(2) Za opravljanje skupnih zadev zavodov se KOSRIS v skladu z zakonom, ki ureja zavode, lahko oblikuje kot skupnost zavodov.«.

31. člen

V 54. členu se v prvem odstavku pred besedo »sofinancirajo« doda beseda »lahko«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Kadar ukrepi iz prvega odstavka tega člena pomenijo državno pomoč, ministrstvo, pristojno za znanost, oziroma druga ministrstva s programom ukrepov določijo pogoje, merila in kriterije za dodelitev pomoči za izvajanje aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti.«.

32. člen

Za 54. členom se doda nov 54.a člen, ki se glasi:

»54.a člen

(izvajanje ukrepov ministrstev na področju inovacijske dejavnosti)

(1) Ministrstvo, pristojno za inovacije, oziroma druga ministrstva lahko sofinancirajo aktivnosti inovacijske dejavnosti za uresničevanje strateških dokumentov države in EU v skladu s tem zakonom ali drugimi zakoni, ki določajo financiranje inovacijske dejavnosti.

(2) Ministrstvo, pristojno za inovacije, oziroma druga ministrstva sredstva namenijo za aktivnosti inovacijske dejavnosti, kot določata tretji in četrti odstavek 12. člena tega zakona. Kriteriji za izbor aktivnosti inovacijske dejavnosti so potencial za rast, konkurenčna prednost, družbeni, okoljski in gospodarski vpliv ter učinkovitost in kakovost izvedbe. Podrobnejši način sofinanciranja aktivnosti inovacijske dejavnosti iz 7. do 10. točke

tretjega odstavka in četrtega odstavka 12. člena tega zakona, pogoje in merila, postopke izbora, spremljanje in nadziranje izvajanja teh aktivnosti v delu, v katerem navedeno ni določeno v predpisih, vsak za svoje področje določijo minister, pristojen za inovacije, oziroma drugi ministri.

(3) Kadar ukrepi iz prvega odstavka tega člena pomenijo državno pomoč, ministrstvo, pristojno za inovacije, oziroma druga ministrstva s programom ukrepov določijo pogoje, merila in kriterije za dodelitev pomoči za izvajanje aktivnosti inovacijske dejavnosti.

(4) Predlogi prijav za financiranje inovacijske dejavnosti iz 8. točke tretjega odstavka 12. člena tega zakona se uvrstijo na prednostni seznam glede na evalvacijski rezultat. Pri izboru se upošteva prednostni seznam.

(5) Evalvacijo predlogov aktivnosti inovacijske dejavnosti izvajajo recenzenti, izbrani na podlagi svojih znanj in izkušenj ter kompetenc, primernih za izvedbo zadevne naloge.

(6) Ne glede na zakon, ki ureja javno rabo slovenščine, se lahko deli postopkov, pri katerih sodelujejo tuji recenzenti, izvajajo v tujem jeziku. Na zahtevo prijavitelja financer zagotovi prevod recenzije v slovenski jezik.

(7) Seznam recenzentov, ki so sodelovali v postopkih ocenjevanja, se skupno, ne glede na razpise, pri katerih so sodelovali, praviloma objavi najmanj enkrat letno na spletni strani ministrstva, pristojnega za inovacije, oziroma drugih ministrstev. Ne glede na druge predpise podatki o recenzentih po posameznih prijavah niso predmet razkritja.

(8) Vsi razpisni postopki in postopki, povezani s spremljanjem izvajanja inovacijske dejavnosti, lahko potekajo tudi samo v elektronski obliki.◀

33. člen

55. člen se spremeni tako, da se glasi:

»55. člen

(zbirke podatkov – znanstvenoraziskovalna in inovacijska dejavnost, ki se financira preko ARIS)

(1) Za načrtovanje politike, izvajanje znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti, izvajanje evalvacij in dodeljevanja sredstev, izplačil in nadzora, spremljanje stanja na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti in izvajanje evalvacij, namene promocije znanstvenoraziskovalnega in inovacijskega dela, analize in statistične namene ter za prikaz znanstvenoraziskovalnega, razvojnega in inovacijskega potenciala Republike Slovenije in s tem povezano podporo pri doseganju ciljev znanstvenoraziskovalnega, razvojnega in inovacijskega ter družbenega razvoja Republike Slovenije se pri ARIS kot upravljavcu zbirk podatkov vzpostavi, vodi, obdeluje, analizira in vzdržuje zbirka podatkov o:

1. prejemnikih sredstev ARIS za izvajanje znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti po tem zakonu, ki jo financira ARIS, in o izvajanju aktivnosti znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti, ki jih financira ARIS;

2. izvajalcih znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti po tem zakonu (v nadaljnjem besedilu: evidenca raziskovalnih in inovacijskih organizacij).

(2) Zbirka podatkov iz 1. točke prejšnjega odstavka vsebuje podatke o prejemnikih sredstev, obveznostih do prejemnikov sredstev in podatke o izvedenih plačilih prejemnikom sredstev na podlagi aktivnosti znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti ter podatke o izvajanju aktivnosti znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti, nadzoru nad izvajanjem in evalviranju. V njej so naslednji podatki:

1. evidenčna številka vpisa raziskovalne oziroma inovacijske organizacije ali zasebnega raziskovalca v evidenco raziskovalnih in inovacijskih organizacij,

2. naziv ali osebno ime prejemnika sredstev,

3. podatek o teritorialni enoti na podlagi standardne klasifikacije teritorialnih enot,

4. statusna oblika po šifrantu statusne oblike ARIS,

5. ali je raziskovalna oziroma inovacijska organizacija nosilka aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti in ali ji je podeljena koncesija za izvajanje javne službe na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti ali ne,

6. oznaka, ali gre za znanstvenoraziskovalno oziroma inovacijsko dejavnost,

7. oznaka aktivnosti znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti,

8. naziv vrste aktivnosti znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti,

9. naslov aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti,

10. klasifikacija aktivnosti znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti po šifrantu klasifikacije znanstvenoraziskovalne dejavnosti ARIS, ERC, FORD oziroma evropskega industrijskega ekosistema,

11. oznaka javnega razpisa, javnega poziva ali neposredne pogodbe in številka prijave,

12. številka sklepa o izboru in številke sklepov o spremembah,

13. trajanje aktivnosti znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti (datum začetka, obdobje mirovanja, datum konca),

14. pogodbeni obveznosti za aktivnost znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti v znesku, obsegu, določenem v FTE, raziskovalnih urah oziroma drugi enoti za celotno aktivnost in za prejemnika sredstev,

15. cenovna kategorija, v katero je aktivnost znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti uvrščena, ali o drugem označevalcu določitve strukture in višine dodeljenih sredstev,

16. o vodji in članih aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti oziroma skrbniku raziskovalne opreme (evidenčna številka vpisa raziskovalca v evidenco raziskovalnih in inovacijskih organizacij, osebno ime, vloga v skupini – ali je vodja ali član in trajanje članstva od–do ter ocena A3 (sredstva iz drugih virov, razen sredstev ARIS, kot je določeno v splošnem aktu ARIS) (v nadaljnjem besedilu: ocena A3) za raziskovalce, zaposlene v raziskovalnih organizacijah) oziroma vodji aktivnosti inovacijske dejavnosti (evidenčna številka vpisa raziskovalca v evidenco raziskovalnih in inovacijskih organizacij, če jo ima, in osebno ime),

17. realizirani obseg izvajanja izvajalcev aktivnosti znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti po članih skupine (javna in lastna sredstva),

18. realizirani obseg dodeljenih nepovratnih sredstev,

19. znesek obveznosti in plačil za posamezno aktivnost znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti,

20. znesek obveznosti in plačil po ekonomskih namenih za posamezno aktivnost znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti,

21. znesek terjatev in izvedenih vračil po aktivnostih znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti ter po prejemnikih sredstev,

22. o prejemnikih sredstev, ki niso vpisani v evidenco raziskovalnih in inovacijskih organizacij, tudi: skrajšani naziv izvajalca, sedež in naslov, telefonska številka, naslovi elektronske pošte, transakcijski račun, davčna številka, matična številka, pravnoorganizacijska oblika po šifrantu pravnoorganizacijske oblike AJ PES, sektor dejavnosti po šifrantu sektorja dejavnosti ARIS, šifra dejavnosti po standardni klasifikaciji dejavnosti AJ PES, ustanovitelji po šifrantu ustanoviteljev ARIS ter ime in priimek zakonitega zastopnika,

23. drugi podatki, ki niso osebni, če so potrebni za doseg namena iz prvega odstavka tega člena in so navedeni v splošnih aktih ARIS.

(3) Zbirka podatkov iz 2. točke prvega odstavka tega člena, to je evidenca raziskovalnih in inovacijskih organizacij, vsebuje podatke o:

1. izvajalcih znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti,

2. raziskovalnih skupinah,

3. raziskovalcih ter strokovnih in tehničnih sodelavcih.

(4) O izvajalcih znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti se v evidenci raziskovalnih in inovacijskih organizacij vodijo naslednji podatki:

1. evidenčna številka vpisa izvajalca v evidenco raziskovalnih in inovacijskih organizacij,
2. naziv ali osebno ime izvajalca,
3. skrajšani naziv izvajalca,
4. sedež ali naslov izvajalca in država (ulica, hišna številka, poštna številka, kraj, država),
5. podatki o zakonitem zastopniku raziskovalne oziroma inovacijske organizacije:
 - evidenčna številka vpisa raziskovalca v evidenco raziskovalnih in inovacijskih organizacij, če jo ima,
 - osebno ime,
 - EMŠO,
 - naslov elektronske pošte,
 - delovno mesto oziroma funkcija,
 - okrajšava znanstvenega naslova, če ga ima,
6. telefonska številka in naslov elektronske pošte (za sprejem uradne pošte – splošni naslov elektronske pošte in za izmenjavo podatkov z ARIS – naslov elektronske pošte ARIS – stik),
7. naslov spletne strani (url),
8. transakcijski račun,
9. davčna številka,
10. matična številka,
11. statusna oblika po šifrantu statusne oblike ARIS,
12. pravnoorganizacijska oblika po šifrantu pravnoorganizacijske oblike AJPES,
13. sektor dejavnosti po šifrantu sektorja dejavnosti ARIS,
14. šifra dejavnosti po standardni klasifikaciji dejavnosti AJPES,
15. ustanovitelj po šifrantu ustanoviteljev ARIS,
16. klasifikacija znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti po šifrantu klasifikacije znanstvenoraziskovalne dejavnosti ARIS, FORD, ERC oziroma evropskega industrijskega ekosistema,
17. ime in identifikacijska koda lastne knjižnice ali knjižnice, ki za pravno osebo opravlja storitve,
18. datum izbrisa iz evidence raziskovalnih in inovacijskih organizacij in razlog za izbris,
19. o tem, ali ima podeljeno koncesijo za izvajanje javne službe na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti ali ne,
20. o teritorialni enoti na podlagi standardne klasifikacije teritorialnih enot,
21. drugi podatki, ki niso osebni, če so potrebni za dosego namena iz prvega odstavka tega člena in so navedeni v splošnih aktih ARIS.

(5) O zasebnih raziskovalcih se poleg podatkov iz četrtega odstavka tega člena vodijo še naslednji podatki:

1. evidenčna številka vpisa v register zasebnih raziskovalcev,
2. stalno ali začasno prebivališče v Sloveniji (občina, naselje, ulica, hišna številka in dodatek k hišni številki ter številka stanovanja, če obstajata) ali stalni ali začasni naslov, če prebiva v tujini,
3. podatki o vpisu v register zasebnih raziskovalcev (datum vpisa, številka in datum odločbe o vpisu),
4. podatki o izbrisu iz registra zasebnih raziskovalcev (datum izbrisa, številka in datum odločbe o izbrisu, način izbrisa – ali na podlagi vloge ali po uradni dolžnosti),
5. datumi poročil o delu,
6. delež opravljanja dela kot zasebni raziskovalec.

(6) O raziskovalnih skupinah raziskovalnih organizacij se v evidenci raziskovalnih in inovacijskih organizacij vodijo naslednji podatki:

1. evidenčna številka vpisa raziskovalne organizacije v evidenco raziskovalnih in inovacijskih organizacij in naziv raziskovalne organizacije,
2. evidenčna številka vpisa raziskovalne skupine v evidenco raziskovalnih in inovacijskih organizacij,

3. ime raziskovalne skupine,
4. osebno ime vodje raziskovalne skupine,
5. evidenčna številka vpisa v evidenco raziskovalnih in inovacijskih organizacij vodje raziskovalne skupine,
6. naslov raziskovalne skupine in država (ulica, hišna številka, poštna številka, kraj, država),
7. telefonska številka in naslov elektronske pošte raziskovalne skupine,
8. naslov spletne strani (url),
9. klasifikacija znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti po šifrantu klasifikacije znanstvenoraziskovalne dejavnosti ARIS, FORD in ERC oziroma evropskega industrijskega ekosistema,
10. status (aktivna ali neaktivna) in datum spremembe statusa,
11. datum izbrisa iz evidence raziskovalnih in inovacijskih organizacij.

(7) O raziskovalcih ter strokovnih in tehničnih sodelavcih, zaposlenih v raziskovalnih organizacijah, se v evidenci raziskovalnih in inovacijskih organizacij vodijo naslednji podatki:

1. evidenčna številka vpisa raziskovalca, strokovnega sodelavca oziroma tehničnega sodelavca v evidenco raziskovalnih in inovacijskih organizacij,
2. evidenčna številka vpisa v SICRIS, če je bil kdaj registriran zgolj za prikaz s programskim orodjem SICRIS,
3. osebno ime,
4. državljanstvo,
5. spol,
6. EMŠO, za tuje državljane (do pridobitve EMŠO) pa datum rojstva,
7. stalno ali začasno prebivališče v Sloveniji (občina, naselje, ulica, hišna številka in dodatek k hišni številki ter številka stanovanja, če obstajata) ali stalni ali začasni naslov, če prebiva v tujini,
8. naslov elektronske pošte,
9. klasifikacija znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti po šifrantu klasifikacije znanstvenoraziskovalne dejavnosti ARIS, FORD in ERC oziroma evropskega industrijskega ekosistema,
10. status aktivnosti po šifrantu statusa aktivnosti ARIS,
11. podatki o izobrazbi (univerza, fakulteta, država, v kateri je univerza, leto diplomiranja, raven izobrazbe, študijski program in smer, pridobljeni strokovni oziroma znanstveni naslov) in o priznanju pomembnih umetniških del,
12. ocena A3 za raziskovalce, zaposlene v raziskovalnih organizacijah,
13. izjava o dovoljenju za objavo določeni podatkov s programskim orodjem SICRIS,
14. podatki o delovnem razmerju oziroma zaposlitvi:
 - evidenčna številka vpisa raziskovalne organizacije v evidenco raziskovalnih in inovacijskih organizacij in naziv raziskovalne organizacije,
 - evidenčna številka vpisa raziskovalne skupine v evidenco raziskovalnih in inovacijskih organizacij in ime raziskovalne skupine,
 - odstotni delež zaposlitve glede na polno zaposlitev, kot je opredeljen v pogodbi o zaposlitvi, z datumom začetka zaposlitve,
 - delež zaposlitve za raziskovalno dejavnost,
 - ali gre za raziskovalca, strokovnega ali tehničnega sodelavca,
 - ali ima raziskovalni naziv in katerega (samo za raziskovalce),
 - datum izvolitve, datum prenehanja veljavnosti izvolitve in naziv organa ali komisije, ki je dodelila raziskovalni naziv,
 - naziv delovnega mesta,
15. podatki o prenehanju delovnega razmerja oziroma znanstvenoraziskovalnega dela:
 - datum prenehanja delovnega razmerja oziroma znanstvenoraziskovalnega dela,

– razlog prenehanja delovnega razmerja oziroma znanstvenoraziskovalnega dela (prenehanje, upokojitev, smrt, ne opravlja več znanstvenoraziskovalnega dela).

(8) Zbirki podatkov iz prvega odstavka tega člena se lahko vodita elektronsko.

(9) SICRIS je programsko orodje, ki omogoča javni dostop do dela podatkovnih zbirk v upravljanju ARIS, na način, da se prikazujejo vsi osebni podatki iz prvega do sedmega odstavka tega člena, ki se nanašajo na raziskovalca, zasebnega raziskovalca, strokovnega ali tehničnega sodelavca, z namenom prikaza aktivnosti znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti posameznega raziskovalca, strokovnega ali tehničnega sodelavca, raziskovalne, projektne, programske skupine, raziskovalne ali inovacijske organizacije, razen izjem. Izjeme so osebni podatki iz tretje alineje 5. točke četrtega odstavka tega člena (EMŠO zakonitega zastopnika raziskovalne oziroma inovacijske organizacije), 9. točke četrtega odstavka tega člena (davčna številka zasebnega raziskovalca), 2. točke petega odstavka tega člena (stalno ali začasno prebivališče v Sloveniji zasebnega raziskovalca ali stalni ali začasni naslov zasebnega raziskovalca, če prebiva v tujini), 4. (državljanstvo), 5. (spol), 6. (EMŠO ali za tuje državljane datum rojstva), 7. točke (stalno ali začasno prebivališče v Sloveniji ali stalni ali začasni naslov, če prebiva v tujini) in druge alineje 15. točke (razlog prenehanja delovnega razmerja oziroma znanstvenoraziskovalnega dela (prenehanje, upokojitev, smrt, ne opravlja več znanstvenoraziskovalnega dela)) sedmega odstavka tega člena. Kateri drugi podatki iz podatkovne baze ARIS, ki niso osebni podatki, se prikazujejo s programskim orodjem SICRIS, ARIS določi v splošnem aktu. Programsko orodje SICRIS lahko prikazuje tudi druge javno dostopne podatke ali podatke, ki jih podajo raziskovalci ali raziskovalne organizacije, v skladu z določbami splošnega akta ARIS.

(10) Programsko orodje SICRIS tehnično vzdržuje javni infrastrukturni zavod Institut informacijskih znanosti (v nadaljnjem besedilu: IZUM), uporablja pa se za javni prikaz in dostopnost podatkov z namenom iz prvega odstavka tega člena. ARIS z IZUM sklene pogodbo o obdelovanju podatkov. IZUM skrbi za pravilen prikaz podatkov iz evidenc ARIS s programskim orodjem SICRIS in nadgrajuje podatke o raziskovalni dejavnosti v Republiki Sloveniji, kot je določeno v splošnem aktu ARIS.

(11) Zbirki podatkov iz 1. in 2. točke prvega odstavka tega člena ARIS v delu, ki se vodi elektronsko, trajno hrani v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva. Dokumentacija, na podlagi katere so bili zbrani osebni podatki za evidence iz prvega odstavka tega člena, se pri ARIS hrani do poteka namena iz prvega odstavka tega člena v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva. V primeru prenehanja delovanja ARIS se v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva, podatki iz zbirk podatkov iz tega člena tega zakona predajo njegovemu pravnemu nasledniku, če tega ni, pa pristojnemu arhivu.

(12) Podatki v podatkovni bazi ARIS se trajno hranijo v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva. V primeru prenehanja delovanja ARIS se v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva, podatki iz podatkovne baze ARIS oziroma podatkovna baza ARIS kot celota predajo njegovemu pravnemu nasledniku, če tega ni, pa pristojnemu arhivu.

(13) Postopek za vpis v evidenco raziskovalnih in inovacijskih organizacij iz 2. točke prvega odstavka tega člena se za raziskovalno organizacijo začne na podlagi vloge, ki mora vsebovati dokazila o izpolnjevanju pogojev za vpis. ARIS o vlogi odloči s sklepom v 30 dneh od prejema popolne vloge. Postopek za vpis v evidenco raziskovalnih in inovacijskih organizacij iz 2. točke prvega odstavka tega člena se za inovacijsko organizacijo začne na podlagi poziva ARIS pred podpisom pogodbe o financiranju aktivnosti inovacijske dejavnosti. ARIS

vpis izvede na podlagi sklepa o vpisu, ki ga izda v 30 dneh od prejema popolnih podatkov iz četrtega odstavka tega člena.

(14) Pogoji in podrobnejše določbe o vpisu v evidenco raziskovalnih in inovacijskih organizacij iz 2. točke prvega odstavka tega člena, način vodenja zbirk podatkov iz prvega odstavka tega člena, potrebni podatki za izračun ocene A3 iz 12. točke sedmega odstavka in 16. točke drugega odstavka tega člena ter način obdelovanja in analiziranja podatkov iz zbirk podatkov iz prvega odstavka tega člena se določijo v splošnem aktu ARIS.

(15) Način vodenja SICRIS v splošnem aktu določi ARIS.«.

34. člen

Za 55. členom se doda nov 55.a člen, ki se glasi:

»55.a člen

(recenzenti – znanstvenoraziskovalna in inovacijska dejavnost)

(1) Pri ARIS se za namene iz prvega odstavka prejšnjega člena tega zakona vzpostavi, vodi, obdeluje, analizira in vzdržuje tudi zbirka podatkov o recenzentih – znanstvenoraziskovalna in inovacijska dejavnost.

(2) Zbirka podatkov o recenzentih – znanstvenoraziskovalna in inovacijska dejavnost iz prejšnjega odstavka vsebuje naslednje:

1. zaporedno številko recenzenta,
 2. podatek o spolu,
 3. osebno ime recenzenta,
 4. strokovni oziroma znanstveni naslov recenzenta,
 5. naslov elektronske pošte,
 6. podatke o zaposlitvi (organizacija),
 7. podatke o znanstvenem ali strokovnem področju recenzenta,
 8. podatke o znanstveni uspešnosti recenzenta ter o strokovnih in vodstvenih izkušnjah,
 9. status aktivnosti po šifrantu statusa aktivnosti ARIS, ERC oziroma evropskega industrijskega ekosistema,
 10. označbo ali je recenzent za znanstvenoraziskovalno dejavnost,
 11. označbo ali je recenzent za inovacijsko dejavnost,
 12. podatek o trajnem identifikatorju raziskovalca recenzenta iz uveljavljenih mednarodnih baz podatkov, ki se uporabljajo kot vir bibliometričnih podatkov ali kot vir trajnih identifikatorjev raziskovalcev,
 13. državljanstvo,
 14. drugi podatki, ki niso osebni, če so potrebni za dosego namena iz prvega odstavka prejšnjega člena tega zakona in so navedeni v splošnih aktih ARIS,
 15. status dosedanje aktivnosti ocenjevanja in sodelovanja v postopkih ocenjevanja pri ARIS po šifrantu ARIS.
- (3) Zbirka podatkov o recenzentih – znanstvenoraziskovalna in inovacijska dejavnost ni javna.
- (4) Zbirka podatkov o recenzentih – znanstvenoraziskovalna in inovacijska dejavnost se lahko vodi elektronsko.
- (5) Zbirka podatkov o recenzentih – znanstvenoraziskovalna in inovacijska dejavnost se hrani do poteka namena iz prvega odstavka 55. člena tega zakona. Dokumentacija, na podlagi katere so bili zbrani osebni podatki za evidenco iz prvega odstavka tega člena, se pri ARIS hrani do poteka namena iz prvega odstavka 55. člena v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva. V primeru prenehanja delovanja ARIS se v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva, podatki iz zbirke podatkov iz tega člena tega zakona predajo njegovemu pravnemu nasledniku, če tega ni, pa pristojnemu arhivu.
- (6) Način vodenja zbirke podatkov iz prvega odstavka tega člena ter način obdelovanja in analiziranja iz podatkov v zbirki podatkov iz prvega odstavka tega člena se določijo v splošnem aktu ARIS.«.

35. člen

56. člen se spremeni tako, da se glasi:

»56. člen

(pridobivanje podatkov)

(1) Podatke iz 55. člena tega zakona ARIS zbira neposredno na podlagi prijav ali predlogov od izvajalcev znanstveno-raziskovalne dejavnosti oziroma prejemnikov sredstev za izvajanje inovacijske dejavnosti ter iz uradnih zbirk, ki jih v Republiki Sloveniji vodijo za to pooblaščen organi in organizacije, lahko tudi z neposrednim dostopom oziroma povezovanjem osebnih podatkov, v skladu z drugim in tretjim odstavkom tega člena. ARIS brezplačno pridobi podatke o mladih raziskovalcih in raziskovalnih programih od prejemnikov stabilnega financiranja. Podatke za mednarodne projekte, vezane na raziskovalne organizacije, ARIS brezplačno pridobiva neposredno od raziskovalnih organizacij in sam oziroma ob podpori IZUM iz uradnih mednarodnih baz. Podatke o nazivu raziskovalne infrastrukture oziroma raziskovalne opreme, letu nabave, nabavni vrednosti, klasifikaciji in virih financiranja ter ime in priimek skrbnika opreme ARIS brezplačno pridobiva sam oziroma ob podpori IZUM od raziskovalne organizacije ali drugih financerjev teh aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti.

(2) ARIS brezplačno pridobiva podatke iz zbirk podatkov naslednjih upravljavcev:

1. od ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, iz centralnega registra prebivalstva: podatke o raziskovalcu, strokovnem in tehničnem sodelavcu (ime in priimek, datum rojstva, spol, državljanstvo, prebivališče (občina, naselje, ulica, hišna številka in dodatek k hišni številki ter številka stanovanja, če obstajata, ali stalni ali začasni naslov) in vrsta prebivališča (stalno ali začasno), podatek, ali je oseba pokojna) na podlagi številke EMŠO;

2. od Finančne uprave Republike Slovenije: podatke o davčni številki zasebnega raziskovalca na podlagi številke EMŠO;

3. od raziskovalnih in inovacijskih organizacij, ki so delodajalci: EMŠO, podatke o zaposlitvi, podatke o raziskovalnem nazivu za raziskovalce, strokovne in tehnične sodelavce;

4. od IZUM: podatke iz COBISS.SI in druge podatke, potrebne za preverjanje izpolnjevanja pogojev znanstvene odličnosti raziskovalcev na javnih razpisih, javnih pozivih in pri sklenitvi neposredne pogodbe ter za uresničevanje drugih nalog, določenih s predpisi;

5. od Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve: podatke o zakonitem zastopniku pravne osebe (osebno ime, spol, EMŠO, naslov elektronske pošte, delovno mesto, okrajšava znanstvenega naslova) na podlagi podatka o nazivu raziskovalne oziroma inovacijske organizacije.

(3) Zbirka podatkov iz 2. točke prvega odstavka 55. člena tega zakona se lahko z namenom samodejnega usklajevanja sprememb podatkov povezuje s Centralnim registrom prebivalstva in Poslovnim registrom Slovenije.

(4) Na zahtevo ministrstva, pristojnega za znanost oziroma za inovacije, mora ARIS zaradi izvajanja nadzora, priprave finančnega načrta, načrtovanja, spremljanja, evalviranja in izvajanja politike znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti ter za znanstvenoraziskovalne namene in izvajanje analiz brezplačno predložiti podatke oziroma obdelave podatkov iz vseh zbirk podatkov, ki jih upravlja, razen iz zbirke podatkov o recenzentih – znanstvenoraziskovalna in inovacijska dejavnost iz prvega odstavka 55.a člena tega zakona.

(5) Raziskovalne in inovacijske organizacije lahko s programskim orodjem SICRIS brezplačno pridobivajo aktualne podatke, ki se nanašajo nanje, na njihove raziskovalne skupine in na raziskovalce, strokovne in tehnične sodelavce, zaposlene pri njih, v eni od standardnih oblik, tako kot so ti zapisani v sistemu. Te podatke lahko raziskovalne organizacije same s svojimi obdelavami uporabljajo za izvajanje dejavnosti, samoevalvacij, evalvacij in nadzora ter za spremljanje stanja, za analize oziroma v statistične namene.

(6) ARIS lahko osebne podatke, o katerih vodi zbirke podatkov, in podatke, ki jih pridobi od upravljavcev zbirk osebnih podatkov iz drugega in tretjega odstavka tega člena, obdeluje samo za namen, določen v prvem odstavku 55. člena tega zakona.«.

36. člen

V 57. členu se v prvem odstavku v drugem stavku besedi »raziskovalnih organizacij« črta.

37. člen

V 58. členu se v prvem odstavku v prvem stavku besedilo »evidenco raziskovalnih organizacij« nadomesti z besedilom »evidenco iz 2. točke prvega odstavka 55. člena tega zakona«.

V drugem odstavku se besedilo »evidenco raziskovalnih organizacij« nadomesti z besedilom »evidenco iz 2. točke prvega odstavka 55. člena tega zakona«.

38. člen

V 61. členu se v trinajstem odstavku besedilo »evidenco raziskovalnih organizacij« nadomesti z besedilom »evidenco iz 2. točke prvega odstavka 55. člena tega zakona«.

39. člen

V 62. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(3) Direktorji, namestniki direktorjev in pomočniki direktorjev javnega raziskovalnega zavoda lahko opravljajo znanstvenoraziskovalno obveznost kot dopolnilno zaposlitev pri istem ali drugem delodajalcu v obsegu, ki ne presega 20 % polnega delovnega časa na teden. Dopolnilna zaposlitev se lahko financira iz sredstev ARIS ali drugih sredstev.«.

40. člen

63. člen se spremeni tako, da se glasi:

»63. člen

(vodja raziskovalnega projekta ali programa)

Vodja raziskovalnega projekta ali programa je raziskovalec, ki ima izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu tretje stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih tretje stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 10. raven.«.

41. člen

V 64. členu se v prvem odstavku:

– drugi stavek spremeni tako, da se glasi: »V tem primeru višina plače raziskovalca, skupaj z vsemi dodatki in delom plače za delovno uspešnost, ne sme presegati dvakratnika osnovne plače v najvišjem plačnem razredu delovnega mesta, na katero je raziskovalec razporejen, kot jo določajo predpisi, ki urejajo plače v javnem sektorju.«,

– tretji stavek črta.

42. člen

V 70. členu se drugi stavek spremeni tako, da se glasi: »Za kršitev dolžne skrbnosti in zaradi kršitve varovanja poslovne skrivnosti so odškodninsko odgovorni po splošnih načelih obligacijskega prava, pri čemer javni raziskovalni ali infrastrukturni zavod sklene tudi ustrezno zavarovanje odgovornosti članov upravnega odbora.«.

43. člen

V 76. členu se v prvem odstavku besedilo »Inštituta informacijskih znanosti Maribor (IZUM)« nadomesti z besedo »IZUM«.

44. člen

V 79. členu se šestnajsti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(16) Letno poročilo javnega raziskovalnega zavoda in javnega infrastrukturnega zavoda mora pregledati pooblaščen revizor v skladu z zakonom, ki ureja revidiranje.«.

45. člen

V 81. členu se sedmi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(7) Če se v šestem letu pogodbenega obdobja iz prvega odstavka 28. člena tega zakona ugotovi, da javni zavod ne izpolnjuje pogojev iz 80. člena tega zakona, ARIS ne glede na prvi odstavek 28. člena tega zakona sklene pogodbo o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti le za pogodbeno obdobje dveh let in v višini 90 % vrednosti stabilnega financiranja zadnjega leta preteklega pogodbenega obdobja. Če javni zavod po dveh letih še vedno ne izpolnjuje pogojev iz 80. člena tega zakona, mu stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti s koncem drugega leta pogodbenega obdobja preneha.«.

Za osmim odstavkom se doda nov deveti odstavek, ki se glasi:

»(9) Višina in način izračuna dodelitve sredstev ISF-O in PSF-O za javni zavod iz tega člena kot novega prejemnika stabilnega financiranja se določita s splošnim aktom ARIS.«.

46. člen

Za 81. členom se dodata nova 81.a in 81.b člen, ki se glasita:

»81.a člen

(stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti novih javnih raziskovalnih organizacij)

(1) Javni raziskovalni organizaciji se v aktu o ustanovitvi določijo sredstva za ustanovitev in začetek dela za prva tri leta, ki vključujejo sredstva za plače in druge izdatke za zaposlene, prispevke delodajalca za socialno varnost, izdatke za blago in storitve ter nakup raziskovalne in druge opreme. Sredstva se določijo s pogodbo, sklenjeno med javno raziskovalno organizacijo in ARIS na podlagi letnega programa dela in finančnega načrta javne raziskovalne organizacije. ARIS do izdaje soglasja pristojnega organa k programu dela in finančnemu načrtu javne raziskovalne organizacije sklene pogodbo o začasnem financiranju.

(2) Javna raziskovalna organizacija izvede institucionalno samoevalvacijo ob uporabi kriterijev iz 31. člena tega zakona ter poročilo ministrstvu, pristojnemu za znanost, in ARIS pošlje do 30. junija zadnjega leta financiranja na podlagi letnega programa dela in finančnega načrta. ARIS na podlagi izvedene institucionalne samoevalvacije s strani javne raziskovalne organizacije in ob upoštevanju sestavin iz drugega odstavka 28. člena tega zakona izvede evalvacijo doseženih ciljev programa dela in finančnega načrta, ki vključuje tudi ogled raziskovalne infrastrukture in razgovore, ki jih opravi ocenjevalna skupina, ter ministrstvu, pristojnemu za znanost, pošlje rezultate evalvacije s predlogom za vključitev v stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti, nadaljevanje in predvideno višino financiranja na podlagi programa dela in finančnega načrta oziroma prenehanje nadaljnjega financiranja javne raziskovalne organizacije.

(3) ARIS ministrstvu, pristojnemu za znanost, rezultate evalvacije iz prejšnjega odstavka s predlogom iz prejšnjega odstavka pošlje do 30. oktobra zadnjega leta financiranja javne raziskovalne organizacije na podlagi programa dela in finančnega načrta. ARIS po odločitvi ustanovitelja, da se javna raziskovalna organizacija vključi v sistem stabilnega financiranja, za preostanek tekočega obdobja iz 28. člena tega zakona določi izhodiščno vrednost sredstev stabilnega financiranja ISF-O in PSF-O. ARIS po odločitvi ustanovitelja, da se javna raziskovalna organizacija še nadalje financira na podlagi programa dela in finančnega načrta, nadaljuje financiranje na podlagi prvega odstavka tega člena in izvede postopke iz drugega odstavka tega člena.

(4) Osnova za določitev obsega sredstev stabilnega financiranja ISF-O in PSF-O so sredstva, določena za zadnje leto financiranja na podlagi programa dela in finančnega načrta javne raziskovalne organizacije, ki niso večja od dvanajstkrat-

tnika vsote realiziranih stroškov zadnjega meseca v zadevnem letu v zvezi z delom (sredstva za plače in druge izdatke za zaposlene, prispevke delodajalca za socialno varnost) ter do največ 150 % stroškov materiala in storitev (izdatki za blago in storitve) v zadevnem letu.

(5) Kriteriji, podrobnejši postopek in način izvedbe evalvacije iz drugega odstavka tega člena, sestava in način imenovanja ocenjevalne skupine iz drugega odstavka tega člena ter način izračuna dodelitve sredstev ISF-O in PSF-O za novo javno raziskovalno organizacijo kot novega prejemnika stabilnega financiranja se določijo s splošnim aktom ARIS.

(6) Nova javna raziskovalna organizacija v prvem pogodbenem obdobju stabilnega financiranja ni upravičena do sredstev RSF-O. V tem primeru načrt izvajanja znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz 2. točke drugega odstavka 28. člena tega zakona vključuje razvoj dejavnosti v okviru sredstev ISF-O in PSF-O.

(7) Izpolnjevanje pogojev iz 80. člena tega zakona se pri novi javni raziskovalni organizaciji preveri osem let po ustanovitvi. Če javna raziskovalna organizacija takrat ne izpolnjuje pogojev iz 80. člena tega zakona, se ji določi dveletno obdobje, v katerem prejema 90 % stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz preteklega leta. Če nova javna raziskovalna organizacija po dveh letih ne izpolnjuje pogojev iz 80. člena tega zakona, ji stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti s koncem dveletnega obdobja preneha.

(8) Če gre za javni raziskovalni zavod, v primeru iz prejšnjega odstavka in v primeru predloga za prenehanje nadaljnjega financiranja iz drugega stavka drugega odstavka tega člena javni raziskovalni zavod po odločitvi ustanovitelja preneha ali se statusno preoblikuje.

(9) Do sklenitve prve pogodbe o stabilnem financiranju iz 28. člena tega zakona ARIS z novo javno raziskovalno organizacijo sklene pogodbo o začasnem financiranju na podlagi dvanajstin preteklega leta, pri čemer upošteva sredstva, nakazana za sredstva za plače in druge izdatke za zaposlene, prispevke delodajalca za socialno varnost in izdatke za blago in storitve. Po sklenitvi pogodbe o stabilnem financiranju iz 28. člena tega zakona se opravi poračun za tekoče leto.

(10) Ne glede na določbe tega zakona lahko nova javna raziskovalna organizacija iz tega člena do sklenitve pogodbe o stabilnem financiranju iz 28. člena tega zakona sredstva, dodeljena na podlagi programa dela in finančnega načrta, uporablja za namene in vsebine, ki jih določata 18. in 19. člen tega zakona, pod pogoji, ki veljajo za prejemnike stabilnega financiranja, ter za svojo ustanovitev, vzpostavitev in začetek dela.

(11) Za prva pogajanja za sklenitev šestletne pogodbe o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz četrtega odstavka 28. člena tega zakona nova javna raziskovalna organizacija ne glede na tretji odstavek 28. člena tega zakona predlaga sestavine pogodbe iz 1., 2. in 3. točke drugega odstavka 28. člena tega zakona na podlagi usmeritev ministrstva, pristojnega za znanost, evalvacije iz drugega odstavka tega člena in izvedene institucionalne samoevalvacije.

(12) V primeru statusnih sprememb javnih raziskovalnih organizacij, prejemnikov stabilnega financiranja, izvedenih v skladu z veljavnim zakonom, ki ureja zavode, oziroma zakonom, ki ureja visoko šolstvo, se sredstva stabilnega financiranja prejemnika stabilnega financiranja, ki je javna raziskovalna organizacija, določijo v aktu o ustanovitvi javne raziskovalne organizacije.

81.b člen

(neizpolnjevanje pogojev javnih raziskovalnih organizacij za stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti)

(1) Z javno raziskovalno organizacijo, prejemnico stabilnega financiranja, ki ob preverjanju izpolnjevanja pogojev iz 80. člena tega zakona ne izpolnjuje pogojev, se ne glede na prvi odstavek 28. člena tega zakona pogodba o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti sklene le za po-

godbeno obdobje dveh let in v višini 90 % vrednosti stabilnega financiranja zadnjega leta preteklega pogodbenega obdobja. Če navedena javna raziskovalna organizacija po dveh letih še vedno ne izpolnjuje pogojev iz 80. člena tega zakona, ji stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti s koncem drugega leta preneha.

(2) Če gre v primeru iz drugega stavka prejšnjega odstavka za javni raziskovalni zavod, ministrstvo, pristojno za znanost, ustanovitelju poda predlog za prenehanje ali statusno preoblikovanje javnega raziskovalnega zavoda.«.

47. člen

V 83. členu se v prvem odstavku drugi stavek črta.

Za devetim odstavkom se doda nov deseti odstavek, ki se glasi:

»(10) Višina in način izračuna dodelitve sredstev ISF-O in PSF-O za raziskovalno organizacijo iz tega člena kot novega prejemnika stabilnega financiranja se določita s splošnim aktom ARIS.«.

48. člen

V 91. členu se v tretjem stavku za besedo »znanstveno-raziskovalne« dodata besedi »in inovacijske«.

49. člen

V 92. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Nadzor, ki ga opravlja ministrstvo, pristojno za znanost, za inovacije oziroma drugo pristojno ministrstvo, vključuje nadzor nad namensko porabo sredstev, ki jih dodeljuje ministrstvo, pristojno za znanost, za inovacije oziroma drugo pristojno ministrstvo po tem zakonu. Prejemniki sredstev, ki jih na podlagi tega zakona financira ministrstvo, pristojno za znanost, za inovacije, oziroma drugo pristojno ministrstvo, morajo v skladu s podzakonskim predpisom iz 54. oziroma 54.a člena tega zakona ministrstvu pošiljati podatke o rezultatih znanstvenoraziskovalne oziroma inovacijske dejavnosti in porabi proračunskih sredstev.«.

V drugem odstavku se za besedo »znanost« dodata vejica in besedi »za inovacije«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

50. člen

(financiranje novih javnih raziskovalnih organizacij do vključno leta 2026)

Ne glede na prvi odstavek novega 81.a člena zakona se lahko javnim raziskovalnim organizacijam, katerih financiranje ob uveljavitvi tega zakona poteka na podlagi programa dela in finančnega načrta, na podlagi odločitve ustanovitelja podaljša financiranje na podlagi programa dela in finančnega načrta do vključno leta 2026. Sredstva financiranja na podlagi programa dela in finančnega načrta vključujejo sredstva za plače in druge izdatke za zaposlene, prispevke delodajalca za socialno varnost, izdatke za blago in storitve ter nakup raziskovalne in druge opreme. Sredstva se določijo s pogodbo, sklenjeno med javno raziskovalno organizacijo in ARIS na podlagi letnega programa dela in finančnega načrta javne raziskovalne organizacije. ARIS do izdaje soglasja pristojnega organa k programu dela in finančnemu načrtu javne raziskovalne organizacije sklene pogodbo o začasnem financiranju. Nadaljnji postopki se izvedejo v skladu z drugim do enajstim odstavkom novega 81.a člena zakona.

51. člen

(uskladitev evidenc)

Zbirke podatkov iz spremenjenega 55. člena in novega 55.a člena zakona ARIS uskladi s tem zakonom v enem letu po njegovi uveljavitvi.

52. člen

(uskladitev aktov ARIS)

(1) Vlada Republike Slovenije uskladi akt o ustanovitvi ARIS s tem zakonom v dveh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) ARIS uskladi statut s tem zakonom najpozneje v enem mesecu po uveljavitvi akta iz prejšnjega odstavka.

(3) ARIS uskladi splošne in druge akte s tem zakonom v enem letu po uveljavitvi akta iz prvega odstavka tega člena.

53. člen

(rok za podzakonske predpise)

Podzakonski predpisi iz drugega odstavka novega 54.a člena zakona se izdajo v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

54. člen

(uskladitev sestave Razvojnega sveta Republike Slovenije)

Sestava Razvojnega sveta Republike Slovenije se s spremenjenim 9. členom zakona uskladi v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

55. člen

(dokončanje postopkov in aktivnosti na področju sofinanciranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki jih izvaja ARIS)

Vsi postopki javnih razpisov in pozivov, ki so ob uveljavitvi tega zakona v teku pri ARIS in še niso pravnomočno končani, in vse aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki jih (so)financira ARIS in so v teku ob uveljavitvi tega zakona, se dokončajo po določbah zakona in podzakonskih predpisov ter splošnih aktov ARIS, ki so veljali do uveljavitve tega zakona, razen če ta zakon določa drugače.

56. člen

(postopki in aktivnosti na področju sofinanciranja inovacijske dejavnosti, ki jih izvajata ARIS in ministrstvo, pristojno za inovacije)

(1) Do sprejetja novih splošnih aktov ARIS se vsi postopki javnih razpisov na področju sofinanciranja aktivnosti inovacijske dejavnosti izvajajo v skladu z zakonom, ki ureja podporno okolje za podjetništvo.

(2) Vsi postopki javnih razpisov na področju sofinanciranja aktivnosti inovacijske dejavnosti, ki jih ARIS izvaja v skladu z zakonom, ki ureja podporno okolje za podjetništvo, in so ob sprejetju novih splošnih aktov ARIS v teku in še niso pravnomočno končani, ter vse aktivnosti inovacijske dejavnosti, ki jih v skladu z zakonom, ki ureja podporno okolje za podjetništvo, sofinancira ARIS in so v teku ob sprejetju novih splošnih aktov ARIS, se dokončajo v skladu z zakonom, ki ureja podporno okolje za podjetništvo.

(3) Do sprejetja podzakonskega akta ministrstva, pristojnega za inovacije, iz novega 54.a člena zakona se vsi postopki na področju sofinanciranja aktivnosti inovacijske dejavnosti izvajajo v skladu z zakonom, ki ureja podporno okolje za podjetništvo.

(4) Vsi postopki na področju sofinanciranja aktivnosti inovacijske dejavnosti, ki jih ministrstvo, pristojno za inovacije, izvaja v skladu z zakonom, ki ureja podporno okolje za podjetništvo, in so ob sprejetju podzakonskega akta ministrstva, pristojnega za inovacije, iz novega 54.a člena zakona, v teku in še niso pravnomočno končani, ter vse aktivnosti inovacijske dejavnosti, ki jih v skladu z zakonom, ki ureja podporno okolje za podjetništvo, sofinancira ministrstvo, pristojno za inovacije, in so v teku ob sprejetju podzakonskega akta ministrstva, pristojnega za inovacije, iz novega 54.a člena zakona, se dokončajo v skladu z zakonom, ki ureja podporno okolje za podjetništvo.

57. člen

(podaljšanje uporabe)

Do uskladitve splošnih aktov ARIS s tem zakonom se uporabljajo splošni akti ARIS, ki veljajo ob uveljavitvi tega zakona.

58. člen

(uporaba spremenjenega drugega odstavka
25. člena zakona)

Spremenjeni drugi odstavek 25. člena zakona se v prvem pogodbenem obdobju iz 28. člena zakona uporablja tudi za povečanje sredstev iz naslova odprave nesorazmerij iz 103. člena zakona.

59. člen

(način uporabe spremenjenih tretjega in četrtega odstavka
25. člena zakona)

(1) Za razdelitev vsote sredstev ISF-O in PSF-O za prvo leto novega šestletnega pogodbenega obdobja po začetku veljavnosti tega zakona v skladu s spremenjenima tretjim in četrtem odstavkom 25. člena zakona se namesto rezultatov zunanje institucionalne evalvacije iz novega 31. a člena zakona upošteva le ocena izvedbe pregleda pri prejemniku stabilnega financiranja.

(2) Pregled pri prejemniku stabilnega financiranja iz prejšnjega odstavka se izvede od 1. junija do 31. decembra 2026 in obsega ogled raziskovalne infrastrukture in razgovore, ki jih opravi ocenjevalna skupina. Ocenjevalna skupina sestavi oceno na podlagi poročila institucionalne samoevalvacije iz spremenjenega 31. člena zakona in izvedenega pregleda pri prejemniku stabilnega financiranja. Ocenjevalna skupina se imenuje v skladu s splošnim aktom ARIS in jo sestavljajo najmanj trije recenzenti. Predsednika ocenjevalne skupine na predlog znanstvenega sveta ARIS imenuje direktor ARIS. Podrobnejše določbe o sestavi, imenovanju članov ocenjevalne skupine ter o načinu izvedbe pregleda in ocenjevanja ARIS določi v splošnem aktu.

60. člen

(način povečevanja sredstev)

Ne glede na prvi odstavek spremenjenega 13. člena zakona in prvi odstavek 93. člena zakona se delež BDP, ki je namenjen za financiranje znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti, ob upoštevanju drugega in tretjega odstavka spremenjenega 13. člena zakona povečuje za 0,08 odstotne točke letno, dokler ne doseže 1 % BDP za financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti in 0,25 % BDP za financiranje inovacijske dejavnosti.

61. člen

(rast stabilnega financiranja)

Ne glede na spremenjeni prvi stavek drugega odstavka 21. člena zakona ministrstvo, pristojno za znanost, v okviru finančnega načrta iz sredstev državnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti zagotavlja sredstva za rast stabilnega financiranja najmanj v višini 10 milijonov evrov letno, dokler se ne doseže višina sredstev za financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz spremenjenega prvega odstavka 13. člena zakona.

62. člen

(način načrtovanja sredstev v letih 2026 in 2027)

Ne glede na drugi in tretji odstavek spremenjenega 13. člena zakona ter 60. člen tega zakona se v letih 2026 in 2027 sredstva povečanega deleža BDP, ki je namenjen za financiranje znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti in ki se povečuje za 0,08 odstotne točke, načrtujejo v okviru sredstev državnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti in državnega financiranja inovacijske dejavnosti.

63. člen

(evalvacije v prvem pogodbenem obdobju
iz 28. člena zakona)

Ne glede na 102. člen zakona se v prvem pogodbenem obdobju iz 28. člena zakona evalvacije v skladu s spremenjenim 30. členom zakona izvedejo le na nekaterih področjih panelov, kot so opredeljena v Delovnem programu Evropskega raziskovalnega sveta, ki ga sprejme Znanstveni svet Evropskega raziskovalnega sveta in potrdi Evropska komisija. Seznam področij panelov za evalvacije in leto evalvacije določi s sklepom direktor ARIS na predlog znanstvenega sveta ARIS, in sicer ne glede na leto zadnjega ocenjevanja raziskovalnih programov v skladu s splošnimi akti ARIS, veljavnimi pred uveljavitvijo zakona.

64. člen

(izvedba institucionalne samoevalvacije v prvem
pogodbenem obdobju iz 28. člena zakona in prva izvedba
zunanje institucionalne evalvacije)

(1) Ne glede na spremenjeni drugi odstavek 31. člena zakona v prvem pogodbenem obdobju iz 28. člena zakona prejemniki stabilnega financiranja pripravijo poročilo o institucionalni samoevalvaciji najpozneje do 31. maja 2026.

(2) Ne glede na prvi stavek drugega odstavka novega 31. a člena zakona se zunanja institucionalna evalvacija v skladu z novim 31. a členom zakona prvič izvede v petem letu drugega pogodbenega obdobja iz 28. člena zakona.

65. člen

(izvedba pogajanj za naslednje pogodbeno obdobje
iz 28. člena zakona)

Ne glede na spremenjeni drugi stavek tretjega odstavka 28. člena zakona prejemniki stabilnega financiranja predlagajo sestavine pogodbe iz 1., 2. in 3. točke drugega odstavka 28. člena zakona najpozneje do konca februarja 2027 za naslednje pogodbeno obdobje na podlagi usmeritev ministrstva, pristojnega za znanost, poročila o institucionalni samoevalvaciji in ocene ocenjevalne skupine iz drugega odstavka 59. člena tega zakona.

66. člen

(raziskovalne organizacije brez matičnega
raziskovalnega programa)

(1) Ne glede na drugi stavek trinajstega odstavka 103. člena zakona raziskovalne organizacije, ki niso matične izvajalke niti enega raziskovalnega programa in ob koncu prvega pogodbenega obdobja iz 28. člena zakona izpolnjujejo pogoje iz 80. člena zakona, obdržijo sredstva stabilnega financiranja.

(2) Če gre pri raziskovalni organizaciji iz prejšnjega odstavka za javni raziskovalni zavod, se mu sredstva stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti za naslednje pogodbeno obdobje iz 28. člena zakona določijo v skladu s splošnim aktom ARIS.

(3) Če gre pri raziskovalni organizaciji iz drugega stavka trinajstega odstavka 103. člena zakona za javni raziskovalni zavod, ki ne izpolnjuje pogojev iz 80. člena zakona, se ta obravnava v skladu z novim 81. b členom zakona.

67. člen

(dodatno povečanje vsote ISF in PSF v letu 2025)

Ne glede na spremenjeni prvi stavek drugega odstavka 21. člena zakona in novi četrti odstavek 21. člena zakona se v letu 2025 letno povečanje vsote ISF in PSF, določeno s sklepom ministra, pristojnega za znanost, izdanem na podlagi drugega odstavka 21. člena zakona pred uveljavitvijo tega zakona, na predlog ARIS s sklepom ministra, pristojnega za znanost, izjemoma lahko dodatno poveča zaradi izpolnitve finančnih obveznosti, nastalih zaradi izvajanja zakona, ki ureja skupne temelje plač v javnem sektorju.

68. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 630-01/25-8/16
Ljubljana, dne 23. maja 2025
EPA 1991-IX

Državni zbor
Republike Slovenije
mag. Urška Klakočar Zupančič
predsednica

USTAVNO SODIŠČE

1576. Odločba o razveljavitvi 7. člena Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana, kolikor pod zap. št. 489 kategorizira javno pot »Vrhovci, c. XXI, od Pod ježom do h.st. 38« (odsek 714082) v delu, ki poteka po zemljišču s parc. št. 1871/42, k. o. 1994 Dobrova

Številka: U-I-18/23-14
Datum: 22. 5. 2025

ODLOČBA

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti, začetem na pobudo Katje Gabrijelčič, Ljubljana, na seji 22. maja 2025

o d l o č i l o:

Člen 7 Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana (Uradni list RS, št. 99/22), kolikor pod zap. št. 489 kategorizira javno pot »Vrhovci, c. XXI, od Pod ježom do h.st. 38«, odsek 714082), ker je v neskladju s 33. in 69. členom Ustave. Trdi, da je lastnica zemljišča s parc. št. 1871/42, k. o. 1994 Dobrova. O kategorizaciji naj bi bila obveščena, ko naj bi prejela vabilo za udeležbo na mejni obravnavi, s katero naj se ne bi strinjala, ker naj bi se nanašala na zasebna zemljišča. Navedeno zemljišče naj bi v naravi predstavljalo slepo ulico v lasti lastnikov nepremičnin, katere prvotni in izključni namen naj bi bil dostop do teh nepremičnin. Mestna občina Ljubljana (v nadaljevanju MOL) naj pred kategorizacijo javne poti ne bi sklenila pravnega posla, s katerim bi postala lastnica pobudničinega zemljišča. Prav tako naj tega zemljišča ne bi pridobila v razlastitvenem postopku. Pobudnica predlaga, naj Ustavno sodišče razveljavi izpodbijani 7. člen Odloka.

O b r a z l o ž i t e v

A.

1. Pobudnica navaja, da izpodbija 7. člen Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana (v nadaljevanju Odlok) pod zap. št. 489 (»Vrhovci, c. XXI, od Pod ježom do h.st. 38«, odsek 714082), ker je v neskladju s 33. in 69. členom Ustave. Trdi, da je lastnica zemljišča s parc. št. 1871/42, k. o. 1994 Dobrova. O kategorizaciji naj bi bila obveščena, ko naj bi prejela vabilo za udeležbo na mejni obravnavi, s katero naj se ne bi strinjala, ker naj bi se nanašala na zasebna zemljišča. Navedeno zemljišče naj bi v naravi predstavljalo slepo ulico v lasti lastnikov nepremičnin, katere prvotni in izključni namen naj bi bil dostop do teh nepremičnin. Mestna občina Ljubljana (v nadaljevanju MOL) naj pred kategorizacijo javne poti ne bi sklenila pravnega posla, s katerim bi postala lastnica pobudničinega zemljišča. Prav tako naj tega zemljišča ne bi pridobila v razlastitvenem postopku. Pobudnica predlaga, naj Ustavno sodišče razveljavi izpodbijani 7. člen Odloka.

2. MOL ni odgovorila na pobudo. Po pozivu Ustavnega sodišča, naj predloži podatke o poteku javne ceste oziroma javne poti iz evidence o javnih cestah v smislu 50. člena Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 132/22 in 29/23 – v nadaljevanju ZCes-2) po pobudničinem zemljišču, je MOL pojasnila, da po

podatkih iz Odloka po tem zemljišču poteka javna pot. MOL je predložila tudi grafični prikaz.

3. Pobudnica se ni opredelila do podatkov MOL iz evidence o javnih cestah.

B.

4. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes ob vložitvi pobude (prvi odstavek 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo, 109/12, 23/20, 92/21 in 22/25 – v nadaljevanju ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena ZUstS je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj. V skladu z ustaljeno ustavnosodno presojo predpisi o kategorizaciji občinskih javnih cest učinkujejo neposredno na pravne položaje lastnikov zemljišč, po katerih potekajo kategorizirane javne ceste. Kadar podzakonski predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, učinkuje neposredno in posega v pravne interese oziroma v pravni položaj pobudnika, se pobuda vložijo v enem letu od njegove uveljavitve oziroma v enem letu od dneva, ko je pobudnik izvedel za nastanek škodljivih posledic (tretji odstavek 24. člena ZUstS).

5. Pobudnica je predložila izpisek iz zemljiške knjige za zemljišče s parc. št. 1871/42, k. o. 1994 Dobrova, ki potrjuje njeno lastništvo tega zemljišča, in izpis s spletnega portala E-prostor. MOL je potrdila, da po tem zemljišču poteka javna pot, odsek 714082. Pobudnica torej izkazuje pravni interes za vloženo pobudo, kolikor z njo izpodbija 7. člen Odloka v delu, ki se nanaša na njeno zemljišče. Ustavno sodišče je tako štel, da pobudnica izpodbija Odlok v tem delu. Odlok je bil v Uradnem listu Republike Slovenije objavljen 22. 7. 2022 in je začel veljati petnajsti dan po objavi, tj. 6. 8. 2022 (11. člen Odloka). Pobuda je bila vložena 20. 1. 2023, to je v roku iz tretjega odstavka 24. člena ZUstS, in je pravočasna.

6. Ustavno sodišče je pobudo sprejelo in glede na izpolnjene pogoje iz četrtega odstavka 26. člena ZUstS nadaljevalo odločanje o stvari sami.

7. Ustava v 69. členu določa, da je razlastitev (odvzem ali omejitev lastninske pravice v javno korist) mogoča le proti nadomestilu v naravi ali proti odškodnini in pod pogoji, ki jih določa zakon. S tem členom Ustava zaradi zagotovitve javne koristi kljub ustavnopravnemu varstvu lastninske pravice, ki jo zagotavlja 33. člen Ustave, omogoča odvzem ali omejitev lastninske pravice na nepremičnini. Ustava v 69. členu zahteva, naj zakon uredi pogoje za razlastitev, razlastitev pa se lahko opravi v postopku, v katerem se za konkretni primer ugotovi, ali so izpolnjeni zakonski pogoji za razlastitev, in v katerem sta zagotovljeni tudi sodno varstvo ter nadomestilo v naravi ali odškodnina.

8. ZCes-2 pojem in status javnih cest ureja v 3. členu. Javne ceste so prometne površine, ki so splošnega pomena za promet in jih lahko vsakdo prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi s tem zakonom in zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa. V prvem odstavku 49. člena ZCes-2 je določeno, da so javne ceste državne in občinske. Po drugem odstavku 49. člena ZCes-2 so državne ceste v lasti Republike Slovenije, občinske pa v lasti občin. Enake določbe je imel tudi ZCes-1, ki je veljal v času sprejetja Odloka, in pred tem tudi že Zakon o javnih cestah (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 42/09 in 109/09 – ZJC). Občina določeno cesto kategorizira, če je za takšno kategorizacijo izkazana javna korist in če cesta ustreza merilom za kategorizacijo javnih cest. Če so zemljišča, po katerih naj bi potekala javna cesta, ki jo občina namerava kategorizirati, v zasebni lasti, mora občina takšna zemljišča pred kategorizacijo pridobiti s pravnim poslom oziroma v postopku razlastitve.

9. Ustavno sodišče je že v številnih zadevah, v katerih so bili izpodbijani občinski odloki o kategorizaciji javnih cest, sprejelo vsebinsko enake odločitve in ponovilo stališče, da so

takšni predpisi v neskladju z Ustavo, če občina z lastnikom ni sklenila pravnega posla za pridobitev zemljišč oziroma lastnika ni razlastila.¹ Tudi v obravnavani zadevi MOL pred kategorizacijo sporne javne poti po zemljišču s parc. št. 1871/42, k. o. 1994 Dobrova, tega zemljišča ni pridobila v last. Že zato je 7. člen Odloka, kolikor kategorizira javno pot v delu, ki poteka po tem zemljišču, v neskladju z 69. členom Ustave. Ker 7. člen Odloka v tem delu nedopustno posega v lastninsko pravico, je v neskladju tudi s 33. členom Ustave.

10. Iz navedenih razlogov je Ustavno sodišče 7. člen Odloka razveljavilo, kolikor se nanaša na pobudnično zemljišče.

C.

11. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi tretjega odstavka 45. člena ZUstS v sestavi: podpredsednica dr. Neža Kogovšek Šalamon ter sodnici in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Rajko Knez, dr. Špelca Mežnar, Marko Šorli in dr. Kaja Šugman Stubbs. Sodnik dr. Rok Čeferin je bil pri odločanju o tej zadevi izločen. Ustavno sodišče je odločbo sprejelo soglasno.

Dr. Neža Kogovšek Šalamon
podpredsednica

1577. Odločba o razveljavitvi 7. člena Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana, kolikor pod zap. št. 930 kategorizira javno pot »od Obvozne c. do 9990684« (odsek 716194) v delu, ki poteka po zemljiščih s parc. št. 1860 in 1871/1, obe k. o. Ježica

Številka: U-I-129/23-17
Datum: 22. 5. 2025

ODLOČBA

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti, začetem na pobudo Mire Krejan, Ljubljana, ki jo zastopa Klemen Golob, odvetnik v Ljubljani, na seji 22. maja 2025

o d l o č i l o:

1. Člen 7 Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana (Uradni list RS, št. 99/22), kolikor pod zap. št. 930 kategorizira javno pot »od Obvozne c. do 9990684« (odsek 716194) v delu, ki poteka po zemljiščih s parc. št. 1860 in 1871/1, obe k. o. Ježica, se razveljavi.

2. Mestna občina Ljubljana mora pobudnici povrniti njene stroške postopka v višini 373,32 EUR v 30 dneh po objavi te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

O b r a z l o ž i t e v

A.

1. Pobudnica je vložila pobudo, v kateri navaja, da izpodbija 7. člen Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana (v nadaljevanju Odlok). Zatrjuje njegovo neskladje z 22., 33. in 69. členom Ustave. Trdi, da je solastnika zemljišč s parc. št. 1860 in 1871/1, obe k. o. Ježica, po katerih je z Odlokom kategorizirana javna občinska cesta oziroma javna pot pod zap. št. 930, odsek 716194 (»od Obvozne c. do 9990684«). Pred kategorizacijo javne poti naj Mestna občina Ljubljana (v nadaljevanju MOL) s pobudnico ne bi sklenila nobenega pravnega posla ali začela postopka razlastitve. Po

pojasnilih pobudnice po njenih zemljišč poteka kolovoz, ki se je uporabljal in se še uporablja zaradi izkoriščanja kmetijskih in gozdnih zemljišč. Ta kolovoz naj nikoli ne bi bil javna pot. Nekateri posamezniki naj bi v okviru javne razgrnitve Odloka podali določene pripombe in predloge, vendar naj nato ne bi bili obveščeni o stališču MOL do njih. MOL naj bi s sprejetjem izpodbijanega Odloka pobudnico dejansko razlastila. Pobudnica predlaga, naj Ustavno sodišče zadevo obravnava absolutno prednostno in razveljavi oziroma odpravi 7. člen Odloka ter MOL naloži v plačilo stroške postopka v 30 dneh po objavi odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

2. MOL v odgovoru na pobudo primarno navaja, da ni izkazano, da bi bila pobudnica lastnica zemljišč s parc. št. 1860 in 1871/1, obe k. o. Ježica, ter da bi po teh zemljiščih potekala kategorizirana javna pot. Zemljišče s parc. št. 1871/1, k. o. Ježica, naj ne bi ležalo znotraj cestnega sveta. MOL prilaga ortofoto posnetek tega zemljišča. Sporni odsek javne poti naj bi že pred uveljavitvijo Odloka uporabljali vsi, ne le lastniki sosednjih zemljišč. Trasa javne poti naj se ne bi bistveno spremenjala. MOL poudarja, da pobudnice ne moti obstoj javne poti na njenih zemljiščih, temveč da predlaga zgolj ukinitve same kategorizacije, kar pomeni, da Odlok ne posega v njen pravni položaj, in sklicuje se tudi na četrty odstavek 209. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 23/24 in 109/24 – v nadaljevanju ZUreP-3). Na podlagi te določbe naj bi lahko pobudnica sama začela razlastitveni postopek. MOL predlaga, naj Ustavno sodišče pobudo zavrže, oziroma če meni, da je utemeljena, izda ugotovitveno odločbo na podlagi 48. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo, 109/12, 23/20, 92/21 in 22/25 – v nadaljevanju ZUstS).

3. MOL je po pozivu Ustavnega sodišča, naj predloži podatke o poteku javne ceste oziroma javne poti iz evidence o javnih cestah v smislu 50. člena Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 132/22 in 29/23 – v nadaljevanju ZCes-2) po zemljišču s parc. št. 1871/1, k. o. Ježica, dodatno sporočila, da javna pot po podatkih iz Odloka poteka po tem zemljišču. MOL je predložila tudi grafični prikaz. Dodatno je pojasnila, da je v naravi stanje sicer drugačno in da pot poteka nekoliko južneje, ne po zemljišču s parc. št. 1871/1, k. o. Ježica.

4. Pobudnica se do odgovora MOL na pobudo in do dodatnih pojasnil MOL o poteku javne poti iz evidence o javnih cestah ni opredelila.

5. Ustavno sodišče ni sprejelo odločitve o absolutno prednostni obravnavi zadeve.

B. – I.

6. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes ob vložitvi pobude (prvi odstavek 24. člena ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena ZUstS je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj. V skladu z ustaljeno ustavnosodno presojo predpisi o kategorizaciji občinskih javnih cest učinkujejo neposredno na pravne položaje lastnikov zemljišč, po katerih potekajo kategorizirane javne ceste. Kadar podzakonski predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, učinkuje neposredno in posega v pravne interese oziroma v pravni položaj pobudnika, se pobuda vloží v enem letu od njegove uveljavitve oziroma v enem letu od dneva, ko je pobudnik izvedel za nastanek škodljivih posledic (tretji odstavek 24. člena ZUstS).

7. Pobudnica je k pobudi priložila izpisa iz zemljiške knjige in spletne strani Urbinfo (grafični prikaz). Pobudnica je solastnika zemljišč s parc. št. 1860 in 1871/1, obe k. o. Ježica, in drugačne navedbe MOL, da to ni izkazano, niso utemeljene. Glede poteka javne poti po zemljišču s parc. št. 1860, k. o. Ježica, MOL pavšalno ugovarja, da to dejstvo ni izkazano, čemur pa glede na podatke, ki jih je predložila pobudnica, ni mogoče slediti. Glede poteka javne poti po zemljišču s parc. št. 1871/1,

¹ Npr. odločba Ustavnega sodišča št. U-I-289/12 z dne 24. 1. 2013 (Uradni list RS, št. 16/13).

k. o. Ježica, MOL pojasnjuje, da v naravi to zemljišče ne leži znotraj cestnega sveta. V zvezi s tem je treba navesti, da iz ustavnosodne presoje že izhaja, da je za ugotovitev, ali izpodbijani odlok sporno javno pot določa (kategorizira) na določenem zemljišču, upoštevna ureditev v evidenci o javnih cestah (banka cestnih podatkov).¹ To pomeni, da je odločilnega pomena, kakšen je potek sporne javne poti na podlagi podatkov Odloka. MOL je pojasnila, da po podatkih Odloka javna pot (odsek 716194) poteka po zemljišču s parc. št. 1871/1, k. o. Ježica. Glede na navedeno pobudnica izkazuje pravni interes za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti Odloka, kolikor se nanaša na javno pot, ki poteka po njenih zemljiščih, in Ustavno sodišče je štel, da pobudnica izpodbija Odlok v tem delu. Odlok je bil v Uradnem listu Republike Slovenije objavljen 22. 7. 2022 in je začel veljati petnajsti dan po objavi, tj. 6. 8. 2022 (11. člen Odloka). Pobuda je bila vložena 10. 7. 2023, torej v roku iz tretjega odstavka 24. člena ZUstS.

8. Ustavno sodišče je pobudo sprejelo in glede na izpolnjene pogoje iz četrtega odstavka 26. člena ZUstS nadaljevalo odločanje o stvari sami.

9. Ustava v 69. členu določa, da je razlastitev (odvzem ali omejitev lastninske pravice v javno korist) mogoča le proti nadomestilu v naravi ali proti odškodnini in pod pogoji, ki jih določa zakon. S tem členom Ustava zaradi zagotovitve javne koristi kljub ustavnopravnemu varstvu lastninske pravice, ki jo zagotavlja 33. člen Ustave, omogoča odvzem ali omejitev lastninske pravice na nepremičnini. Ustava v 69. členu zahteva, naj zakon uredi pogoje za razlastitev, razlastitev pa se lahko opravi v postopku, v katerem se za konkretni primer ugotovi, ali so izpolnjeni zakonski pogoji za razlastitev, in v katerem sta zagotovljeni tudi sodno varstvo ter nadomestilo v naravi ali odškodnina.

10. ZCes-2 pojem in status javnih cest ureja v 3. členu. Javne ceste so prometne površine, ki so splošnega pomena za promet in jih lahko vsakdo prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi s tem zakonom in zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa. V prvem odstavku 49. člena ZCes-2 je določeno, da so javne ceste državne in občinske. Po drugem odstavku 49. člena ZCes-2 so državne ceste v lasti Republike Slovenije, občinske pa v lasti občin. Enake določbe je imel tudi Zakon o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 46/15 in 10/18 – ZCes-1), ki je veljal v času sprejetja Odloka, in pred tem tudi že Zakon o javnih cestah (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 42/09 in 109/09 – ZJC). Občina določeno cesto kategorizira, če je za takšno kategorizacijo izkazana javna korist in če cesta ustreza merilom za kategorizacijo javnih cest. Če so zemljišča, po katerih naj bi potekala javna cesta, ki jo občina namerava kategorizirati, v zasebni lasti, mora občina takšna zemljišča pred kategorizacijo pridobiti s pravnim poslom oziroma v postopku razlastitve.

11. Sklicevanje MOL, da iz pobude izhaja, da pobudnice dejansko ne moti sam obstoj poti na njenih zemljiščih, ki so jo že prej uporabljali tudi lastniki sosednjih zemljišč, in da bi pobudnica lahko sama začela postopek razlastitve na podlagi četrtega odstavka 209. člena ZUreP-3,² ni upoštevno. Ustavno sodišče je že v številnih zadevah, v katerih so bili izpodbijani občinski odloki o kategorizaciji javnih cest, sprejelo vsebinsko enake odločitve in ponovilo stališče, da so takšni predpisi v neskladju z Ustavo, če občina z lastnikom ni sklenila pravnega

posla za pridobitev zemljišč oziroma lastnika ni razlastila.³ MOL sicer trdi, da javna pot v naravi dejansko ne poteka po enem od zemljišč pobudnice, vendar, kot je bilo navedeno, je predmet presoje Odlok in pravna ureditev, kot izhaja iz Odloka ter evidence o javnih cestah. Tudi v obravnavani zadevi je tako treba ugotoviti, da MOL pred kategorizacijo sporne javne poti po zemljiščih s parc. št. 1860 in 1871/1, obe k. o. Ježica, teh zemljišč ni pridobila v last. Že zato je 7. člen Odloka, kolikor kategorizira javno pot v delu, ki poteka po zemljiščih pobudnice, v neskladju z 69. členom Ustave. Ker 7. člen Odloka v tem delu nedopustno posega v lastninsko pravico, je v neskladju tudi s 33. členom Ustave.

12. Iz navedenih razlogov je Ustavno sodišče 7. člen Odloka razveljavilo, kolikor se nanaša na zemljišči pobudnice (1. točka izreka).

13. Ustavno sodišče se glede na takšno odločitev ni spuščalo v presojo drugih očitkov pobudnice in navedb MOL. V zvezi s stališčem MOL, da bi moralo v okoliščinah obravnavane zadeve izdati ugotovitevno odločbo, pa pojasnjuje, da je v tovrstnih zadevah v preteklosti sicer izdajalo ugotovitelne odločbe (in določalo način njihove izvršitve), vendar pa je že leta 2011 spremenilo način takšnega odločanja. Zaradi jasnih ustavnih in zakonskih obveznosti občin v zvezi s kategorizacijo javnih cest ter zaradi učinkovitejšega varstva lastninske pravice izpodbijane občinske predpise o kategorizaciji javnih cest od tedaj razveljavlja.⁴

B. – II.

14. Pobudnica je zahtevala povračilo stroškov postopka. Po prvem odstavku 34. člena ZUstS nosi v postopku pred Ustavnim sodiščem vsak udeleženec svoje stroške postopka, če Ustavno sodišče ne odloči drugače. Po ustaljeni ustavnosodni presoji morajo obstajati posebno utemeljeni razlogi, da se stroški pobudnika naložijo v plačilo nasprotnemu udeležencu.⁵ V konkretnem primeru Ustavno sodišče ocenjuje, da so takšni razlogi podani. Glede na zelo obsežno ustavnosodno presojo občinskih predpisov o kategorizaciji občinskih cest je namreč MOL lahko utemeljeno pričakovala, da bo pobudnica vložila pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti Odloka ter da bo sprejeta odločitev Ustavnega sodišča vsebinsko enaka kot v drugih podobnih zadevah. Iz pobude izhaja, da je bila MOL pred sprejetjem Odloka, v fazi posredovanja predlogov in pripomb javnosti, opozorjena na protiustavnost kategorizacije, česar MOL ne zanika. Glede na vse navedeno je Ustavno sodišče o stroškovnem zahtevku odločilo, kot izhaja iz 2. točke izreka.

15. Pobudnica je vložila pobudo po pooblaščenem odvetniku. Ustavno sodišče je priznalo odvetniške stroške za opravljene storitve po Odvetniški tarifi (Uradni list RS, št. 2/15, 28/18 in 70/22 – v nadaljevanju Odvetniška tarifa), upošteva vrednost točke v višini 0,60 EUR (Sklep o spremembi vrednosti točke, Uradni list RS, št. 22/19). Po 1. točki Tarifne številke 7 je Ustavno sodišče za pobudo glede na zahtevnost obravnavane zadeve, upošteva 500 točk, priznalo stroške v znesku 300 EUR in materialne stroške v znesku 6 EUR (tretji odstavek 11. člena Odvetniške tarife). Priznalo je tudi DDV v višini 22 odstotkov v znesku 67,32 EUR, ker je pooblaščenec pobudnice zavezanec za DDV. Stroškov za sestavo predloga za

³ Npr. odločba Ustavnega sodišča št. U-I-289/12 z dne 24. 1. 2013 (Uradni list RS, št. 16/13).

⁴ Glej prav tam, 6. točka obrazložitve.

⁵ Tako npr. v odločbah Ustavnega sodišča št. U-I-243/19 z dne 6. 7. 2022 (Uradni vestnik Mestne občine Ptuj, št. 7/22), 9. točka obrazložitve, št. U-I-509/18 z dne 19. 5. 2022 (Uradni list RS, št. 79/22), 9. točka obrazložitve, št. U-I-190/20 z dne 10. 3. 2022 (Uradni list RS, št. 41/22), 11. točka obrazložitve, št. U-I-116/17 z dne 30. 9. 2020 (Uradni list RS, št. 145/20), 11. točka obrazložitve, št. U-I-213/16 z dne 9. 1. 2020 (Uradni list RS, št. 4/20), 9. točka obrazložitve, št. U-I-166/14 z dne 21. 4. 2016 (Uradni list RS, št. 32/16), 7. točka obrazložitve, in št. U-I-198/14 z dne 23. 3. 2016 (Uradni list RS, št. 25/16), 9. točka obrazložitve.

¹ Glej odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-16/23 z dne 20. 3. 2025 (Uradni list RS, št. 22/25), 10. in 14. točka obrazložitve.

² Četrty odstavek 209. člena ZUreP-3 določa:

»Zahtevo za razlastitev lahko predloži tudi razlastitveni zavezanec, če ima lastninsko ali drugo stvarno pravico na nepremičnini omejeno, ker je na tej nepremičnini:

– uveljavljen državni prostorski načrt ali OPPN za prostorske ureditve, ki so lahko predmet razlastitve v skladu z 203. členom tega zakona, ali

– že zgrajen objekt, ki je lahko predmet razlastitve v skladu z 203. členom tega zakona.«

absolutno prednostno obravnavo Ustavno sodišče ni priznalo, ker pobudnica s tem predlogom ni uspela. Prav tako ni priznalo priglašenih stroškov za posvet s stranko in pregled listin, ker sta to storitvi, ki sta zajeti v priznani nagradi za sestavo pobude. Stroški zastopanja skupaj znašajo 373,32 EUR.

C.

16. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi tretjega odstavka 45. člena in prvega odstavka 34. člena ZUstS v sestavi: podpredsednica dr. Neža Kogovšek Šalamon ter sodnici in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Rajko Knez, dr. Špelca Mežnar, Marko Šorli in dr. Katja Šugman Stubbs. Sodnik dr. Rok Čeferin je bil pri odločanju o tej zadevi izločen. Ustavno sodišče je odločbo sprejelo soglasno.

Dr. Neža Kogovšek Šalamon
podpredsednica

1578. Odločba o razveljavitvi 7. člena Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana, kolikor pod zap. št. 489 kategorizira javno pot »Vrhovci, c. XXI, od Pod jezom do h.st. 38« (odsek 714082) v delu, ki poteka po zemljišču s parc. št. 1871/38, k. o. 1994 Dobrova

Številka: U-I-20/23-14
Datum: 22. 5. 2025

ODLOČBA

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti, začetem na pobudo Andreja Filipčiča, Ljubljana, na seji 22. maja 2025

o d l o č i l o:

Člen 7 Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana (Uradni list RS, št. 99/22), kolikor pod zap. št. 489 kategorizira javno pot »Vrhovci, c. XXI, od Pod jezom do h.st. 38« (odsek 714082) v delu, ki poteka po zemljišču s parc. št. 1871/38, k. o. 1994 Dobrova, se razveljavi.

O b r a z l o ž i t e v

A.

1. Pobudnik navaja, da izpodbija 7. člen Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana (v nadaljevanju Odlok) pod zap. št. 489, tj. odsek 714082, »Vrhovci, c. XXI, od Pod jezom do h.st. 38«, ker je v neskladju s 33. in 69. členom Ustave. Trdi, da je solastnik zemljišča s parc. št. 1871/38, k. o. 1994 Dobrova. O kategorizaciji naj bi bil obveščen, ko naj bi prejel vabilo za udeležbo na mejni obravnavi, s katero naj se ne bi strinjal, ker naj bi se nanašala na zasebna zemljišča. Navedeno zemljišče naj bi v naravi predstavljalo slepo ulico v lasti lastnikov nepremičnin, katere prvotni in izključni namen naj bi bil dostop do teh nepremičnin. Mestna občina Ljubljana (v nadaljevanju MOL) naj pred kategorizacijo javne poti ne bi sklenila pravnega posla, s katerim bi postala lastnica pobudnikovega zemljišča. Prav tako naj tega zemljišča ne bi pridobila v razlastitvenem postopku. Pobudnik predlaga, naj Ustavno sodišče razveljavi izpodbijani 7. člen Odloka.

2. MOL ni odgovorila na pobudo. Po pozivu Ustavnega sodišča, naj predloži podatke o poteku javne ceste oziroma javne poti iz evidence o javnih cestah v smislu 50. člena Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 132/22 in 29/23 – v nadaljevanju ZCes-2) po pobudnikovem zemljišču, je MOL pojasnila, da po

podatkih iz Odloka po tem zemljišču poteka javna pot. MOL je predložila tudi grafični prikaz.

3. Pobudnik se ni opredelil do podatkov MOL iz evidence o javnih cestah.

B.

4. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes ob vložitvi pobude (prvi odstavek 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo, 109/12, 23/20, 92/21 in 22/25 – v nadaljevanju ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena ZUstS je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj. V skladu z ustaljeno ustavnosodno presojo predpisi o kategorizaciji občinskih javnih cest učinkujejo neposredno na pravne položaje lastnikov zemljišč, po katerih potekajo kategorizirane javne ceste. Kadar podzakonski predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, učinkuje neposredno in posega v pravne interese oziroma v pravni položaj pobudnika, se pobuda vložijo v enem letu od njegove uveljavitve oziroma v enem letu od dneva, ko je pobudnik izvedel za nastanek škodljivih posledic (tretji odstavek 24. člena ZUstS).

5. Pobudnik je predložil izpisek iz zemljiške knjige za zemljišče s parc. št. 1871/38, k. o. 1994 Dobrova, ki potrjuje njegovo (so)lastništvo tega zemljišča, in izpis s spletnega portala E-prostor. MOL je potrdila, da po tem zemljišču poteka javna pot, odsek 714082. Pobudnik torej izkazuje pravni interes za vloženo pobudo, kolikor z njo izpodbija 7. člen Odloka v delu, ki se nanaša na njegovo zemljišče. Ustavno sodišče je tako štel, da pobudnik izpodbija Odlok v tem delu. Odlok je bil v Uradnem listu Republike Slovenije objavljen 22. 7. 2022 in je začel veljati petnajsti dan po objavi, tj. 6. 8. 2022 (11. člen Odloka). Pobuda je bila vložena 27. 1. 2023, to je v roku iz tretjega odstavka 24. člena ZUstS, in je pravočasna.

6. Ustavno sodišče je pobudo sprejelo in glede na izpolnjene pogoje iz četrtega odstavka 26. člena ZUstS nadaljevalo odločanje o stvari sami.

7. Ustava v 69. členu določa, da je razlastitev (odvzem ali omejitev lastninske pravice v javno korist) mogoča le proti nadomestilu v naravi ali proti odškodnini in pod pogoji, ki jih določa zakon. S tem členom Ustava zaradi zagotovitve javne koristi kljub ustavnopravnemu varstvu lastninske pravice, ki jo zagotavlja 33. člen Ustave, omogoča odvzem ali omejitev lastninske pravice na nepremičnini. Ustava v 69. členu zahteva, naj zakon uredi pogoje za razlastitev, razlastitev pa se lahko opravi v postopku, v katerem se za konkretni primer ugotovi, ali so izpolnjeni zakonski pogoji za razlastitev, in v katerem sta zagotovljeni tudi sodno varstvo ter nadomestilo v naravi ali odškodnina.

8. ZCes-2 pojem in status javnih cest ureja v 3. členu. Javne ceste so prometne površine, ki so splošnega pomena za promet in jih lahko vsakdo prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi s tem zakonom in zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa. V prvem odstavku 49. člena ZCes-2 je določeno, da so javne ceste državne in občinske. Po drugem odstavku 49. člena ZCes-2 so državne ceste v lasti Republike Slovenije, občinske pa v lasti občin. Enake določbe je imel tudi Zakon o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 46/15 in 10/18 – ZCes-1), ki je veljal v času sprejetja Odloka, in pred tem tudi že Zakon o javnih cestah (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 42/09 in 109/09 – ZJC). Občina določeno cesto kategorizira, če je za takšno kategorizacijo izkazana javna korist in če cesta ustreza merilom za kategorizacijo javnih cest. Če so zemljišča, po katerih naj bi potekala javna cesta, ki jo občina namerava kategorizirati, v zasebni lasti, mora občina takšna zemljišča pred kategorizacijo pridobiti s pravnim poslom oziroma v postopku razlastitve.

9. Ustavno sodišče je že v številnih zadevah, v katerih so bili izpodbijani občinski odloki o kategorizaciji javnih cest,

sprejelo vsebinsko enake odločitve in ponovilo stališče, da so takšni predpisi v neskladju z Ustavo, če občina z lastnikom ni sklenila pravnega posla za pridobitev zemljišč oziroma lastnika ni razlastila.¹ Tudi v obravnavani zadevi MOL pred kategorizacijo sporne javne poti po zemljišču s parc. št. 1871/38, k. o. 1994 Dobrova, tega zemljišča ni pridobila v last. Že zato je 7. člen Odloka, kolikor kategorizira javno pot v delu, ki poteka po tem zemljišču, v neskladju z 69. členom Ustave. Ker 7. člen Odloka v tem delu nedopustno posega v lastninsko pravico, je v neskladju tudi s 33. členom Ustave.

10. Iz navedenih razlogov je Ustavno sodišče 7. člen Odloka razveljavilo, kolikor se nanaša na pobudnikovo zemljišče.

C.

11. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi tretjega odstavka 45. člena ZUstS v sestavi: podpredsednica dr. Neža Kogovšek Šalamon ter sodnici in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Rajko Knez, dr. Špelca Mežnar, Marko Šorli in dr. Katja Šugman Stubbs. Sodnik dr. Rok Čeferin je bil pri odločanju o tej zadevi izločen. Ustavno sodišče je odločbo sprejelo soglasno.

Dr. Neža Kogovšek Šalamon
podpredsednica

1579. Odločba o razveljavitvi 7. člena Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana, kolikor pod zap. št. 1548 kategorizira javno pot »Pot ob Savi, od Obvozne c. do 716271« (odsek 720641) v delu, ki poteka po zemljiščih s parc. št. 1967/2, 2060/2, 2061/3 in 1971/2, vsa k. o. Ježica

Številka: U-I-172/23-20
Datum: 22. 5. 2025

ODLOČBA

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti, začetem na pobudo Janeza Kosa, Ljubljana, na seji 22. maja 2025

o d l o č i l o:

1. Člen 7 Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana (Uradni list RS, št. 99/22), kolikor pod zap. št. 1548 kategorizira javno pot »Pot ob Savi, od Obvozne c. do 716271« (odsek 720641) v delu, ki poteka po zemljiščih s parc. št. 1967/2, 2060/2, 2061/3 in 1971/2, vsa k. o. Ježica, se razveljavi.

2. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti 7. člena Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana, kolikor pod zap. št. 1548 kategorizira javno pot »Pot ob Savi, od Obvozne c. do 716271« (odsek 720641) v delu, ki poteka po zemljišču s parc. št. 1967/3, k. o. Ježica, se zavrže.

O b r a z l o ž i t e v

A.

1. Pobudnik navaja, da izpodbija 7. člen Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana (v nadaljevanju Odlok). Zatrjuje njegovo neskladje s 33. in 69. členom Ustave ter 39. členom Zakona o cestah (Uradni list RS,

št. 109/10, 48/12, 46/15 in 10/18 – v nadaljevanju ZCes-1) oziroma 49. členom zdaj veljavnega Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 132/22 in 29/23 – v nadaljevanju ZCes-2). Trdi, da je lastnik v izreku navedenih zemljišč, po katerih je z Odlokom kategorizirana javna občinska cesta oziroma javna pot pod zap. št. 1548, odsek 720641 (»Pot ob Savi, od Obvozne c. do 716271«). Pred kategorizacijo naj Mestna občina Ljubljana (v nadaljevanju MOL) s pobudnikom ne bi sklenila nobenega pravnega posla ali začela postopka razlastitve. Po pojasnilih pobudnika po njegovih zemljiščih, ki jih je pridobil z dedovanjem, poteka kolovoz, ki se je uporabljal in se še uporablja zaradi izkoriščanja kmetijskih in gozdnih zemljišč. Ta kolovoz naj nikoli ne bi bil javna pot oziroma javna cesta. Pobudnik predlaga, naj Ustavno sodišče razveljavi Odlok, kolikor se nanaša na kategorizirano javno cesto, ki poteka po njegovih zemljiščih.

2. MOL v odgovoru na pobudo navaja, da je pobudnik izkazal le lastništvo zadevnih zemljišč, ne pa tudi, da bi po njih potekala kategorizirana javna pot. Nasprotno, po zemljišču s parc. št. 1967/3, k. o. Ježica, naj ne bi potekala javna prometna površina oziroma naj bi bilo to zemljišče zunaj cestnega sveta. MOL opozarja, da je pri zemljiščih pobudnika, razen pri zemljišču s parc. št. 1967/3, k. o. Ježica, v zemljiški knjigi vpisana za-znamba razlastitvenega postopka. MOL trdi, da navedbe pobudnika, da kolovoz na njegovih zemljiščih nikoli ni bil javna pot, ne držijo, saj so sporni odsek javne poti že pred uveljavitvijo Odloka lahko uporabljali tudi drugi, ne samo lastniki sosednjih zemljišč. Sporni odsek javne poti naj bi bil kategoriziran že s prej veljavnim Odlokom o kategorizaciji občinskih cest (Uradni list RS, št. 70/05 in 33/08). MOL poudarja, da pobudnika ne moti obstoj javne poti na njegovih zemljiščih, temveč da predlaga zgolj ukinitve same kategorizacije (kot take), kar pomeni, da Odlok niti ne posega v njegov pravni položaj. MOL se sklicuje tudi na četrti odstavek 209. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 23/24 in 109/24 – v nadaljevanju ZUreP-3). Na podlagi te določbe naj bi lahko pobudnik sam začel razlastitveni postopek. MOL predlaga, naj Ustavno sodišče pobudo zavrže, oziroma če meni, da je utemeljena, izda ugotovitveno odločbo na podlagi 48. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo, 109/12, 23/20, 92/21 in 22/25 – v nadaljevanju ZUstS).

3. MOL je po pozivu Ustavnega sodišča, naj predloži podatke o poteku javne ceste oziroma javne poti iz evidence o javnih cestah v smislu 50. člena ZCes-2 po zemljišču s parc. št. 1967/3, k. o. Ježica, dodatno sporočila, da po podatkih iz Odloka javna pot po tem zemljišču ne poteka, da pa poteka po zemljiščih s parc. št. 1967/2, 2060/2, 2061/3 in 1971/2, vsa k. o. Ježica. MOL je predložila tudi grafične prikaze.

4. Pobudnik se je opredelil do odgovora MOL na pobudo in do njenih dodatnih pojasnil o poteku javne poti iz evidence o javnih cestah. Pobudnik vztraja pri svojih navedbah in jih še dodatno pojasnjuje. Navaja, da podredno zahteva razveljavitev celotnega 7. člena Odloka, ker v njem ni navedenih niti zemljiških parcel. Glede trditve MOL, da po zemljišču s parc. št. 1967/3, k. o. Ježica, ne poteka kategorizirana javna cesta, pobudnik navaja, da v tem trenutku zaupa tej navedbi.

B. – I.

5. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes ob vložitvi pobude (prvi odstavek 24. člena ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena ZUstS je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj. V skladu z ustaljeno ustavnosodno presojo predpisi o kategorizaciji občinskih javnih cest učinkujejo neposredno na pravne položaje lastnikov zemljišč, po katerih potekajo kategorizirane javne ceste. Kadar podzakonski predpis ali splošni akt, izdan

¹ Npr. odločba Ustavnega sodišča št. U-I-289/12 z dne 24. 1. 2013 (Uradni list RS, št. 16/13).

za izvrševanje javnih pooblastil, učinkuje neposredno in posega v pravne interese oziroma v pravni položaj pobudnika, se pobuda vloži v enem letu od njegove uveljavitve oziroma v enem letu od dneva, ko je pobudnik izvedel za nastanek škodljivih posledic (tretji odstavek 24. člena ZUstS).

6. Odlok je bil v Uradnem listu Republike Slovenije objavljen 22. 7. 2022 in je začel veljati petnajsti dan po objavi, to je 6. 8. 2022 (11. člen Odloka). Pobudnik je pobudo vložil 7. 8. 2023. Objektivni rok enega leta iz tretjega odstavka 24. člena ZUstS se je iztekel 7. 8. 2023 (iztekel bi se sicer 6. 8. 2023, vendar je bil ta dan nedelja, torej se je rok iztekel prvi naslednji delovni dan, to je bilo v ponedeljek, 7. 8. 2023).¹ Glede na navedeno je pobuda pravočasna.

7. Ustavno sodišče je štelo, da pobudnik izpodbija Odlok v delu, kolikor se nanaša na njegova zemljišča. Lastništvo zemljišč in stanje javne poti na njih v obravnavani zadevi ni sporno. Glede poteka javne poti po zemljišču s parc. št. 1967/3, k. o. Ježica, je MOL po pozivu Ustavnega sodišča, naj sporoči dodatne podatke iz evidence o javnih cestah, pojasnila, da po podatkih Odloka javna pot ne poteka po tem zemljišču. Iz ustavnosodne presoje je izhaja, da je za ugotovitev, ali izpodbijani odlok sporno javno pot določa (kategorizira) na določenem zemljišču, upoštevana ureditev v evidenci o javnih cestah (banka cestnih podatkov).² To pomeni, da je odločilnega pomena, kakšen je potek sporne javne poti na podlagi podatkov Odloka oziroma evidence o javnih cestah. Glede na vse navedeno je treba ugotoviti, da na zemljišču s parc. št. 1967/3, k. o. Ježica, ni zatrtje javne poti in pobudnik zato ne izkazuje pravnega interesa za pobudo, kolikor se nanaša na to zemljišče. Ustavno sodišče je pobudo v tem delu zavrglo (2. točka izreka).

B. – II.

8. V delu, kolikor se pobuda nanaša na zemljišča s parc. št. 1967/2, 2060/2, 2061/3 in 1971/2, vsa k. o. Ježica, je Ustavno sodišče pobudo sprejelo in glede na izpolnjene pogoje iz četrtega odstavka 26. člena ZUstS nadaljevalo odločanje o stvari sami.

9. Ustava v 69. členu določa, da je razlastitev (odvzem ali omejitev lastninske pravice v javno korist) mogoča le proti nadomestilu v naravi ali proti odškodnini in pod pogoji, ki jih določa zakon. S tem členom Ustava zaradi zagotovitve javne koristi kljub ustavnopravnemu varstvu lastninske pravice, ki jo zagotavlja 33. člen Ustave, omogoča odvzem ali omejitev lastninske pravice na nepremičnini. Ustava v 69. členu zahteva, naj zakon uredi pogoje za razlastitev, razlastitev pa se lahko opravi v postopku, v katerem se za konkretni primer ugotovi, ali so izpolnjeni zakonski pogoji za razlastitev, in v katerem sta zagotovljeni tudi sodno varstvo ter nadomestilo v naravi ali odškodnina.

10. ZCes-2 pojem in status javnih cest ureja v 3. členu. Javne ceste so prometne površine, ki so splošnega pomena za promet in jih lahko vsakdo prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi s tem zakonom in zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa. V prvem odstavku 49. člena ZCes-2 je določeno, da so javne ceste državne in občinske. Po drugem odstavku 49. člena ZCes-2 so državne ceste v lasti Republike Slovenije, občinske pa v lasti občin. Enake določbe je imel tudi ZCes-1, ki je veljal v času sprejetja Odloka, in pred tem tudi že Zakon o javnih cestah (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 42/09 in 109/09 – ZJC). Občina dolo-

¹ Roki, ki so določeni po letih, se končajo s pretekom tistega dne v zadnjem letu, ki se po svoji številki ujema z dnem, ko je rok začel teči (tretji odstavek 111. člena Zakona o pravdnem postopku, Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 in 10/17 – v nadaljevanju ZPP, v zvezi s prvim odstavkom 6. člena ZUstS). Če je zadnji dan roka sobota, nedelja, praznik ali drug dela prost dan, ki ga določa zakon o praznikih, se izteče rok s pretekom prvega prihodnjega delavnika (četrty odstavek 111. člena ZPP).

² Glej odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-16/23 z dne 20. 3. 2025 (Uradni list RS, št. 22/25), 10. in 14. točka obrazložitve.

čeno cesto kategorizira, če je za takšno kategorizacijo izkazana javna korist in če cesta ustreza merilom za kategorizacijo javnih cest. Če so zemljišča, po katerih naj bi potekala javna cesta, ki jo občina namerava kategorizirati, v zasebni lasti, mora občina takšna zemljišča pred kategorizacijo pridobiti s pravnim poslom oziroma v postopku razlastitve.

11. Sklicevanje MOL, da iz pobude izhaja, da pobudnika dejansko ne moti sam obstoj poti na njegovih zemljiščih, ki so jo že prej lahko uporabljali tudi drugi, oziroma da bi pobudnik lahko sam začel postopek razlastitve na podlagi četrtega odstavka 209. člena ZUreP-3,³ ni upoštevno. Upoštevno tudi ni, da je v zemljiški knjigi vpisana zaznamba razlastitvenega postopka pri posameznih zemljiščih, na kar opozarja MOL. Morebitni pravni postopki v zvezi z zemljišči sami po sebi na podatke v evidenci javnih cest ne morejo vplivati.⁴ Ustavno sodišče je že v številnih zadevah, v katerih so bili izpodbijani občinski odloki o kategorizaciji javnih cest, sprejelo vsebinsko enake odločitve in ponovilo stališče, da so takšni predpisi v neskladju z Ustavo, če občina z lastnikom ni sklenila pravnega posla za pridobitev zemljišč oziroma lastnika ni razlastila.⁵ Tudi v obravnavani zadevi MOL pred kategorizacijo sporne javne poti po zemljiščih s parc. št. 1967/2, 2060/2, 2061/3 in 1971/2, vsa k. o. Ježica, teh zemljišč ni pridobila v last. Že zato je 7. člen Odloka, kolikor kategorizira javno pot v delu, ki poteka po teh zemljiščih, v neskladju z 69. členom Ustave. Ker 7. člen Odloka v tem delu nedopustno posega v lastninsko pravico, je v neskladju tudi s 33. členom Ustave.

12. Iz navedenih razlogov je Ustavno sodišče razveljavilo 7. člen Odloka, kolikor se nanaša na zemljišča s parc. št. 1967/2, 2060/2, 2061/3 in 1971/2, vsa k. o. Ježica (1. točka izreka).

13. Ustavno sodišče se glede na takšno odločitev ni spuščalo v presojo drugih navedb pobudnika in MOL. V zvezi s stališčem MOL, da bi moralo v okoliščinah obravnavane zadeve izdati ugotovitveno odločbo, pa pojasnjuje, da je v tovrstnih zadevah v preteklosti sicer izdajalo ugotovitelne odločbe (in določalo način njihove izvršitve), vendar pa je že leta 2011 spremenilo način takšnega odločanja. Zaradi jasnih ustavnih in zakonskih obveznosti občin v zvezi s kategorizacijo javnih cest ter zaradi učinkovitejšega varstva lastninske pravice izpodbijane občinske predpise o kategorizaciji javnih cest od tedaj razveljavlja.⁶

C.

14. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi tretjega odstavka 45. člena in tretjega odstavka 25. člena ZUstS v sestavi: podpredsednica dr. Neža Kogovšek Šalamon ter sodnici in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Rajko Knez, dr. Špelca Mežnar, Marko Šorli in dr. Katja Šugman Stubbs. Sodnik dr. Rok Čeferin je bil pri odločanju o tej zadevi izločen. Ustavno sodišče je odločbo sprejelo soglasno.

Dr. Neža Kogovšek Šalamon
podpredsednica

³ Četrty odstavek 209. člena ZUreP-3 določa:

»Zahtevo za razlastitev lahko predloži tudi razlastitveni zavezanec, če ima lastninsko ali drugo stvarno pravico na nepremičnini omejeno, ker je na tej nepremičnini:

– uveljavljen državni prostorski načrt ali OPPN za prostorske ureditve, ki so lahko predmet razlastitve v skladu z 203. členom tega zakona, ali

– že zgrajen objekt, ki je lahko predmet razlastitve v skladu z 203. členom tega zakona.«

⁴ Odločba Ustavnega sodišča št. U-I-16/23, 14. točka obrazložitve.

⁵ Npr. odločba Ustavnega sodišča št. U-I-289/12 z dne 24. 1. 2013 (Uradni list RS, št. 16/13).

⁶ Glej prav tam, 6. točka obrazložitve.

1580. Odločba o razveljavitvi 7. člena Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana, kolikor pod zap. št. 929 kategorizira javno pot »od Obvozne c. do 716194« (odsek 716193) v delu, ki poteka po zemljišču s parc. št. 1860, k. o. Ježica

Številka: U-I-130/23-14
Datum: 22. 5. 2025

ODLOČBA

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti, začetem na pobudo Mire Krejan, Ljubljana, ki jo zastopa Klemen Golob, odvetnik v Ljubljani, na seji 22. maja 2025

o d l o č i l o:

1. Člen 7 Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana (Uradni list RS, št. 99/22), kolikor pod zap. št. 929 kategorizira javno pot »od Obvozne c. do 716194« (odsek 716193) v delu, ki poteka po zemljišču s parc. št. 1860, k. o. Ježica, se razveljavi.

2. Mestna občina Ljubljana mora pobudnici povrniti njene stroške postopka v višini 373,32 EUR v 30 dneh po objavi te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

O b r a z l o ž i t e v

A.

1. Pobudnica je vložila pobudo, v kateri navaja, da izpodbija 7. člen Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana (v nadaljevanju Odlok). Zatrjuje njegovo neskladje z 22., 33. in 69. členom Ustave. Trdi, da je (so)lastnica zemljišča s parc. št. 1860, k. o. Ježica, po katerem je z Odlokom kategorizirana javna občinska cesta oziroma javna pot pod zap. št. 929, odsek 716193 (»od Obvozne c. do 716194«). Pred kategorizacijo javne poti naj Mestna občina Ljubljana (v nadaljevanju MOL) s pobudnico ne bi sklenila nobenega pravnega posla ali začela postopka razlastitve. Po pojasnitvi pobudnice po njenem zemljišču, ki ga je pridobila z dedovanjem, poteka kolovoz, ki se je uporabljal in se še uporablja zaradi izkoriščanja kmetijskih in gozdnih zemljišč. Ta kolovoz naj nikoli ne bi bil javna pot, saj naj bi se končal ob obrežju reke Save in naj ne bi povezoval nobenega naselja. Nekateri posamezniki naj bi v okviru javne razgrnitve Odloka celo podali določene pripombe in predloge, vendar naj nato ne bi bili obveščeni o stališču MOL do njih. Pobudnica predlaga, naj Ustavno sodišče zadevo obravnava absolutno prednostno in razveljavi oziroma odpravi 7. člen Odloka ter MOL naloži v plačilo stroške postopka v 30 dneh po objavi odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

2. MOL v odgovoru na pobudo primarno navaja, da ni izkazano, da bi bila pobudnica lastnica zemljišča s parc. št. 1860, k. o. Ježica, in da bi po tem zemljišču potekala kategorizirana javna pot. Trdi, da pobudnice v resnici niti ne moti obstoj javne poti na njenem zemljišču, temveč da predlaga zgolj ukinitve same kategorizacije, kar pomeni, da Odlok ne posega v njen pravni položaj, in sklicuje se tudi na četrty odstavek 209. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 23/24 in 109/24 – v nadaljevanju ZUreP-3). Na podlagi te določbe naj bi lahko pobudnica sama začel razlastitveni postopek. Trasa javne poti naj se skozi čas ne bi bistveno spreminjala. MOL predlaga, naj Ustavno sodišče pobudo zavrže, oziroma če meni, da je utemeljena, izda ugotovitevno odločbo na podlagi 48. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo, 109/12, 23/20, 92/21 in 22/25 – v nadaljevanju ZUstS). Pobudničin predlog za razveljavitev izpodbijanega Odloka naj bi bil glede na ustavnosodno presojo neutemeljen.

3. Pobudnica se ni opredelila do odgovora MOL na pobudo.

4. Ustavno sodišče ni sprejelo odločitve o absolutno prednostni obravnavi zadeve.

B. – I.

5. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes ob vložitvi pobude (prvi odstavek 24. člena ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena ZUstS je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj. V skladu z ustaljeno ustavnosodno presojo predpisi o kategorizaciji občinskih javnih cest učinkujejo neposredno na pravne položaje lastnikov zemljišč, po katerih potekajo kategorizirane javne ceste. Kadar podzakonski predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, učinkuje neposredno in posega v pravne interese oziroma v pravni položaj pobudnika, se pobuda vloží v enem letu od njegove uveljavitve oziroma v enem letu od dneva, ko je pobudnik izvedel za nastanek škodljivih posledic (tretji odstavek 24. člena ZUstS).

6. Pobudnica je z izpisoma iz zemljiške knjige in spletne strani Urbinfo po presoji Ustavnega sodišča izkazala, da je lastnica (oziroma solastnica) zemljišča s parc. št. 1860, k. o. Ježica, po katerem poteka javna pot. Splošen ugovor MOL, da pobudnica navedenega ni izkazala s predložitvijo ustreznih listin, glede na to ni utemeljen. Pobudnica izkazuje pravni interes za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti Odloka, kolikor se nanaša na javno pot, ki poteka po njenem zemljišču, in Ustavno sodišče je štel, da pobudnica izpodbija Odlok v tem delu. Odlok je bil v Uradnem listu Republike Slovenije objavljen 22. 7. 2022 in je začel veljati petnajsti dan po objavi, tj. 6. 8. 2022 (11. člen Odloka). Pobuda je bila vložena 10. 7. 2023, torej pravočasno, znotraj roka iz tretjega odstavka 24. člena ZUstS.

7. Ustavno sodišče je pobudo sprejelo in glede na izpolnjene pogoje iz četrtega odstavka 26. člena ZUstS nadaljevalo odločanje o stvari sami.

8. Ustava v 69. členu določa, da je razlastitev (odvzem ali omejitev lastninske pravice v javno korist) mogoča le proti nadomestilu v naravi ali proti odškodnini in pod pogoji, ki jih določa zakon. S tem členom Ustava zaradi zagotovitve javne koristi kljub ustavnopravnemu varstvu lastninske pravice, ki jo zagotavlja 33. člen Ustave, omogoča odvzem ali omejitev lastninske pravice na nepremičnini. Ustava v 69. členu zahteva, naj zakon uredi pogoje za razlastitev, razlastitev pa se lahko opravi v postopku, v katerem se za konkretni primer ugotovi, ali so izpolnjeni zakonski pogoji za razlastitev, in v katerem sta zagotovljeni tudi sodno varstvo ter nadomestilo v naravi ali odškodnina.

9. Zakon o cestah (Uradni list RS, št. 132/22 in 29/23 – v nadaljevanju ZCes-2) pojem in status javnih cest ureja v 3. členu. Javne ceste so prometne površine, ki so splošnega pomena za promet in jih lahko vsakdo prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi s tem zakonom in zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa. V prvem odstavku 49. člena ZCes-2 je določeno, da so javne ceste državne in občinske. Po drugem odstavku 49. člena ZCes-2 so državne ceste v lasti Republike Slovenije, občinske pa v lasti občin. Enake določbe je imel tudi Zakon o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 46/15 in 10/18 – ZCes-1), ki je veljal v času sprejetja Odloka, in pred tem tudi že Zakon o javnih cestah (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 42/09 in 109/09 – ZJC). Občina določena cesto kategorizira, če je za takšno kategorizacijo izkazana javna korist in če cesta ustreza merilom za kategorizacijo javnih cest. Če so zemljišča, po katerih naj bi potekala javna cesta, ki jo občina namerava kategorizirati, v zasebni lasti, mora občina takšna zemljišča pred kategorizacijo pridobiti s pravnim poslom oziroma v postopku razlastitve.

10. Sklicevanje MOL, da iz pobude izhaja, da pobudnice dejansko ne moti sam obstoj poti na njenem zemljišču, ki so jo že prej uporabljali tudi lastniki sosednjih zemljišč, oziroma da bi pobudnica lahko sama začela postopek razlastitve na podlagi četrtega odstavka 209. člena ZUreP-3,¹ ni upoštevno. Ustavno sodišče je že v številnih zadevah, v katerih so bili izpodbijani občinski odloki o kategorizaciji javnih cest, sprejelo vsebinsko enake odločitve in ponovilo stališče, da so takšni predpisi v neskladju z Ustavo, če občina z lastnikom ni sklenila pravnega posla za pridobitev zemljišč oziroma lastnika ni razlastila.² Tudi v obravnavani zadevi MOL pred kategorizacijo sporne javne poti po zemljišču s parc. št. 1860, k. o. Ježica, tega zemljišča ni pridobila v last. Že zato je 7. člen Odloka, kolikor kategorizira javno pot v delu, ki poteka po zemljišču pobudnice, v neskladju z 69. členom Ustave. Ker 7. člen Odloka v tem delu nedopustno posega v lastninsko pravico, je v neskladju tudi s 33. členom Ustave.

11. Iz navedenih razlogov je Ustavno sodišče 7. člen Odloka razveljavilo, kolikor se nanaša na zemljišče pobudnice (1. točka izreka).

12. Ustavno sodišče se glede na takšno odločitev ni spuščalo v presojo drugih očitkov pobudnice in navedb MOL. V zvezi s stališčem MOL, da bi moralo v okoliščinah obravnavane zadeve izdati ugotovitevno odločbo, pa pojasnjuje, da je v tovrstnih zadevah v preteklosti sicer izdajalo ugotovitevne odločbe (in določalo način njihove izvršitve), vendar pa je že leta 2011 spremenilo način takšnega odločanja. Zaradi jasnih ustavnih in zakonskih obveznosti občin v zvezi s kategorizacijo javnih cest ter zaradi učinkovitejšega varstva lastninske pravice izpodbijane občinske predpise o kategorizaciji javnih cest od tedaj razveljavlja.³

B. – II.

13. Pobudnica je zahtevala povračilo stroškov postopka. Po prvem odstavku 34. člena ZUstS nosi v postopku pred Ustavnim sodiščem vsak udeleženec svoje stroške postopka, če Ustavno sodišče ne odloči drugače. Po ustaljeni ustavnosodni presoji morajo obstajati posebno utemeljeni razlogi, da se stroški pobudnika naložijo v plačilo nasprotnemu udeležencu.⁴ V konkretnem primeru Ustavno sodišče ocenjuje, da so takšni razlogi podani. Glede na zelo obsežno ustavnosodno presojo občinskih predpisov o kategorizaciji občinskih cest je namreč MOL lahko utemeljeno pričakovala, da bo pobudnica vložila pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti Odloka ter da bo sprejeta odločitev Ustavnega sodišča vsebinsko enaka kot v drugih podobnih zadevah. Iz pobude izhaja, da je bila MOL pred sprejetjem Odloka, v fazi posredovanja predlogov in pripomb javnosti, opozorjena na protiustavnost kategorizacije, česar MOL ne zanika. Glede na vse navedeno

¹ Četrty odstavek 209. člena ZUreP-3 določa:

»Zahtevo za razlastitev lahko predloži tudi razlastitveni zavezanec, če ima lastninsko ali drugo stvarno pravico na nepremičnini omejeno, ker je na tej nepremičnini:

– uveljavljen državni prostorski načrt ali OPPN za prostorske ureditve, ki so lahko predmet razlastitve v skladu z 203. členom tega zakona, ali

– že zgrajen objekt, ki je lahko predmet razlastitve v skladu z 203. členom tega zakona.«

² Npr. odločba Ustavnega sodišča št. U-I-289/12 z dne 24. 1. 2013 (Uradni list RS, št. 16/13).

³ Glej prav tam, 6. točka obrazložitve.

⁴ Tako npr. v odločbah Ustavnega sodišča št. U-I-243/19 z dne 6. 7. 2022 (Uradni vestnik Mestne občine Ptuj, št. 7/22), 9. točka obrazložitve, št. U-I-509/18 z dne 19. 5. 2022 (Uradni list RS, št. 79/22), 9. točka obrazložitve, št. U-I-190/20 z dne 10. 3. 2022 (Uradni list RS, št. 41/22), 11. točka obrazložitve, št. U-I-116/17 z dne 30. 9. 2020 (Uradni list RS, št. 145/20), 11. točka obrazložitve, št. U-I-213/16 z dne 9. 1. 2020 (Uradni list RS, št. 4/20), 9. točka obrazložitve, št. U-I-166/14 z dne 21. 4. 2016 (Uradni list RS, št. 32/16), 7. točka obrazložitve, in št. U-I-198/14 z dne 23. 3. 2016 (Uradni list RS, št. 25/16), 9. točka obrazložitve.

je Ustavno sodišče o stroškovnem zahtevku odločilo, kot izhaja iz 2. točke izreka.

14. Pobudnica je vložila pobudo po pooblaščenem odvetniku. Ustavno sodišče je priznalo odvetniške stroške za opravljene storitve po Odvetniški tarifi (Uradni list RS, št. 2/15, 28/18 in 70/22 – v nadaljevanju Odvetniška tarifa), upošteva vrednost točke v višini 0,60 EUR (Sklep o spremembi vrednosti točke, Uradni list RS, št. 22/19). Po 1. točki Tarifne številke 7 je Ustavno sodišče za pobudo glede na zahtevnost obravnavane zadeve, upošteva 500 točk, priznalo stroške v znesku 300 EUR in materialne stroške v znesku 6 EUR (tretji odstavek 11. člena Odvetniške tarife). Priznalo je tudi DDV v višini 22 odstotkov v znesku 67,32 EUR, ker je pooblaščenec pobudnice zavezanec za DDV. Stroškov za sestavo predloga za absolutno prednostno obravnavo Ustavno sodišče ni priznalo, ker pobudnica s tem predlogom ni uspela. Prav tako ni priznalo priglašanih stroškov za posvet s stranko in pregled listin, ker sta to storitvi, ki sta zajeti v priznani nagradi za sestavo pobude. Stroški zastopanja skupaj znašajo 373,32 EUR.

C.

15. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi tretjega odstavka 45. člena in prvega odstavka 34. člena ZUstS v sestavi: podpredsednica dr. Neža Kogovšek Šalamon ter sodniki in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Rajko Knez, dr. Špelca Mežnar, Marko Šorli in dr. Katja Sugman Stubbs. Sodnik dr. Rok Čeferin je bil pri odločanju o tej zadevi izločen. Ustavno sodišče je odločbo sprejelo soglasno.

Dr. Neža Kogovšek Šalamon
podpredsednica

1581. Odločba o razveljavitvi 7. člena Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana, kolikor pod zap. št. 927 kategorizira javno pot »od Obvozne c. do 9992121« (odsek 716191) v delu, ki poteka po zemljišču s parc. št. 2173, k. o. Ježica

Številka: U-I-139/23-14
Datum: 22. 5. 2025

ODLOČBA

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti, začetem na pobudo Filipa Čemažarja, Ljubljana, ki ga zastopa Klemen Golob, odvetnik v Ljubljani, na seji 22. maja 2025

odločilo:

1. Člen 7 Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana (Uradni list RS, št. 99/22), kolikor pod zap. št. 927 kategorizira javno pot »od Obvozne c. do 9992121« (odsek 716191) v delu, ki poteka po zemljišču s parc. št. 2173, k. o. Ježica, se razveljavi.

2. Mestna občina Ljubljana mora pobudniku povrniti njegove stroške postopka v višini 373,32 EUR v 30 dneh po objavi te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

Obrazložitev

A.

1. Pobudnik je vložil pobudo, v kateri navaja, da izpodbija 7. člen Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana (v nadaljevanju Odlok). Zatrjuje njegovo neskladje

z 22., 33. in 69. členom Ustave. Trdi, da je lastnik zemljišča s parc. št. 2173, k. o. Ježica, po katerem je z Odlokom kategorizirana javna občinska cesta oziroma javna pot pod zap. št. 927, »od Obvozne c. do 9992121«, odsek 716191. Pred kategorizacijo javne poti naj Mestna občina Ljubljana (v nadaljevanju MOL) s pobudnikom ne bi sklenila nobenega pravnega posla ali začela postopka razlastitve. Po pojasnilih pobudnika po njegovem zemljišču poteka kolovoz, ki se je uporabljal in se še uporablja zaradi izkoriščanja kmetijskih in gozdnih zemljišč. Ta kolovoz naj nikoli ne bi bil javna pot. Nekateri posamezniki naj bi v okviru javne razgrnitve Odloka podali določene pripombe in predloge, vendar naj nato ne bi bili obveščeni o stališču MOL do njih. MOL naj bi s sprejetjem izpodbijanega Odloka pobudnika dejansko razlastila. Pobudnik predlaga, naj Ustavno sodišče zadevo obravnava absolutno prednostno in razveljavi oziroma odpravi 7. člen Odloka ter MOL naloži v plačilo stroške postopka v 30 dneh po objavi odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

2. MOL v odgovoru na pobudo primarno navaja, da ni izkazano, da bi bil pobudnik lastnik zemljišča s parc. št. 2173, k. o. Ježica, in da bi po tem zemljišču potekala kategorizirana javna pot. Pobuda naj bi bila tudi sicer prepozna, ker naj bi do sporne kategorizacije prišlo že s prej veljavnim Odlokom o kategorizaciji občinskih cest (Uradni list RS, št. 70/05 in 33/08 – v nadaljevanju Odlok/05). Pri tem MOL opozarja na objektivni in subjektivni rok za vložitev pobude iz tretjega odstavka 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo, 109/12, 23/20, 92/21 in 22/25 – v nadaljevanju ZUstS). MOL trdi, da navedbe pobudnika, da kolovoz na njegovem zemljišču nikoli ni bil javna pot, ne drži, saj je bil sporni odsek javne poti kategoriziran že z Odlokom/05. Javno pot naj bi MOL tudi vzdrževala. MOL poudarja, da pobudnika ne moti obstoj javne poti na njegovem zemljišču, temveč da predlaga zgolj ukinitve same kategorizacije, kar pomeni, da Odlok ne posega v njegov pravni položaj, in sklicuje se tudi na četrty odstavek 209. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 23/24 in 109/24 – v nadaljevanju ZUreP-3). Na podlagi te določbe naj bi lahko pobudnik sam začel razlastitveni postopek. MOL predlaga, naj Ustavno sodišče pobudo zavrne, oziroma če meni, da je utemeljena, izda ugotovitveno odločbo na podlagi 48. člena ZUstS.

3. Pobudnik se ni opredelil do odgovora MOL na pobudo.

4. Ustavno sodišče ni sprejelo odločitve o absolutno prednostni obravnavi zadeve.

B. – I.

5. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes ob vložitvi pobude (prvi odstavek 24. člena ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena ZUstS je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj. V skladu z ustaljeno ustavnosodno presojo predpisi o kategorizaciji občinskih javnih cest učinkujejo neposredno na pravne položaje lastnikov zemljišč, po katerih potekajo kategorizirane javne ceste. Kadar podzakonski predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, učinkuje neposredno in posega v pravne interese oziroma v pravni položaj pobudnika, se pobuda vložijo v enem letu od njegove uveljavitve oziroma v enem letu od dneva, ko je pobudnik izvedel za nastanek škodljivih posledic (tretji odstavek 24. člena ZUstS).

6. Pobudnik je z izpisoma iz zemljiške knjige in spletne strani Urbinfo izkazal, da je lastnik zemljišča s parc. št. 2173, k. o. Ježica, po katerem poteka javna pot. MOL sicer na splošno ugovarja, da pobudnik navedenega ni izkazal, vendar pa hkrati še sama pojasnjuje, da je bila javna pot po navedenih zemljiščih kategorizirana že z Odlokom/05, ter prilaga ortofoto posnetek zemljišča. Iz tega sledi, da javna pot po zemljišču še vedno poteka. Po povedanem torej ugovora MOL ni mogoče sprejeti. Pobudnik izkazuje pravni interes za začetek postopka

za oceno ustavnosti in zakonitosti Odloka, kolikor se nanaša na javno pot, ki poteka po njegovem zemljišču, in Ustavno sodišče je štelo, da pobudnik izpodbija Odlok v tem delu. Odlok je bil v Uradnem listu Republike Slovenije objavljen 22. 7. 2022 in je začel veljati petnajsti dan po objavi, tj. 6. 8. 2022 (11. člen Odloka). Pobuda je bila vložena 10. 7. 2023, v roku iz tretjega odstavka 24. člena ZUstS. Ustavno sodišče ne sledi stališču MOL, da je pobuda prepozna, ker naj bi do sporne kategorizacije na tem zemljišču prišlo že z Odlokom/05, zaradi česar naj bi pobudnik zamudil zakonski rok za vložitev pobude. Če občina z novejšim odlokom ponovno kategorizira javno cesto, ki je v preteklosti že bila kategorizirana (kot trdi MOL in kar ni sporno), se rok za vložitev pobude presoja glede na novi odlok, če prejšnji v upoštevem delu ne velja več,¹ kot v obravnavani zadevi.² Pobuda je torej pravočasna.

7. Ustavno sodišče je pobudo sprejelo in glede na izpolnjene pogoje iz četrtega odstavka 26. člena ZUstS nadaljevalo odločanje o stvari sami.

8. Ustava v 69. členu določa, da je razlastitev (odvzem ali omejitev lastninske pravice v javno korist) mogoča le proti nadomestilu v naravi ali proti odškodnini in pod pogoji, ki jih določa zakon. S tem členom Ustava zaradi zagotovitve javne koristi kljub ustavnopravnemu varstvu lastninske pravice, ki jo zagotavlja 33. člen Ustave, omogoča odvzem ali omejitev lastninske pravice na nepremičnini. Ustava v 69. členu zahteva, naj zakon uredi pogoje za razlastitev, razlastitev pa se lahko opravi v postopku, v katerem se za konkretni primer ugotovi, ali so izpolnjeni zakonski pogoji za razlastitev, in v katerem sta zagotovljeni tudi sodno varstvo ter nadomestilo v naravi ali odškodnina.

9. Zakon o cestah (Uradni list RS, št. 132/22 in 29/23 – v nadaljevanju ZCes-2) pojem in status javnih cest ureja v 3. členu. Javne ceste so prometne površine, ki so splošnega pomena za promet in jih lahko vsakdo prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi s tem zakonom in zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa. V prvem odstavku 49. člena ZCes-2 je določeno, da so javne ceste državne in občinske. Po drugem odstavku 49. člena ZCes-2 so državne ceste v lasti Republike Slovenije, občinske pa v lasti občin. Enake določbe je imel tudi Zakon o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 46/15 in 10/18 – ZCes-1), ki je veljal v času sprejetja Odloka, in pred tem tudi že Zakon o javnih cestah (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 42/09 in 109/09 – ZJC). Občina določeno cesto kategorizira, če je za takšno kategorizacijo izkazana javna korist in če cesta ustreza merilom za kategorizacijo javnih cest. Če so zemljišča, po katerih naj bi potekala javna cesta, ki jo občina namerava kategorizirati, v zasebni lasti, mora občina takšna zemljišča pred kategorizacijo pridobiti s pravnim poslom oziroma v postopku razlastitve.

10. Sklicevanje MOL, da iz pobude izhaja, da pobudnika dejansko ne moti, da je na njegovem zemljišču pot, ki so jo že prej uporabljali tudi lastniki sosednjih zemljišč, oziroma da bi pobudnik lahko tudi sam začel postopek razlastitve na podlagi četrtega odstavka 209. člena ZUreP-3,³ ni upoštevno. Ustavno

¹ Prim. npr. sklepa Ustavnega sodišča št. U-I-312/06 z dne 10. 4. 2008, 3. točka obrazložitve, in št. U-I-119/21 z dne 1. 3. 2022, 3. točka obrazložitve, ter odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-495/20 z dne 2. 3. 2023 (Uradni list RS, št. 32/23), 5. točka obrazložitve. V citiranih primerih sta dva odloka kategorizirala isto javno cesto, Ustavno sodišče pa je zavrglo pobudo zoper prvi, ne več veljavni odlok.

² Člen 10 Odloka določa, da z dnem njegove uveljavitve preneha veljati Odlok/05.

³ Četrty odstavek 209. člena ZUreP-3 določa:

»Zahtevo za razlastitev lahko predloži tudi razlastitveni zavezanec, če ima lastninsko ali drugo stvarno pravico na nepremičnini omejeno, ker je na tej nepremičnini:

– uveljavljen državni prostorski načrt ali OPPN za prostorske ureditve, ki so lahko predmet razlastitve v skladu z 203. členom tega zakona, ali

– že zgrajen objekt, ki je lahko predmet razlastitve v skladu z 203. členom tega zakona.«

sodišče je že v številnih zadevah, v katerih so bili izpodbijani občinski odloki o kategorizaciji javnih cest, sprejelo vsebinsko enake odločitve in ponovilo stališče, da so takšni predpisi v neskladju z Ustavo, če občina z lastnikom ni sklenila pravnega posla za pridobitev zemljišč oziroma lastnika ni razlastila.⁴ Tudi v obravnavani zadevi MOL pred kategorizacijo sporne javne poti po zemljišču pobudnika tega zemljišča ni pridobila v last. Že zato je 7. člen Odloka, kolikor kategorizira javno pot v delu, ki poteka po zemljišču pobudnika, v neskladju z 69. členom Ustave. Ker 7. člen Odloka v tem delu nedopustno posega v lastninsko pravico, je v neskladju tudi s 33. členom Ustave.

11. Iz navedenih razlogov je Ustavno sodišče 7. člen Odloka razveljavilo, kolikor se nanaša na zemljišče pobudnika (1. točka izreka).

12. Ustavno sodišče se glede na takšno odločitev ni spuščalo v presojo drugih očitkov pobudnika in navedb MOL. V zvezi s stališčem MOL, da bi moralo v okoliščinah obravnavane zadeve izdati ugotovitveno odločbo, pa pojasnjuje, da je v tovrstnih zadevah v preteklosti sicer izdajalo ugotovitvene odločbe (in določalo način njihove izvršitve), vendar pa je že leta 2011 spremenilo način takšnega odločanja. Zaradi jasnih ustavnih in zakonskih obveznosti občin v zvezi s kategorizacijo javnih cest ter zaradi učinkovitejšega varstva lastninske pravice izpodbijane občinske predpise o kategorizaciji javnih cest od tedaj razveljavlja.⁵

B. – II.

13. Pobudnik je zahteval povračilo stroškov postopka. Po prvem odstavku 34. člena ZUstS nosi v postopku pred Ustavnim sodiščem vsak udeleženec svoje stroške postopka, če Ustavno sodišče ne odloči drugače. Po ustaljeni ustavnosodni presoji morajo obstajati posebno utemeljeni razlogi, da se stroški pobudnika naložijo v plačilo nasprotnemu udeležencu.⁶ V konkretnem primeru Ustavno sodišče ocenjuje, da so takšni razlogi podani. Glede na zelo obsežno ustavnosodno presojo občinskih predpisov o kategorizaciji občinskih cest je namreč MOL lahko utemeljeno pričakovala, da bo pobudnik vložil pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti Odloka ter da bo sprejeta odločitev Ustavnega sodišča vsebinsko enaka kot v drugih podobnih zadevah. Iz pobude izhaja, da je bila MOL pred sprejetjem Odloka, v fazi posredovanja predlogov in pripomb javnosti, opozorjena na protiustavnost kategorizacije, česar MOL ne zanika. Glede na vse navedeno je Ustavno sodišče o stroškovnem zahtevku odločilo, kot izhaja iz 2. točke izreka.

14. Pobudnik je vložil pobudo po pooblaščenem odvetniku. Ustavno sodišče je priznalo odvetniške stroške za opravljene storitve po Odvetniški tarifi (Uradni list RS, št. 2/15, 28/18 in 70/22 – v nadaljevanju Odvetniška tarifa), upošteva vrednost točke v višini 0,60 EUR (Sklep o spremembi vrednosti točke, Uradni list RS, št. 22/19). Po 1. točki Tarifne številke 7 je Ustavno sodišče za pobudo glede na zahtevnost obravnavane zadeve, upošteva 500 točk, priznalo stroške v znesku 300 EUR in materialne stroške v znesku 6 EUR (tretji odstavek 11. člena Odvetniške tarife). Priznalo je tudi DDV v višini 22 odstotkov v znesku 67,32 EUR, ker je pooblaščenec pobudnika zavezanec za DDV. Stroškov za sestavo predloga za absolutno prednostno obravnavo Ustavno sodišče ni prizna-

lo, ker pobudnik s tem predlogom ni uspel. Prav tako ni priznalo priglašениh stroškov za posvet s stranko in pregled listin, ker sta to storitvi, ki sta zajeti v priznani nagradi za sestavo pobude. Stroški zastopanja skupaj znašajo 373,32 EUR.

C.

15. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi tretjega odstavka 45. člena in prvega odstavka 34. člena ZUstS v sestavi: podpredsednica dr. Neža Kogovšek Šalamon ter sodnici in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Rajko Knez, dr. Špelca Mežnar, Marko Šorli in dr. Katja Šugman Stubbs. Sodnik dr. Rok Čeferin je bil pri odločanju o tej zadevi izločen. Ustavno sodišče je odločbo sprejelo soglasno.

Dr. Neža Kogovšek Šalamon
podpredsednica

1582. Odločba o razveljavitvi 7. člena Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana, kolikor pod zap. št. 930 kategorizira javno pot »od Obvozne c. do 9990684« (odsek 716194) v delu, ki poteka po zemljišču s parc. št. 1873/1, k. o. Ježica

Številka: U-I-128/23-16
Datum: 22. 5. 2025

ODLOČBA

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti, začetem na pobudo Marije Kregar, Ljubljana, ki jo zastopa Klemen Golob, odvetnik v Ljubljani, na seji 22. maja 2025

o d l o č i l o:

1. Člen 7 Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana (Uradni list RS, št. 99/22), kolikor pod zap. št. 930 kategorizira javno pot »od Obvozne c. do 9990684« (odsek 716194) v delu, ki poteka po zemljišču s parc. št. 1873/1, k. o. Ježica, se razveljavi.

2. Mestna občina Ljubljana mora pobudnici povrniti njene stroške postopka v višini 373,32 EUR v 30 dneh po objavi te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

O b r a z l o ž i t e v

A.

1. Pobudnica je vložila pobudo, v kateri navaja, da izpodbija 7. člen Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana (v nadaljevanju Odlok). Zatrjuje njegovo neskladje z 22., 33. in 69. členom Ustave. Trdi, da je solastnica zemljišča s parc. št. 1873/1, k. o. Ježica, po katerem je z Odlokom kategorizirana javna občinska cesta oziroma javna pot pod zap. št. 930, odsek 716194 (»od Obvozne c. do 9990684«). Pred kategorizacijo javne poti naj Mestna občina Ljubljana (v nadaljevanju MOL) s pobudnico ne bi sklenila nobenega pravnega posla ali začela postopka razlastitve. Po pojasnilih pobudnice po njenem zemljišču, ki ga je pridobila z dedovanjem, poteka kolovoz, ki se je uporabljal in se še uporablja zaradi izkoriščanja kmetijskih in gozdnih zemljišč. Ta kolovoz naj nikoli ne bi bil javna pot, saj naj bi se končal ob obrežju reke Save in naj ne bi povezoval nobenega naselja. Nekateri posamezniki naj bi v okviru javne razgrnitve Odloka podali določene pripombe in predloge, vendar naj nato ne bi bili obveščeni o stališču MOL do njih. MOL naj bi s sprejetjem izpodbijanega Odloka pobudnico dejansko razlastila. Pobudnica predlaga, naj Ustavno

⁴ Npr. odločba Ustavnega sodišča št. U-I-289/12 z dne 24. 1. 2013 (Uradni list RS, št. 16/13).

⁵ Glej prav tam, 6. točka obrazložitve.

⁶ Tako npr. v odločbah Ustavnega sodišča št. U-I-243/19 z dne 6. 7. 2022 (Uradni vestnik Mestne občine Ptuj, št. 7/22), 9. točka obrazložitve, št. U-I-509/18 z dne 19. 5. 2022 (Uradni list RS, št. 79/22), 9. točka obrazložitve, št. U-I-190/20 z dne 10. 3. 2022 (Uradni list RS, št. 41/22), 11. točka obrazložitve, št. U-I-116/17 z dne 30. 9. 2020 (Uradni list RS, št. 145/20), 11. točka obrazložitve, št. U-I-213/16 z dne 9. 1. 2020 (Uradni list RS, št. 4/20), 9. točka obrazložitve, št. U-I-166/14 z dne 21. 4. 2016 (Uradni list RS, št. 32/16), 7. točka obrazložitve, in št. U-I-198/14 z dne 23. 3. 2016 (Uradni list RS, št. 25/16), 9. točka obrazložitve.

sodišče zadevo obravnava absolutno prednostno in razveljavi oziroma odpravi 7. člen Odloka ter MOL naloži v plačilo stroške postopka v 30 dneh po objavi odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

2. MOL v odgovoru na pobudo primarno navaja, da ni izkazano, da bi bila pobudnica lastnica zemljišča s parc. št. 1873/1, k. o. Ježica, in da bi po tem zemljišču potekala kategorizirana javna pot. Iz ortofoto posnetka, ki ga prilaga MOL, naj bi izhajalo, da zemljišče ne leži znotraj cestnega sveta. MOL še trdi, da pobudnice v resnici niti ne moti obstoj javne poti na njenem zemljišču, temveč da predlaga zgolj ukinitve same kategorizacije, kar pomeni, da Odlok ne posega v njen pravni položaj. MOL se sklicuje na četrty odstavek 209. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 23/24 in 109/24 – v nadaljevanju ZUreP-3). Na podlagi te določbe naj bi lahko pobudnica sama začela razlastitveni postopek. Trasa javne poti naj se skozi čas ne bi bistveno spreminjala. MOL predlaga, naj Ustavno sodišče pobudo zavrže, oziroma če meni, da je utemeljena, izda ugotovitveno odločbo na podlagi 48. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo, 109/12, 23/20, 92/21 in 22/25 – v nadaljevanju ZUstS). Pobudničin predlog za razveljavitev izpodbijanega Odloka naj bi bil glede na ustavnosodno presojo neutemeljen.

3. MOL je po pozivu Ustavnega sodišča, naj predloži še podatke o poteku javne ceste oziroma javne poti iz evidence o javnih cestah v smislu 50. člena Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 132/22 in 29/23 – v nadaljevanju ZCes-2) po pobudničinem zemljišču, pojasnila, da po podatkih iz Odloka po tem zemljišču poteka javna pot, odsek 716194. MOL je predložila tudi grafični prikaz. V naravi naj bi sicer javna pot potekala nekoliko južneje in ne po pobudničinem zemljišču.

4. Pobudnica se ni opredelila do odgovora MOL na pobudo in do dodatnih podatkov MOL iz evidence o javnih cestah.

5. Ustavno sodišče ni sprejelo odločitve o absolutno prednostni obravnavi zadeve.

B. – I.

6. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes ob vložitvi pobude (prvi odstavek 24. člena ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena ZUstS je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj. V skladu z ustaljeno ustavnosodno presojo predpisi o kategorizaciji občinskih javnih cest učinkujejo neposredno na pravne položaje lastnikov zemljišč, po katerih potekajo kategorizirane javne ceste. Kadar podzakonski predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, učinkuje neposredno in posega v pravne interese oziroma v pravni položaj pobudnika, se pobuda vložijo v enem letu od njegove uveljavitve oziroma v enem letu od dneva, ko je pobudnik izvedel za nastanek škodljivih posledic (tretji odstavek 24. člena ZUstS).

7. Pobudnica je z izpisom iz zemljiške knjige izkazala, da je lastnica (oziroma solastnica) zemljišča s parc. št. 1873/1, k. o. Ježica. Ugovoru MOL, da pobudnica tega ni izkazala, ni mogoče slediti. MOL tudi ugovarja, da v naravi po zemljišču s parc. št. 1873/1, k. o. Ježica, ne poteka javna pot. Podatki iz evidence o javnih cestah kažejo drugače, torej da po tem zemljišču poteka odsek javne poti 716194, kot trdi pobudnica. Glede na to Ustavno sodišče pritruje pobudnici, da po njenem zemljišču poteka javna pot. Iz ustavnosodne presoje že izhaja, da je za ugotovitev, ali izpodbijani odlok sporno javno pot določa (kategorizira) na določenem zemljišču, upoštevana ureditev v evidenci o javnih cestah (banka cestnih podatkov).¹ To pomeni, da je odločilnega pomena, kakšen je potek sporne javne poti na podlagi podatkov Odloka oziroma evidence o javnih

cestah. Pobudnica izkazuje pravni interes za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti Odloka, kolikor se nanaša na javno pot, ki poteka po njenem zemljišču, in Ustavno sodišče je štelo, da pobudnica izpodbija Odlok v tem delu. Odlok je bil v Uradnem listu Republike Slovenije objavljen 22. 7. 2022 in je začel veljati petnajsti dan po objavi, tj. 6. 8. 2022 (11. člen Odloka). Pobuda je bila vložena 10. 7. 2023, to je v roku iz tretjega odstavka 24. člena ZUstS, in je pravočasna.

8. Ustavno sodišče je pobudo sprejelo in glede na izpolnjene pogoje iz četrtega odstavka 26. člena ZUstS nadaljevalo odločanje o stvari sami.

9. Ustava v 69. členu določa, da je razlastitev (odvzem ali omejitev lastninske pravice v javno korist) mogoča le proti nadomestilu v naravi ali proti odškodnini in pod pogoji, ki jih določa zakon. S tem členom Ustava zaradi zagotovitve javne koristi kljub ustavnopravnemu varstvu lastninske pravice, ki jo zagotavlja 33. člen Ustave, omogoča odvzem ali omejitev lastninske pravice na nepremičnini. Ustava v 69. členu zahteva, naj zakon uredi pogoje za razlastitev, razlastitev pa se lahko opravi v postopku, v katerem se za konkretni primer ugotovi, ali so izpolnjeni zakonski pogoji za razlastitev, in v katerem sta zagotovljeni tudi sodno varstvo ter nadomestilo v naravi ali odškodnina.

10. ZCes-2 pojem in status javnih cest ureja v 3. členu. Javne ceste so prometne površine, ki so splošnega pomena za promet in jih lahko vsakdo prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi s tem zakonom in zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa. V prvem odstavku 49. člena ZCes-2 je določeno, da so javne ceste državne in občinske. Po drugem odstavku 49. člena ZCes-2 so državne ceste v lasti Republike Slovenije, občinske pa v lasti občin. Enake določbe je imel tudi Zakon o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 46/15 in 10/18 – ZCes-1), ki je veljal v času sprejetja Odloka, in pred tem tudi že Zakon o javnih cestah (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 42/09 in 109/09 – ZJC). Občina določeno cesto kategorizira, če je za takšno kategorizacijo izkazana javna korist in če cesta ustreza merilom za kategorizacijo javnih cest. Če so zemljišča, po katerih naj bi potekala javna cesta, ki jo občina namerava kategorizirati, v zasebni lasti, mora občina takšna zemljišča pred kategorizacijo pridobiti s pravnim poslom oziroma v postopku razlastitve.

11. Sklicivanje MOL, da iz pobude izhaja, da pobudnice dejansko niti ne moti sam obstoj poti na njenem zemljišču oziroma da bi pobudnica lahko sama začela postopek razlastitve na podlagi četrtega odstavka 209. člena ZUreP-3,² ni upošteveno. Ustavno sodišče je že v številnih zadevah, v katerih so bili izpodbijani občinski odloki o kategorizaciji javnih cest, sprejelo vsebinsko enake odločitve in ponovilo stališče, da so takšni predpisi v neskladju z Ustavo, če občina z lastnikom ni sklenila pravnega posla za pridobitev zemljišč oziroma lastnika ni razlastila.³ Tudi v obravnavani zadevi MOL pred kategorizacijo sporne javne poti po zemljišču s parc. št. 1873/1, k. o. Ježica, tega zemljišča ni pridobila v last. Že zato je 7. člen Odloka, kolikor kategorizira javno pot v delu, ki poteka po pobudničinem zemljišču, v neskladju z 69. členom Ustave. Ker 7. člen Odloka v tem delu nedopustno posega v lastninsko pravico, je v neskladju tudi s 33. členom Ustave.

12. Iz navedenih razlogov je Ustavno sodišče 7. člen Odloka razveljavilo, kolikor se nanaša na pobudničino zemljišče (1. točka izreka).

² Četrty odstavek 209. člena ZUreP-3 določa:

»Zahtevo za razlastitev lahko predloži tudi razlastitveni zavezanec, če ima lastninsko ali drugo stvarno pravico na nepremičnini omejeno, ker je na tej nepremičnini:

– uveljavljen državni prostorski načrt ali OPPN za prostorske ureditve, ki so lahko predmet razlastitve v skladu z 203. členom tega zakona, ali

– že zgrajen objekt, ki je lahko predmet razlastitve v skladu z 203. členom tega zakona.«

³ Npr. odločba Ustavnega sodišča št. U-I-289/12 z dne 24. 1. 2013 (Uradni list RS, št. 16/13).

¹ Glej odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-16/23 z dne 20. 3. 2025 (Uradni list RS, št. 22/25), 10. in 14. točka obrazložitve.

13. Ustavno sodišče se glede na takšno odločitev ni spuščalo v presojo drugih očitkov pobudnice in navedb MOL. V zvezi s stališčem MOL, da bi moralo v okoliščinah obravnavane zadeve izdati ugotovitveno odločbo, pa pojasnjuje, da je v tovrstnih zadevah v preteklosti sicer izdajalo ugotovitelne odločbe (in določalo način njihove izvršitve), vendar pa je že leta 2011 spremenilo način takšnega odločanja. Zaradi jasnih ustavnih in zakonskih obveznosti občin v zvezi s kategorizacijo javnih cest ter zaradi učinkovitejšega varstva lastninske pravice izpodbijane občinske predpise o kategorizaciji javnih cest od tedaj razveljavlja.⁴

B. – II.

14. Pobudnica je zahtevala povračilo stroškov postopka. Po prvem odstavku 34. člena ZUstS nosi v postopku pred Ustavnim sodiščem vsak udeleženec svoje stroške postopka, če Ustavno sodišče ne odloči drugače. Po ustaljeni ustavnosodni presoji morajo obstajati posebno utemeljeni razlogi, da se stroški pobudnika naložijo v plačilo nasprotnemu udeležencu.⁵ V konkretnem primeru Ustavno sodišče ocenjuje, da so takšni razlogi podani. Glede na zelo obsežno ustavnosodno presojo občinskih predpisov o kategorizaciji občinskih cest je namreč MOL lahko utemeljeno pričakovala, da bo pobudnica vložila pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti Odloka ter da bo sprejeta odločitev Ustavnega sodišča vsebinsko enaka kot v drugih podobnih zadevah. Iz pobude izhaja, da je bila MOL pred sprejetjem Odloka, v fazi posredovanja predlogov in pripomb javnosti, opozorjena na protiustavnost kategorizacije, česar MOL ne zanika. Glede na vse navedeno je Ustavno sodišče o stroškovnem zahtevku odločilo, kot izhaja iz 2. točke izreka.

15. Pobudnica je vložila pobudo po pooblaščenem odvetniku. Ustavno sodišče je priznalo odvetniške stroške za opravljene storitve po Odvetniški tarifi (Uradni list RS, št. 2/15, 28/18 in 70/22 – v nadaljevanju Odvetniška tarifa), upoštevaje vrednost točke v višini 0,60 EUR (Sklep o spremembi vrednosti točke, Uradni list RS, št. 22/19). Po 1. točki Tarifne številke 7 je Ustavno sodišče za pobudo glede na zahtevnost obravnavane zadeve, upoštevaje 500 točk, priznalo stroške v znesku 300 EUR in materialne stroške v znesku 6 EUR (tretji odstavek 11. člena Odvetniške tarife). Priznalo je tudi DDV v višini 22 odstotkov v znesku 67,32 EUR, ker je pooblaščenec pobudnice zavezanec za DDV. Stroškov za sestavo predloga za absolutno prednostno obravnavo Ustavno sodišče ni priznalo, ker pobudnica s tem predlogom ni uspela. Prav tako ni priznalo priglašenih stroškov za posvet s stranko in pregled listin, ker sta to storitvi, ki sta zajeti v priznani nagradi za sestavo pobude. Stroški zastopanja skupaj znašajo 373,32 EUR.

C.

16. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi tretjega odstavka 45. člena in prvega odstavka 34. člena ZUstS v sestavi: podpredsednica dr. Neža Kogovšek Šalamon ter sodnici in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Rajko Knez, dr. Špelca Mežnar, Marko Šorli in dr. Katja Šugman Stubbs. Sodnik dr. Rok Čeferin je bil pri odločanju o tej zadevi izločen. Ustavno sodišče je odločbo sprejelo soglasno.

Dr. Neža Kogovšek Šalamon
podpredsednica

⁴ Glej prav tam, 6. točka obrazložitve.

⁵ Tako npr. v odločbah Ustavnega sodišča št. U-I-243/19 z dne 6. 7. 2022 (Uradni vestnik Mestne občine Ptuj, št. 7/22), 9. točka obrazložitve, št. U-I-509/18 z dne 19. 5. 2022 (Uradni list RS, št. 79/22), 9. točka obrazložitve, št. U-I-190/20 z dne 10. 3. 2022 (Uradni list RS, št. 41/22), 11. točka obrazložitve, št. U-I-116/17 z dne 30. 9. 2020 (Uradni list RS, št. 145/20), 11. točka obrazložitve, št. U-I-213/16 z dne 9. 1. 2020 (Uradni list RS, št. 4/20), 9. točka obrazložitve, št. U-I-166/14 z dne 21. 4. 2016 (Uradni list RS, št. 32/16), 7. točka obrazložitve, in št. U-I-198/14 z dne 23. 3. 2016 (Uradni list RS, št. 25/16), 9. točka obrazložitve.

BANKA SLOVENIJE

1583. Sklep o vzpostavitvi in vodenju registra finančnega premoženja

Na podlagi poglavja 4.2.a in prvega odstavka 31. člena Zakona o Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 59/11 in 55/17) in v povezavi z Zakonom o finančnih zavarovanjih (Uradni list RS, št. 67/11 – uradno prečiščeno besedilo, 82/13 in 90/15) izdaja Svet Banke Slovenije

S K L E P

o vzpostavitvi in vodenju registra finančnega premoženja

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. Ta sklep ureja vzpostavitev in vodenje registra finančnega premoženja pri Banki Slovenije (v nadaljevanju: register) za potrebe finančnega zavarovanja kreditnih poslov Eurosistema ali Banke Slovenije. Za zavarovanje po tem sklepu se uporabljajo določbe zakona, ki ureja finančna zavarovanja.

2. V register se vpisujejo podatki o finančnem premoženju, ki se lahko uporabijo za zavarovanje kreditnih poslov Eurosistema ali drugih terjatev Banke Slovenije. Kot finančno premoženje po tem sklepu se štejejo posojila in denarne vloge.

3. Posamezni izrazi v tem sklepu imajo naslednji pomen:

– Denarna vloga: vpogledna denarna vloga, ki jo kreditna institucija zagotovi na računu pri Banki Slovenije za potrebe zavarovanja, ali vezana denarna vloga za namen vpisa vezanega depozita v okviru instrumentov za operacije odprtega trga v skladu z vsakokrat veljavnimi splošnimi pogoji Banke Slovenije o izvajanju okvira denarne politike ali za potrebe drugega zavarovanja v korist Banke Slovenije;

– Eurosistem: Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke držav članic Evropske unije (EU), katerih valuta je euro;

– Eurosystem Collateral Management System (v nadaljevanju: ECMS): sistem Eurosistema za upravljanje s finančnim premoženjem, ki je dano v zavarovanje, kot ga ureja Smernica Evropske centralne banke z dne 13. avgusta 2024 o upravljanju zavarovanja pri kreditnih poslih Eurosistema (ECB/2024/22) in njene spremembe (v nadaljevanju: Smernica ECMS);

– Finančno premoženje: posojila in denarne vloge po tem sklepu;

– Kreditna institucija: kreditna institucija v smislu točke (1) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter člena 2(5) brez točke (1) do (3) Direktive 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta;

– Imetnik denarne vloge: kreditna institucija, ki ima denarno vlogo na računu pri Banki Slovenije;

– Kreditni posli Eurosistema: terjatve, ki izhajajo iz poslov izvajanja denarne politike in posojila čez dan, kot je določeno v Smernici Evropske centralne banke z dne 19. decembra 2014 o izvajanju okvira denarne politike Eurosistema (ECB/2014/60) in njenimi spremembami (v nadaljevanju: Smernica o splošni dokumentaciji) ter drugih pravnih aktih Evropske centralne banke;

– Listina, ki dokazuje obstoj posojila: listina v obliki pogodbe med posojilodajalcem in dolžnikom kot tudi druga oblika sporočanja (tudi elektronskega), ki ohranja zapis besedila neokrnjen in omogoča preverjanje izvora besedila z uporabo splošno sprejetih sredstev, in iz katere je razvidna informacija o obstoju posojila;

– Posojilo: terjatev iz posojila, ki ga je kreditna institucija ali druga pravna oseba odobrila pravni osebi po slovenskem pravu;

– Posojilodajalec: kreditna institucija, ki je odobrila posojilo, ali kreditna institucija, ki uporabi bančno posojilo druge kreditne institucije v bančni skupini, ki ji obe pripadata ali kreditna institucija, na katero je druga kreditna institucija ali druga pravna oseba prenesla terjatev iz posojila.

4. Posojilodajalec vpiše oziroma izbriše finančno premoženje v in iz registra v skladu s pravili, ki jih določi Banka Slovenije. Podrobnejši postopki in pravila glede uporabe registra pri zavarovanju terjatev iz kreditnih poslov Eurosistema so določeni v uporabniškem priročniku, ki ureja uporabo finančnega premoženja za zavarovanje terjatev ga Banka Slovenije objavi na svoji spletni strani. Za postopke pri zavarovanju drugih terjatev Banke Slovenije se Banka Slovenije o tem posebej dogovori s kreditno institucijo.

Posojilodajalec na finančnem premoženju, ki se vodi v registru, vzpostavi zavarovanje, in sicer z vpisom zastavne pravice ali prenosom finančnega premoženja v zavarovanje v korist Eurosistema oziroma Banke Slovenije. Na ta način sklene z Eurosistemom ali z Banko Slovenije sporazum o finančnem zavarovanju.

II. KRITERIJI PRIMERNOSTI ZA FINANČNO PREMOŽENJE, KI SE VPISUJE V REGISTER

5. Kriteriji primernosti za finančno premoženje, ki se vpiše v register in ki se uporabi za zavarovanje kreditnih poslov Eurosistema, so določeni v vsakokrat veljavnih splošnih pogojih Banke Slovenije o izvajanju okvira denarne politike ali v Splošnih pogojih, kadar Banka Slovenije nastopa kot korespondenčna centralna banka pri čezmejni uporabi bančnih posojil za zavarovanje

6. Kriterije primernosti za finančno premoženje, ki se vpiše v register in ki se uporabi za zavarovanje drugih terjatev Banke Slovenije, določi Banka Slovenije in jih sporoči kreditni instituciji.

III. VPIS POSOJIL V REGISTER IN VZPOSTAVITEV ZAVAROVANJA

7. Posojilo se vpiše v register na zahtevo posojilodajalca.

8. Posojilodajalec mora pri vpisu posojila v register posredovati Banki Slovenije izvod ali kopijo posojilne pogodbe in poroštvene pogodbe (če obstaja in, v primeru zavarovanja kreditnih poslov Eurosistema, izpolnjuje značilnosti jamstva za netržno finančno premoženje iz vsakokrat veljavnih splošnih pogojev o izvajanju okvira denarne politike oziroma Smernice o splošni dokumentaciji) ter morebitne dodatke k tem pogodbam v slovenskem jeziku oziroma v overjenem prevodu v slovenski jezik. Ne glede na to lahko Banka Slovenije zahteva, da pred vpisom posojila v register posreduje Banki Slovenije vse listine v zvezi z posojilom oziroma dolžnikom ter jamstvom oziroma garantom iz posojila.

9. Banka Slovenije vpis posojila (ali deleža posojila) v register potrdi posojilodajalcu z dodelitvijo enolične identifikacijske številke posojila.

10. Register je baza podatkov, v katero se vpisujejo naslednji podatki o posojilih:

– identifikacijska številka posojila (dodeljena za enolično identifikacijo ob vpisu v register),

– posojilodajalec (naziv, oznaka, naslov),

– garant, če obstaja (naziv, oznaka, naslov),

– dolžnik posojila (naziv, oznaka, naslov),

– neodplačani znesek glavnice iz posojila,

– datum vpisa posojila v register in datum izbrisa iz registra,

– datum črpanja posojila,

– datum dospelosti posojila,

– druga kreditna institucija, če obstaja (naziv, oznaka, naslov), za katere obveznosti posojilodajalec vzpostavlja zavarovanje,

– prejemnik finančnega zavarovanja (naziv, oznaka, naslov),

– datum nastanka in datum prenehanja zastavne pravice ali datum prenosa v finančno zavarovanje in datum povratnega prenosa.

Če je garant iz druge alineje prejšnjega odstavka fizična oseba, se v register vpiše zgolj zaznamek »fizična oseba«.

11. Na posojilu, ki je vpisano v register, se zagotovi finančno zavarovanje z vpisom maksimalne zastavne pravice brez datuma dospelosti ali s prenosom tega finančnega zavarovanja na prejemnika zavarovanja.

12. Posojilodajalec lahko zagotovi oziroma ukine finančno zavarovanje na posojilu za svoje obveznosti ali obveznosti druge kreditne institucije.

13. Posojilodajalec lahko zagotovi oziroma ukine finančno zavarovanje na posojilu samo v višini celotnega zneska posojila do dolžnika. V primeru sindiciranega posojila ali posojila z delno garancijo se delež posojila posameznega posojilodajalca oziroma delež posojila z garancijo šteje kot celotni znesek posojila.

14. Posojilodajalec mora ob sklenitvi finančnega zavarovanja na posojilu sporočiti Banki Slovenije, da je obvestil dolžnika in garanta (če obstaja) iz posojilne pogodbe o svoji nameri za vzpostavitev zavarovanja na posojilu.

15. Posojilodajalec mora ob sklenitvi finančnega zavarovanja na listino, ki dokazuje obstoj posojila, vpisati identifikacijsko številko posojila, voden v registru, prejeto s strani Banke Slovenije. Poleg tega mora posojilodajalec zagotoviti, da je na tej listini v času trajanja finančnega zavarovanja vpisano besedilo: »DANO V ZAVAROVANJE BANKI SLOVENIJE« ali »DANO V ZAVAROVANJE [naziv centralne banke Eurosistema]«.

16. Posojilodajalec posreduje Banki Slovenije predlog za sklenitev sporazuma o finančnem zavarovanju za posojilo, ki je vpisano v register. Sporazum o finančnem zavarovanju je sklenjen, ko Banka Slovenije pošlje posojilodajalcu obvestilo o sprejemu predloga.

17. Ob sklenitvi sporazuma o finančnem zavarovanju Banka Slovenije vpiše finančno zavarovanje v register.

18. Posojilodajalec ne sme v korist tretjih oseb razpolagati s posojilom, na katerem je zagotovljeno finančno zavarovanje v korist Eurosistema.

19. Sporazum o finančnem zavarovanju se lahko sporazumno razveže na predlog posojilodajalca, ki ga posreduje Banki Slovenije. Sporazum je razvezan, če Banka Slovenije predlog sprejme. Banka Slovenije predlog sprejme, če finančno zavarovanje na tem posojilu ni potrebno za zavarovanje terjatev Eurosistema ali Banke Slovenije.

20. Po razvezi sporazuma o finančnem zavarovanju Banka Slovenije izbriše finančno zavarovanje na posojilu in posojilo izbriše iz registra. O tem obvesti posojilodajalca in dolžnika (in morebitnega garanta) iz posojila.

IV. VPIS DENARNIH VLOG V REGISTER IN VZPOSTAVITEV ZAVAROVANJA

21. Denarna vloga se vpiše v register na zahtevo kreditne institucije. Če je vpogledna denarna vloga potrebna za zavarovanje kreditnih poslov Evrosistema ali Banke Slovenije, ker kreditna institucija nima v zavarovanju dovolj drugega primerne finančnega premoženja, se šteje, da kreditna institucija soglaša, da Banka Slovenije v njenem imenu vpiše denarno vlogo v register.

22. Banka Slovenije potrdi vpis vezane denarne vloge v register imetniku denarne vloge z dodelitvijo enolične identifikacijske številke. Pri vpogledni denarni vlogi je enolična identifikacijska številka ista za vse vpise denarne vloge določene kreditne institucije in jo Banka Slovenije kreditni instituciji sporoči ob vključitvi v ECMS. Višina zneska v okviru te identifikacijske številke vpogledne denarne vloge se lahko spreminja.

23. Register je baza podatkov, v katero se vpisujejo naslednji podatki o denarnih vlogah:

- identifikacijska številka denarne vloge (dodeljena z enolično identifikacijo ob vpisu v register),
- znesek denarne vloge,
- datuma vplačila in datum dospelosti denarne vloge (če obstaja),
- imetnik denarne vloge (naziv, oznaka, naslov),
- datum vpisa denarne vloge v register in datum izbrisa iz registra,

– prejemnik finančnega zavarovanja (naziv, oznaka, naslov zastavnega upnika),

– datum nastanka in datum prenehanja zastavne pravice.

24. Imetnik denarne vloge lahko zagotovi oziroma ukine finančno zavarovanje samo na denarni vlogi, katere imetnik je, in samo za svoje obveznosti.

25. Na denarni vlogi, ki je vpisana v register, se zagotovi finančno zavarovanje z vpisom maksimalne zastavne pravice brez datuma dospelosti.

26. Imetnik denarne vloge posreduje Banki Slovenije predlog za sklenitev sporazuma o finančnem zavarovanju za denarno vlogo, ki je vpisana v register. Sporazum o finančnem zavarovanju je sklenjen, ko Banka Slovenije pošlje imetniku denarne vloge obvestilo o sprejemu predloga.

Če je vpogledna denarna vloga potrebna za zavarovanje kreditnih poslov Evrosistema ali Banke Slovenije, ker kreditna institucija nima v zavarovanju dovolj drugega primerne finančnega premoženja, se šteje, da kreditna institucija soglaša, da Banka Slovenije lahko v njenem imenu vpiše maksimalno zastavno pravico na denarni vlogi v registru. Sporazum o finančnem zavarovanju je sklenjen, ko Banka Slovenije denarna sredstva kreditne institucije za ta namen prenese na svoj račun.

27. Ob sklenitvi sporazuma o finančnem zavarovanju Banka Slovenije vpiše finančno zavarovanje v register.

28. Imetnik denarne vloge lahko zagotovi finančno zavarovanje na celotnem znesku denarne vloge v registru, zavarovanje na vpogledni denarni vlogi pa lahko ukine v višini delnega ali celotnega zneska te denarne vloge.

29. Imetnik denarne vloge ne sme v korist tretjih oseb razpolagati z denarno vlogo, na kateri je zagotovljeno finančno zavarovanje v korist Eurosistema ali Banke Slovenije.

30. Sporazum o finančnem zavarovanju se lahko sporazumno razveže, če finančno zavarovanje na tej denarni vlogi ni potrebno za zavarovanje kreditnih poslov Eurosistema ali Banke Slovenije. Sporazum se pri vpogledni denarni vlogi razveže za celotni ali delni znesek vloge.

31. Po razvezi sporazuma o finančnem zavarovanju Banka Slovenije izbriše finančno zavarovanje na denarni vlogi in denarno vlogo izbriše iz registra. V primeru vpogledne denarne vloge Banka Slovenije izbriše finančno zavarovanje na celotnem ali delnem znesku denarne vloge in ta znesek izbriše iz registra.

V. VODENJE REGISTRA

32. Register finančnega premoženja, ki se uporabi za zavarovanje kreditnih poslov Eurosistema, se tehnično vodi v ECMS. Kreditna institucija ima neposreden dostop do tega sistema, zato se po tem sklepu šteje, da jo Banka Slovenije obvešča preko tega sistema. Dokumentacijo o posojilih in določene nacionalne specifične podatke lahko Banka Slovenije vodi izven tega sistema.

33. Register finančnega premoženja, ki se uporabi za zavarovanje drugih terjatev Banke Slovenije, Banka Slovenije tehnično vodi v ECMS ali v svojih ločenih evidencah.

34. Posojilodajalec je o nastalih spremembah posojila ali denarne vloge dolžan takoj obvestiti Banko Slovenije.

35. Ne glede na določbe tega sklepa lahko Banka Slovenije v primeru zavarovanja terjatev Banke Slovenije s posojili ali denarnimi vlogami sama izbriše posojilo ali denarno vlogo iz registra, ko na njem ni več vzpostavljeno finančno zavarovanje.

VI. JAVNOST PODATKOV

36. Podatki o identifikacijski številki ter o zagotovitvi finančnega zavarovanja v korist Eurosistema ali Banke Slovenije na posojilu ali denarni vlogi so javni. Banka Slovenije posreduje podatek o obstoju finančnega zavarovanja v registru na podlagi pisnega zahtevka, v katerem prosilec navede enolično identifikacijsko številko posojila ali denarne vloge.

37. Če oseba, kateri je v zavarovanje ponujeno finančno premoženje, ki se lahko uporablja za zavarovanje kreditnih

poslov Eurosistema, ne razpolaga z enolično identifikacijsko številko posojila ali denarne vloge, lahko kljub temu pri Banki Slovenije poizve, ali je na tem premoženju vzpostavljeno finančno zavarovanje v korist Eurosistema ali Banke Slovenije. Banka Slovenije posreduje podatek o obstoju finančnega zavarovanja v registru na podlagi pisnega zahtevka prosilca, ki vsebuje ustrezna dokazila, iz katerih izhaja, da mu je bilo premoženje ponujeno v zavarovanje.

38. Oseba, ki ji je v zavarovanje ponujeno premoženje, ki se vpisuje v register po tem sklepu, lahko Banko Slovenije obvesti, da je bilo na tem premoženju zagotovljeno finančno zavarovanje v njeno korist. Obvestilo mora biti pisno in mora vsebovati osnovne značilnosti posojila (posojilodajalec, dolжник posojila, zastavni upnik oziroma prejemnik zavarovanja, datum črpanja posojila, oznaka posojilne pogodbe in čas trajanja zavarovanja) oziroma denarne vloge (imetnik denarne vloge, zastavni upnik oziroma prejemnik zavarovanja, datum sklenitve denarne vloge in čas trajanja zavarovanja).

VII. NADOMESTILA

39. Banka Slovenije lahko s sklepom, ki ureja tarifo za zaračunavanje nadomestil za storitve Banke Slovenije, določi nadomestila za upravljanje zavarovanja na finančnem premoženju v registru.

VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

40. Ne glede na določbe tega sklepa se lahko za posojila in denarne vloge sporazum o finančnem zavarovanju sklene ali razveže na drugačen način, če se Banka Slovenije o tem dogovori s kreditno institucijo. Prav tako se lahko v tem primeru na drugačen način izvede tudi vpis ali izbris iz registra.

41. Ta sklep začne veljati 16. junija 2025. Z uveljavitvijo tega sklepa preneha veljati Sklep o vzpostavitvi in vodenju registra finančnega premoženja (Uradni list RS, št. 152/20).

42. Zaradi prehoda na ECMS se posameznemu posojilu ali denarni vlogi, ki je že dano v zavarovanje po sklepu iz prejšnje točke, dodeli nova identifikacijska številka v registru. Obstojča identifikacijska številka posojila ali denarne vloge, ki

je bila dodeljena po sklepu iz prejšnje točke, se še naprej vodi v evidencah Banke Slovenije za čas celotnega trajanja finančnega zavarovanja, ter se tudi ohrani na izvodu posojilne pogodbe.

Ljubljana, dne 27. maja 2025

Namestnik predsednika
Sveta Banke Slovenije
dr. Primož Dolenc

1584. Sklep o spremembi Sklepa o tarifi za zaračunavanje nadomestil za storitve Banke Slovenije

Na podlagi prvega odstavka 31. člena in 53. člena Zakona o Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 72/06, uradno prečiščeno besedilo, 59/11 in 55/17) izdaja Svet Banke Slovenije

S K L E P

o spremembi Sklepa o tarifi za zaračunavanje nadomestil za storitve Banke Slovenije

1. člen

Sklep o tarifi za zaračunavanje nadomestil za storitve Banke Slovenije (Uradni list RS, št. 12/12, 36/12, 17/13, 24/13, 79/14, 96/15, 83/16, 4/17, 52/17, 65/17, 81/18, 35/19, 76/19, 191/20, 194/21, 11/22, 161/22, 125/23, 98/24, 103/24 in 36/25, v nadaljevanju sklep) se spremeni, kot sledi:

1. V 1. členu sklepa se črta poglavje »I. POSLOVANJE Z BANKAMI«, poglavja in tarifne postavke sklepa pa ustrezno preštevilčijo (poglavja II do VII se preštevilčijo tako, da postanejo poglavja I do VI, tarifne postavke od 6 do 25 se preštevilčijo tako, da postanejo tarifne postavke 1 do 20).

2. V 1. členu sklepa se poglavje »V. ZAVAROVANJE TERJATEV« nadomesti tako, da se po novem glasi:

»IV. ZAVAROVANJE TERJATEV

11. Nadomestila za rabo bančnih posojil za zavarovanje terjatev

a) nadomestilo za vpis zavarovanja na posojilu v registru finančnega premoženja pri Banki Slovenije	30,00 EUR za vpis zavarovanja na enem posojilu
b) nadomestilo za vodenje zavarovanja na posojilu v registru finančnega premoženja pri Banki Slovenije	0,003 % letno

Nadomestilo za vodenje zavarovanja na posojilih v registru finančnega premoženja pri Banki Slovenije se zaračuna mesečno na osnovi povprečja dnevnih stanj neodplačanih zneskov glavnice bančnih posojil z vpisanim zavarovanjem v registru v preteklem koledarskem mesecu. Za bančna posojila, kjer posojilno pogodbo ureja pravo druge države članice Evropske unije, katere valuta je euro, se zaračuna vsakokratno tarifo tuje nacionalne centralne banke.

12. Nadomestila za rabo vrednostnih papirjev, vodenih v centralnih depotnih družbah (CDD, vključno s KDD – Centralno klirinško depotno družbo d.d.), za zavarovanje terjatev

Skladno z veljavno tarifo posamezne CDD

Nadomestila se obračunavajo dnevno, na osnovi nominalne vrednosti tržnega finančnega premoženja v zavarovanju, in zaračunavajo mesečno.

13. Denarna kazen zaradi neuspešne poravnave vrednostnih papirjev, ki jo Banka Slovenije, ko nastopa v vlogi agenta pri posredovanju instrukcij, v primeru napake nasprotni stranke zaračuna:

a) KDD – Centralna klirinško depotna družba d.d. – pri uporabi vrednostnih papirjev, vodenih v KDD – Centralni klirinško depotni družbi d.d. za zavarovanje terjatev, ali	Skladno z Uredbo št. 909/2014/EU, Delegirano uredbo 2017/389/EU in Delegirano uredbo 2018/1229/EU.
b) druga centralna depotna družba v državah članicah Evropske unije, katerih valuta je euro – pri čezmejni uporabi finančnega premoženja za zavarovanje terjatev.	

Banka Slovenije denarno kazen zaračuna nasprotni stranki, ki je povzročila napako.«.

2. člen

V tem sklepu so za akte Evropske unije uporabljeni naslednji skrajšani naslovi:

1. Uredba 909/2014/EU je Uredba (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o izboljšanju ureditve poravnave vrednostnih papirjev v Evropski uniji in o centralnih depozitnih družbah ter o spremembi direktiv 98/26/ES in 2014/65/EU ter Uredbe (EU) št. 236/2012 (UL L 257, z dne 28. 8. 2014, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2023/2845 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2023 o spremembi Uredbe (EU) št. 909/2014 glede discipline pri poravnavi, čezmejnega opravljanja storitev, sodelovanja pri nadzoru, zagotavljanja pomožnih bančnih storitev in zahtev za centralne depozitne družbe tretjih držav ter spremembi Uredbe (EU) št. 236/2012 (UL L 2023/2845, z dne 27. 12. 2023)

2. Delegirana uredba 2017/389/EU je Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/389 z dne 11. novembra 2016 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s parametri za izračun denarnih kazni za neuspešne poravnave in dejavnostmi CDD v državah članicah gostiteljicah (UL L 65, 10. 3. 2017, str. 1)

3. Delegirana uredba 2018/1229/EU je Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/1229 z dne 25. maja 2018 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi o disciplini pri poravnavi (UL L 230, 13. 9. 2018, str. 1), zadnjič spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2023/1626 z dne 19. aprila 2023 o spremembi regulativnih tehničnih standardov iz Delegirane uredbe (EU) 2018/1229 glede mehanizma kazni za neuspešne poravnave v zvezi s posli, za katere je opravljen kliring, ki jih CNS predložijo v poravnavo (UL L 201, 11. 8. 2023, str. 1)

3. člen

Ta sklep začne veljati 16. junija 2025.

Ljubljana, dne 27. maja 2025

Dr. Primož Dolenc
namestnik predsednika
Sveta Banke Slovenije

1585. Splošni pogoji o izvajanju okvira denarne politike

Na podlagi prvega odstavka 31. člena ter 58. in 61. člena Zakona o Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 59/11 in 55/17) Svet Banke Slovenije izdaja

**SPLOŠNE POGOJE
o izvajanju okvira denarne politike****DEL 1 – SPLOŠNE DOLOČBE IN OPREDELITEV POJMOV**

1. člen

Splošne določbe

1. Banka Slovenije s temi splošnimi pogoji določa pravila za izvajanje denarne politike in pravila o mobilizaciji in upravljanju zavarovanja v povezavi s:

(a) Smernico Evropske centralne banke z dne 19. decembra 2014 o izvajanju okvira denarne politike Eurosistema (Smernica o splošni dokumentaciji) (ECB/2014/60) in njenimi spremembami;

(b) Smernico Evropske centralne banke z dne 9. julija 2014 o dodatnih začasnih ukrepih v zvezi z Eurosistemovimi operacijami refinanciranja in primernostjo zavarovanja ter o

spremembi Smernice ECB/2007/9 (prenovitev) (ECB/2014/31) in njenimi spremembami;

(c) Smernico Evropske centralne banke z dne 18. novembra 2015 o odbitkih pri vrednotenju, ki se uporabljajo pri izvajanju okvira denarne politike Eurosistema (ECB/2015/35) in njenimi spremembami; in

(d) Smernico Evropske centralne banke z dne 13. avgusta 2024 o upravljanju zavarovanja pri kreditnih poslih Eurosistema (ECB/2024/22) in njenimi spremembami.

2. Eurosistem si pridržuje pravico, da zahteva in pridobi katere koli pomembne informacije od nasprotnih strank, ki so potrebne za opravljanje njegovih nalog in doseganje njegovih ciljev v zvezi z operacijami denarne politike. Ta pravica ne posega v nobene druge obstoječe konkretne pravice Eurosistema, da zahteva informacije, ki se nanašajo na operacije denarne politike.

2. člen

Opredelitev pojmov

V teh splošnih pogojih se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(1) »agencija« (agency) pomeni subjekt, ki je ustanovljen v državi članici, katere valuta je euro, in se ukvarja z nekaterimi dejavnostmi za skupno dobro, ki se izvajajo na nacionalni ali regionalni ravni, ali financira te dejavnosti ter ga je Eurosistem razvrstil kot agencijo. Seznam subjektov, ki so razvrščeni kot agencije, se objavi na spletni strani ECB (www.ecb.europa.eu) in na njem se navede, ali so v zvezi s posameznim subjektom izpolnjeni kvantitativni kriteriji za potrebe odbitkov pri vrednotenju, ki so določeni v Prilogi XI;

(2) »avkcija z enotno mero (avkcija nizozemskega tipa)« (single rate auction, Dutch auction) pomeni avkcijo, pri kateri je obrestna mera, cena ali swap točke vseh sprejetih protiponudb enaka mejni obrestni meri, ceni ali swap točkam;

(3) »avkcija z različnimi merami (avkcija ameriškega tipa)« (multiple rate auction, American auction) pomeni avkcijo, pri kateri je obrestna mera, cena ali swap točke vsake posamezne sprejete protiponudbe enaka obrestni meri, ceni ali swap točkam, ponujenim v tej protiponudbi;

(4) »avkcijski postopek« (tender procedure) pomeni postopek, kjer Eurosistem povečuje likvidnost na trgu ali umika likvidnost s trga, pri čemer NCB sklepa transakcije s sprejetjem protiponudb, ki jih predložijo nasprotnne stranke po javni najavi;

(5) »avkcijski postopek s fiksno mero« (fixed-rate tender procedure) pomeni avkcijski postopek, v katerem ECB pred začetkom avkcijskega postopka določi obrestno mero, ceno, swap točke ali razmik obrestne zamenjave, sodelujoče nasprotnne stranke pa v protiponudbah navedejo denarni znesek posla, ki ga želijo skleniti po fiksni obrestni meri, ceni, swap točkah ali razmiku obrestne zamenjave;

(6) »avkcijski postopek z variabilno mero« (variable rate tender procedure) pomeni avkcijski postopek, v katerem sodelujoče nasprotnne stranke v medsebojni konkurenci v protiponudbah navedejo tako denarni znesek posla, ki ga želijo skleniti, kot tudi obrestno mero, swap točke ali ceno, po kateri želijo skleniti posel z Eurosistemom, in kjer se najbolj konkurenčne protiponudbe sprejemajo prednostno, dokler se ne izčrpa skupni ponujeni znesek;

(7) »avtokolateralizacija« (auto-collateralisation) pomeni avtokolateralizacijo, kakor je opredeljena v Splošnih pogojih za udeležbo v sistemu TARGET-Slovenija (Uradni list RS, št. 28/2023 s spremembami) v točki (7) Dodatka VIII (Opredelitev pojmov);

(8) »bančno posojilo« (credit claim) pomeni zahtevek za izplačilo denarja, ki vsebuje dolžniško obveznost dolžnika do nasprotnne stranke. Bančna posojila vključujejo tudi *Schuld-scheindarlehen* in nizozemske vpisane zasebne terjatve do države ali drugih primernih dolžnikov, ki imajo državno jamstvo, npr. stanovanjske zadruge;

(9) »bonitetna ocena« (*credit rating*) ima enak pomen kakor v členu 3(1)(a) Uredbe (ES) št. 1060/2009 Evropskega parlamenta in Sveta¹;

(10) »brezkuponski instrument« (*zero coupon*) pomeni dolžniški instrument brez periodičnih izplačil kuponskih plačil;

(11) »cena povratnega odkupa« (*repurchase price*) pomeni ceno, po kateri je kupec dolžan enakovredno finančno premoženje prodati nazaj prodajalcu v zvezi s transakcijo na podlagi pogodbe o začasni prodaji. Cena povratnega odkupa je enaka seštevku prodajne cene in razlike v ceni, ki ustreza obrestim za posojeno likvidnost za obdobje do zapadlosti posla;

(12) »centralna depotna družba (CDD)« (*central securities depository – CSD*) pomeni centralno depotno družbo, kakor je opredeljena v točki (1) člena 2(1) Uredbe (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta²;

(13) »cilj uspešnosti na področju trajnostnosti« (*sustainability performance target*) pomeni cilj, določen v javno dostopnem dokumentu o izdaji, s katerim se merijo količinsko opredeljene izboljšave trajnostnostnega profila izdajatelja ali enega ali več podjetij, ki spadajo v isto skupino izdajatelja obveznic, povezanih s trajnostnostjo, vnaprej določenem obdobju glede na enega ali več okoljskih ciljev iz Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta³ in/ali enega ali več ciljev trajnostnega razvoja, ki jih je določila Organizacija združenih narodov v zvezi s podnebnimi spremembami ali degradacijo okolja⁴;

(14) »čezmejna mobilizacija« (*cross-border mobilisation*) pomeni mobilizacijo: (a) tržnega finančnega premoženja: (i) ki se vodi v državi članici, ki ni država domače centralne banke; (ii) ki je bilo izdano v državi članici, ki ni država domače centralne banke, in se vodi v državi članici domače centralne banke; (b) DECC, ki so bili izdani in se vodijo v državi članici, ki ni država domače centralne banke; (c) bančnih posojil, ki jih ureja pravo, ki ni pravo jurisdikcije, v kateri je ustanovljena domača centralna banka; (d) dodatnih bančnih posojil, ki jih ureja pravo, ki ni pravo jurisdikcije, v kateri je ustanovljena NCB, ki prejme zavarovanje;

(15) »čezmejna uporaba« (*cross-border use*) pomeni, da nasprotna stranka predloži svoji domači NCB v zavarovanje:

(a) tržno finančno premoženje, ki se hrani v drugi državi članici, katere valuta je euro;

(b) tržno finančno premoženje, ki je izdano v drugi državi članici in se hrani v državi članici domače NCB;

(c) bančna posojila, kjer posojilno pogodbo ureja pravo druge države članice, katere valuta je euro in ki ni država članica domače NCB;

(d) DECC, ki so izdani in se hranijo v drugi državi članici, katere valuta je euro in ki ni država članica domače NCB;

(16) »datum aktivacije poročanja ESMA« (*ESMA reporting activation date*) pomeni prvi dan, ko sta izpolnjena pogoja, da (a) se repozitorij listinjenj registrira pri Evropskemu organu za vrednostne papirje in trge (ESMA) in tako postane repozitorij listinjenj ESMA ter da (b) je Komisija sprejela ustrezne izvedbene tehnične standarde v obliki standardiziranih predlog na pod-

lagi člena 7(4) Uredbe (EU) 2017/2402 Evropskega parlamenta in Sveta⁵ in so se ti izvedbeni standardi začeli uporabljati;

(17) »datum poravnave« (*settlement date*) pomeni datum, na katerega se transakcija poravnava;

(18) »datum povratnega odkupa« (*repurchase date*) pomeni datum, na katerega je kupec dolžan enakovredno finančno premoženje prodati nazaj prodajalcu v povezavi s transakcijo na podlagi pogodbe o začasni prodaji;

(19) »datum trgovanja (T)« (*trade date – T*) pomeni datum, na katerega se sklene posel, tj. pogodba o finančni transakciji med dvema nasprotnima strankama. Datum trgovanja lahko sovпада z datumom poravnave transakcije (poravnava na isti dan) ali pa je določeno število delovnih dni pred datumom poravnave (datum poravnave je opredeljen kot »T + odlog pri poravnavi«);

(20) »datum zapadlosti« (*maturity date*) pomeni datum, na katerega zapade oziroma se zaključi operacija denarne politike Eurosistema ali kateri koli posel oziroma finančni instrument. V primeru pogodbe o začasni prodaji ali zamenjave je datum zapadlosti enak datumu povratnega odkupa;

(21) »delovni dan« (*business day*) pomeni: (a) v zvezi z obveznostjo plačila, kateri koli dan, ko je sistem TARGET odprt za izvršitev takega plačila; ali (b) v zvezi z obveznostjo dostave finančnega premoženja, kateri koli dan, ko so SPVP, prek katerih se finančno premoženje dostavi, odprti za poslovanje v kraju, kjer je treba dostaviti zadevne vrednostne papirje;

(22) »delovni dan Banke Slovenije« pomeni kateri koli dan, ko je sistem TARGET odprt za izvršitev plačil, razen dela prostih dni v skladu z Zakonom o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji. Občasno je lahko delovni dan Banke Slovenije tudi kateri zgoraj naveden dela prosti dan, kar Banka Slovenije vnaprej objavi na svoji spletni strani (www.bsi.si);

(23) »delovni dan Eurosistema« (*Eurosystem business day*) pomeni kateri koli dan, na katerega sta ECB in najmanj ena NCB odprti za namen izvajanja operacij denarne politike Eurosistema;

(24) »delovni dan NCB« (*NCB business day*) pomeni kateri koli dan, na katerega je NCB odprta za namen izvajanja operacij denarne politike Eurosistema, vključno z dnevi, ko so podružnice te NCB zaradi lokalnih ali regionalnih praznikov lahko zaprte;

(25) »denarni račun« (*cash account*) pomeni pomeni: (a) glavni denarni račun; (b) denarni račun, ki ni v eurih;

(26) »dodatno bančno posojilo« (*additional credit claim – ACC*) pomeni bančno posojilo, ki je primerno v skladu s poglavjem 2 naslova XI v delu 4;

(27) »dokončen prenos« (*final transfer*) pomeni nepreklizen in brezpogojen prenos, ki pomeni izpolnitev obveznosti izvršitve prenosa;

(28) »dokapitalizacija s stvarnimi vložki v obliki državnih dolžniških instrumentov« pomeni kakršno koli povečanje vpisanega kapitala kreditne institucije, pri čemer se celotni vložek ali njegov del kreditni instituciji zagotovi neposredno z dolžniškimi instrumenti države ali javnega sektorja, ki jih izda država ali subjekt javnega sektorja, ki kreditni instituciji zagotavlja svež kapital;

(29) »dokončna transakcija« (*outright transaction*) pomeni instrument, ki se uporablja pri izvajanju operacij odprtega trga, kjer Eurosistem na trgu (promptno ali terminsko) dokončno kupuje ali prodaja primerno tržno finančno premoženje, kar ima za posledico popoln prenos lastništva s prodajalca na kupca, ne da bi bil pri tem predviden poznejši prenos lastništva nazaj na prodajalca;

¹ Uredba (ES) št. 1060/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o bonitetnih agencijah (UL L 302, 17.11.2009, str. 1).

² Uredba (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o izboljšanju ureditve poravnave vrednostnih papirjev v Evropski uniji in o centralnih depotnih družbah ter o spremembi direktiv 98/26/ES in 2014/65/EU ter Uredbe (EU) št. 236/2012 (UL L 257, 28.8.2014, str. 1).

³ Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13).

⁴ V agendi za trajnostni razvoj do leta 2030, ki jo je sprejela Generalna skupščina Združenih narodov 25. septembra 2015.

⁵ Uredba (EU) 2017/2402 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 o določitvi splošnega okvira za listinjenje in o vzpostavitvi posebnega okvira za enostavno, pregledno in standardizirano listinjenje ter o spremembah direktiv 2009/65/ES, 2009/138/ES in 2011/61/EU ter uredb (ES) št. 1060/2009 in (EU) št. 648/2012 (UL L 347, 28.12.2017, str. 35).

(30) »domača mobilizacija« (*domestic mobilisation*) pomeni: (a) v zvezi s tržnim finančnim premoženjem in DECC, mobilizacijo finančnega premoženja, ki je bilo izdano in se vodi pri CDD v isti jurisdikciji, v kateri je ustanovljena domača centralna banka; (b) v zvezi z bančnimi posojili in dodatnimi bančnimi posojili mobilizacijo bančnih posojil in dodatnih bančnih posojil, ki jih ureja pravo jurisdikcije, v kateri je ustanovljena domača centralna banka; (c) v zvezi s hipotekarnimi dolžniškimi instrumenti hipotekarne dolžniške instrumente, ki jih je izdala nasprotna stranka, ustanovljena v državi članici domače centralne banke;

(31) »domača NCB« (*home NCB*) pomeni NCB države članice, katere valuta je euro in v kateri je nasprotna stranka ustanovljena;

(32) »domača uporaba« (*domestic use*) pomeni, da nasprotna stranka, ustanovljena v državi članici, katere valuta je euro, v zavarovanje predloži:

(a) tržno finančno premoženje, ki je izdano in se hrani v državi članici domače NCB;

(b) bančna posojila, kjer posojilno pogodbo ureja pravo države članice domače NCB;

(c) hipotekarne dolžniške instrumente, ki jih izdajo subjekti, ustanovljeni v državi članici domače NCB;

(d) DECC, ki so izdani in se hranijo v državi članici domače NCB;

(33) »država članica« (*Member State*) pomeni državo članico Unije;

(34) »države skupine G10 zunaj EGP« (*non-EEA G10 countries*) pomenijo države, ki sodelujejo v skupini G10, ki niso države EGP, in sicer Združene države Amerike, Kanada, Japonska, Švica in Združeno kraljestvo;

(35) »dvostranski postopek« (*bilateral procedure*) pomeni postopek, v katerem NCB, ali, če je primerno, ECB, izvajajo transakcije neposredno z eno ali več nasprotnimi strankami, prek borz vrednostnih papirjev ali tržnih posrednikov, brez uporabe avkcijskih postopkov;

(36) »eAvkcije« pomeni spletno aplikacijo Banke Slovenije, ki omogoča zbiranje in predložitev protiponudb nasprotnih strank pri operacijah odprtega trga ter obveščanje nasprotnih strank o rezultatih dodelitve s strani Banke Slovenije;

(37) »euroobmočje« (*euro area*) pomeni nanašati se na državo članico, katere valuta je euro, ali biti v njej ustanovljen;

(38) »Eurosistem« (*Eurosystem*) pomeni ECB in nacionalne centralne banke;

(39) »Evropski gospodarski prostor (EGP)« (*European Economic Area – EEA*) pomeni vse države članice, ne glede na to, ali so formalno pristopile k EGP ali ne, ter Islandijo, Lihtenštajn in Norveško;

(40) »fiksni kuponi« (*fixed coupons*) pomenijo dolžniške instrumente z vnaprej določenimi periodičnimi izplačili obresti;

(41) »finančna družba« (*financial corporation*) pomeni finančno družbo, kakor je opredeljena v Prilogi A k Uredbi (EU) št. 549/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁶;

(42) »glavni denarni račun« (*main cash account – MCA*) pomeni račun, kot je določen v Delu II (Posebni pogoji za glavne denarne račune) v Splošnih pogojih za udeležbo v sistemu TARGET-Slovenija;

(43) »hitra avkcija« (*quick tender*) pomeni avkcijski postopek, ki se običajno izvede v časovnem okviru 105 minut od najave avkcije do pošiljanja obvestil uspešnim ponudnikom in ki se lahko omeji na omejen krog nasprotnih strank, kakor je podrobneje določeno v delu 2;

(44) »hipotekarni dolžniški instrument« (*retail mortgage-backed debt instrument – RMDB*) pomeni finančno premoženje, ki je primerno za uporabo za zavarovanje v skladu z delom 4;

(45) »indeks inflacije v euroobmočju« (*euro area inflation index*) pomeni indeks, ki ga zagotovi Eurostat ali nacionalni statistični organ države članice, katere valuta je euro, npr. harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin (HICP);

(46) »investicijski sklad« (*investment fund*) pomeni sklade denarnega trga ali sklade, ki niso skladi denarnega trga, kakor so opredeljeni v Prilogi A k Uredbi (EU) št. 549/2013;

(47) »investicijsko podjetje« (*investment firm*) pomeni investicijsko podjetje v smislu točke (2) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 575/2013;

(48) »izdaja dolžniških certifikatov ECB« (*issuance of ECB debt certificates*) pomeni instrument denarne politike, ki se uporablja pri izvajanju operacij odprtega trga, kjer ECB izda dolžniške certifikate, ki pomenijo dolžniško obveznost ECB do imetnika certifikata;

(49) »izdajatelj SPVP« (*issuer SPVP*) pomeni SPVP, ki ga upravlja CDD, v katerem so bili izdani vrednostni papirji;

(50) »izvršitev zavarovanja« (*collateral realisation*) pomeni postopek, po katerem NCB uveljavlja svoje pravice do finančnega premoženja, mobiliziranega v zavarovanje, za poplačilo stanja posojila, ki je zapadlo v plačilo;

(51) »javna bonitetna ocena« (*public credit rating*) pomeni bonitetno oceno, ki: (a) jo izda ali odobri bonitetna agencija, ki je registrirana v Uniji in jo Eurosistem sprejme kot zunanjo bonitetno institucijo, in (b) se javno razkrije ali se distribuira na podlagi naročniškega razmerja;

(52) »kanali mobilizacije« (*mobilisation channels*) pomeni vrsto postopkov in ureditev, ki nasprotnim strankam omogočajo mobilizacijo primerne finančnega premoženja, ter obsega domačo mobilizacijo, mobilizacijo s povezavami, CCBM in mobilizacijo z neposrednim dostopom;

(53) »knjiženje prenosa« (*transfer booking mode*) pomeni prenos tržnega finančnega premoženja ali DECC, ki se mobilizirajo v zavarovanje, z računa vrednostnih papirjev nasprotnne stranke na račun vrednostnih papirjev NCB;

(54) »knjiženje zadržanja sredstev« (*retain booking mode*) pomeni zadržanje tržnega finančnega premoženja in/ali DECC, ki se mobilizirajo v zavarovanje, na računu vrednostnih papirjev nasprotnne stranke;

(55) »konec dneva« (*end-of-day*) pomeni uro v delovnem dnevu po zaprtju sistema TARGET za poslovanje, ko se za ta dan zaključijo plačila, poslana v obdelavo v sistem TARGET;

(56) »konvencija o štehtu dni dejansko število dni/360 dni v letu« (*actual/360 day-count convention*) pomeni konvencijo, ki se uporablja pri operacijah denarne politike Eurosistema ter drugih poslih po teh splošnih pravilih in določa dejansko število koledarskih dni, ki se upoštevajo pri izračunu obresti, na podlagi 360 dni v letu;

(57) »korespondenčna centralna banka« (*correspondent central bank – CCB*) pomeni NCB, ki deluje v imenu domače centralne banke v ureditvi CCBM;

(58) »korespondenčni centralnobančni model« ali »CCBM« (*correspondent central banking model or CCBM*) pomeni ureditev, ki jo je vzpostavil Eurosistem z namenom, da se nasprotnim strankam omogoči čezmejna mobilizacija primerne finančnega premoženja, v kateri NCB delujejo kot skrbniki in zastopniki druga za drugo ter v skladu s katero: (a) domača centralna banka zagotavlja nasprotni stranki posojilo ali likvidnost na podlagi primerne finančnega premoženja, ki ga na računu, ki ga določi korespondenčna centralna banka, vodi nasprotna stranka ali se tam vodi po nalogu nasprotnne stranke; (b) korespondenčna centralna banka v zvezi s takim primernim finančnim premoženjem deluje v imenu domače centralne banke ter zagotavlja pomoč in svetovanje; in (c) podporni centralna banka v določenih primerih v zvezi z bančnimi posojili zagotavlja pomoč in svetovanje;

(59) »kreditna institucija« (*credit institution*) pomeni kreditno institucijo v smislu člena 2(5) Direktive 2013/36/EU Evrop-

⁶ Uredba (EU) št. 549/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o Evropskem sistemu nacionalnih in regionalnih računov v Evropski uniji (ESR 2010) (UL L 174, 26.6.2013, str. 1).

skega parlamenta in Sveta⁷ ter točke (1) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁸, ki je pod nadzorom pristojnega organa, ali kreditno institucijo v javni lasti v smislu člena 123(2) Pogodbe, ki je pod nadzorom, ki je po standardu primerljiv nadzoru pristojnega organa;

(60) »kreditna linija« (*credit line*) pomeni vrednost zavarovanja, ki je na voljo za zavarovanje posojila čez dan v TARGET;

(61) »kreditni posli Eurosistema« (*Eurosystem credit operations*) pomenijo: (a) povratne transakcije za povečevanje likvidnosti, tj. operacije denarne politike Eurosistema za povečevanje likvidnosti, brez valutnih zamenjav za namene denarne politike in dokončnih nakupov; (b) posojilo čez dan ter (c) posojilo ECONS;

(62) »krita obveznica« (*covered bond*) pomeni dolžniški instrument, ki ima dvojno zavarovanje (a) neposredno ali posredno s strani kreditne institucije in (b) z dinamičnim kritnim skladom obveznice, ter pri katerem ni nobenega tranširanja tveganja;

(63) »krita obveznica, urejena z zakonodajo EGP« (*EEA legislative covered bond*) pomeni krito obveznico, ki je izdana v skladu z zahtevami iz člena 52(4) Direktive 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁹;

(64) »krita obveznica, urejena z zakonodajo države G10 zunaj EGP« (*non-EEA G10 legislative covered bond*) pomeni krito obveznico, izdano v skladu z zahtevami nacionalnega zakonodajnega okvira za krite obveznice v državi G10 zunaj EGP;

(65) »likvidnostna podpora« (*liquidity support*) pomeni katero koli strukturno, dejansko ali potencialno značilnost, ki je oblikovana ali se šteje kot ustrezno za kritje kakršnih koli začasnih primanjkljajev v denarnem toku, ki lahko nastanejo v času do zapadlosti listinjenega vrednostnega papirja;

(66) »listinjeni vrednostni papirji« (*asset-backed securities*) pomenijo dolžniške instrumente, ki so zavarovani s skladom namenskega finančnega premoženja (fiksne ali revolving), ki se pretvori v denar v končnem časovnem obdobju. Poleg tega lahko obstajajo pravice ali drugo finančno premoženje, ki zagotavlja servisiranje ali pravočasno razdelitev donosov imetnikom zavarovanja. V splošnem listinjene vrednostne papirje izdajajo posebej za to vzpostavljeni nosilci s posebnim namenom, ki so pridobili sklad finančnega premoženja od originatorja ali prodajalca. V tej zvezi so donosi listinjenih vrednostnih papirjev odvisni predvsem od denarnih tokov, ki jih ustvarja finančno premoženje v osnovnem skladu, in od drugih pravic, katerih namen je zagotoviti pravočasno izplačilo, kot so likvidnostna posojila, jamstva ali drugi instrumenti, splošno znani kot instrumenti za kreditno izboljšavo;

(67) »mednarodna centralna depotna družba« (*international central securities depository – ICSD*) pomeni CDD, ki je dejavna pri poravnavi, običajno prek več valutnih območij, vrednostnih papirjev z različnih nacionalnih trgov, s katerimi se trguje prek meja;

(68) »mednarodna identifikacijska številka vrednostnega papirja (ISIN)« (*International Securities Identification Number – ISIN*) pomeni mednarodno identifikacijsko kodo, ki se dodeli vrednostnim papirjem, izdanim na finančnih trgih;

(69) »mednarodna organizacija« (*international organisation*) pomeni subjekt, naštet v členu 118 Uredbe (EU) št. 575/2013, pri čemer se izpostavljenostim do takega subjekta dodeli utež tveganja 0 %.

⁷ Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27.06.2013, str. 338).

⁸ Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.06.2013, str. 1).

⁹ Direktiva 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP) (UL L 302, 17.11.2009, str. 32).

(70) »mejna kotacija swap točk« (*marginal swap point quotation*) pomeni kotacijo swap točk, pri kateri se izčrpa skupni znesek za dodelitev na avkciji;

(71) »mejna obrestna mera« (*marginal interest rate*) pomeni najnižjo obrestno mero v avkcijskih postopkih za povečevanje likvidnosti z variabilno mero, ali najvišjo obrestno mero v avkcijskih postopkih za umikanje likvidnosti z variabilno mero, pri kateri se izčrpa skupni znesek za dodelitev na avkciji;

(72) »mejni depozit« (*deposit facility*) pomeni odprto ponudbo Eurosistema, ki jo lahko nasprotnne stranke uporabijo za depozite čez noč pri Eurosistemu prek NCB, in ki se obrestuje po vnaprej določeni obrestni meri;

(73) »mejno posojilo« (*marginal lending facility*) pomeni odprto ponudbo Eurosistema, ki jo nasprotnne stranke lahko uporabijo za pridobitev posojila čez noč od Eurosistema prek NCB po vnaprej določeni obrestni meri, če v zavarovanje predložijo zadostno primerno finančno premoženje;

(74) »mobilizacija« (*mobilisation*) pomeni vzpostavitev finančnega zavarovanja v korist NCB;

(75) »mobilizacija z neposrednim dostopom« (*direct access mobilisation*) pomeni mobilizacijo tržnega finančnega premoženja in DECC, pri kateri NCB prejme tako finančno premoženje na račun vrednostnih papirjev, ki ga ta NCB vodi pri CDD v jurisdikciji, ki ni jurisdikcija, v kateri je ustanovljena NCB;

(76) »mobilizacija s povezavami« (*links mobilisation channel*) pomeni mobilizacijo tržnega finančnega premoženja z uporabo primerne povezave;

(77) »multi cédulas« pomeni dolžniške instrumente, ki jih izdajo določeni španski nosilci s posebnim namenom (*Fondo de Titulización de Activos – FTA*), kar omogoča, da se združi v sklad določeno število majhnih izdaj posameznih cédulas (španskih kritih obveznic) različnih originatorjev;

(78) »multilateralna razvojna banka« (*multilateral development bank*) pomeni subjekt, naštet v členu 117(2) Uredbe (EU) št. 575/2013, pri čemer se izpostavljenostim do takega subjekta dodeli utež tveganja 0 %;

(79) »nacionalna centralna banka (NCB)« (*national central bank – NCB*) pomeni nacionalno centralno banko države članice, katere valuta je euro;

(80) »namenski denarni račun za T2S« (*T2S Dedicated Cash Account – T2S DCA*) pomeni račun, ki ga imetnik namenskega denarnega računa za T2S odpre v sistemu TARGET-Slovenija in ga uporablja za plačila v denarju v zvezi s poravnavo vrednostnih papirjev na T2S;

(81) »namenski denarni račun za TIPS« (*TIPS Dedicated Cash Account – TIPS DCA*) pomeni račun, ki ga imetnik namenskega denarnega računa za TIPS odpre v sistemu TARGET-Slovenija in ga uporablja za opravljanje storitev takojšnjih plačil za stranke;

(82) »nasprotna stranka« (*counterparty*) pomeni institucijo, ki izpolnjuje kriterije primernosti, določene v delu 3, in je zato upravičena do dostopa do operacij denarne politike Eurosistema;

(83) »nefinančna družba« (*non-financial corporation*) ima enak pomen kakor v Uredbi (EU) št. 549/2013;

(84) »neposredna povezava« (*direct link*) pomeni ureditev med dvema SPVP, ki ju upravljata CDD, pri čemer ena CDD z odprtim računa vrednostnih papirjev postane neposredni udeleženec SPVP, ki ga upravlja druga CDD, kar omogoča prenos vrednostnih papirjev v nematerializirani obliki;

(85) »netržni dolžniški instrumenti, zavarovani s primernimi bančnimi posojili« (*non-marketable debt instruments backed by eligible credit claims – DECC*) pomenijo dolžniške instrumente:

(a) ki so neposredno ali posredno zavarovani z bančnimi posojili, ki ustrezajo vsem kriterijem primernosti Eurosistema za bančna posojila v skladu z oddelkom 1 poglavja 1 naslova III v delu 4, ob upoštevanju določb člena 110.f;

(b) ki nudijo dvojno zavarovanje: (i) s strani kreditne institucije, ki je originator bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje, in (ii) z dinamičnim kritnim skladom bančnih posojil iz točke (a), ki služi za zavarovanje;

(c) pri katerih ni nobenega tranširanja tveganja;

(86) »netržno finančno premoženje« (*non-marketable asset*) pomeni katero koli naslednje finančno premoženje: vezane depozite, bančna posojila, dodatna bančna posojila, hipotekarne dolžniške instrumente in DECC;

(87) »nosilec s posebnim namenom« (*Special Purpose Vehicle – SPV*) pomeni subjekt s posebnim namenom pri listinjenju, kakor je opredeljen v točki 66 člena 4(1) Uredbe (EU) št. 575/2013;

(88) »obdobje izpolnjevanja« (*maintenance period*) ima enak pomen, kakor je opredeljen v Uredbi (EU) 2021/378 (ECB/2021/1);

(89) »obrestna mera mejnega depozita« (*deposit facility rate*) pomeni obrestno mero, ki se uporabi za odprto ponudbo mejnega depozita;

(90) »obrestna mera mejnega posojila« (*marginal lending facility rate*) pomeni obrestno mero, ki se uporabi za odprto ponudbo mejnega posojila;

(91) »odbitek pri vrednotenju« (*valuation haircut*) pomeni zmanjšanje tržne vrednosti finančnega premoženja oziroma neodplačane vrednosti glavnice bančnega posojila, mobiliziranega v zavarovanje pri kreditnih poslih Eurosistema, za določen odstotek;

(92) »okvirni koledar rednih avkcij Eurosistema« (*indicative calendar for the Eurosystem's regular tender operations*) pomeni koledar, ki ga pripravi Eurosistem ter ki določa obdobje izpolnjevanja obveznih rezerv in najavo, dodelitev in zapadlost operacij glavnega refinanciranja in rednih operacij dolgoročnejšega refinanciranja;

(93) »operacije denarne politike Eurosistema« (*Eurosystem monetary policy operations*) pomenijo operacije odprtega trga in odprte ponudbe;

(94) »operacije dolgoročnejšega refinanciranja« (*longer-term refinancing operations – LTROs*) pomenijo kategorijo operacij odprtega trga, ki jih Eurosistem izvaja v obliki povratnih transakcij, namenjenih povečevanju likvidnosti finančnega sektorja, in z zapadlostjo, ki je daljša od zapadlosti operacij glavnega refinanciranja;

(95) »operacije finega uravnavanja« (*fine-tuning operations*) pomenijo kategorijo operacij odprtega trga, ki jih izvaja Eurosistem zlasti z namenom izravnave likvidnostnih nihanj na trgu;

(96) »operacije glavnega refinanciranja« (*main refinancing operations – MROs*) pomenijo kategorijo rednih operacij odprtega trga, ki jih Eurosistem izvaja v obliki povratnih transakcij;

(97) »Pogodba« pomeni Pogodba o delovanju Evropske unije;

(98) »pogodba o začasni prodaji« (*repurchase agreement*) pomeni dogovor, po katerem se primerno finančno premoženje proda kupcu, ne da bi prodajalec obdržal lastništvo, prodajalec pa istočasno pridobi pravico in obveznost, da enakovredno finančno premoženje ponovno kupi po določeni ceni na datum v prihodnosti ali na poziv;

(99) »podporna centralna banka« (*assisting central bank – ACB*) pomeni NCB, ki domači centralni banki zagotavlja pomoč in svetovanje pri čezmejni mobilizaciji bančnih posojil;

(100) »podatki o upravljanju zavarovanja« (*collateral management data*) pomeni podatke o primernem finančnem premoženju, informacije o cenah in podatke o tesnih povezavah;

(101) »posojilo čez dan« (*intraday credit*) pomeni posojilo, kakor je opredeljeno v Splošnih pogojih za udeležbo v sistemu TARGET-Slovenija v točki (35) Dodatka VIII (Opredelitev pojmov);

(102) »posojilo ECONS« (*Enhanced Contingency Solution*) pomeni posojilo, ki se zagotovi v okviru izredne obdelave, kakor je navedeno v točki 2.3 (Izredna obdelava) in točki 3.2 (Izredna obdelava) Dodatka IV (Postopek neprekinjenega poslovanja in postopek v izrednih razmerah) v Splošnih pogojih za udeležbo v sistemu TARGET-Slovenija;

(103) »posredna povezava« (*relayed link*) pomeni vzpostavljeno povezavo med SPVP, ki ju upravljata dve različni CDD, ki izvršujeta transakcije ali prenose vrednostnih papirjev prek tretjega SPVP, ki ga upravlja CDD, ki deluje kot posrednik, ali, v primeru SPVP, ki ga upravljajo CDD, udeležene v

TARGET2-Securities, prek več SPVP, ki jih upravljajo CDD, ki delujejo kot posredniki;

(104) »posredniški SPVP« (*intermediary SSS*) pomeni SPVP, ki deluje kot posrednik med izdajateljevim SPVP in vlagateljevim SPVP;

(105) »povečanje obstoječe izdaje« (*tap issuance, tap issue*) pomeni izdajo, ki s predhodno izdajo ali izdajami predstavlja eno samo serijo izdaj;

(106) »povratna transakcija« (*reverse transaction*) pomeni instrument, ki se uporablja pri izvajanju operacij odprtega trga in dostopanju do mejnega posojila, kjer NCB kupi ali proda primerno finančno premoženje na podlagi pogodbe o začasni prodaji ali sklne kreditne posle v obliki zavarovanih posojil;

(107) »pozicija zavarovanja« (*collateral position*) pomeni evidenco vrednosti zavarovanja iz naslova finančnega premoženja in denarnih sredstev, mobiliziranih v zavarovanje;

(108) »poziv h kritju« (*margin call*) pomeni postopek, povezan z uporabo gibljivega kritja, ki določa, da lahko Eurosystem od nasprotnne stranke zahteva zagotovitev dodatnega primernega finančnega premoženja ali denarnih sredstev, če redno merjena vrednost finančnega premoženja, ki ga je nasprotna stranka mobilizirala v zavarovanje, pade pod določeno raven (nezadostno zavarovanje).

(109) »prerazporeditev zavarovanja« (*collateral reallocation*) pomeni postopek, po katerem se finančno premoženje prerazporedi z računa, določenega ob mobilizaciji, na drug račun;

(110) »primarni glavni denarni račun« (*primary main cash account – primary MCA*) pomeni glavni denarni račun, ki je v lasti nasprotnne stranke ali tretje osebe in ga nasprotna stranka določi za poravnavo plačil, povezanih z upravljanjem zavarovanj;

(111) »primerna povezava« (*eligible link*) pomeni neposredno ali posredno povezavo, ki jo Eurosystem šteje za skladno s kriteriji primernosti, določenimi v Prilogi V, in je vključena na Eurosistemov seznam primernih povezav, ki je objavljen na spletni strani ECB. Primerno posredno povezavo sestavljajo osnovne primerne neposredne povezave;

(112) »primerni SPVP« (*eligible SSS*) pomeni SPVP, ki ga upravlja CDD in ga Eurosystem šteje za skladnega s kriteriji primernosti, določenimi v Prilogi V ter je vključen na Eurosistemov seznam primernih SPVP, ki je objavljen na spletni strani ECB;

(113) »primerni tripartitni agent« (*eligible triparty agent*) pomeni tripartitnega agenta, ki ga upravlja CDD in ga Eurosystem šteje za skladnega s predpisanimi kriteriji primernosti ter je vključen na Eurosistemov seznam primernih tripartitnih agentov, ki je objavljen na spletni strani ECB;

(114) »primerno finančno premoženje« (*eligible assets*) pomeni finančno premoženje, ki izpolnjuje kriterije, določene v delu 4 in je temu ustrezno primerno za zavarovanje pri kreditnih poslih Eurosistema;

(115) »pristojni organ« (*competent authority*) pomeni javni organ ali telo, ki je v skladu z nacionalnim pravom uradno priznan in pooblaščen za nadzor institucij kot del sistema nadzora v zadevni državi članici, vključno z ECB v zvezi z nalogami, ki so nanjo prenesene z Uredbo Sveta (EU) št. 1024/2013¹⁰;

(116) »račun finančnega premoženja« (*asset account*) pomeni: (a) v zvezi z mobilizacijo tržnega finančnega premoženja in DECC: (i) račun, ki ga Banka Slovenije odpre v svojih poslovnih knjigah; (ii) račun, odprt v poslovnih knjigah sistema poravnave vrednostnih papirjev ali druge NCB, ki deluje kot korespondenčna centralna banka; (b) v zvezi z mobilizacijo netržnega finančnega premoženja (razen DECC): (i) račun, ki ga Banka Slovenije odpre v svojih poslovnih knjigah; (ii) račun, odprt v poslovnih knjigah druge NCB, ki deluje kot korespondenčna centralna banka. Računi, odprti pri instituciji, ki ni domača centralna banka, se imenujejo „zunanjí računi finančnega premoženja“; računi, odprti v poslovnih knjigah Banke Slovenije, se imenujejo „notranji računi finančnega premoženja“;

(117) »repozitorij listinjenj ESMA« (*ESMA securitisation repository*) pomeni repozitorij listinjenj v smislu točke (23)

¹⁰ Uredba Sveta (EU) št. 1024/2013 z dne 15. oktobra 2013 o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko (UL L 287, 29. 10. 2013, str. 63).

člena 2 Uredbe (EU) 2017/2402, ki je registriran pri ESMA v skladu s členom 10 navedene uredbe;

(118) »repozitorij, ki ga je imenoval Eurosistem« (*Eurosystem designated repository*) pomeni subjekt, ki ga je Eurosistem imenoval v skladu s Prilogo VII in še izpolnjuje zahteve za imenovanje iz navedene priloge;

(119) »repozitorij podatkov na ravni posameznega posojila« (*loan-level data repository*) pomeni repozitorij listinjenj ESMA ali repozitorij, ki ga je imenoval Eurosistem;

(120) »sistem nematerializiranih vrednostnih papirjev« (*book entry system*) pomeni sistem, ki omogoča prenos vrednostnih papirjev in drugega finančnega premoženja brez fizičnega premikanja papirnih listin ali potrdil (npr. elektronski prenos vrednostnih papirjev);

(121) »sistem poravnave vrednostnih papirjev (SPVP)« (*securities settlement system – SSS*) pomeni sistem poravnave vrednostnih papirjev, kakor je opredeljen v točki (10) člena 2(1) Uredbe (EU) št. 909/2014, ki omogoča prenos vrednostnih papirjev brez plačila ali proti plačilu (dostava proti plačilu);

(122) »sistem TARGET« (*TARGET*) pomeni novo generacijo transevropskega sistema bruto poravnave v realnem času, ki jo urejata Smernica Evropske centralne banke o novi generaciji transevropskega sistema bruto poravnave v realnem času (TARGET) (EU) 2022/912 (ECB/2022/8) in Splošni pogoji za udeležbo v sistemu TARGET-Slovenija;

(123) »sklad finančnega premoženja« (*collateral pool*) pomeni vsoto vrednosti zavarovanja, ki izhaja iz finančnega premoženja in denarnih sredstev, ki jih nasprotna stranka mobilizira in jih vodi v tem skladu;

(124) »skupina izdajatelja obveznic, povezanih s trajnostnostjo« (*sustainability-linked bond issuer group*) pomeni skupino podjetij, ki delujejo kot en sam gospodarski subjekt in tvorijo poročevalsko enoto za namene predložitve konsolidiranih računovodskih izkazov, sestavljajo pa jo matična družba ter vse njene neposredne in posredne hčerinske družbe;

(125) »standardna avkcija« (*standard tender*) pomeni avkcijski postopek, ki se običajno izvede v časovnem okviru 24 ur od najave avkcije do pošiljanja obvestil uspešnim ponudnikom;

(126) »storitve T2S« (*T2S services*) pomeni storitve T2S, kakor so opredeljene v členu 2, točka 20, Smernice Evropske centralne banke ECB/2012/13;

(127) »strukturne operacije« (*structural operations*) pomenijo kategorijo operacij odprtega trga, ki jih Eurosistem izvaja zaradi prilagoditve strukturne likvidnostne pozicije Eurosistema do finančnega sektorja ali zaradi drugih namenov denarne politike, kakor je podrobneje določeno v delu 2;

(128) »subjekt javnega sektorja« (*public sector entity*) pomeni subjekt, ki ga nacionalni statistični organ razvrsti kot enoto znotraj javnega sektorja za namene Uredbe (EU) št. 549/2013;

(129) »subjekt za prenehanje« (*wind-down entity*) pomeni subjekt v zasebni ali javni lasti, (a) katerega glavni namen je, da se postopno prodajo njegova sredstva in da preneha poslovati, ali (b) ki je subjekt za upravljanje ali prodajo sredstev, ustanovljen za podporo prestrukturiranja in/ali reševanja v finančnem sektorju, vključno z nosilci upravljanja sredstev, ki so nastali zaradi ukrepa reševanja v obliki uporabe instrumenta izločitve sredstev v skladu s členom 26 Uredbe (EU) št. 806/2014 Evropskega parlamenta in Sveta¹¹ ali nacionalno zakonodajo, s katero se izvaja člen 42 Direktive 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹².

¹¹ Uredba (EU) št. 806/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2014 o določitvi enotnih pravil in enotnega postopka za reševanje kreditnih institucij in določenih investicijskih podjetij v okviru enotnega mehanizma za reševanje in enotnega sklada za reševanje ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1093/2010 (UL L 225, 30.7.2014, str. 1).

¹² Direktiva 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij ter o spremembi Šeste direktive Sveta 82/891/EGS ter direktiv 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU in 2013/36/EU in uredb (EU) št. 1093/2010 ter (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 173, 12.6.2014, str. 190).

(130) »swap točke« (*swap point*) so razlika med deviznima tečajema terminalske in promptne transakcije pri valutni zamenjavi, kotiranimi v skladu s splošnimi tržnimi običaji;

(131) »TARGET račun« (*TARGET account*) pomeni TARGET račun, kakor je opredeljen v Splošnih pogojih za udeležbo v sistemu TARGET-Slovenija v točki (59) Dodatka VIII (Opredelitev pojmov);

(132) »terjatve iz naslova lizinga« (*leasing receivables*) pomenijo vnaprej določena in pogodbeno dogovorjena plačila lizingojemalca lizingodajalcu pod pogoji iz pogodbe o lizingu. Preostala vrednost ni terjatev iz naslova lizinga. Sporazumi o osebnem pogodbenem nakupu (*Personal Contract Purchase, PCP*), tj. sporazumi, po katerih ima dolжник možnost: (a) izvesti končno plačilo in s tem pridobiti polno lastninsko pravico na blagu; ali (b) vrniti blago in s tem poravnati pogodbene obveznosti; se štejejo za pogodbe o lizingu;

(133) »tržna vrednost v primeru neplačila« (*default market value*) pomeni za katero koli premoženje na kateri koli dan:

(a) tržno vrednost tega premoženja ob času vrednotenja v primeru neplačila, izračunano na osnovi najbolj reprezentativne cene na delovni dan pred datumom vrednotenja;

(b) če reprezentativne cene za določeno premoženje na delovni dan pred datumom vrednotenja ni, se uporabi cena, po kateri je bil sklenjen zadnji posel s takim premoženjem. Če ta cena ni na voljo, NCB določi ceno ob upoštevanju zadnje cene identificirane za premoženje na referenčnem trgu;

(c) v primeru premoženja, za katerega tržna vrednost ne obstaja, se uporabi katera koli druga razumna metoda vrednotenja;

(d) če je NCB prodala premoženje ali enakovredno premoženje po tržni ceni pred časom vrednotenja v primeru neplačila, se uporabi neto izkupiček prodaje po odbitku vseh razumnih stroškov, pristojbin in izdatkov, nastalih v zvezi s tako prodajo, pri čemer NCB opravi izračun in določi zneske s tem v zvezi;

(134) »tržno finančno premoženje« (*marketable assets*) pomeni dolžniške instrumente, s katerimi se trguje na trgu in ki izpolnjujejo kriterije primernosti, določene v delu 4;

(135) »Unija« pomeni Evropsko unijo;

(136) »valutna zamenjava za namene denarne politike« (*foreign exchange swap for monetary policy purposes*) pomeni instrument, ki se uporablja pri izvajanju operacij odprtega trga, kjer Eurosistem promptno kupuje ali prodaja euro za tujo valuto in istočasno terminsko prodaja ali kupuje euro za tujo valuto na določen datum povratnega odkupa;

(137) »valutna zaščita« (*currency hedge*) pomeni dogovor med izdajateljem vrednostnega papirja in nasprotno stranko pri transakciji valutne zaščite, po katerem se del valutnega tveganja, ki nastane zaradi prejetja denarnih tokov v valuti, ki ni euro, odpravi z zamenjavo teh denarnih tokov za plačila v eurih, ki jih bo izvedla nasprotna stranka pri transakciji valutne zaščite, in vključuje kakršna koli morebitna jamstva te nasprotne stranke za navedena plačila;

(138) »variabilni kupon« (*floating coupon*) pomeni kupon, ki je vezan na referenčno obrestno mero, obdobje ponovnega določanja tega kupona pa ni daljše od enega leta;

(139) »večstopenjski kupon« (*multi-step coupon*) pomeni strukturo kupona, kjer se mejni del (x) v življenjski dobi finančnega premoženja več kakor enkrat poveča v skladu z vnaprej določenim razporedom in na vnaprej določene datume, običajno na datum odpoklica vrednostnega papirja ali datum kuponskega plačila;

(140) »vlagatelj SPVP« (*investor SPVP*) pomeni SPVP s primerno povezavo z izdajateljevim SPVP, da se omogoči prenos vrednostnih papirjev z udeležencev v izdajateljevem SPVP na udeležence v vlagateljevem SPVP;

(141) »vrednost zavarovanja« (*collateral value*) pomeni znesek posojila, ki se lahko odobri na podlagi zavarovanja, ki ga zagotovi nasprotna stranka, potem ko se odštejejo odbitki in drugi faktorji, povezani s finančnim premoženjem in/ali nasprotno stranko, ki jih vsakokrat določi Eurosistem;

(142) »zakonsko urejena krita obveznica« (*legislative covered bond*) pomeni krito obveznico, ki je krita obveznica, urejena z zakonodajo EGP, ali krita obveznica, urejena z zakonodajo države G10 zunaj EGP;

(143) »zavarovanje« (*collateral*) pomeni vse tržno in netržno finančno premoženje ter denarna sredstva, ki so v skladu s temi Splošnimi pogoji primerni za zavarovanje kreditnih poslov Eurosistema ali se mobilizirajo za druge namene;

(144) »zavarovano posojilo« (*collateralised loan*) pomeni dogovor med NCB in nasprotno stranko, po katerem se nasprotni stranki zagotovi likvidnost s posojilom, zavarovanim z izvršljivim zavarovanjem, ki ga ta nasprotna stranka odobri NCB v obliki npr. zastave, odstopa terjatve ali spremenljivega zavarovanja (*charge*) finančnega premoženja;

(145) »zbiranje vezanih depozitov« (*collection of fixed-term deposits*) pomeni instrument, ki se uporablja pri izvajanju operacij odprtega trga in pri katerem Eurosistem povabi nasprotno stranke k pologu vezanih depozitov na računih pri njihovih domačih NCB z namenom umikanja likvidnosti s trga;

(146) »združevanje premoženja« (*pooling*) pomeni operativno metodo, ki jo NCB uporabljajo za vodenje zavarovanja, ki ga mobilizirajo nasprotno stranke, pri čemer daje nasprotna stranka zavarovanje NCB na voljo za zavarovanje posojil od te NCB, in pri kateri posamezno primerno finančno premoženje ni povezano z nobenim določenim kreditnim poslom Eurosistema, razen hipotekarnih dolžniških instrumentov, ki so povezani z določenim kreditnim poslom;

(147) »zmanjšanje vrednosti« (*valuation markdown*) pomeni zmanjšanje tržne vrednosti finančnega premoženja, mobiliziranega v zavarovanje pri kreditnih poslih Eurosistema, za določen odstotek, preden se uporabi kateri koli odbitek pri vrednotenju.

DEL 2 – ORODJA, OPERACIJE, INSTRUMENTI IN POSTOPKI DENARNE POLITIKE EUROSISTEMA

3. člen

Izvedbeni okvir denarne politike Eurosistema

1. Orodja, ki jih Eurosistem uporablja pri izvajanju denarne politike, so:

- (a) operacije odprtega trga;
- (b) odprte ponudbe;
- (c) obvezne rezerve.

2. Zahteve glede obveznih rezerv so določene v Uredbi Sveta (ES) št. 2531/98 in Uredbi (EU) 2021/378 (ECB/2021/1).

4. člen

Okvirne značilnosti operacij denarne politike Eurosistema

Pregled značilnosti operacij denarne politike Eurosistema so podrobneje opisane v tabeli 1.

TABELA 1: PREGLED ZNAČILNOSTI OPERACIJ DENARNE POLITIKE EUROSISTEMA

Kategorije operacij denarne politike		Vrste instrumentov		Zapadlost	Pogostost	Postopek
		Povečevanje likvidnosti	Umikanje likvidnosti			
Operacije odprtega trga	Operacije glavnega refinanciranja	Povratne transakcije	-	En teden	Tedensko	Standardne avkcije
	Operacije dolgoročnejšega refinanciranja	Povratne transakcije	-	Tri mesece *	Mesečno *	Standardne avkcije
	Operacije finega uravnavanja	Povratne transakcije Valutne zamenjave	Povratne transakcije Valutne zamenjave Zbiranje vezanih depozitov	Nestandardizirana	Nestandardizirana	Avkcijski postopki
	Strukturne operacije	Povratne transakcije	Povratne transakcije	Nestandardizirana	Nestandardizirana	Standardne avkcije**
		-	Izdaja dolžniških certifikatov ECB	Krajša od 12 mesecev		
		Dokončni nakupi	Dokončne prodaje	-	Nestandardizirana	Dvostranski postopki*** Avkcijski postopki****
Odprti ponudbi	Mejno posojilo	Povratne transakcije	-	Čez noč	Dostop po prostem preudarku nasprotnih strank	
	Mejni depozit	-	Depoziti	Čez noč	Dostop po prostem preudarku nasprotnih strank	

* V skladu s členom 7(2)(b), členom 7(2)(c), členom 7(3) in členom 7(4).

** V skladu s členom 9(2)(c), členom 10(4)(c) in členom 13(5)(d).

*** Postopki za dvostranske dokončne transakcije se sporočijo po potrebi.

**** V skladu s členom 9(2)(c) in členom 14(3)(c).

NASLOV I – OPERACIJE ODPRTEGA TRGA

POGLAVJE 1 – PREGLED OPERACIJ ODPRTEGA TRGA

5. člen

Pregled kategorij in instrumentov operacij odprtega trga

1. Eurosistem lahko izvaja operacije odprtega trga z namenom uravnavanja obrestnih mer, uravnavanja likvidnosti na finančnem trgu in signaliziranja naravnosti denarne politike.

2. Operacije odprtega trga se lahko glede na njihov namen razvrstijo v naslednje kategorije:

- (a) operacije glavnega refinanciranja;
- (b) operacije dolgoročnejšega refinanciranja;

(c) operacije finega uravnavanja;

(d) strukturne operacije.

3. Operacije odprtega trga se izvajajo v obliki naslednjih instrumentov:

- (a) povratnih transakcij;
- (b) valutnih zamenjav za namene denarne politike;
- (c) zbiranja vezanih depozitov;
- (d) izdaje dolžniških certifikatov ECB;
- (e) dokončnih transakcij.

4. V zvezi s posameznimi kategorijami operacij odprtega trga, določenih v odstavku 2, se uporabljajo naslednji instrumenti iz odstavka 3:

(a) operacije glavnega refinanciranja in operacije dolgoročnejšega refinanciranja se izvajajo izključno v obliki povratnih transakcij;

(b) operacije finega uravnavanja se lahko izvajajo v obliki:

- (i) povratnih transakcij;
- (ii) valutnih zamenjav za namene denarne politike;
- (iii) zbiranja vezanih depozitov;

(c) strukturne operacije se lahko izvajajo v obliki:

- (i) povratnih transakcij;
- (ii) izdaje dolžniških certifikatov ECB;
- (iii) dokončnih transakcij.

5. Operacije odprtega trga se izvajajo na pobudo ECB, ki tudi določi pogoje za njihovo izvršitev in instrument, ki se uporabi.

POGLAVJE 2 – KATEGORIJE OPERACIJ ODPRTEGA TRGA

6. člen

Operacije glavnega refinanciranja

1. Eurosistem izvaja operacije glavnega refinanciranja v obliki povratnih transakcij.

2. Operativne značilnosti operacij glavnega refinanciranja so naslednje:

- (a) so operacije za povečevanje likvidnosti;
- (b) običajno se izvajajo vsak teden v skladu z okvirnim koledarjem rednih avkcij Eurosistema;
- (c) njihova zapadlost je običajno en teden, kakor je navedeno v okvirnem koledarju rednih avkcij Eurosistema, ob upoštevanju izjeme iz odstavka 3;
- (d) decentralizirano jih izvajajo NCB;
- (e) izvajajo se na podlagi standardnih avkcij;
- (f) zanje veljajo kriteriji primernosti, kot so določeni v delu 3, ki jih morajo izpolnjevati vse nasprotne stranke, ki predložijo protiponudbe pri teh operacijah;
- (g) zavarovane so s primernim finančnim premoženjem.

3. Zapadlost operacij glavnega refinanciranja se lahko razlikuje zaradi različnih praznikov v državah članicah, katerih valuta je euro.

4. Svet ECB redno odloča o obrestnih merah operacij glavnega refinanciranja. Spremenjene obrestne mere se začnejo uporabljati z začetkom novega obdobja izpolnjevanja obveznih rezerv.

5. Ne glede na odstavek 4 lahko Svet ECB kadar koli spremeni obrestno mero operacij glavnega refinanciranja. Taka odločitev se začne uporabljati ne prej kot naslednji delovni dan Eurosistema.

6. Operacije glavnega refinanciranja se izvedejo na podlagi avkcijskih postopkov s fiksno mero ali avkcijskih postopkov z variabilno mero, kakor odloči Eurosistem.

7. člen

Operacije dolgoročnejšega refinanciranja

1. Eurosistem izvaja operacije dolgoročnejšega refinanciranja v obliki povratnih transakcij z namenom, da nasprotnim strankam zagotovi likvidnost, katere zapadlost je daljša od zapadlosti operacij glavnega refinanciranja.

2. Operativne značilnosti operacij dolgoročnejšega refinanciranja so naslednje:

- (a) so povratne operacije za povečevanje likvidnosti;
- (b) izvajajo se redno vsak mesec v skladu z okvirnim koledarjem rednih avkcij Eurosistema, ob upoštevanju izjeme, določene v odstavku 4;
- (c) njihova zapadlost je običajno tri mesece v skladu z okvirnim koledarjem rednih avkcij Eurosistema, ob upoštevanju izjem, določenih v odstavkih 3 in 4;
- (d) decentralizirano jih izvajajo NCB;
- (e) izvajajo se na podlagi standardnih avkcij;
- (f) zanje veljajo kriteriji primernosti, kot so določeni v delu 3, ki jih morajo izpolnjevati vse nasprotne stranke, ki predložijo protiponudbe pri teh operacijah;
- (g) zavarovane so s primernim finančnim premoženjem.

3. Zapadlost operacij dolgoročnejšega refinanciranja se lahko razlikuje zaradi različnih praznikov v državah članicah, katerih valuta je euro.

4. Eurosistem lahko občasno izvaja operacije dolgoročnejšega refinanciranja z zapadlostjo, daljšo od treh mesecev. Te operacije niso navedene v okvirnem koledarju rednih avkcij Eurosistema.

5. Operacije dolgoročnejšega refinanciranja z zapadlostjo, daljšo od treh mesecev, ki se izvajajo občasno, kakor je navedeno v odstavku 4, lahko vsebujejo klavzulo o predčasnem vračilu. Taka klavzula o predčasnem vračilu lahko pomeni bodisi možnost bodisi obveznost nasprotnih strank, da vrnejo vse zneske ali del zneskov, ki so jim bili dodeljeni v dani operaciji. Obvezna klavzula o predčasnem poplačilu mora temeljiti na izrecnih in vnaprej opredeljenih pogojih. Datume, na katere so predčasna vračila možna, objavi Eurosistem ob najavi operacij. Eurosistem se lahko v izjemnih okoliščinah odloči, da začasno ustavi predčasna vračila na določene datume, med drugim zaradi praznikov v državah članicah, katerih valuta je euro.

6. Operacije dolgoročnejšega refinanciranja se izvajajo na podlagi avkcijskih postopkov z variabilno mero, razen če se Eurosistem odloči, da se izvajajo na podlagi avkcijskega postopka s fiksno mero. V tem primeru se lahko mera, ki se uporablja v avkcijskih postopkih s fiksno mero, v času trajanja operacije indeksira na referenčno mero (npr. povprečno obrestno mero operacij glavnega refinanciranja), s pribitkom ali brez njega. Če se obrestna mera, ki se uporabi, izračuna kot povprečje referenčne mere v času trajanja operacije, se izračuna tako, da se povprečje zaokroži na vsaj osmo decimalko.

8. člen

Operacije finega uravnavanja

1. Eurosistem lahko izvaja operacije finega uravnavanja v obliki povratnih transakcij, valutnih zamenjav za namene denarne politike ali zbiranja vezanih depozitov, zlasti z namenom izravnave likvidnostnih nihanj na trgu.

2. Operativne značilnosti operacij finega uravnavanja so naslednje:

- (a) lahko se izvajajo kot operacije za povečevanje likvidnosti ali kot operacije za umikanje likvidnosti;
- (b) njihova pogostost in zapadlost običajno nista standardizirani;
- (c) običajno se izvajajo na podlagi hitrih avkcij, razen če se Eurosistem ob upoštevanju posebnih vidikov denarne politike ali zaradi odzivanja na tržne razmere odloči, da se določena operacija finega uravnavanja izvaja na podlagi standardne avkcije;
- (d) decentralizirano jih izvajajo NCB;
- (e) zanje veljajo kriteriji primernosti nasprotnih strank, kot so določeni v delu 3, odvisno od:

- (i) vrste instrumenta za izvajanje operacij finega uravnavanja in
- (ii) postopka, ki se uporablja za to vrsto instrumenta;

(f) kadar se izvajajo v obliki povratnih transakcij, so zavarovane s primernim finančnim premoženjem.

3. ECB lahko izvaja operacije finega uravnavanja na kateri koli delovni dan Eurosistema z namenom uravnavanja likvidnostnih neravnovesij v obdobju izpolnjevanja obveznih rezerv. Če trgovni dan, dan poravnave in dan vračila niso delovni dnevi NCB, zadevni NCB ni treba izvajati teh operacij.

4. Eurosistem si pridržuje pravico do visoke stopnje fleksibilnosti pri izbiri postopkov in operativnih značilnosti izvajanja operacij finega uravnavanja, da se lahko odzove na tržne razmere.

9. člen

Strukturne operacije

1. Eurosistem lahko izvaja strukturne operacije v obliki povratnih transakcij, izdaje dolžniških certifikatov ECB ali dokončnih transakcij z namenom prilagoditve strukturne pozicije

Eurosistema do finančnega sistema ali zaradi drugih namenov izvajanja denarne politike.

2. Operativne značilnosti strukturnih operacij so naslednje:

(a) so operacije za povečevanje likvidnosti ali operacije za umikanje likvidnosti;

(b) njihova pogostost in zapadlost nista standardizirani;

(c) izvajajo se na podlagi avkcijskih ali dvostranskih postopkov, odvisno od vrste instrumenta za izvajanje strukturne operacije;

(d) decentralizirano jih izvajajo NCB;

(e) zanje veljajo kriteriji primernosti nasprotnih strank, kot so določeni v delu 3, odvisno od: (i) vrste instrumenta za izvajanje strukturnih operacij in (ii) postopka, ki se uporablja za to vrsto instrumenta;

(f) strukturne operacije za povečevanje likvidnosti so zavarovane s primernim finančnim premoženjem, razen v primeru dokončnih nakupov.

3. Eurosistem si pridržuje pravico do visoke stopnje fleksibilnosti pri izbiri postopkov in operativnih značilnosti izvajanja strukturnih operacij, da se lahko odzove na tržne razmere in druga strukturna gibanja.

POGLAVJE 3 – INSTRUMENTI ZA OPERACIJE ODPRTEGA TRGA

10. člen

Povratne transakcije

1. Povratne transakcije so posebni instrumenti za izvajanje operacij odprtega trga, kjer NCB kupi ali proda primerno finančno premoženje na podlagi pogodbe o začasni prodaji ali sklene kreditne posle v obliki zavarovanih posojil, odvisno od pogodbenih dogovorov ali predpisov, ki jih uporabljajo NCB.

2. Pogodbe o začasni prodaji in zavarovana posojila morajo izpolnjevati dodatne zahteve za te instrumente, določene v delu 8.

3. Povratne transakcije za povečevanje likvidnosti so zavarovane s primernim finančnim premoženjem za zavarovanje v skladu z delom 4.

4. Operativne značilnosti povratnih transakcij za namene denarne politike so naslednje:

(a) lahko se izvajajo kot operacije za povečevanje likvidnosti ali kot operacije za umikanje likvidnosti;

(b) njihova pogostost in zapadlost sta odvisni od kategorije operacij odprtega trga, za katero se uporablja;

(c) tiste, ki spadajo v kategorijo operacij odprtega trga, se izvajajo na podlagi standardnih avkcij, z izjemo operacij finega uravnavanja, pri katerih se izvajajo na podlagi avkcijskih postopkov;

(d) tiste, ki spadajo v kategorijo mejnega posojila, se izvajajo, kakor je opisano v členu 18;

(e) decentralizirano jih izvajajo NCB.

5. Povratne transakcije za umikanje likvidnosti so zavarovane s finančnim premoženjem, ki ga zagotovi Eurosistem. Kriteriji primernosti za to finančno premoženje so enaki tistim, ki veljajo za primerno finančno premoženje, ki se uporablja pri povratnih transakcijah za umikanje likvidnosti, v skladu z delom 4. Pri povratnih transakcijah za umikanje likvidnosti se odbitki pri vrednotenju ne uporabljajo.

11. člen

Valutne zamenjave za namene denarne politike

1. Valutne zamenjave za namene denarne politike sestavljata istočasni promptna in termimska zamenjava eura za tujo valuto.

2. Valutne zamenjave za namene denarne politike morajo izpolnjevati dodatne zahteve za te instrumente, določene v delu 8.

3. Razen če se Svet ECB odloči drugače, Eurosistem sklepa posle samo v valutah, s katerimi se veliko trguje, in v skladu z običajno tržno prakso.

4. Pri vsaki valutni zamenjavi za namene denarne politike se Eurosistem in nasprotne stranke dogovorijo o swap točkah za transakcijo, ki se jih kotira v skladu s splošnimi tržnimi običaji. Določitev deviznih tečajev pri valutnih zamenjavah za namene denarne politike je opisana v tabeli 2.

5. Operativne značilnosti valutnih zamenjav za namene denarne politike so naslednje:

(a) lahko se izvajajo kot operacije za povečevanje likvidnosti ali kot operacije za umikanje likvidnosti;

(b) njihova pogostost in zapadlost nista standardizirani;

(c) izvajajo se na podlagi hitrih avkcij, razen če se Eurosistem ob upoštevanju posebnih vidikov denarne politike ali zaradi odzivanja na tržne razmere odloči, da se določena operacija izvaja na podlagi standardne avkcije;

(d) decentralizirano jih izvajajo NCB.

6. Za nasprotne stranke, ki sodelujejo pri valutnih zamenjavah za namene denarne politike, veljajo kriteriji primernosti, kot so določeni v delu 3, odvisno od postopka, ki se uporabi za zadevno operacijo.

TABELA 2: DOLOČITEV DEVIZNIH TEČAJEV PRI VALUTNIH ZAMENJAVAH ZA NAMENE DENARNE POLITIKE

S	=	promptni (na datum sklenitve valutne zamenjave) devizni tečaj med eurom (EUR) in tujo valuto ABC
		$S = \frac{x \times ABC}{1 \times EUR}$
FM	=	terminski devizni tečaj med eurom in tujo valuto ABC na datum povratnega odkupa pri valutni zamenjavi (M)
		$F_M = \frac{y \times ABC}{1 \times EUR}$
ΔM	=	swap točke med eurom in tujo valuto ABC na datum povratnega odkupa pri valutni zamenjavi (M)
		$\Delta_M = F_M - S$
N(.)	=	promptni znesek valute; N(.) _M je terminski znesek valute:
$N(ABC)$	=	$N(EUR) \times S$ ali $N(EUR) = \frac{N(ABC)}{S}$
$N(ABC)_M$	=	$N(EUR)_M \times F_M$ ali $N(EUR)_M = \frac{N(ABC)_M}{F_M}$

12. člen

Zbiranje vezanih depozitov

1. Eurosistem lahko povabi nasprotno stranke k vezavi depozitov pri njihovih domačih NCB.

2. Depoziti nasprotnih strank se vežejo za določeno obdobje in s fiksno obrestno mero.

3. Obrestne mere za vezane depozite so lahko: (a) pozitivne; (b) nič odstotkov; (c) negativne.

4. Obrestna mera za vezani depozit je linearna obrestna mera, pri čemer se za štetje dni uporablja konvencija »dejansko število dni/360 dni v letu«. Obresti se izplačajo ob zapadlosti depozita. Uporaba negativne obrestne mere za vezane depozite povzroči plačilno obveznost imetnika depozita do domače NCB, vključno s pravico te NCB, da ustrezno bremeni račun nasprotno stranke. NCB v zameno za vezane depozite ne dajejo nobenega zavarovanja.

5. Vezani depoziti se vodijo na računih pri domači NCB.

6. Operativne značilnosti zbiranja vezanih depozitov so naslednje:

(a) izvaja se z namenom umikanja likvidnosti;

(b) izvaja se lahko na podlagi vnaprej najavljenega razporeda operacij z vnaprej določeno pogostostjo in zapadlostjo ali občasno, zaradi odzivanja na spremenjene likvidnostne razmere, npr. zbiranje vezanih depozitov se lahko izvaja na zadnji dan obdobja izpolnjevanja obveznih rezerv z namenom uravnavanja likvidnostnega neravnovesja, nastalega po dodelitvi zadnje operacije glavnega refinanciranja;

(c) izvaja se na podlagi hitrih avkcij, razen če se ECB ob upoštevanju posebnih vidikov denarne politike ali zaradi odzi-

vanja na tržne razmere odloči, da se določena operacija izvaja na podlagi standardne avkcije;

(d) decentralizirano ga izvajajo NCB.

7. Za nasprotno stranke, ki sodelujejo pri zbiranju vezanih depozitov, veljajo kriteriji primernosti, kot so določeni v delu 3, odvisno od postopka, ki se uporabi za zadevno operacijo.

13. člen

Izdaja dolžniških certifikatov ECB

1. Dolžniški certifikati ECB predstavljajo dolžniško obveznost ECB do imetnika certifikata.

2. Dolžniški certifikati ECB se izdajo v nematerializirani obliki pri depotni družbi v državi članici, katere valuta je euro. Hranijo se v nematerializirani obliki.

3. ECB ne postavlja nobenih omejitev glede prenosljivosti dolžniških certifikatov ECB.

4. ECB lahko izda dolžniške certifikate ECB v:

(a) diskontiranem znesku ob izdaji, ki je nižji od nominalnega zneska; ali

(b) znesku, ki je višji od nominalnega zneska;

in se ob zapadlosti izplačajo v nominalnem znesku.

Razlika med zneskom ob izdaji in nominalnim zneskom (tj. zneskom izplačila) je enaka obračunanim obrestim na znesek ob izdaji po dogovorjeni obrestni meri za obdobje do zapadlosti certifikata. Uporabljen obrestna mera je linearna obrestna mera, pri čemer se za štetje dni uporablja konvencija »dejansko število dni/360 dni v letu«. Izračun zneska ob izdaji se opravi v skladu s tabelo 3.

TABELA 3: IZDAJA DOLŽNIŠKIH CERTIFIKATOV ECB

Znesek ob izdaji je:

$$P_T = N \times \frac{1}{1 + \frac{r_1 \times D}{36.000}}$$

kjer je:

N = nominalni znesek dolžniškega certifikata ECB

r_1 = obrestna mera (v %)

D = zapadlost dolžniškega certifikata ECB (v dnevih)

P_T = znesek ob izdaji dolžniškega certifikata ECB

5. Operativne značilnosti dolžniških certifikatov ECB so naslednje:

(a) izdajo se kot operacija odprtega trga za umikanje likvidnosti;

(b) lahko se izdajajo redno ali občasno;

(c) njihova zapadlost je krajša od 12 mesecev;

(d) izdajo se na podlagi standardnih avkcij;

(e) avkcije certifikatov decentralizirano opravljajo NCB.

6. Za nasprotno stranke, ki sodelujejo pri standardni avkciji za izdajo dolžniških certifikatov ECB, veljajo kriteriji primernosti, kot so določeni v delu 3.

(b) njihova pogostost ni standardizirana;

(c) izvajajo se na podlagi dvostranskih postopkov, razen če se ECB odloči, da se določena operacija izvede na podlagi hitre ali standardne avkcije;

(d) decentralizirano jih izvajajo NCB, razen če se Svet ECB odloči, da določeno operacijo izvaja ECB ali ena ali več NCB, ki delujejo kot operativna enota ECB;

(e) temeljijo samo na primernem tržnem finančnem premoženju, kakor je določeno v delu 4.

4. Za nasprotno stranke, ki sodelujejo pri dokončnih transakcijah, veljajo kriteriji primernosti, kot so določeni v delu 3.

14. člen

Dokončne transakcije

1. Dokončna transakcija vključuje popoln prenos lastništva s prodajalca na kupca, ne da bi bil pri tem predviden poznejši prenos lastništva nazaj na prodajalca.

2. Pri izvajanju dokončnih transakcij in izračunu cen Eurosistem ravna v skladu s tržnimi običaji, ki se najbolj pogosto uporabljajo za dolžniške instrumente, uporabljene v transakciji.

3. Operativne značilnosti dokončnih transakcij so naslednje:

(a) lahko se izvajajo kot operacije za povečevanje likvidnosti (dokončni nakupi) ali kot operacije za umikanje likvidnosti (dokončne prodaje);

15. člen

Obveznost zavarovanja in poravnave pri povratnih transakcijah in valutnih zamenjavah za namene denarne politike

1. Pri povratnih transakcijah in valutnih zamenjavah za namene denarne politike, s katerimi Eurosistem povečuje likvidnost, morajo nasprotno stranke:

(a) prenesti zadostni znesek primernega finančnega premoženja v primeru povratnih transakcij ali ustrezní znesek v tuji valuti v primeru valutnih zamenjav za poravnavo zneska na dan poravnave;

(b) zagotavljati ustrezno zavarovanje operacije do njene zapadlosti; vrednost finančnega premoženja, mobiliziranega

v zavarovanje, mora vedno kriti skupni neodplačani znesek operacije za povečevanje likvidnosti, vključno z obračunanimi obrestmi v obdobju trajanja operacije. Če se obresti obračunavajo po pozitivni obrestni meri, je treba zadevni znesek dnevno prištevati k skupnemu neodplačanemu znesku operacije za povečevanje likvidnosti, če se obresti obračunavajo po negativni obrestni meri, pa je treba zadevni znesek od skupnega neodplačanega zneska operacije za povečevanje likvidnosti dnevno odštevati;

(c) v zvezi s točko (b), kjer je primerno, zagotoviti ustrezno zavarovanje ob pozivih h kritju v obliki zadostnega primernega finančnega premoženja ali denarnih sredstev. Mobilizacijo denarnih sredstev v zavarovanje lahko sproži Banka Slovenije v skladu z naslovom IXa v delu 4.

2. Pri povratnih transakcijah in valutnih zamenjavah za namene denarne politike, s katerimi Eurosistem umika likvidnost, morajo nasprotne stranke:

(a) prenesti zadostni znesek denarnih sredstev za poravnavo zneskov, ki so jim bili dodeljeni v zadevni operaciji za umikanje likvidnosti;

(b) zagotavljati ustrezno zavarovanje operacije do njene zapadlosti;

(c) v zvezi s točko (b), kjer je primerno, zagotoviti ustrezno zavarovanje ob pozivih h kritju v obliki zadostnega primernega finančnega premoženja ali denarnih sredstev.

3. Neizpolnjevanje zahtev, navedenih v odstavkih 1 in 2, se sankcionira, kjer je primerno, po členih od 169 do 172.

16. člen

Obveznost poravnave pri dokončnih nakupih in prodajah, zbiranju vezanih depozitov in izdaji dolžniških certifikatov ECB

1. Pri operacijah odprtega trga, ki se izvajajo v obliki dokončnih nakupov in prodaj, zbiranja vezanih depozitov in izdaje dolžniških certifikatov ECB, morajo nasprotne stranke prenesti zadostni znesek primernega finančnega premoženja ali denarnih sredstev za poravnavo zneska, dogovorjenega v transakciji.

2. Neizpolnjevanje zahteve, navedene v odstavku 1, se sankcionira, kjer je primerno, po členih od 169 do 172.

NASLOV II – ODPRTE PONUDBE

17. člen

Odprti ponudbi

1. NCB odobrijo dostop do odprtih ponudb Eurosistema na pobudo svojih nasprotnih strank.

2. Odprti ponudbi sestavljata naslednji kategoriji:

(a) mejno posojilo;

(b) mejni depozit.

3. Pogoji odprtih ponudb so enaki v vseh državah članicah, katerih valuta je euro.

4. NCB odobrijo dostop do odprtih ponudb samo v skladu s cilji ECB in splošnimi vidiki denarne politike.

5. ECB lahko kadar koli prilagodi pogoje odprtih ponudb ali ju začasno ukine.

6. Svet ECB redno odloča o obrestnih merah odprtih ponudb. Spremenjene obrestne mere se začnejo uporabljati z začetkom novega obdobja izpolnjevanja obveznih rezerv, kakor je opredeljeno v členu 8 Uredbe (EU) 2021/378 (ECB/2021/1). ECB objavi koledar obdobja izpolnjevanja obveznih rezerv vsaj tri mesece pred začetkom vsakega koledarskega leta.

7. Ne glede na odstavke 6 lahko Svet ECB kadar koli spremeni obrestne mere odprtih ponudb. Taka odločitev se začne uporabljati ne prej kot naslednji delovni dan Eurosistema.

POGLAVJE 1 – MEJNO POSOJILLO IN POSOJILLO ČEZ DAN

18. člen

Značilnosti mejnega posojila

1. Nasprotne stranke lahko uporabijo mejno posojilo, da pridobijo likvidnost čez noč od Eurosistema s povratno transak-

cijo s svojo domačo NCB, po vnaprej določeni obrestni meri, z uporabo primernega finančnega premoženja za zavarovanje.

2. NCB zagotavljajo likvidnost v okviru mejnega posojila na podlagi pogodb o začasni prodaji ali zavarovanih posojil v skladu s pogodbenimi dogovori ali predpisi, ki jih uporabljajo te NCB.

3. Glede zneska likvidnosti, ki se lahko odobri v okviru mejnega posojila, ni nobene omejitve, pod pogojem, da se zagotovi ustrezno zavarovanje po odstavku 4.

4. Nasprotne stranke morajo predložiti v zavarovanje zadostno primerno finančno premoženje pred uporabo mejnega posojila. To finančno premoženje je treba vnaprej deponirati pri zadevni NCB ali ga predložiti skupaj z zahtevo za dostop do mejnega posojila.

19. člen

Pogoji dostopa do mejnega posojila

1. Do mejnega posojila imajo dostop institucije, ki izpolnjujejo kriterije primernosti po členu 56 in imajo dostop do računa pri Banki Slovenije v sistemu TARGET, kjer se transakcija lahko poravna.

2. Dostop do mejnega posojila se odobri samo na delovne dni v sistemu TARGET, razen dni, ko sistem TARGET ob koncu dneva ni na voljo zaradi več delovnih dni trajajoče motnje v sistemu TARGET, kakor je navedeno v členu 202.a. Ob dnevih, ko SPVP niso odprti za poslovanje, se dostop do mejnega posojila odobri na podlagi primernega finančnega premoženja, ki je že bilo vnaprej deponirano za račun Banke Slovenije.

3. Če Banka Slovenije zaradi praznikov na določene delovne dneve Eurosistema ni odprta za namen izvajanja operacij denarne politike, lahko Banka Slovenije vnaprej obvesti svoje nasprotne stranke o ureditvi dostopa do mejnega posojila na te praznične dni.

4. Dostop do mejnega posojila se lahko odobri na podlagi posebnega zahtevka nasprotne stranke ali avtomatično, kakor je določeno v odstavkih od 5 do 7.

5. Nasprotna stranka lahko Banki Slovenije pošlje zahtevek za dostop do mejnega posojila najpozneje do 18.15, kar je skrajni čas za uporabo odprtih ponudb v skladu z Dodatkom V v Splošnih pogojih za udeležbo v sistemu TARGET-Slovenija. Na zadnji delovni dan Eurosistema v obdobju izpolnjevanja obveznih rezerv je rok za vložitev zahtevka za dostop do mejnega posojila 15 minut pozneje. V izjemnih okoliščinah se lahko Eurosistem odloči za uporabo poznejših rokov. V zahtevku za dostop do mejnega posojila je treba navesti znesek zahtevanega posojila. Nasprotna stranka mora predložiti zadostno primerno finančno premoženje v zavarovanje za transakcijo, razen če je nasprotna stranka to finančno premoženje že vnaprej deponirala pri Banki Slovenije po členu 18(4).

6. Če je ob koncu delovnega dneva skupno stanje na TARGET računih nasprotne stranke pri Banki Slovenije, ki ostane po zaključku kontrolnih postopkov ob koncu dneva, negativno, se to negativno stanje avtomatično šteje kot zahtevek (avtomatičen zahtevek) za dostop do mejnega posojila. Za izpolnitev zahteve iz člena 18(4) morajo nasprotne stranke, preden pride do takega avtomatičnega zahtevka, pri Banki Slovenije vnaprej deponirati zadostno primerno finančno premoženje v zavarovanje za transakcijo. Neizpolnjevanje tega pogoja dostopa se sankcionira v skladu s členi od 169 do 172. Če nasprotna stranka, katere dostop do operacij denarne politike Eurosistema je bil omejen v skladu s členom 173, zaradi avtomatičnega zahtevka prekorači sprejeto omejitev, se v zvezi z zneskom prekoračitve te omejitve uporabijo sankcije v skladu s členi od 169 do 172.

7. Nasprotna stranka predloži zahtevo Banki Slovenije v skladu z Uporabniškim priročnikom za nasprotne stranke in Banko Slovenije v zvezi s postopki izvajanja posojila čez dan ter odprtih ponudb, ki je objavljen na spletni strani Banke Slovenije.

20. člen

Zapadlost in obrestna mera mejnega posojila

1. Zapadlost mejnega posojila je čez noč. Posojilo se odplača naslednji dan, ko je TARGET odprt.

2. Obrestno mero, po kateri se obrestuje mejno posojilo, objavi Eurosistem vnaprej, izračuna pa se kot linearna obrestna mera, pri čemer se za štetje dni uporablja konvencija »dejansko število dni/360 dni v letu«. Obrestna mera, ki se uporablja za mejno posojilo, se imenuje obrestna mera mejnega posojila.

3. Obresti mejnega posojila se plačajo skupaj z odplačilom posojila.

21. člen

Značilnosti in pogoji dostopa do posojila čez dan

Negativno stanje na glavnem denarnem računu nasprotne stranke ustvarja posojilo čez dan v skladu s Splošnimi pogoji za udeležbo v sistemu TARGET-Slovenija in z Uporabniškim priročnikom za nasprotne stranke in Banko Slovenije v zvezi s postopki izvajanja posojila čez dan ter odprtih ponudb, ki je objavljen na spletni strani Banke Slovenije.

POGLAVJE 2 – MEJNI DEPOZIT

22. člen

Značilnosti mejnega depozita

1. Nasprotne stranke lahko uporabijo mejni depozit za deponiranje depozitov čez noč pri Eurosistemu prek domače NCB, ki se obrestujejo po vnaprej določeni obrestni meri.

2. Obrestna mera mejnega depozita je lahko: (a) pozitivna, (b) nič odstotkov ali (c) negativna.

3. NCB v zameno za depozite ne dajejo nobenega zavarovanja.

4. Glede zneska, ki ga lahko nasprotna stranka deponira v okviru mejnega depozita, ni nobene omejitve.

23. člen

Pogoji dostopa do mejnega depozita

1. Do mejnega depozita imajo dostop institucije, ki izpolnjujejo kriterije primernosti po členu 56 in imajo dostop do računa pri Banki Slovenije, kjer se transakcija lahko poravna. Dostop do mejnega depozita se odobri samo na delovne dni v sistemu TARGET, razen dni, ko sistem TARGET ob koncu dneva ni na voljo zaradi več delovnih dni trajajoče motnje v sistemu TARGET, kakor je navedeno v členu 202.a.

2. Za odobritev mejnega depozita mora nasprotna stranka Banki Slovenije poslati zahtevek najpozneje do 18.15, kar je skrajni čas za uporabo odprtih ponudb v skladu z Dodatkom V v Splošnih pogojih za udeležbo v sistemu TARGET-Slovenija. Na zadnji delovni dan Eurosistema v obdobju izpolnjevanja obveznih rezerv je rok za vložitev zahtevka za dostop do mejnega posojila 15 minut pozneje. V izjemnih okoliščinah se lahko Eurosistem odloči za uporabo poznejših rokov. V zahtevku je treba navesti znesek, ki se deponira.

3. Nasprotna stranka predloži zahtevek Banki Slovenije v skladu z Uporabniškim priročnikom za nasprotne stranke in Banko Slovenije v zvezi s postopki izvajanja posojila čez dan ter odprtih ponudb, ki je objavljen na spletni strani Banke Slovenije.

24. člen

Zapadlost in izračun obresti mejnega depozita

1. Zapadlost mejnega depozita je čez noč. Depozit zapade naslednji dan, na katerega je sistem TARGET odprt za poslovanje, in sicer v trenutku, ko se ta sistem odpre za poslovanje.

2. Obrestno mero mejnega depozita objavi Eurosistem vnaprej, izračuna pa se kot linearna obrestna mera, pri čemer se za štetje dni uporablja konvencija »dejansko število dni/360 dni v letu«.

3. Obresti na depozit se plačajo ob zapadlosti depozita. Uporaba negativne obrestne mere za mejni depozit povzroči plačilno obveznost imetnika depozita do Banke Slovenije, vključno s pravico Banke Slovenije, da ustrezno bremeni račun nasprotne stranke.

NASLOV III – POSTOPKI ZA OPERACIJE DENARNE POLITIKE EUROSISTEMA

POGLAVJE 1 – AVKCIJSKI POSTOPKI ZA OPERACIJE ODPRTEGA TRGA EUROSISTEMA

25. člen

Vrste postopkov za operacije odprtega trga

Operacije odprtega trga se izvajajo na podlagi avkcijskih postopkov.

ODDELEK 1 – AVKCIJSKI POSTOPKI

26. člen

Pregled avkcijskih postopkov

1. Avkcijski postopki se izvajajo v šestih operativnih korakih, kakor so določeni v tabeli 4.

TABELA 4: OPERATIVNI KORAKI PRI AVKCIJSKIH POSTOPKIH

Korak 1: Najava avkcije
(a) ECB javno najavi avkcijo
(b) Banka Slovenije najavi avkcijo neposredno posameznim nasprotnim strankam
Korak 2: Priprava in predložitev protiponudb s strani nasprotnih strank
Korak 3: Zbiranje protiponudb s strani Eurosistema
Korak 4: Dodelitev in objava rezultatov avkcije
(a) ECB odloči o dodelitvi
(b) ECB javno objavi rezultate dodelitve
Korak 5: Pošiljanje obvestil uspešnim ponudnikom
Korak 6: Poravnava transakcij

2. Avkcijski postopki se izvajajo v obliki standardnih avkcij ali hitrih avkcij. Operativne značilnosti standardnih in hitrih avkcij so enake, razen časovnega okvira in kroga nasprotnih strank.

TABELA 5: OKVIRNI ČASOVNI OKVIR ZA STANDARDNE IN HITRE AVKCIJE (NAVEDEN JE SREDNJEVROPSKI ČAS ¹³)

	Standardne avkcije		Hitre avkcije
	Operacije glavnega refinanciranja	Redne operacije dolgoročnejšega refinanciranja	
Najava avkcije	T-1 15.40	T-1 15.55	T hh.mm
Rok za predložitev protiponudb nasprotnih strank	T 9.30	T 10.00	+
Objava rezultatov avkcije	T 11.30	T 12.00	+
Poravnava transakcij	T+1	T+1	T

T pomeni 'trgovalni dan'.

¹³ Srednjeevropski čas upošteva spremembo na srednjeevropski poletni čas.

3. Eurosistem lahko izvaja avkcijske postopke s fiksno mero ali avkcijske postopke z variabilno mero.

27. člen

Standardne avkcije

1. Eurosistem uporablja standardne avkcije za izvajanje: (a) operacij glavnega refinanciranja; (b) operacij dolgoročnejšega refinanciranja; (c) določenih strukturnih operacij, tj. strukturnih povratnih operacij in izdajo dolžniških certifikatov ECB.

2. Eurosistem lahko ob upoštevanju posebnih vidikov denarne politike ali zaradi odzivanja na tržne pogoje uporablja standardne avkcije tudi za izvajanje operacij finega uravnavanja in strukturnih operacij v obliki dokončnih transakcij.

3. Pri standardnih avkcijah praviloma: (a) poteče največ 24 ur od najave avkcije do pošiljanja obvestil uspešnim ponudnikom; in (b) čas med rokom za predložitev protiponudb in objavo rezultatov dodelitve je približno dve uri.

4. ECB se lahko odloči, da pri posameznih operacijah prilagodi časovni okvir, če meni, da je to primerno.

28. člen

Hitre avkcije

1. Eurosistem običajno uporablja hitre avkcije za izvajanje operacij finega uravnavanja, ob upoštevanju posebnih vidikov denarne politike ali zaradi odzivanja na tržne razmere pa jih lahko uporablja tudi za strukturne operacije v obliki dokončnih transakcij.

2. Hitre avkcije se izvedejo v roku 105 minut po najavi avkcije, obvestila uspešnim ponudnikom pa se pošljejo takoj po javni objavi rezultatov dodelitve.

3. ECB se lahko odloči, da pri posameznih operacijah prilagodi časovni okvir, če meni, da je to primerno.

4. Eurosistem lahko v skladu s kriteriji in postopki, določenimi v členu 58, izbere omejeno število nasprotnih strank za sodelovanje pri hitrih avkcijah.

29. člen

Izvajanje standardnih avkcij za operacije glavnega refinanciranja in redne operacije dolgoročnejšega refinanciranja na podlagi koledarja avkcij

1. Avkcijski postopki za operacije glavnega refinanciranja in redne operacije dolgoročnejšega refinanciranja se izvajajo v skladu z okvirnim koledarjem rednih avkcij Eurosistema.

2. Okviren koledar rednih avkcij Eurosistema se objavi na spletnih straneh ECB in NCB vsaj tri mesece pred začetkom koledarskega leta, za katero velja.

3. Običajni trgovni dnevi za operacije glavnega refinanciranja in redne operacije dolgoročnejšega refinanciranja so navedeni v tabeli 6.

TABELA 6: OBIČAJNI TRGOVALNI DNEVI ZA OPERACIJE GLAVNEGA REFINANCIRANJA IN REDNE OPERACIJE DOLGOROČNEJŠEGA REFINANCIRANJA

Kategorija operacij odprtega trga	Običajen trgovni dan (T)
Operacije glavnega refinanciranja	Vsak torek*
Redne operacije dolgoročnejšega refinanciranja	Zadnji torek v vsakem koledarskem mesecu**

* Zaradi praznikov se lahko določi drug termin.

** Zaradi praznikov se decembrska operacija prestavi na zgodnejši termin, običajno za en teden, tj. na predhodni torek v tem mesecu.

30. člen

Izvajanje avkcijskih postopkov za operacije finega uravnavanja in strukturne operacije brez koledarja avkcij

1. Operacije finega uravnavanja se ne izvajajo v skladu z vnaprej določenim koledarjem. ECB se lahko odloči, da izvaja

operacije finega uravnavanja na kateri koli delovni dan Eurosistema. V teh operacijah sodelujejo samo NCB, pri katerih so trgovni dan, dan poravnave in dan izplačila delovni dnevi NCB.

2. Strukturne operacije, ki se izvajajo na podlagi standardnih avkcij, se ne izvajajo v skladu z vnaprej določenim koledarjem. Običajno se izvajajo in poravnava ob dnevih, ki so delovni dnevi NCB v vseh državah članicah, katerih valuta je euro.

ODDELEK 2 – OPERATIVNI KORAKI PRI AVKCIJSKIH POSTOPKIH

PODODDELEK 1 – NAJAVA AVKCIJSKIH POSTOPKOV

31. člen

Najava standardnih in hitrih avkcij

1. Standardne avkcije ECB vnaprej javno najavi. Banka Slovenije avkcije najavi v aplikaciji eAvkcije, ki je spletna aplikacija Banke Slovenije za zbiranje protiponudb nasprotnih strank pri avkcijah Eurosistema.

2. Hitre avkcije lahko ECB vnaprej javno najavi. Pri hitrih avkcijah, ki so vnaprej javno najavljene, lahko Banka Slovenije neposredno stopi v stik z izbranimi nasprotnimi strankami, če meni, da je to potrebno. Pri hitrih avkcijah, ki niso vnaprej javno najavljene, Banka Slovenije neposredno stopi v stik z izbranimi nasprotnimi strankami.

3. Najava avkcije pomeni poziv nasprotnim strankam, naj predložijo protiponudbe, ki so pravno zavezujoče. Najava ne pomeni ponudbe ECB ali Banke Slovenije.

4. Informacije, ki se morajo vključiti v javno najavo avkcijskega postopka, so določene v Prilogi I.

5. ECB lahko sprejme vse ukrepe, ki so po njenem mnenju ustrezni, da se popravi napaka v najavi avkcijskega postopka, vključno s preklicem ali prekinitvijo avkcijskega postopka, ki se izvaja. V tem primeru Banka Slovenije obvesti nasprotno stranke prek aplikacije eAvkcije.

PODODDELEK 2 – PRIPRAVA IN PREDLOŽITEV PROTIPONUDB S STRANI NASPROTNIH STRANK

32. člen

Oblika in kraj predložitve protiponudb

1. Protiponudbe ene institucije lahko Banki Slovenije predloži samo ena poslovalnica v Republiki Sloveniji, tj. tista, kjer ima institucija sedež, ali izbrana podružnica.

2. Zbiranje in predložitev protiponudb pri avkcijah poteka prek spletne aplikacije eAvkcije. Nasprotna stranke predložijo protiponudbe Banki Slovenije v skladu z Uporabniškim priročnikom za uporabo spletne aplikacije eAvkcije, ki je objavljen na spletni strani Banke Slovenije. V primeru nedelovanja oziroma nezmožnosti dostopanja do spletne aplikacije eAvkcije morajo nasprotna stranke protiponudbe poslati po rezervnem postopku, tako da jih do predpisanega roka predložijo Banki Slovenije preko spletnega mesta za varno izmenjavo datotek ali po elektronski pošti in potrdijo po telefonu. Kontaktni naslovi in komunikacijski kanali so objavljeni na spletni strani Banke Slovenije. V primeru uporabe rezervnega postopka morajo biti protiponudbe nasprotnih strank pripravljene v skladu z vzorcem, ki je za zadevno operacijo objavljen na spletni strani Banke Slovenije. Protiponudbe morajo biti pravilno izpolnjene in podpisane s strani pooblaščenih podpisnikov. Nasprotna stranke v obrazcu navede referenčno številko avkcije in ime operacije.

33. člen

Predložitev protiponudb

1. Pri avkcijskih postopkih s fiksno mero morajo nasprotna stranke v svojih protiponudbah navesti denarni znesek, v višini katerega so pripravljene skleniti posel z Banko Slovenije.

2. Pri avkcijskih postopkih valutnih zamenjav s fiksno mero morajo nasprotna stranke navesti znesek v valuti, ki osta-

ne enak v obeh delih zamenjave, in ki ga nameravajo prodati in ponovno kupiti ali kupiti in ponovno prodati po navedeni meri.

3. Pri avkcijskih postopkih z variabilno mero lahko nasprotna stranke predložijo do deset protiponudb z različnimi obrestnimi merami, cenami ali swap točkami. V izjemnih okoliščinah lahko Eurosistem omeji število protiponudb, ki jih lahko predloži vsaka nasprotna stran. Nasprotna stranke morajo v vsaki protiponudbi navesti denarni znesek, v višini katerega so pripravljene skleniti posel, in ustrezno obrestno mero, ceno ali swap točke. Obrestna mera ali swap točke v protiponudbi mora biti izražena kot mnogokratnik 0,01 odstotne točke. Cena v protiponudbi mora biti izražena kot mnogokratnik 0,001 odstotne točke.

4. Pri avkcijskih postopkih valutnih zamenjav z variabilno mero morajo nasprotna stranke navesti znesek v valuti, ki ostane enak v obeh delih zamenjave, in kotacijo swap točk, po katerih nameravajo skleniti posel.

5. Pri avkcijskih postopkih valutnih zamenjav z variabilno mero je treba swap točke kotirati v skladu s splošnimi tržnimi običaji, protiponudbe pa morajo biti izražene kot mnogokratnik 0,01 swap točke.

6. V zvezi z izdajo dolžniških certifikatov ECB se lahko ECB odloči, da mora biti v protiponudbah navedena cena in ne obrestna mera. V teh primerih mora biti cena izražena kot odstotek nominalnega zneska, na tri decimalna mesta natančno.

34. člen

Najnižji in najvišji znesek protiponudbe

1. Pri operacijah glavnega refinanciranja znaša najnižji znesek protiponudbe 1 000 000 EUR. Protiponudbe, ki presegajo ta znesek, morajo biti izražene kot mnogokratnik 100 000 EUR. Najnižji znesek protiponudbe se uporablja pri vsaki posamezni višini obrestne mere.

2. Pri operacijah dolgoročnejšega refinanciranja znaša najnižji znesek protiponudbe 100 000 EUR. Protiponudbe, ki presegajo najnižji znesek protiponudbe, morajo biti izražene kot mnogokratnik 10 000 EUR. Najnižji znesek protiponudbe se uporablja pri vsaki posamezni višini obrestne mere.

3. Pri operacijah finega uravnavanja in strukturnih operacijah znaša najnižji znesek protiponudbe 1 000 000 EUR. Protiponudbe, ki presegajo ta znesek, morajo biti izražene kot mnogokratnik 100 000 EUR. Najnižji znesek protiponudbe se uporablja pri vsaki posamezni višini obrestne mere, cene ali swap točk, odvisno od vrste transakcije.

4. ECB lahko določi najvišji znesek protiponudb, ki je najvišji sprejemljivi znesek protiponudb posamezne nasprotna stranke, da bi preprečila nesorazmerno visoke protiponudbe. V tem primeru ECB podrobno o takem najvišjem znesku protiponudbe navede v javni najavi avkcije.

35. člen

Najnižja in najvišja izklicna mera

1. Pri avkcijskih postopkih z variabilno mero za povečanje likvidnosti lahko ECB določi najnižjo izklicno mero, ki pomeni najnižjo obrestno mero, po kateri lahko nasprotna stranke predložijo protiponudbe.

2. Pri avkcijskih postopkih z variabilno mero za umikanje likvidnosti lahko ECB določi najvišjo izklicno mero, ki pomeni najvišjo obrestno mero, po kateri lahko nasprotna stranke predložijo protiponudbe.

36. člen

Rok za predložitev protiponudb

1. Nasprotna stranaka lahko predloži, umakne ali predloži popravljene protiponudbe do izteka roka za predložitev protiponudb. Šteje se, da so protiponudbe predložene Banki Slovenije takrat, ko jih nasprotna stranaka odda, in dobijo status »Protiponudbe oddane«, razen če se uporabi rezervne postopke iz člena 32. Po preteku roka oddaja ni več mogoča.

2. Protiponudbe, predložene po izteku roka, se ne obravnavajo in se štejejo kot neprimerne.

37. člen

Zavrnitev protiponudb

1. Banka Slovenije zavrne:

(a) vse protiponudbe nasprotna stranke, če skupni znesek protiponudb presega zgornji znesek protiponudb, ki ga določi ECB;

(b) katero koli protiponudbo nasprotna stranke, če je protiponudba pod najnižjim zneskom protiponudbe;

(c) katero koli protiponudbo nasprotna stranke, če je protiponudba pod izklicno obrestno mero, ceno ali swap točkami ali nad najvišjo sprejeto obrestno mero, ceno ali swap točkami.

2. Banka Slovenije lahko zavrne protiponudbe, ki niso popolne ali niso pripravljene v skladu z ustreznim obrazcem.

3. Če se Banka Slovenije odloči za zavrnitev protiponudbe, mora o tej odločitvi obvestiti nasprotno stran po predhodnem dodelitvi na avkciji.

4. Nasprotna stranke morajo zagotoviti, da imajo za denarni znesek, ki jim je bil dodeljen, vedno na razpolago zadostno višino zavarovanja oziroma, da imajo, v primeru umika likvidnosti, vedno na razpolago denarna sredstva za poravnave. Če nasprotna stranaka ne zagotovi zadostnega zneska zavarovanja ali denarnih sredstev za poravnave zneska, ki ji je bil dodeljen na avkciji, ji Banka Slovenije izreče sankcijo po členih od 169 do 172.

PODODDELEK 3 – DODELITEV NA AVKCIJI

38. člen

Dodelitev v avkcijskih postopkih s fiksno mero za povečanje in umikanje likvidnosti

1. V avkcijskem postopku s fiksno mero se dodelitev protiponudb nasprotnih strank izvede na naslednji način:

(a) Protiponudbe se seštejejo.

(b) Če skupni znesek protiponudb presega skupni znesek likvidnosti za dodelitev, se predložene protiponudbe sprejmejo sorazmerno glede na razmerje med zneskom za dodelitev in skupnim zneskom protiponudb, v skladu s tabelo 1 iz Priloge II.

(c) Znesek, dodeljen vsaki nasprotni stranki, se zaokroži na najbližji euro.

2. ECB se lahko odloči za dodelitev:

(a) najnižjega zneska dodelitve, ki je najnižji znesek, ki se lahko dodeli vsakemu ponudniku; ali

(b) najnižje stopnje dodelitve, ki je najnižji odstotek protiponudb po mejni obrestni meri, ki se lahko dodeli vsakemu ponudniku.

39. člen

Dodelitev v avkcijskih postopkih z variabilno mero za povečanje likvidnosti v eurih

1. V avkcijskem postopku z variabilno mero za povečanje likvidnosti v eurih se dodelitev protiponudb nasprotnih strank izvede na naslednji način:

(a) Protiponudbe se razvrstijo po padajočem vrstnem redu glede na ponujene obrestne mere ali po naraščajočem vrstnem redu glede na ponujene cene.

(b) Najprej se sprejmejo protiponudbe z najvišjimi obrestnimi merami (najnižjimi cenami), nato pa se sprejemajo protiponudbe z vedno nižjimi obrestnimi merami (višjimi cenami), dokler se ne izčrpa celotni znesek likvidnosti za dodelitev.

(c) Če pri mejni obrestni meri (najvišji sprejeti ceni) skupni znesek protiponudb presega preostali znesek za dodelitev, se preostali znesek razdeli med protiponudbe sorazmerno glede na razmerje med preostalim zneskom za dodelitev in skupnim zneskom protiponudb pri mejni obrestni meri (najvišji sprejeti ceni), v skladu s tabelo 2 iz Priloge II.

(d) Znesek, dodeljen vsaki nasprotni stranki, se zaokroži na najbližji euro.

2. ECB se lahko odloči, da vsakemu uspešnemu ponudniku dodeli najnižji znesek dodelitve.

40. člen

Dodelitev v avkcijskih postopkih z variabilno mero za umikanje likvidnosti v eurih

1. V avkcijskem postopku z variabilno mero za umikanje likvidnosti v eurih, ki se uporablja pri izdaji dolžniških certifikatov ECB in zbiranju vezanih depozitov, se dodelitev protiponudb nasprotnih strank izvede na naslednji način:

(a) Protiponudbe se razvrstijo po naraščajočem vrstnem redu glede na ponujene obrestne mere ali po padajočem vrstnem redu glede na ponujene cene.

(b) Najprej se sprejmejo protiponudbe z najnižjimi obrestnimi merami (najvišjimi cenami), nato pa se sprejemajo protiponudbe z vedno višjimi obrestnimi merami (nižjimi cenami), dokler se ne izčrpa celotni znesek likvidnosti za umik.

(c) Če pri mejni obrestni meri (najnižji sprejeti ceni) skupni znesek protiponudb presega preostali znesek za dodelitev, se preostali znesek razdeli med protiponudbe sorazmerno glede na razmerje med preostalim zneskom za dodelitev in skupnim zneskom protiponudb pri mejni obrestni meri (najnižji sprejeti ceni), v skladu s tabelo 2 iz Priloge II.

(d) Znesek, dodeljen vsaki nasprotni stranki, se zaokroži na najbližji euro. Pri izdaji dolžniških certifikatov ECB se dodeljeni nominalni znesek zaokroži na najbližji mnogokratnik 100 000 EUR.

2. ECB se lahko odloči, da vsakemu uspešnemu ponudniku dodeli najnižji znesek dodelitve.

41. člen

Dodelitev v avkcijskih postopkih valutnih zamenjav z variabilno mero za povečevanje likvidnosti

1. V avkcijskem postopku valutne zamenjave z variabilno mero za povečevanje likvidnosti se dodelitev protiponudb nasprotnih strank izvede na naslednji način:

(a) Protiponudbe se razvrstijo po naraščajočem vrstnem redu glede na kotacije swap točk, ob upoštevanju predznaka kotacije.

(b) Predznak kotacije je odvisen od predznaka obrestne razlike med tujo valuto in eurom. Če je za zapadlost valutne zamenjave:

(i) obrestna mera za tujo valuto višja od ustrezne obrestne mere za euro, je kotacija swap točk pozitivna, tj. euro kotira s premijo glede na tujo valuto; in

(ii) obrestna mera za tujo valuto nižja od ustrezne obrestne mere za euro, je kotacija swap točk negativna, tj. euro kotira z diskontom glede na tujo valuto.

(c) Najprej se sprejmejo protiponudbe z najnižjimi kotacijami swap točk, nato pa se sprejemajo vedno višje kotacije swap točk, dokler se ne izčrpa celotni znesek za dodelitev v valuti, ki ostane enak v obeh delih zamenjave.

(d) Če pri najvišji sprejeti kotaciji swap točk, tj. pri mejni kotaciji swap točk, skupni znesek protiponudb presega preostali znesek za dodelitev, se preostali znesek razdeli med protiponudbe sorazmerno glede na razmerje med preostalim zneskom za dodelitev in skupnim zneskom protiponudb pri mejni kotaciji swap točk, v skladu s tabelo 3 iz Priloge II.

(e) Znesek, dodeljen vsaki nasprotni stranki, se zaokroži na najbližji euro.

2. ECB se lahko odloči, da vsakemu uspešnemu ponudniku dodeli najnižji znesek dodelitve.

42. člen

Dodelitev v avkcijskih postopkih valutnih zamenjav z variabilno mero za umikanje likvidnosti

1. V avkcijskem postopku valutne zamenjave z variabilno mero za umikanje likvidnosti se dodelitev protiponudb nasprotnih strank izvede na naslednji način:

(a) Protiponudbe se razvrstijo po padajočem vrstnem redu glede na kotacije swap točk, ob upoštevanju predznaka kotacije.

(b) Predznak kotacije je odvisen od predznaka obrestne razlike med tujo valuto in eurom. Če je za zapadlost valutne zamenjave:

(i) obrestna mera za tujo valuto višja od ustrezne obrestne mere za euro, je kotacija swap točk pozitivna, tj. euro kotira s premijo glede na tujo valuto; in

(ii) obrestna mera za tujo valuto nižja od ustrezne obrestne mere za euro, je kotacija swap točk negativna, tj. euro kotira z diskontom glede na tujo valuto.

(c) Najprej se sprejmejo protiponudbe z najvišjimi kotacijami swap točk, nato pa se sprejemajo vedno nižje kotacije swap točk, dokler:

(i) se ne izčrpa celotni znesek za umik v valuti, ki ostane enak v obeh delih zamenjave; in

(ii) skupni znesek protiponudb pri najnižji sprejeti kotaciji swap točk, tj. pri mejni kotaciji swap točk, ne preseže preostalega zneska za dodelitev.

(d) Preostali znesek se razdeli med protiponudbe sorazmerno glede na razmerje med preostalim zneskom za dodelitev in skupnim zneskom protiponudb pri mejni kotaciji swap točk, v skladu s tabelo 3 iz Priloge II. Znesek, dodeljen vsaki nasprotni stranki, se zaokroži na najbližji euro.

2. ECB se lahko odloči, da vsakemu uspešnemu ponudniku dodeli najnižji znesek dodelitve.

43. člen

Vrsta avkcije pri avkcijskih postopkih z variabilno mero

Pri avkcijskih postopkih z variabilno mero lahko Eurosystem uporabi avkcijo z enotno mero (avkcija nizozemskega tipa) ali avkcijo z različnimi merami (avkcija ameriškega tipa).

PODODDELEK 4 – OBJAVA REZULTATOV AVKCIJE

44. člen

Objava rezultatov avkcije

1. ECB javno objavi rezultate avkcije v svoji odločitvi o dodelitvi na avkciji. Banka Slovenije odloči, ali ECB o dodelitvi na avkciji objavi na spletni strani Banke Slovenije ter v spletni aplikaciji eAvkcije.

2. Informacije, ki jih mora vsebovati javna objava rezultatov avkcije, so določene v Prilogi III.

3. Če je v odločitvi o dodelitvi na avkciji katerakoli informacija iz javne objave rezultatov avkcije, navedene v odstavku 1, napačna, lahko ECB sprejme vse ukrepe, ki so po njenem mnenju ustrezni, da se ta napačna informacija popravi.

4. Po javni objavi rezultatov avkcije v odločitvi ECB o dodelitvi na avkciji, kakor je navedeno v odstavku 1, Banka Slovenije s posredovanjem obvestil o sodelovanju na avkciji v aplikaciji eAvkcije obvesti posamezne nasprotnne stranke o uspešnosti predloženih protiponudb. V primeru nedelovanja aplikacije eAvkcije Banka Slovenije obvesti posamezne nasprotnne stranke po rezervnem postopku, kot je določen v členu 32. Sporočila pri avkcijskih postopkih, ki so posredovana med Banko Slovenije in nasprotno stranko prek spletne aplikacije eAvkcije, oziroma v primeru uporabe rezervnih postopkov, imajo med strankama naravo pisne listine in služijo kot dokaz o sklenjenem poslu, brez poseganja v odstavke 3.

45. člen (črtan)

46. člen (črtan)

47. člen (črtan)

48. člen (črtan)

49. člen (črtan)

POGLAVJE 2 – POSTOPKI PORAVNAVE OPERACIJ
DENARNE POLITIKE EUROSISTEMA

50. člen

Pregled postopkov poravnave

1. Plačilni nalogi, povezani s sodelovanjem pri operacijah odprtega trga ali z uporabo odprtih ponudb, se poravnajo prek računov nasprotnih strank pri Banki Slovenije v sistemu TARGET.

2. Plačilni nalogi, povezani s sodelovanjem pri operacijah odprtega trga za povečevanje likvidnosti ali z uporabo mejnega posojila, se poravnajo šele ob ali po dokončnem prenosu primerne finančne premoženja v zavarovanje za te operacije.

51. člen

Poravnava operacij odprtega trga

1. Eurosistem si prizadeva poravnati transakcije v zvezi s svojimi operacijami odprtega trga istočasno v vseh državah članicah, katerih valuta je euro, z vsemi nasprotnimi strankami, ki so predložile zadostno primerno finančno premoženje v zavarovanje v skladu s postopki poravnave, določenimi v naslovu IXa v delu 4. Vendar se lahko zaradi operativnih omejitev in tehničnih značilnosti (npr. v sistemih poravnave vrednostnih papirjev) poravnava na dan poravnave operacij odprtega trga v državah članicah, katerih valuta je euro, odvije ob različnih urah.

2. Okvirni datumi poravnave so zbrani v tabeli 7.

TABELA 7: OKVIRNI DATUMI PORAVNAVE ZA OPERACIJE ODPRTEGA TRGA EUROSISTEMA*

Instrument denarne politike	Datum poravnave operacije odprtega trga na podlagi standardnih avkcij	Datum poravnave operacije odprtega trga na podlagi hitrih avkcij
Povratne transakcije	T+1	T
Dokončne transakcije	V skladu s tržnimi običaji za primerno finančno premoženje	
Izdajanje dolžniških certifikatov ECB	T+2	-
Valutne zamenjave	T, T+1 ali T+2	
Zbiranje vezanih depozitov	T	

* Datumi poravnave so na delovne dneve Eurosistema. T pomeni trgovni dan.

52. člen

Poravnava operacij odprtega trga, ki se izvajajo na podlagi standardnih avkcij

1. Eurosistem si prizadeva poravnati operacije odprtega trga, ki se izvajajo na podlagi standardnih avkcij, na prvi dan, ki sledi trgovalnemu dnevu, na katerega je sistem TARGET odprt.

2. Datumi poravnave za operacije glavnega refinanciranja in redne operacije dolgoročnejšega refinanciranja so vnaprej določeni v okvirnem koledarju rednih avkcij Eurosistema. Če je običajni datum poravnave praznik, lahko ECB določi drug datum poravnave, z možnostjo poravnave v istem dnevu. Eurosistem si prizadeva zagotoviti, da čas poravnave operacij glavnega refinanciranja in rednih operacij dolgoročnejšega refinanciranja sovpada s časom vračila prejšnje operacije z ustrežno zapadlostjo.

3. Izdaja dolžniških certifikatov ECB se poravna na drugi dan, ki sledi trgovalnemu dnevu, na katerega so sistem TARGET in vsi zadevni SPVP odprti za poslovanje.

53. člen

Poravnava operacij odprtega trga, ki se izvajajo na podlagi hitrih avkcij ali dvostranskih postopkov

1. Eurosistem si prizadeva poravnati operacije odprtega trga, ki se izvajajo na podlagi hitrih avkcij, na trgovni dan. Lahko se določijo tudi drugi datumi poravnave, zlasti za dokončne transakcije in valutne zamenjave.

2. Operacije finega uravnavanja in strukturne operacije v obliki dokončnih transakcij, ki se izvajajo na podlagi dvostranskih postopkov, se poravnajo decentralizirano prek NCB.

54. člen

Podrobnejše določbe v zvezi s postopki poravnave in postopki ob koncu dneva

1. Brez poseganja v zahteve iz tega poglavja in naslova IXa v delu 4 se lahko za določen instrument denarne politike v pogodbenih dogovorih ali predpisih, ki jih uporabljajo NCB ali ECB, določijo dodatne določbe v zvezi s poravnavo.

2. Postopki ob koncu dneva so opredeljeni v dokumentaciji v zvezi z okvirom za sistem TARGET in v naslovu IXa v delu 4.

POGLAVJE 3 – MOŽNOST ZNIŽANJA ZNESKA ČRPANJA
ALI PREKINITVE OPERACIJ DOLGOROČNEJŠJEGA
REFINANCIRANJA

55. člen

Možnost znižanja zneska črpanja ali prekinitve operacij dolgoročnejšega refinanciranja

1. V primeru neskladja med drugimi določbami teh splošnih pogojev in določbami tega poglavja veljajo določbe tega poglavja.

2. Eurosistem lahko odloči, da lahko nasprotna stranka pod določenimi pogoji zniža znesek črpanja ali zaključijo določene operacije dolgoročnejšega refinanciranja pred njihovo zapadlostjo (v nadaljevanju: predčasno vračilo). V najavi avkcije določi, ali obstaja možnost znižanja zneska črpanja ali predčasnega vračila operacije pred njeno zapadlostjo, ter tudi datum, od katerega je to možnost mogoče uveljaviti. Te informacije se lahko objavijo tudi v drugi obliki, ki jo Eurosistem šteje za primerno.

3. Nasprotna stranka lahko izkoristi možnost predčasnega vračila tako, da obvesti Banko Slovenije o znesku predčasnega vračila po postopku predčasnega vračila in datumu, ko želi poravnati predčasno vračilo, in sicer vsaj en teden pred tem datumom poravnave predčasnega vračila. Če Eurosistem drugače ne določi, se predčasno vračilo lahko izvede na kateri koli dan poravnave operacij glavnega refinanciranja Eurosistema, pod pogojem, da nasprotna stranka posreduje obvestilo o predčasnem vračilu vsaj en teden pred tem dnevom.

4. Obvestilo o predčasnem vračilu iz prejšnjega odstavka je za nasprotno stranko zavezujoče en teden pred datumom predčasnega vračila, na katerega se obvestilo nanaša. Če nasprotna stranka na napovedani datum ne poravna, v celoti ali delno, zneska, napovedanega v skladu s postopki predčasnega vračila, se ji lahko izrečejo sankcije v obliki denarne kazni po členih od 169 do 172. Pri tem se uporabijo določbe, ki se nanašajo na kršitev avkcijskih postopkov. Sprožitev postopkov ne posega v pravice Banke Slovenije, da uporabi druga pravna sredstva v primeru neizpolnitve obveznosti nasprotna stranke po teh splošnih pogojih.

DEL 3 – PRIMERNE NASPROTNE STRANKE

56. člen

Kriteriji primernosti za sodelovanje pri operacijah denarne politike Eurosistema

Ob upoštevanju člena 58 Eurosistem dovoli sodelovanje pri operacijah denarne politike Eurosistema samo institucijam, ki izpolnjujejo naslednje kriterije:

(a) Zanje velja sistem obveznih rezerv Eurosistema v skladu s členom 19.1 Statuta Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke (v nadaljevanju besedila: Statut ESCB) in niso izvzete iz obveznosti v okviru sistema obveznih rezerv Eurosistema v skladu z Uredbo (ES) št. 2531/98 in Uredbo (EU) 2021/378 (ECB/2021/1).

(b) So eno od naslednjega:

(i) pod najmanj eno obliko harmoniziranega nadzora Unije/EGP s strani pristojnih organov v skladu z Direktivo 2013/36/EU in Uredbo (EU) št. 575/2013;

(ii) kreditne institucije v javni lasti v smislu člena 123(2) Pogodbe, ki so pod nadzorom, ki je po standardu primerljiv nadzoru pristojnih organov v skladu z Direktivo 2013/36/EU in Uredbo (EU) št. 575/2013;

(iii) institucije, ki so pod neharmoniziranim nadzorom pristojnih organov, ki je po standardu primerljiv harmoniziranemu nadzoru Unije/EGP s strani pristojnih organov v skladu z Direktivo 2013/36/EU in Uredbo (EU) št. 575/2013, npr. podružnice institucij s sedežem zunaj EGP, ki so ustanovljene v državah članicah, katerih valuta je euro. Za namen ocenjevanja primernosti institucije za sodelovanje pri operacijah denarne politike Eurosistema se praviloma šteje, da je neharmonizirani nadzor po standardu primerljiv harmoniziranemu nadzoru Unije/EGP s strani pristojnih organov v skladu z Direktivo 2013/36/EU in Uredbo (EU) št. 575/2013, če se presodi, da so v ureditvi nadzora v zadevni jurisdikciji izvedeni ustrezni standardi iz okvira Basel III, ki jih je sprejel Baselski odbor za bančni nadzor;

(c) Morajo biti finančno trdne v smislu člena 56.a.

(d) Institucije, ki so nasprotne stranke Banke Slovenije pri operacijah denarne politike Eurosistema, morajo izpolnjevati tudi naslednje zahteve:

(i) imeti morajo odprt glavni denarni račun v sistemu TARGET-Slovenija;

(ii) vpisane morajo biti v poslovni register v Republiki Sloveniji.

(e) Institucije morajo izpolnjevati vse operativne zahteve, določene v pogodbenih dogovorih ali predpisih, ki jih uporablja Banka Slovenije ali ECB v zvezi z določenim instrumentom ali operacijo.

56.a člen

Ocena finančne trdnosti institucij

1. Eurosistem lahko pri svoji oceni finančne trdnosti posameznih institucij za namene tega člena upošteva naslednje bonitetne informacije:

(a) četrtletne informacije o količnikih kapitala, finančnega vzvoda in likvidnosti, ki se poročajo v skladu z Uredbo (EU) št. 575/2013 na posamični in konsolidirani podlagi v skladu z nadzorniški zahtevami, ali

(b) kjer to pride v poštev, bonitetne informacije, ki so po standardu primerljive informacijam iz točke (a).

2. Če Banki Slovenije in ECB teh bonitetnih informacij ne da na voljo nadzornik institucije, lahko Banka Slovenije ali ECB zahteva, da ji da te informacije na voljo institucija. Če institucija neposredno zagotovi te informacije, predloži ob tem tudi oceno teh informacij, ki jo je podal zadevni nadzornik. Poleg tega se lahko zahteva dodatna potrditev zunanjega revizorja.

3. V primeru podružnic se informacije, ki se poročajo v skladu z odstavkom 1, nanašajo na institucijo, ki ji podružnica pripada.

4. Eurosistem lahko pri oceni finančne trdnosti institucij, ki so bile dokapitalizirane s stvarnimi vložki v obliki državnih dolžniških instrumentov, pri zagotavljanju doseganja količnikov

kapitala, ki se poročajo v skladu z Uredbo (EU) št. 575/2013, upošteva metode in vlogo takih dokapitalizacij s stvarnimi vložki, vključno z vrsto in likvidnostjo takih instrumentov ter dostopom izdajatelja takih instrumentov do trga.

5. Subjekt za prenehanje ni primeren za dostop do operacij denarne politike Eurosistema.

57. člen

Dostop do operacij odprtega trga, ki se izvajajo na podlagi standardnih avkcij, in do odprtih ponudb

1. Institucije, ki izpolnjujejo kriterije primernosti iz člena 56, imajo dostop do katere koli od naslednjih operacij denarne politike Eurosistema:

(a) odprtih ponudb;

(b) operacij odprtega trga, ki se izvajajo na podlagi standardnih avkcij.

2. Dostop do odprtih ponudb ali operacij odprtega trga, ki se izvajajo na podlagi standardnih avkcij, se institucijam, ki izpolnjujejo kriterije primernosti po členu 56, odobri samo prek Banke Slovenije.

3. Če ima institucija, ki izpolnjuje kriterije primernosti po členu 56, poslovne enote, npr. tista, kjer ima institucija sedež, ali podružnice, v več kakor eni državi članici, katere valuta je euro, lahko vsaka poslovna enota, ki izpolnjuje kriterije primernosti po členu 56, dostopa do odprtih ponudb ali operacij odprtega trga, ki se izvajajo na podlagi standardnih avkcij, prek svoje domače NCB.

4. Protiponudbe za operacije odprtega trga, ki se izvajajo na podlagi standardnih avkcij, ali za dostop do odprtih ponudb sme predložiti samo ena poslovna enota v vsaki državi članici, katere valuta je euro, tj. bodisi tista, kjer ima institucija sedež, bodisi izbrana podružnica.

58. člen

Izbor nasprotnih strank za dostop do operacij odprtega trga, ki se izvajajo na podlagi hitrih avkcij

1. Pri operacijah odprtega trga, ki se izvajajo na podlagi hitrih avkcij, se nasprotne stranke izberejo v skladu z odstavkom od 2 do 3.

2. Pri strukturnih operacijah v obliki dokončnih transakcij, ki se izvajajo na podlagi hitrih avkcij, se uporabljajo kriteriji primernosti, določeni v odstavku 3(b).

3. Pri operacijah finega uravnavanja, ki se izvajajo na podlagi hitrih avkcij, se nasprotne stranke izberejo na naslednji način:

(a) Pri operacijah finega uravnavanja v obliki valutnih zamenjav za namene denarne politike, ki se izvajajo na podlagi hitrih avkcij, je krog nasprotnih strank enak krogu subjektov, ki se izberejo za posege Eurosistema na deviznem trgu in so ustanovljeni v državah članicah, katerih valuta je euro. Nasprotnim strankam pri valutnih zamenjavah za namene denarne politike, ki se izvajajo na podlagi hitrih avkcij, ni treba izpolnjevati kriterijev, določenih v členu 56. Kriteriji za izbor nasprotnih strank, ki sodelujejo pri posegih Eurosistema na deviznem trgu, temeljijo na načelu skrbnega in varnega poslovanja ter načelu učinkovitosti, kakor je določeno v Prilogi IV. Banka Slovenije lahko, z namenom obvladovanja izpostavljenosti kreditnemu tveganju do posameznih nasprotnih strank, ki sodelujejo pri valutnih zamenjavah za namene denarne politike, uporablja limite.

(b) Pri operacijah finega uravnavanja v obliki povratnih transakcij ali prek zbiranja vezanih depozitov, ki se izvajajo na podlagi hitrih avkcij, Banka Slovenije za določeno transakcijo izbere krog nasprotnih strank izmed institucij, ki izpolnjujejo kriterije primernosti, določene v členu 56, in so ustanovljene v državi članici, katere valuta je euro. Izbor temelji predvsem na aktivnosti zadevne institucije na denarnem trgu. Banka Slovenije lahko upošteva dodatne kriterije za izbor, na primer učinkovitost službe za trgovanje in potencial za sodelovanje pri avkcijah.

4. Brez poseganja v odstavke od 1 do 3 se lahko operacije odprtega trga, ki se izvajajo na podlagi hitrih avkcij, izvajajo tudi

s širšim krogom nasprotnih strank od tistega ki je naveden v odstavkih od 2 do 3, če se tako odloči Svet ECB.

DEL 4 – PRIMERNO FINANČNO PREMOŽENJE

NASLOV I – SPLOŠNA NAČELA

59. člen

Primerno finančno premoženje in sprejemljivi načini zavarovanja, ki se uporabljajo za kreditne posle Eurosistema

1. Eurosistem pri vseh kreditnih poslih Eurosistema uporablja enoten okvir za primerno finančno premoženje, določen s temi Splošnimi pogoji in to finančno premoženje upravlja v skladu z naslovom IXa v delu 4.

2. Da bi sodelovale pri kreditnih poslih Eurosistema, morajo nasprotne stranke Eurosistemu predložiti finančno premoženje, ki je primerno za zavarovanje teh poslov. Glede na to, da kreditni posli Eurosistema vključujejo posojilo čez dan, mora zavarovanje, ki ga nasprotne stranke predložijo v zvezi s posojilom čez dan, tudi izpolnjevati kriterije primernosti iz teh splošnih pogojev, kakor je navedeno v Splošnih pogojih za udeležbo v sistemu TARGET-Slovenija.

3. Nasprotne stranke predložijo primerno finančno premoženje:

(a) s prenosom lastništva, v pravni obliki pogodbe očasni prodaji; ali

(b) z zagotovitvijo finančnega zavarovanja, tj. zastave, odstopa terjatve ali spremenljivega zavarovanja (*charge*) zadevnega finančnega premoženja, v pravni obliki zavarovanega posojila,

v obeh primerih v skladu z nacionalnimi pogodbenimi dogovori ali predpisi, ki jih vzpostavi in evidentira v dokumentih domača NCB.

4. Kadar nasprotne stranke predložijo primerno finančno premoženje v zavarovanje, domača NCB za vodenje tega finančnega premoženja uporabi metodo združevanja premoženja v skladu s členom 154.b.

5. Med tržnim in netržnim finančnim premoženjem ni razlik glede kvalitete finančnega premoženja in njegove primernosti za različne vrste kreditnih poslov Eurosistema.

6. Brez poseganja v obveznost iz odstavka 2, v skladu s katero morajo nasprotne stranke predložiti Eurosistemu finančno premoženje, ki je primerno za zavarovanje, lahko Eurosistem na zahtevo daje pojasnila nasprotnim strankam glede primernosti tržnega finančnega premoženja, če je to že bilo izdano, ali glede primernosti netržnega finančnega premoženja, ko se je njihova predložitev že zahtevala. Eurosistem ne daje pojasnil pred nastopom teh dogodkov.

60. člen

Splošni vidiki bonitetnega okvira Eurosistema za primerno finančno premoženje

1. Eden izmed kriterijev primernosti je, da mora finančno premoženje izpolnjevati visoke bonitetne standarde, določene v bonitetnem okviru Eurosistema.

2. V bonitetnem okviru Eurosistema so določeni postopki, pravila in načini izvedbe, ki zagotavljajo, da primerno finančno premoženje izpolnjuje zahtevo Eurosistema glede visokih bonitetnih standardov in zahteve glede kreditne kvalitete, ki jih opredeli Eurosistem.

3. Za namene bonitetnega okvira Eurosistema Eurosistem opredeli zahteve glede kreditne kvalitete v obliki stopenj kreditne kvalitete, in sicer tako, da določi mejne vrednosti za verjetnost neplačila za obdobje enega leta na naslednji način:

(a) Na podlagi rednega preverjanja Eurosistem obravnava verjetnost neplačila v obdobju enega leta v višini največ 0,10 % kot enakovredno zahtevi glede kreditne kvalitete, ki ustreza stopnji kreditne kvalitete 2, verjetnost neplačila za obdobje enega leta v višini največ 0,40 % pa kot enakovredno zahtevi glede kreditne kvalitete, ki ustreza stopnji kreditne kvalitete 3.

(b) Kreditna kvaliteta primerne finančnega premoženja za kreditne posle Eurosistema mora ustrezati vsaj stopnji kreditne kvalitete 3. Eurosistem uporablja dodatne zahteve glede kreditne kvalitete določenega finančnega premoženja v skladu z naslovi II in III v delu 4.

4. Eurosistem objavi informacije o stopnjah kreditne kvalitete na spletni strani ECB v obliki usklajene lestvice bonitetnih ocen Eurosistema, vključno z vzporedbo bonitetnih ocen, ki jih zagotavljajo sprejete zunanje bonitetne institucije, s stopnjami kreditne kvalitete.

5. Eurosistem pri ocenjevanju zahtev glede kreditne kvalitete upošteva informacije o bonitetnih ocenah iz bonitetnih sistemov, ki pripadajo enemu od treh virov v skladu z naslovom V dela 4.

6. Pri ocenjevanju bonitetnega standarda za določeno finančno premoženje lahko Eurosistem upošteva tudi institucionalne kriterije in posebnosti, ki imetniku finančnega premoženja zagotavljajo podobno zaščito, kot so na primer jamstva. Eurosistem si pridržuje pravico, da na podlagi vseh informacij, ki so lahko po mnenju Eurosistema pomembne za zagotovitev ustrezne zaščite Eurosistema pred tveganjem, ugotovi, ali izdaja, izdajatelj, dolжник ali garant izpolnjuje zahteve Eurosistema glede kreditne kvalitete.

7. Bonitetni okvir Eurosistema upošteva opredelitev »neplačila«, ki je določeno v Direktivi 2013/36/EU in Uredbi (EU) št. 575/2013.

NASLOV II – KRITERIJI PRIMERNOSTI IN ZAHTEVE GLEDE KREDITNE KVALITETE ZA TRŽNO FINANČNO PREMOŽENJE

POGLAVJE 1 – KRITERIJI PRIMERNOSTI ZA TRŽNO FINANČNO PREMOŽENJE

61. člen

Kriteriji primernosti, ki se nanašajo na vse vrste tržnega finančnega premoženja

Tržno finančno premoženje je primerno za zavarovanje pri kreditnih poslih Eurosistema, če gre za dolžniške instrumente, ki izpolnjujejo kriterije primernosti, določene v oddelku 1, razen v primeru nekaterih posebnih vrst tržnega finančnega premoženja, kakor je določeno v oddelku 2.

62. člen

Seznam primerne tržnega finančnega premoženja in pravila poročanja

1. ECB objavi posodobljen seznam primerne tržnega finančnega premoženja na svoji spletni strani v skladu z metodologijo, ki je navedena na njeni spletni strani, in ga posodablja vsak dan, ko je sistem TARGET odprt za poslovanje. Tržno finančno premoženje, ki se uvrsti na seznam primerne tržnega finančnega premoženja, postane primerno za uporabo pri kreditnih poslih Eurosistema, ko se objavi na seznamu. Kot izjema od tega pravila lahko Eurosistem v posebnem primeru dolžniških instrumentov, ki se poravnajo z valuto na isti dan, določi, da so ti primerni od datuma izdaje.

2. NCB, ki določeno tržno finančno premoženje sporoči ECB, je praviloma NCB države, v kateri je tržno finančno premoženje sprejeto v trgovanje.

ODDELEK 1 – SPLOŠNI KRITERIJI PRIMERNOSTI ZA TRŽNO FINANČNO PREMOŽENJE

63. člen

Znesek glavnice tržnega finančnega premoženja

1. Dolžniški instrumenti so primerni do zapadlosti, če imajo:

(a) fiksni in brezpogojen znesek glavnice; ali

(b) brezpogojen znesek glavnice, ki je v posameznem trenutku brez vzvoda vezan na en sam indeks inflacije v euro-območju in ne vsebuje drugih kompleksnih struktur.

2. Dopustni so tudi dolžniški instrumenti z zneskom glavnice, ki je v posameznem trenutku vezan na en sam indeks inflacije v euroobmočju, pod pogojem, da je struktura kupona v skladu z opredelitvijo iz člena 64(1)(b)(i), četrta alineja in vezana na isti indeks inflacije v euroobmočju.

3. Finančno premoženje, ki vključuje nakupne bone ali druge podobne pravice, ni primerno.

4. Dolžniški instrumenti so primerni, če imajo količino izraženo v nominalnem znesku.

64. člen

Sprejemljive strukture kuponov za tržno finančno premoženje

1. Dolžniški instrumenti so primerni, če imajo do zapadlosti eno od naslednjih struktur kuponov:

(a) fiksni ali večstopenjski kuponi ali so brez kuponov instrumenti, z vnaprej določenim razporedom kuponov in vnaprej določenimi vrednostmi kuponov; ali

(b) variabilni kuponi, ki imajo naslednjo strukturo: obrestna mera kupona = (referenčna mera * I) ± x, pri čemer je $f \leq$ obrestna mera kupona $\leq c$, kjer velja:

(i) referenčna mera je v posameznem trenutku samo eno od naslednjega:

– obrestna mera na eurskem denarnem trgu, katere uporaba je dovoljena v Uniji v skladu z Uredbo (EU) 2016/1011 Evropskega parlamenta in Sveta, npr. eurska kratkoročna obrestna mera (€STR) (vključno s konformno ali povprečno dnevno obrestno mero €STR), EURIBOR ali podoben indeks; za prvi in/ali zadnji kupon je lahko referenčna mera linearna interpolacija med dvema ročnostma iste obrestne mere na eurskem denarnem trgu, npr. linearna interpolacija med dvema ročnostma obrestne mere EURIBOR;

– stopnja za zamenjave s konstantno zapadlostjo, npr. CMS, EISDA, EUSA;

– donosnost državne obveznice iz euroobmočja ali indeksa več državnih obveznic iz euroobmočja z zapadlostjo enega leta ali manj;

– indeks inflacije v euroobmočju;

(ii) f (spodnja meja), c (zgornja meja), I (faktor vzvoda) in x (pribitek) so, če so prisotne, številke, ki so vnaprej opredeljene ob izdaji ali se lahko skozi čas spreminjajo samo v skladu z načrtom, vnaprej opredeljenem ob izdaji, pri čemer je I večji od nič v celotni življenjski dobi finančnega premoženja. Pri variabilnih kuponih, kjer je referenčna mera indeks inflacije, mora biti I enak ena.

(c) večstopenjski ali variabilni kuponi, pri katerih so stopnje vezane na cilje uspešnosti na področju trajnostnosti, če:

(i) skladnost s cilji uspešnosti na področju trajnostnosti pri izdajatelju ali katerem koli podjetju, ki spada v isto skupino izdajatelja obveznic, povezanih s trajnostnostjo, preveri neodvisna tretja oseba v skladu s pogoji dolžniškega instrumenta, in

(ii) izdajatelj ni prenehal ali opustil uporabe stopnjevanja obrestne mere in/ali z njim povezanega stopnjevanega plačila, niti se tak preklic ali opustitev uporabe ni zgodila na drug način.

2. Struktura kupona, ki ni v skladu z odstavkom 1, ni primerna, vključno s primeri, ko je neskladen samo del strukture plačil, na primer premija.

3. Za namene tega člena in v primeru, da ima finančno premoženje fiksni večstopenjski ali variabilni večstopenjski kupon, temelji ocenjevanje strukture zadevnega kupona na celotni življenjski dobi finančnega premoženja, z upoštevanjem prihodnjih in preteklih kuponov.

4. Sprejemljive strukture kuponov ne smejo imeti opcij za izdajatelja, tj. v celotni življenjski dobi finančnega premoženja, upoštevajoč pri tem prihodnje in pretekle kupone, ne sme priti do spremembe strukture kupona, ki bi bila odvisna od odločitve izdajatelja.

5. Z odstopanjem od predhodnega odstavka struktura kuponov v primeru večstopenjskih ali variabilnih kuponov, pri katerih so stopnje vezane na cilje uspešnosti na področju trajnostnosti, ne postane neprimerna zgolj zato, ker ima izdajatelj pravico do preklica ali opustitve uporabe stopnjevanja obrestne mere in/ali z njim povezanega stopnjevanega plačila.

65. člen

Nepodrejenost v zvezi s tržnim finančnim premoženjem

Primerni dolžniški instrumenti ne smejo dajati pravic do glavnice in/ali obresti, ki bi bile podrejene pravicam imetnikov drugih dolžniških instrumentov istega izdajatelja.

65.a člen

Tržno finančno premoženje razen listinjenih vrednostnih papirjev in kritih obveznic

1. Tržno finančno premoženje, razen listinjenih vrednostnih papirjev, zakonsko urejenih kritih obveznic in *multi cédules*, je primerno, če so nezavarovane obveznosti tako izdajatelja kot garanta. Pri tržnem finančnem premoženju z več kot enim izdajateljem ali več kot enim garantom se zahteva iz tega odstavka uporablja za vsakega izdajatelja in vsakega garanta.

2. Tržno finančno premoženje, ki je zavarovano in je bilo primerno pred 1. januarjem 2021, ne izpolnjuje pa kriterijev primernosti iz tega člena, ostane primerno do 1. januarja 2026, če izpolnjuje vse druge kriterije primernosti za tržno finančno premoženje. Z odstopanjem od prvega stavka tega odstavka krite obveznice, ki niso niti zakonsko urejene krite obveznice niti *multi cédules*, postanejo neprimerne 1. januarja 2021.

66. člen

Valuta denominacije tržnega finančnega premoženja

Dolžniški instrumenti so primerni, če so denominirani v eurih ali v eni od nekdanjih valut držav članic, katerih valuta je euro.

67. člen

Kraj izdaje tržnega finančnega premoženja

1. Dolžniški instrumenti so primerni, če so izdani v EGP pri CDD, ki upravlja (i) primeren SPVP ali (ii) SPVP s primerno povezavo s primernim SPVP.

2. Mednarodni dolžniški instrumenti, izdani prek mednarodnih centralnih depotnih družb morajo izpolnjevati naslednje kriterije, kjer je to ustrezno.

(a) Mednarodni dolžniški instrumenti, izdani v obliki zbirnih prinosniških listin (*global bearer form*), morajo biti izdani v obliki novih zbirnih listin (*new global notes*) in deponirani pri skupnem skrbniku (*common safekeeper*), ki je mednarodna CDD ali CDD, ki (i) upravlja primeren SPVP ali (ii) SPVP s primerno povezavo s primernim SPVP. Ta zahteva ne velja za mednarodne dolžniške instrumente, izdane v obliki zbirnih prinosniških listin, ki so bili v obliki klasičnih zbirnih listin (*classical global notes*) izdani pred 1. januarjem 2007, in za povečanja obstoječih izdaj (*fungible tap issuances*) teh listin, ki so bile izdane pod isto kodo ISIN, ne glede na datum povečanja obstoječe izdaje.

(b) Mednarodni dolžniški instrumenti, izdani v obliki zbirnih imenskih listin (*global registered form*), morajo biti izdani v skladu z novo strukturo hrambe mednarodnih dolžniških instrumentov. To ne velja za mednarodne dolžniške instrumente, ki so bili izdani v obliki zbirnih imenskih listin pred 1. oktobrom 2010.

(c) Mednarodni dolžniški instrumenti v obliki posamičnih listin (*individual note form*) niso primerni, razen če so bili v obliki posamičnih listin izdani pred 1. oktobrom 2010.

68. člen

Postopki poravnave za tržno finančno premoženje

1. Postopki poravnave, ki se uporabljajo za mobilizacijo tržnega finančnega premoženja za zavarovanje, so določeni v naslovu IXa v delu 4. Dolžniški instrumenti so primerni, če so prenosljivi v nematerializirani obliki ter se hranijo in poravnava v državah članicah, katerih valuta je euro, tako da učinkovanje in izvršitev zavarovanja ureja pravo države članice, katere valuta je euro.

69. člen

Sprejemljivi trgi za tržno finančno premoženje

1. Dolžniški instrumenti so primerni, če so sprejeti v trgovanje na reguliranem trgu, kakor je določeno v Direktivi 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹⁴, ali so sprejeti v trgovanje na nekaterih sprejemljivih nereguliranih trgih.

2. ECB objavi seznam sprejemljivih nereguliranih trgov na svoji spletni strani in ga posodablja najmanj enkrat letno.

3. Ocena nereguliranih trgov, ki jo pripravlja Eurosistem, temelji na naslednjih načelih varnosti, transparentnosti in dostopnosti:

(a) Varnost pomeni gotovost v zvezi s transakcijami, zlasti gotovost glede veljavnosti in izvršljivosti transakcij.

(b) Transparentnost pomeni nemoten dostop do informacij o pravilih poslovanja in delovanja trga, finančnih značilnostih finančnega premoženja, mehanizmu oblikovanja cen ter o ustreznih cenah in količinah, npr. o kotacijah, obrestnih merah, obsegu trgovanja, zneskih izdaj.

(c) Dostopnost pomeni zmožnost Eurosistema, da sodeluje na trgu in da ima dostop do njega. Šteje se, da je trg dostopen, če njegova pravila poslovanja in delovanja Eurosistemu omogočajo, da pridobi informacije in opravlja transakcije, kadar je to potrebno za namene upravljanja z zavarovanjem.

4. Postopek izbora nereguliranih trgov je opredeljen izključno z vidika izvajanja funkcije upravljanja z zavarovanjem Eurosistema in se ga ne sme razumeti kot ocenjevanje temeljne kakovosti kateregakoli trga s strani Eurosistema.

70. člen

Vrsta izdajatelja ali garanta za tržno finančno premoženje

1. Dolžniški instrumenti so primerni, če jih izdajo ali zanje jamčijo centralne banke držav članic, subjekti javnega sektorja, agencije, kreditne institucije, finančne družbe razen kreditnih institucij, nefinančne družbe, multilateralne razvojne banke ali mednarodne organizacije. Pri tržnem finančnem premoženju z več kakor enim izdajateljem ta zahteva velja za vsakega izdajatelja.

2. Zahteva iz prvega stavka prejšnjega odstavka se ne uporablja za garanta dolžniškega instrumenta, če se jamstvo ne uporablja za zagotovitev, da ta dolžniški instrument izpolnjuje zahteve glede kreditne kvalitete za tržno finančno premoženje.

3. Dolžniški instrumenti, ki jih izdajo ali zanje jamčijo investicijski skladi, so neprimerni.

71. člen

Kraj ustanovitve izdajatelja ali garanta

1. Dolžniški instrumenti so primerni, če jih izda izdajatelj, ustanovljen v EGP ali v državi skupine G10 zunaj EGP, ob upoštevanju izjem iz odstavkov od 3 do 6 tega člena in odstavka 4 člena 82.a. Pri tržnem finančnem premoženju z več kakor enim izdajateljem ta zahteva velja za vsakega izdajatelja.

2. Dolžniški instrumenti so primerni, če je garant dolžniških instrumentov ustanovljen v EGP, razen če se jamstvo ne uporablja za zagotovitev, da ta dolžniški instrument izpolnjuje zahteve glede kreditne kvalitete določenih dolžniških instrumentov, ob upoštevanju izjem iz odstavkov 3 in 4. Možnost uporabe bonitetne ocene zunanje bonitetne institucije za garanta za namene izpolnjevanja zahtev glede kreditne kvalitete določenih dolžniških instrumentov je določena v členu 85.

3. Pri dolžniških instrumentih, ki jih izdajo ali zanje jamčijo agencije, mora biti izdajatelj ali garant ustanovljen v državi članici, katere valuta je euro.

4. Za dolžniške instrumente, ki jih izdajo ali zanje jamčijo multilateralne razvojne banke ali mednarodne organizacije, se kriterij glede kraja ustanovitve ne uporablja in so primerni ne glede na kraj ustanovitve.

5. Pri listinjenih vrednostnih papirjih mora biti izdajatelj ustanovljen v EGP v skladu s členom 75.

6. Dolžniški instrumenti, ki jih izdajo izdajatelji, ustanovljeni v državah skupine G10 zunaj EGP, se štejejo za primerne samo, če se Eurosistem prepriča, da bi bile njegove pravice ustrezno zaščitene v okviru zakonodaje zadevne države skupine G10 zunaj EGP. V ta namen je treba, preden se zadevni dolžniški instrumenti lahko štejejo za primerne, zadevni NCB predložiti pravno oceno, ki je po obliki in vsebini sprejemljiva za Eurosistem.

72. člen

Zahteve glede kreditne kvalitete
za tržno finančno premoženje

Dolžniški instrumenti so primerni, če izpolnjujejo zahteve glede kreditne kvalitete iz poglavja 2, razen kjer je določeno drugače.

ODDELEK 2 – POSEBNI KRITERIJI PRIMERNOSTI ZA NEKATERE VRSTE TRŽNEGA FINANČNEGA PREMOŽENJA

PODODDELEK 1 – POSEBNI KRITERIJI PRIMERNOSTI ZA LISTINJENE VREDNOSTNE PAPIRJE

73. člen

Kriteriji primernosti za listinjene vrednostne papirje

Listinjeni vrednostni papirji so primerni za kreditne posle Eurosistema, če izpolnjujejo splošne kriterije primernosti, ki se nanašajo na vse vrste tržnega finančnega premoženja, določene v oddelku 1, razen zahtev iz člena 63, ki se nanašajo na znesek glavnice, dodatno pa morajo izpolnjevati tudi posebne kriterije primernosti, določene v tem pododdelku.

74. člen

Homogenost in sestava finančnega premoženja,
ki ustvarja denarni tok

1. Listinjeni vrednostni papirji so primerni, če je finančno premoženje, ki ustvarja denarni tok in s katerim so zavarovani listinjeni vrednostni papirji, homogeno, tj. o njem mora biti možno poročati zgolj po eni od vrst obrazcev za poročanje podatkov na ravni posameznega posojila iz Priloge VII, pri čemer se te vrste nanašajo na:

- (a) stanovanjske hipoteke;
- (b) posojila malim in srednje velikim podjetjem;
- (c) posojila za nakup avtomobila;
- (d) potrošniška posojila;
- (e) terjatve iz naslova lizinga;
- (f) terjatve iz naslova kreditnih kartic.

2. Eurosistem lahko na podlagi ocene podatkov, ki jih predloži nasprotna stranka, šteje, da listinjen vrednostni papir ni homogen.

3. Listinjeni vrednostni papirji ne smejo vsebovati nobenega finančnega premoženja, ki ustvarja denarni tok in ga je ustvaril neposredno nosilec s posebnim namenom, ki je izdal listinjene vrednostne papirje.

4. Finančno premoženje, ki ustvarja denarni tok, ne sme vsebovati, v celoti ali delno, dejansko ali potencialno, tranš drugih listinjenih vrednostnih papirjev. Ta kriterij ne izključuje primernosti listinjenih vrednostnih papirjev, pri katerih sta v strukturo izdaje vključena dva nosilca s posebnim namenom, ki izpolnjujeta kriterij »prave prodaje«, tako da so dolžniški instrumenti, ki jih izda drugi nosilec s posebnim namenom, neposredno ali posredno zavarovani z izvirnim skladom finančnega premoženja, in se vsi denarni tokovi iz finančnega premoženja,

¹⁴ Direktiva 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o trgih finančnih instrumentov in o spremembah direktiv Sveta 85/611/EGS, 93/6/EGS in Direktive 2000/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter o razveljavitvi Direktive Sveta 93/22/EGS (UL L 145, 30.4.2004, str. 1).

ki ustvarja denarni tok, prenesejo s prvega na drugi nosilec s posebnim namenom.

5. Finančno premoženje, ki ustvarja denarni tok, ne sme vsebovati, v celoti ali delno, dejansko ali potencialno, kreditnih zapisov, poslov zamenjav ali drugih izvedenih finančnih instrumentov, sintetičnih vrednostnih papirjev ali podobnih terjatev. Ta omejitev ne zajema poslov zamenjav, ki se uporabljajo pri transakcijah z listinjenimi vrednostnimi papirji izključno za zavarovanje pred tveganji.

6. Finančno premoženje, ki ustvarja denarni tok, mora vključevati pravico do poplačila iz celotnega premoženja dolžnikov.

75. člen

Ozemeljske omejitve v zvezi z listinjenimi vrednostnimi papirji in finančnim premoženjem, ki ustvarja denarni tok

1. Izdajatelj listinjenih vrednostnih papirjev mora biti nosilec s posebnim namenom, ustanovljen v EGP.

2. Finančno premoženje, ki ustvarja denarni tok, mora ustvariti originator s sedežem v EGP, nosilcu s posebnim namenom pa ga mora prodati originator ali posrednik s sedežem v EGP.

3. Za namene odstavka 2 se skrbnik hipotek ali terjatev šteje za posrednika.

4. Dolžniki in upniki finančnega premoženja, ki ustvarja denarni tok, morajo imeti sedež v EGP, če so fizične osebe, pa morajo biti rezidenti EGP. Za dolžnike, ki so fizične osebe, se zahteva, da so bili rezidenti EGP, ko je bilo finančno premoženje, ki ustvarja denarni tok, ustvarjeno. Morebitno povezano zavarovanje se mora nahajati v EGP, pravo, ki ureja finančno premoženje, ki ustvarja denarni tok, pa mora biti pravo države EGP.

76. člen

Pridobitev finančnega premoženja, ki ustvarja denarni tok, s strani nosilca s posebnim namenom

1. Pridobitev finančnega premoženja, ki ustvarja denarni tok, s strani nosilca s posebnim namenom mora urejati pravo države članice.

2. Nosilec s posebnim namenom mora finančno premoženje, ki ustvarja denarni tok, pridobiti od originatorja ali posrednika, kakor je določen v členu 75(2), na način, ki ga Eurosistem šteje za »pravo prodajo«, izvršljivo proti tretjim osebam, ter mora biti zunaj dosega originatorja in njegovih upnikov oziroma posrednika in njegovih upnikov, tudi v primeru originatorjeve ali posrednikove insolventnosti.

77. člen

Ocena pravil o razveljavitvi prodaje premoženja za listinjene vrednostne papirje

1. Listinjeni vrednostni papirji se štejejo za primerne samo, če se Eurosistem prepriča, da bi bile njegove pravice ustrezno zaščitene pred pravili o razveljavitvi prodaje po pravu zadevne države EGP, ki jih Eurosistem šteje za pomembne. V ta namen lahko Eurosistem, preden se listinjeni vrednostni papirji lahko štejejo za primerne, zahteva:

(a) neodvisno pravno oceno, ki je po obliki in vsebini sprejemljiva za Eurosistem in opisuje zadevna pravila o razveljavitvi prodaje premoženja v zadevni državi; in/ali

(b) druge dokumente, na primer prenosnikovo potrdilo o solventnosti v obdobju izpodbojnosti, ki pomeni določeno obdobje, v katerem lahko upravitelj v postopku zaradi insolventnosti doseže razveljavitev prodaje finančnega premoženja, ki ustvarja denarni tok in s katerim so zavarovani listinjeni vrednostni papirji.

2. Pravila o razveljavitvi prodaje premoženja, ki jih Eurosistem šteje za pomembna in zato nesprejemljiva, vključujejo:

(a) pravila, po katerih lahko upravitelj v postopku zaradi insolventnosti doseže razveljavitev prodaje finančnega premo-

ženja, ki ustvarja denarni tok in s katerim so zavarovani listinjeni vrednostni papirji, zgolj zato, ker je bila prodaja izvedena v obdobju izpodbojnosti, opredeljenim v odstavku 1(b), pred razglasitvijo insolventnosti prodajalca; ali

(b) pravila, po katerih lahko prevzemnik prepreči takšno razveljavitev samo, če lahko dokaže, da v času prodaje ni vedel za insolventnost prodajalca.

Za namene uporabe tega kriterija je lahko prodajalec originator ali posrednik.

78. člen

Nepodrejenost tranš za listinjene vrednostne papirje

1. Kot primerne štejejo samo tranše ali podtranše listinjenih vrednostnih papirjev, ki v življenjski dobi listinjenega vrednostnega papirja niso podrejene drugim tranšam iste izdaje.

2. Tranša ali podtranša se šteje kot nepodrejena drugim tranšam ali podtranšam iste izdaje, če v skladu z vrstnim redom poplačil, ki se uporablja po izvršbi, in, če je primerno, v skladu z vrstnim redom poplačil, ki se uporablja po predčasni izpolnitvi, kakor je določen v prospektu, nobena druga tranša ali podtranša nima prednosti pred to tranšo ali podtranšo glede prejema plačila, tj. glavnice in obresti, s čimer taka tranša ali podtranša med različnimi tranšami ali podtranšami zadnja utрпи škodo.

78.a člen

Omejitve naložb za listinjene vrednostne papirje

Naložbe dobroimetja na bančnih računih izdajatelja ali posredniškega nosilca s posebnim namenom v skladu z dokumenti o transakcijah ne smejo vsebovati, v celoti ali delno, dejansko ali potencialno, tranš drugih listinjenih vrednostnih papirjev, kreditnih zapisov, poslov zamenjav ali drugih izvedenih finančnih instrumentov, sintetičnih vrednostnih papirjev ali podobnih terjatev.

79. člen

Razpoložljivost podatkov na ravni posameznega posojila za listinjene vrednostne papirje

Celoviti in standardizirani podatki na ravni posameznega posojila o skladu finančnega premoženja, ki ustvarja denarni tok in s katerim so zavarovani listinjeni vrednostni papirji, so dostopni v skladu s postopki, določenimi v Prilogi VII.

80. člen

Zahteve za predložitev podatkov za listinjene vrednostne papirje

Eurosistem si pridržuje pravico, da od katere koli tretje osebe, ki je po njegovem mnenju pomembna, med drugim od izdajatelja, originatorja in/ali organizatorja, zahteva kakršno koli pojasnilo in/ali pravno potrditev, za katero šteje, da je potrebna za oceno primernosti listinjenih vrednostnih papirjev ali v povezavi z zagotavljanjem podatkov na ravni posameznega posojila. Če tretja oseba ne izpolni konkretne zahteve, se lahko Eurosistem odloči, da listinjenih vrednostnih papirjev ne sprejme v zavarovanje ali začasno odvzame primernost takega zavarovanja.

80.a člen

Ocena informacij v zvezi s primernostjo listinjenih vrednostnih papirjev

Eurosistem se lahko na podlagi svoje ocene predloženih informacij odloči, da listinjenih vrednostnih papirjev ne sprejme za uporabo v zavarovanje pri kreditnih poslih Eurosistema. Eurosistem pri svoji oceni upošteva, ali se predložene informacije štejejo za dovolj jasne, skladne in celovite, da dokazujejo izpolnjevanje vsakega od kriterijev primernosti, ki se uporabljajo za listinjene vrednostne papirje, zlasti v zvezi s tem, ali je bilo finančno premoženje, ki ustvarja denarni tok, pridobljeno na način, ki ga Eurosistem šteje za »pravo prodajo«, kakor je določeno v členu 76(2).

**PODODDELEK 2 – POSEBNI KRITERIJI PRIMERNOSTI
ZA KRITE OBVEZNICE, KI SO ZAVAROVANE
Z LISTINJENIMI VREDNOSTNIMI PAPIRJI**

81. člen

Krite obveznice iz preteklosti, zavarovane z listinjenimi vrednostnimi papirji

1. Brez poseganja v primernost zakonsko urejenih kritih obveznic v skladu s členom 65.a so lahko krite obveznice, urejene z zakonodajo EGP, za katere je bila koda ISIN odprta pred 8. julijem 2022 in za katere se ne uporablja Direktiva (EU) 2019/2162 Evropskega parlamenta in Sveta (krite obveznice iz preteklosti), zavarovane z listinjenimi vrednostnimi papirji, če njihov kritni sklad (za namene odstavkov 1 do 4: kritni sklad) vsebuje samo listinjene vrednostne papirje, ki izpolnjujejo vse naslednje zahteve:

(a) finančno premoženje, ki ustvarja denarni tok in s katerim so zavarovani listinjeni vrednostni papirji, izpolnjuje kriterije, določene v členu 129(1)(d) do (f) Uredbe (EU) št. 575/2013, ko je bila koda ISIN odprta;

(b) finančno premoženje, ki ustvarja denarni tok, je ustvaril subjekt, ki je tesno povezan z izdajateljem kritih obveznic, kakor je opisano v členu 141;

(c) uporabljajo se kot tehnično orodje, s katerim se hipoteke ali posojila z jamstvom, namenjena za nakup nepremičnin, prenesejo od originatorja v kritni sklad.

2. Ob upoštevanju odstavka 4 NCB z uporabo naslednjih ukrepov preverijo, da kritni sklad ne vsebuje listinjenih vrednostnih papirjev, ki niso v skladu z odstavkom 1.

(a) NCB četrletno zahtevajo samopotrditev in zavezo izdajatelja, s čimer potrdi, da kritni sklad ne vsebuje listinjenih vrednostnih papirjev, ki niso v skladu z odstavkom 1. Samopotrditev mora podpisati glavni izvršni direktor, finančni direktor ali vodilni uslužbenec na podobno visokem položaju oziroma pooblaščen podpisnik v njihovem imenu.

(b) NCB letno zahtevajo od izdajatelja, da predloži naknadno potrditev zunanjih revizorjev ali oseb, ki spremljajo kritni sklad, s čimer potrdijo, da kritni sklad v obdobju spremljanja ne vsebuje listinjenih vrednostnih papirjev, ki niso v skladu z odstavkom 1.

3. Če izdajatelj ne izpolni konkretne zahteve ali če Eurosistem meni, da je vsebina potrditve nepravilna ali nezadovoljiva v tolikšni meri, da ni mogoče preveriti, ali kritni sklad izpolnjuje kriterije iz odstavka 1, se lahko Eurosistem odloči, da takih kritih obveznic, urejenih z zakonodajo EGP, iz odstavka 1, ne sprejme kot primerno zavarovanje ali jim začasno odvzame primernost.

4. Če veljavna zakonodaja ali prospekt izključuje možnost vključitve listinjenih vrednostnih papirjev, ki niso v skladu z odstavkom 1, med finančno premoženje v kritnem skladu, se preverjanje po odstavku 2 ne zahteva.

5. Za namene odstavka 1(b) se tesne povezave določijo v času prenosa nadrejenih enot listinjenih vrednostnih papirjev v kritni sklad krite obveznice, urejene z zakonodajo EGP, iz odstavka 1.

6. Kritni sklad kritih obveznic, urejenih z zakonodajo države G10 zunaj EGP, ne vsebuje listinjenih vrednostnih papirjev.

**PODODDELEK 3 – POSEBNI KRITERIJI PRIMERNOSTI
ZA DOLŽNIŠKE CERTIFIKATE, KI JIH IZDA ECB
ALI SO JIH IZDALE NCB PRED DATUMOM UVEDBE EURA
V NJIHOVI DRŽAVI ČLANICI**

82. člen

Kriteriji primernosti za dolžniške certifikate, ki jih izda ECB ali so jih izdale NCB pred datumom uvedbe eura v njihovi državi članici

1. Dolžniški certifikati, ki jih izda ECB, in dolžniški certifikati, ki so jih izdale NCB pred uvedbo eura v njihovi državi članici,

katere valuta je euro, so primerni za zavarovanje pri kreditnih poslih Eurosistema.

2. Za dolžniške certifikate, ki jih izda ECB, in dolžniške certifikate, ki so jih izdale NCB pred datumom uvedbe eura v njihovi državi članici, katere valuta je euro, ne veljajo kriteriji, določeni v naslovu II tega dela 4.

**PODODDELEK 4 – POSEBNI KRITERIJI PRIMERNOSTI
ZA NEKATERE NEZAVAROVANE DOLŽNIŠKE
INSTRUMENTE**

82.a člen

Kriteriji primernosti za nekatere nezavarovane dolžniške instrumente, ki jih izdajo kreditne institucije ali investicijska podjetja ali subjekti, ki so z njimi v tesni povezavi

1. Z odstopanjem od člena 65 in pod pogojem, da izpolnjujejo vse druge kriterije primernosti, so naslednji podrejeni nezavarovani dolžniški instrumenti, ki jih izdajo kreditne institucije ali investicijska podjetja ali subjekti, ki so z njimi v tesni povezavi, kakor je navedeno v členu 144(3), primerni do zapadlosti, če so izdani pred 31. decembrom 2018 in njihova podrejenost ni posledica pogodbene podrejenosti, kakor je opredeljena v odstavku 2, niti strukturne podrejenosti v skladu z odstavkom 3:

- dolžniški instrumenti, ki jih izdajo agencije,
- dolžniški instrumenti, za katere jamči subjekt javnega sektorja Unije, ki je upravičen do odmerjanja davkov, z jamstvom, ki ima značilnosti, določene v členu 117(1) do (4) in členu 118.

2. Za namene odstavka 1 pogodbeni podrejenost pomeni podrejenost na podlagi pogojev nezavarovanega dolžniškega instrumenta, ne glede na to, ali je taka podrejenost zakonsko priznana.

3. Nezavarovani dolžniški instrumenti, ki jih izdajo holdingi, vključno z vmesnimi holdingi, za katere velja nacionalna zakonodaja o izvajanju Direktive 2014/59/EU ali podoben okvir za sanacijo in reševanje, so neprimerni.

4. Pri nezavarovanih dolžniških instrumentih, ki jih izdajo kreditne institucije ali investicijska podjetja ali subjekti, ki so z njimi v tesni povezavi, kakor je navedeno v členu 144(3), razen pri nezavarovanih dolžniških instrumentih, ki jih izdajo multilateralne razvojne banke ali mednarodne organizacije, kakor je navedeno v členu 71(4), mora biti izdajatelj ustanovljen v Uniji.

**POGLAVJE 2 – ZAHTEVE EUROSISTEMA GLEDE
KREDITNE KVALITETE TRŽNEGA FINANČNEGA
PREMOŽENJA**

83. člen

Zahteve Eurosistema glede kreditne kvalitete tržnega finančnega premoženja

1. Tržno finančno premoženje je primerno za zavarovanje pri kreditnih poslih Eurosistema, če poleg splošnih pravil, določenih v členu 60, in posebnih pravil, določenih v členu 85, izpolnjuje naslednje zahteve glede kreditne kvalitete:

(a) Razen listinjenih vrednostnih papirjev mora imeti tržno finančno premoženje bonitetno oceno, ki ustreza najmanj stopnji kreditne kvalitete 3 na usklajeni lestvici bonitetnih ocen Eurosistema in jo zagotovi vsaj ena sprejeta zunanja bonitetna institucija v obliki javne bonitetne ocene.

(b) Listinjeni vrednostni papirji morajo imeti bonitetne ocene, ki jih zagotovita vsaj dve različni sprejeti zunanji bonitetni instituciji, in sicer v obliki javne bonitetne ocene, pri čemer mora ena izmed teh bonitetnih ocen ustrezati najmanj stopnji kreditne kvalitete 2 na usklajeni lestvici bonitetnih ocen Eurosistema.

2. Eurosistem lahko zahteva kakršno koli pojasnilo, ki je po njegovem mnenju potrebno v zvezi z javno bonitetno oceno, navedeno v odstavku 1.

84. člen

Vrste bonitetnih ocen zunanjih bonitetnih institucij, ki se uporabljajo pri tržnem finančnem premoženju

Za ugotavljanje izpolnjevanja zahtev glede kreditne kvalitete tržnega finančnega premoženja se uporabljajo naslednje vrste bonitetnih ocen sprejetih zunanjih bonitetnih institucij:

(a) Bonitetna ocena zunanje bonitetne institucije za izdajo: to je ocena kreditne kvalitete, ki jo da zunanja bonitetna institucija za izdajo ali, če bonitetne ocene za izdajo s strani iste zunanje bonitetne institucije ni, za program ali serijo izdaj, v okviru katere(ga) je finančno premoženje izdano. Bonitetna ocena zunanje bonitetne institucije za program ali serijo izdaj pride v poštev samo, če se nanaša na konkretno finančno premoženje, katerega kreditna kvaliteta se preverja, in jo zunanja bonitetna institucija izrecno in nedvoumno poveže s kodo ISIN ter če ne obstaja druga bonitetna ocena za izdajo s strani iste zunanje bonitetne institucije. Pri bonitetnih ocenah zunanje bonitetne institucije za izdajo Eurosistem ne razlikuje bonitetnih ocen glede na prvotno zapadlost finančnega premoženja.

(b) Bonitetna ocena zunanje bonitetne institucije za izdajatelja: to je ocena kreditne kvalitete, ki jo zunanja bonitetna institucija da za izdajatelja. Sprejemljivost bonitetnih ocen zunanjih bonitetnih institucij za izdajatelja je odvisna od prvotne zapadlosti finančnega premoženja. Eurosistem razlikuje med:

(i) kratkoročnim finančnim premoženjem, tj. finančnim premoženjem s prvotno zapadlostjo do vključno 390 dni; in

(ii) dolgoročnim finančnim premoženjem, tj. finančnim premoženjem s prvotno zapadlostjo nad 390 dni. Za kratkoročno finančno premoženje so sprejemljive kratkoročne in dolgoročne bonitetne ocene zunanjih bonitetnih institucij za izdajatelja. Za dolgoročno finančno premoženje so sprejemljive samo dolgoročne bonitetne ocene zunanje bonitetne institucije za izdajatelja.

(c) Bonitetna ocena zunanje bonitetne institucije za garanta: to je ocena kreditne kvalitete, ki jo zunanja bonitetna institucija da za garanta, če jamstvo izpolnjuje zahteve iz naslova IV. Pri bonitetnih ocenah zunanjih bonitetnih institucij za garanta Eurosistem ne razlikuje glede na prvotno zapadlost finančnega premoženja. Sprejemljive so samo dolgoročne bonitetne ocene zunanjih bonitetnih institucij za garanta.

85. člen

Prednost bonitetnih ocen zunanjih bonitetnih institucij v zvezi s tržnim finančnim premoženjem

Pri tržnem finančnem premoženju Eurosistem upošteva bonitetne ocene zunanjih bonitetnih institucij, ki določajo skladnost finančnega premoženja z zahtevami glede kreditne kvalitete, v skladu z naslednjimi pravili:

(a) Za tržno finančno premoženje razen tržnega finančnega premoženja, ki ga izdajo centralne, regionalne ali lokalne države, agencije, multilateralne razvojne banke ali mednarodne organizacije, in listinjenih vrednostnih papirjev se uporabljajo naslednja pravila.

(i) Eurosistem upošteva bonitetne ocene zunanjih bonitetnih institucij za izdajo pred bonitetnimi ocenami zunanjih bonitetnih institucij za izdajatelja ali garanta. Brez poseganja v uporabo tega pravila prednosti mora v skladu s členom 83(1)(a) vsaj ena bonitetna ocena zunanje bonitetne institucije izpolnjevati veljavne zahteve Eurosistema glede kreditne kvalitete.

(ii) Če za isto izdajo obstajajo bonitetne ocene za izdajo več zunanjih bonitetnih institucij, Eurosistem upošteva najboljšo med njimi. Če najboljša bonitetna ocena zunanje bonitetne institucije za izdajo ne dosega Eurosistemovega praga kreditne kvalitete za tržno finančno premoženje, finančno premoženje ni primerno, četudi obstaja jamstvo, ki je sprejemljivo po naslovu IV.

(iii) Če bonitetna ocena zunanje bonitetne institucije za izdajo ne obstaja ali, v primeru kritih obveznic, če ni bonitetne ocene za izdajo, ki izpolnjuje zahteve iz Priloge VIIIb, lahko Eurosistem upošteva bonitetno oceno zunanje bonitetne institucije za izdajatelja ali garanta. Če pri isti izdaji obstajajo za izdajatelja in/ali garanta bonitetne ocene več zunanjih bonitetnih institucij, Eurosistem upošteva najboljšo med njimi.

(b) Za tržno finančno premoženje, ki ga izdajo centralne, regionalne ali lokalne države, agencije, multilateralne razvojne banke ali mednarodne organizacije, se uporabljajo naslednja pravila.

(i) V skladu s členom 83(1)(a) mora bonitetna ocena vsaj ene zunanje bonitetne institucije izpolnjevati veljavne zahteve Eurosistema glede kreditne kvalitete. Eurosistem upošteva samo bonitetne ocene zunanjih bonitetnih institucij za izdajatelja ali garanta.

(ii) Če obstajajo bonitetne ocene za izdajatelja in garanta več zunanjih bonitetnih institucij, Eurosistem upošteva najboljšo med njimi.

(iii) Krite obveznice, ki jih izdajo agencije, se ne ocenjujejo v skladu s pravili iz te točke, temveč se ocenjujejo v skladu s točko (a).

(c) Za listinjene vrednostne papirje se uporabljajo naslednja pravila.

(i) V skladu s členom 83(1)(b) morata bonitetni oceni vsaj dveh zunanjih bonitetnih institucij izpolnjevati veljavne zahteve Eurosistema glede kreditne kvalitete. Eurosistem upošteva samo bonitetne ocene zunanjih bonitetnih institucij za izdajo.

(ii) Če sta na voljo bonitetni oceni za izdajo več kakor dveh zunanjih bonitetnih institucij, Eurosistem upošteva prvo in drugo najboljšo med njimi.

86. člen

Vrednostni papirji več izdajateljev

Za tržno finančno premoženje z več kakor enim izdajateljem se veljavna bonitetna ocena zunanje bonitetne institucije za izdajatelja določi na podlagi potencialne odgovornosti vsakega izdajatelja na naslednji način:

(a) če je vsak izdajatelj solidarno odgovoren za obveznosti drugih izdajateljev izdaje ali, kjer je to ustrezno, programa ali serije izdaj, se upošteva najvišja bonitetna ocena izmed najboljših bonitetnih ocen zunanjih bonitetnih institucij za vse zadevne izdajatelje; ali

(b) če kateri koli izdajatelj ni solidarno odgovoren za obveznosti vseh drugih izdajateljev izdaje ali, kjer je to primerno, programa ali serije izdaj, se upošteva najnižja bonitetna ocena izmed najboljših bonitetnih ocen zunanjih bonitetnih institucij za vse zadevne izdajatelje.

87. člen

Bonitetne ocene v lokalni in tujih valutah

Bonitetne ocene v tujih valutah so sprejemljive kot ocene zunanjih bonitetnih institucij za izdajatelja in garanta. Če je finančno premoženje denominirano v domači valuti izdajatelja, je sprejemljiva tudi bonitetna ocena izdajatelja v lokalni valuti. Če je finančno premoženje denominirano v domači valuti garanta, je sprejemljiva tudi bonitetna ocena garanta v lokalni valuti.

88. člen

Kriteriji preverjanja kreditne kvalitete za tržno finančno premoženje, kadar bonitetna ocena sprejete zunanje bonitetne institucije ne obstaja

1. Če ne obstaja ustrezna bonitetna ocena sprejete zunanje bonitetne institucije za izdajo, izdajatelja ali garanta, kakor bi se uporabila v skladu s členom 85(a) ali (b), Eurosistem izpelje implicitno bonitetno oceno tržnega finančnega premoženja (razen za listinjene vrednostne papirje) v skladu s pravili, določenimi v odstavku 2. Ta implicitna bonitetna ocena mora izpolnjevati zahteve Eurosistema glede kreditne kvalitete.

2. Če dolžniške instrumente izda ali zanje jamči regionalna država, lokalna oblast ali »subjekt javnega sektorja«, kakor je opredeljen v točki 8 člena 4(1) Uredbe (EU) št. 575/2013 (v nadaljnjem besedilu: subjekt javnega sektorja iz uredbe o kapitalskih zahtevah), ustanovljen v državi članici, katere valuta je euro, Eurosistem določi bonitetno oceno v skladu z naslednjimi pravili.

(a) Če so izdajatelji ali garanti regionalne države, lokalne oblasti ali subjekti javnega sektorja iz uredbe o kapitalskih zahtevah, ki se za namene kapitalskih zahtev obravnavajo po

členi 115(2) ali členu 116(4) Uredbe (EU) št. 575/2013 enako kot centralna država, pod katere jurisdikcijo so ustanovljeni, se dolžniškim instrumentom, ki jih izdajo ali zanje jamčijo ti subjekti, dodeli stopnja kreditne kvalitete, ki ustreza najboljši bonitetni oceni katere koli izmed sprejetih zunanjih bonitetnih institucij za centralno državo, pod katere jurisdikcijo so ti subjekti ustanovljeni.

(b) Če so izdajatelji ali garanti regionalne države, lokalne oblasti in subjekti javnega sektorja iz uredbe o kapitalskih zahtevah, ki niso navedeni v točki (a), se dolžniškim instrumentom, ki jih izdajo ali zanje jamčijo ti subjekti, dodeli stopnja kreditne

kvalitete, ki je eno stopnjo kreditne kvalitete nižja od najboljše bonitetne ocene katere koli izmed sprejetih zunanjih bonitetnih institucij za centralno državo, pod katere jurisdikcijo so ti subjekti ustanovljeni.

(c) Če so izdajatelji ali garanti subjekti javnega sektorja, kakor so opredeljeni v točki (128) člena 2, ki niso navedeni v točkah (a) in (b), se implicitna bonitetna ocena ne izpelje in se dolžniški instrumenti, ki jih izdajo ali zanje jamčijo ti subjekti, obravnavajo enako kot dolžniški instrumenti, ki jih izdajo ali zanje jamčijo subjekti zasebnega sektorja, torej kot da nimajo ustrezne bonitetne ocene.

TABELA 8: IMPLICITNA BONITETNA OCENA ZA IZDAJATELJE ALI GARANTE, KI SO BREZ BONITETNE OCENE ZUNANJIH BONITETNIH INSTITUCIJ

	Razporeditev izdajateljev ali garantov po Uredbi (EU) št. 575/2013 (uredba o kapitalskih zahtevah*)	Izpeljava implicitne bonitetne ocene znotraj bonitetnega okvira Eurosistema za izdajatelja ali garanta, ki spada v ustrezen razred
Razred 1	Regionalne države, lokalne oblasti in subjekti javnega sektorja iz uredbe o kapitalskih zahtevah, ki jih pristojni organi za namene kapitalskih zahtev obravnavajo po členih 115(2) in 116(4) Uredbe (EU) št. 575/2013 na enak način kakor centralno državo	Dodeli se jim bonitetna ocena zunanje bonitetne institucije za centralno državo, pod katere jurisdikcijo je subjekt ustanovljen
Razred 2	Druge regionalne države, lokalne oblasti in subjekti javnega sektorja iz uredbe o kapitalskih zahtevah	Dodeli se jim bonitetna ocena, ki je eno stopnjo kreditne kvalitete** nižja od bonitetne ocene zunanje bonitetne institucije za centralno državo, pod katere jurisdikcijo je subjekt ustanovljen
Razred 3	Subjekti javnega sektorja, kakor so opredeljeni v točki (128) člena 2, ki niso subjekti javnega sektorja iz uredbe o kapitalskih zahtevah	Obravnavajo se kot izdajatelji ali dolžniki zasebnega sektorja, torej njihovo tržno finančno premoženje ni primerno

* Uredba (EU) št. 575/2013, v tej tabeli poimenovana tudi kot uredba o kapitalskih zahtevah.

** Informacije o stopnjah kreditne kvalitete so objavljene na spletni strani ECB.

89. člen

Dodatne zahteve glede kreditne kvalitete listinjenih vrednostnih papirjev

1. Pri listinjenih vrednostnih papirjih se izpolnjevanje zahteve glede kreditne kvalitete preverja na podlagi javne bonitetne ocene, ki je pojasnjena v javno dostopnem bonitetnem poročilu, tj. v poročilu o novi izdaji. Javno dostopno bonitetno poročilo mora med drugim vsebovati celovito analizo strukturnih in pravnih vidikov, podrobno oceno sklada zavarovanja, analizo udeležencev pri listinjenem vrednostnem papirju ter analizo vseh drugih pomembnih podrobnosti listinjenega vrednostnega papirja.

2. Poleg zahteve iz odstavka 1 se za listinjene vrednostne papirje zahtevajo redna nadzorna poročila, ki jih objavijo sprejete zunanje bonitetne institucije. Ta poročila morajo biti objavljena najpozneje štiri tedne po datumu plačila kuponskih izplačil listinjenih vrednostnih papirjev. Referenčni datum teh poročil je datum zadnjega plačila kuponskega izplačila razen pri listinjenih vrednostnih papirjih, pri katerih se kuponska izplačila plačujejo mesečno, kjer se mora nadzorno poročilo objaviti najmanj četrtletno. Nadzorna poročila morajo vsebovati vsaj ključne podatke o listinjenem vrednostnem papirju, npr. sestavo sklada zavarovanja, udeležence v transakciji, kapitalsko strukturo ter podatke o poslovanju.

NASLOV III – KRITERIJI PRIMERNOSTI IN ZAHTEVE GLEDE KREDITNE KVALITETE NETRŽNEGA FINANČNEGA PREMOŽENJA

POGLAVJE 1 – KRITERIJI PRIMERNOSTI ZA NETRŽNO FINANČNO PREMOŽENJE

ODDELEK 1 – KRITERIJI PRIMERNOSTI ZA BANČNA POSOJILA

90. člen

Primerna vrsta finančnega premoženja

1. Primerna vrsta finančnega premoženja je bančno posojilo, ki je dolžniška obveznost dolžnika do nasprotne stranke.

2. Bančna posojila s postopnim odplačevanjem glavnice, tj. kjer se glavnica in obresti odplačujejo po vnaprej določenem načrtu, in izkoriščene kreditne linije so primerna bančna posojila.

3. Prekoračitve stanja na tekočem računu, akreditivi in neizkoriščene kreditne linije, npr. neizkoriščen del revolving posojila, ki dovoljujejo uporabo posojila, vendar sami po sebi niso bančna posojila, niso primerna bančna posojila.

4. Delež v sindiciranem posojilu je primerno bančno posojilo. Za namene tega oddelka delež v sindiciranem posojilu pomeni bančno posojilo, ki je posledica udeležbe posojilodajalca pri posojilu, ki ga zagotovi skupina posojilodajalcev v sindikatu.

5. Bančno posojilo, ki se odobri zunaj strogega posojilnega razmerja, lahko predstavlja primerno vrsto finančnega premoženja. Terjatev, neločljivo povezana z nekaterimi strukturnimi lizingi ali odkupov terjatev, se lahko uvrsti med primerno vrsto finančnega premoženja, če predstavlja bančno posojilo. Terjatve, kupljene v okviru odkupov terjatev, se lahko uvrstijo med primerno vrsto finančnega premoženja samo v primeru, če dejansko predstavljajo bančna posojila za razliko od drugih terjatev.

91. člen

Znesek glavnice, kupon in drugi elementi primernih bančnih posojil

Bančna posojila so primerna, če od takrat, ko se mobilizirajo, do dokončnega odplačila obveznosti ali demobilizacije izpolnjujejo naslednje zahteve:

(a) imajo fiksni, brezpogojni znesek glavnice;

(b) imajo obrestno mero, ki je ena od naslednjih:

(i) obrestna mera kot pri brezakuponskih instrumentih;

(ii) fiksna obrestna mera;

(iii) variabilna obrestna mera, tj. vezana na referenčno obrestno mero in z naslednjo strukturo: obrestna mera kupona = referenčna mera $\pm x$, pri čemer je $f \leq$ obrestna mera kupona $\leq c$, kjer velja:

– referenčna mera je v posameznem trenutku samo eno od naslednjega:

– obrestna mera na eurskem denarnem trgu, katere uporaba je dovoljena v Uniji v skladu z Uredbo (EU) 2016/1011, npr. €STR (vključno s konformno ali povprečno dnevno obrestno mero €STR), EURIBOR ali podoben indeks;

– stopnja za zamenjave s konstantno zapadlostjo, npr. CMS, EISDA, EUSA;

– donosnost državne obveznice iz euroobmočja ali indeksa več državnih obveznic iz euroobmočja;

– f (spodnja meja) in c (zgornja meja), če sta prisotni, sta številki, ki sta vnaprej opredeljeni ob sklenitvi bančnega posojila ali se lahko spreminjata med trajanjem bančnega posojila; določita se lahko tudi po sklenitvi bančnega posojila;

– x (pribitek);

(c) njihova struktura kupona (ne glede na to, ali gre za bančno posojilo s fiksno ali variabilno obrestno mero) lahko vsebuje pribitek, ki je vnaprej opredeljen ob sklenitvi bančnega posojila ali se lahko spreminja med trajanjem bančnega posojila. V primeru spremembe pribitka temelji ocena primernosti strukture kupona na preostalem trajanju bančnega posojila; in

(d) njihov tekoči kupon ne povzroči negativnega denarnega toka ali zmanjšanja plačila glavnice. Če v tekočem obračunskem obdobju struktura kupona povzroči negativen denarni tok, je bančno posojilo neprimerno od trenutka določitve tega kupona. Primerno lahko spet postane na začetku novega obračunskega obdobja, ko denarni tok iz naslova kupona za dolžnika ni več negativen, če bančno posojilo izpolnjuje vse druge ustrezne zahteve.

92. člen

Nepodrejenost

Pri bančnih posojilih pravica do glavnice in/ali obresti ne sme biti podrejena: (a) pravicam imetnikov drugih nezavarovanih dolžniških obveznosti dolžnika, vključno z drugimi deleži ali poddeleži v istem sindiciranem posojilu; in (b) pravicam imetnikov dolžniških instrumentov istega izdajatelja.

93. člen

Zahteve glede kreditne kvalitete bančnih posojil

Kreditna kvaliteta bančnih posojil se oceni na podlagi kreditne kvalitete dolžnika ali garanta. Zadevni dolžnik ali garant mora izpolnjevati zahteve Eurosistema glede kreditne kvalitete, kakor so določene v pravilih bonitetnega okvira Eurosistema za bančna posojila, določena v poglavju 2 naslova III v delu 4.

94. člen

Najnižji znesek bančnega posojila

V trenutku prenosa bančnega posojila s strani nasprotne stranke v zavarovanje v korist Banke Slovenije neodplačani znesek glavnice iz bančnega posojila ne sme biti nižji od 500.000 EUR.

95. člen

Valuta denominacije bančnih posojil

Bančna posojila morajo biti denominirana v eurih ali v eni od nekdanjih valut držav članic, katerih valuta je euro.

96. člen

Vrsta dolžnika ali garanta

1. Dolžniki in garanti primernih bančnih posojil so nefinančne družbe, subjekti javnega sektorja (razen javnih finančnih družb), multilateralne razvojne banke ali mednarodne organizacije. Ta zahteva se ne uporablja za garanta bančnega posojila, če se jamstvo ne uporablja za zagotovitev, da to bančno posojilo izpolnjuje zahteve glede kreditne kvalitete za netržno finančno premoženje.

2. Pri bančnem posojilu z več kakor enim dolžnikom je vsak dolžnik individualno in solidarno odgovoren za polno poplačilo celotnega bančnega posojila.

97. člen

Kraj dolžnika ali garanta

1. Dolžnik bančnega posojila mora biti ustanovljen v državi članici, katere valuta je euro.

2. Tudi garant bančnega posojila mora biti ustanovljen v državi članici, katere valuta je euro, razen če se jamstvo ne uporablja za zagotovitev, da to bančno posojilo izpolnjuje zahteve glede kreditne kvalitete za netržno finančno premoženje.

3. Za dolžnike ali garante, ki so multilateralne razvojne banke ali mednarodne organizacije, se pravila iz odstavka 1 oziroma 2 ne uporabljajo in so primerni ne glede na kraj ustanovitve.

98. člen

Veljavno pravo

1. Posojilno pogodbo ter pogodbo med nasprotno stranko in domačo NCB o mobilizaciji bančnega posojila v zavarovanje mora urejati pravo države članice, katere valuta je euro. Poleg tega skupno število pravnih sistemov, ki se uporabljajo za:

(a) nasprotno stranko;

(b) upnika;

(c) dolžnika;

(d) garanta (samo če obstaja jamstvo in se to uporablja za zagotovitev, da bančno posojilo izpolnjuje zahteve glede kreditne kvalitete za netržno finančno premoženje);

(e) posojilno pogodbo;

(f) pogodbo med nasprotno stranko in domačo NCB o mobilizaciji bančnega posojila v zavarovanje;

ne sme biti večje od dveh.

2. Za bančna posojila, ki se vodijo v registru finančnega premoženja pri Banki Slovenije, se zahteva, da posojilno pogodbo ureja slovensko pravo.

99. člen

Postopki upravljanja

Postopek registracije in zagotovitve finančnega zavarovanja je za primere, ko posojilno pogodbo ureja slovensko pravo, podrobneje določen v vsakokrat veljavnem sklepu Banke Slovenije, ki ureja vzpostavitev in vodenje registra finančnega premoženja. Poleg tega se bančna posojila upravljajo v skladu s postopki, ki so določeni v naslovu IXa v delu 4.

100. člen

Dodatne pravne zahteve za bančna posojila

1. Za zagotovitev veljavnega zavarovanja z bančnimi posojili in za hitro izvršitev tega zavarovanja v primeru neplačila nasprotne stranke, je treba izpolniti dodatne pravne zahteve. Te pravne zahteve se nanašajo na:

(a) preveritev obstoja bančnih posojil;

(b) veljavnost pogodbe o mobilizaciji bančnih posojil;

(c) polno učinkovanje mobilizacije v razmerju do tretjih oseb;

(d) odsotnost omejitev v zvezi z mobilizacijo in izvršitvijo zavarovanja na bančnih posojilih;

(e) odsotnost omejitev v zvezi z bančno tajnostjo in zaupnostjo;

(f) nepreklicno odpoved dolžnika bančnega posojila pravic do pobota svojih obveznosti s terjatvami do nasprotne stranke.

2. Vsebina teh pravnih zahtev je določena v členih od 101 do 108.

101. člen

Preveritev postopkov, ki se uporabljajo za predložitve bančnih posojil

1. Banka Slovenije opravi preveritev ustreznosti postopkov in sistemov, ki jih nasprotna stranka uporablja za predložitev informacij o bančnih posojilih Eurosistemu, preden

nasprotna stranka prvič mobilizira bančna posojila. Preveritev postopkov in sistemov se nato opravi najmanj enkrat na vsakih pet let. V primeru znatnih sprememb teh postopkov ali sistemov se lahko opravi nova preveritev.

2. Če Banka Slovenije ugotovi, da postopki in sistemi, ki jih nasprotna stranka uporablja, niso več ustrezni za predložitev informacij o bančnih posojilih Eurosistemu, sprejme ukrepe, za katere meni, da so potrebni, kar lahko vključuje delno ali popolno začasno ustavitev mobilizacije bančnih posojil s strani nasprotne stranke, dokler se ne opravi nova preveritev ustreznosti postopkov in sistemov, ki jih nasprotna stranka uporablja za predložitev informacij o bančnih posojilih Eurosistemu.

102. člen

Preveritev obstoja bančnih posojil

Banka Slovenije sprejme naslednje ukrepe, da preveri, ali bančna posojila, ki so bila mobilizirana v zavarovanje, obstajajo:

(a) Banka Slovenije najmanj vsako četrtoletje pridobi pisno potrditev nasprotnih strank, s katero nasprotne stranke potrdijo:

(i) obstoj bančnih posojil;

(ii) skladnost bančnih posojil s kriteriji primernosti, ki jih uporablja Eurosistem;

(iii) da tako bančno posojilo ni hkrati uporabljeno v zavarovanje v korist katere koli tretje osebe in da nasprotna stranka ne bo mobilizirala takega bančnega posojila v zavarovanje nobeni tretji stranki;

(iv) da bo nasprotna stranka najpozneje do zaključka naslednjega delovnega dne obvestila Banko Slovenije o vsakršnem dogodku, ki pomembno vpliva na pogodbeno razmerje med nasprotno stranko in to NCB, zlasti o predčasnih, delnih ali celotnih poplačilih bančnega posojila, znižanjih bonitetne ocene in bistvenih spremembah v pogojih bančnega posojila.

(b) Banka Slovenije od nasprotnih strank zahteva, da v zvezi z bančnimi posojili, ki se mobilizirajo v zavarovanje od maja 2021, kjer to pride v poštev, predložijo ustrezne identifikacijske oznake iz zbirke analitičnih podatkov o kreditih (AnaCredit) (tj. identifikacijsko oznako opazovane enote, identifikacijsko oznako pogodbe in identifikacijsko oznako instrumenta), kakor se predložijo na podlagi zahtev za statistično poročanje v skladu z Uredbo Evropske centralne banke (EU) 2016/867 (ECB/2016/13)¹⁵. Banka Slovenije nasprotnim strankam sporoči dodatna navodila glede tega poročanja, ki je vezano na poročanje po Sklepu o poročanju monetarnih finančnih institucij (Uradni list RS, št. 44/2018 s spremembami).

(c) Banka Slovenije opravi naključno preverjanje kakovosti in točnosti pisne potrditve nasprotnih strank, in sicer s pomočjo pridobitve fizične dokumentacije ali s pregledom na kraju samem. Informacije, ki se preverijo v zvezi z vsakim bančnim posojilom, zajemajo vsaj značilnosti, ki dokazujejo obstoj in primernost bančnih posojil. Za nasprotne stranke z internimi bonitetnimi sistemi, odobrenimi znotraj bonitetnega okvira Eurosistema, Banka Slovenije opravi dodatna preverjanja bonitetne ocene bančnih posojil, kar vključuje preverjanja verjetnosti neplačila dolžnikov bančnih posojil, ki se uporabljajo za zavarovanje pri kreditnih poslih Eurosistema.

103. člen

Veljavnost pogodbe o mobilizaciji bančnih posojil

Pogodba o mobilizaciji bančnega posojila v zavarovanje mora biti v skladu z veljavnim slovenskim pravom veljavna med nasprotno stranko in Banko Slovenije. Nasprotna stranka in/ali prevzemnik, kjer je to potrebno, morata izpolniti vse potrebne pravne formalnosti, s katerimi se zagotovita veljavnost pogodbe in mobilizacija bančnega posojila v zavarovanje.

104. člen

Polno učinkovanje mobilizacije v razmerju do tretjih oseb

1. Pogodba o mobilizaciji bančnega posojila v zavarovanje mora biti veljavna v razmerju do tretjih oseb po veljavnem slovenskem pravu. Nasprotna stranka in/ali prevzemnik, kjer je to potrebno, morata izpolniti vse potrebne pravne formalnosti, s katerimi se zagotovi veljavnost mobilizacije.

2. Pri bančnih posojilih, ki jih ureja slovensko pravo, Banka Slovenije v zvezi z obvestilom dolžniku in garantu zahteva, da je potrebno to obvestilo Banki Slovenije posredovati vnaprej ali ob dejanski mobilizaciji bančnega posojila.

105. člen

Odsotnost omejitev v zvezi z mobilizacijo in izvršitvijo zavarovanja na bančnih posojilih

1. Bančna posojila morajo biti v celoti prenosljiva, njihova mobilizacija mora biti za Eurosistem mogoča brez omejitev. Posojilna pogodba, drugi pogodbeni dogovori med nasprotno stranko in dolžnikom ali jamstvo, če obstaja v zvezi s tem bančnim posojilom, ne smejo vsebovati nobenih omejevalnih določb glede mobilizacije v zavarovanje.

2. Izvršitev zavarovanja na bančnih posojilih v korist Eurosistema mora biti mogoča brez omejitev. Posojilna pogodba, drugi pogodbeni dogovori med nasprotno stranko in dolžnikom ali jamstvo, če obstaja v zvezi s tem bančnim posojilom, ne smejo vsebovati nobenih omejevalnih določb glede izvršitve zavarovanja na bančnem posojilu, ki se uporablja za zavarovanje pri kreditnih poslih Eurosistema, vključno z zahtevami glede oblike ali časa ter drugimi zahtevami glede izvršitve zavarovanja.

3. Ne glede na odstavka 1 in 2 se določbe, ki prenos deležev v sindiciranem posojilu omejujejo na prenose na banke, finančne institucije in subjekte, katerih redna dejavnost ali namen ustanovitve je posojanje ali kupovanje posojil, vrednostnih papirjev ali drugega finančnega premoženja oziroma investiranja vanje, ne štejejo kot omejitev glede izvršitve zavarovanja na bančnem posojilu.

4. Ne glede na odstavka 1 in 2 se agent, ki zbira in distribuira plačila ter upravlja s posojilom ne razume kot omejitev mobilizacije in izvršitve zavarovanja na deležu v sindiciranem posojilu, pod pogojem, da: (a) je agent kreditna institucija, ki se nahaja v Uniji; ter (b) se razmerje med zadevnim članom sindikata in agentom lahko prenese skupaj z deležem v sindiciranem posojilu ali kot del tega deleža.

106. člen

Odsotnost omejitev v zvezi z bančno tajnostjo in zaupnostjo

Pri bančnih posojilih, ki jih ureja slovensko pravo, se zahteva odsotnost omejitev v zvezi z bančno tajnostjo in zaupnostjo, ki jo dogovorita nasprotna stranka in dolžnik ali garant. Nasprotna stranka in dolžnik se morata pogodbeno dogovoriti o brezpogojnem soglasju dolžnika, da nasprotna stranka razkrije Eurosistemu podrobnosti v zvezi z bančnim posojilom in dolžnikom, ki jih Banka Slovenije zahteva, da se za bančna posojila zagotovi veljavno zavarovanje in da se lahko v primeru neplačila nasprotne stranke zavarovanje na bančnem posojilu lahko hitro izvrši. Prav tako se zahteva, da se nasprotna stranka in garant dogovorita o brezpogojnem soglasju garanta, da nasprotna stranka razkrije Eurosistemu podrobnosti v zvezi z jamstvom in garantom.

107. člen

Odpoved pobotu

Pri bančnih posojilih, ki jih ureja slovensko pravo, se zahteva nepreklicna odpoved dolžnika do pravice pobota svojih obveznosti s terjatvami do nasprotne stranke, ko slednja bančno posojilo uporabi za zavarovanje terjatev Eurosistema skladno z določbami Zakona o finančnih zavarovanjih. Zahteva velja tudi za tista bančna posojila, ki so bila sklenjena pred 8. novembrom 2013.

¹⁵ Uredba Evropske centralne banke (EU) 2016/867 z dne 18. maja 2016 o zbiranju podrobnih podatkov o kreditih in kreditnem tveganju (ECB/2016/13) (UL L 144, 1.6.2016, str. 44).

108. člen

Ostale pravne zahteve

1. Nasprotna stranka mora ob vpisu oziroma izbrisu posojila v oziroma iz registra finančnega premoženja pri Banki Slovenije ter zagotovitvi oziroma ukinitvi finančnega zavarovanja ravnati v skladu z določbami vsakokrat veljavnega sklepa Banke Slovenije, ki ureja vzpostavitev in vodenje registra finančnega premoženja. Ob zagotovitvi finančnega zavarovanja mora posojilodajalec o tem obvestiti dolžnika in garanta. Ob ukinitvi finančnega zavarovanja Banka Slovenije o tem obvesti dolžnika, garanta in posojilodajalca.

2. Nasprotna stranka mora Banki Slovenije poročati točne podatke o bančnih posojilih v skladu finančnega premoženja.

3. Na zahtevo Banke Slovenije mora nasprotna stranka Banki Slovenije predložiti vse listine v zvezi z bančnim posojilom oziroma dolžnikom ter jamstvom oziroma garantom iz bančnega posojila.

ODDELEK 2 – KRITERIJI PRIMERNOSTI ZA VEZANE DEPOZITE

109. člen

Kriteriji primernosti za vezane depozite

Vezani depoziti nasprotne stranke, kakor so opisani v členu 12, so primerno finančno premoženje za zavarovanje kreditnih poslov Eurosistema.

ODDELEK 3 – KRITERIJI PRIMERNOSTI ZA HIPOTEKARNE DOLŽNIŠKE INSTRUMENTE

110. člen

Kriteriji primernosti za hipotekarne dolžniške instrumente

1. Hipotekarni dolžniški instrument mora biti zadolžnica ali menica, ki je zavarovana s skladom stanovanjskih hipotek, vendar ni v celoti listinjena. Treba je zagotoviti možnost zamenjave finančnega premoženja v skladu hipotek in vzpostaviti mehanizem, ki zagotavlja, da ima domača NCB prednost pred drugimi upniki, razen pred tistimi, ki so izvezeti zaradi javnega interesa.

2. Hipotekarni dolžniški instrumenti morajo imeti fiksni, brezpogojen znesek glavnice in obrestno mero, ki ne more povzročiti negativnega denarnega toka.

3. Hipotekarni dolžniški instrumenti morajo izpolnjevati zahteve Eurosistema glede kreditne kvalitete, opredeljene v pravih bonitetnega okvira Eurosistema za netržne hipotekarne dolžniške instrumente v poglavju 2 naslova III v delu 4.

4. Hipotekarne dolžniške instrumente morajo izdati kreditne institucije, ki so nasprotne stranke, ustanovljene v državi članici, katere valuta je euro.

5. Hipotekarni dolžniški instrumenti morajo biti denominirani v eurih ali v eni od nekdanjih valut držav članic, katerih valuta je euro.

6. Izdajatelj hipotekarnih dolžniških instrumentov mora najmanj mesečno predložiti samopotrditev, da stanovanjske hipoteke, ki sestavljajo sklad hipotek, izpolnjujejo kriterije primernosti, ki so določeni v nacionalnih dogovorih, ki jih vzpostavi domača NCB, in na katerih temelji preverjanje kreditne kvalitete.

7. Za mobilizacijo, uporabo in postopke upravljanja hipotekarnih dolžniških instrumentov veljajo postopki Eurosistema, kakor so opredeljeni v nacionalni dokumentaciji domače NCB.

ODDELEK 4 – KRITERIJI PRIMERNOSTI ZA DECC

110.a člen

Vrsta primerne finančnega premoženja

1. Vrsta primerne finančnega premoženja so dolžniški instrumenti, ki ustrezajo opredelitvi DECC v členu 2(85).

2. DECC morajo imeti fiksni, brezpogojen znesek glavnice, in strukturo kupona, ki izpolnjuje kriterije, določene v čle-

nu 64. Kritni sklad lahko vsebuje le bančna posojila, za katera je na voljo posebni obrazec ECB za poročanje podatkov na ravni posameznega posojila za DECC.

3. Bančna posojila, ki služijo za zavarovanje, in ki sestavljajo kritni sklad, morajo biti bančna posojila, ki se odobrijo dolžnikom, ustanovljenim v državi članici, katere valuta je euro. Originator je nasprotna stranka Eurosistema, ustanovljena v državi članici, katere valuta je euro, izdajatelj pa je pridobil bančno posojilo od originatorja.

4. Izdajatelj DECC mora biti subjekt s posebnim namenom, ustanovljen v državi članici, katere valuta je euro. Stranke transakcije, razen izdajatelja, dolžnikov bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje, in originatorja, morajo biti ustanovljene v EGP.

5. DECC morajo biti denominirani v eurih ali v eni od nekdanjih valut držav članic, katerih valuta je euro.

6. Po opravljeni pozitivni oceni mora Eurosistem odobriti strukturo DECC kot primerno za zavarovanje Eurosistema.

7. Pravo, ki ureja DECC, originatorja, dolžnike, in, kjer pride v poštev, garante bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje, pogodbe bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje, in vse sporazume, ki zagotavljajo neposreden ali posreden prenos bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje, z originatorja na izdajatelja, mora biti pravo jurisdikcije, v kateri je ustanovljen izdajatelj. Ta zahteva se za garante bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje, uporablja samo, če se jamstvo uporablja za zagotovitev, da bančno posojilo izpolnjuje zahteve glede kreditne kvalitete.

8. DECC morajo izpolnjevati zahteve o kraju izdaje in postopkih poravnave, kakor so določene v členih 67 in 68.

110.b člen

Nepodrejenost v zvezi z DECC

DECC ne smejo vsebovati pravic do glavnice in/ali obresti, ki bi bile podrejene pravicam imetnikov drugih dolžniških instrumentov istega izdajatelja.

110.c člen

Zahteve glede kreditne kvalitete

DECC morajo izpolnjevati zahteve Eurosistema glede kreditne kvalitete, kakor so določene v oddelku 3 poglavja 2 naslova III v delu 4.

110.d člen

Pridobitev bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje, s strani izdajatelja

Izdajatelj mora sklad bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje, pridobiti od originatorja na način, ki ga Eurosistem šteje za pravo prodajo ali njej enakovreden način, izvršljiv proti tretjim osebam. Sklad bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje, mora biti zunaj dosega originatorja in njegovih upnikov, tudi v primeru originatorjeve insolventnosti.

110.e člen

Zahteve glede transparentnosti za DECC

1. DECC morajo izpolnjevati zahteve glede transparentnosti na ravni strukture izdaje in na ravni posameznih bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje.

2. Na ravni strukture izdaje morajo biti javno dostopne podrobne informacije o ključnih podatkih transakcije z DECC, kot so identifikacija strank transakcije, povzetek ključnih strukturnih značilnosti DECC, kratek opis zavarovanj in pogoji DECC. Eurosistem lahko pri ocenjevanju zahteva katere koli dokumente o transakcijah in pravna mnenja, za katere meni, da so potrebni, in sicer od katere koli tretje osebe, ki jo šteje za pomembno, med drugim od izdajatelja in/ali originatorja.

3. Na ravni posameznih bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje, morajo biti dostopni celoviti in standardizirani podatki o skladu bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje, v skladu z

enakimi postopki in preverjanji, kot veljajo za finančno premoženje, ki ustvarja denarni tok in s katerim so zavarovani listinjeni vrednostni papirji, kakor je določeno v Prilogi VII, razen glede frekvence poročanja, ustreznega obrazca za poročanje podatkov na ravni posameznega posojila in obveznosti zadevnih strank, da podatke na ravni posameznega posojila predložijo v repozitorij podatkov na ravni posameznega posojila. DECC so primerni, če so bančna posojila, ki služijo za zavarovanje, homogena, tj. jih je mogoče poročati z uporabo enega samega obrazca za poročanje podatkov na ravni posameznega posojila. Eurosistem lahko po proučitvi zadevnih podatkov ugotovi, da DECC ni homogen.

4. Podatki na ravni posameznega posojila se poročajo najmanj mesečno, najpozneje en mesec po presečnem datumu. Presečni datum, za katerega se poročajo podatki na ravni posameznega posojila, je zadnji koledarski dan v mesecu. DECC ni več primeren, če se podatki na ravni posameznega posojila ne poročajo ali ne posodobijo v enem mesecu po presečnem datumu.

5. Zahteve glede kakovosti podatkov, ki se uporabljajo za listinjene vrednostne papirje, veljajo tudi za DECC, vključno s posebnim obrazcem ECB za poročanje podatkov na ravni posameznega posojila za DECC. Podatki na ravni posameznega posojila se predložijo na posebnem obrazcu ECB za poročanje podatkov na ravni posameznega posojila za DECC, kakor je objavljeno na spletni strani ECB, v:

- (a) repozitorij listinjenj ESMA; ali
- (b) repozitorij, ki ga je imenoval Eurosistem.

6. Predlaganje podatkov na ravni posameznega posojila za DECC v repozitorije listinjenj ESMA v skladu z odstavkom 5(a) se začne na začetku prvega koledarskega meseca po datumu izteka treh mesecev od datuma aktivacije poročanja ESMA.

Predlaganje podatkov na ravni posameznega posojila za DECC v repozitorije, ki jih je imenoval Eurosistem, v skladu z odstavkom 5(b) se dovoli do konca koledarskega meseca, v katerem je datum izteka treh let in treh mesecev od datuma aktivacije poročanja ESMA.

ECB objavi datum aktivacije poročanja ESMA na svoji spletni strani.

7. Eurosistem pri oceni primernosti upošteva: (a) vsak primer, ko obvezni podatki niso poročani, in (b) kako pogosto posamezna polja za podatke na ravni posameznega posojila ne vsebujejo smiselnih podatkov.

110.f člen

Vrste primernih bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje

1. Vsako bančno posojilo, ki služi za zavarovanje, mora izpolnjevati kriterije primernosti za bančna posojila, ki so določeni v oddelku 1 poglavja 1 naslova III v delu 4, ob upoštevanju sprememb, določenih v tem členu.

2. Za zagotovitev veljavnega zavarovanja z bančnimi posojili, ki služijo za zavarovanje, ki izdajatelju in imetniku DECC omogočajo hitro izvršitev tega zavarovanja v primeru originatorjevega neplačila, morajo biti izpolnjene naslednje dodatne pravne zahteve, ki so določene v odstavkih od 3 do 9:

- (a) preveritev obstoja bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje;
- (b) veljavnost pogodbe o mobilizaciji bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje;
- (c) polno učinkovanje mobilizacije v razmerju do tretjih oseb;
- (d) odsotnost omejitev v zvezi s prenosom bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje;
- (e) odsotnost omejitev v zvezi z izvršitvijo zavarovanja na bančnih posojilih, ki služijo za zavarovanje;
- (f) odsotnost omejitev v zvezi z bančno tajnostjo in zaupnostjo.

Dodatne podrobnosti o posebnostih nacionalnih jurisdikcij so vsebovane v nacionalni dokumentaciji NCB.

3. NCB države, v kateri je ustanovljen originator, ali nadzorniki ali zunanji revizorji morajo opraviti enkratno preveritev ustreznosti postopkov, ki jih originator uporablja za predložitev informacij o bančnih posojilih, ki služijo za zavarovanje, Eurosistemu.

4. NCB države, v kateri je ustanovljen originator, mora sprejeti najmanj vse naslednje ukrepe, da preveri, ali bančna posojila, ki služijo za zavarovanje, obstajajo:

(a) od originatorja mora najmanj četrtletno pridobiti pisno potrditev, s katero ta potrdi:

(i) obstoj bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje: ta potrditev se lahko nadomesti z navzkrižnim preverjanjem informacij v centralnih registrih posojil, kjer ta obstajajo;

(ii) skladnost bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje, s kriteriji primernosti, ki jih uporablja Eurosistem;

(iii) da bančna posojila, ki služijo za zavarovanje, niso hkrati uporabljena za zavarovanje v korist katere koli tretje osebe in da jih originator ne bo mobiliziral v zavarovanje Eurosistemu ali kateri koli tretji osebi;

(iv) da bo originator najpozneje do zaključka naslednjega delovnega dne zadevno NCB obvestil o vsakršnem dogodku, ki pomembno vpliva na vrednost bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje, zlasti o predčasnih, delnih ali celotnih poplačilih, znižanjih kreditne kvalitete in bistvenih spremembah v pogojih bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje.

(b) NCB države, v kateri se nahaja originator, oziroma zadevni centralni registri posojil, organi, pristojni za bančni nadzor, ali zunanji revizorji, morajo opraviti naključno preverjanje kakovosti in točnosti pisne potrditve originatorjev, in sicer s pridobitvijo fizične dokumentacije ali pregledi na kraju samem. Informacije, ki se preverijo v zvezi z vsakim bančnim posojilom, ki služi za zavarovanje, morajo zajemati vsaj značilnosti, ki dokazujejo njegov obstoj in primernost. Za originatorje z internimi bonitetnimi sistemi, odobrenimi znotraj bonitetnega okvira Eurosistema, je treba opraviti dodatna preverjanja kreditne kvalitete bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje, kar vključuje preverjanja verjetnosti neplačila dolžnikov bančnih posojil, s katerimi so zavarovani DECC, ki se uporabljajo za zavarovanje pri kreditnih poslih Eurosistema.

(c) Za preverjanja, ki jih v skladu s členom 110.f(3), (4)(a) ali (4)(b) opravijo NCB države, v kateri se nahaja originator, nadzorniki, zunanji revizorji ali centralni registri posojil, velja, da morajo biti navedeni subjekti pooblaščen, da ta preverjanja opravijo, po potrebi pogodbeno ali v skladu z veljavnimi nacionalnimi zahtevami.

5. Pogodba o prenosu bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje, na izdajatelja ali o njihovi mobilizaciji s prenosom, odstopom terjatve ali zastavo mora biti v skladu z veljavnim nacionalnim pravom veljavna med izdajateljem in originatorjem in/ali prevzemnikom/prejemnikom odstopljenih terjatev/zastavnim upnikom, kot je primerno. Originator in/ali prevzemnik, kot je primerno, morata izpolniti vse potrebne pravne formalnosti, s katerimi se zagotovita veljavnost pogodbe in posredni ali neposredni prenos bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje. Odvisno od veljavnega nacionalnega prava se v zvezi z obvestilom dolžniku uporablja naslednje:

(a) Včasih je lahko potrebno obvestilo dolžniku ali vpis v javni register: (i) za prenos (neposreden ali posreden) bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje, na izdajatelja; ali (ii) če nasprotna stran DECC mobilizirajo v zavarovanje za domačo NCB, zato da zagotovijo polno učinkovanje takšnega prenosa ali mobilizacije v razmerju do tretjih oseb; in zlasti (iii) za zagotovitev prednostne pravice izdajatelja iz zavarovanja (v zvezi z bančnimi posojili, ki služijo za zavarovanje) in/ali prednostne pravice domače NCB iz zavarovanja (v zvezi z DECC, uporabljenimi v zavarovanje) pred drugimi upniki. V teh primerih je treba te zahteve glede obvestila ali vpisa v register izpolniti: (i) vnaprej ali ob dejanskem prenosu (neposrednem ali posrednem) bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje, na izdajatelja,

ali (ii) takrat, ko nasprotne stranke DECC mobilizirajo v zavarovanje za domačo NCB.

(b) Če vnaprejšnje obvestilo dolžniku ali vpis v javni register v skladu s točko (a) glede na nacionalno dokumentacijo ni potrebno, je treba dolžnika obvestiti naknadno. Naknadno obvestilo pomeni, da se dolžnika obvesti o prenesenih ali mobiliziranih bančnih posojilih v skladu z nacionalno dokumentacijo, nemudoma po nastopu dogodka neplačila ali podobnega kreditnega dogodka, kakor je nadalje podrobneje opredeljeno v veljavni nacionalni dokumentaciji.

(c) Točki (a) in (b) sta minimalni zahtevi. Eurosistem se lahko odloči, da vnaprejšnje obvestilo ali vpis v register zahteva tudi v primerih, ki niso navedeni zgoraj, vključno v primeru prinosniških instrumentov.

6. Bančna posojila, ki služijo za zavarovanje, morajo biti v celoti prenosljiva in njihov prenos na izdajatelja mora biti mogoč brez omejitev. Pogodbe o bančnih posojilih, ki služijo za zavarovanje, ali drugi pogodbeni dogovori med originatorjem in dolžnikom ne smejo vsebovati nobenih omejevalnih določb glede prenosa zavarovanja. Zato da Eurosistem lahko izvrši zavarovanje na bančnih posojilih, ki služijo za zavarovanje, pogodbe o bančnih posojilih, ki služijo za zavarovanje, ali drugi pogodbeni dogovori med originatorjem in dolžnikom ne smejo vsebovati nobenih omejevalnih določb glede izvršitve zavarovanja na bančnih posojilih, ki služijo za zavarovanje, vključno z omejitvami glede oblike, časa ali drugih zahtev glede izvršitve zavarovanja.

7. Ne glede na odstavek 6 se določbe, ki v sindiciranem posojilu omejujejo prenos deležev tega posojila na banke, finančne institucije in subjekte, katerih redna dejavnost ali namen ustanovitve je posojanje ali kupovanje posojil, vrednostnih papirjev ali drugega finančnega premoženja oziroma investiranje vanje, ne štejejo kot omejitev glede izvršitve zavarovanja na bančnih posojilih, ki služijo za zavarovanje.

8. Ne glede na odstavek 6 in 7 se agent, ki zbira in distribuira plačila ter upravlja posojilo, ne razume kot omejitev prenosa deleža in izvršitve zavarovanja na deležu v sindiciranem posojilu, pod pogojem, da:

(a) je agent kreditna institucija, ki se nahaja v državi članici; in

(b) se razmerje med zadevnim članom sindikata in agentom lahko prenese skupaj z deležem v sindiciranem posojilu ali kot del tega deleža.

9. Originator in dolžnik se morata pogodbeno dogovoriti o brezpogojnem soglasju dolžnika, da originator, izdajatelj ali katera koli nasprotna stranka, ki mobilizira DECC, razkrije Eurosistemu podrobnosti v zvezi z bančnim posojilom, ki služi za zavarovanje, in dolžnikom, ki jih zadevna NCB zahteva za zagotovitev veljavnega zavarovanja na bančnih posojilih, ki služijo za zavarovanje, in da se v primeru neplačila originatorja/izdajatelja lahko hitro izvrši zavarovanje na bančnih posojilih, ki služijo za zavarovanje.

POGLAVJE 2 – ZAHTEVE EUROSISTEMA GLEDE KREDITNE KVALITETE NETRŽNEGA FINANČNEGA PREMOŽENJA

111. člen

Zahteve Eurosistema glede kreditne kvalitete netržnega finančnega premoženja

Netržno finančno premoženje je primerno, če izpolnjuje naslednje zahteve Eurosistema glede kreditne kvalitete:

(a) Pri bančnih posojilih se kreditna kvaliteta bančnih posojil oceni na podlagi kreditne kvalitete dolžnika ali garanta, ki mora ustrezati najmanj stopnji kreditne kvalitete 3, kakor je določena v usklajeni lestvici bonitetnih ocen Eurosistema.

(b) Pri hipotekarnih dolžniških instrumentih mora bonitetna ocena ustrezati najmanj stopnji kreditne kvalitete 2, kakor je določena v usklajeni lestvici bonitetnih ocen Eurosistema.

ODDELEK 1 – ZAHTEVE EUROSISTEMA GLEDE KREDITNE KVALITETE BANČNIH POSOJIL

112. člen

Splošna pravila za oceno kreditne kvalitete bančnih posojil

1. Eurosistem oceni kreditno kvaliteto bančnih posojil na podlagi kreditne kvalitete dolžnikov ali garantov, s pomočjo bonitetnih sistemov ali virov, ki se določijo v skladu s členom 113.

2. Nasprotne stranke morajo Banka Slovenije najpozneje do zaključka naslednjega delovnega dne obvestiti o kakršnemkoli kreditnem dogodku, ki jim je poznan, vključno z zamudo pri plačilih dolžnikov bančnih posojil, mobiliziranih v zavarovanje, ter umakniti ali zamenjati finančno premoženje, če Banka Slovenije to zahteva. Zahteva se, da nasprotne stranke sporočijo informacijo o dogodku neplačila dolžnika in garanta, kot je določen v 178. členu Uredbe (EU) št. 575/2013.

3. Nasprotne stranke so odgovorne, da zagotovijo uporabo najnovejših bonitetnih ocen za dolžnike ali garante bančnih posojil, mobiliziranih v zavarovanje, ki so na voljo pri bonitetnih sistemih ali virih, določenih v skladu s členom 113.

113. člen

Določitev bonitetnega sistema ali vira

1. Interni bonitetni sistemi NCB, ki jih Eurosistem sprejema v skladu s splošnimi kriteriji sprejemljivosti iz naslova V v delu 4, se uporabljajo kot primarni bonitetni vir za ocenjevanje kreditne kvalitete dolžnikov in garantov bančnih posojil, mobiliziranih v zavarovanje, če je na voljo bonitetna ocena iz sprejetega internega bonitetnega sistema domače NCB ali druge NCB.

2. Nasprotne stranke, ki mobilizirajo bančna posojila v zavarovanje, lahko izberejo en dodaten bonitetni sistem ali vir med drugimi bonitetnimi viri, ki jih Eurosistem sprejema v skladu s splošnimi kriteriji sprejemljivosti iz naslova V v delu 4. Bonitetni sistem ali vir, izbran v skladu s tem odstavkom, se imenuje sekundarni bonitetni sistem ali vir nasprotne stranke. Sekundarni bonitetni sistem ali vir se lahko uporabi samo, če za zadevnega dolžnika ali garanta ni na voljo nobena bonitetna ocena iz sprejetega internega bonitetnega sistema NCB.

3. Banka Slovenije lahko svojim nasprotnim strankam dovoli, da uporabijo več kakor dva bonitetna sistema ali vira, če ji predložijo zahtevo, ustrezno utemeljeno z razlogi, ki izhajajo iz nezadostnega pokritja primarnega in sekundarnega bonitetnega vira ali sistema.

4. V primerih, ko je nasprotni stranki dovoljeno uporabiti več kakor dva bonitetna sistema ali bonitetna vira v skladu z odstavkom 3, se pričakuje, da je med bonitetnimi sistemi ali viri, ki so v skladu z odstavkom 2 in 3 izbrani dodatno k primarnemu bonitetnemu viru, sekundarni bonitetni sistem ali vir tisti, ki zagotavlja bonitetno oceno kreditne kvalitete za največje število dolžnikov posojil, mobiliziranih za zavarovanje. Če obstajajo bonitetne ocene iz več bonitetnih sistemov ali virov, ki jih sprejema nasprotna stranka, se za ugotovitev primernosti dolžnika ali garanta in določitev odbitkov pri vrednotenju, ki se uporabljajo za zadevno bančno posojilo, uporabi bonitetna ocena, ki je, v skladu z odstavki 2 do 4: (a) iz primarnega bonitetnega vira ali, če tega ni, (b) iz sekundarnega bonitetnega sistema ali vira, ki ga izbere nasprotna stranka, ali, če tega ni, (c) iz dodatnih bonitetnih sistemov ali virov iz odstavka 3, ki jih izbere nasprotna stranka.

5. Nasprotne stranke morajo uporabljati izbrane bonitetne sisteme ali vire najmanj 12 mesecev.

6. Po izteku obdobja, določenega v odstavku 5, lahko nasprotne stranke Banki Slovenije predložijo izrecno utemeljeno zahtevo za spremembo izbranega bonitetnega sistema ali vira.

7. V nekaterih okoliščinah in zlasti, ko nasprotna stranka postopno uvaja svoj interni bonitetni sistem ali začne uporabljati bančna posojila za zavarovanje, lahko Banka Slovenije na podlagi utemeljene zahteve izjemoma odobri nasprotni stranki odstopanje od omejitve glede minimalnega obdobja 12 mese-

cev, določene v odstavku 5, in ji dovoli spremembo njenega izbranega bonitetnega sistema ali vira znotraj tega obdobja.

8. Če nasprotna stranka kot bonitetni vir izbere zunanje bonitetne institucije, lahko uporabi bonitetno oceno zunanje bonitetne institucije za dolžnika ali garanta. Če so za dolžnika in/ali garanta istega bančnega posojila na voljo bonitetne ocen več zunanjih bonitetnih institucij, se uporabi bonitetna ocena tiste zunanje bonitetne institucije, ki je najboljša med bonitetnimi ocenami vseh sprejetih bonitetnih institucij, v skladu z odstavki 2 do 4.

114. člen

Ocena kreditne kvalitete bančnih posojil, pri katerih so dolžniki ali garanti subjekti javnega sektorja ali nefinančne družbe

1. Eurosistem oceni kreditno kvaliteto bančnih posojil, pri katerih so dolžniki ali garanti subjekti javnega sektorja, v skladu z naslednjimi pravili, ki se uporabijo v naslednjem vrstnem redu:

(a) Če obstaja bonitetna ocena iz sistema ali vira, določena v skladu s členom 113, jo Eurosistem uporabi, da ugotovi, ali subjekt javnega sektorja, ki je v vlogi dolžnika ali garanta, izpolnjuje zahteve Eurosistema glede kreditne kvalitete netržnega finančnega premoženja, določene v členu 111.

(b) Če bonitetna ocena iz točke (a) ne obstaja, Eurosistem uporabi bonitetno oceno sprejete zunanje bonitetne institucije, ki jo za subjekt javnega sektorja, ki je v vlogi dolžnika ali garanta, zagotovi sprejet sistem zunanje bonitetne institucije.

(c) Če ne obstaja niti bonitetna ocena iz točke (a) niti (b), se za zadevni subjekt javnega sektorja, ki je v vlogi dolžnika ali garanta, uporabi postopek, določen v členu 88 za tržno finančno premoženje.

2. Eurosistem oceni kreditno kvaliteto bančnih posojil, pri katerih so dolžniki ali garanti nefinančne družbe, na naslednji način: bonitetna ocena, izdelana s pomočjo sistemov ali virov, določenih v skladu s členom 113, mora izpolnjevati zahteve Eurosistema glede kreditne kvalitete netržnega finančnega premoženja, določene v členu 111.

ODDELEK 2 – ZAHTEVE EUROSISTEMA GLEDE KREDITNE KVALITETE HIPOTEKARNIH DOLŽNIŠKIH INSTRUMENTOV

115. člen

Določitev zahtev Eurosistema glede kreditne kvalitete hipotekarnih dolžniških instrumentov

Za namene izpolnjevanja zahtev glede kreditne kvalitete, določenih v členu 111, domača NCB oceni kreditno kvaliteto hipotekarnih dolžniških instrumentov na podlagi bonitetnega okvira, ki upošteva posebnosti posamezne jurisdikcije in je določen v veljavni nacionalni dokumentaciji.

ODDELEK 3 – ZAHTEVE GLEDE KREDITNE KVALITETE EUROSISTEMA ZA DECC

115.a člen

Zahteve glede kreditne kvalitete Eurosistema za DECC

1. Za DECC se ne zahteva, da so ocenjeni pri enem od bonitetnih virov, ki jih Eurosistem sprejema v skladu s splošnimi kriteriji sprejemljivosti iz naslova V v delu 4.

2. V kritnem skladu DECC mora imeti vsako bančno posojilo, ki služi za zavarovanje, bonitetno oceno enega od bonitetnih virov, ki jih Eurosistem sprejema v skladu s splošnimi kriteriji sprejemljivosti iz naslova V v delu 4. Poleg tega mora biti uporabljeni bonitetni sistem ali vir isti sistem ali vir, kot ga originator izbere v skladu s členom 113. Za ta bančna posojila se uporabljajo pravila Eurosistema glede kreditne kvalitete za bančna posojila, ki služijo za zavarovanje, kakor so določena v oddelku 1.

3. Kreditna kvaliteta vsakega bančnega posojila, ki služi za zavarovanje, v kritnem skladu DECC, se oceni na podlagi kreditne kvalitete dolžnika ali garanta, ki mora ustrezati najmanj stopnji kreditne kvalitete 3, kakor je določena na usklajeni lestvici bonitetnih ocen Eurosistema.

NASLOV IV – JAMSTVA ZA TRŽNO IN NETRŽNO FINANČNO PREMOŽENJE

116. člen

Veljavne zahteve za jamstva

1. Zahteve Eurosistema glede kreditne kvalitete se lahko izpolnijo na podlagi bonitetnih ocen, ki se zagotovijo za garante v skladu s členi od 83 do 85 v zvezi s tržnim finančnim premoženjem in členom 111 v zvezi z bančnimi posojili.

2. Jamstva garantov, ki se uporabljajo za zagotovitev izpolnjevanja zahtev Eurosistema glede kreditne kvalitete, morajo biti v skladu s tem naslovom.

3. Za namene odstavka 1 se zadevni garant ločeno oceni na podlagi njegove bonitetne ocene in mora izpolnjevati zahteve Eurosistema glede kreditne kvalitete.

117. člen

Značilnosti jamstva

1. V skladu s pogoji jamstva mora garant zagotoviti brez-pogojno in nepreklicno jamstvo na prvi poziv za obveznosti izdajatelja ali dolžnika za plačilo glavnice, obresti in vseh drugih zneskov, ki se morajo na podlagi tržnega finančnega premoženja ali bančnega posojila plačati njihovim imetnikom ali upniku, dokler tržno finančno premoženje ali bančno posojilo ni v celoti poplačano. V tej zvezi ni potrebno, da se jamstvo nanaša na točno določeno tržno finančno premoženje ali bančno posojilo, ampak lahko velja le za izdajatelja ali dolžnika, pod pogojem, da jamstvo zajema tudi zadevno tržno finančno premoženje ali bančno posojilo.

2. Jamstvo mora biti plačljivo na prvi poziv, neodvisno od tržnega finančnega premoženja ali bančnega posojila, ki je predmet jamstva. Jamstva, ki jih dajo subjekti javnega prava s pravico do odmerjanja davkov, morajo biti plačljiva na prvi poziv ali kako drugače zagotavljati takojšnje in pravočasno izplačilo po nastopu katere koli kršitve.

3. Jamstvo mora biti pravno veljavno, zavezujoče in izvršljivo zoper garanta.

4. Jamstvo mora urejati pravo države članice.

5. Če garant ni subjekt javnega sektorja s pravico do odmerjanja davkov, je treba Banki Slovenije predložiti pravno potrditev v zvezi s pravno veljavnostjo, zavezujočim učinkom in izvršljivostjo jamstva, ki je po obliki in vsebini sprejemljiva za Eurosistem, preden se tržno finančno premoženje ali bančno posojilo, na katero se jamstvo nanaša, lahko šteje kot primerno. Pravno potrditev pripravijo osebe, ki so neodvisne od nasprotne stranke, izdajatelja/dolžnika in garanta ter so pravno kvalificirane za izdajo take potrditve po veljavnem pravu, npr. odvetniki ali pravniki, ki delajo v priznani akademski instituciji ali javnem organu. V pravni potrditvi je treba tudi navesti, da jamstvo ni osebno in je izvršljivo samo s strani imetnikov tržnega finančnega premoženja ali upnika bančnega posojila. Če je garant ustanovljen v jurisdikciji, ki ni tista, katere pravo ureja jamstvo, je treba v pravni potrditvi potrditi tudi to, da je jamstvo veljavno in izvršljivo po pravu jurisdikcije, v kateri je garant ustanovljen. Za tržno finančno premoženje mora nasprotna stranka predložiti pravno potrditev v pregled NCB, ki poroča zadevno finančno premoženje, na katero se jamstvo nanaša, za vključitev na seznam primerne finančnega premoženja. Za bančna posojila mora nasprotna stranka, ki želi mobilizirati bančno posojilo, predložiti pravno potrditev v pregled NCB v jurisdikciji, katere pravo ureja bančno posojilo. Zahteva po izvršljivosti mora upoštevati vse zakone s področja insolventnosti ali stečajnega postopka, splošna načela enakosti in druge podobne zakone in načela, ki veljajo za garanta in na splošno vplivajo na pravice, ki jih imajo upniki do garanta.

118. člen

Nepodrejenost obveznosti garanta

Obveznosti garanta iz jamstva se morajo obravnavati vsaj enako in sorazmerno z vsemi drugimi nezavarovanimi obveznostmi garanta.

119. člen

Zahteve glede kreditne kvalitete za garante

Garant mora izpolnjevati zahteve Eurosistema glede kreditne kvalitete, določene v pravilih bonitetnega okvira Eurosistema za garante tržnega finančnega premoženja iz členov od 83 do 85 ali v pravilih za garante bančnih posojil iz člena 111.

120. člen

Vrsta garanta

Garant mora biti:

(a) pri tržnem finančnem premoženju v skladu s členom 70: centralna banka države članice, subjekt javnega sektorja, agencija, kreditna institucija, finančna družba razen kreditne institucije, nefinančna družba, multilateralna razvojna banka ali mednarodna organizacija; ali

(b) pri bančnih posojilih v skladu s členom 96: nefinančna družba, subjekt javnega sektorja, multilateralna razvojna banka ali mednarodna organizacija.

121. člen

Kraj ustanovitve garanta

1. Garant mora biti ustanovljen:

(a) v primeru tržnega finančnega premoženja v skladu s členom 71, v EGP, razen če se jamstvo ne uporablja za zagotovitev, da to tržno finančno premoženje izpolnjuje zahteve glede kreditne kvalitete določenega dolžniškega instrumenta. Možnost uporabe bonitetne ocene zunanje bonitetne institucije za garanta z namenom izpolnjevanja zadevnih zahtev glede kreditne kvalitete tržnega finančnega premoženja je obravnavana v členu 85;

(b) v primeru bančnih posojil v skladu s členom 97, v državi članici, katere valuta je euro, razen če se jamstvo ne uporablja za zagotovitev, da to bančno posojilo izpolnjuje zahteve glede kreditne kvalitete netržnega finančnega premoženja. Možnost uporabe bonitetne ocene v zvezi z garantom za zagotovitev, da to bančno posojilo izpolnjuje zadevne zahteve glede kreditne kvalitete bančnih posojil, je obravnavana v členu 111.

2. Ne glede na odstavek 1 so v skladu s členoma 71 in 97 multilateralne razvojne banke in mednarodne organizacije primerni garantni ne glede na njihov kraj ustanovitve.

**NASLOV V – BONITETNI OKVIR EUROSISTEMA
ZA PRIMERNO FINANČNO PREMOŽENJE**

122. člen

Sprejeti bonitetni viri in sistemi

1. Bonitetne informacije, na podlagi katerih Eurosistem ocenjuje primernost finančnega premoženja, primerne za zavarovanje pri kreditnih poslih Eurosistema, morajo zagotoviti bonitetni sistemi, ki pripadajo enemu od naslednjih treh virov:

- (a) zunanjim bonitetnim institucijam;
- (b) internim bonitetnim sistemom NCB;
- (c) internim bonitetnim sistemom nasprotnih strank.

2. Znotraj posameznega bonitetnega vira, navedenega v odstavku 1, je lahko več bonitetnih sistemov. Bonitetni sistemi morajo izpolnjevati kriterije sprejemljivosti, določene v tem naslovu. Seznam sprejetih bonitetnih sistemov, tj. seznam sprejetih zunanjih bonitetnih institucij in internih bonitetnih sistemov NCB, je objavljen na spletni strani ECB.

3. Za vse sprejete bonitetne sisteme velja postopek spremljanja zanesljivosti znotraj bonitetnega okvira Eurosistema, kakor je določen v členu 129.

4. Eurosistem z objavo informacij o sprejetih bonitetnih sistemih v povezavi s kreditnimi posli Eurosistema ne prevzema nobene odgovornosti za svojo oceno sprejetih bonitetnih sistemov.

5. V primeru kršitve pravil in postopkov bonitetnega okvira Eurosistema se lahko zadevni bonitetni sistem izključi iz sprejetih sistemov bonitetnega okvira Eurosistema.

123. člen

Splošni kriteriji sprejemljivosti zunanje bonitetne institucije kot bonitetnih sistemov

1. Za namene bonitetnega okvira Eurosistema so splošni kriteriji sprejemljivosti zunanjih bonitetnih institucij naslednji:

(a) zunanje bonitetne institucije mora registrirati Evropski organ za vrednostne papirje in trge v skladu z Uredbo (ES) št. 1060/2009;

(b) zunanje bonitetne institucije morajo izpolnjevati operativne kriterije in zagotoviti ustrezno pokritost, da se zagotovi učinkovito izvajanje bonitetnega okvira Eurosistema. Bonitetne ocene zunanjih bonitetnih institucij se uporabljajo zlasti pod pogojem, da ima Eurosistem na voljo informacije o teh ocenah in informacije, potrebne za primerjavo in vzporedbo ocen z Eurosistemovimi stopnjami kreditne kvalitete ter za namene postopka spremljanja zanesljivosti po členu 129.

2. Eurosistem si po postopku na podlagi vloge iz Priloge VIIIc pridržuje pravico, da odloči, ali bo na podlagi vloge bonitetne agencije začel postopek ugotavljanja sprejemljivosti za bonitetni okvir Eurosistema. Eurosistem pri odločanju med drugim upošteva ali bonitetna agencija zagotavlja ustrezno pokritost za učinkovito izvajanje bonitetnega okvira Eurosistema v skladu z zahtevami iz Priloge VIIIa.

3. Potem ko Eurosistem začne postopek za ugotavljanje sprejemljivosti za bonitetni okvir Eurosistema, prouči vse dodatne informacije, ki jih šteje za pomembne za zagotovitev učinkovitega izvajanja bonitetnega okvira Eurosistema, vključno z zmožnostjo zunanje bonitetne institucije, da (i) izpolni kriterije in pravila postopka spremljanja zanesljivosti v bonitetnem okviru Eurosistema v skladu z zahtevami iz Priloge VIII ter posebne kriterije iz Priloge VIIIb (če pridejo v poštev) ter (ii) izpolni kriterije sprejemljivosti iz Priloge VIIIc. Eurosistem si pridržuje pravico, da odloči, ali bo zunanjo bonitetno institucijo sprejel za namene bonitetnega okvira Eurosistema, na podlagi prejetih informacij in lastnega skrbnega pregleda.

4. Skupaj s predloženimi podatki za spremljanje zanesljivosti znotraj bonitetnega okvira Eurosistema v skladu s členom 129 mora zunanja bonitetna institucija predložiti podpisano potrdilo glavnega izvršnega direktorja zunanje bonitetne institucije ali pooblaščenega podpisnika, ki je odgovoren za funkcijo revizije ali skladnosti v zunanji bonitetni instituciji, s katerim se potrjuje točnost in veljavnost predloženih informacij za spremljanje zanesljivosti.

5. Zunanje bonitetne institucije morajo biti transparentne glede tega, kako v svoje metodologije in bonitetne ocene vključujejo tveganje podnebnih sprememb, kadar je lahko tako tveganje podnebnih sprememb vir kreditnega tveganja. O svojih dejavnostih na tem področju redno obveščajo ECB.

124. člen

Splošni kriteriji sprejemljivosti in operativni postopki za interne bonitetne sisteme NCB

NCB se lahko odločijo, da za namene izdelave bonitetne ocene uporabijo svoj interni bonitetni sistem. Odločitev NCB za uporabo svojega internega bonitetnega sistema je odvisna od postopka potrditve, ki ga opravi Eurosistem.

125. člen

Splošni kriteriji sprejemljivosti internih bonitetnih sistemov nasprotnih strank

1. Nasprotna stranka, ki želi v skladu z bonitetnim okvirom Eurosistema pridobiti odobritev internega bonitetnega sistema

nasprotne stranke, mora pri Banki Slovenije vložiti zahtevek. Interni bonitetni sistem se lahko v bonitetnem okviru Eurosistema odobri samo, če je pristojni organ nasprotni stranki izdal dovoljenje za njegovo uporabo za namene kapitalskih zahtev. Če je bilo tako dovoljenje za interni bonitetni sistem izdano, vendar se pozneje odvzame, se hkrati odvzame odobritev v bonitetnem okviru Eurosistema.

2. Zahteva iz odstavka 1 velja za vse nasprotne stranke, ki nameravajo uporabiti interni bonitetni sistem nasprotne stranke, neodvisno od njihovega statusa, tj. matične družbe, hčerinske družbe ali podružnice, in neodvisno od tega, ali je interni bonitetni sistem nasprotne stranke odobril pristojni organ v isti državi za matično družbo in po možnosti za hčerinske družbe ali pristojni organ v domači državi matične družbe za podružnice in po možnosti za hčerinske družbe.

3. Zahtevek, ki ga nasprotna stranka vloži v skladu z odstavkom 1, mora vsebovati naslednje informacije in dokumente, ki morajo biti v slovenskem jeziku:

(a) kopijo sklepa pristojnega organa, ki dovoljuje nasprotni stranki, da za namene kapitalskih zahtev na konsolidirani ali nekonsolidirani osnovi uporabi svoj interni bonitetni sistem, skupaj z vsemi posebnimi pogoji uporabe;

(b) posodobljeno oceno pristojnega organa, ki odraža trenutno razpoložljive informacije o vseh vprašanjih, ki vplivajo na uporabo internega bonitetnega sistema za namene zavarovanja, in o vseh vprašanjih v zvezi s podatki, ki se uporabljajo v postopku spremljanja zanesljivosti v bonitetnem okviru Eurosistema;

(c) informacije o vseh spremembah internega bonitetnega sistema nasprotne stranke, ki jih je priporočil ali zahteval pristojni organ, skupaj z rokom, do katerega je treba te spremembe izvesti;

(d) informacije o pristopu, ki se uporabljajo pri dodelitvi stopnje verjetnosti neplačila dolžnikom, ter podatke o bonitetnih ocenah in povezanih enoletnih verjetnostih neplačila, ki se uporabljajo pri določanju primernih bonitetnih ocen. Verjetnost neplačila iz člena 60(3), ki jo poroča interni bonitetni sistem nasprotne stranke, je »končna« verjetnost neplačila, ki se uporablja za izračun kapitalskih zahtev, vključno z vsemi nadzornimi regulativnimi spodnjimi mejami, pribitki, ustreznimi prilagoditvami, mero konservativnosti, razveljavitvami in razpo-rejanjem na skupne bonitetne lestvice;

(e) kopijo informacij po zadnjem tretjem stebru (tržna disciplina), ki jih mora nasprotna stranka redno objavljati v skladu z zahtevami glede tržne discipline po okviru Basel III, Direktivi 2013/36/EU in Uredbi (EU) št. 575/2013;

(f) ime in naslov pristojnega organa in zunanjega revizorja;

(g) informacije o zgodovinskih podatkih glede dejanskih stopenj neplačila, ki jih ocenjuje interni bonitetni sistem nasprotne stranke, po bonitetnih ocenah za pet koledarskih let pred vložitvijo zadevnega zahtevka. Če je pristojni organ v teh koledarskih letih dovolil uporabo internega bonitetnega sistema za namene kapitalskih zahtev, morajo informacije zajemati tudi podatke, od kdaj je dovoljena uporaba internega bonitetnega sistema za namene kapitalskih zahtev. Zgodovinski letni podatki o dejanskih stopnjah neplačila in morebitne dodatne informacije morajo biti v skladu z določbami o spremljanju zanesljivosti iz člena 129, kakor da bi za interni bonitetni sistem v tem obdobju veljale te določbe;

(h) informacije, ki se zahtevajo za spremljanje zanesljivosti iz člena 129, kakor jih zahtevajo znotraj bonitetnega okvira Eurosistema že odobreni interni bonitetni sistemi nasprotnih strank za tekoče koledarsko leto v času vložitve zahtevka.

4. Nasprotna stranka ni dolžna predložiti informacij iz točk od (a) do (c), kadar te informacije Banki Slovenije na njeno zahtevo posreduje neposredno pristojni organ.

5. Zahtevek nasprotne stranke po odstavku 1 mora podpisati glavni izvršni direktor, finančni direktor ali vodilni uslužbenec nasprotne stranke na podobno visokem položaju oziroma pooblaščen podpisnik v imenu enega od njih.

126. člen

Obveznosti poročanja za nasprotno stranko, ki uporablja svoj interni bonitetni sistem

1. Nasprotne stranke morajo Banki Slovenije sporočiti informacije iz člena 125(3) od (b) do (f) letno ali kadar tako zahteva Banka Slovenije, razen če te informacije Banki Slovenije na njeno zahtevo neposredno sporoči pristojni organ.

2. Letno sporočilo, omenjeno v odstavku 1, mora podpisati glavni izvršni direktor, finančni direktor ali vodilni uslužbenec nasprotne stranke na podobno visokem položaju oziroma pooblaščen podpisnik v imenu enega od njih. Pristojni organ in, kjer je to primerno, zunanji revizor nasprotne stranke prejmeta kopijo tega dopisa od Eurosistema.

3. Banka Slovenije kot del rednega spremljanja internih bonitetnih sistemov nasprotnih strank opravlja preglede statičnih informacij, ki jih zagotovijo nasprotne stranke za namene letnega spremljanja zanesljivosti, ki se izvaja pri nasprotni stranki ali na podlagi posredovane dokumentacije s strani nasprotne stranke. Cilj teh pregledov je preveriti, ali so statični nabori pravilni, natančni in popolni.

4. Nasprotne stranke morajo izpolniti vse dodatne operativne kriterije, določene v zadevnih pogodbenih dogovorih ali predpisih, ki jih uporablja Banka Slovenije, vključno z določbami o:

(a) občasnih pregledih postopkov, ki so vzpostavljeni za namene sporočanja značilnosti bančnega posojila Banki Slovenije;

(b) letnih pregledih, ki jih opravi Banka Slovenije (ali, kjer je primerno, pristojni organ oziroma zunanji revizor), da se ugotovi točnost in veljavnost statičnih naborov, kakor je navedeno v Prilogi VIII;

(c) zagotovitvi informacij v zvezi s spremembami primer-nosti najpozneje do zaključka naslednjega delovnega dne in takojšnjem umiku zadevnih bančnih posojil, če je potrebno;

(d) uradnih obvestil Banki Slovenije o dejstvih ali okoliščinah, ki bi lahko pomembno vplivale na nadaljnjo uporabo internega bonitetnega sistema nasprotne stranke za namene bonitetnega okvira Eurosistema ali na način, na katerega interni bonitetni sistem nasprotne stranke prispeva k ustanovitvi primerne zavarovanja, kar zlasti vključuje bistvene spremembe internega bonitetnega sistema nasprotne stranke, ki lahko vplivajo na način, po katerem bonitetne ocene ali stopnje verjetnosti neplačila, ki jih izdela interni bonitetni sistem nasprotne stranke, ustrezajo usklajeni lestvici bonitetnih ocen Eurosistema. To med drugim vključuje vse spremembe, ki vplivajo na verjetnosti neplačila iz člena 125(3)(d), ki se v internem bonitetnem sistemu uporabljajo za izračun kapitalskih zahtev.

127. člen (črtan)

128. člen (črtan)

129. člen

Postopek spremljanja zanesljivosti znotraj bonitetnega okvira Eurosistema

1. Vsi sprejeti bonitetni sistemi so vsako leto predmet postopka spremljanja zanesljivosti znotraj bonitetnega okvira Eurosistema v skladu s Prilogo VIII, da se zagotovita ohranitev ustreznosti vzporedjanja informacij o bonitetnih ocenah, ki jih zagotavljajo bonitetni sistemi, z usklajeno lestvico bonitetnih ocen Eurosistema ter primerljivost rezultatov bonitetnega ocenjevanja med različnimi sistemi in viri.

2. Eurosistem si pridržuje pravico, da zahteva kakršne koli dodatne informacije, ki so potrebne za izvedbo postopka spremljanja zanesljivosti.

3. Postopek spremljanja zanesljivosti lahko privede do spremembe načina, po katerem informacije o bonitetnih ocenah, ki jih zagotavlja bonitetni sistem, ustrezajo usklajeni lestvici bonitetnih ocen Eurosistema.

4. Eurosistem se lahko na podlagi rezultatov postopka spremljanja zanesljivosti odloči, da začasno ali trajno izključi bonitetni sistem.

5. V primeru kršitve pravila v zvezi s postopkom spremljanja zanesljivosti znotraj bonitetnega okvira Eurosistema se lahko zadevni bonitetni sistem izključi s seznama sprejetih sistemov znotraj bonitetnega okvira Eurosistema.

NASLOV VI – OKVIR ZA OBVLADOVANJE TVEGANJ IN VREDNOTENJE ZA TRŽNO IN NETRŽNO FINANČNO PREMOŽENJE

130. člen

Namen okvira za obvladovanje tveganj in vrednotenje

1. Za primerno finančno premoženje, mobilizirano v zavarovanje pri kreditnih poslih Eurosistema, veljajo ukrepi za obvladovanje tveganj, določeni v členu 131(1), katerih namen je zaščititi Eurosistem pred tveganjem finančne izgube v primeru neplačila nasprotne stranke.

2. Eurosistem lahko kadar koli uporabi dodatne ukrepe za obvladovanje tveganj, kakor so določeni v členu 131(2), če je to potrebno za zagotovitev zadostne zaščite Eurosistema pred tveganji v skladu s členom 18.1 Statuta ESCB. Dodatni ukrepi za obvladovanje tveganj se lahko uporabijo tudi na ravni posameznih nasprotnih strank, če je to potrebno za zagotovitev take zaščite.

3. Vsi ukrepi za obvladovanje tveganj, ki jih uporablja Eurosistem, morajo zagotavljati dosledne, pregledne in nediskriminatorne pogoje za katero koli vrsto mobiliziranega primernega finančnega premoženja v državah članicah, katerih valuta je euro.

131. člen

Ukrepi za obvladovanje tveganj

1. Eurosistem uporablja za primerno finančno premoženje naslednje ukrepe za obvladovanje tveganj:

- (a) odbitke pri vrednotenju;
- (b) gibljivo kritje (dnevno vrednotenje po tržnih cenah):

Eurosistem zahteva, da primerno finančno premoženje, ki se uporablja pri povratnih transakcijah za povečevanje likvidnosti, skozi čas ohranja svojo tržno vrednost po odbitku. Če dnevno merjena vrednost primernega finančnega premoženja pade pod določeno raven (nezadostno zavarovanje), Banka Slovenije od nasprotne stranke zahteva, da zagotovi dodatno finančno premoženje ali denarna sredstva, in sicer s pozivom h kritju v skladu s členom 139. Podobno Banka Slovenije, če po opravljenem prevrednotenju vrednost primernega finančnega premoženja preseže določeno raven, vrne presežna denarna sredstva;

(c) omejitve v zvezi z uporabo nezavarovanih dolžniških instrumentov, ki jih je izdala kreditna institucija ali kateri koli drug subjekt, s katerim je ta kreditna institucija v tesni povezavi, kakor so opisane v členu 141;

(d) zmanjšanje vrednosti.

2. Eurosistem lahko uporabi naslednje dodatne ukrepe za obvladovanje tveganj:

(a) začetno kritje, kar pomeni, da nasprotne stranke zagotovijo primerno finančno premoženje v vrednosti, ki je najmanj enaka likvidnosti, ki jo zagotovi Eurosistem, povečani za vrednost zadevnega začetnega kritja;

(b) omejitve v zvezi z izdajatelji, dolžniki ali garantanti: Eurosistem lahko poleg omejitev, ki veljajo pri uporabi nezavarovanih dolžniških instrumentov in so navedene v odstavku 1(c), uporabi dodatne omejitve glede izpostavljenosti do izdajateljev, dolžnikov ali garantov;

(c) dodatne odbitke;

(d) dodatna jamstva garantov, ki izpolnjujejo zahteve Eurosistema glede kreditne kvalitete, za sprejetje določenega finančnega premoženja;

(e) izločitev določenega finančnega premoženja iz uporabe za zavarovanje pri kreditnih poslih Eurosistema.

POGLAVJE 1 – UKREPI ZA OBVLADOVANJE TVEGANJ PRI TRŽNEM FINANČNEM PREMOŽENJU

132. člen

Odbitki pri vrednotenju, ki se uporabljajo za primerno tržno finančno premoženje

1. Za tržno finančno premoženje se uporabljajo odbitki pri vrednotenju, po stopnjah, določenih v tabeli 2 v Prilogi IX.

2. Odbitek pri vrednotenju za posamezno finančno premoženje je odvisen od naslednjih dejavnikov:

- (a) kategorije odbitkov, v katero je uvrščeno finančno premoženje, kakor je opredeljeno v členu 133;
- (b) preostale zapadlosti ali tehtanega povprečnega trajanja finančnega premoženja, kakor je opredeljeno v členu 134;
- (c) strukture kupona finančnega premoženja in
- (d) stopnje kreditne kvalitete, v katero je uvrščeno finančno premoženje.

3. Za dolžniške certifikate ECB in dolžniške certifikate, ki so jih izdale NCB pred datumom uvedbe eura v njihovi državi članici, katere valuta je euro, se odbitki pri vrednotenju ne uporabljajo.

133. člen

Določitev kategorij odbitkov za tržno finančno premoženje

Primerno tržno finančno premoženje se uvrsti v eno od petih kategorij odbitkov na podlagi vrste izdajatelja in/ali vrste finančnega premoženja, kakor je prikazano v tabeli 1 v Prilogi IX:

(a) dolžniški instrumenti, ki jih izdajo enote centralne ravni države, dolžniški instrumenti, ki jih izda Evropska unija in dolžniški certifikati, ki jih izdajo nacionalne centralne banke držav članic, katerih valuta ni euro, se uvrstijo v kategorijo odbitkov I;

(b) dolžniški instrumenti, ki jih izdajo (i) enote lokalne in regionalne ravni države, (ii) subjekti, ki so kreditne institucije ali nekreditne institucije in jih Eurosistem razvrsti kot agencije in izpolnjujejo kvantitativne kriterije, določene v Prilogi XI, in (iii) multilateralne razvojne banke in mednarodne organizacije razen Evropske unije, ter zakonodajne krite obveznice in *multi-cédulas* se uvrstijo v kategorijo odbitkov II;

(c) dolžniški instrumenti, ki jih izdajo (i) nefinančne družbe, (ii) družbe v sektorju država in (iii) agencije, ki so nekreditne institucije in ne izpolnjujejo kvantitativnih kriterijev, določenih v Prilogi XI, se uvrstijo v kategorijo odbitkov III;

(d) nezavarovani dolžniški instrumenti, ki jih izdajo (i) kreditne institucije, (ii) agencije, ki so kreditne institucije in ne izpolnjujejo kvantitativnih kriterijev, določenih v Prilogi XI, in (iii) finančne družbe razen kreditnih institucij, se uvrstijo v kategorijo odbitkov IV;

(e) listinjeni vrednostni papirji se uvrstijo v kategorijo odbitkov V ne glede na razvrstitev izdajatelja.

134. člen

Odbitki pri vrednotenju za tržno finančno premoženje

1. Odbitki pri vrednotenju za tržno finančno premoženje, uvrščeno v kategorije odbitkov od I do IV, se določijo na podlagi:

- (a) uvrstitve posameznega finančnega premoženja v stopnjo kreditne kvalitete 1, 2 ali 3;
- (b) preostale zapadlosti finančnega premoženja, kakor je podrobneje določeno v odstavku 2;
- (c) strukture kupona finančnega premoženja, kakor je podrobneje določeno v odstavku 2.

2. Za tržno finančno premoženje, uvrščeno v kategorije odbitkov od I do IV, se uporablja odbitek pri vrednotenju, ki je odvisen od preostale zapadlosti in strukture kupona finančnega premoženja (fiksni kupon/variabilni kupon ali brezkuponski instrument), kakor se določi na podlagi tabele 2 v Prilogi IX. Ustrezna zapadlost, ki se uporablja za določanje odbitka pri vrednotenju, je enaka preostali zapadlosti finančnega premoženja, ne glede na vrsto strukture kupona.

3. Določitev preostale zapadlosti za krite obveznice v lastni uporabi je odvisna od tega, ali imajo te krite obveznice v lastni uporabi strukturo z možnostjo podaljšanja zapadlosti (*soft bullet*) ali strukturo s pogojno možnostjo izplačila imetnikom kritih obveznic iz kritnega premoženja (*conditional pass-through*), in sicer:

(a) v primeru kritih obveznic v lastni uporabi s strukturo *soft bullet* se preostala zapadlost opredeli kot najdaljši čas, do katerega se lahko podaljša zapadlost, kakor izhaja iz pogojev za posamezno krito obveznico;

(b) v primeru kritih obveznic v lastni uporabi s strukturo *conditional pass-through* preostala zapadlost ustreza kategoriji [10,15] let.

V tem odstavku »lastna uporaba« pomeni, da nasprotna stranka predloži ali uporabi krite obveznice, ki jih je izdala ali zanje jamči sama nasprotna stranka ali kateri koli drug subjekt, s katerim je ta nasprotna stranka v tesni povezavi, kakor je določeno v skladu s členom 141.

4. Za tržno finančno premoženje, uvrščeno v kategorijo odbitkov V, se ne glede na strukturo kupona odbitki pri vrednotenju določijo na podlagi tehtanega povprečnega trajanja finančnega premoženja, kakor je podrobneje določeno v odstavkih 5 in 6. Odbitki pri vrednotenju, ki se uporabljajo za tržno finančno premoženje v kategoriji V, so določeni v tabeli 2 v Prilogi IX.

5. Tehtano povprečno trajanje nadrejene tranše listinjenega vrednostnega papirja se izračuna kot pričakovani tehtani povprečni preostali čas do odplačila za to tranšo. Za zadržane mobilizirane listinjene vrednostne papirje se pri izračunu tehtanega povprečnega trajanja predpostavlja, da izdajatelj ne bo izkoristil nakupne opcije.

6. Za namene odstavka 5, »zadržani mobilizirani listinjeni vrednostni papirji« pomenijo listinjene vrednostne papirje, ki jih nasprotna stranka, ki je originator listinjenega vrednostnega papirja, ali subjekti, ki so v tesni povezavi z originatorjem, uporabijo v odstotku, višjem od 75 % neodplačanega nominalnega zneska. Te tesne povezave se določijo v skladu s členom 141.

135. člen

Dodatni odbitki pri vrednotenju, ki se uporabljajo za posamezne vrste tržnega finančnega premoženja

Za posamezne vrste tržnega finančnega premoženja se poleg odbitkov pri vrednotenju, določenih v členu 134, uporabljajo naslednji dodatni odbitki pri vrednotenju:

(a) Za vse tržno finančno premoženje, uvrščeno v kategorije odbitkov II, III, IV in V, ki se teoretično vrednoti v skladu s pravili iz člena 137, se uporablja dodaten odbitek pri vrednotenju v obliki zmanjšanja vrednosti. Zmanjšanje vrednosti, tudi za krite obveznice v lastni uporabi, je odvisno od pričakovane preostale zapadlosti ali, v primeru kategorije odbitkov V, tehtanega povprečnega trajanja finančnega premoženja in se izvede po stopnjah iz tabele 4 v Prilogi IX. Za potrebe izračuna zmanjšanja vrednosti za krite obveznice v lastni uporabi je pričakovana preostala zapadlost enaka prvotno načrtovanemu datumu zapadlosti, razen če se sproži podaljšanje zapadlosti in dokler se ne sproži podaljšanje zapadlosti.

(b) Za krite obveznice v lastni uporabi se uporablja dodaten odbitek pri vrednotenju v višini (i) 8 % od vrednosti dolžniških instrumentov, uvrščenih v stopnji kreditne kvalitete 1 in 2, ter (ii) 12 % od vrednosti dolžniških instrumentov, uvrščenih v stopnjo kreditne kvalitete 3.

V tem odstavku ima »lastna uporaba« enak pomen, kakor je opredeljen v členu 134(3).

(c) Če dodatnega odbitka pri vrednotenju iz odstavka (b) ni mogoče uporabiti v zvezi s sistemom za upravljanje z zavarovanjem NCB, tripartitnim agentom ali platformo TARGET za avtokolateralizacijo, se v teh sistemih ali na platformi dodatni odbitek pri vrednotenju uporabi za vrednost celotne izdaje kritih obveznic, ki so lahko v lastni uporabi.

POGLAVJE 2 – UKREPI ZA OBVLADOVANJE TVEGANJ PRI NETRŽNEM FINANČNEM PREMOŽENJU

136. člen

Odbitki pri vrednotenju, ki se uporabljajo za primerno netržno finančno premoženje

1. Za posamezna bančna posojila se uporabljajo posebni odbitki pri vrednotenju, ki se določijo glede na preostalo zapadlost, stopnjo kreditne kvalitete in strukturo obrestne mere, kakor je določeno v tabeli 3 v Prilogi IX.

2. V zvezi s strukturo obrestne mere bančnih posojil se uporabljajo naslednje določbe:

(a) brezakuponska bančna posojila se obravnavajo kot bančna posojila s fiksno obrestno mero;

(b) bančna posojila z variabilno obrestno mero, pri katerih je obdobje ponovnega določanja obrestne mere daljše od enega leta, se obravnavajo kot bančna posojila s fiksno obrestno mero;

(c) bančna posojila z variabilno obrestno mero z zgornjo mejo se obravnavajo kot bančna posojila s fiksno obrestno mero;

(d) bančna posojila z variabilno obrestno mero s spodnjo mejo ter brez zgornje meje, pri katerih je obdobje ponovnega določanja obrestne mere eno leto ali manj, se obravnavajo kot bančna posojila z variabilno obrestno mero;

(e) odbitek pri vrednotenju, ki se uporablja za bančno posojilo z več kot eno vrsto plačila obresti, je odvisen zgolj od plačil obresti v preostali življenjski dobi bančnega posojila. Če se v preostali življenjski dobi bančnega posojila uporablja več kot ena vrsta plačila obresti, se preostala plačila obresti obravnavajo kot plačila obresti po fiksni obrestni meri, pri čemer se kot ustrezna zapadlost za določanje odbitka upošteva preostala zapadlost bančnega posojila.

3. Za netržne hipotekarne dolžniške instrumente se uporablja odbitek pri vrednotenju v višini 31,5 %.

4. Za vezane depozite se ne uporabljajo odbitki pri vrednotenju.

5. V kritnem skladu DECC se za vsako bančno posojilo, ki služi za zavarovanje, na posamični ravni uporabi odbitek pri vrednotenju v skladu s pravili, določenimi v zgornjih odstavkih od 1 do 2. Skupna vrednost v kritni sklad vključenih bančnih posojil, ki služijo za zavarovanje, mora biti po uporabi odbitkov pri vrednotenju vedno enaka ali višja od neodplačane vrednosti glavnice DECC. Če se skupna vrednost zniža pod prag iz prejšnjega stavka, se DECC šteje kot neprimeren.

POGLAVJE 3 – PRAVILA VREDNOTENJA TRŽNEGA IN NETRŽNEGA FINANČNEGA PREMOŽENJA

137. člen

Pravila vrednotenja tržnega finančnega premoženja

Za namene določanja vrednosti finančnega premoženja, ki se uporablja za zavarovanje pri operacijah odprtega trga v obliki povratnih transakcij, NCB uporablja naslednja pravila:

(a) Eurosistem za vsako primerno tržno finančno premoženje določi najbolj reprezentativno ceno, ki se uporabi pri izračunu tržne vrednosti.

(b) Vrednost tržnega finančnega premoženja se izračuna na podlagi najbolj reprezentativne cene na delovni dan pred datumom vrednotenja. Če za določeno finančno premoženje reprezentativna cena ni na voljo, Eurosistem določi teoretično ceno.

(c) Tržna ali teoretična vrednost tržnega finančnega premoženja se izračuna vključno z natečenimi obrestmi.

138. člen

Pravila vrednotenja netržnega finančnega premoženja

Netrznemu finančnemu premoženju Eurosistem pripiše vrednost, ki ustreza neodplačanemu znesku glavnice tega netržnega finančnega premoženja.

139. člen

Pozivi h kritju

1. Banka Slovenije dnevno vrednoti finančno premoženje, mobilizirano v zavarovanje pri kreditnih poslih Eurosistema, v skladu s pravili vrednotenja, določenimi v členih 137 in 138.

2. Če po vrednotenju in uporabi odbitkov mobilizirano finančno premoženje ne ustreza zahtevani višini, ki je izračunana na ta dan, se izvede poziv h kritju v skladu s postopki, določenimi v členu 154.j. Če vrednost primerne finančne premoženja, ki ga je nasprotna stranka mobilizirala v zavarovanje, po opravljenem prevrednotenju presega seštevek zneska, ki ga dolguje nasprotna stranka, in, kjer je primerno, gibljivega kritja, Banka Slovenije vrne presežna denarna sredstva, ki jih je nasprotna stranka zagotovila za namene poziva h kritju.

3. Obrestna mera mejnega depozita se uporablja tudi za poziv h kritju z denarnimi sredstvi.

140. člen (črtan)

NASLOV VIII – PRAVILA ZA UPORABO PRIMERNEGA FINANČNEGA PREMOŽENJA

141. člen

Tesne povezave med nasprotnimi strankami in izdajateljem, dolžnikom ali garantom primerne finančne premoženja

1. Ne glede na dejstvo, da je finančno premoženje primerno, nasprotna stranka ne sme predložiti ali uporabiti za zavarovanje finančne premoženja, ki ga je izdala, ga dolguje ali zanj jamči sama nasprotna stranka ali kateri koli drug subjekt, ki je z njo v tesni povezavi.

2. »Tesne povezave« pomenijo katerega koli od naslednjih primerov, v katerih sta nasprotna stranka in drug subjekt iz odstavka 1 v naslednji povezavi:

(a) nasprotna stranka ima neposredno ali posredno prek enega ali več drugih podjetij v lasti 20 % ali več kapitala tega drugega subjekta;

(b) ta drug subjekt ima neposredno ali posredno prek enega ali več drugih podjetij v lasti 20 % ali več kapitala nasprotne stranke;

(c) tretja oseba ima neposredno ali posredno prek enega ali več podjetij v lasti 20 % ali več kapitala nasprotne stranke in 20 % ali več kapitala tega drugega subjekta.

Za namene ugotavljanja obstoja tesnih povezav v primeru *multi-cédulas* Eurosistem uporabi pristop pregledovanja, tj. Eurosistem preuči tesne povezave med posameznimi izdajatelji osnovnih *cédulas* in nasprotno stranko.

3. Odstavek 1 se ne uporablja za naslednje primere:

(a) tesne povezave, kakor so opredeljene v odstavku 2, ki se vzpostavijo zaradi obstoja subjekta javnega sektorja iz EGP, ki je upravičen do odmerjanja davkov ter je (i) subjekt, ki ima neposredno ali posredno prek enega ali več podjetij v lasti najmanj 20 % kapitala nasprotne stranke, ali (ii) tretja oseba, ki ima neposredno ali posredno prek enega ali več podjetij v lasti najmanj 20 % kapitala nasprotne stranke in najmanj 20 % kapitala drugega subjekta, če med nasprotno stranko in drugim subjektom ni drugih tesnih povezav, razen tesnih povezav zaradi enega ali več subjektov javnega sektorja iz EGP, ki so upravičeni do odmerjanja davkov;

(b) krite obveznice, urejene z zakonodajo EGP – razen združenih struktur kritih obveznic znotraj skupine, izdanih v skladu s členom 8 Direktive (EU) 2019/2162 –, ki:

(i) če so bile izdane 7. julija 2022 ali prej, izpolnjujejo zahteve iz člena 129(1) do (3) in (6) Uredbe (EU) št. 575/2013, ki se uporabljajo na dan izdaje, in so bile 7. julija 2022 na seznamu primerne tržnega finančne premoženja, objavljenem na spletni strani ECB; ali, če so bile izdane 8. julija 2022 ali pozneje, izpolnjujejo zahteve iz člena 129(1) do (3b) in (6) in (7) Uredbe (EU) št. 575/2013, ki se uporabljajo na dan izdaje;

(ii) v kritnem skladu ne vsebujejo nezavarovanih dolžniških instrumentov, ki jih je izdala nasprotna stranka ali drug

subjekt, ki je z njo v tesni povezavi, kakor je opredeljena v odstavku 2, in za katere v celoti jamči en ali več subjektov javnega sektorja iz EGP, upravičenih do odmerjanja davkov; ter

(iii) imajo bonitetno oceno zunanje bonitetne institucije za izdajo, kakor je opredeljena v točki (a) člena 84, ki izpolnjuje zahteve iz Priloge VIIIb;

(c) netržne hipotekarne dolžniške instrumente in DECC;

(d) multi-cédulas, izdani pred 1. majem 2015, pri čemer osnovne *cédulas* izpolnjujejo kriterije, določene v členu 129 od (1) do (3) in členu 129(6) Uredbe (EU) št. 575/2013.

4. Če je treba preveriti skladnost z odstavkom 3(b)(i) ali (ii), to je pri kritih obveznicah, urejenih z zakonodajo EGP, kadar veljavna zakonodaja ali prospekt ne izključuje možnosti vključitve (i) združenih struktur kritih obveznic znotraj skupine, izdanih v skladu z ustreznimi nacionalnimi ukrepi za prenos člena 8 Direktive (EU) 2019/2162, oziroma (ii) dolžniških instrumentov, navedenih v odstavku 3(b)(ii), med finančno premoženje v kritnem skladu ter kadar je te dolžniške instrumente izdala nasprotna stranka ali subjekt, ki je z njo v tesni povezavi, lahko NCB sprejmejo vse naslednje ukrepe ali nekatere od njih, da opravijo občasne preglede skladnosti z odstavkom 3(b)(i) ali (ii).

(a) NCB lahko pridobijo redna nadzorna poročila, ki omogočajo pregled finančne premoženja v kritnem skladu kritih obveznic, urejenih z zakonodajo EGP.

(b) Če nadzorna poročila ne zagotovijo zadostnih informacij za namene preverjanja, lahko NCB od nasprotne stranke, ki mobilizira krito obveznico, urejeno z zakonodajo EGP, pridobijo samopotrditev in zavezo, s čimer nasprotna stranka potrdi, da krita obveznica, urejena z zakonodajo EGP, ni del združene strukture kritih obveznic znotraj skupine, izdane v skladu z ustreznimi nacionalnimi ukrepi za prenos člena 8 Direktive (EU) 2019/2162 – kar bi pomenilo kršitev odstavka 3(b)(i) –, in, da kritni sklad kritih obveznic, urejenih z zakonodajo EGP, ne vsebuje – kar bi pomenilo kršitev odstavka 3(b)(ii) – nezavarovanih bančnih obveznic, ki jih je izdala ta nasprotna stranka ali drug subjekt, ki je z njo v tesni povezavi, in za katere v celoti jamči en ali več subjektov javnega sektorja iz EGP, upravičenih do odmerjanja davkov. Samopotrditev nasprotne stranke mora podpisati njen glavni izvršni direktor, finančni direktor ali vodilni uslužbenec na podobno visokem položaju oziroma pooblaščen podpisnik v njegovem imenu.

(c) NCB lahko od nasprotne stranke, ki mobilizira krito obveznico, urejeno z zakonodajo EGP, letno pridobijo naknadno potrditev zunanjih revizorjev ali oseb, ki spremljajo kritni sklad, da krita obveznica, urejena z zakonodajo EGP, ni del združene strukture kritih obveznic znotraj skupine, izdane v skladu z ustreznimi nacionalnimi ukrepi za prenos člena 8 Direktive (EU) 2019/2162 – kar bi pomenilo kršitev odstavka 3(b)(i) –, in, da kritni sklad kritih obveznic, urejenih z zakonodajo EGP, ne vsebuje – kar bi pomenilo kršitev odstavka 3(b)(ii) – nezavarovanih bančnih obveznic, ki jih je izdala ta nasprotna stranka ali subjekt, ki je z njo v tesni povezavi, in za katere v celoti jamči en ali več subjektov javnega sektorja iz EGP, upravičenih do odmerjanja davkov.

(d) Če nasprotna stranka na podlagi zahteve NCB ne zagotovi samopotrditve ali potrditve iz točk (b) in (c), ta nasprotna stranka krite obveznice, urejene z zakonodajo EGP, ne sme mobilizirati v zavarovanje.

141.a člen

Uporaba dolžniških instrumentov v povezavi z dokapitalizacijo s stvarnimi vložki v obliki državnih dolžniških instrumentov

Državne dolžniške instrumente, uporabljene za dokapitalizacijo nasprotne stranke s stvarnimi vložki, lahko zadevna nasprotna stranka ali katera koli druga nasprotna stranka, ki je v tesni povezavi z zadevno nasprotno stranko, kakor je določeno v členu 141(2), uporablja za zavarovanje samo, če Eurosistem meni, da je stopnja dostopa njihovega izdajatelja do trga zadostna, pri čemer upošteva tudi vlogo, ki jo imajo taki instrumenti pri dokapitalizaciji.

142. člen

Uporaba nezavarovanih dolžniških instrumentov, ki jih izda nasprotna stranka ali subjekt, ki je z njo v tesni povezavi, in ki so predmet jamstva

V izjemnih primerih se lahko Svet ECB odloči, da odobri začasna odstopanja od člena 141(1), in nasprotni stranki dovoli uporabo nezavarovanih dolžniških instrumentov, ki jih izda ta nasprotna stranka ali drug subjekt, ki je z njo v tesni povezavi, in za katere v celoti jamči en ali več subjektov javnega sektorja iz EGP, upravičenih do odmerjanja davkov, za največ tri leta. K prošnji za odobritev odstopanja mora nasprotna stranka priložiti svoj načrt financiranja, v katerem je opisan način, kako bo v treh letih po odobritvi odstopanja postopno opustila mobilizacijo zadevnega finančnega premoženja. To odstopanje se odobri samo, kadar narava jamstva, ki ga zagotavlja ena ali več enot centralne ali regionalne ravni države, lokalnih oblasti ali drugih subjektov javnega sektorja iz EGP, upravičenih do odmerjanja davkov, ustreza zahtevam za jamstva, določenim v členu 117.

143. člen

Tesne povezave v zvezi z listinjenimi vrednostnimi papirji in valutnimi zaščitami

Nasprotna stranka ne more mobilizirati v zavarovanje nobenega listinjenega vrednostnega papirja, če nasprotna stranka ali kateri koli subjekt, s katerim je v tesni povezavi, kakor je določeno v členu 141, listinjenemu vrednostnemu papirju zagotavlja valutno zaščito s tem, da sklene transakcijo valutne zaščite z izdajateljem v vlogi nasprotne stranke pri tej transakciji.

144. člen

Omejitev v zvezi z nezavarovanimi dolžniškimi instrumenti, ki jih izdajo kreditne institucije in subjekti, ki so z njimi v tesni povezavi

1. Nasprotna stranka ne sme predložiti ali uporabiti za zavarovanje nezavarovanih dolžniških instrumentov, ki jih je izdala kreditna institucija ali kateri koli drug subjekt, ki je s to kreditno institucijo v tesni povezavi, kolikor skupna vrednost takega zavarovanja, ki ga je izdala ta kreditna institucija ali drug subjekt, ki je z njo v tesni povezavi, presega 2,5 % skupne vrednosti finančnega premoženja, ki ga ta nasprotna stranka uporabi za zavarovanje, po upoštevanju veljavnih odbitkov. Ta prag se ne uporablja v nobenem od naslednjih primerov:

(a) če vrednost takega finančnega premoženja po upoštevanju veljavnih odbitkov ne presega 50 milijonov EUR ali

(b) če za to finančno premoženje jamči subjekt javnega sektorja, ki je upravičen do odmerjanja davkov, z jamstvom, ki ima značilnosti, določene v členu 117, ali

(c) če je to finančno premoženje izdala agencija, multilateralna razvojna banka ali mednarodna organizacija.

2. Če se med dvema ali več izdajatelji nezavarovanih dolžniških instrumentov vzpostavi tesna povezava ali pride do njihove združitve, se prag iz prvega odstavka začne uporabljati tri mesece po datumu, ko se je tesna povezava vzpostavila ali ko je združitev začela učinkovati.

3. Za namene tega člena imajo »tesne povezave« med subjektom izdajateljem in drugim subjektom enak pomen kakor »tesne povezave« med nasprotno stranko in drugim subjektom, kakor je navedeno v členu 141.

145. člen

Likvidnostna podpora v zvezi z listinjenimi vrednostnimi papirji

1. Z učinkom od 1. novembra 2015 nasprotna stranka ne more mobilizirati v zavarovanje nobenega listinjenega vrednostnega papirja, če nasprotna stranka ali kateri koli subjekt, ki je z njo v tesni povezavi, zagotavlja likvidnostno podporo, kakor je opisana spodaj. Eurosistem upošteva dve obliki likvidnostne podpore za listinjene vrednostne papirje: denarne rezerve in druge instrumente likvidnostne podpore.

2. Za likvidnostno podporo v obliki denarnih rezerv nasprotni stranki ni dovoljeno mobilizirati v zavarovanje nobenih listinjenih vrednostnih papirjev, če so istočasno izpolnjeni naslednji trije pogoji:

(a) nasprotna stranka je v tesni povezavi z banko, pri katerih ima izdajatelj račun in je udeležena pri transakciji z listinjenimi vrednostnimi papirji;

(b) trenutni znesek rezervnega sklada pri transakciji listinjenih vrednostnih papirjev je višji od 5 % zneska vseh nadrejenih in podrejenih tranš ob izdaji pri transakciji listinjenih vrednostnih papirjev;

(c) trenutni znesek rezervnega sklada pri transakciji listinjenih vrednostnih papirjev je višji od 25 % trenutnega neodplačanega zneska vseh podrejenih tranš pri transakciji listinjenih vrednostnih papirjev.

3. Za likvidnostno podporo v obliki drugih instrumentov likvidnostne podpore nasprotni stranki ni dovoljeno mobilizirati v zavarovanje nobenih listinjenih vrednostnih papirjev, če sta istočasno izpolnjena naslednja dva pogoja:

(a) nasprotna stranka je v tesni povezavi s ponudnikom teh drugih instrumentov likvidnostnih podpor; in

(b) trenutni znesek drugih instrumentov likvidnostnih podpor pri transakciji listinjenih vrednostnih papirjev je višji od 20 % začetnega neodplačanega zneska vseh nadrejenih in podrejenih tranš pri transakciji listinjenega vrednostnega papirja.

4. Tesne povezave v zvezi s tem členom imajo enak pomen, kakor je določen v členu 141(2).

145.a člen

Primerno finančno premoženje z negativnim denarnim tokom

1. Nasprotna stranka ostane odgovorna za pravočasno plačilo vsakršnega zneska negativnega denarnega toka v zvezi s primernim finančnim premoženjem, ki ga predloži ali uporabi za zavarovanje in ki se upravlja v skladu z naslovom IXa v delu 4.

2. Če nasprotna stranka ne izvrši plačila pravočasno v skladu z odstavkom 1, lahko to plačilo izvrši Banka Slovenije, ni pa tega dolžna storiti.

3. Vsak znesek, ki ga Banka Slovenije plača po odstavku 2, se šteje za posojilo Eurosistema, za katero se uporabi sankcija v skladu s členom 169.

146. člen (črtan)

147. člen

Obveščanje, vrednotenje in umik finančnega premoženja, ki ni primerno ali je v nasprotju s pravili za uporabo primerne finančnega premoženja

1. Če je nasprotna stranka predložila ali uporabila finančno premoženje, ki se ne sme ali ne sme več uporabljati za zavarovanje, vključno zaradi obstoja tesne povezave z izdajateljem, dolžnikom ali garantom ali zato, ker je to ista oseba, mora o tem nemudoma obvestiti Banko Slovenije.

2. Finančno premoženje iz odstavka 1 se najpozneje na naslednji delovni dan TARGET po ugotovljeni nepravilnosti vrednoti po vrednosti nič, lahko se izvede tudi poziv h kritju.

3. Nasprotna stranka, ki je predložila ali uporabila katero koli finančno premoženje iz odstavka 1, mora to finančno premoženje čim prej umakniti.

4. Nasprotna stranka mora Eurosistemu predložiti točne in posodobljene informacije, ki vplivajo na vrednost zavarovanja.

148. člen

Sankcije za neupoštevanje pravil za uporabo primerne finančnega premoženja

Neupoštevanje pravil, določenih v tem naslovu, se sankcionira, kjer je primerno, v skladu s členi od 169 do 172. Sankcije se uporabijo ne glede na to ali nasprotna stranka aktivno sodeluje pri operacijah denarne politike.

149. člen

Izmenjava informacij znotraj Eurosistema

Za namene izvajanja denarne politike, zlasti za spremljanje upoštevanja pravil o uporabi primernega finančnega premoženja, si Eurosistem izmenjuje informacije o kapitalskih deležih, ki jih za te namene zagotavljajo pristojni organi. Za te informacije veljajo enaki standardi zaupnosti, kakor jih uporabljajo pristojni organi.

NASLOV IX – ČEZMEJNA UPORABA PRIMERNEGA FINANČNEGA PREMOŽENJA

150. člen

Čezmejna mobilizacija primernega finančnega premoženja

Nasprotna stranka lahko čezmejno uporabi primerno finančno premoženje v celotnem euroobmočju pri vseh vrstah kreditnih poslov Eurosistema v skladu s postopki, ki se uporabljajo za mobilizacijo primernega finančnega premoženja za zavarovanje, določenimi v naslovu IXa v delu 4.

151. člen (črtan)

152. člen (črtan)

153. člen (črtan)

154. člen (črtan)

NASLOV IXA – UPRAVLJANJE ZAVAROVANJA PRI KREDITNIH POSLIH EUROSISTEMA

154.a člen

Predmet urejanja in področje uporabe

1. To poglavje določa harmonizirana pravila in ureditve za domačo ali čezmejno mobilizacijo in upravljanje zavarovanja za zavarovanje kreditnih poslov Eurosistema.

2. NCB uporabijo Eurosistemov sistem za upravljanje zavarovanja (Eurosistem Collateral Management System, ECMS) kot enotno Eurosistemovo platformo za mobilizacijo in upravljanje zavarovanja.

3. Ne glede na odstavka 1 in 2:

(a) se lahko NCB odločijo, da domačo mobilizacijo bančnih posojil in dodatnih bančnih posojil upravljajo zunaj ECMS; (b) NCB mobilizirajo hipotekarne dolžniške instrumente zunaj ECMS.

4. Kadar se finančno premoženje mobilizira zunaj ECMS, NCB v ECMS evidentirajo informacije o vrednosti zavarovanja iz naslova tega finančnega premoženja.

5. NCB lahko uporabijo ECMS tudi za upravljanje zavarovanja, mobiliziranega za druge namene.

154.b člen

Struktura računov in sklada finančnega premoženja

1. NCB za lažjo mobilizacijo in upravljanje zavarovanja:

(a) vodijo račune finančnega premoženja in denarne račune;

(b) zahtevajo, da nasprotne stranke vodijo ustrezne račune finančnega premoženja in denarne račune.

2. NCB svojim nasprotnim strankam dovolijo, da za upravljanje določenih računov finančnega premoženja in/ali denarnih računov nasprotne stranke pooblastijo tretjo osebo, pri čemer velja naslednje:

(a) če nasprotna stranka pooblasti tretjo osebo za upravljanje svojega določenega računa finančnega premoženja, tretja oseba račun finančnega premoženja nasprotne stranke upravlja tako, da v imenu nasprotne stranke pošilja inštrukcije NCB in od nje prejema obvestila;

(b) če nasprotna stranka pooblasti tretjo osebo za upravljanje svojega določenega denarnega računa, primarni glavni

denarni račun, ki ga določi nasprotna stranka, soupravlja (v skladu s 1. točko člena 2 Dela II Splošnih pogojev za udeležbo v sistemu TARGET-Slovenija) drug udeleženec v TARGET ali temu udeležencu pripada.

3. Za namene prejemanja tržnega finančnega premoženja in DECC v zavarovanje od nasprotnih strank lahko NCB odprejo zunanje račune finančnega premoženja. Taki računi se odprejo samo v primernem sistemu poravnave vrednostnih papirjev (primernem SPVP).

4. NCB za vsako nasprotno stranko odprejo notranje račune finančnega premoženja, da prejmejo zavarovanje od nasprotnih strank in/ali evidentirajo informacije o zavarovanju, ki ga je nasprotna stranka mobilizirala. Odprejo se ločeni notranji računi finančnega premoženja za:

(a) tržno finančno premoženje in DECC;

(b) netržno finančno premoženje, razen DECC.

5. NCB za vodenje zavarovanja, ki so ga mobilizirale njihove nasprotne stranke, uporabijo metodo združevanja premoženja.

6. Vsak notranji račun finančnega premoženja in vsak sklad finančnega premoženja se označi z enoličnim in usklajenim poimenovanjem, ki ga opredeli Eurosistem in je naveden v dokumentu z naslovom *Collateral management in Eurosystem credit operations – information for Eurosystem counterparties* (upravljanje zavarovanja pri kreditnih poslih Eurosistema – informacije za nasprotne stranke Eurosistema), ki je objavljen na spletni strani ECB.

7. Ob upoštevanju zahteve po ločitvi skladov finančnega premoženja iz odstavka 8 se lahko del vrednosti zavarovanja, mobiliziranega znotraj sklada finančnega premoženja, rezervira za posamezno nasprotno stranko, in sicer za namene, povezane z zavarovanjem kreditnih poslov Eurosistema, ali za druge namene.

8. Zavarovanje, mobilizirano za namene zavarovanja kreditnih poslov Eurosistema, se vodi v skladu finančnega premoženja, ki je ločen od skladov finančnega premoženja, ki se uporabljajo za upravljanje zavarovanja za druge namene, navedene v odstavku 7. NCB lahko za posamezno nasprotno stranko vodijo toliko skladov finančnega premoženja, kot je potrebno za te namene.

9. NCB lahko za posamezno nasprotno stranko odprejo več notranjih računov finančnega premoženja. En notranji račun finančnega premoženja je povezan samo z enim skladom finančnega premoženja. En sklad finančnega premoženja je lahko povezan z več notranjimi računi finančnega premoženja.

10. Za namene zagotavljanja posojila čez dan nasprotni stranki je s primarnim glavnim denarnim računom v TARGET, ki ga določi nasprotna stranka, povezan samo tisti sklad finančnega premoženja, ki se vodi za zavarovanje kreditnih poslov Eurosistema.

11. V podporo izvajanju operacij upravljanja zavarovanja NCB obremenijo primarni glavni denarni račun nasprotne stranke v TARGET, da omogočijo plačilo neporavnanih obveznosti do Eurosistema, med drugim v zvezi z naslednjimi dejavnostmi:

(a) odplačilom zapadlih kreditnih poslov;

(b) obdelavo korporacijskih dogodkov;

(c) mobilizacijo denarnih sredstev v zavarovanje;

(d) zbiranjem nadomestil.

154.c člen

Mobilizacija zavarovanja

1. Tržno finančno premoženje in DECC, ki jih nasprotna stranka mobilizira v zavarovanje, se prenesejo na račun pri primernem SPVP.

2. Če CDD, pri kateri je bilo izdano finančno premoženje, ni CDD, pri kateri se finančno premoženje vodi, se zavarovanje mobilizira le, če sta SPVP, ki ju upravljata ti CDD, povezana s primerno povezavo.

3. Če tako zahteva druga NCB (kot domača centralna banka), NCB (kot korespondenčna centralna banka) vodi lo-

čen ali zbirni račun vrednostnih papirjev pri primernem SPVP, ustanovljenem v jurisdikciji, v kateri je ustanovljena korespondenčna centralna banka, in vodi zavarovanje v imenu domače centralne banke.

4. NCB lahko za namene prejemanja zavarovanja od svojih nasprotnih strank odpre račun neposredno pri primer-nem SPVP, ustanovljenem v jurisdikciji, ki ni tista, v kateri je ustanovljena NCB.

5. Za namene mobilizacije bančnih posojil in dodatnih bančnih posojil v zavarovanje NCB zahtevajo, da nasprotna stranke to finančno premoženje mobilizirajo na račun finančnega premoženja, ki ga določi domača centralna banka. NCB se lahko odloči, da domačo mobilizacijo bančnih posojil in dodatnih bančnih posojil upravlja zunaj ECMS, in v tem primeru določi, ali je za mobilizacijo potreben račun finančnega premoženja.

6. Kadar se v zavarovanje mobilizirajo denarna sredstva, se mobilizirajo na podlagi inštrukcije NCB ali nasprotna stranke z obremenitvijo primarnega glavnega denarnega računa, ki ga določi nasprotna stranka, in odobritvijo računa domače centralne banke.

7. Bančna posojila se mobilizirajo v zavarovanje prek korespondenčnega centralnobančnega modela (CCBM) samo za namene zavarovanja kreditnih poslov Eurosistema. Dodatna bančna posojila, hipotekarni dolžniški instrumenti in vezani depoziti se ne mobilizirajo v zavarovanje prek CCBM.

8. Pravne učinke vknjižb (knjiženje prenosa ali knjiženje zadržanja sredstev) na računih finančnega premoženja ureja pogodbeni ali regulativni ureditev med NCB in nasprotno stranko. Uporaba računov pri mobilizaciji finančnega premoženja mora biti v skladu z zahtevami nacionalnega prava, ki se nanašajo na nastanek ali sprostitev pravic iz zavarovanja na tem finančnem premoženju.

154.d člen

Mobilizacija in demobilizacija tržnega finančnega premoženja in DECC

1. Če želi nasprotna stranka mobilizirati ali demobilizirati tržno finančno premoženje ali DECC v zavarovanje, NCB pred sprejetjem zahtevka za tako mobilizacijo ali demobilizacijo izvedejo v zvezi z inštrukcijami za mobilizacijo ali demobilizacijo, ki jih predloži zadevna nasprotna stranka, preverjanja, kakor jih opredeli Eurosistem in so navedena v dokumentu z naslovom *Collateral management in Eurosystem credit operations – information for Eurosystem counterparties*, ki je objavljen na spletni strani ECB, in sicer jih izvedejo v skladu z navedenim dokumentom.

2. Tržno finančno premoženje in DECC se mobilizirajo po načelu brez plačila, z izjemo poslov z avtokolateralizacijo iz člena 8, pri katerih se poravnava izvede po načelu dostave proti plačilu.

3. NCB pred sprejetjem inštrukcije za demobilizacijo zmanjšajo vrednost zadevnega sklada finančnega premoženja in morebitne kreditne linije za znesek, enak vrednosti zavarovanja iz naslova tržnega finančnega premoženja ali DECC, za katere se zahteva demobilizacija. Če bi se zaradi tega zmanjšanja vrednosti sklada finančnega premoženja skupna vrednost sklada finančnega premoženja zmanjšala pod skupno kreditno pozicijo, NCB zahtevke za demobilizacijo zadrži in ne izvedejo prilagoditve sklada finančnega premoženja in morebitne kreditne linije. NCB zavrnejo inštrukcije za demobilizacijo, ki ostanejo zadržane ob koncu dneva.

4. Končne prilagoditve pozicij finančnega premoženja in sklada finančnega premoženja začnejo učinkovati s prejemom potrditve poravnave iz T2S.

5. Če domača centralna banka to zahteva, NCB deluje kot korespondenčna centralna banka v imenu te domače centralne banke v zvezi z mobilizacijo tržnega finančnega premoženja in

DECC prek CCBM. V primeru mobilizacije in demobilizacije tržnega finančnega premoženja in DECC prek CCBM je domača centralna banka odgovorna za preverjanje veljavnosti zahtevka za mobilizacijo ali demobilizacijo, ki ga predloži nasprotna stranka, korespondenčna centralna banka pa je odgovorna za vprašanja v zvezi s poravnavo inštrukcije, pri katerih je potrebno sodelovanje s CDD. Korespondenčna centralna banka zagotovi, da domača centralna banka prejme vse informacije, izmenjane med korespondenčno centralno banko in T2S.

6. Ne glede na odstavke 1 do 5 lahko domača centralna banka blokira mobilizacijo in demobilizacijo tržnega finančnega premoženja in DECC iz utemeljenih razlogov, ki med drugim vključujejo primer kršitve ali razlogov skrbnega in varnega poslovanja.

7. Poleg tega lahko domača centralna banka ali v primeru CCBM korespondenčna centralna banka zavrne zahtevek za mobilizacijo tržnega finančnega premoženja in DECC v zvezi s katerimi nasprotna stranka ne predloži zahtevane davčne dokumentacije ali druge dokumentacije, ki jo zahteva domača centralna banka oziroma korespondenčna centralna banka.

154.e člen

Mobilizacija in demobilizacija netržnega finančnega premoženja razen DECC

1. Če želi nasprotna stranka registrirati, mobilizirati ali demobilizirati bančna posojila ali posamezna dodatna bančna posojila v zavarovanje, NCB pred sprejetjem zahtevka za tako registracijo, mobilizacijo ali demobilizacijo izvedejo preverjanja inštrukcij za registracijo, mobilizacijo ali demobilizacijo, predloženih s strani zadevne nasprotna stranke, kakor jih opredeli Eurosistem in so navedena v dokumentu z naslovom *Collateral management in Eurosystem credit operations – information for Eurosystem counterparties*, ki je objavljen na spletni strani ECB.

2. Pred mobilizacijo bančnega posojila ali posameznega dodatnega bančnega posojila v zavarovanje mora nasprotna stranka, ki to želi, to bančno posojilo ali posamezno dodatno bančno posojilo registrirati pri domači centralni banki ali – v primeru mobilizacije prek CCBM – pri korespondenčni centralni banki. V obeh primerih domača centralna banka zahteva, da nasprotna stranka v postopku registracije predloži vsaj niz osnovnih podatkovnih elementov, kakor jih opredeli Eurosistem in so navedeni v dokumentu z naslovom *Collateral management in Eurosystem credit operations – information for Eurosystem counterparties*, ki je objavljen na spletni strani ECB.

3. Brez poseganja v obveznost nasprotnih strank iz člena 102(1), točka (a)(iv), NCB zahtevajo, da nasprotna stranke pošljejo posodobitve osnovnih podatkovnih elementov o mobiliziranih bančnih posojilih ali posameznih dodatnih bančnih posojilih, predloženih v skladu z odstavkom 2, naslednji delovni dan, kadar koli se ti osnovni podatkovni elementi spremenijo.

4. Če bančnega posojila ne ureja pravo jurisdikcije, v kateri je ustanovljena domača centralna banka, lahko domača centralna banka za mobilizacijo bančnega posojila uporabi CCBM. Za te namene NCB, ki deluje kot korespondenčna centralna banka v skladu z odstavkom 5, pripravi splošne pogoje, o katerih se dogovori z nasprotno stranko domače centralne banke, da se omogoči mobilizacija bančnih posojil, ki jih ureja pravo jurisdikcije, v kateri je ustanovljena korespondenčna centralna banka.

5. Če domača centralna banka to zahteva, NCB deluje kot korespondenčna centralna banka v imenu te domače centralne banke v zvezi z mobilizacijo bančnih posojil, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) bančno posojilo ustreza opredelitvi bančnega posojila iz člena 2, točka 13, Smernice (EU) 2015/510 (ECB/2014/60) in izpolnjuje vse zadevne kriterije primernosti, določene v navedeni smernici;

(b) bančno posojilo se lahko zakonito mobilizira med nasprotno stranko in domačo centralno banko (ki jo po potrebi

zastopa korespondenčna centralna banka) na podlagi ureditve zavarovanja, ki jo ureja pravo jurisdikcije, v kateri je ustanovljena korespondenčna centralna banka;

(c) bančno posojilo se mobilizira za namene zavarovanja kreditnih poslov Eurosistema.

6. Korespondenčna centralna banka sprejme vse ukrepe in izvede vsa dejanja, ki so potrebna po pravu jurisdikcije, v kateri je ustanovljena, da zagotovi, da je posel CCBM veljaven, zavezujoč in izvršljiv. Korespondenčna centralna banka:

(a) preveri informacije o bančnem posojilu, ki jih predloži nasprotna stranka, glede na kriterije primernosti in po potrebi veljavnost podpisov glede na prejeti seznam podpisnikov;

(b) na zahtevo pomaga domači centralni banki pri ugotavljanju, ali obstajajo tesne povezave, kakor je opisano v členu 141, med nasprotno stranko in zadevnim dolžnikom finančnega premoženja, in pri sprejemanju potrebnih izvršilnih ukrepov.

Domača centralna banka pomaga korespondenčni centralni banki (med drugim, kadar se dolжник in/ali upnik in/ali garant nahaja v isti jurisdikciji kot domača centralna banka) tako, da korespondenčni centralni banki nemudoma predloži vse dokumente in izvede vsa dejanja ali formalnosti, ki jih zahteva korespondenčna centralna banka in so potrebni, da lahko korespondenčna centralna banka izpolni svoje obveznosti.

7. Korespondenčna centralna banka je domači centralni banki odgovorna le za malomarno izpolnjevanje svojih obveznosti iz odstavka 6, točki (a) in (b). Odgovornost korespondenčne centralne banke se ugotavlja po pravu jurisdikcije, v kateri je ustanovljena, in je omejena na znesek bančnega posojila, pri čemer je izključena posredna škoda.

8. Korespondenčna centralna banka je domači centralni banki odgovorna za kršitev katerih koli drugih obveznosti le v primeru hude malomarnosti ali naklepa, odgovornost korespondenčne centralne banke pa se ugotavlja po pravu jurisdikcije, v kateri je ustanovljena.

9. NCB na zahtevo domače centralne banke deluje kot podporna centralna banka v zvezi z mobilizacijo bančnih posojil. NCB, ki deluje kot podporna centralna banka, svetuje domači centralni banki pri mobilizaciji bančnega posojila, da se zagotovi skladnost s pravnimi zahtevami, ki veljajo v jurisdikciji, v kateri je ustanovljena podporna centralna banka. Podporna centralna banka v obliki splošnih pogojev določi zlasti:

(a) ali se zahtevata registracija in obveščanje ter, če je tako, pravila in obliko, ki jih je treba upoštevati pri taki registraciji in obveščanju;

(b) druge zahteve, ki jih je treba izpolniti za nastanek veljavne in izvršljive pravice iz zavarovanja na bančnem posojilu;

(c) ali mora posojilna pogodba vsebovati dodatne klavzule, ki bodo domači centralni banki omogočile vzpostavitev dodatnih pravic iz zavarovanja na mobiliziranem bančnem posojilu po njegovi začetni mobilizaciji.

Če je potrebno, podporna centralna banka zagotovi pomoč pri izvajanju nalog, potrebnih za izpolnitev zahtev iz točk (a) do (c).

Če to zahteva domača centralna banka in sta dolжник in/ali garant ustanovljena v jurisdikciji, v kateri je ustanovljena podporna centralna banka, slednja zagotovi ustrezne informacije o tem dolžniku in/ali garantu, vključno s preverjanjem tesnih povezav in bonitetno oceno iz internega bonitetnega sistema.

10. Mobilizacija in demobilizacija (a) hipotekarnih dolžniških instrumentov in (b) skladov dodatnih bančnih posojil se izvedeta v skladu s postopki, ki jih opredeli domača centralna banka.

11. Vezani depoziti se samodejno mobilizirajo v zavarovanje v okviru njihove poravnave. Poravnava se izvede z obremenitvijo primarnega glavnega denarnega računa nasprotne stranke in odobritvijo računa domače centralne banke.

154.f člen

Tripartitne storitve upravljanja zavarovanja

1. NCB dovolijo, da nasprotna stranka mobilizirajo naslednje finančno premoženje v zavarovanje pri domači centralni banki z uporabo tripartitnih storitev upravljanja zavarovanja, ki jih zagotavlja primeren tripartitni agent:

(a) tržno finančno premoženje in DECC, izdane pri primeru CDD, ki upravlja SPVP, v katerem se vodi račun finančnega premoženja;

(b) tržno finančno premoženje, izdano pri CDD, katere SPVP ima primerno povezavo s SPVP, v katerem se vodi račun finančnega premoženja.

2. Mobilizacija tržnega finančnega premoženja in DECC z uporabo storitev tripartitnega agenta v skladu z odstavkom 1 se lahko izvede z domačo mobilizacijo, mobilizacijo s povezavami, CCBM ali mobilizacijo z neposrednim dostopom, kot je primerno.

3. V primeru mobilizacije prek CCBM korespondenčna centralna banka na zahtevo domače centralne banke sklene pogodbo s tripartitnim agentom. Uporablja se naslednja delitev odgovornosti med domačo centralno banko in korespondenčno centralno banko:

(a) domača centralna banka je odgovorna za preverjanje, ali je nasprotna stranka ustrezno zavarovana, preden tripartitnega agenta pooblasti za nadaljnje ukrepe v zvezi z obdelavo zmanjšanj ali ukinitvev tripartitnih poslov in plačilom prihodkov od korporacijskih dogodkov;

(b) korespondenčna centralna banka je odgovorna za vsa vprašanja v zvezi z upravljanjem tripartitnega posla, pri katerih je potrebno sodelovanje s tripartitnim agentom. Korespondenčna centralna banka zagotovi, da domača centralna banka prejme vse potrebne informacije, izmenjane med korespondenčno centralno banko in tripartitnim agentom.

154.g člen

Avtokolateralizacija

1. Avtokolateralizacija je dostopna prek domače mobilizacije, mobilizacije s povezavami, CCBM ali mobilizacije z neposrednim dostopom.

2. NCB na zahtevo domače centralne banke deluje kot korespondenčna centralna banka v imenu te domače centralne banke pri poslih z avtokolateralizacijo v T2S.

3. Posli z avtokolateralizacijo v CCBM se podprejo s knjiženjem prenosa ali knjiženjem zadržanja sredstev, kakor določi korespondenčna centralna banka.

4. V podporo izvajanju poslov z avtokolateralizacijo domača centralna banka določi tržno finančno premoženje, ki je primerno za uporabo pri avtokolateralizaciji. Banka Slovenije v tem primeru v zavarovanje sprejema tržno finančno premoženje, ki je primerno za zavarovanje kreditnih poslov Eurosistema ter je dosegljivo v KDD – Centralna klirinško depotna družba d.d. (tj. izdano v KDD ali dosegljivo prek primernih SPVP).

154.h člen

Upravljanje kreditnih pozicij

1. Banka Slovenije posodobi kreditno pozicijo nasprotne stranke v okviru poravnave povezanega kreditnega posla Eurosistema.

2. Banka Slovenije poravna kreditne posle Eurosistema na neto osnovi, v izrednih razmerah pa lahko take kreditne posle poravna na bruto osnovi.

3. Za nasprotna stranke, ki imajo dostop do posojila čez dan v TARGET, se za kreditno linijo v skladu z odstavkom 4 uporabi celotna vrednost zavarovanja v skladu finančnega premoženja za to nasprotno stranko, namenjenem zavarovanju kreditnih poslov Eurosistema, ki ni potrebna za zavarovanje operacij denarne politike Eurosistema in ni rezervirana, razen vrednosti, pripisane hipotekarnim dolžniškim instrumentom.

4. Vrednost kreditne linije določita nasprotna stranka in Banka Slovenije kot najvišjo vrednost kreditne linije, da omejita

znesek posojila čez dan, ki se lahko pridobi v TARGET (tj. najvišja kreditna linija), razen v primeru, ko Banka Slovenije določi kreditno linijo v skladu s spremembami zneska razpoložljivega zavarovanja (tj. spremenljiva kreditna linija).

5. Če Banka Slovenije in nasprotna stranka v skladu z odstavkom 4 določita različno najvišjo vrednost kreditne linije, je najvišja vrednost tista od njiju, ki je nižja.

6. Če najvišja vrednost kreditne linije, ki jo določi nasprotna stranka, ovira poravnavo kreditnega posla Eurosistema, lahko Banka Slovenije to najvišjo vrednost odpravi.

154.i člen

Korporacijski dogodki

1. Banka Slovenije svoje nasprotne stranke vnaprej obvesti o korporacijskih dogodkih, ki jih sporoči CDD in vključujejo tržno finančno premoženje ali DECC, ki jih je nasprotna stranka mobilizirala v zavarovanje.

2. Kadar je udeležba pri korporacijskem dogodku prostovoljna ali vključuje izbiro možnosti, Banka Slovenije ravna v skladu z inštrukcijo za korporacijski dogodek, ki ga nasprotna stranka predloži do roka za odgovor, določenega v obvestilu NCB. Če nasprotna stranka ne predloži inštrukcije za korporacijski dogodek, se, kjer je primerno, uporabi privzeta izbira, ki jo sporoči CDD.

3. Ob upoštevanju odstavkov 4 in 5 v primeru korporacijskega dogodka, ki vključuje denarni tok od izdajatelja do nasprotne stranke (tj. pozitiven denarni tok), domača centralna banka po prejemu prihodkov od korporacijskega dogodka te prihodke prenese na enega od naslednjih računov:

(a) v primeru denarnih prihodkov, denominiranih v eurih, na primarni glavni denarni račun, ki ga določi nasprotna stranka;

(b) v primeru denarnih prihodkov, ki niso denominirani v eurih, na denarni račun, ki ni v eurih in ga določi nasprotna stranka.

4. Domača centralna banka ne prenese prihodkov od korporacijskega dogodka iz odstavka 3 na nasprotno stranko v nobenem od naslednjih primerov:

(a) nasprotna stranka nima zadostnega zavarovanja v svojem skladu finančnega premoženja (tj. poziv h kritju);

(b) zavarovanje, ki ga je nasprotna stranka mobilizirala pri Eurosistemu, je blokirano zaradi primera kršitve ali iz razlogov skrbnega in varnega poslovanja.

5. Denarni prihodki, denominirani v eurih, se samodejno mobilizirajo v zavarovanje v znesku, ki ne presega zneska poziva h kritju, ob 16.55 po srednjeevropskem času na dan, ko Banka Slovenije prejme prihodke od korporacijskega dogodka, če je poziv h kritju iz odstavka 4, točka (a), takrat še neporavnan. Prihodke od korporacijskega dogodka, ki presegajo morebitni znesek, potreben za zavarovanje poziva h kritju, domača centralna banka prenese na nasprotno stranko.

6. V primeru pozitivnega denarnega toka iz naslova tržnega finančnega premoženja ali DECC, ki so mobilizirani prek CCBM, korespondenčna centralna banka odobri denarni račun v eurih ali denarni račun, ki ni v eurih in ga določi Banka Slovenije, v višini prihodkov od korporacijskega dogodka, da se ji omogoči plačilo prihodkov, denominiranih v eurih, naprej na primarni glavni denarni račun, ali plačilo prihodkov, ki niso denominirani v eurih, naprej na račun, ki ni v eurih in ga določi nasprotna stranka.

7. Pri korporacijskih dogodkih, ki vključujejo denarni tok od nasprotne stranke do izdajatelja (tj. negativen denarni tok), Banka Slovenije izterja dolgovani znesek na enega od naslednjih načinov:

(a) v primeru denarnih prihodkov, denominiranih v eurih, z obremenitvijo primarnega glavnega denarnega računa, ki ga določi nasprotna stranka;

(b) v primeru denarnih prihodkov, ki niso denominirani v eurih, z obremenitvijo denarnega računa, ki ni v eurih in ga določi nasprotna stranka, če nima pooblastila za obremenitev, pa z inštrukcijo nasprotni stranki, naj odobri denarni račun, ki ga določi domača centralna banka.

8. V primeru negativnega denarnega toka iz naslova tržnega finančnega premoženja ali DECC, ki so mobilizirani prek CCBM, Banka Slovenije odobri denarni račun v eurih ali denarni račun, ki ni v eurih in ga določi korespondenčna centralna banka, v višini prihodkov od korporacijskega dogodka.

9. Kadar CDD po izvršitvi plačila izda obvestilo o razveljavitvi, da bi izničila gibanje denarnih sredstev in vrednostnih papirjev, povezano s korporacijskim dogodkom, Banka Slovenije sprejme naslednje ukrepe:

(a) v primeru pozitivnega denarnega toka Banka Slovenije v višini dolgovanega denarnega zneska obremeni isti račun, na katerega je bilo izvršeno prvotno plačilo;

(b) v primeru negativnega denarnega toka Banka Slovenije odobri v višini dolgovanega denarnega zneska isti račun, s katerega je bilo izvršeno prvotno plačilo.

10. Če se obvestilo o razveljavitvi iz odstavka 9 nanaša na finančno premoženje, mobilizirano prek CCBM, velja naslednje:

(a) v primeru pozitivnega denarnega toka Banka Slovenije odobri v višini dolgovanega zneska denarni račun, ki ga določi korespondenčna centralna banka;

(b) v primeru negativnega denarnega toka korespondenčna centralna banka odobri v višini dolgovanega zneska denarni račun, ki ga določi Banka Slovenije.

Pri prihodkih od korporativnih dogodkov, ki se nanašajo na tržno finančno premoženje ali DECC, ki so mobilizirani prek CCBM, korespondenčna centralna banka odbije ali zadrži znesek katerega koli davka, ki ga je treba odbiti ali zadržati v zvezi s prihodki, za kar je korespondenčna centralna banka odgovorna davčnim organom, razen če je nasprotna stranka predložila potrebno dokumentacijo za davčno olajšavo ali davčno olajšava velja po samem zakonu.

154.j člen

Dnevno upravljanje zavarovanja

1. Banka Slovenije izvaja dnevno prevrednotenje mobiliziranega zavarovanja v skladu s pravili vrednotenja in obvladovanja tveganj, ki so določeni v delu 4.

2. Banka Slovenije dnevno posodablja kreditne pozicije in pozicije zavarovanja, da se upoštevajo obračunane obresti.

3. Banka Slovenije izda poziv h kritju ob koncu dneva med 19.00 in 19.30 po srednjeevropskem času vsak delovni dan, če po prevrednotenju mobiliziranega zavarovanja in posodobitvi kreditnih pozicij in pozicij zavarovanja iz odstavkov 1 in 2 v posameznem skladu finančnega premoženja ni več zadostnega zavarovanja.

4. Banka Slovenije lahko kadarkoli izda poziv h kritju, če se znotraj dneva odkrije nezadostno zavarovanje.

5. Če poziv h kritju ni v celoti rešen do 16.55 po srednjeevropskem času na zadevni delovni dan, Banka Slovenije za zavarovanje preostalega primanjkljaja samodejno mobilizira v zavarovanje morebitne denarne prihodke od korporacijskega dogodka v skladu s členom 163(5). Če denarni prihodki od korporacijskega dogodka ne zadostujejo za celotno rešitev poziva h kritju ali če ni denarnih prihodkov od korporacijskega dogodka, Banka Slovenije samodejno mobilizira denarna sredstva v zavarovanje z obremenitvijo primarnega glavnega denarnega računa, ki ga določi nasprotna stranka, v višini zneska, ki je enak pozivu h kritju. Po dnevnem prevrednotenju sklada finančnega premoženja in izračunu obračunanih obresti na denarna sredstva, mobilizirana v zavarovanje, Banka Slovenije samodejno demobilizira vsa mobilizirana denarna sredstva nad zneskom, potrebnim za pokritje poziva h kritju.

6. Banka Slovenije dnevno izvaja usklajitev imetij na vsakem računu finančnega premoženja.

154.k člen

Nadomestila

1. Za tržno finančno premoženje in DECC, vsaka NCB od svojih nasprotnih strank zahteva povrnitev nadomestil, ki

jih zaračunajo CDD in tripartitni agenti. Za zavarovanje, mobilizirano prek CCBM, Banka Slovenije nadomestila, ki jih zbere od svojih nasprotnih strank, prenese na korespondenčno centralno banko.

2. V zvezi z bančnimi posojili, dodatnimi bančnimi posojili in hipotekarnimi dolžniškimi instrumenti, mobiliziranimi v zavarovanje, Banka Slovenije ali v primeru zavarovanja, mobiliziranega prek CCBM, korespondenčna centralna banka določi, ali se nadomestilo zaračuna. Kadar se nadomestila zaračunajo, višino nadomestila za transakcijo in nadomestila za storitve določi Banka Slovenije, v primeru zavarovanja, mobiliziranega prek CCBM, pa korespondenčna centralna banka.

3. Banka Slovenije v višini neporavnane nadomestila mesečno obremeni primarni glavni denarni račun nasprotne stranke v TARGET.

154.l člen

Prerazporeditev in izvršitev zavarovanja

1. Zavarovanje se lahko prerazporedi z računa finančnega premoženja, določenega ob mobilizaciji, na drug račun finančnega premoženja v naslednjih okoliščinah:

(a) v primeru združitve ali prevzema, ki vključuje dve nasprotni stranki ali več nasprotnih strank Banke Slovenije, pri čemer lahko Banka Slovenije prerazporedi zavarovanje z računov finančnega premoženja in iz skladov finančnega premoženja, ki jih vodi združeni ali prevzeti subjekt;

(b) v primeru kršitve nasprotne stranke, pri čemer lahko Banka Slovenije prerazporedi zavarovanje z računa nasprotne stranke na račun NCB, ki se uporablja za izvršitev zavarovanja;

(c) če nasprotna stranka vodi več skladov finančnega premoženja za različne namene, lahko ta nasprotna stranka prerazporedi zavarovanje z enega računa finančnega premoženja nasprotne stranke na drug račun finančnega premoženja nasprotne stranke, da zviša znesek zavarovanja, ki se vodi v določenem skladu finančnega premoženja.

2. Če Banka Slovenije izve za primer kršitve nasprotne stranke ali njeno začasno izključitev, si pridrži pravico, da nemudoma blokira vse dejavnosti upravljanja zavarovanja, ki jih izvaja udeležena nasprotna stranka.

3. V primeru zavarovanja, mobiliziranega prek CCBM, korespondenčna centralna banka, kadar jo Banka Slovenije obvesti o primeru kršitve nasprotne stranke in na podlagi inštrukcije Banke Slovenije:

(a) po potrebi sprejme vse ukrepe in izvede vsa dejanja, ki so potrebna po pravu jurisdikcije, v kateri je ustanovljena, da v imenu Banke Slovenije izvrši zavarovanje;

(b) po potrebi sprejme vse ukrepe in izvede vsa dejanja, ki so potrebna po pravu jurisdikcije, v kateri je ustanovljena, da Banki Slovenije omogoči izvršitev zavarovanja.

154.m člen

Ureditev v izrednih razmerah

Banka Slovenije ima s svojimi nasprotnimi strankami vzpostavljeno ureditev za sprejemanje inštrukcij za mobilizacijo in demobilizacijo po varni e-pošti ali drugem komunikacijskem kanalu za izredne razmere, če nasprotna stranka v izjemnih okoliščinah ne more komunicirati z Banko Slovenije prek ECMS v načinu od uporabnika do aplikacije (U2A) ali v načinu od aplikacije do aplikacije (A2A). V takih okoliščinah lahko Banka Slovenije deluje v imenu svojih nasprotnih strank, kadar od njih prejme inštrukcijo po varni e-pošti ali drugem komunikacijskem kanalu za izredne razmere.

154.n člen

Ukrepi discipline pri poravnavi

NCB si izmenjajo informacije o kaznih, ki so bile naložene posamezni NCB ali se dolgujejo posamezni NCB za neuspešne poravnave, kakor je določeno v določbah naslova II, poglavje III, Uredbe (EU) št. 909/2014, ki se nanašajo na zavarovanje, mobilizirano prek CCBM.

NASLOV X – SKLAD FINANČNEGA PREMOŽENJA PRI BANKI SLOVENIJE

155. člen

Zavarovanje prek sklada finančnega premoženja pri Banki Slovenije

1. Banka Slovenije za zavarovanje terjatev uporablja sklad finančnega premoženja pri Banki Slovenije (v nadaljevanju: sklad finančnega premoženja), ki se upravlja in vrednoti v skladu s pravili iz naslova IXa v delu 4.

2. Banka Slovenije za svoje nasprotnne stranke odpre račun za tržno in netržno finančno premoženje v skladu s členom 154.b.

3. Banka Slovenije za bančna posojila, dodatna bančna posojila, vezane depozite in denarna sredstva, ki se mobilizirajo v zavarovanje, zahteva, da se vpišejo v register finančnega premoženja pri Banki Slovenije, ki se vodi v skladu z vsakokrat veljavnim sklepom Banke Slovenije, ki ureja vzpostavitev in vodenje registra finančnega premoženja. Vezani depoziti in denarna sredstva se v register vpišejo kot denarna vloga.

4. Vpis bančnih posojil, dodatnih bančnih posojil in denarnih vlog v register je predpogoj, da se na tem premoženju zagotovi vzpostavitev maksimalne zastavne pravice v korist Banke Slovenije. V tem primeru Banka Slovenije z nasprotno stranko sklene sporazum o finančnem zavarovanju.

5. Nasprotna stranka uvrsti finančno premoženje v sklad finančnega premoženja na način, kot je določeno s temi splošnimi pogoji, drugimi predpisi in z Uporabniškim priročnikom za uporabo finančnega premoženja za zavarovanje terjatev Banke Slovenije, ki ga Banka Slovenije objavi na svoji spletni strani.

6. Ko nasprotna stranka uporabi čezmejno netržno finančno premoženje, mora upoštevati splošne pogoje uporabe netrznega finančnega premoženja tujih NCB (*Terms and Conditions of national central bank, when acting as CCB*), ki so objavljeni na spletni strani ECB. Ti splošni pogoji dopolnjujejo obstoječe pravne akte med nasprotno stranko in Banko Slovenije.

156. člen (črtan)

157. člen

Izplačilo denarnih tokov in pravice iz naslova finančnega premoženja

1. Pri izračunu vrednosti sklada finančnega premoženja so upoštevani tudi denarni tokovi finančnega premoženja, tj. glavnica in obresti, ki jih ob zapadlosti izplača izdajatelj, dolžnik oziroma garant finančnega premoženja. S tem v zvezi velja naslednje:

(a) Banka Slovenije je edini upravičenec do denarnih tokov iz trznega finančnega premoženja, na katerem je ustanovljena maksimalna zastavna pravica v njeno korist.

(b) Banka Slovenije je edini upravičenec do denarnih tokov iz trznega finančnega premoženja, ki je voden za račun Banke Slovenije pri tuji NCB. Tuja NCB bo denarne tokove trznega finančnega premoženja posredovala Banki Slovenije.

(c) Banka Slovenije je edini upravičenec do denarnih tokov bančnega posojila, vodenega v registru finančnega premoženja pri Banki Slovenije in na katerem je ustanovljena maksimalna zastavna pravica v njeno korist. Ne glede na to dolžnik (oziroma garant) izplačuje vse denarne tokove neposredno posojilodajalcu (tj. nasprotni stranki), razen če Banka Slovenije od dolžnika (oziroma garanta) zahteva, da se izplačujejo direktno njej.

(d) Banka Slovenije je upravičenec do denarnih tokov čezmejnega netrznega finančnega premoženja skladno z veljavnimi pravili NCB, ki je v vlogi CCB.

2. Banka Slovenije ne jamči za pravočasnost in pravilnost izplačila denarnih tokov. Banka Slovenije lahko od nasprotne stranke zahteva, da vrednostne papirje v času izplačila denarnega toka izloči iz sklada finančnega premoženja, predvsem vrednostne papirje, denominirane v tuji valuti.

3. Banka Slovenije je edini upravičenec iz pravic iz naslova netržnega finančnega premoženja, na katerem je ustanovljena maksimalna zastavna pravica v njeno korist, vključno z vsemi stranskimi pravicami, kot so pravica do poplačila iz vseh zavarovanj, pravice iz pogodb s poroki itd. Banka Slovenije je tudi upravičenec do vseh drugih pravic iz čezmejnega netržnega finančnega premoženja skladno z veljavnimi pravili NCB, ki je v vlogi CCB.

157. a člen

Izvršba na finančnem premoženju

Če Banka Slovenije pred zapadlostjo njenih terjatev iz zavarovanja prejeme denarna sredstva na podlagi izvršbe na finančnem premoženju nasprotne stranke predlagane s strani tretjih oseb, lahko poveča sklad finančnega premoženja nasprotne stranke z denarnimi sredstvi, ki jih je prejela iz izvršbe, če slednja v skladu nima dovolj finančnega premoženja (poziv h kritju). Sklad finančnega premoženja se poveča v skladu s sklepom Banke Slovenije, ki ureja vzpostavitev in vodenje registra finančnega premoženja in se prejeta denarna sredstva vpišejo kot denarna vloga nasprotne stranke pri Banki Slovenije v registru finančnega premoženja pri Banki Slovenije, in na katerih se zagotovi vzpostavitev maksimalne zastavne pravice v korist Banke Slovenije.

158. člen

Izvršitev zavarovanja

1. Če nasprotna stranka ob zapadlosti terjatev Banke Slovenije ne poplača svojih obveznosti, ki so zavarovane s finančnim premoženjem, vključenim v sklad finančnega premoženja, lahko Banka Slovenije takoj poplača svoje zapadle terjatve, vključno s stroški izvršitve zavarovanja, s prodajo ali prilastitvijo finančnega premoženja v skladu finančnega premoženja, ki ga je nasprotna stranka zagotovila Banki Slovenije za zavarovanje terjatev. Nasprotna stranka mora izvesti tudi vsa dejanja, ki so potrebna za prenos zavarovanja bančnega posojila na Banko Slovenije ali novega upnika. Če se poplačilo terjatev Banke Slovenije opravi s prilastitvijo finančnega premoženja, se premoženje ob prilastitvi vrednoti po tržni vrednosti finančnega premoženja, če ta ne obstaja, pa po neto sedanji vrednosti finančnega premoženja, tj. vrednosti vsote prihodnjih denarnih tokov finančnega premoženja, diskontiranih s stopnjo, ki odraža kreditno in likvidnostno tveganje finančnega premoženja ter vsa druga tveganja, ki vplivajo na vrednost finančnega premoženja. Banka Slovenije opravi obračun zapadlih obveznosti nasprotne stranke. Banka Slovenije za poplačilo svojih zapadlih terjatev po lastni presoji določi finančno premoženje, dano v zavarovanje Banki Slovenije, ki se uporabi za poplačilo zapadlih terjatev.

2. Če nasprotna stranka ne poveča sklada finančnega premoženja v skladu s pozivom h kritju, se lahko vse nezapadle terjatve Banke Slovenije, ki so zavarovane s finančnim premoženjem vključenim v sklad finančnega premoženja, štejejo za zapadle in se lahko poplačajo.

3. Banka Slovenije lahko z nasprotno stranko sklene dogovor za servisiranje bančnih posojil, na katerih Banka Slovenije izvrši finančno zavarovanje.

NASLOV XI – DODATNO ZAČASNO PRIMERNO FINANČNO PREMOŽENJE ZA ZAVAROVANJE TERJATEV EUROSISTEMA

159. člen

Dodatno začasno primerno finančno premoženje

1. V primeru neskladja med drugimi določbami teh splošnih pogojev in določbami iz naslova XI v delu 4 veljajo določbe iz naslova XI v delu 4.

2. Dodatno začasno primerno finančno premoženje za zavarovanje terjatev Eurosistema lahko nasprotne stranke uporabljajo le začasno, dokler Svet ECB ne odloči drugače.

POGLAVJE 1 – DODATNI LISTINJENI VREDNOSTNI PAPIRJI

160. člen

Kriteriji primernosti za dodatne listinjene vrednostne papirje

Poleg listinjenih vrednostnih papirjev, ki so primerni v skladu z naslovom II v delu 4, so za zavarovanje terjatev Eurosistema primerni tudi listinjeni vrednostni papirji, ki ne zadostijo kriterijem primernosti iz naslova II v delu 4 o visokih bonitetnih standardih, ki veljajo za listinjene vrednostne papirje, vendar le pod pogojem, da izpolnjujejo vse ostale pogoje iz naslova XI v delu 4 za listinjene vrednostne papirje in imajo dve bonitetni oceni izdaje najmanj »trojni B«. »Trojni B« pomeni najmanj bonitetno oceno »Baa3«, ki jo dodeli Moody's, »BBB-«, ki jo dodelita Fitch in Standard & Poor's, ali »BBBL«, ki jo dodeli DBRS. Zadostiti morajo tudi vsem naslednjim zahtevam:

(a) kritni sklad, ki ustvarja denarni tok in s katerim je zavarovan listinjen vrednostni papir, vsebuje samo eno od naslednjih vrst finančnega premoženja: stanovanjske hipoteke, posojila malim in srednje velikim podjetjem, posojila za nakup avtomobila, potrošniška posojila, terjatve iz naslova lizinga ali terjatve iz naslova kreditnih kartic;

(b) kritni sklad, ki ustvarja denarni tok, ne sme vsebovati različnih vrst premoženja;

(c) premoženje v kritnem skladu, ki ustvarja denarni tok in s katerim je zavarovan listinjen vrednostni papir, ne vsebuje posojil, ki so:

(i) ob izdaji listinjenega vrednostnega papirja slaba posojila;

(ii) posojila, ki so bila slaba ob njihovem prenosu v kritni sklad v času do zapadlosti listinjenega vrednostnega papirja, z npr. zamenjavo ali nadomestitvijo premoženja v kritnem skladu, ki ustvarja denarni tok, ali

(iii) kadarkoli: strukturirana, sindicirana ali posojila s finančnim vzvodom;

(d) dokumentacija listinjenega vrednostnega papirja mora vsebovati določbe o neprekinjenosti servisiranja.

161. člen

Dodatni ukrepi za obvladovanje tveganj pri dodatnih listinjenih vrednostnih papirjih

1. Za listinjene vrednostne papirje se uporablja odbitek pri vrednotenju, ki je odvisen od njihovega tehtanega povprečnega trajanja, kakor je podrobneje določeno v tabeli 6 v Prilogi IX.

2. Tehtano povprečno trajanje nadrejene tranše listinjenega vrednostnega papirja se izračuna kot pričakovani tehtani povprečni preostali čas do odplačila za to tranšo. Za zadržane mobilizirane listinjene vrednostne papirje se pri izračunu tehtanega povprečnega trajanja predpostavlja, da izdajatelj ne bo izkoristil nakupne opcije.

3. Za listinjene vrednostne papirje, ki so primerni v skladu s členom 160 in se teoretično vrednotijo v skladu s pravili iz člena 137, se uporablja dodaten odbitek pri vrednotenju v obliki zmanjšanja vrednosti. Zmanjšanje vrednosti je odvisno od tehtanega povprečnega trajanja finančnega premoženja in se izvede po stopnjah iz tabele 4 v Prilogi IX.

4. Listinjenega vrednostnega papirja, ki je primeren po členu 160, nasprotna stranka ne sme predložiti v zavarovanje, če sama ali katera koli tretja oseba, ki je z njo v tesni povezavi, zagotavlja obrestno zaščito v zvezi s tem listinjenim vrednostnim papirjem.

5. Za namene tega poglavja:

(a) »stanovanjska hipoteka« vključuje, poleg stanovanjskih hipotekarnih posojil, tudi z jamstvom zavarovana stanovanjska posojila (brez hipoteke na nepremičnini), če je jamstvo izplačljivo takoj ob neplačilu obveznosti. Takšno jamstvo se lahko zagotovi v različnih pogodbenih oblikah, vključno z zavarovalnimi pogodbami, pod pogojem, da ga izda subjekt javnega sektorja ali finančna institucija pod javnim nadzorom. Bonitetna ocena garanta za namene teh jamstev mora ves čas trajanja

transakcije dosegati stopnjo kreditne kvalitete 3 na usklajeni lestvici bonitetnih ocen Eurosistema;

(b) pomenita »malo podjetje« in »srednje veliko podjetje« subjekt, ne glede na njegovo pravno obliko, ki se ukvarja z ekonomsko aktivnostjo, in ta subjekt kot samostojen subjekt ali, v primeru, da je del konsolidirane skupine, konsolidirana skupina poroča o letni prodaji, nižji od 50 milijonov EUR;

(c) »slabo posojilo« vključuje posojila, pri katerih je zamuda s plačilom obresti ali glavnice enaka ali večja od 90 dni in je pri dolžniku nastopil dogodek neplačila, kakor je opredeljen v točki 44 v Prilogi VII k Direktivi 2006/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij, ali kadar obstajajo utemeljeni razlogi za dvom v to, da bo plačilo v celoti izvedeno;

(d) »strukturirano posojilo« pomeni strukturo, ki vključuje podrejena bančna posojila;

(e) »sindicirano posojilo« pomeni posojilo, ki ga da skupina posojilodajalcev v sindikatu za posojanje;

(f) »posojilo s finančnim vzvodom« pomeni posojilo, ki se odobri družbi, ki ima že znatno stopnjo zadolženosti, na primer za financiranje odkupa ali prevzema, kjer se posojilo uporabi za nakup deleža družbe, ki je hkrati dolжник pri tem posojilu;

(g) »določbe o neprekinjenosti servisiranja« pomenijo določbe v pravni dokumentaciji listinjenega vrednostnega papirja, ki jih sestavljajo določbe o nadomestnem izvajalcu servisiranja ali določbe o iskalcu nadomestnega izvajalca servisiranja (če ni določb o nadomestnem izvajalcu servisiranja). V primeru določb o iskalcu nadomestnega izvajalca servisiranja je treba imenovati iskalca nadomestnega izvajalca servisiranja in ga pooblastiti, da najde ustreznega nadomestnega izvajalca servisiranja v 60 dneh od dogodka, ki sproži imenovanje iskalca, da se zagotovi pravočasno plačilo in servisiranje listinjenega vrednostnega papirja. Te določbe morajo vključevati tudi dogodke, ko se sproži postopek zamenjave izvajalca servisiranja za imenovanje nadomestnega izvajalca servisiranja, pri čemer ti dogodki lahko temeljijo na bonitetnih ocenah in/ali ne temeljijo na bonitetnih ocenah, npr. neizpolnjevanje obveznosti trenutnega izvajalca servisiranja. V primeru določb o nadomestnem izvajalcu servisiranja nadomestni izvajalec servisiranja ne sme biti v tesni povezavi z izvajalcem servisiranja. V primeru določb o iskalcu nadomestnega izvajalca servisiranja ne sme biti hkratnih tesnih povezav med izvajalcem servisiranja, iskalcem nadomestnega izvajalca servisiranja in banko, pri kateri ima izdajatelj račun;

(h) »tesne povezave« imajo pomen, opredeljen v členu 141;

(i) »zadržani mobilizirani listinjeni vrednostni papir« pomeni listinjeni vrednostni papir, ki ga nasprotna stranka, ki je originator listinjenega vrednostnega papirja, ali subjekti, ki so v tesni povezavi z originatorjem, uporabijo v odstotku, višjem od 75 % neodplačanega nominalnega zneska.

POGLAVJE 2 – DODATNA BANČNA POSOJILA

162. člen

Dodatna bančna posojila

1. Banka Slovenije sprejema v zavarovanje terjatev Eurosistema bančna posojila, ki ne izpolnjujejo kriterijev primernosti iz naslova III v delu 4. Banka Slovenije določi kriterije primernosti in ukrepe za obvladovanje tveganj teh bančnih posojil z opredelitvijo odstopanja od zahtevanih kriterijev primernosti iz naslova III in VI v delu 4, ki so navedeni v tem poglavju. Kriterije primernosti in ukrepe za obvladovanje tveganj predhodno odobri Svet ECB.

2. V izjemnih primerih lahko Banka Slovenije, ob predhodni odobritvi Sveta ECB, sprejema bančna posojila:

(a) za katere je kriterije primernosti in ukrepe za obvladovanje tveganj, v skladu z odločitvami Sveta ECB sprejela druga NCB,

(b) ki jih ureja pravo katerekoli druge države članice EU z izjemo Slovenije, in

(c) ki so vključena v sklad bančnih posojil ali individualna posojila, zavarovana z nepremičninami, pri katerih se pri vrednotenju posojila upoštevajo tudi nepremičnine v zavarovanju, če je pravo, ki ureja bančno posojilo ali zadevnega dolžnika (ali garanta, kjer relevantno), pravo katerekoli druge države članice EU z izjemo Slovenije.

3. Druga NCB zagotavlja podporo Banki Slovenije, ko ta sprejema bančna posojila v skladu s točko (a) v odstavku 2 le, če je sklenjen bilateralen dogovor med Banko Slovenije in drugo NCB in ga je Svet ECB predhodno odobril.

163. člen

Dodatni kriteriji primernosti pri dodatnih bančnih posojilih pri Banki Slovenije

1. Dodatni kriteriji primernosti pri dodatnih primernih bančnih posojilih pri Banki Slovenije, ki odstopajo od obstoječih, kot so določeni v naslovu III v delu 4, so naslednji:

(a) prag kreditne kvalitete:

Primerne so samo izpostavljenosti iz bančnih posojil do dolžnikov in garantov, pri katerih ni prišlo do dogodka neplačila, kot je določen v 178. členu Uredbe (EU) št. 575/2013. Če s strani dolžnika nastopi neplačilo, bančno posojilo ni primerno, ne glede na to, ali ima jamstvo. Za dolžnika/garanta velja, da je ocenjen s strani vsaj ene zunanje bonitetne institucije (ECAI) in njegova najboljša bonitetna ocena ustreza najmanj stopnji kreditne kvalitete 5 na usklajeni lestvici bonitetnih ocen Eurosistema, ki je objavljena na spletni strani ECB (www.ecb.europa.eu).

(b) minimalni znesek:

V trenutku prenosa bančnega posojila s strani nasprotne stranke v zavarovanje v korist Banke Slovenije (tj. v trenutku mobilizacije posojila) neodplačani znesek glavnice bančnega posojila ne sme biti manjši od 500.000 EUR. V dogovoru z Banko Slovenije se minimalni neodplačani znesek glavnice bančnega posojila lahko zniža na 100.000 EUR.

(c) subsidiarna uporaba dodatnih primernih bančnih posojil:

(i) Nasprotna stranka lahko uporabi dodatna primerna bančna posojila po teh kriterijih primernosti le, če ji obseg ostalega primernega finančnega premoženja iz naslova II in III v delu 4 ne zadošča za zavarovanje njenih obveznosti do Banke Slovenije. Za uporabo dodatnih primernih bančnih posojil zaprosi Banko Slovenije in utemelji svojo potrebo.

(ii) V obdobju uporabe dodatnih primernih bančnih posojil nasprotna stranka v primeru izločanja finančnega premoženja iz sklada finančnega premoženja pri Banki Slovenije najprej izloči dodatna primerna bančna posojila, šele potem pa ostalo primerno finančno premoženje iz naslova II in III v delu 4 (razen ob dospevanjih ali če premoženje postane neprimerno).

(iii) Če v obdobju uporabe dodatnih primernih bančnih posojil nasprotna stranka pridobi ostalo primerno finančno premoženje, ki je določeno v naslovu II in III v delu 4, ga mora vključiti v sklad finančnega premoženja.

2. Dodatna primerna bančna posojila morajo istočasno izpolnjevati naslednje kriterije primernosti:

(a) primerni dolžniki/garanti:

(i) Republika Slovenija,

(ii) subjekti javnega sektorja iz uredbe o kapitalskih zahtevah.

(b) veljavno pravo:

Posojilno pogodbo ureja slovensko pravo.

3. Dodatni ukrepi za obvladovanje tveganj pri dodatnih primernih bančnih posojilih, ki odstopajo od obstoječih, kot so določeni v naslovu VI v delu 4, so naslednji:

(a) odbitki pri vrednotenju:

Dodatna primerna bančna posojila se vrednotijo po neodplačani vrednosti glavnice z upoštevanjem odbitkov, ki so odvisni od stopnje kreditne kvalitete dolžnika/garanta, preostale

zapadlosti posojila in strukture obrestne mere. Tabela z odbitki je v tabeli 5 v Prilogi IX.

(b) diskrecijska izločitev bančnega posojila:

Banka Slovenije lahko diskrecijsko izloči posamezno bančno posojilo, čeprav izpolnjuje vse kriterije primernosti za dodatna primerna bančna posojila.

163.a člen

Primernost bančnih posojil s poroštvom Republike Slovenije na podlagi ZDLGPE pri dodatnih bančnih posojilih pri Banki Slovenije

1. Pri dodatnih bančnih posojilih se lahko kot kriterij primernosti namesto bonitetne ocene dolžnika upošteva bonitetna ocena garanta Republike Slovenije, ki jamči za obveznosti dolžnika iz bančnega posojila na podlagi Zakona o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 61/2020 s spremembami) (v nadaljevanju: ZDLGPE), četudi to jamstvo ne izpolnjuje vseh pogojev iz člena 117. Bančno posojilo s poroštvom iz tega člena je primerno, če je poroštvoma obveznost Republike Slovenije za posojilno pogodbo, sklenjeno na podlagi ZDLGPE, izpolnjena z denarnim izplačilom, kar pomeni, da mora biti posojilna pogodba sklenjena pred uveljavitvijo uredbe iz šestega odstavka 9. člena ZDLGPE.

2. Za namene iz tega člena nasprotna stranka vzpostavi zastavno pravico v korist Banke Slovenije na celotnem bančnem posojilu, pri katerem za del posojila jamči Republika Slovenija po ZDLGPE.

3. Pri vrednotenju bančnega posojila v skladu finančnega premoženja pri Banki Slovenije se za del posojila z jamstvom Republike Slovenije upošteva odbitek glede na bonitetno oceno Republike Slovenije, za preostali del posojila se upošteva odbitek glede na bonitetno oceno dolžnika. Če bonitetna ocena dolžnika ne dosega praga kreditne kvalitete, kot je določeno v točki (a) prvega odstavka člena 163, se uporabi odbitek v višini 100 %, kar pomeni, da se preostali del posojila vrednoti po nič.

4. Nasprotna stranka mora ob vzpostavitvi zastavne pravice na dodatnem bančnem posojilu z jamstvom Republike Slovenije po ZDLGPE Banki Slovenije predložiti izjavo, da je s skrbnostjo dobrega gospodarja ob sklenitvi posojilne pogodbe preverila izpolnjevanje vseh pogojev za črpanje tega bančnega posojila, kot jih določa ZDLGPE.

164. člen

Ostale zahteve pri dodatnih bančnih posojilih pri Banki Slovenije

1. Za dodatna primerna bančna posojila v celoti veljajo določbe v naslovih III in VI v delu 4, razen v kolikor je izrecno s dodatnimi kriteriji primernosti in ukrepi za obvladovanje tveganj, kot so določeni v tem poglavju, določeno drugače.

2. Nasprotna stranka pri uporabi dodatnih primernih bančnih posojil upošteva določbe Uporabniškega priročnika za uporabo finančnega premoženja za zavarovanje terjatev Banke Slovenije, ki je objavljen na spletni strani Banke Slovenije.

165. člen (črtan)

POGLAVJE 3 – DOLOČENO FINANČNO PREMOŽENJE, DENOMINIRANO V BRITANSKIH FUNTIH, AMERIŠKIH DOLARJIH ALI JAPONSKIH JENIH

166. člen

Določeno finančno premoženje, denominirano v britanskih funtih, ameriških dolarjih ali japonskih jeni

1. Tržni dolžniški instrumenti, ki so denominirani v britanskih funtih, ameriških dolarjih ali japonskih jeni, se štejejo kot primerno finančno premoženje za zavarovanje operacij denarne politike, če izpolnjujejo vse ostale kriterije primernosti iz naslova II v delu 4, razen kriterija glede valute denominacije v eurih, in če sta hkrati izpolnjena tudi naslednja pogoja: (i) izdani

so v euroobmočju, kjer se tudi vodijo oziroma poravnava; in (ii) izdajatelj je ustanovljen v državi članici EGP.

2. Tržni dolžniški instrumenti, opisani v prejšnjem odstavku, s kuponi, ki so vezani na eno samo obrestno mero na denarnem trgu, katere uporaba je dovoljena v Uniji v skladu z Uredbo (EU) 2016/1011 Evropskega parlamenta in Sveta, v valuti, v kateri so denominirani, ali na indeks inflacije za zadevno državo, pri katerih izplačilo oziroma natekanje ni vezano na vnaprej določen razpon referenčnega indeksa (ki ne vsebujejo strukture *discrete range*) ali katerih višina ni že vnaprej omejena (ki ne vsebujejo struktur *range accrual* ali *ratchet*) ali ki ne vsebujejo podobnih kompleksnih struktur, prav tako predstavljajo primerno zavarovanje za namene operacij denarne politike Eurosistema.

3. ECB lahko po odobritvi Sveta ECB na svoji spletni strani objavi seznam drugih sprejemljivih referenčnih obrestnih mer v tuji valuti, poleg tistih iz prejšnjega odstavka.

4. Za dolžniške instrumente iz tega člena se uporablja dodaten odbitek pri vrednotenju v obliki zmanjšanja vrednosti v višini

(a) 16 % pri premoženju, denominiranem v britanskih funtih in ameriških dolarjih, ter

(b) 26 % pri premoženju, denominiranem v japonskih jeni.

5. Banka Slovenije lahko od nasprotne stranke zahteva, da dolžniške instrumente iz tega člena v času izplačila denarnih tokov izloči iz sklada finančnega premoženja.

POGLAVJE 4 – ZAČASNA NEUPORABA ZAHTEV GLEDE PRAGA KREDITNE KVALITETE ZA NEKATERE TRŽNE INSTRUMENTE

167. člen

Začasna neuporaba zahtev glede praga kreditne kvalitete za nekatere tržne instrumente

Na podlagi posebne odločitve, ki jo sprejme Svet ECB, se minimalne zahteve Eurosistema glede praga kreditne kvalitete za tržno finančno premoženje, določene v skladu z naslovom II v delu 4, ne uporabljajo za tržne dolžniške instrumente, ki so jih izdale ali zanje v celoti jamčijo institucionalne enote centralnih ravni držav članic euroobmočja, kjer poteka program Evropske unije/Mednarodnega denarnega sklada, dokler Svet ECB šteje, da zadevna država članica spoštuje pogoje finančne podpore in/ali makroekonomskega programa.

167.a člen (črtan)

167.b člen (črtan)

DEL 5 – SANKCIJE V PRIMERU NEIZPOLNJEVANJA OBVEZNOSTI NASPROTNE STRANKE

168. člen

Sankcije za neizpolnjevanje obveznih rezerv

1. ECB institucijam, ki ne izpolnjujejo obveznosti iz uredb in sklepov ECB v zvezi z uporabo obveznih rezerv, naloži sankcije v skladu z Uredbo (ES) št. 2532/98, Uredbo (ES) št. 2157/1999 (ECB/1999/4), Uredbo (ES) št. 2531/98, Uredbo (EU) 2021/378 (ECB/2021/1) in sklepom Evropske centralne banke (EU) 2021/1815 (ECB/2021/45). Ustrezne sankcije in postopkovna pravila za njihovo uporabo so določena v teh pravnih aktih.

2. Če je izračunani znesek denarne kazni nižji od 100 EUR, se instituciji, ki ne izpolnjuje obveznosti iz uredb iz odstavka 1, sankcija ne izreče in se tudi ne upošteva kot sankcija pri določanju, ali gre za ponavljajočo se kršitev.

3. Brez poseganja v odstavke 1 lahko Eurosistem v primeru hude kršitve zahtev glede obveznih rezerv začasno izključi nasprotno stranko iz sodelovanja pri operacijah odprtega trga.

169. člen

Sankcije za neupoštevanje določenih operativnih pravil

1. V skladu z določbami pogodbenih dogovorov ali predpisov, ki jih uporablja Eurosistem, Banka Slovenije naloži eno ali več sankcij, če nasprotna stranka ne izpolnjuje naslednjih obveznosti:

(a) v zvezi s povratnimi transakcijami in valutnimi zamešnjavami za namene denarne politike mora, kakor je določeno v členu 15, med celotnim trajanjem posamezne operacije ustrezno zavarovati in poravnati znesek, ki je bil dodeljen nasprotni stranki, vključno z neodplačanim zneskom posamezne operacije v primeru predčasne prekinitve, ki jo izvede Banka Slovenije v preostalem času trajanja operacije;

(b) v zvezi z zbiranjem vezanih depozitov, dokončnimi transakcijami in izdajo dolžniških certifikatov ECB mora poravnati transakcijo, kakor je določeno v členu 16;

(c) v zvezi z uporabo primernega finančnega premoženja mora mobilizirati ali uporabiti samo primerno finančno premoženje in upoštevati pravila za uporabo primernega finančnega premoženja iz naslova VIII v delu 4;

(d) v zvezi s postopki ob koncu dneva in možnostjo dostopa do mejnega posojila mora v primerih, ko po zaključku kontrolnih postopkov ob koncu dneva ostane na TARGET računih nasprotne stranke negativno stanje, ki se šteje kot avtomatičen zahtevek za dostop do mejnega posojila, kakor je določeno v členu 19(6), vnaprej predložiti zadostno primerno finančno premoženje za zavarovanje, v primeru nasprotne stranke, katere dostop do operacij denarne politike Eurosistema je bil omejen v skladu s členom 173, pa mora ohraniti uporabo operacij denarne politike Eurosistema v okviru sprejete omejitve.

(e) izpolniti mora obveznost plačila v skladu s členom 145.a(3).

2. Sankcije, naložene po tem členu, vključujejo:

(a) samo denarno kazen; ali

(b) tako denarno kot tudi nedenarno kazen.

3. Če se denarna kazen naloži za neizpolnitev nedenarne obveznosti, se šteje, da je taka kazen pogodbeni kazen. Če se denarna kazen naloži za neizpolnitev denarnih obveznosti, se šteje, da ima denarna kazen naravo obresti.

4. Banka Slovenije lahko poleg denarne kazni iz odstavka 3 zahteva tudi povračilo škode ali zamudnih obresti, če so zneski škode ali zamudnih obresti višji od zneska denarne kazni.

170. člen

Denarne kazni za neupoštevanje določenih operativnih pravil

1. Če nasprotna stranka ne izpolnjuje obveznosti iz člena 169(1), Banka Slovenije naloži denarno kazen za vsak primer neizpolnjevanja obveznosti. Denarna kazen, ki se uporabi, se izračuna v skladu s Prilogo VI.

2. Če nasprotna stranka odpravi neizpolnjevanje obveznosti iz člena 169(1)(c) in o tem obvesti Banko Slovenije, preden Banka Slovenije ali ECB o neizpolnjevanju obvesti nasprotno stranko (samoprijava kršitve), se denarna kazen, ki se uporabi, kakor se izračuna v skladu s Prilogo VI, zniža za 50%. Denarna kazen se zniža tudi takrat, kadar nasprotna stranka obvesti Banko Slovenije o kršitvi, ki je ECB in Banka Slovenije nista odkrili in se nanaša na demobilizirano finančno premoženje. Znižanje denarne kazni se ne uporablja za finančno premoženje, ki je predmet postopka preverjanja, s katerim je nasprotna stranka seznanjena, ker jo je o tem obvestila Banka Slovenije ali ECB.

3. Kadar je znesek denarne kazni, izračunan v skladu s Prilogo VI, po znižanju za 50% iz odstavka 2, nižji od 500 EUR, se naloži najnižja denarna kazen v višini 500 EUR.

171. člen

Nedenarne kazni za neupoštevanje določenih operativnih pravil

1. Če nasprotna stranka krši obveznosti iz člena 169(1)(a) ali (b) več kot dvakrat v obdobju 12 mesecev in se v zvezi z vsako kršitvijo:

(a) naloži denarna kazen;

(b) je nasprotna stranka obveščena o vsakokratni odločitvi o naložitvi denarne kazni;

(c) se vsak primer neizpolnjevanja obveznosti nanaša na isto vrsto neizpolnjevanja obveznosti,

Eurosistem začasno izključi nasprotno stranko ob tretji in vsaki naslednji kršitvi obveznosti iste vrste v zadevnem obdobju 12 mesecev. Obdobje 12 mesecev se izračuna od datuma prve kršitve obveznosti iz člena 169(1)(a) oziroma (b).

2. Katera koli začasna izključitev, ki jo izvede Eurosistem po odstavku 1, velja za katero koli naslednjo operacijo odprtega trga, ki je iste vrste kot operacija odprtega trga, ki je bila sankcionirana po odstavku 1.

3. Obdobje začasne izključitve, izvedene v skladu z odstavkom 1, se določi v skladu s Prilogo VI.

4. Če nasprotna stranka krši obveznosti iz člena 169(1)(c) več kot dvakrat v obdobju 12 mesecev in se v zvezi z vsako kršitvijo:

(a) naloži denarna kazen;

(b) je nasprotna stranka obveščena o vsakokratni odločitvi o naložitvi denarne kazni;

(c) se vsak primer neizpolnjevanja obveznosti nanaša na isto vrsto neizpolnjevanja obveznosti,

Eurosistem ob tretji kršitvi začasno izključi nasprotno stranko iz prve operacije odprtega trga za povečevanje likvidnosti v obdobju izpolnjevanja obveznih rezerv, ki sledi obvestitvi o začasni izključitvi.

Če nato nasprotna stranka ponovno krši obveznost, se začasno izključi iz prve operacije odprtega trga za povečevanje likvidnosti v obdobju izpolnjevanja obveznih rezerv, ki sledi obvestitvi o začasni izključitvi, dokler ne poteče 12-mesečno obdobje brez nadaljnje take kršitve na strani nasprotne stranke.

Vsako 12-mesečno obdobje se izračuna od datuma obvestitve o sankciji za kršitev obveznosti iz člena 169(1)(c). Upoštevata se druga in tretja kršitev, storjeni v 12 mesecih od te obvestitve.

5. V izjemnih primerih lahko Eurosistem za obdobje treh mesecev začasno izključi nasprotno stranko iz vseh prihodnjih operacij denarne politike Eurosistema zaradi vsakršne kršitve katere koli obveznosti iz člena 169(1). V tem primeru Eurosistem upošteva resnost primera in zlasti zadevne zneske, pogostost in trajanje neizpolnjevanja obveznosti.

6. Obdobje začasne izključitve, ki jo Eurosistem izvede po tem členu, velja dodatno k ustrezni denarni kazni, ki se uporabi v skladu s členom 170.

172. člen

Uporaba nedenarnih kazni za podružnice zaradi neupoštevanja določenih operativnih pravil

Ko Eurosistem začasno izključi nasprotno stranko v skladu s členom 171(5), lahko ta začasna izključitev velja tudi za podružnice te nasprotne stranke, ki so ustanovljene v drugih državah članicah, katerih valuta je euro.

DEL 6 – DISKRECIJSKI UKREPI

173. člen

Diskrecijski ukrepi iz razlogov skrbnega in varnega poslovanja ali ob nastopu primera kršitve

1. Eurosistem lahko iz razlogov skrbnega in varnega poslovanja sprejme naslednje ukrepe:

(a) nasprotni stranki začasno ali trajno onemogoči ali omeji dostop do operacij denarne politike Eurosistema na podlagi pogodbenih dogovorov ali predpisov, ki jih uporablja Banka Slovenije ali ECB;

(b) finančno premoženje, ki ga določena nasprotna stranka mobilizira v zavarovanje pri kreditnih poslih Eurosistema, zavrne, omeji njegovo uporabo ali zanj uporabi dodatne odbitke, na podlagi katerih koli informacij, ki jih Eurosistem šteje za pomembne, zlasti če se zdi kreditna kvaliteta nasprotne stranke tesno povezana s kreditno kvaliteto finančnega premoženja, mobiliziranega v zavarovanje.

2. Nasprotnim strankam, ki so pod nadzorom, kakor je navedeno v členu 56(b)(i), vendar ne izpolnjujejo kapitalskih zahtev, določenih v Uredbi (EU) št. 575/2013, na posamični in/ali konsolidirani podlagi v skladu z nadzorniškimi zahtevami, in nasprotnim strankam, ki so pod nadzorom, ki je po standardu primerljiv, kakor je navedeno v členu 56(b)(iii), vendar ne izpolnjujejo zahtev, primerljivih kapitalskim zahtevam, določenim v Uredbi (EU) št. 575/2013, na posamični in/ali konsolidirani podlagi, se samodejno omeji dostop do operacij denarne politike Eurosistema iz razlogov skrbnega in varnega poslovanja. Omejitev mora ustrezati stopnji dostopa do operacij denarne politike Eurosistema v času, ko je Eurosistem o takem neizpolnjevanju uradno obveščen. Ta omejitev ne posega v nadaljnje diskrecijske ukrepe, ki jih lahko sprejme Eurosistem. Nasprotnim strankam se samodejno začasno onemogoči dostop do operacij denarne politike Eurosistema iz razlogov skrbnega in varnega poslovanja, razen če Svet ECB na zahtevo Banke Slovenije odloči drugače, kadar velja eno od naslednjih:

(a) izpolnjevanje kapitalskih zahtev se ne vzpostavi znova s primernimi in pravočasnimi ukrepi najpozneje v 20 tednih od referenčnega datuma zbiranja podatkov, pri katerem je bilo neizpolnjevanje teh kapitalskih zahtev ugotovljeno;

(b) neizpolnjevanje je bilo ugotovljeno zunaj obsega zbiranja podatkov in se izpolnjevanje kapitalskih zahtev ne vzpostavi znova v osmih tednih od dneva, ko je zadevni nadzorni organ potrdil, da nasprotna stranka ne izpolnjuje več minimalnih kapitalskih zahtev, in najpozneje v 20 tednih po koncu zadevnega četrtertletja.

3. Eurosistem lahko iz razlogov skrbnega in varnega poslovanja v okviru ocene finančne trdnosti nasprotne stranke na podlagi člena 56(c), in brez poseganja v druge diskrecijske ukrepe omeji dostop do operacij denarne politike Eurosistema naslednjim nasprotnim strankam:

(a) nasprotnim strankam, za katere informacije o količnikih kapitala in/ali finančnega vzvoda v skladu z Uredbo (EU) št. 575/2013 niso popolne ali niso dane na voljo zadevni NCB in ECB pravočasno in najpozneje v 14 tednih po zaključku upoštevnega četrtertletja;

(b) nasprotnim strankam, ki niso zavezane poročati količnikov kapitala in finančnega vzvoda v skladu z Uredbo (EU) št. 575/2013, vendar informacije po primerljivem standardu iz člena 56(b)(iii) niso popolne ali niso dane na voljo zadevni NCB in ECB pravočasno in najpozneje v 14 tednih po zaključku upoštevnega četrtertletja.

Dostop se znova vzpostavi, ko se zadevni NCB dajo na voljo ustrezne informacije in se presodi, da nasprotna stranka izpolnjuje kriterij finančne trdnosti v skladu s členom 56(c). Če se ustrezne informacije ne dajo na voljo najpozneje v 20 tednih po koncu upoštevnega četrtertletja, se dostop nasprotne stranke do operacij denarne politike Eurosistema samodejno začasno onemogoči iz razlogov skrbnega in varnega poslovanja.

4. Eurosistem lahko nasprotnim strankam, ki usmerjajo likvidnost Eurosistema k drugemu subjektu, ki spada v isto bančno skupino (kakor je opredeljena v točki (26) člena 2(1) Direktive 2014/59/EU in točki (11) člena 2 Direktive 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹⁶), iz razlogov skrbnega in varnega poslovanja začasno ali trajno onemogoči ali omeji dostop do operacij denarne politike, če je subjekt, ki prejme to likvidnost, (i) neprimerni subjekt za prenehanje ali (ii) subjekt, za katerega velja diskrecijski ukrep iz razlogov skrbnega in varnega poslovanja.

5. Eurosistem lahko iz razlogov skrbnega in varnega poslovanja začasno ali trajno onemogoči ali omeji dostop do operacij denarne politike Eurosistema nasprotnim strankam, ki

kršijo zahtevo glede ustanovnega kapitala iz člena 93 Uredbe (EU) št. 575/2013 in ustrezne nacionalne zakonodaje.

6. Eurosistem iz razlogov skrbnega in varnega poslovanja brez poseganja v druge diskrecijske ukrepe omeji dostop do operacij denarne politike Eurosistema nasprotnim strankam, za katere pristojni organi na podlagi pogojev, določenih v členu 18(4)(a) do (d) Uredbe (EU) št. 806/2014, ali pogojev, določenih v nacionalni zakonodaji o izvajanju člena 32(4)(a) do (d) Direktive 2014/59/EU, ocenijo, da »propadajo ali bodo verjetno propadle«. Omejitev mora ustrezati stopnji dostopa do operacij denarne politike Eurosistema v trenutku, ko se za take nasprotne stranke ugotovi, da »propadajo ali bodo verjetno propadle«. Omejitev dostopa zadevni nasprotni stranki je avtomatična in začne učinkovati naslednji dan po dnevu, ko ustrezni organi ocenijo, da zadevna nasprotna stranka »propada ali bodo verjetno propadle«. Ta omejitev ne posega v nadaljnje diskrecijske ukrepe, ki jih lahko sprejme Eurosistem.

7. Eurosistem lahko iz razlogov skrbnega in varnega poslovanja, poleg omejitve dostopa do operacij denarne politike Eurosistema v skladu z odstavkom 5, začasno ali trajno onemogoči ali dodatno omeji dostop nasprotnih strank do operacij denarne politike Eurosistema, če se zanje šteje, da »propadajo ali bodo verjetno propadle« v skladu z odstavkom 5, in izpolnjujejo katerega od naslednjih pogojev:

(a) zaradi priprave alternativnih ukrepov zasebnega sektorja ali nadzornih ukrepov organi za reševanje zanje ne uvedejo ukrepov za reševanje zaradi razumne verjetnosti, da bi alternativni ukrepi zasebnega sektorja ali nadzorni ukrepi, kakor so navedeni v členu 18(1)(b) Uredbe (EU) št. 806/2014 in v nacionalni zakonodaji o izvajanju člena 32(1)(b) Direktive 2014/59/EU, preprečili propad institucije v razumnem času;

(b) zaradi priprave ukrepov za reševanje se zanje oceni, da izpolnjujejo pogoje za reševanje v skladu s členom 18(1) Uredbe (EU) št. 806/2014 ali nacionalno zakonodajo o izvajanju člena 32(1) Direktive 2014/59/EU;

(c) izhajajo iz ukrepov za reševanje, kakor so opredeljeni v členu 3(10) Uredbe (EU) št. 806/2014 in v nacionalni zakonodaji o izvajanju člena 2(40) Direktive 2014/59/EU, ali iz alternativnih ukrepov zasebnega sektorja ali nadzornih ukrepov, kakor so navedeni v členu 18(1)(b) Uredbe (EU) št. 806/2014 in v nacionalni zakonodaji o izvajanju člena 32(1)(b) Direktive 2014/59/EU.

8. Eurosistem, poleg omejitve dostopa do operacij denarne politike Eurosistema v skladu z odstavkom 5, iz razlogov varnega in skrbnega poslovanja začasno ali trajno onemogoči ali dodatno omeji dostop do operacij denarne politike Eurosistema nasprotnim strankam, za katere je bilo ocenjeno, da »propadajo ali bodo verjetno propadle«, vendar zanje niso bili zagotovljeni ukrepi za reševanje niti ne obstaja razumna verjetnost, da bi lahko alternativni ukrepi zasebnega sektorja ali nadzorni ukrepi preprečili propad institucije v razumnem času, kakor je navedeno v členu 18(1)(b) Uredbe (EU) št. 806/2014 in v nacionalni zakonodaji o izvajanju člena 32(1)(b) Direktive 2014/59/EU.

9. V primeru, da diskrecijski ukrep temelji na bonitetnih informacijah, mora Eurosistem vse take informacije, ki jih zagotovijo nadzorniki ali nasprotne stranke, uporabljati zgolj v obsegu, ki je ustrezen in potreben za opravljanje nalog Eurosistema pri izvajanju denarne politike.

10. Eurosistem lahko v primeru kršitve v skladu s členom 184 začasno ali trajno onemogoči ali omeji dostop do operacij denarne politike Eurosistema nasprotnim strankam, ki kršijo obveznosti v skladu s členom 183, iz katerega koli pogodbenega dogovora ali predpisa, ki ga uporablja Banka Slovenije.

11. Eurosistem lahko nasprotni stranki namesto omejitve takoj začasno onemogoči dostop do operacij denarne politike Eurosistema, če velja vse naslednje:

(a) izpolnjeni so pogoji za omejitev iz odstavkov 2, 3 in 6;

(b) stanje izpostavljenosti nasprotne stranke do operacij denarne politike Eurosistema v času neizpolnjevanja je enako nič;

¹⁶ Direktiva 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L 182, 29.6.2013, str. 19).

(c) nasprotna stranka v zadnjih 90 delovnih dneh pred odločitvijo o uvedbi ukrepa ni imela izpostavljenosti iz naslova posojila čez dan in avtokolateralizacije.

12. Eurosistem vse diskrecijske ukrepe uporablja sorazmerno in nediskriminatorno ter jih ustrezno utemelji.

174. člen

Diskrecijski ukrepi v zvezi z bonitetno oceno Eurosistema

1. Eurosistem ugotovi, ali izdaja, izdajatelj, dolжник ali garant izpolnjuje zahteve Eurosistema glede kreditne kvalitete, na podlagi katerih koli informacij, ki jih šteje za pomembne.

2. Eurosistem lahko finančno premoženje zavrne, omeji njegovo mobilizacijo ali uporabo ali zanj uporabi dodatne odbitke iz razlogov, navedenih v odstavku 1, če je taka odločitev potrebna za zagotovitev zadostne zaščite Eurosistema pred tveganjem.

3. V primeru, da zavrnitev, kakor je navedena v odstavku 2, temelji na bonitetnih informacijah, mora Eurosistem vse take informacije, ki so jih posredovale nasprotne stranke ali nadzorniki, uporabljati zgolj v obsegu, ki je ustrezen in potreben za opravljanje nalog Eurosistema pri izvajanju denarne politike.

4. Eurosistem lahko s seznama primernega tržnega finančnega premoženja izključi naslednje finančno premoženje:

(a) finančno premoženje, ki ga izdajo, soizdajo ali servisirajo ali zanj jamčijo nasprotne stranke ali subjekti, ki so z nasprotnimi strankami v tesni povezavi, za katere veljajo zamrznitev sredstev in/ali drugi ukrepi, vključno z omejevalnimi ukrepi, ki jih uvede Unija po členu 75 ali členu 215 ali ustreznih podobnih določbah Pogodbe ali država članica, s katerimi se omeji uporaba sredstev; in/ali

(b) finančno premoženje, ki ga izdajo, soizdajo ali servisirajo ali zanj jamčijo nasprotne stranke ali subjekti, ki so z nasprotnimi strankami v tesni povezavi, ki jim je Eurosistem začasno ali trajno onemogočil ali omejil dostop do operacij denarne politike Eurosistema.

DEL 7 – OBVEZNE REZERVE

175. člen

Poročanje podatkov o izračunanih obveznih rezervah

1. Na podlagi podatkov, ki jih institucije, za katere veljajo zahteve glede obveznih rezerv, kot je določeno v členu 1 Uredbe Evropske centralne banke (EU) 2021/378 z dne 22. januarja 2021 o uporabi zahtev glede obveznih rezerv (prenovitev) (ECB/2021/1) (UL L 73, 3. 3. 2021, str. 1), poročajo Banki Slovenije znotraj splošnega okvira denarne in finančne statistike ECB, Banka Slovenije v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 2531/98 z dne 23. novembra 1998 o uporabi obveznih rezerv Evropske centralne banke (UL L 318, 27. 11. 1998, str. 1) in Uredbo (EU) 2021/378 (ECB/2021/1) izračuna obvezne rezerve za vsako institucijo ter ji najpozneje pet delovnih dni Banke Slovenije pred začetkom obdobja izpolnjevanja prek sistema za izmenjavo datotek B2B posreduje podatek o njenih obveznih rezervah. Institucije predložijo morebitne popravke postavk v bilanci stanja, ki sodijo v osnovo za obvezne rezerve, najkasneje do predzadnjega delovnega dne Banke Slovenije pred začetkom obdobja izpolnjevanja. Banka Slovenije najpozneje do zadnjega delovnega dne Banke Slovenije posreduje institucijam morebitne spremembe njihovih obveznih rezerv. Institucije potrdijo svoje obvezne rezerve najpozneje na zadnji delovni dan Banke Slovenije pred začetkom obdobja izpolnjevanja. Če institucija ne odgovori na prejet obvestilo Banke Slovenije s podatkom o njenih obveznih rezervah do konca tega dne, se šteje, da je bila potrditev o njenih obveznih rezervah za ustrezno obdobje izpolnjevanja podana. Ko so obvezne rezerve institucije potrjene, se za ustrezno obdobje izpolnjevanja ne morejo več popraviti.

2. Banka Slovenije javno objavi datume za posredovanje podatka o obveznih rezervah, datume potrditve in datume dokončnosti podatkov o obveznih rezervah skupaj s koledarjem obdobji izpolnjevanja na svoji spletni strani.

176. člen

Imetja rezerv

1. Institucijam se v imetjih rezerv pri Banki Slovenije, kot zahteva Uredba (EU) 2021/378 (ECB/2021/1), upošteva stanje na računih pri Banki Slovenije v sistemu TARGET-Slovenija konec dneva.

2. Za sredstva na računu obveznih rezerv ne sme veljati nobena zakonska, pogodbeni, regulativna ali druga omejitev, ki bi instituciji preprečila likvidacijo, prenos, dodelitev ali odsvojitvev takih sredstev v zadevnem obdobju izpolnjevanja. Institucije brez odlašanja obvestijo Banko Slovenije o kakršnih koli omejitvah iz predhodnega stavka.

3. Za namene dela 7 ima »račun obveznih rezerv« enak pomen kakor izraz »račun rezerv« v Uredbi (EU) 2021/378 (ECB/2021/1).

177. člen

Obrestovanje imetij na računih obveznih rezerv

1. Imetja na računu obveznih rezerv institucije se do višine njenih obveznih rezerv obrestujejo v skladu s členom 9 Uredbe (EU) 2021/378 (ECB/2021/1). Imetja na računu obveznih rezerv institucije, ki presegaajo njene obvezne rezerve (v nadaljevanju: presežne rezerve), se obrestujejo v skladu s členom 1 Sklepa Evropske centralne banke (EU) 2019/1743 z dne 15. oktobra 2019 o obrestovanju imetij presežnih rezerv in nekaterih vlog (prenovitev) (ECB/2019/31) (UL L 267, 21. 10. 2019, str. 12).

2. Plačilo obresti za imetja obveznih rezerv se izvede v skladu s členom 9 Uredbe (EU) 2021/378 (ECB/2021/1), plačilo obresti za izvzeta in neizvzeta imetja presežnih rezerv pa se izvede v skladu s členom 1 Sklepa (EU) 2019/1743 (ECB/2019/31). Dolgovane ali zaslužene obresti od izvzetih in neizvzetih imetij presežnih rezerv se, odvisno od primera, odštejejo z bremenitvijo glavnega denarnega računa v sistemu TARGET-Slovenija zadevne institucije ali izplačajo na glavni denarni račun zadevne institucije na drugi delovni dan po koncu obdobja izpolnjevanja, za katerega so bile obresti izračunane.

3. Stanje ob koncu dneva v sistemu TARGET v obdobju več delovnih dni trajajoče motnje v sistemu TARGET iz člena 202.a se pri izračunu obresti, kot je določen v členu 9 Uredbe (EU) 2021/378 (ECB/2021/1), upošteva za nazaj po odpravi motnje v sistemu TARGET. Stanje ob koncu dneva, ki se uporabi za število dni pri več delovnih dneh trajajoči motnji v sistemu TARGET, se določi na podlagi najboljših informacij, ki so na voljo ECB. Stanje, ki se vodi čez dan ali za daljše obdobje v rešitvi za izredne razmere, ki se uporablja med več delovnih dni trajajočo motnjo v sistemu TARGET, se obrestuje po obrestni meri nič odstotkov.

DEL 8 – DODATNE MINIMALNE ZNAČILNOSTI V ZVEZI Z OPERACIJAMI DENARNE POLITIKE EUROSISTEMA

178. člen

Storitve tretjih oseb

Banka Slovenije lahko za izvedbo posameznih opravil, povezanih s sklepanjem ali z izvršitvijo poslov, sklenjenih v skladu s temi splošnimi pogoji, pisno pooblasti tretjo osebo.

POGLAVJE 1 – DODATNE MINIMALNE ZNAČILNOSTI, KI SE UPORABLJAJO V ZVEZI Z OPERACIJAMI DENARNE POLITIKE EUROSISTEMA

179. člen

Spremembe pri izvajanju okvira denarne politike Eurosistema

1. Banka Slovenije lahko te splošne pogoje kadarkoli spremeni.

2. O vseh spremembah teh splošnih pogojev in začetku njihovega učinkovanja Banka Slovenije obvesti svoje nasprotne

stranke na način, ki ga običajno uporablja pri komunikaciji z njimi. Sklenjene okvirne pogodbe štejejo za pogodbe o pristopu k novim splošnim pogojem. Nasprotna stranka lahko odstopi od okvirne pogodbe v skladu z določbami okvirne pogodbe.

180. člen

Denominacija plačil

Vsa plačila v zvezi z operacijami denarne politike Eurosistema so v eurih, razen plačil v tuji valuti pri valutnih zamenjavah za namene denarne politike in morebitnem posredovanju nekaterih denarnih tokov pri finančnem premoženju, ki je denominirano v tuji valuti.

181. člen

Pristop k splošnim pogojem o izvajanju okvira denarne politike in pooblaščenim podpisnikom za sklepanje poslov

1. Nasprotna stranka, ki želi sodelovati pri instrumentih denarne politike, pristopi k pravilom za izvajanje denarne politike po teh splošnih pogojih s podpisom okvirne pogodbe z Banko Slovenije. Banka Slovenije pristop nasprotne stranke k pogodbi zavrne, če slednja ne izpolnjuje splošnih pravil primernosti po teh splošnih pogojih, in jo o tem pisno obvesti.

2. Nasprotna stranka predloži Banki Slovenije pisni seznam oseb, ki so pooblaščenosti zastopati nasprotno stranko pri sklepanju poslov in drugih aktivnostih v imenu nasprotne stranke na podlagi teh splošnih pogojev. Nasprotna stranka mora predložiti tudi vzorce podpisov oseb, ki so pooblaščenosti podpisovati dokumentacijo v imenu nasprotne stranke v skladu z internimi organizacijskimi pravili nasprotne stranke. Pri predložitvi protiponudb na operacijah odprtega trga morajo osebe, ki so pooblaščenosti podpisovati dokumentacijo v imenu nasprotne stranke, v skladu z Uporabniškim priročnikom za uporabo spletne aplikacije eAvkcije, objavljenim na spletni strani Banke Slovenije, pridobiti tudi kvalificirano digitalno potrdilo, ki so potrebna za elektronsko poslovanje z Banko Slovenije.

3. Nasprotna stranka mora vnaprej pisno obvestiti Banko Slovenije o vsakršni spremembi pooblastil oziroma oseb, ki so pooblaščenosti zastopati nasprotno stranko pri poslih v skladu s temi splošnimi pogoji. Sprememba pooblastil za zastopanje, ki je nasprotna stranka ni vnaprej, pisno in izrecno sporočila Banki Slovenije, ne učinkuje v razmerjih z Banko Slovenije po teh splošnih pogojih, čeprav je bila sprememba vpisana v javni register.

4. Banka Slovenije posreduje nasprotni stranki seznam oseb, ki so pooblaščenosti zastopati Banko Slovenije pri sklepanju poslov na podlagi teh splošnih pogojev. Nasprotna stranka lahko vzorce podpisov pooblaščenih oseb za zastopanje Banke Slovenije pridobi na sedežu Banke Slovenije.

182. člen

Obrazci, nosilci podatkov in sredstva komunikacije

1. Izmenjava sporočil med nasprotno stranko in Banko Slovenije poteka na način, ki je določen s temi splošnimi pogoji ali z uporabniškimi priročniki za nasprotne stranke, ki jih Banka Slovenije objavi na svoji spletni strani. Druge oblike izmenjave sporočil se lahko uporabljajo v primeru, če se stranki za določen način izmenjave sporočil v posameznem primeru izrecno dogovorita.

2. Nalogi in sporočila, ki jih predloži nasprotna stranka, v razmerju do Banke Slovenije učinkujejo le, če so predloženi na način, ki je določen s temi splošnimi pogoji oziroma uporabniškimi priročniki. Šteje se, da je nasprotna stranka sporočilo prejela, ko ji je bilo dostavljeno na dogovorjeni način.

3. Posel med nasprotno stranko in Banko Slovenije je sklenjen, ko Banka Slovenije pošlje nasprotni stranki potrditev o sklenitvi posla, razen če je za posamezne primere izrecno določeno drugače. Potrditev o sklenitvi posla se predloži v skladu s temi splošnimi pogoji ali z uporabniškimi priročniki, razen če je za določene primere izrecno določeno ali dogovorjeno drugače.

183. člen

Primeri kršitev

1. Banka Slovenije obravnava kršitve, ki se lahko štejejo za samodejne (»samodejni primeri kršitev«) ali diskrecijske (»diskrecijski primeri kršitev«), kakor je določeno v tem členu.

2. Za samodejne primere kršitev iz odstavka 1 se šteje naslednje:

(a) pristojni sodni ali drug organ sprejme odločitev, da v zvezi z nasprotno stranko izvede postopek prenehanja nasprotne stranke ali imenovanja likvidacijskega upravitelja ali podobnega uradnika za nasprotno stranko ali kateri koli drug podoben postopek. Za namene te točke (a) se sprejetje ukrepov za preprečevanje krize ali ukrepov kriznega upravljanja v smislu Direktive 2014/59/EU v zvezi z nasprotno stranko ne šteje za samodejni primer kršitve;

(b) za nasprotno stranko veljajo zamrznitev sredstev in/ali drugi ukrepi, vključno z omejevalnimi ukrepi, ki jih uvede Unija po členu 75 ali členu 215 ali ustreznih podobnih določbah Pogodbe, s katerimi se ji omeji možnost uporabe svojih sredstev;

(c) za nasprotno stranko ne velja več sistem obveznih rezerv Eurosistema, kakor se zahteva po členu 56(a);

(d) nasprotna stranka ni več pod harmoniziranim nadzorom Unije/EGP ali primerljivim nadzorom v skladu s členom 56(b);

(e) nasprotna stranka postane subjekt za prenehanje, kakor je opredeljen v členu 2(129).

3. Za diskrecijske primere kršitev iz odstavka 1 se šteje naslednje:

(a) pristojni sodni ali drug organ sprejme odločitev, da v zvezi z nasprotno stranko izvede intervencijski ukrep razen ukrepa iz odstavka 2(a), s katerim se omeji njena poslovna dejavnost, vključno z moratorijem, ali ukrep reorganizacije ali drug podoben postopek, namenjen zaščiti ali ponovni vzpostavitvi finančnega položaja nasprotne stranke in temu, da bi se izognili sprejetju odločitve, kakršna je navedena v odstavku 2(a);

(b) nasprotna stranka ne izpolnjuje več katere od operativnih zahtev Banke Slovenije iz člena 56(d);

(c) nasprotna stranka pisno izjavi, da ni zmožna plačati vseh ali dela svojih dolgov ali izpolniti svojih obveznosti, ki izhajajo iz transakcij denarne politike ali katerih koli drugih transakcij z Banko Slovenije ali drugo NCB, ali nasprotna stranka preneha uresničevati cilje v skladu s svojim statutom ali podobnimi ustanovitvenimi dokumenti ali izjavi, da namerava prenehati uresničevati cilje v skladu s svojim statutom ali podobnimi ustanovitvenimi dokumenti, ali nasprotna stranka s svojimi upniki sklene prostovoljno splošno pogodbo ali dogovor, ali če je nasprotna stranka insolventna ali se šteje za insolventno, ali če se šteje za nezmožno plačati svoje dolgove;

(d) izvedejo se postopkovni koraki pred sprejetjem odločitve iz odstavka 2(a), ali točke (a) ali (f) tega odstavka, vključno s predlogom za odvzem dovoljenja za opravljanje dejavnosti v skladu z: (a) Direktivo 2013/36/EU in Uredbo (EU) št. 575/2013 ali (b) Direktivo 2014/65/EU;

(e) imenovan je začasni upravitelj ali drug podoben uradnik s pooblastili za omejitev zmožnosti nasprotne stranke, da izpolni svoje obveznosti do Eurosistema;

(f) za celotno premoženje nasprotne stranke ali bistven del tega premoženja je imenovan upravitelj, skrbnik ali podoben uradnik;

(g) nasprotna stranka poda nepravilno ali neresnično izrecno ali implicitno izjavo ali predpogodbeno navedbo po veljavnih pravnih določbah v zvezi s:

(i) transakcijami denarne politike ali drugimi transakcijami z Banko Slovenije ali z drugo NCB ali

(ii) skladnostjo s katerimi koli zakoni ali drugimi predpisi, ki veljajo zanjo, če bi to lahko ogrozilo izpolnjevanje obveznosti nasprotne stranke po dogovoru, ki ga je sklenila za izvajanje operacij denarne politike Eurosistema;

(h) nasprotni stranki se začasno ali dokončno odvzame dovoljenje za opravljanje dejavnosti po Direktivi 2014/65/EU;

(i) nasprotna stranka je začasno ali trajno izključena iz udeležbe v katerem koli plačilnem sistemu ali ureditvi, prek katere se izvajajo plačila pri transakcijah denarne politike, ali (razen pri transakcijah valutnih zamenjav) je začasno ali trajno izključena iz udeležbe v katerem koli SPVP, ki se uporablja za poravnavo operacij denarne politike Eurosistema;

(j) proti nasprotni stranki se sprejmejo ukrepi, kakor so navedeni v členih 41(1) in 43(1) ter členu 44 Direktive 2013/36/EU;

(k) v zvezi s povratnimi transakcijami, nasprotna stranka ne izpolnjuje določb o ukrepih za obvladovanje tveganj;

(l) v zvezi s transakcijami začasne prodaje, nasprotna stranka ne plača nakupne cene ali cene povratnega odkupa ali ne dostavi kupljenega ali začasno prodanega finančnega premoženja; ali, v zvezi z zavarovanimi posojili, nasprotna stranka ne dostavi finančnega premoženja ali ne poplača posojila na ustrezne datume, veljavne za taka plačila in dostave;

(m) v zvezi z valutnimi zamenjavami za namene denarne politike in vezanimi depoziti, nasprotna stranka ne plača zneska v eurih; ali, v zvezi z valutnimi zamenjavami za namene denarne politike, nasprotna stranka ne plača zneskov v tuji valuti na datum plačila;

(n) v zvezi z nasprotno stranko nastane primer kršitve, ki ni bistveno drugačen od tistih, opredeljenih v tem členu, po pogodbi, sklenjeni za namene upravljanja z deviznimi rezervami ali lastnimi sredstvi ECB ali katere koli NCB;

(o) nasprotna stranka ne zagotovi ustreznih informacij in tako povzroči resne posledice za Banko Slovenije;

(p) nasprotna stranka ne izpolni katere koli druge obveznosti iz ureditev o povratnih transakcijah in transakcijah valutnih zamenjav ter, če je to mogoče popraviti, ne odpravi te kršitve v primeru zavarovanih transakcij v največ 30 dneh oziroma pri transakcijah valutnih zamenjav v največ 10 dneh po tem, ko je NCB z obvestilom od nje zahtevala, da to stori;

(q) v zvezi z nasprotno stranko, vključno z njenimi podružnicami, nastane primer kršitve po kateri koli pogodbi ali transakciji z Eurosistemom, sklenjeni zaradi izvedbe operacij denarne politike Eurosistema;

(r) za nasprotno stranko veljajo zamrznitev sredstev in/ali drugi ukrepi države članice, katere valuta je euro, s katerimi se ji omeji možnost uporabe svojih sredstev;

(s) vse finančno premoženje nasprotne stranke ali njegov bistven del je predmet odredbe o zamrznitvi sredstev, prepovedi razpolaganja, odvzema ali katerega koli drugega postopka, katerega namen je zaščita javnega interesa ali pravic upnikov nasprotne stranke;

(t) vse finančno premoženje nasprotne stranke ali njegov bistven del se prenese na drug subjekt ali se celotno poslovanje ali dejavnost nasprotne stranke ali bistven del njenega poslovanja ali dejavnosti proda, razpusti, likvidira ali preneha ali se sprejme odločitev v zvezi s tem; ter

(u) kateri koli drug preteč ali obstoječ dogodek, ki ogroža izpolnitev obveznosti nasprotne stranke po dogovorih, ki jih je sklenila za izvajanje operacij denarne politike Eurosistema, ali po katerih koli drugih pogodbenih in/ali zakonskih pravilih, ki se uporabljajo za razmerje med nasprotno stranko in ECB ali katero koli NCB; ali nasprotna stranka krši ali ne izpolni pravilno katere koli druge obveznosti, pogodbe ali transakcije z Banko Slovenije po dogovorih, ki jih je sklenila za izvajanje operacij denarne politike Eurosistema, ali po katerih koli drugih pogodbenih in/ali zakonskih pravilih, ki se uporabljajo za razmerje med nasprotno stranko in ECB ali katero koli NCB.

4. V primeru diskrecijskih primerov kršitev iz odstavka 3 Banka Slovenije primer kršitve ugotovi v skladu s postopki Eurosistema, ki jih sprejme Svet ECB, izvede pa se šele na podlagi vročitve obvestila o kršitvi. Tako obvestilo o kršitvi lahko vsebuje »odlog« do največ tri delovne dni za odpravo zadevne kršitve.

184. člen

Sredstva v primeru kršitve ali iz razlogov skrbnega in varnega poslovanja

1. Banka Slovenije ima iz razlogov skrbnega in varnega poslovanja pravico uporabiti naslednja sredstva:

(a) nasprotni stranki začasno ali trajno onemogoči ali omeji dostop do operacij odprtega trga;

(b) nasprotni stranki začasno ali trajno onemogoči ali omeji dostop do odprtih ponudb;

(c) odstopi od vseh neizpolnjenih pogodb in transakcij z nasprotno stranko;

(d) nasprotna stranka mora pospešeno izpolniti še nezapadle in pogojne terjatve Banke Slovenije;

(e) uporabi depozite nasprotne stranke pri Banki Slovenije za pobotanje s terjatvami do te nasprotne stranke;

(f) začasno ustavi izpolnjevanje obveznosti do nasprotne stranke, dokler terjatev do te nasprotne stranke ni poplačana;

(g) opravi obračun v skladu z določbami člena 185;

(h) Banka Slovenije lahko izvede ukrepe po tem členu ne glede na krivdo nasprotne stranke.

2. Banka Slovenije mora uporabljati dogovore ali predpise, ki zagotavljajo, da:

(a) ima po nastanku samodejnega primera kršitve iz člena 185(2) pravico uporabiti katero koli sredstvo iz odstavka 1, razen omejitev za nasprotno stranko, kakor sta določeni v odstavku 1, točki (a) in (b); ter

(b) ima po nastanku diskrecijskega primera kršitve iz člena 183(2) pravico uporabiti katero koli sredstvo iz odstavka 1.

3. Ob nastanku primera kršitve ima Banka Slovenije pravico, da poleg sredstev, navedenih v odstavku 2, uporabi tudi katero koli od naslednjih sredstev:

(a) zahtevo po plačilu zamudnih obresti; in

(b) zahtevo po plačilu nadomestila za izgubo, ki je posledica kršitve nasprotne stranke.

4. Banka Slovenije ima iz razlogov skrbnega in varnega poslovanja pravico, da finančno premoženje, ki ga nasprotna stranka mobilizira v zavarovanje pri kreditnih poslih Eurosistema, zavrne, omeji njegovo uporabo ali zanj uporabi dodatne odbitke.

5. Banki Slovenije je kadar koli pravno omogočeno, da izvrši zavarovanje za vse finančno premoženje, ki je predloženo v zavarovanje, brez nepotrebne zamude in na tak način, da ima Banka Slovenije pravico izvršiti zavarovanje za vrednost danega posojila, če nasprotna stranka takoj ne poravna svojega negativnega stanja.

6. Banka Slovenije v primeru, če nima na voljo nobenega sredstva iz odstavka 2, naloži denarno kazen za neizpolnitev obveznosti nasprotne stranke, da v celoti ali delno povrne ali plača kateri koli znesek posojila ali cene povratnega nakupa ali dostavi kupljeno finančno premoženje ob zapadlosti ali ko je to drugače dolžna storiti. Denarna kazen se izračuna v skladu z oddelkom III Priloge VI, ob upoštevanju zneska denarnih sredstev, ki ga nasprotna stranka ni mogla plačati ali vrniti, ali vrednosti finančnega premoženja, ki ga nasprotna stranka ni mogla dostaviti, in števila koledarskih dni, ko nasprotna stranka ni izvedla plačila, vračila ali dostave.

7. Za zagotovitev enotnega izvajanja naloženih ukrepov lahko Svet ECB odloči o sredstvih, vključno s tem, da začasno ali trajno onemogoči ali omeji dostop do operacij odprtega trga in odprtih ponudb.

185. člen

Obračun zapadlih obveznosti ob odstopu

1. Če Banka Slovenije odstopi od vseh pogodb/posamičnih poslov, se šteje, da so obveznosti iz pogodb/poslov zapadle z datumom, ko Banka Slovenije pošlje obvestilo o odstopu.

2. Pri zapadlosti posamičnih poslov iz naslova valutnih zamenjav se višina zapadlih obveznosti določi tako, da Banka Slovenije določi nadomestne vrednosti zneskov v eurih in

zneskov povratnega prenosa v tuji valuti, tako da so te nadomestne vrednosti za Banko Slovenije ekonomsko ekvivalentne zneskom, ki bi si jih stranki izmenjali sicer. Na osnovi tako določenih zneskov Banka Slovenije izračuna, koliko je vsaka stranka dolžna drugi na datum povratnega odkupa. Dolgovani zneski posamezne stranke se, kjer je potrebno, preračunajo v eure v skladu s členom 197 in pobotajo s terjanimi zneski te stranke iz naslova valutnih zamenjav. Stranka, pri kateri je vsota dolgovanih zneskov večja od vsote terjanih zneskov, plača razliko v zneskih, ki zapade v plačilo prvi naslednji dan po dnevu odpošiljanja obvestila Banke Slovenije iz predhodnega odstavka, ko je sistem TARGET operativen.

3. V primeru zamude roka iz prejšnjega odstavka tečejo tudi zakonske zamudne obresti.

4. Pri zapadlosti ostalih posamičnih poslov se pogodbene obresti obračunajo do dneva zapadlosti poslov, kot je določen v odstavku 1. Tako obračunane obveznosti iz posamičnih poslov se pobotajo na datum zapadlosti.

5. Banka Slovenije ali nasprotna stranka morata najkasneje v roku treh delovnih dni Banke Slovenije od datuma odpošiljanja obvestila Banke Slovenije o odstopu poplačati nepobotane obresti in glavnice.

6. Po preteku roka iz prejšnjega odstavka tečejo tudi zakonske zamudne obresti.

7. Banka Slovenije lahko vse svoje terjatve, vključno z zamudnimi obrestmi, poplača z izvršitvijo zavarovanja iz finančnega premoženja v delu 4.

186. člen

Zagotovitev informacij s strani nasprotnih strank

Banka Slovenije lahko pridobi od nasprotnih strank vse ustrezne informacije v zvezi z operacijami denarne politike Eurosistema.

187. člen

Varovanje zaupnih podatkov in predložitev podatkov

1. Vse informacije in podatki, povezani s sklenitvijo ali izvršitvijo poslov, sklenjenih na podlagi teh splošnih pogojev, se med strankama obravnavajo kot poslovna skrivnost in se ne smejo razkriti tretjim osebam brez izrecne privolitve druge stranke.

2. Obveznost varovanja poslovne skrivnosti iz prejšnjega odstavka ne velja, ko so podatki potrebni Eurosistemu za potrebe izvajanja denarne politike. Nasprotna stranka je dolžna na zahtevo Banke Slovenije predložiti podatke v zvezi z operacijami denarne politike Eurosistema. Banka Slovenije lahko posreduje ostalim članicam Eurosistema individualne podatke, kot so operativni podatki, ki se nanašajo na nasprotno stranko pri operacijah Eurosistema. Taki podatki se obravnavajo v skladu z zahtevo o poklicni zaupnosti v skladu s členom 38 Statuta ESCB.

3. Obveznost varovanja poslovne skrivnosti iz prvega odstavka tega člena prav tako ne velja v primeru posredovanja podatkov pristojnim državnim organom, ki so pooblaščen pri dobiti navedene podatke v skladu z zakonskimi pristojnostmi.

188. člen

Pravice tretjih oseb

1. Nasprotna stranka ne sme odstopiti, zavrniti ali prenehati svojih pravic in obveznosti, nastalih na podlagi teh splošnih pogojev, ali z njimi kakor koli drugače razpolagati brez predhodnega pisnega soglasja Banke Slovenije.

2. Samo pogodbeni NCB ali Banka Slovenije in konkretna nasprotna stranka imata pravice in obveznosti, ki izhajajo iz transakcije. Dovoljena so razmerja med NCB in/ali ECB:

(a) ki izhajajo iz čezmejne uporabe primerne finančne premoženja; in

(b) po potrebi tudi operacije, izvedene z nasprotnimi strankami, ki delujejo prek posredniške institucije.

189. člen

Veljavno pravo in jurisdikcija

1. Te splošne pogoje in vse transakcije po teh splošnih pogojih (razen, če se pri čezmejni uporabi primerne finančne premoženja zahteva drugače), ureja slovensko pravo.

2. Če nasprotna stranka za zavarovanje terjatev Banke Slovenije iz poslov, sklenjenih v skladu s temi splošnimi pogoji, zagotovi v korist Banke Slovenije finančno zavarovanje na tržnem finančnem premoženju, ki se hrani v euroobmočju izven Slovenije, ali na netržnem finančnem premoženju, pri katerem se glede razmerja med nasprotno stranko (ali upnikom) in dolžnikom/izdajateljem uporablja pravo druge države članice, se glede pravne narave takšnega zavarovanja, glede učinkovanja zavarovanja, zahtev po obličnosti dogovora o zagotovitvi in prenehanju finančnega zavarovanja ter glede poplačila terjatev Banke Slovenije iz zavarovanja, uporablja pravo države članice, v kateri se nahaja tržno finančno premoženje oziroma pravo države članice, ki velja med nasprotno stranko (ali upnikom) in njenim dolžnikom/izdajateljem netržnega finančnega premoženja.

3. Za potrebe ugotavljanja prava, ki se uporablja za presojanje pravnih razmerij iz prejšnjega odstavka, se kot država, v kateri se nahaja finančno premoženje, šteje država, katere pravo velja za register, v katerem je finančno premoženje vpisano.

4. Za reševanje sporov iz teh splošnih pogojev je pristojno sodišče v Ljubljani, brez poseganja v pristojnost Sodišča Evropske unije.

190. člen

Dnevi poravnave v zvezi z vezanimi depoziti

Poravnava v zvezi z vezanimi depoziti tako pri njihovem sprejemu kot izplačilu, se opravi na dneve, ki jih določi ECB v najavi depozitne operacije.

191. člen

Čas poslovanja ob delovnih dneh Banke Slovenije

1. Posli iz naslova operacij denarne politike Eurosistema se ob delovnih dneh Banke Slovenije praviloma izvajajo med 8:30 uro in 17:00 uro, če ni s temi splošnimi pogoji ali z uporabniškimi priročniki za nasprotno stranko, ki jih Banka Slovenije objavi na svoji spletni strani, za določene operacije izrecno drugače določeno, ali če se za posamezne primere Banka Slovenije in nasprotna stranka izrecno ne dogovorita drugače.

2. Vse ure, navedene v teh splošnih pogojih, se nanašajo na srednjeevropski čas (CET).

192. člen

Odgovornost

1. Vsaka stranka je dolžna skrbeti za pravilno delovanje strojne in programske opreme, ki omogoča sklepanje in izvedbo poslov v skladu s temi splošnimi pogoji ter preprečiti tretjim osebam nepooblaščen dostop do komunikacijskih sredstev ter druge opreme, ki je namenjena izmenjavi sporočil med Banko Slovenije in nasprotno stranko.

2. Banka Slovenije ne odgovarja za škodo, ki jo nasprotna stranka utrpi zaradi neizpolnitve, zamude ali nepravilne izpolnitve posla, sklenjenega na podlagi teh splošnih pogojev, razen če nasprotna stranka dokaže, da je škoda posledica ravnanja Banke Slovenije ali njenih delavcev, ki so pri izvrševanju svojih obveznosti ravnali naklepno ali z veliko malomarnostjo.

3. Banka Slovenije zlasti ne odgovarja za škodo, ki je posledica nedelovanja ali nepravilnega delovanja strojne ali programske opreme ter nedelovanja ali nepravilnega delovanja komunikacij med Banko Slovenije in nasprotno stranko.

4. V primeru, ko je Banka Slovenije za posamezna opravila v zvezi s sklenitvijo ali izvršitvijo poslov v skladu s temi splošnimi pogoji pooblastila tretjo osebo, Banka Slovenije v razmerju do nasprotno stranke odgovarja le za izbiro tretje

osebe. Banka Slovenije ne odgovarja za škodo, če je pri izbiri tretje osebe ravnala s skrbnostjo dobrega gospodarja.

5. Banka Slovenije v nobenem primeru ne odgovarja za posredno škodo, ki jo nasprotna stranka utрпи v zvezi s posli, sklenjenimi na podlagi teh splošnih pogojev.

193. člen

Stroški in nadomestila

Nasprotna stranka je dolžna za storitve Banke Slovenije, povezane s sklenitvijo oziroma izvedbo posla, sklenjenega na podlagi teh splošnih pogojev, Banki Slovenije plačati nadomestila v skladu z vsakokrat veljavno tarifo, po kateri se zaračunavajo nadomestila za storitve, ki jih opravlja Banka Slovenije.

194. člen

Prepoved pobota

Nasprotna stranka svoje obveznosti do Banke Slovenije iz poslov, sklenjenih na podlagi teh splošnih pogojev, ne more izpolniti na podlagi pobota s svojo terjatvijo, ki jo ima do Banke Slovenije iz istovrstnih ali drugih poslov, razen če se stranki v posameznem primeru izrecno dogovorita drugače.

POGLAVJE 2 – DODATNE MINIMALNE ZNAČILNOSTI, KI SE UPORABLJAJO PRI POGODBAH O ZAČASNI PRODAJI IN ZAVAROVANEM POSOJILU

195. člen

Datum povratnega dela transakcije

Datum povratnega dela transakcije, vključno z datumom poplačila po pogodbi o zavarovanem posojilu, kjer je primerno, je fiksno določen ob začetku transakcije.

196. člen

Obrestne mere

1. V pogodbi o začasni prodaji mora razlika med prodajno ceno in ceno povratnega odkupa ustrezati skupnemu znesku, pridobljenemu z uporabo določene obrestne mere na prodajno ceno v obdobju od načrtovanega datuma prodaje do datuma ponovnega odkupa.

2. Pri zavarovanem posojilu se obrestna mera določi z uporabo določene obrestne mere na znesek posojila v obdobju do zapadlosti operacije.

3. Obrestna mera, ki se uporablja pri povratnih transakcijah, je enaka linearni obrestni meri, pri čemer se za štetje dni uporablja konvencija »dejansko število dni/360 dni v letu«.

197. člen

Mehanizmi za preračun zneskov, ki niso v eurih

Tečaj, ki ga Banka Slovenije uporablja pri preračunu zneskov, ki niso v eurih, je dnevni referenčni devizni tečaj ECB za eure, če ta ni na voljo, pa promptni devizni tečaj, ki ga ECB navede na delovni dan pred dnevom, ko se opravi preračun, za svojo prodajo eurov proti nakupu druge valute.

POGLAVJE 3 – DODATNE MINIMALNE ZNAČILNOSTI POGODB O ZAČASNI PRODAJI

198. člen

Predmet pogodb o začasni prodaji

1. Ob sklenitvi pogodb o začasni prodaji ob prodaji primernega finančnega premoženja za plačilo v eurih velja, da se enakovredno finančno premoženje ob določenem času prodaja nazaj za denarna sredstva v eurih.

2. »Enakovredno finančno premoženje« je opredeljeno kot finančno premoženje istega izdajatelja, ki tvori del iste izdaje, ne glede na datum izdaje, in je iste vrste, nominalne vrednosti, zneska in opisa kot tisto finančno premoženje, s katerim se primerja.

3. Če je bilo finančno premoženje, ki se primerja po odstavku 2, konvertirano, redenominirano ali odpoklicano, se opredelitev enakovrednosti spremeni tako, da:

(a) v primeru konverzije pomeni tisto finančno premoženje, v katero je bilo finančno premoženje konvertirano;

(b) v primeru odpoklica pomeni finančno premoženje, ki je enakovredno vplačanemu finančnemu premoženju, pod pogojem, da je prodajalec plačal kupcu vsoto, enako vrednosti odpoklica;

(c) v primeru redenominacije pomeni finančno premoženje, enakovredno tistemu, v katero je bilo prvotno finančno premoženje redenominirano, po potrebi z vsoto denarja, enako kakršni koli razliki v vrednosti finančnega premoženja pred redenominacijo in po njej.

199. člen

Dogovor o pobotu zaradi predčasnega prenehanja pri pogodbah o začasni prodaji

1. Banka Slovenije ima ob nastanku primera neizpolnitve obveznosti nasprotne stranke pravico do prekinitve in predčasnega prenehanja vseh neporavnanih transakcij začasne prodaje.

2. Določbe o pobotu, namenjenem doseganju ekonomskih učinkov, so sledeče:

(a) Ob nastanku primera neizpolnitve obveznosti se šteje, da datum povratnega odkupa za vsako transakcijo nastopi takoj, in je treba storiti naslednje:

(i) vse enakovredno finančno premoženje za kritje je treba takoj dostaviti, tako da se izpolnitev ustreznih obveznosti strank glede dostave finančnega premoženja in plačila cene povratnega odkupa za začasno prodano finančno premoženje izvede samo v skladu s točko (b); ali

(ii) transakcija začasne prodaje se prekine.

(b) Tržne vrednosti začasno prodanega finančnega premoženja in enakovrednega finančnega premoženja za kritje v primeru neplačila, ki ju je treba prenesti, ter ceno povratnega odkupa, ki jo mora plačati vsaka stranka, določi Banka Slovenije za vse transakcije na datum povratnega odkupa na komercialno smotrni način.

(c) Na podlagi točke (b) mora Banka Slovenije izračunati, koliko je vsaka stranka dolžna drugi na datum povratnega odkupa. Zneski, ki jih dolguje ena stranka, se pobotajo z zneski, ki jih terja od druge, in samo stranka, ki ima terjatev, vrednoteno v nižji vrednosti kot obveznost, plača neto znesek.

(d) Ta neto znesek zapade in je plačljiv naslednji dan, ko je sistem TARGET odprt za izvršitev plačila. Za namene tega izračuna je treba vse zneske, ki niso denominirani v eurih, pretvoriti v eure na ustrezne datume in po tečaju, ki se izračuna v skladu s členom 197.

3. »Tržna vrednost v primeru neplačila« je opredeljena, kot je določeno v členu 2.

POGLAVJE 4 – DODATNE MINIMALNE ZNAČILNOSTI VALUTNIH ZAMENJAV ZA NAMENE DENARNE POLITIKE

200. člen

Dogovor o istočasni promptni in terminski prodaji ter nakupu

Vsaka transakcija je zasnovana kot istočasna promptna in terminska prodaja ter nakup eura za eno tujo valuto.

201. člen

Opredelitev posebnih pojmov

Posebni pojmi pomenijo sledeče:

(a) »tuja valuta« pomeni vsako zakonito valuto razen eura;

(b) »promptni tečaj« pomeni v zvezi z določeno transakcijo tečaj (kakor se izračuna v skladu s členom 197), ki se upo-

rabi za preračun zneska v eurih v znesek v ustrezni tuji valuti za to transakcijo, ki ga bo morala ena stranka na datum prvega dela valutne zamenjave prenesti drugi proti plačilu zneska v eurih, in ta tečaj se določi v potrditvi posla;

(c) »terminski tečaj« pomeni tečaj, izračunan v skladu s členom 197, ki se uporabi za preračun zneska v eurih v tak znesek v tuji valuti, ki ga bo morala ena stranka prenesti drugi na datum drugega dela valutne zamenjave proti plačilu zneska v eurih, in ta tečaj se določi v potrditvi posla in opredeli v zadevnih pogodbenih dogovorih ali predpisih, ki jih uporablja zadevna NCB;

(d) »znesek drugega dela valutne zamenjave v tuji valuti« pomeni tak znesek v tuji valuti, kakor je potreben za nakup zneska v eurih na datum drugega dela valutne zamenjave;

(e) »datum prvega dela valutne zamenjave« pomeni v zvezi s katero koli transakcijo datum in, kjer je primerno, čas na ta datum, ko je treba izvesti prenos zneska v eurih od ene stranke k drugi, tj. datum in, kjer je primerno, čas na ta datum, za katerega sta se stranki dogovorili, da bo potekala poravnava prenosa zneska v eurih;

(f) »datum drugega dela valutne zamenjave« pomeni v zvezi s katero koli transakcijo datum in, kjer je primerno, čas na ta datum, ko mora ena stranka prenesti znesek v eurih nazaj drugi stranki.

202. člen

Dogovor o pobotu zaradi predčasnega prenehanja pri valutnih zamenjavah

1. Banka Slovenije ima ob nastanku primera neplačila pravico do prekinitve in predčasnega prenehanja vseh neporavnanih transakcij.

2. Ob nastanku primera neplačila se vsaka transakcija šteje za prekinjeno in Banka Slovenije določi nadomestne vrednosti zneskov v eurih in zneskov drugega dela valutne zamenjave v tuji valuti, tako da so te nadomestne vrednosti za Banko Slovenije ekonomsko enakovredne zneskom, ki bi si jih stranki izmenjali sicer. Na podlagi tako določenih zneskov mora Banka Slovenije izračunati, koliko je vsaka stranka dolžna drugi na datum drugega dela valutne zamenjave. Zneske, ki jih dolguje ena stranka, je treba po potrebi pretvoriti v eure v skladu s členom 197 in pobotati z zneski, ki jih terja od druge stranke. Samo stranka, ki ima terjatev, vrednoteno v nižji vrednosti kot obveznost, plača neto znesek. Ta neto znesek zapade in je plačljiv naslednji dan, ko je sistem TARGET odprt za izvršitev tega plačila.

DEL 8A – POSEBNE DOLOČBE V PRIMERU VEČ DELOVNIH DNI TRAJAJOČE MOTNJE V SISTEMU TARGET

202.a člen

Več delovnih dni trajajoča motnja v sistemu TARGET

1. ECB lahko razglasi, da je motnja v sistemu TARGET, ki ovira normalno obdelavo plačil, »več delovnih dni trajajoča motnja v sistemu TARGET«, če:

(a) se zaradi motnje aktivira »rešitev za izredne razmere«, kot je opredeljena v Splošnih pogojih za udeležbo v sistemu TARGET-Slovenija v členu 2(20) v Dodatku VIII (Opredelitev pojmov), in

(b) motnja traja več kot en delovni dan ali ECB pričakuje, da bo motnja trajala več kot en delovni dan.

Ob aktivaciji rešitve za izredne razmere iz točke (a) se lahko redne operacije denarne politike odložijo ali prekličejo.

2. Razglasitev iz odstavka 1 se sporoči prek spletne strani ECB. ECB v okviru te razglasitve ali po njej sporoči, kakšne so posledice motnje za posamezne operacije in instrumente denarne politike.

3. Po razglasitvi v skladu s tem členom se lahko v zvezi z nekaterimi operacijami in instrumenti denarne politike uporabijo posebni ukrepi in določbe, kakor so določeni v teh splošnih pogojih, zlasti v členih 202.b, 202.c in 202.d.

4. Ko se motnja v sistemu TARGET odpravi, ECB prek svoje spletne strani izda sporočilo, da se posebni ukrepi in določbe, sprejeti zaradi več delovnih dni trajajoče motnje v sistemu TARGET, ne uporabljajo več.

202.b člen

Obravnavanje operacij denarne politike Eurosistema v primeru več delovnih dni trajajoče motnje v sistemu TARGET

V primeru razglasitve več delovnih dni trajajoče motnje v sistemu TARGET v skladu s členom 202.a se lahko v zvezi z obravnavo operacij denarne politike Eurosistema uporabljajo naslednje določbe.

(a) Poravnava operacij odprtega trga v eurih, kakor je določena v poglavju 2 naslova III v delu 2, se ne izvede prek rešitve za izredne razmere, kakor je opredeljena v členu 2(20) v Dodatku VIII (Opredelitev pojmov) Splošnih pogojev za udeležbo v sistemu TARGET-Slovenija. Zato se lahko poravnava teh operacij odloži do ponovnega začetka normalnega delovanja sistema TARGET.

(b) Plačila obresti za take operacije se izračunajo (i) kot da ne bi bilo odloga poravnave poslov ali (ii) glede na dejansko trajanje, in sicer po tisti možnosti, po kateri mora nasprotna stranka plačati nižji znesek ali prejeti višji znesek obresti.

(c) Eurosistem pri izračunu plačila obresti v skladu s točko (b) opravi izravnavo z vsemi obrestni na dodatno stanje na tekočem računu, do katerih je nasprotna stranka upravičena ali jih mora v primeru negativnih obrestnih mer plačati zaradi odložene poravnave.

(d) Obresti se izplačajo ali prejmejo, ko ECB izda sporočilo iz člena 202.a (4).

202.c člen

Dostop do mejnega posojila v primeru več delovnih dni trajajoče motnje v sistemu TARGET

V primeru razglasitve več delovnih dni trajajoče motnje v sistemu TARGET v skladu s členom 202.a se lahko v zvezi z dostopom do mejnega posojila uporabljajo naslednje določbe.

(a) Ne glede na člen 19(6) se negativno stanje na TARGET računih nasprotne stranke pri Banki Slovenije ob koncu dneva obravnava kot likvidnost čez dan in obrestuje po obrestni meri nič odstotkov.

(b) Za stanje posojila, ki se odobri v okviru mejnega posojila iz člena 20 na dan pred aktivacijo rešitve za izredne razmere, se uporabi obrestna mera nič odstotkov. Ta obrestna mera se uporablja za obdobje, ko motnja traja. Mejno posojilo, ki se poravnava v realnem času na dan razglasitve več delovnih dni trajajoče motnje v sistemu TARGET pred to razglasitvijo, se obravnava kot posojilo, odobreno na delovni dan, ko je bila več delovnih dni trajajoča motnja v sistemu TARGET odpravljena. Obresti, ki jih je treba plačati za mejno posojilo, se plačajo skupaj z odplačilom mejnega posojila šele po tem, ko se deaktivira rešitev za izredne razmere in ECB izda sporočilo v skladu s členom 202.a(4). Pri izračunu plačila obresti se izključijo delovni dnevi, ko je trajala več delovnih dni trajajoča motnja v sistemu TARGET.

202.d člen

Ni naložitve sankcij v primeru več delovnih dni trajajoče motnje v sistemu TARGET

Če je bila v skladu s členom 202.a razglašena več delovnih dni trajajoča motnja v sistemu TARGET, ki vpliva na zmožnost nasprotne stranke, da izpolni obveznosti v skladu s temi splošnimi pogoji, se tej nasprotni stranki ne naloži nobena sankcija v skladu s členom 169.

DEL 8B – OBRAČUN OBRESTI IN IZRAČUN DENARNIH KAZNI PRI POSLIH EUROSISTEMA

202.e člen

Obračun obresti pri nekaterih operacijah denarne politike Eurosistema in denarnih sredstvih iz naslova poziva h kritju v denarju

Če drug predpis ECB ali navodila Eurosistema ne določajo drugače, se pri povratnih transakcijah, vezanih depozitih, odprtih ponudbah in denarnih sredstvih iz naslova poziva h kritju v denarju pri obračunu obresti upošteva sledeče:

- (a) obrestna mera je določena na letni ravni;
- (b) uporablja se linearna metoda obračuna obresti;
- (c) obdobje obrestovanja se določi tako, da se upošteva zadnji dan obrestovanja, prvi dan pa ne;
- (d) pri izračunu obresti se upošteva dejansko število dni v obdobju, za katerega se obračunavajo obresti, in 360 dni v letu.

202.f člen

Obračun obresti pri obveznih rezervah

Pri obračunu obresti na imetja obveznih rezerv in pri izračunu sankcije za neizpolnjevanje obveznih rezerv se upošteva sledeče:

- (a) obrestna mera je določena na letni ravni;
- (b) uporablja se linearna metoda obračuna obresti;
- (c) obdobje obrestovanja se določi tako, da se upoštevata prvi in zadnji dan v obdobju izpolnjevanja obveznih rezerv;
- (d) pri izračunu obresti se upošteva dejansko število dni v obdobju izpolnjevanja obveznih rezerv, za katerega se obračunavajo obresti, in 360 dni v letu.

202.g člen

Izračun denarnih kazni za neupoštevanje določenih operativnih pravil

Pri izračunu denarnih kazni za neupoštevanje določenih operativnih pravil iz člena 170 se poleg določb Priloge VI upošteva sledeče:

- (a) kazenska obrestna mera je določena na letni ravni;
- (b) uporablja se linearna metoda obračuna denarne kazni;
- (c) obdobje sankcioniranja se določi tako, da se upoštevata prvi in zadnji dan v času trajanja neizpolnjevanja določenih operativnih pravil, vendar največ sedem dni;

(d) pri izračunu denarne kazni se upošteva dejansko število dni v času trajanja neizpolnjevanja določenih operativnih pravil in 360 dni v letu.

DEL 9 – KONČNE DOLOČBE

203. člen

Izmenjava informacij

NCB si lahko med seboj izmenjujejo posamezne informacije, na primer operativne podatke, v zvezi z nasprotnimi strankami, ki sodelujejo pri operacijah denarne politike Eurosistema, če je to potrebno za izvajanje denarne politike. Za te informacije velja zahteva po varovanju poslovne skrivnosti iz člena 38 Statuta ESCB.

204. člen

Zakonodaja o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma

Nasprotne stranke Banke Slovenije pri operacijah denarne politike Eurosistema morajo biti seznanjene z vsemi obveznostmi, ki jih zanje določa zakonodaja o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma, in jih izpolnjevati.

205. člen

Razveljavitev

Splošni pogoji o izvajanju okvira denarne politike (Uradni list RS, št. 37/24 in 87/24), Sklep o obračunu in plačilu obresti pri poslih Banke Slovenije (Uradni list RS, št. 98/02) in Navodilo o načinu in rokih obračuna in plačila obresti pri poslih Banke Slovenije (Uradni list RS, št. 103/02) prenehajo veljati na dan uveljavitve teh splošnih pogojev.

206. člen

Objava in začetek učinkovanja

Ti splošni pogoji se objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije in začnejo veljati 16. junija 2025. Neuradno prečiščeno besedilo splošnih pogojev se objavlja na spletni strani Banke Slovenije.

Ljubljana, dne 27. maja 2025

Namestnik predsednika
Sveta Banke Slovenije
dr. Primož Dolenc

PRILOGA I – NAJAVA AVKCIJ

Javna najava avkcije vsebuje naslednje okvirne informacije:

- (a) referenčna številka avkcije;
- (b) datum avkcije;
- (c) vrsta operacije (povečevanje ali umikanje likvidnosti in vrsta instrumenta denarne politike, ki se bo uporabil);
- (d) zapadlost operacije;
- (e) trajanje operacije (običajno izraženo s številom dni);
- (f) vrsta avkcije, tj. avkcija s fiksno mero ali avkcija z variabilno mero;
- (g) pri avkcijah z variabilno mero metoda dodelitve, tj. avkcija z enotno mero (avkcija nizozemskega tipa) ali avkcija z različnimi merami (avkcija ameriškega tipa);
- (h) predvideni obseg operacije, običajno samo pri operacijah dolgoročnejšega refinanciranja;
- (i) pri avkcijah s fiksno mero fiksna obrestna mera, cena, swap točke ali razmik (referenčni indeks v primeru avkcij, vezanih na indeks, in vrsta kotacije v primeru obrestne mere ali razmika);
- (j) najnižja ali najvišja izklicna obrestna mera, cena ali swap točka, če je predvideno;
- (k) datum začetka in datum zapadlosti operacije, če je predvideno, ali datum poravnave in datum zapadlosti instrumenta pri izdaji dolžniških certifikatov Evropske centralne banke (ECB);
- (l) valute, uporabljene v operaciji, in pri valutnih zamenjavah znesek v valuti, ki ostane enak v obeh delih zamenjave;
- (m) pri valutnih zamenjavah referenčni promptni devizni tečaj, ki se uporabi za izračun protiponudbe;
- (n) morebitna zgornja meja protiponudbe;
- (o) morebitni najnižji posamezni znesek dodelitve;
- (p) morebitna najnižja stopnja dodelitve, tj. najnižji odstotek protiponudb po mejni obrestni meri, ki se dodelijo na avkciji;
- (q) rok za predložitev protiponudb;
- (r) pri izdaji dolžniških certifikatov ECB nominalna vrednost certifikatov in koda ISIN izdaje;
- (s) največje število protiponudb posamezne nasprotne stranke (pri avkcijah z variabilno mero se v primeru, da namerava ECB omejiti število protiponudb, za največje število običajno določi deset protiponudb posamezne nasprotne stranke);
- (t) vrsta kotacije (obrestna mera ali razmik);
- (u) referenčni subjekt pri avkcijah, vezanih na indeks.

PRILOGA II – DODELITEV NA AVKCIJAH IN AVKCIJSKI POSTOPKI

TABELA 1: DODELITEV NA AVKCIJAH S FIKSNO MERO

Odstotek dodelitve je:

$$all\% = \frac{A}{\sum_{i=1}^n a_i}$$

Znesek, dodeljen i -ti nasprotni stranki, je:

$$all_i = all\% \times (a_i)$$

kjer je:

A	=	skupni dodeljeni znesek
n	=	skupno število nasprotnih strank
a_i	=	ponujeni znesek i -te nasprotne stranke
all%	=	odstotek dodelitve
all_i	=	skupni znesek, dodeljen i -ti nasprotni stranki

TABELA 2: DODELITEV NA AVKCIJAH Z VARIABILNO MERO V EURIH (primer se nanaša na protiponudbe v obliki obrestnih mer)

Odstotek dodelitve pri mejni obrestni meri je:

$$all\%(r_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)}{a(r_m)}$$

Znesek dodelitve i -ti nasprotni stranki pri mejni obrestni meri je:

$$all(r_m)_i = all\%(r_m) \times a(r_m)_i$$

Skupni znesek, dodeljen i -ti nasprotni stranki, je:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)_i + all(r_m)_i$$

kjer je:

A	=	skupni dodeljeni znesek
r_s	=	s -ta obrestna mera, ki jo licitirajo nasprotne stranke
N	=	skupno število nasprotnih strank
$a(r_s)_i$	=	znesek, ki ga pri s -ti obrestni meri (r_s) licitira i -ta nasprotna stranka
$a(r_s)$	=	skupni znesek protiponudb pri s -ti obrestni meri (r_s)

$$a(r_s) = \sum_{i=1}^n a(r_s)_i$$

r_m	=	mejna obrestna mera: $r_1 \geq r_s \geq r_m$ pri avkciji za povečevanje likvidnosti $r_m \geq r_s \geq r_1$ pri avkciji za umikanje likvidnosti
r_{m-1}	=	obrestna mera pred mejno obrestno mero (zadnja obrestna mera, pri kateri se protiponudbe v celoti sprejmejo): $r_{m-1} > r_m$ pri avkciji za povečevanje likvidnosti $r_m > r_{m-1}$ pri avkciji za umikanje likvidnosti
$all\%(r_m)$	=	odstotek dodelitve pri mejni obrestni meri
$all(r_s)_i$	=	dodelitev i -ti nasprotni stranki pri s -ti obrestni meri
all_i	=	skupni znesek, dodeljen i -ti nasprotni stranki

TABELA 3: DODELITEV NA AVKCIJAH VALUTNIH ZAMENJAV Z VARIABILNO MERO

Odstotek dodelitve pri mejni kotaciji swap točk je:

$$all\%(\Delta_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)}{a(\Delta_m)}$$

Znesek dodelitve i -ti nasprotni stranki pri mejni kotaciji swap točk je:

$$all(\Delta_m)_i = all\%(\Delta_m) \times a(\Delta_m)_i$$

Skupni znesek, dodeljen i -ti nasprotni stranki, je:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)_i + all(\Delta_m)_i$$

kjer je:

A = skupni dodeljeni znesek

Δ_s = s -ta kotacija swap točk, ki jo licitirajo nasprotne stranke

N = skupno število nasprotnih strank

$a(\Delta_s)_i$ = znesek pri s -ti kotaciji swap točk (Δ_s), ki ga licitira i -ta nasprotna stranka

$a(\Delta_s)$ = skupni znesek protiponudb pri s -ti kotaciji swap točk (Δ_s)

$$a(\Delta_s) = \sum_{i=1}^n a(\Delta_s)_i$$

Δ_m = mejna kotacija swap točk:

$\Delta_m \geq \Delta_s \geq \Delta_1$ pri valutni zamenjavi za povečevanje likvidnosti

$\Delta_1 \geq \Delta_s \geq \Delta_m$ pri valutni zamenjavi za umikanje likvidnosti

Δ_{m-1}	kotacija swap točk pred mejno kotacijo swap točk (zadnja kotacija swap točk, pri kateri se protiponudbe v celoti sprejmejo): $\Delta_m > \Delta_{m-1}$ pri valutni zamenjavi za povečevanje likvidnosti $\Delta_{m-1} > \Delta_m$ pri valutni zamenjavi za umikanje likvidnosti
$\text{all}\%(\Delta_m)$	odstotek dodelitve pri mejni kotaciji swap točk
$\text{all}(\Delta_s)_i$	dodelitev i -ti nasprotni stranki pri s -ti kotaciji swap točk
all_i	skupni znesek, dodeljen i -ti nasprotni stranki

PRILOGA III – OBJAVA REZULTATOV AVKCIJE

Javno sporočilo o rezultatih avkcije vsebuje naslednje okvirne informacije:

- (a) referenčna številka avkcije;
- (b) datum avkcije;
- (c) vrsta operacije;
- (d) zapadlost operacije;
- (e) trajanje operacije (običajno izraženo s številom dni);
- (f) skupni znesek protiponudb s strani nasprotnih strank Eurosistema;
- (g) število ponudnikov;
- (h) pri valutnih zamenjavah valute, uporabljene v operaciji;
- (i) skupni dodeljeni znesek;
- (j) pri avkcijah s fiksno mero odstotek dodelitve;
- (k) pri valutnih zamenjavah promptni devizni tečaj;
- (l) pri avkcijah z variabilno mero sprejeta mejna obrestna mera, cena, swap točke ali razmik in odstotek dodelitve pri mejni obrestni meri, ceni ali swap točkah;
- (m) pri avkcijah z različnimi merami najnižja izklicna obrestna mera in najvišja izklicna obrestna mera, tj. najnižja in najvišja obrestna mera, po kateri so nasprotne stranke predložile protiponudbe na avkcijah z variabilno mero, ter tehtana povprečna obrestna mera dodelitve;
- (n) morebiten datum začetka in datum zapadlosti operacije ali datum poravnave in datum zapadlosti instrumenta v primeru izdaje dolžniških certifikatov Evropske centralne banke (ECB);
- (o) morebitni najnižji posamezni znesek dodelitve;
- (p) morebitna najnižja stopnja dodelitve;
- (q) pri izdaji dolžniških certifikatov ECB nominalna vrednost certifikatov in koda ISIN izdaje;
- (r) največje število protiponudb posamezne nasprotne stranke (pri avkcijah z variabilno mero se v primeru, da namerava ECB omejiti število protiponudb, za največje število običajno določi deset protiponudb posamezne nasprotne stranke).

**PRILOGA IV – KRITERIJI ZA IZBOR NASPROTNIH STRANK ZA SODELOVANJE PRI
POSEGIH NA DEVIZNEM TRGU**

1. Izbor nasprotnih strank za posege Eurosistema na deviznem trgu temelji na dveh sklopih kriterijev, ki se nanašata na načeli skrbnega in varnega poslovanja ter učinkovitosti.
2. Kriteriji, ki se nanašajo na učinkovitost, se uporabijo šele potem, ko so bili uporabljeni kriteriji, ki se nanašajo na načelo skrbnega in varnega poslovanja.
3. Kriteriji, ki se nanašajo na načelo skrbnega in varnega poslovanja, so:
 - (a) kreditna sposobnost nasprotne stranke, ki se ocenjuje s pomočjo kombinacije različnih metod, npr. z uporabo bonitetnih ocen, ki jih pripravljajo komercialne agencije, ter z lastno analizo kapitalskih in drugih količnikov poslovanja;
 - (b) nasprotno stranko nadzira priznani nadzornik;
 - (c) nasprotna stranka ima dobro ime in izpolnjuje visoke etične standarde.
4. Kriteriji, ki se nanašajo na načelo učinkovitosti, so med drugim:
 - (a) konkurenčno določanje cen s strani nasprotne stranke in njena sposobnost, da učinkovito opravlja devizne posle velikega obsega v vseh tržnih pogojih; in
 - (b) kakovost in obseg informacij, ki jih zagotavlja nasprotna stranka.
5. Da bi bile NCB sposobne učinkovito posegati na različnih geografskih lokacijah, lahko za svoje posege na deviznem trgu izberejo nasprotne stranke v katerem koli mednarodnem finančnem središču.

**PRILOGA V – KRITERIJI PRIMERNOSTI ZA UPORABO SISTEMOV PORAVNAVE
VREDNOSTNIH PAPIRJEV IN POVEZAV MED SISTEMI PORAVNAVE VREDNOSTNIH
PAPIRJEV PRI KREDITNIH POSLIH EUROSISTEMA**

I. KRITERIJI PRIMERNOSTI ZA SISTEME PORAVNAVE VREDNOSTNIH PAPIRJEV (SPVP) IN POVEZAVE MED SPVP

1. Eurosistem ugotovi primernost SPVP, ki ga upravlja centralna depotna družba (CDD), ustanovljena v državi članici, katere valuta je euro (v nadaljnjem besedilu: upravljavec SPVP), na podlagi naslednjih kriterijev:
 - (a) upravljavec SPVP v euroobmočju izpolnjuje zahteve, določene v Uredbi (EU) št. 909/2014;
 - (b) NCB države članice, v kateri deluje SPVP, je vzpostavila in ohranja ustrezno pogodbeno ali drugo pravno zavezujočo ureditev z upravljavcem SPVP v euroobmočju, ki vključuje zahteve Eurosistema, določene v oddelku II;
 - (c) upravljavec SPVP v euroobmočju pri upravljanju SPVP uporablja storitve T2S.
2. Eurosistem ugotovi primernost neposredne povezave ali posredne povezave, v katero so vključeni samo SPVP v euroobmočju, na podlagi naslednjih kriterijev:
 - (a) neposredna povezava ali v primeru posredne povezave vse osnovne neposredne povezave izpolnjujejo zahteve, določene v Uredbi (EU) št. 909/2014;
 - (b) Eurosistem je vlagatelj sistem poravnave vrednostnih papirjev (vlagatelj SPVP) ocenil za primernega, ker izpolnjuje kriterije primernosti, določene v odstavku 1;
 - (c) vsi posredniški sistemi poravnave vrednostnih papirjev (posredniški SPVP) in izdajatelj sistem poravnave vrednostnih papirjev (izdajatelj SPVP), vključeni v povezavo, so primerni ali štejejo za skladne s kriteriji primernosti, določenimi v odstavku 1, točki (a) in (b);
 - (d) vsako neposredno povezavo in posredno povezavo, prek katere se lahko vodi primerno finančno premoženje med izdajateljevim SPVP in vlagateljevim SPVP vzporedno z neposredno povezavo ali posredno povezavo, katere primernost se ugotavlja, je Eurosistem ocenil kot primerno.
3. Eurosistem pred ugotovitvijo primernosti neposredne povezave ali posredne povezave, v katero je vključen SPVP ali več SPVP, ki jih upravljajo CDD, ustanovljene v državi Evropskega gospodarskega prostora (EGP), katere valuta ni euro (v nadaljnjem besedilu: „SPVP v državi EGP zunaj euroobmočja“, ki ga upravlja „upravljavec SPVP v državi EGP zunaj euroobmočja“), opravi analizo poslovnih razlogov, pri kateri med drugim upošteva (a) vrednost primernega finančnega premoženja, ki ga izdajo ti SPVP, in (b) vrednost primernega finančnega premoženja, ki ga nasprotne stranke vodijo v teh SPVP.

4. Če je rezultat analize poslovnih razlogov pozitiven, Eurosistem ugotovi primernost povezave, v katero so vključeni SPVP v državi EGP zunaj euroobmočja, na podlagi naslednjih kriterijev:
- (a) neposredna povezava ali v primeru posredne povezave vse osnovne neposredne povezave izpolnjujejo zahteve, določene v Uredbi (EU) št. 909/2014;
 - (b) v primeru neposredne povezave je NCB države članice, v kateri deluje vlagatelj SPVP, vzpostavila in ohranja ustrezno pogodbeno ali drugo pravno zavezujočo ureditev z upravljavcem vlagateljevega SPVP v euroobmočju. Ta pogodbeno ali druga pravno zavezujoča ureditev mora določati obveznost upravljavca SPVP v euroobmočju, da v svoji pravni ureditvi z upravljavcem izdajateljevega SPVP v državi EGP zunaj euroobmočja izvede določbe iz oddelka II;
- v primeru posredne povezave morajo vse osnovne neposredne povezave, pri katerih SPVP v državi EGP zunaj euroobmočja deluje kot izdajatelj SPVP, izpolnjevati kriterij, določen v prvem odstavku točke (b). Pri posredni povezavi, kjer sta posredniški SPVP in izdajatelj SPVP oba SPVP v državi EGP zunaj euroobmočja, mora NCB države članice, v kateri deluje vlagatelj SPVP, vzpostaviti in ohranjati ustrezno pogodbeno ali drugo pravno zavezujočo ureditev z upravljavcem vlagateljevega SPVP v euroobmočju. Ta pogodbeno ali druga pravno zavezujoča ureditev mora poleg obveznosti upravljavca SPVP v euroobmočju, da izvede določbe iz oddelka II v svoji pravni ureditvi z upravljavcem posredniškega SPVP v državi EGP zunaj euroobmočja, določati tudi obveznost upravljavca posredniškega SPVP v državi EGP zunaj euroobmočja, da izvede določbe iz oddelka II v svoji pogodbeni ali drugi pravno zavezujoči ureditvi z upravljavcem izdajateljevega SPVP v državi EGP zunaj euroobmočja;
- (c) Eurosistem je vlagatelj SPVP, ki je vključen v povezavo, ocenil za primernega;
 - (d) vsi posredniški SPVP in izdajatelj SPVP, vključeni v povezavo, so primerni ali štejejo za skladne s kriteriji primernosti, določenimi v odstavku 1, točki (a) in (b);
 - (e) vsako neposredno povezavo in posredno povezavo, prek katere se lahko vodi primerno finančno premoženje med izdajateljevim SPVP in vlagateljevim SPVP vzporedno z neposredno povezavo ali posredno povezavo, katere primernost se ugotavlja, je Eurosistem ocenil kot primerno;
 - (f) NCB države EGP zunaj euroobmočja, v kateri deluje izdajatelj SPVP, se je zavezala poročati informacije o primernem finančnem premoženju, s katerim se trguje na domačih sprejemljivih trgih, na način, ki ga določi Eurosistem.

II. ZAHTEVE EUROSISTEMA

1. Za zagotovitev pravne ustreznosti mora upravljavec SPVP nacionalni centralni banki države članice, v kateri SPVP deluje, s sklicevanjem na zavezujočo pravno dokumentacijo v obliki ustrezne pogodbe ali z navedbo obveznih pogojev zadevnega upravljavca SPVP ali kako drugače zagotoviti, da:

- (a) upravičenost do vrednostnih papirjev, ki se vodijo v SPVP, ki ga upravlja ta upravljavec SPVP, vključno z vrednostnimi papirji, ki se vodijo prek povezav, ki jih upravlja upravljavec SPVP (vodijo se na računih, ki jih vodijo upravljavci povezanih SPVP), ureja pravo države EGP;
 - (b) je upravičenost udeležencev SPVP do vrednostnih papirjev, ki se vodijo v tem SPVP, jasna in nedvoumna ter zagotavlja, da udeleženci SPVP niso izpostavljeni insolventnosti tega upravljavca SPVP;
 - (c) je v primeru, ko SPVP deluje v vlogi izdajateljevega SPVP, upravičenost povezanega vlagateljevega SPVP do vrednostnih papirjev, ki se vodijo v izdajateljevem SPVP, jasna in nedvoumna ter zagotavlja, da vlagatelj SPVP in njegovi udeleženci niso izpostavljeni insolventnosti upravljavca izdajateljevega SPVP;
 - (d) je v primeru, ko SPVP deluje v vlogi vlagateljevega SPVP, upravičenost tega SPVP do vrednostnih papirjev, ki se vodijo v povezanem izdajateljevem SPVP, jasna in nedvoumna ter zagotavlja, da vlagatelj SPVP in njegovi udeleženci niso izpostavljeni insolventnosti upravljavca izdajateljevega SPVP;
 - (e) nobena pridržna pravica ali podoben mehanizem, ki ga določa veljavno pravo ali pogodbeni ureditev, ne bo negativno vplival na upravičenost NCB do vrednostnih papirjev, ki se vodijo v SPVP;
 - (f) je postopek za razporeditev primanjkljaja vrednostnih papirjev, ki se vodijo v SPVP, zlasti v primeru insolventnosti (i) upravljavca SPVP; (ii) katere koli tretje osebe, udeležene pri hrambi vrednostnih papirjev, ali (iii) katerega koli povezanega izdajateljevega SPVP, jasen in nedvoumen;
 - (g) so postopki, po katerih se uveljavljajo pravice v zvezi z vrednostnimi papirji na podlagi pravnega okvira SPVP, jasni in nedvoumni, vključno z vsemi formalnostmi, ki jih je treba izpolniti v razmerju do povezanega izdajateljevega SPVP, kadar SPVP deluje kot vlagatelj SPVP.
2. Upravljavec SPVP mora v primeru, ko SPVP, ki ga upravlja, deluje kot vlagatelj SPVP, zagotoviti, da bodo prenosi vrednostnih papirjev, opravljeni prek povezav, dokončni v smislu Direktive 98/26/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹⁷, tj. da teh prenosov vrednostnih papirjev ni mogoče preklicati, razveljaviti, odpraviti ali kako drugače izničiti.
3. Upravljavec SPVP mora v primeru, ko SPVP, ki ga upravlja, deluje kot izdajatelj SPVP, zagotoviti, da ne bo uporabljal tretje institucije, na primer banke ali katere koli druge osebe, ki ni SPVP, za posrednika med izdajateljem in izdajateljevim SPVP, ali pa mora zagotoviti, da ima njegov SPVP neposredno ali posredno povezavo s SPVP, ki je v tem (edinstvenem in neposrednem) razmerju.

¹⁷ Direktiva 98/26/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 1998 o dokončnosti poravnave pri plačilih in sistemih poravnave vrednostnih papirjev (UL L 166, 11.6.1998, str. 45).

4. Da se lahko uporabijo povezave med SPVP, ki se uporabljajo za poravnavo poslov centralne banke¹⁸, morajo biti vzpostavljene rešitve, ki omogočajo poravnavo po načelu brez plačila znotraj dneva. Če se uporabi poravnava po načelu dostave proti plačilu znotraj dneva, je treba denarno poravnavo izvesti v centralnobančnem denarju. Poravnava se lahko izvede v obliki bruto poravnave v realnem času ali v obliki vrste obdelav v svežnjih z dokončnostjo znotraj dneva. Šteje se, da je ta zahteva izpolnjena za neposredne in posredovane povezave, pri katerih vsi SPVP, vključeni v povezavo, uporabljajo storitve T2S.
5. V zvezi s časom delovanja in dnevi, ko je sistem odprt:
 - (a) morajo posamezni SPVP in njegove povezave zagotavljati storitve poravnave na vse delovne dni;
 - (b) mora SPVP delovati med 7.00 in 18.00 po srednjeevropskem času¹⁹;
 - (c) morajo SPVP, ki so vključeni v neposredne povezave ali posredne povezave, svojim udeležencem omogočati, da predložijo inštrukcije za poravnavo po načelu dostave proti plačilu znotraj dneva prek izdajateljevega SPVP in/ali posredniškega SPVP, kot je primerno, v vlagatelj SPVP vsaj do 15.30 po srednjeevropskem času;
 - (d) morajo SPVP, ki so vključeni v neposredne povezave ali posredne povezave, svojim udeležencem omogočati, da predložijo inštrukcije za poravnavo po načelu brez plačila znotraj dneva prek izdajateljevega SPVP ali posredniškega SPVP, kot je primerno, v vlagatelj SPVP vsaj do 17.45 po srednjeevropskem času;
 - (e) morajo biti pri SPVP vzpostavljeni ukrepi, s katerimi se zagotovi, da se v izrednih primerih čas delovanja iz točk (b) do (d) podaljša.

Zaradi značilnosti poravnave v TARGET2-Securities se šteje, da so zahteve iz točk (a) do (e) izpolnjene za SPVP, ki uporabljajo storitve T2S, ter za neposredne in posredne povezave, pri katerih vsi SPVP, vključeni v povezavo, uporabljajo storitve T2S.

III. POSTOPEK NA PODLAGI VLOGE

1. Upravljalci SPVP v euroobmočju, ki želijo, da se njihove storitve uporabljajo pri kreditnih poslih Eurosistema, morajo vložiti vlogo za ugotovitev primernosti pri NCB države članice, v kateri je ustanovljen SPVP.
2. Za povezave, vključno s tistimi, v katere je vključen SPVP v državi EGP zunaj euroobmočja, mora upravljavec vlagateljevega SPVP vlogo za ugotovitev primernosti vložiti pri NCB države članice, v kateri deluje vlagatelj SPVP.
3. Eurosistem lahko vlogo zavrne ali, kadar je primernost SPVP ali povezave že ugotovljena, odloči o začasni ali trajni neprimernosti SPVP ali povezave, če:
 - (a) ni izpolnjen en kriterij primernosti ali več kriterijev primernosti iz oddelka I;

¹⁸ Mehanizem poravnave, ki ga Eurosistem uporablja za mobilizacijo zavarovanja, je določen v členu 5(2).

¹⁹ Srednjeevropski čas upošteva spremembo na srednjeevropski poletni čas.

- (b) bi lahko uporaba SPVP ali povezave vplivala na varnost in učinkovitost kreditnih poslov Eurosistema in izpostavila Eurosistem tveganju finančnih izgub ali se drugače iz razlogov skrbnega in varnega poslovanja šteje, da taka uporaba pomeni tveganje za Eurosistem.
- 4. O odločitvi Eurosistema o primernosti SPVP ali povezave se uradno obvesti upravljavca SPVP, ki je vložil vlogo za ugotovitev primernosti. Eurosistem vsako negativno odločitev obrazloži.
- 5. SPVP ali povezava se lahko uporabi pri kreditnih poslih Eurosistema, ko se objavi na Eurosistemovem seznamu primernih SPVP in primernih povezav na spletišču ECB.

**PRILOGA VI – IZRAČUN SANKCIJ, KI SE UPORABIJO V SKLADU Z DELOM 5, IN
DENARNIH KAZNI, KI SE UPORABIJO V SKLADU Z DELOM 8**

I. IZRAČUN DENARNIH KAZNI, KI SE UPORABIJO V SKLADU Z DELOM 5

1. Kadar mora Banka Slovenije naložiti kateri od svojih nasprotnih strank denarno kazen v skladu z delom 5, izračuna to kazen v skladu z vnaprej določeno kazensko obrestno mero, kakor sledi.
 - (a) Za neizpolnjevanje obveznosti iz člena 169(1)(a), (b) ali (c) se denarna kazen izračuna po obrestni meri mejnega posojila, ki je veljala na dan, ko se je neizpolnjevanje začelo, povečani za 2,5 odstotne točke.
 - (b) Za neizpolnjevanje obveznosti iz člena 169(1)(d) ali (e) se denarna kazen izračuna po obrestni meri mejnega posojila, ki je veljala na dan, ko se je neizpolnjevanje začelo, povečani za 5 odstotnih točk. Ob ponovljenih kršitvah obveznosti iz člena 169(1)(d) ali (e) v obdobju 12 mesecev od dneva prve kršitve se kazenska obrestna mera zviša za dodatnih 2,5 odstotne točke za vsako ponovno kršitev.
2. Za neizpolnjevanje obveznosti iz člena 169(1)(a) ali (b) se denarna kazen izračuna po kazenski obrestni meri v skladu z odstavkom 1(a) od zneska zavarovanja ali denarnih sredstev, ki ga nasprotna stranka ni mogla dostaviti ali poravnati, pomnoženo s koeficientom $X/360$, kjer je X število koledarskih dni, največ sedem, ko nasprotna stranka ni zavarovala ali poravnala:
 - (a) dodeljenega zneska, navedenega v obvestilu uspešnim ponudnikom, v obdobju do zapadlosti operacije; ali
 - (b) preostalega zneska posamezne operacije, kadar Banka Slovenije izvede predčasna prenehanja, v preostalem obdobju trajanja operacije.
3. Za neizpolnjevanje obveznosti iz člena 169(1)(c) se denarna kazen izračuna po kazenski obrestni meri v skladu z odstavkom 1(a) od vrednosti neprimernega finančnega premoženja ali premoženja, ki ga nasprotna stranka ne sme mobilizirati ali uporabiti, upoštevajoč odbitke, kakor sledi:
 - (a) v primeru neprimernega finančnega premoženja, ki ga nasprotna stranka zagotovi Banki Slovenije, se upošteva vrednost neprimernega finančnega premoženja po odbitkih; ali
 - (b) v primeru finančnega premoženja, ki je bilo sprva primerno, vendar je postalo neprimerno ali ga nasprotna stranka ne sme več mobilizirati ali uporabiti, se upošteva vrednost finančnega premoženja po odbitkih, ki ni bilo umaknjeno najkasneje do začetka osmega koledarskega dne od trenutka, ko je primerno finančno premoženje postalo neprimerno ali po katerem ga nasprotna stranka ne sme več mobilizirati ali uporabiti.
4. Zneski iz odstavka 3(a) in (b) se pomnožijo s koeficientom $X/360$, kjer je X število koledarskih dni, največ sedem, ko nasprotna stranka ni izpolnjevala svojih obveznosti v zvezi z uporabo finančnega premoženja, predloženega za zavarovanje pri kreditnih poslih Eurosistema. V primeru odstavka 3(b) se izračun X začne po izteku obdobja mirovanja sedmih koledarskih dni.

$$\begin{aligned} & [[\text{vrednost neprimerne finančnega premoženja po odbitkih na prvi dan kršitve}] \text{ EUR} * \\ & (\text{veljavna obrestna mera mejnega posojila na dan začetka kršitve} + 2,5 \%) * [X] / 360 = \\ & [\dots] \text{ EUR} \end{aligned}$$

5. Za kršitve omejitev v zvezi z nezavarovanimi dolžniškimi instrumenti, ki jih izdajo kreditna institucija ali subjekti, s katerimi je ta v tesni povezavi, kakor je določeno v členu 144, se določi obdobje odloga, kakor sledi:
- (a) Obdobje odloga sedmih koledarskih dni se uporabi, če je kršitev posledica spremembe v vrednotenju, ne da bi bili predloženi dodatni taki nezavarovani dolžniški instrumenti in ne da bi bilo finančno premoženje umaknjeno iz sklada finančnega premoženja, na podlagi naslednjega dejstva:
- (i) vrednost teh že predloženih nezavarovanih dolžniških instrumentov se je povečala; ali
- (ii) skupna vrednost sklada finančnega premoženja se je zmanjšala.
- V teh primerih se od nasprotne stranke zahteva, da v obdobju odloga prilagodi skupno vrednost svojega sklada finančnega premoženja in/ali vrednost takih nezavarovanih dolžniških instrumentov tako, da se zagotovi skladnost z veljavno omejitvijo.
- (b) V primeru predložitve dodatnih nezavarovanih dolžniških instrumentov, ki jih izdajo kreditna institucija ali subjekti, s katerimi je ta v tesni povezavi, nasprotna stranka ni upravičena do obdobja odloga.
6. Če je nasprotna stranka zagotovila informacije, ki negativno vplivajo na vrednost njenega zavarovanja z vidika Eurosistema v povezavi s členom 147(4), npr. netočne informacije o neodplačanem znesku uporabljenega bančnega posojila, ki so ali so bile napačne ali zastarele, ali če nasprotna stranka ne predloži pravočasno informacij, ki se zahtevajo po členu 102(a)(iv), se za izračun denarne kazni v skladu z odstavkom 3 upošteva obseg (vrednost) zavarovanja, ki je negativno vplivalo na vrednost zavarovanja, in se ne uporabi obdobje odloga. Če se netočne informacije popravijo v ustreznem roku za obvestitev, npr. v primeru bančnih posojil najpozneje do zaključka naslednjega delovnega dne v skladu s členom 112(2), se kazen ne naloži.
7. Za neizpolnjevanje obveznosti iz člena 169(1)(d) ali (e) se denarna kazen izračuna po kazenski obrestni meri v skladu z odstavkom 1(b) od zneska nedovoljenega dostopa nasprotne stranke do mejnega posojila ali do zneska neplačanega posojila Eurosistema.
8. Kadar je rezultat izračuna v skladu s to prilogo manjši od 500 EUR, Banka Slovenije naloži minimalno denarno kazen v znesku 500 EUR. Če je kršitev odpravljena v upoštevnem obdobju odloga, se denarna kazen ne naloži.

II. IZRAČUN NEDENARNIH KAZNI, KI SE UPORABIJO V SKLADU Z DELOM 5

Začasna izključitev zaradi neizpolnjevanja obveznosti iz člena 169(1)(a) ali (b)

9. Kadar se uporabi obdobje začasne izključitve v skladu s členom 171(1), Banka Slovenije izreče začasno izključitev v skladu z naslednjim:
- (a) če znesek nedostavljenega zavarovanja ali denarnih sredstev znaša do 40 % skupnega zavarovanja ali denarnih sredstev, ki naj bi se dostavila, se izreče enomesečna izključitev;
 - (b) če znesek nedostavljenega zavarovanja ali denarnih sredstev znaša med 40 % in 80 % skupnega zavarovanja ali denarnih sredstev, ki naj bi se dostavila, se izreče dvomesečna izključitev;
 - (c) če znesek nedostavljenega zavarovanja ali denarnih sredstev znaša med 80 % in 100 % skupnega zavarovanja ali denarnih sredstev, ki naj bi se dostavila, se izreče trimesečna izključitev.

III. IZRAČUN DENARNIH KAZNI, KI SE UPORABIJO V SKLADU Z DELOM 8

1. Banka Slovenije izračuna denarno kazen po členu 184(5) v skladu z naslednjim:
- (a) Za neizpolnjevanje obveznosti iz člena 184(5) se denarna kazen izračuna po obrestni meri mejnega posojila, ki je veljala na dan, ko se je neizpolnjevanje začelo, povečani za 2,5 odstotne točke.
 - (b) Denarna kazen se izračuna po kazenski obrestni meri v skladu z odstavkom (a) od zneska denarnih sredstev, ki ga nasprotna stranka ni mogla vrniti ali plačati, ali od vrednosti finančnega premoženja, ki ni bilo dostavljeno, pomnoženo s koeficientom $X/360$, kjer je X število koledarskih dni, največ sedem, ko nasprotna stranka ni: (i) vrnila katerega koli zneska posojila, plačala cene povratnega nakupa ali drugače zapadlih denarnih sredstev ali (ii) dostavila finančnega premoženja ob zapadlosti ali ko je bila to drugače dolžna storiti v skladu s pogodbenimi dogovori ali predpisi.
2. Za izračun denarne kazni v skladu z odstavkom 1(a) in (b) se uporabi naslednja formula:
- $$[[\text{znesek denarnih sredstev, ki ga nasprotna stranka ni mogla vrniti ali plačati, ali vrednost finančnega premoženja, ki ga nasprotna stranka ni mogla dostaviti}] \text{ EUR} * (\text{obrestna mera mejnega posojila, ki je veljala na dan, ko se je neizpolnjevanje začelo, povečana za 2,5 odstotne točke}) * [X]/360 \text{ (kjer je } X \text{ število koledarskih dni, ko nasprotna stranka ni izvedla plačila, vračila ali dostave)} = [\dots] \text{ EUR}].$$

**PRILOGA VII – ZAHTEVE ZA POROČANJE PODATKOV O LISTINJENIH
VREDNOSTNIH PAPIRJIH NA RAVNI POSAMEZNEGA POSOJILA IN ZAHTEVE ZA
REPOZITORIJE PODATKOV NA RAVNI POSAMEZNEGA POSOJILA**

Ta priloga se uporablja za zagotavljanje celovitih in standardiziranih podatkov na ravni posameznega posojila v skladu finančnega premoženja, ki ustvarja denarni tok in s katerim so zavarovani listinjeni vrednostni papirji, kakor je določeno v členu 79, ter določa zahteve za repozitorije podatkov na ravni posameznega posojila.

I. PREDLOŽITEV PODATKOV NA RAVNI POSAMEZNEGA POSOJILA

1. Zadevne stranke morajo predložiti podatke na ravni posameznega posojila v repozitorij podatkov na ravni posameznega posojila v skladu s to priloگو. Repozitorij podatkov na ravni posameznega posojila te podatke objavi v elektronski obliki.
2. Podatki na ravni posameznega posojila se za vsako posamezno transakcijo predložijo tako, da se:
 - (a) pri transakcijah, ki se poročajo v repozitorij listinjenj ESMA, uporabijo ustrezne predloge, določene v izvedbenih tehničnih standardih, ki jih sprejme Komisija na podlagi člena 7(4) Uredbe (EU) 2017/2402, ali
 - (b) pri transakcijah, ki se poročajo v repozitorij, ki ga je imenoval Eurosistem, uporabi najnovejši ustrezeni obrazec ECB za poročanje podatkov na ravni posameznega posojila, objavljen na spletni strani ECB.

V vsakem primeru je ustrezna predloga ali obrazec, ki ga je treba predložiti, odvisen od vrste finančnega premoženja, s katerim je zavarovan listinjen vrednostni papir, kakor je določeno v členu 74(1).

3. Predlaganje podatkov na ravni posameznega posojila v skladu z odstavkom 2(a) se bo začelo na začetku prvega koledarskega meseca po datumu izteka treh mesecev od datuma aktivacije poročanja ESMA.

Predlaganje podatkov na ravni posameznega posojila v skladu z odstavkom 2(b) je dovoljeno do konca koledarskega meseca, v katerem je datum izteka treh let in treh mesecev od datuma aktivacije poročanja ESMA.

4. Ne glede na drugi pododstavek odstavka 3 je treba podatke na ravni posameznega posojila za posamezno transakcijo predložiti v skladu z odstavkom 2(a), če sta izpolnjena naslednja pogoja:
 - (a) da morajo zadevne stranke transakcije v skladu s členom 7(1)(a) in členom 7(2) Uredbe (EU) 2017/2402 poročati podatke na ravni posameznega posojila za posamezno transakcijo v repozitorij listinjenj ESMA z uporabo ustreznih predlog, določenih v izvedbenih tehničnih standardih, ki jih sprejme Komisija na podlagi člena 7(4) navedene uredbe, in
 - (b) da se je začelo predlaganje podatkov na ravni posameznega posojila v skladu z odstavkom 2(a).

5. Podatke na ravni posameznega posojila je treba poročati najmanj četrtno, vendar najkasneje en mesec po datumu zapadlosti plačila obresti iz naslova zadevnih listinjenih vrednostnih papirjev. Kar zadeva predložene podatke, presečni datum sklada finančnega premoženja ne sme biti starejši od dveh mesecev, tj. razlika med »datumom predložitve poročila« in »presečnim datumom sklada finančnega premoženja« mora biti manjša od dveh mesecev. »Presečni datum sklada finančnega premoženja« je opredeljen kot datum, ko je bil za zadevno poročilo opravljen posnetek poslovanja finančnega premoženja, ki služi za zavarovanje listinjenemu papirju.
6. Za zagotovitev skladnosti z zahtevami iz odstavkov 2 in 5 repozitorij podatkov na ravni posameznega posojila za vsako transakcijo samodejno preveri skladnost in točnost poročil novih in posodobljenih podatkov na ravni posameznega posojila.

II. RAVEN ZAHTEVANIH PODROBNOSTI

1. Od datuma začetka uporabe zahtev za poročanje podatkov na ravni posameznega posojila za določeno vrsto finančnega premoženja, ki ustvarja denarni tok in s katerim so zavarovani listinjeni vrednostni papirji, kakor je določeno na spletni strani ECB, je treba za listinjene vrednostne papirje zagotoviti podrobne informacije na ravni posameznega posojila, da ti listinjeni vrednostni papirji postanejo ali ostanejo primerni.
2. Listinjeni vrednostni papirji, pri katerih se uporablja obrazec ECB za poročanje podatkov na ravni posameznega posojila, morajo dosegati obvezno minimalno raven skladnosti z oceno podatkov A1, ki se oceni glede na razpoložljivost informacij, zlasti v podatkovnih poljih obrazca za poročanje podatkov na ravni posameznega posojila, izračunanih v skladu z metodologijo iz oddelka III te priloge. Ne glede na zahtevane vrednosti ocene, ki so za podatke na ravni posameznega posojila določene v oddelku III, lahko Eurosistem sprejme v zavarovanje listinjene vrednostne papirje, pri katerih se uporabljajo obrazci ECB za poročanje podatkov na ravni posameznega posojila in ki imajo oceno, nižjo od zahtevane vrednosti ocene (A1), po presoji vsakega posameznega primera posebej in le pod pogojem, da prejme ustrezna pojasnila, zakaj zahtevana ocena ni bila dosežena. Za vsako ustrezno pojasnilo Eurosistem določi največjo stopnjo tolerance in obdobje tolerance, kakor je podrobneje navedeno na spletni strani ECB. Obdobje tolerance pomeni obdobje, v katerem se mora kakovost podatkov za listinjene vrednostne papirje izboljšati.
3. Za zajem polj, kjer podatki niso na voljo, obrazci ECB za poročanje podatkov na ravni posameznega posojila vsebujejo nabor šestih vrst manjkajočih podatkov (*no data* – ND), ki jih je treba vnesti, kadar posameznih podatkov ni mogoče predložiti skladno z obrazcem za poročanje podatkov na ravni posameznega posojila.

TABELA 1: POJASNILO GLEDE VRST ODSOTNOSTI PODATKOV

Vrsta odsotnosti podatkov	Pojasnilo
ND1	Podatki niso bili zbrani, ker jih ne zahtevajo kriteriji, ki so podlaga za odobritev posojila
ND2	Podatki so bili zbrani ob vlogi za odobritev posojila, vendar ob odobritvi vloge niso bili vneseni v sistem za poročanje
ND3	Podatki so bili zbrani ob vlogi za odobritev posojila, vendar so bili vneseni v sistem, ki je ločen od sistema za poročanje
ND4	Podatki so bili zbrani, vendar bodo na voljo šele od LLLL-MM
ND5	Ni relevantno
ND6	Ne pride v poštev v zadevnem pravnem sistemu (jurisdikciji)

III. METODOLOGIJA ECB ZA OCENE PODATKOV

1. Repozitorij podatkov na ravni posameznega posojila ob predložitvi in obdelavi podatkov na ravni posameznega posojila izračuna in dodeli oceno vsaki transakciji z listinjenim vrednostnim papirjem.
2. Ta ocena odraža število obveznih polj z vrednostjo ND1 in število obveznih polj z vrednostjo ND2, ND3 ali ND4, v vseh primerih v primerjavi s skupnim številom obveznih polj. V tem okviru se vrste ND5 in ND6 lahko uporabijo samo, če to omogočajo ustrezna podatkovna polja v ustreznem obrazcu za poročanje podatkov na ravni posameznega posojila. Z združitvijo obeh pragov nastane naslednji razpon ocen podatkov na ravni posameznega posojila.

TABELA 2: OCENE PODATKOV NA RAVNI POSAMEZNEGA POSOJILA

Matrica ocen		Polja z vrednostjo ND1			
		0	≤ 10 %	≤ 30 %	> 30 %
ND2 ali ND3 ali ND4	0	A1	B1	C1	D1
	≤ 20 %	A2	B2	C2	D2
	≤ 40 %	A3	B3	C3	D3

	> 40 %	A4	B4	C4	D4
--	--------	----	----	----	----

IV. IMENOVANJE REPOZITORIJEV PODATKOV NA RAVNI POSAMEZNEGA POSOJILA S STRANI EUROSISTEMA

I. ZAHTEVE ZA IMENOVANJE

1. Da bi Eurosistem imenoval podatkovna skladišča na ravni posameznega posojila, morajo ta izpolniti upoštevne zahteve Eurosistema, ki vključujejo prost dostop, nediskriminacijo, obseg zajetja podatkov, ustrezno strukturo upravljanja in preglednost.
2. V zvezi z zahtevami glede prostega dostopa in nediskriminacije repozitorij podatkov na ravni posameznega posojila:
 - (a) pri zagotavljanju dostopa do podatkov na ravni posameznega posojila ne sme nepravilno diskriminirati med uporabniki podatkov;
 - (b) mora uporabljati kriterije za dostop do podatkov na ravni posameznega posojila, ki so objektivni, nediskriminatorni in javno dostopni;
 - (c) lahko omeji dostop samo toliko, kolikor je potrebno za izpolnitev zahteve glede sorazmernosti;
 - (d) mora vzpostaviti poštene postopke za primere, ko uporabnikom podatkov ali ponudnikom podatkov zavrne dostop;
 - (e) mora imeti potrebne tehnične zmogljivosti, da lahko uporabnikom podatkov in ponudnikom podatkov zagotovi dostop v vseh razumnih okoliščinah, kar vključuje postopke za varnostno kopiranje podatkov, ukrepe za varnost podatkov in ureditev za ponovno vzpostavitev delovanja po nesreči;
 - (f) uporabnikom podatkov ne sme zaračunavati stroškov za zagotavljanje ali izpis podatkov na ravni posameznega posojila, ki so diskriminatorni ali neupravičeno omejujejo dostop do podatkov na ravni posameznega posojila.
3. V zvezi z zahtevo glede obsega zajetja podatkov repozitorij podatkov na ravni posameznega posojila:
 - (a) mora vzpostaviti in ohranjati zanesljive tehnološke sisteme in operativne kontrole, ki mu omogočajo, da podatke na ravni posameznega posojila obdeluje na način, ki podpira zahteve Eurosistema za predložitev in dostop do podatkov na ravni posojila v zvezi s primernim finančnim premoženjem, za katero veljajo zahteve za razkritje na ravni posameznega posojila, kakor je določeno v členu 79 in tej prilogi;

Zlasti mora tehnološki sistem repozitorija podatkov na ravni posameznega posojila omogočati, da uporabniki podatkov izpišejo podatke na ravni posameznega posojila, ocene podatkov na ravni posameznega posojila in časovni žig predložitve podatkov, in sicer s pomočjo ročnih in avtomatičnih postopkov, ki zajemajo vse predložitve podatkov na ravni

posameznega posojila za vse transakcije z listinjenimi vrednostnimi papirji, ki so bili predloženi prek repozitorija podatkov na ravni posameznega posojila, in izpis več datotek s podatki na ravni posameznega posojila, če se zahtevajo v eni zahtevi za prenos.

- (b) mora Eurosistemu verodostojno dokazati, da bi mu tehnična in operativna zmogljivost dopuščala doseči velik obseg zajetja podatkov, če bi pridobil status imenovanega repozitorija podatkov na ravni posameznega posojila.
4. V zvezi z zahtevama glede ustrezne strukture upravljanja in preglednosti repozitorij podatkov na ravni posameznega posojila:
- (a) mora vzpostaviti ureditev upravljanja, ki služi interesom deležnikov na trgu listinjenih vrednostnih papirjev s spodbujanjem preglednosti;
 - (b) mora vzpostaviti jasno dokumentirano ureditev upravljanja, spoštovati ustrezne standarde upravljanja in zagotavljati ohranjanje in vodenje primerne organizacijske strukture, da zagotovi neprekinjeno in pravilno delovanje; ter
 - (c) mora Eurosistemu odobriti zadosten dostop do dokumentov in podpornih informacij, da lahko redno spremlja stalno ustreznost strukture upravljanja repozitorija podatkov na ravni posameznega posojila.

II. POSTOPKI ZA IMENOVANJE IN PREKLIC IMENOVANJA

1. Vlogo za Eurosistemovo imenovanje za repozitorij podatkov na ravni posameznega posojila je treba predložiti direktoratu Upravljanje s tveganji ECB. Vloga mora vsebovati ustrezno utemeljitev in popolno podporno dokumentacijo, ki dokazuje, da vložnik izpolnjuje zahteve za repozitorije podatkov na ravni posameznega posojila, določene v tej prilogi. Vlogo, utemeljitev in podporno dokumentacijo je treba predložiti pisno in po možnosti v elektronski obliki. Po 13. maju 2019 se vloge za imenovanje ne sprejemajo več. Vse vloge, prejete pred navedenim datumom, se bodo obdelale v skladu s to prilogo.
2. ECB bo v 25 delovnih dneh od prejema vloge ocenila, ali je vloga popolna. Če vloga ni popolna, bo ECB določila rok, do katerega mora repozitorij podatkov na ravni posameznega posojila predložiti dodatne informacije.
3. Potem ko ECB oceni, da je vloga popolna, bo o tem ustrezno uradno obvestila repozitorij podatkov na ravni posameznega posojila.
4. Eurosistem bo v razumnem roku (cilj je 60 delovnih dni od uradne obvestitve iz odstavka 3), proučil vlogo repozitorija podatkov na ravni posameznega posojila za imenovanje z vidika skladnosti tega repozitorija z zahtevami iz te priloge. Eurosistem lahko v okviru proučitve zahteva, da repozitorij podatkov na ravni posameznega posojila opravi eno ali več interaktivnih predstavitev v živo z zaposlenimi v Eurosistemu, da prikaže tehnične zmogljivosti repozitorija podatkov na ravni posameznega posojila, povezane z zahtevami iz odstavkov 2 in 3 oddelka IV.I. Če se taka predstavitev zahteva, se šteje za obvezno zahtevo v postopku na podlagi vloge. Predstavitev lahko vključuje tudi uporabo testnih datotek.

5. Eurosistem lahko obdobje za proučitev podaljša za 20 delovnih dni, kadar oceni, da so potrebna dodatna pojasnila, ali kadar je zahteval predstavitev v skladu z odstavkom 4.
6. Eurosistem si bo prizadeval za sprejetje obrazložene odločitve o imenovanju ali zavrnitvi imenovanja v 60 delovnih dneh od uradne obvestitve iz odstavka 3 ali v 80 delovnih dneh od te uradne obvestitve, kadar se uporabi odstavek 5.
7. Eurosistem v petih delovnih dneh od sprejetja odločitve iz odstavka 6 o tej odločitvi uradno obvesti zadevni repozitorij podatkov na ravni posameznega posojila. Kadar Eurosistem zavrne imenovanje repozitorija podatkov na ravni posameznega posojila ali prekliče imenovanje repozitorija podatkov na ravni posameznega posojila, v uradnem obvestilu obrazloži svojo odločitev.
8. Odločitev, ki jo Eurosistem sprejme v skladu z odstavkom 6, začne učinkovati peti delovni dan po uradni obvestitvi v skladu z odstavkom 7.
9. Imenovani repozitorij podatkov na ravni posameznega posojila mora Eurosistem nemudoma obvestiti o vseh pomembnih spremembah v zvezi s svojim izpolnjevanjem zahtev za imenovanje.
10. Eurosistem bo preklical imenovanje repozitorija podatkov na ravni posameznega posojila, če:
 - (a) je repozitorij podatkov na ravni posameznega posojila dosegel imenovanje z navajanjem neresničnih podatkov ali na drug nezakonit način ali
 - (b) repozitorij podatkov na ravni posameznega posojila ne izpolnjuje več zahtev, na podlagi katerih je bil imenovan.
11. Odločitev o preklicu imenovanja repozitorija podatkov na ravni posameznega posojila začne učinkovati nemudoma. Listinjeni vrednostni papirji, v zvezi s katerimi so podatki na ravni posameznega posojila dostopni prek repozitorija podatkov na ravni posameznega posojila, katerega imenovanje je bilo preklicano v skladu z odstavkom 10, lahko ostanejo primerni za zavarovanje pri kreditnih poslih Eurosistema, če so izpolnjene vse druge zahteve, za obdobje:
 - (a) do naslednjega datuma zahtevanega poročanja podatkov na ravni posameznega posojila, kakor je določeno v oddelku I.3 ali
 - (b) tri mesece po odločitvi iz odstavka 10, če je dovoljeno obdobje iz točke (a) za stranko, ki zagotavlja podatke na ravni posameznega posojila, tehnično neizvedljivo in se NCB, ki ocenjuje primernost, do naslednjega datuma zahtevanega poročanja podatkov na ravni posameznega posojila iz oddelka I.3 predloži pisno pojasnilo.

Po izteku tega obdobja morajo biti za te listinjene vrednostne papirje podatki na ravni posameznega posojila dostopni prek imenovanega repozitorija podatkov na ravni posameznega posojila v skladu z vsemi veljavnimi zahtevami Eurosistema.
12. Eurosistem bo na spletni strani ECB objavil seznam repozitorijev podatkov na ravni posameznega posojila. Ta seznam se bo posodobil v petih delovnih dneh po sprejetju odločitve iz odstavka 6 ali odstavka 10.

III. MINIMALNE INFORMACIJE, KI JIH MORA VSEBOVATI VLOGA ZA IMENOVANJE, DA SE ŠTEJE ZA POPOLNO

1. V zvezi z zahtevami Eurosistema glede prostega dostopa, nediskriminacije in preglednosti morajo vložniki zagotoviti naslednje informacije:
 - (a) podrobna merila za dostop in vse omejitve dostopa do podatkov na ravni posameznega posojila za uporabnike podatkov ter podrobnosti o vseh razlikah med temi merili za dostop in omejitvami dostopa za uporabnike podatkov in razlogi za te razlike;
 - (b) izjave glede politike ali drug pisni opis postopkov in meril, ki se uporabljajo za odobritev dostopa uporabnika podatkov do posamezne datoteke s podatki na ravni posameznega posojila, ter dodatne podrobnosti, v teh izjavah glede politike ali v drugem pisnem opisu, o vseh tehničnih in postopkovnih varovalih, ki so vzpostavljena za zagotavljanje nediskriminacije.
2. V zvezi z zahtevo Eurosistema glede obsega zajetja podatkov morajo vložniki zagotoviti naslednje informacije.
 - (a) Število zaposlenih pri vložniku na področju zagotavljanja storitev repozitorija podatkov na ravni posameznega posojila, tehnična usposobljenost zaposlenih in/ali drugi viri, namenjeni temu področju, ter kako vložnik upravlja in ohranja tehnično znanje teh zaposlenih in/ali druge vire, da zagotovi tehnično in operativno neprekinjeno delovanje na dnevni ravni kljub morebitnim spremembam zaposlenih ali virov.
 - (b) Posodobljena statistika o obsegu zajetja podatkov, vključno s tem, koliko neporavnanih listinjenih vrednostnih papirjev, ki so primerni za posle zavarovanja pri Eurosistemu, je trenutno pri vložniku, vključno z razčlenitvijo teh listinjenih vrednostnih papirjev po geografski lokaciji dolžnikov finančnega premoženja, ki ustvarja denarni tok, in po vrstah finančnega premoženja, ki ustvarja denarni tok, določenih v členu 73(1). Če posamezne vrste finančnega premoženja trenutno ni pri vložniku, je treba zagotoviti informacije o vložnikovih načrtih in tehnični izvedljivosti za zajetje te vrste finančnega premoženja v prihodnosti.
 - (c) Tehnično delovanje vložnikovega sistema repozitorija podatkov na ravni posameznega posojila, vključno s pisnim opisom:
 - (i) uporabniških navodil za njegov uporabniški vmesnik, ki pojasnjujejo dostop, izpis in predložitev podatkov na ravni posameznega posojila, in sicer z vidika uporabnikov podatkov in z vidika ponudnikov podatkov;
 - (ii) trenutne tehnične in operativne zmogljivosti vložnikovega sistema repozitorija, npr. koliko transakcij z listinjenimi vrednostnimi papirji se lahko shrani v sistemu (in ali se lahko zmogljivost sistema enostavno poveča), kako se hranijo podatki na ravni posameznega posojila v zvezi s preteklimi transakcijami z listinjenimi vrednostnimi papirji in kako do njih dostopajo uporabniki podatkov in ponudniki podatkov ter

- največje število posojil, ki jih lahko ponudnik podatkov naloži pri eni transakciji z listinjenim vrednostnim papirjem;
- (iii) vložnikove trenutne tehnične in operativne zmožnosti glede predložitve podatkov s strani ponudnikov podatkov, tj. tehnični postopek, po katerem lahko ponudnik podatkov predloži podatke na ravni posameznega posojila, in ali je ta postopek ročen ali avtomatičen; in
 - (iv) vložnikove trenutne tehnične in operativne zmožnosti glede izpisa podatkov s strani uporabnikov podatkov, tj. tehnični postopek, po katerem lahko uporabnik podatkov izpiše podatke na ravni posameznega posojila, in ali je ta postopek ročen ali avtomatičen.
- (d) Tehnični opis:
- (i) datotečnih formatov za predložitve podatkov na ravni posameznega posojila, ki jih pošiljajo ponudniki podatkov in jih vložnik sprejema (Excelov obrazec, shema XML itd.), vključno z elektronsko kopijo vsakega takega datotečnega formata, in navedbo, ali vložnik ponudnikom podatkov zagotavlja orodja, s katerimi se lahko podatki na ravni posameznega posojila pretvorijo v datotečne formate, ki jih vložnik sprejema;
 - (ii) vložnikove trenutne tehnične in operativne zmožnosti glede dokumentacije o testiranju in potrjevanju za vložnikov sistem, vključno z izračunom ocene skladnosti podatkov na ravni posameznega posojila;
 - (iii) pogostosti posodobitev in novih verzij sistema ter politike vzdrževanja in politike testiranja;
 - (iv) vložnikove tehnične in operativne zmožnosti, da se prilagodi na prihodnje posodobitve Eurosistemovih obrazcev za poročanje podatkov na ravni posameznega posojila, kot so spremembe obstoječih polj in dodajanje ali črtanje polj;
 - (v) vložnikove tehnične in operativne zmožnosti glede ponovne vzpostavitve delovanja po nesreči in neprekinjenosti poslovanja, zlasti v zvezi s stopnjo redundance posameznih rešitev shranjevanja in varnostnega kopiranja podatkov v podatkovnem centru in strežniški arhitekturi;
 - (vi) vložnikove trenutne tehnične zmožnosti glede arhitekture notranjih kontrol v povezavi s podatki na ravni posameznega posojila, vključno s kontrolami informacijskega sistema in celovitostjo podatkov.
3. V zvezi z zahtevo Eurosistema glede ustrezne strukture upravljanja morajo vložniki zagotoviti:
- (a) podrobnosti o statusu družbe, tj. statut ali akt o ustanovitvi, in lastniški strukturi;
 - (b) informacije o vložnikovih postopkih notranje revizije (če obstajajo), vključno z identiteto odgovornih za tako revidiranje, informacije o tem, ali rezultate revidiranja potrjujejo zunanji subjekti, in, če se revidiranje opravlja notranje, kakšna je ureditev za preprečitev ali obravnavo kakršnega koli nasprotja interesov;

- (c) informacije o tem, kako vložnikova ureditev upravljanja služi interesom deležnikov na trgu listinjenih vrednostnih papirjev, zlasti ali se njegova cenovna politika upošteva v povezavi s to zahtevo;
 - (d) pisno potrditev, da bo imel Eurosistem redni dostop do dokumentacije, ki jo potrebuje, da lahko spremlja stalno ustreznost vložnikove strukture upravljanja in skladnost z zahtevami glede upravljanja iz odstavka 4 oddelka IV.I.
4. Vložnik mora zagotoviti opis:
- (a) kako vložnik izračuna oceno kakovosti podatkov ter kako se ocena objavi v vložnikovem sistemu repozitorija in s tem da na razpolago uporabnikom podatkov;
 - (b) preverjanj kakovosti podatkov, ki jih opravi vložnik, vključno s postopkom, številom preverjanj in seznamom preverjenih polj;
 - (c) vložnikove trenutne zmožnosti, da poroča o preverjanjih skladnosti in točnosti, tj. kako vložnik pripravi obstoječa poročila za ponudnike podatkov in uporabnike podatkov, zmožnost vložnikove platforme za pripravo avtomatičnih poročil in poročil po meri glede na zahteve uporabnikov podatkov ter zmožnost vložnikove platforme za avtomatično pošiljanje obvestil uporabnikom podatkov in ponudnikom podatkov (na primer obvestil o tem, da so bili naloženi podatki na ravni posameznega posojila za posamezno transakcijo).

**PRILOGA VIII – POSTOPEK SPREMLJANJA ZANESLJIVOSTI ZNOTRAJ
BONITETNEGA OKVIRA EUROSISTEMA**

1. Postopek spremljanja zanesljivosti znotraj bonitetnega okvira Eurosistema obsega za vsak bonitetni sistem letno naknadno primerjavo med:
 - (a) dejanskimi stopnjami neplačila vseh primernih subjektov in dolžniških instrumentov, ki jih bonitetni sistem ocenjuje, pri čemer so ti subjekti in instrumenti razvrščeni v statične nabore na podlagi določenih značilnosti, npr. bonitetne ocene, vrste finančnega premoženja, industrijskega sektorja, modela bonitetne ocene; in
 - (b) največjo verjetnostjo neplačila, ki velja za zadevno stopnjo kreditne kvalitete na usklajeni lestvici bonitetnih ocen Eurosistema.
2. Prvi element v postopku je, da ponudnik bonitetnega sistema letno sestavi seznam subjektov in dolžniških instrumentov, katerih bonitetne ocene na začetku obdobja spremljanja dosegajo Eurosistemov prag kreditne kvalitete. Ponudnik bonitetnega sistema mora nato ta seznam predložiti Eurosistemu na obrazcu, ki ga predpiše Eurosistem ter vsebuje polja v zvezi z identifikacijo, klasifikacijo in bonitetno oceno.
3. Drugi element v postopku se izvede na koncu 12-mesečnega obdobja spremljanja. Ponudnik bonitetnega sistema posodobi podatke o poslovanju subjektov in dolžniških instrumentov na seznamu. Eurosistem si pridržuje pravico, da zahteva vse dodatne informacije, ki jih potrebuje za spremljanje zanesljivosti.
4. Dejanska stopnja neplačila statičnih naborov v bonitetnem sistemu, ki je zabeležena v obdobju enega leta, je vhodni podatek za postopek spremljanja zanesljivosti znotraj bonitetnega okvira Eurosistema, ki obsega letno obvezno ocenjevanje in večletno ocenjevanje.
5. Če se dejanska stopnja neplačila statičnih naborov in največja verjetnost neplačila za zadevno stopnjo kreditne kvalitete v enoletnem in/ali večletnem obdobju znatno razlikujeta, se Eurosistem obrne na ponudnika bonitetnega sistema, da analizira razloge za to razliko.

**PRILOGA VIIIa – MINIMALNE ZAHTEVE GLEDE POKRITOSTI ZA ZUNANJE
BONITETNE INSTITUCIJE V BONITETNEM OKVIRU EUROSISTEMA**

Ta priloga se uporablja za sprejetje bonitetne agencije kot zunanje bonitetne institucije v bonitetnem okviru Eurosistema, kakor je določeno v členu 123(2).

I. ZAHTEVE GLEDE POKRITOSTI

1. Kar zadeva trenutno pokritost, mora bonitetna agencija v vsaki od najmanj treh od štirih kategorij finančnega premoženja, ki zajemajo (a) nezavarovane bančne obveznice, (b) podjetniške obveznice, (c) krite obveznice in (d) listinjene vrednostne papirje, zagotoviti minimalno pokritost:
 - (i) 10 % skupnega primerne finančnega premoženja v euroobmočju, ki se izračuna z vidika ocenjenega finančnega premoženja in ocenjenih izdajateljev, razen za kategorijo listinjenih vrednostnih papirjev, za katero se bo uporabljala pokritost zgolj z vidika ocenjenega finančnega premoženja;
 - (ii) 20 % skupnega primerne finančnega premoženja v euroobmočju, ki se izračuna z vidika nominalnega neodplačanega zneska;
 - (iii) v najmanj dveh tretjinah držav članic euroobmočja, ki imajo primerno finančno premoženje v zadevnih kategorijah finančnega premoženja, zahtevano pokritost ocenjenega finančnega premoženja, ocenjenih izdajateljev ali ocenjenih nominalnih zneskov iz točk (i) in (ii).
2. Bonitetna agencija mora zagotavljati bonitetno oceno države najmanj za vse države euroobmočja, katerih rezidenti so izdajatelji finančnega premoženja iz ene od kategorij iz odstavka 1, ki ga ta bonitetna agencija ocenjuje, razen finančnega premoženja, za katero Eurosistem šteje, da je ocena tveganja zadevne države nepomembna za bonitetno oceno te bonitetne agencije za izdajo, izdajatelja ali garanta.
3. Kar zadeva preteklo pokritost, mora bonitetna agencija dosegati najmanj 80 % minimalnih zahtev glede pokritosti iz odstavkov 1 in 2 v vsakem od zadnjih treh let pred vložitvijo vloge za ugotovitev sprejemljivosti za bonitetni okvir Eurosistema ter mora dosegati 100 % navedenih zahtev ob vložitvi vloge in v celotnem obdobju sprejemljivosti za bonitetni okvir Eurosistema.

II. IZRAČUN POKRITOSTI

1. Pokritost se izračuna na podlagi bonitetnih ocen, ki jih izda ali odobri bonitetna agencija v skladu z Uredbo (ES) št. 1060/2009 ter ki izpolnjujejo vse druge zahteve za namene bonitetnega okvira Eurosistema. Pri pretekli pokritosti se upoštevajo samo zahteve glede primernosti zavarovanja pri Eurosistemu, ki so veljale v ustreznem času, in samo bonitetne ocene, ki so bile v ustreznem času izdane ali odobrene v skladu z Uredbo (ES) št. 1060/2009.

2. Pokritost posamezne bonitetne agencije temelji na bonitetnih ocenah primerne finančne premoženja za operacije denarne politike Eurosistema in se izračuna v skladu s pravili prednosti iz člena 85, pri čemer se upoštevajo samo bonitetne ocene te bonitetne agencije.
3. Pri izračunu minimalne pokritosti bonitetne agencije, ki še ni sprejeta za namene bonitetnega okvira Eurosistema, Eurosistem upošteva tudi ustrezne bonitetne ocene za finančno premoženje, ki ni primerno, ker nima bonitetne ocene zunanje bonitetne institucije, sprejete za bonitetni okvir Eurosistema.

III. PREVERJANJE SKLADNOSTI

1. Skladnost sprejetih zunanjih bonitetnih institucij s temi zahtevami glede pokritosti se bo preverjala vsako leto.
2. Neizpolnjevanje zahtev glede pokritosti se lahko sankcionira v skladu s pravili in postopki bonitetnega okvira Eurosistema.

PRILOGA VIIIb – MINIMALNE ZAHTEVE BONITETNEGA OKVIRA EUROSISTEMA ZA POROČILA O NOVI IZDAJI IN NADZORNA POROČILA O PROGRAMIH KRITIH OBVEZNIC

1. Uvod

Zunanje bonitetne institucije morajo za namene bonitetnega okvira Eurosistema glede na člen 123(3) z učinkom od 1. julija 2017 izpolnjevati posebne operativne kriterije v zvezi s kritimi obveznicami. Zunanje bonitetne institucije morajo zlasti:

- (a) pojasniti novo ocenjene programe kritih obveznic v javno dostopnem bonitetnem poročilu in
- (b) četrtno dati na voljo nadzorna poročila o programih kritih obveznic.

Ta priloga podrobneje določa te minimalne zahteve.

Zahteve se uporabljajo za bonitetne ocene za izdajo, kakor je navedeno v členu 84, in torej zajemajo vse bonitetne ocene finančnega premoženja in vse bonitetne ocene za program, ki se nanašajo na primerne krite obveznice. Skladnost zunanjih bonitetnih institucij s temi zahtevami se bo redno preverjala. Če za posamezen program kritih obveznic ti kriteriji niso izpolnjeni, lahko Eurosistem šteje, da javna bonitetna ocena oziroma javne bonitetne ocene, ki se nanašajo na ta program kritih obveznic, ne izpolnjujejo visokih bonitetnih standardov bonitetnega okvira Eurosistema. Tako se javna bonitetna ocena zadevne zunanje bonitetne institucije ne sme uporabiti za izpolnitev bonitetnih zahtev za tržno finančno premoženje, izdano v okviru tega posameznega programa kritih obveznic.

2. Minimalne zahteve

- (a) Javno dostopna bonitetna poročila (poročila o novi izdaji) iz odstavka 1(a) morajo vsebovati celovito analizo strukturnih in pravnih vidikov programa, podrobno oceno sklada finančnega premoženja, analizo tveganja refinanciranja in tržnega tveganja, analizo udeležencev v transakciji, lastne predpostavke in merila zunanje bonitetne institucije ter analizo vseh drugih pomembnih podrobnosti transakcije.
- (b) Nadzorna poročila iz odstavka 1(b) mora zunanja bonitetna institucija objaviti najpozneje osem tednov po koncu vsakega četrtnja. Nadzorna poročila morajo vsebovati naslednje informacije:
 - (i) vsa lastna merila zunanje bonitetne institucije, kar vključuje zadnja razpoložljiva dinamična lastna merila, ki se uporabijo za določitev bonitetne ocene. Če se datum, na katerega se lastna merila nanašajo, razlikuje od datuma objave poročila, je treba navesti datum, na katerega se lastna merila nanašajo;
 - (ii) pregled programa, kar vključuje najmanj stanje sredstev in obveznosti, izdajatelja in druge ključne stranke v transakciji, glavno vrsto finančnega premoženja za zavarovanje, pravni okvir, ki velja za program, ter bonitetno oceno programa in izdajatelja;

- (iii) raven presežnega kritja, kar vključuje sedanje presežno kritje in zaveze za presežno kritje;
- (iv) profil sredstev in obveznosti, kar vključuje vrsto zapadlosti kritih obveznic, npr. krita obveznica s fiksno zapadlostjo (*hard bullet*), krita obveznica z možnostjo podaljšanja zapadlosti (*soft bullet*) ali pretočna krita obveznica (*pass through*), tehtano povprečno trajanje kritih obveznic in kritnega sklada ter informacije o neusklajenosti obrestnih mer in valutni neusklajenosti;
- (v) dogovore o obrestnih in valutnih zamenjavah, ki obstajajo ob objavi poročila, kar vključuje imena nasprotnih strank pri zamenjavah in, kjer so na voljo, njihove identifikatorje pravnih subjektov;
- (vi) razporeditev valut, kar vključuje razčlenitev po vrednosti na ravni kritnega sklada in posameznih obveznic ter odstotek finančnega premoženja, denominiranega v eurih, in odstotek obveznic, denominiranih v eurih;
- (vii) finančno premoženje v kritnem skladu, kar vključuje stanje finančnega premoženja, vrste finančnega premoženja, število in povprečno velikost posojil, preteklo uspešnost, zapadlost, razmerja med posojilom in vrednotenjem, regionalno porazdelitev in porazdelitev zamud. Kar zadeva regionalno porazdelitev, če finančno premoženje v kritnem skladu vsebuje posojila, sklenjena v različnih državah, mora nadzorno poročilo predstaviti najmanj porazdelitev med državami in regionalno porazdelitev za glavno državo sklenitve posojil;
- (viii) nadomestno finančno premoženje v kritnem skladu, kar vključuje stanje tega finančnega premoženja;
- (ix) seznam vseh ocenjenih vrednostnih papirjev v programu, označenih z mednarodno identifikacijsko številko vrednostnega papirja (ISIN). To razkritje se lahko zagotovi tudi v ločeni datoteki, ki jo je mogoče prenesti in se objavi na spletni strani zunanje bonitetne institucije;
- (x) seznam opredelitev podatkov in virov podatkov, ki se uporabijo pri pripravi nadzornega poročila. To razkritje se lahko zagotovi tudi v ločeni datoteki, ki se objavi na spletni strani zunanje bonitetne institucije.

Nadzorna poročila za *multi cédulas* morajo vsebovati vse informacije, ki se zahtevajo po točkah od (i) do (x). Poleg tega morajo ta poročila vsebovati seznam zadevnih originatorjev in njihove deleže v *multi cédula*. Informacije o posameznem finančnem premoženju je treba poročati neposredno v nadzornem poročilu za *multi cédula* ali s sklicevanjem na nadzorna poročila za vsako posamezno *cédula*, ki jo je zunanja bonitetna institucija ocenila.

PRILOGA VIIIc – KRITERIJI SPREJEMLJIVOSTI ZUNANJIH BONITETNIH INSTITUCIJ IN POSTOPEK NA PODLAGI VLOGE

Ta priloga podrobneje določa kriterije sprejemljivosti zunanjih bonitetnih institucij in postopek, po katerem se obravnava vloga bonitetne agencije za sprejetje med zunanje bonitetne institucije v skladu z bonitetnim okvirom Eurosistema, kakor je določeno v členu 123.

I. POSTOPEK NA PODLAGI VLOGE ZA SPREJETJE MED ZUNANJE BONITETNE INSTITUCIJE V SKLADU Z BONITETNIM OKVIROM EUROSISTEMA

1. Vlogo bonitetne agencije za sprejetje med zunanje bonitetne institucije v skladu z bonitetnim okvirom Eurosistema je treba predložiti direktoratu Upravljanje tveganj ECB (DRMSecretariat@ecb.europa.eu). Vloga mora vsebovati ustrezno utemeljitev in podporno dokumentacijo, kakor je določeno v oddelku II, ki dokazuje, da vložnik izpolnjuje zahteve za zunanje bonitetne institucije, določene v teh splošnih pogojih. Vlogo, utemeljitev in podporno dokumentacijo je treba predložiti pisno v angleščini z uporabo veljavnih obrazcev in v elektronski obliki.
2. Bonitetna agencija mora v prvi fazi postopka na podlagi vloge dokazati izpolnjevanje ustreznih zahtev glede pokritosti, ki so določene v členu 123, Prilogi VIIIa in tej prilogi, če je Eurosistem vlogo bonitetne agencije za sprejetje v bonitetni okvir Eurosistema pred tem že zavrnil, pa tudi, kako je odpravila predhodno neizpolnjevanje. V nadaljevanju so navedena posamezna dejanja v tej prvi fazi.
 - (a) Bonitetna agencija mora ECB predložiti dokumentacijo in informacije, ki so določene v oddelku II.1. Bonitetna agencija lahko predloži tudi druge informacije, ki so po njenem mnenju pomembne za dokazovanje izpolnjevanja ustreznih zahtev glede pokritosti in, če je ustrezno, kako je bonitetna agencija odpravila predhodno neizpolnjevanje.
 - (b) ECB oceni popolnost dokumentacije in informacij, predloženih v skladu z oddelkom II.1. Če informacije niso popolne, ECB od bonitetne agencije zahteva, naj predloži dodatne informacije.
 - (c) ECB lahko v skladu z oddelkom II.2 zahteva kakršne koli dodatne informacije, ki so potrebne za to, da lahko začne ocenjevati, ali bonitetna agencija izpolnjuje ustrezne zahteve glede pokritosti in, če je ustrezno, kako je bonitetna agencija odpravila predhodno neizpolnjevanje.
 - (d) ECB po tem, ko je ocenila, da je vloga popolna, ter zahtevala in prejela morebitne dodatne informacije, o tem uradno obvesti bonitetno agencijo.
 - (e) ECB to, ali bonitetna agencija izpolnjuje ustrezne zahteve glede pokritosti, ki so določene v členu 123, Prilogi VIIIa in tej prilogi, oceni na podlagi informacij, predloženih v skladu z oddelkom II.1 in 2, in sicer s kvantitativnega in kvalitativnega vidika koncepta pokritosti, kakor je podrobneje določeno v oddelku III.2.

- (f) ECB lahko v okviru ocenjevanja, ali bonitetna agencija izpolnjuje ustrezne zahteve glede pokritosti, od bonitetne agencije zahteva, naj omogoči dostop do bonitetnih poročil zaradi ponazoritve, ali bonitetne ocene izpolnjujejo zahteve bonitetnega okvira Eurosistema.
 - (g) ECB lahko kadar koli med ocenjevanjem izpolnjevanja ustreznih zahtev glede pokritosti zahteva dodatna pojasnila ali informacije od bonitetne agencije in, če je ustrezno, kako je bonitetna agencija odpravila predhodno neizpolnjevanje.
 - (h) Eurosistem sprejme obrazloženo odločitev o tem, ali bonitetna agencija izpolnjuje ustrezne zahteve glede pokritosti in, če je ustrezno, kako je bonitetna agencija odpravila predhodno neizpolnjevanje. O odločitvi uradno obvesti zadevno bonitetno agencijo. Če Eurosistem odloči, da bonitetna agencija ne izpolnjuje ustreznih zahtev glede pokritosti in/ali, če je ustrezno, ni odpravila predhodnega neizpolnjevanja, v uradnem obvestilu obrazloži svojo odločitev.
 - (i) Eurosistem hkrati z odločitvijo, o kateri uradno obvesti bonitetno agencijo v skladu s točko (h), bonitetno agencijo uradno obvesti tudi o tem, ali bo uveljavil pravico, ki si jo je pridržal v skladu s členom 123, da ne bo začel postopka ugotavljanja sprejemljivosti za bonitetni okvir Eurosistema, torej da bonitetni agenciji ne bo dovolil prehoda v drugo fazo postopka na podlagi vloge. Eurosistem v uradnem obvestilu obrazloži svojo odločitev. Eurosistem lahko v podporo taki odločitvi med drugim upošteva, ali se na podlagi informacij, ki jih je predložila bonitetna agencija ali izvirajo iz drugih virov, pojavljajo pomembni pomisleki glede tega, ali bi sprejetje bonitetne agencije v bonitetni okvir Eurosistema onemogočilo učinkovito izvajanje bonitetnega okvira Eurosistema ali ne bi bilo skladno z načeli funkcije obvladovanja tveganj v bonitetnem okviru Eurosistema za okvir Eurosistema za zavarovanje.
3. Če ECB odloči, da bonitetna agencija izpolnjuje ustrezne zahteve glede pokritosti in je, če je ustrezno, odpravila predhodno neizpolnjevanje, ter ECB odloči, da začne postopek ugotavljanja sprejemljivosti za bonitetni okvir Eurosistema, lahko bonitetna agencija preide v drugo fazo postopka na podlagi vloge. V drugi fazi mora bonitetna agencija dokazati, da izpolnjuje vse druge ustrezne zahteve iz teh splošnih pogojev. V nadaljevanju so navedena posamezna dejanja v drugi fazi.
- (a) Bonitetna agencija mora ECB predložiti dokumentacijo in informacije, ki so določene v oddelku II.3. Bonitetna agencija lahko predloži tudi druge informacije, ki so po njenem mnenju pomembne za dokazovanje, da izpolnjuje zahteve iz teh splošnih pogojev.
 - (b) ECB oceni popolnost dokumentacije in informacij, predloženih v skladu z oddelkom II.3. Če informacije niso popolne, ECB od bonitetne agencije zahteva, naj predloži dodatne informacije.
 - (c) ECB lahko v skladu z oddelkom II.4 zahteva kakršne koli dodatne informacije, ki so potrebne za to, da lahko začne ocenjevati, ali bonitetna agencija izpolnjuje zahteve iz teh splošnih pogojev.

- (d) ECB po tem, ko je ocenila, da je vloga popolna, ter zahtevala in prejela morebitne dodatne informacije v zvezi s pokritostjo, če so potrebne, o tem uradno obvesti bonitetno agencijo.
- (e) Eurosistem to, ali bonitetna agencija izpolnjuje zahteve iz teh splošnih pogojev, oceni na podlagi dokumentacije in informacij, predloženih v skladu z oddelkom II.3 in 4 ter drugih ustreznih razpoložljivih informacij iz drugih virov, vključno s spletno stranjo bonitetne agencije. Svojo oceno opravi s ciljem zagotavljanja učinkovitega izvajanja bonitetnega okvira Eurosistema, ohranjanja zahteve Eurosistema glede visokih bonitetnih standardov za primerno finančno premoženje in zaščitne funkcije obvladovanja tveganj v bonitetnem okviru Eurosistema za okvir Eurosistema za zavarovanje.
- (f) Eurosistem v okviru ocenjevanja sposobnosti bonitetne agencije, da izpolni kriterije in pravila postopka spremljanja zanesljivosti znotraj bonitetnega okvira Eurosistema, uporablja postopek spremljanja zanesljivosti znotraj bonitetnega okvira Eurosistema, opisan v členu 129, za bonitetne ocene bonitetne agencije v obdobju najmanj treh in po možnosti petih let pred vložitvijo vloge, v skladu z oddelkom II.3 in oddelkom III. Eurosistem lahko na podlagi izkušenj in znanja, pridobljenih v sklopu bonitetnega okvira Eurosistema, oceni tudi dejanske bonitetne ocene bonitetne agencije glede na druge bonitetne sisteme.
- (g) Eurosistem lahko v okviru ocenjevanja od bonitetne agencije zahteva, naj organizira enega ali več obiskov zaposlenih pri Eurosistemu v prostorih bonitetne agencije in/ali sestankov ustreznih zaposlenih pri bonitetni agenciji z zaposlenimi pri Eurosistemu v prostorih ECB. Če se tak obisk ali sestanek zahteva, se šteje za obvezno zahtevo v postopku na podlagi vloge.
- (h) Eurosistem lahko v okviru ocenjevanja od bonitetne agencije zahteva, naj omogoči dostop do bonitetnih poročil zaradi ponazoritve, ali bonitetne ocene finančnega premoženja izpolnjujejo zahteve za razkritje iz Priloge VIIIb in ali so izpolnjene zahteve glede razpoložljivosti informacij iz člena 123, podrobneje določene v oddelku III.3.
- (i) Eurosistem lahko kadar koli med ocenjevanjem od bonitetne agencije zahteva dodatna pojasnila ali informacije.
- (j) Eurosistem sprejme obrazloženo odločitev o tem, ali bonitetna agencija izpolnjuje zahteve iz teh splošnih pogojev in ali se sprejme v bonitetni okvir Eurosistema kot zunanja bonitetna institucija. O odločitvi uradno obvesti zadevno bonitetno agencijo. Če ECB odloči, da bonitetna agencija ne izpolnjuje zahtev iz teh splošnih pogojev in se ne sprejme v bonitetni okvir Eurosistema kot zunanja bonitetna institucija, v uradnem obvestilu obrazloži svojo odločitev.
- (k) Če Eurosistem odloči, da se bonitetna agencija sprejme v bonitetni okvir Eurosistema kot zunanja bonitetna institucija, ECB uradno obvesti bonitetno agencijo tudi o potrebnih naslednjih korakih na operativni ravni, da se vključi v bonitetni okvir Eurosistema kot zunanja bonitetna institucija.

II. INFORMACIJE, KI JIH MORA VSEBOVATI VLOGA ZA SPREJETJE V BONITETNI OKVIR EUROSISTEMA, DA SE ŠTEJE ZA POPOLNO

1. Bonitetna agencija mora v prvi fazi postopka na podlagi vloge predložiti naslednje informacije.
 - (a) Lastno oceno bonitetne agencije o pokritosti njenih bonitetnih ocen.
 - (b) Izjavo, ki jo overi bonitetna agencija in potrjuje, da bonitetna agencija izpolnjuje vse zahteve bonitetnega okvira Eurosistema iz teh splošnih pogojev, za katere lahko oceni svojo skladnost.
 - (c) Razčlenjene podatke na ravni posameznih bonitetnih ocen, da lahko ECB potrdi, da bonitetna agencija izpolnjuje ustrezne zahteve glede pokritosti. Podatke o bonitetnih ocenah je treba predložiti na veljavnih obrazcih ECB, ki jih zagotovi ECB in vsebujejo navodila glede navajanja podatkov. Podatki morajo zajemati vse bonitetne ocene finančnega premoženja, izdajateljev in garantov, ki so primerne za namene bonitetnega okvira Eurosistema v skladu s temi splošnimi pogoji, ter statične informacije o zadevnem finančnem premoženju, izdajateljih in garantih, kakor je navedeno v obrazcih.
 - (d) Podatke o bonitetnih ocenah, ki dokazujejo zahtevano pokritost bonitetnih ocen v času vložitve vloge in za vsako od treh let pred vložitvijo vloge, torej za 36 mesecev pred datumom vloge. Iz podatkov o bonitetnih ocenah mora biti razvidna zahtevana pokritost s posnetki podatkov, opravljenimi na vsakih šest mesecev v ustreznem 36-mesečnem obdobju pred vložitvijo vloge.
 - (e) Če je Eurosistem vlogo bonitetne agencije za sprejetje v bonitetni okvir Eurosistema pred tem že zavrnil, podporno dokumentacijo, ki dokazuje, kako je odpravila predhodno neizpolnjevanje.
2. ECB lahko zahteva dodatne informacije, na primer za dokazovanje stabilnosti pokritosti bonitetne agencije skozi čas, prakso bonitetne agencije pri izdajanju bonitetnih ocen in kakovost njenih bonitetnih ocen v ustreznem obdobju pokritosti.
3. Bonitetna agencija mora v drugi fazi postopka na podlagi vloge predložiti naslednjo dokumentacijo in informacije:
 - (a) Opis organizacije bonitetne agencije, vključno s korporacijsko in lastniško strukturo, poslovno strategijo, zlasti strategijo za ohranjanje ustrezne pokritosti za namene bonitetnega okvira Eurosistema, ter postopek izdelave bonitetnih ocen, zlasti sestavo bonitetnih odborov in njihove postopke odločanja.
 - (b) Vse dokumente, ki so pomembni za njeno metodologijo izdelave bonitetnih ocen, lestvico ali lestvice bonitetnih ocen in opredelitve dogodka neplačila.
 - (c) Poročila o novi izdaji ter bonitetna in nadzorna poročila v zvezi z bonitetnimi ocenami, ki jih izbere ECB.

- (d) Zgodovinske podatke o dogodkih neplačila pri bonitetni agenciji za najmanj tri leta in po možnosti pet let ter opredelitev neplačila, ki jo je uporabila bonitetna agencija, da lahko Eurosistem opravi naknadno spremljanje zanesljivosti bonitetne agencije v skladu z okvirom za spremljanje zanesljivosti. To bo tudi podlaga za vzporedbo bonitetnih ocen z usklajeno lestvico bonitetnih ocen Eurosistema. Predložiti je treba:
 - (i) skupne razčlenjene podatke o vseh bonitetnih ocenah, vključno s tistimi, ki niso primerne za bonitetni okvir Eurosistema, na primer zaradi geografskih ali drugih omejitev;
 - (ii) ustrezne tranzicijske tabele s spremembami bonitetnih ocen in statistiko neplačil.

Razčlenjene podatke o bonitetnih ocenah je treba predložiti na veljavnih obrazcih ECB, ki so na voljo na spletni strani ECB in vsebujejo navodila glede navajanja podatkov. Podatki morajo zajemati vse bonitetne ocene finančnega premoženja, izdajateljev in garantov, ki so primerne za namene bonitetnega okvira Eurosistema v skladu s temi splošnimi pogoji, ter statične informacije o zadevnem finančnem premoženju, izdajateljih in garantih, kakor je navedeno v obrazcih.

- (e) Informacije o operativnih vidikih tega, kako bi lahko Eurosistem dostopal do bonitetnih ocen bonitetne agencije in jih uporabljal, vključno s sistemom prenašanja podatkov in provizijami bonitetne agencije ter potrebnimi pogodbenimi dogovori z njo za dostop do bonitetnih ocen.
4. ECB lahko od bonitetne agencije zahteva ustrezne dodatne informacije, na primer v zvezi z njenimi bonitetnimi ocenami finančnega premoženja, izdajateljev in garantov, ki niso primerne za bonitetni okvir Eurosistema, na primer zaradi geografskih omejitev.

III. KRITERIJI SPREJEMLJIVOSTI ZA BONITETNI OKVIR EUROSISTEMA

1. Bonitetna agencija mora, da se lahko sprejme v bonitetni okvir Eurosistema, izpolnjevati veljavne zahteve iz teh splošnih pogojev, vključno z ustrezno pokritostjo, da se zagotovi učinkovito izvajanje bonitetnega okvira Eurosistema, operativnimi kriteriji, razpoložljivostjo informacij o bonitetnih ocenah zunanje bonitetne institucije in za namene postopkov spremljanja zanesljivosti ter sposobnostjo izpolnjevanja kriterijev in pravil postopka spremljanja zanesljivosti znotraj bonitetnega okvira Eurosistema.
2. V zvezi z zahtevo glede ustrezne pokritosti:
 - (a) mora bonitetna agencija izpolnjevati zahteve glede pokritosti iz Priloge VIIIa;
 - (b) Eurosistem upošteva samo bonitetne ocene, ki jih je bonitetna agencija dejansko izdala ali odobrila v skladu z Uredbo (EU) št. 1060/2009 v ustreznem času v triletnem obdobju pred datumom vloge, bonitetne ocene za nazaj pa se ne sprejmejo;
 - (c) Eurosistem upošteva stabilnost ustrezne pokritosti skozi čas, vključno s pogostostjo povečanj ali zmanjšanj take pokritosti.

3. V zvezi z razpoložljivostjo informacij o bonitetnih ocenah zunanje bonitetne institucije in za namene postopkov spremljanja zanesljivosti:
 - (a) mora bonitetna agencija zagotoviti visoko raven preglednosti glede dokumentov, ki so pomembni za njeno metodologijo izdelave bonitetnih ocen in dejansko dodelitev bonitetnih ocen. Bonitetna agencija mora zagotoviti, da so vse informacije, potrebne za razumevanje bonitetne ocene zunanje bonitetne institucije, na primer bonitetna ali nadzorna poročila ali druge publikacije na njeni spletni strani, lahko in hitro dostopne ter razumljive. Če konkretna bonitetna ocena finančnega premoženja ne izpolnjuje veljavnih zahtev za razkritje, je neprimerna za namene bonitetnega okvira Eurosistema, lahko pa se upošteva pri oceni Eurosistema glede preglednosti splošnih postopkov bonitetne agencije za izdelavo bonitetnih ocen;
 - (b) mora bonitetna agencija zagotoviti preglednost v zvezi s svojim postopkom izdelave bonitetnih ocen in tem, kako ohranja zanesljivo prakso izdajanja bonitetnih ocen. Vsi metodološki dokumenti morajo izkazovati poglobljeno strokovno znanje, metodologije pa morajo upoštevati vse informacije, ki so pomembne za namene izdajanja bonitetnih ocen. V zvezi s tem lahko Eurosistem med drugim analizira število bonitetnih ocen, ki jih izdajo posamezni analitiki, velikost, sestavo in strokovno znanje članov bonitetnega odbora, stopnjo neodvisnosti bonitetnega odbora od bonitetnih analitikov, pogostost pregledov bonitetnih ocen in razloge za velik obseg izdanih bonitetnih ocen. Eurosistem lahko pri oceni zanesljivosti in kakovosti postopkov in prakse bonitetne agencije za izdelavo bonitetnih ocen upošteva trenutne in pretekle nadzorniške ukrepe ESMA zoper bonitetno agencijo v skladu s členom 24(1) Uredbe (ES) št. 1060/2009;
 - (c) mora bonitetna agencija svoje metodologije pri bonitetnem ocenjevanju uporabljati dosledno.
4. Kar zadeva sposobnost bonitetne agencije za izpolnjevanje kriterijev in pravil postopka spremljanja zanesljivosti znotraj bonitetnega okvira Eurosistema, morata biti zanesljivost bonitetnih ocen bonitetne agencije in njeno dodeljevanje statusa neplačila ves čas dosledna, da se (a) zagotovi ustrezno vzporejanje informacij o bonitetnih ocenah, ki jih bonitetni sistem zagotavlja, z usklajeno lestvico bonitetnih ocen Eurosistema, in (b) ohranja primerljivost rezultatov bonitetnih ocen bonitetne agencije v vseh sistemih in virih bonitetnega okvira Eurosistema. Tabele dejanskih sprememb bonitetnih ocen in statistika neplačil morajo biti pri bonitetni agenciji skladne s pričakovanimi vrednostmi na podlagi njenih lastnih lestvic bonitetnih ocen, saj lahko, kakor je določeno v Prilogi VIII, razlike med dejanskimi stopnjami neplačila in dodeljeno verjetnostjo neplačila zbudijo pomisleke glede kakovosti bonitetnih ocen in s tem ogrozijo učinkovito izvajanje bonitetnega okvira Eurosistema.

5. V zvezi z operativnimi kriteriji:
 - (a) mora bonitetna agencija vsem centralnim bankam Eurosistema zagotavljati dnevne informacije o bonitetnih ocenah v skladu z zahtevami Eurosistema glede oblike in načina distribucije;
 - (b) mora bonitetna agencija Eurosistemu zagotavljati takojšen dostop do ustreznih informacij o bonitetnih ocenah, ki so potrebne zaradi zahtev bonitetnega okvira Eurosistema glede primernosti in sprotne spremljanja, vključno z izjavami za javnost, poročili o novih izdajah, nadzornimi poročili, informacijami o pokritosti bonitetnih ocen, in sicer na način, ki je učinkovit z vidika virov in stroškov;
 - (c) mora biti bonitetna agencija pripravljena sklepati pogodbene dogovore z Eurosistemom, če se sprejme v bonitetni okvir Eurosistema, z zadostnim dostopom do podatkov in razumnimi provizijami za dostop.
6. Da se bonitetna agencija sprejme v bonitetni okvir Eurosistema, morajo biti izpolnjeni vsi kriteriji sprejemljivosti za bonitetni okvir Eurosistema. Ker je treba vlogo za sprejetje v bonitetni okvir Eurosistema zelo tehnično kvalitativno in kvantitativno oceniti, lahko Eurosistem po potrebi oceni še druge dejavnike, povezane z zahtevami teh splošnih pogojev glede bonitetnega okvira Eurosistema.

IV. KRITERIJI SPREJEMLJIVOSTI ZUNANJIH BONITETNIH INSTITUCIJ ZA BONITETNI OKVIR EUROSISTEMA IN TRAJNO IZPOLNJEVANJE

1. Bonitetne agencije morajo kriterije sprejemljivosti zunanjih bonitetnih institucij izpolnjevati v času vložitve vloge za sprejetje in ves čas po sprejetju v bonitetni okvir Eurosistema.
2. Eurosistem lahko sprejme ukrepe v skladu s členom 129 zoper bonitetno agencijo, ki:
 - (a) je bila sprejeta v bonitetni okvir Eurosistema na podlagi navajanja neresničnih podatkov ali na drug nezakonit način ali
 - (b) ne izpolnjuje več kriterijev sprejemljivosti za bonitetni okvir Eurosistema.Eurosistem v uradnem obvestilu bonitetni agenciji o odločitvi za ukrepanje v skladu s členom 129 obrazloži svojo odločitev.

PRILOGA IX – STOPNJE ODBITKOV PRI VREDNOTENJU

TABELA 1: KATEGORIJE ODBITKOV ZA PRIMERNO TRŽNO FINANČNO PREMOŽENJE NA PODLAGI VRSTE IZDAJATELJA IN/ALI VRSTE FINANČNEGA PREMOŽENJA

<i>Kategorija I</i>	<i>Kategorija II</i>	<i>Kategorija III</i>	<i>Kategorija IV</i>	<i>Kategorija V</i>
Dolžniški instrumenti, ki jih izdajo enote centralne ravni države	Dolžniški instrumenti, ki jih izdajo enote lokalne in regionalne ravni države	Dolžniški instrumenti, ki jih izdajo nefinančne družbe, družbe v sektorju država ter agencije, ki so nekreditne institucije in ne izpolnjujejo kvantitativnih kriterijev, določenih v Prilogi XI	Nezavarovani dolžniški instrumenti, ki jih izdajo kreditne institucije in agencije, ki so kreditne institucije in ne izpolnjujejo kvantitativnih kriterijev, določenih v Prilogi XI	Listinjeni vrednostni papirji
Dolžniški instrumenti, ki jih izda Evropska unija	Dolžniški instrumenti, ki jih izdajo subjekti (kreditne institucije ali nekreditne institucije), ki jih Eurosistem razvrsti kot agencije in izpolnjujejo kvantitativne kriterije, določene v Prilogi XI			
Dolžniški certifikati, ki jih izdajo nacionalne centralne banke držav članic, kateri valuta ni euro	Dolžniški instrumenti, ki jih izdajo multilateralne razvojne banke in mednarodne organizacije razen Evropske unije		Nezavarovani dolžniški instrumenti, ki jih izdajo finančne družbe razen kreditnih institucij	
	Zakonsko urejene krite obveznice			
	<i>Multi cédulas</i>			

TABELA 2: STOPNJE ODBITKOV PRI VREDNOTENJU, KI SE UPORABLJAJO ZA PRIMERNO TRŽNO FINANČNO PREMOŽENJE

Kreditna kvaliteta	Preostala zapadlost (leta)*	Kategorije odbitkov								
		Kategorija I		Kategorija II		Kategorija III		Kategorija IV		Kategorija V**
		fiksen ali variabilen kupon	brezkuponski instrument	fiksen ali variabilen kupon	brezkuponski instrument	fiksen ali variabilen kupon	brezkuponski instrument	fiksen ali variabilen kupon	brezkuponski instrument	
Stopnji 1 in 2	[0–1)	0,5	0,5	1,0	1,0	1,0	1,0	7,5	7,5	4,0
	[1–3)	1,0	2,0	1,5	2,5	2,0	3,0	10,0	11,5	5,0
	[3–5)	1,5	2,5	2,5	3,5	3,0	4,5	12,0	13,0	7,0
	[5–7)	2,0	3,0	3,5	4,5	4,5	6,0	14,0	15,0	9,0
	[7–10)	3,0	4,0	4,5	6,5	6,0	8,0	16,0	17,5	12,0
	[10–15)	4,0	5,0	6,5	8,5	7,5	10,0	18,0	22,5	18,0
	[15–30)	5,0	6,0	8,0	11,5	9,0	13,0	21,0	25,0	20,0
	[30, ∞)	6,0	9,0	10,0	13,0	11,0	16,0	24,0	31,5	22,0
Stopnja 3	[0–1)	5,0	5,0	5,5	5,5	6,5	6,5	11,5	11,5	ni primerno
	[1–3)	6,0	7,0	7,5	10,5	9,5	12,0	18,5	20,0	
	[3–5)	8,5	10,0	11,0	16,0	13,0	18,0	23,0	27,0	
	[5–7)	10,0	11,5	12,5	17,0	15,0	21,5	25,5	29,5	
	[7–10)	11,5	13,0	14,0	21,0	17,0	23,5	26,5	31,5	
	[10–15)	12,5	14,0	17,0	25,5	19,5	28,0	28,5	35,0	
	[15–30)	13,5	15,0	20,0	28,5	22,0	31,0	31,5	39,0	
	[30, ∞)	14,0	17,0	22,0	32,5	25,0	35,5	34,5	43,0	

* "[0–1)" pomeni, da je preostala zapadlost manj kot eno leto; "[1–3)" pomeni, da je preostala zapadlost eno leto ali več in manj kot tri leta, itd.

** Pri kategoriji V se namesto preostale zapadlosti uporablja tehtano povprečno trajanje.

TABELA 3: STOPNJE ODBITKOV PRI VREDNOTENJU, KI SE UPORABLJAJO ZA BANČNA POSOJILA S PLAČILOM OBRESTI PO FIKSNI ALI VARIABILNI OBRESTNI MERI

Kreditna kvaliteta	Preostala zapadlost (leta) *	Plačilo obresti po fiksni obrestni meri	Plačilo obresti po variabilni obrestni meri
Stopnji 1 in 2	[0–1)	8,0	8,0
	[1–3)	11,5	8,0
	[3–5)	15,0	8,0
	[5–7)	20,0	11,5
	[7–10)	26,0	15,0
	[10–15)	33,0	20,0
	[15–30)	38,0	26,0
	[30, ∞)	40,0	33,0
Stopnja 3	[0–1)	16,0	16,0
	[1–3)	25,0	16,0
	[3–5)	35,0	16,0
	[5–7)	42,0	25,0
	[7–10)	46,0	35,0
	[10–15)	48,0	42,0
	[15–30)	50,0	46,0
	[30, ∞)	52,0	48,0

* "[0–1)" pomeni, da je preostala zapadlost manj kot eno leto; "[1–3)" pomeni, da je preostala zapadlost eno leto ali več in manj kot tri leta, itd.

TABELA 4: STOPNJE ZMANJŠANJA VREDNOSTI (v %), KI SE UPORABLJAJO ZA TRŽNO FINANČNO PREMOŽENJE V KATEGORIJAH ODBITKOV II DO V, KI SE TEORETIČNO VREDNOTIJO

Preostala zapadlost/tehtano povprečno trajanje (leta) *	Zmanjšanje vrednosti
[0,1)	1,5
[1,3)	2,5
[3,5)	3,0
[5,7)	3,5
[7,10)	4,5
[10,15)	6,0
[15,30)	8,0
[30, ∞)	13,0

* "[0–1)" pomeni, da je preostala zapadlost/tehtano povprečno trajanje manj kot eno leto; "[1–3)" pomeni, da je preostala zapadlost/ tehtano povprečno trajanje eno leto ali več in manj kot tri leta, itd.

TABELA 5: STOPNJE ODBITKOV PRI VREDNOTENJU DODATNIH PRIMERNIH BANČNIH POSOJIL

Preostala zapadlost (leta) *	Stopnja kreditne kvalitete 1 in 2 AAA do A-		Stopnja kreditne kvalitete 3 BBB+ do BBB-		Stopnja kreditne kvalitete 4 BB+	Stopnja kreditne kvalitete 5 BB
	Plačilo po fiksni obrestni meri	Plačilo po variabilni obrestni meri	Plačilo po fiksni obrestni meri	Plačilo po variabilni obrestni meri	Plačilo po fiksni in variabilni obrestni meri	Plačilo po fiksni in variabilni obrestni meri
[0–1)	8,0	8,0	16,0	16,0	46,0	54,0
[1–3)	11,5	8,0	25,0	16,0	57,0	62,0
[3–5)	15,0	8,0	35,0	16,0	59,0	64,0
[5–7)	20,0	11,5	42,0	25,0	61,0	66,0
[7–10)	26,0	15,0	46,0	35,0	63,0	68,0
[10–15)	33,0	20,0	48,0	42,0	64,0	69,0
[15–30)	38,0	26,0	50,0	46,0	65,0	70,0
[30, ∞)	40,0	33,0	52,0	48,0	65,0	70,0

* "[0–1]" pomeni, da je preostala zapadlost manj kot eno leto; "[1–3]" pomeni, da je preostala zapadlost eno leto ali več in manj kot tri leta, itd.

TABELA 6: STOPNJE ODBITKOV PRI VREDNOTENJU DODATNIH LISTINJENIH VREDNOSTNIH PAPIRJEV
IZ ČLENA 161(1)

Tehtano povprečno trajanje *	Odbitek
[0–1)	7,0
[1–3)	10,0
[3–5)	13,0
[5–7)	15,0
[7–10)	18,0
[10–15)	27,0
[15–30)	31,0
[30, ∞)	33,0

* "[0–1]" pomeni, da je tehtano povprečno trajanje manj kot eno leto; "[1–3]" pomeni, da je tehtano povprečno trajanje eno leto ali več in manj kot tri leta, itd.

PRILOGA X – OBLIKE VREDNOSTNIH PAPIRJEV

Evropska centralna banka (ECB) je 13. junija 2006 objavila kriterije glede novih zbirnih listin za mednarodne vrednostne papirje v obliki zbirnih prinosniških listin, ki bodo primerni za zavarovanje za kreditne posle Eurosistema od 1. januarja 2007. ECB je 22. oktobra 2008 objavila, da bodo mednarodni dolžniški vrednostni papirji v obliki zbirnih imenskih listin, izdani po 30. septembru 2010, primerni za zavarovanje za kreditne posle Eurosistema le, kadar se uporabi nova struktura hrambe mednarodnih dolžniških vrednostnih papirjev.

Naslednja tabela povzema pravila glede primernosti za različne oblike vrednostnih papirjev po uvedbi kriterijev glede novih zbirnih listin in nove strukture hrambe.

TABELA 1: PRAVILA GLEDE PRIMERNOSTI ZA RAZLIČNE OBLIKE VREDNOSTNIH PAPIRJEV

Zbiren / posamičen	Prinosniški / imenski	Nova zbirna listina / klasična zbirna listina / nova struktura hrambe	Ali je skupni shranjevalec mednarodna centralna depotna družba*?	Primeren?
Zbiren	Prinosniški	Nova zbirna listina	Da	Da
			Ne	Ne
Zbiren	Prinosniški	Klasična zbirna listina	/	Ne, ampak bodo tisti vrednostni papirji, ki so bili izdani pred 1. januarjem 2007, ostali primerni do zapadlosti, prav tako tudi povečanja obstoječih izdaj po 1. januarju 2007, kadar so kode ISIN zamenljive.
Zbiren	Imenski	Klasična zbirna listina	/	Obveznice, izdane v tej strukturi po 30. septembru 2010, niso več primerne.
Zbiren	Imenski	Nova struktura hrambe	Da	Da
Posamičen	Prinosniški	/	/	Obveznice, izdane v tej strukturi po 30. septembru 2010, niso več primerne. Posamične prinosniške listine, izdane do vključno 30. septembra 2010, ostanejo primerne do zapadlosti.

* Ali, kjer bi to prišlo v poštev, v pozitivno ocenjeni centralno depotni družbi.

PRILOGA XI – AGENCIJE

Subjekt, ki se šteje za agencijo, kakor je opredeljena v točki (1) člena 2, mora za to, da bi se njegovo primerno tržno finančno premoženje uvrstilo v kategorijo odbitkov II, kakor je določeno v tabeli 1 v Prilogi IX, izpolnjevati naslednja kvantitativna kriterija:

- (a) povprečje vsote neodplačane nominalne vrednosti vsega primernega tržnega finančnega premoženja, ki ga je agencija izdala, znaša v referenčnem obdobju najmanj 10 milijard EUR in
- (b) povprečje vsote nominalne vrednosti vsega primernega tržnega finančnega premoženja, ki ga je agencija izdala in pri katerem neodplačana nominalna vrednost posameznega finančnega premoženja znaša najmanj 500 milijonov EUR, v referenčnem obdobju znaša najmanj 50 % povprečja vsote neodplačane nominalne vrednosti vsega primernega tržnega finančnega premoženja, ki ga je agencija izdala, v referenčnem obdobju.

Izpolnjevanje teh kvantitativnih kriterijev se enkrat letno preveri tako, da se v vsakem posameznem letu izračuna ustrezno povprečje v enoletnem referenčnem obdobju, ki se začne 1. avgusta preteklega leta in konča 31. julija tekočega leta.

1586. Splošni pogoji, kadar Banka Slovenije nastopa kot korespondenčna centralna banka pri čezmejni uporabi bančnih posojil za zavarovanje

Na podlagi prvega odstavka 31. člena, 58. in 61. člena ter poglavja 4.2.a Zakona o Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 59/11 in 55/17) Svet Banke Slovenije izdaja

**SPLOŠNI POGOJI,
kadar Banka Slovenije nastopa kot
korespondenčna centralna banka pri čezmejni
uporabi bančnih posojil za zavarovanje**

I. Področje uporabe

1. Ti splošni pogoji se uporabljajo za čezmejno zavarovanje kreditnih poslov Eurosistema z bančnimi posojili, ki jih ureja slovensko pravo in kjer **Banka Slovenije nastopa kot korespondenčna centralna banka (correspondent central bank, CCB)**. Nasprotna stranka lahko pridobi denarna sredstva iz kreditnih poslov Eurosistema od svoje **domače centralne banke (home central bank, v nadaljevanju: HCB)** države članice, katere valuta je euro in v kateri sta obe ustanovljeni, z uporabo bančnih posojil, ki jih ureja slovensko pravo.

2. **Nasprotna stranka HCB (v nadaljevanju: nasprotna stranka)** lahko mobilizira bančno posojilo, ki ga ureja slovensko pravo in se vpiše v register finančnega premoženja pri Banki Slovenije. Nasprotna stranka upošteva te splošne pogoje, ki dopolnjujejo pogoje in navodila, ki se uporabljajo med nasprotno stranko in HCB. Nasprotna stranka komunicira z Banko Slovenije prek svoje HCB.

3. Registracija, mobilizacija in upravljanje bančnih posojil po teh splošnih pogojih se vodi v Eurosistemovem sistemu za upravljanje zavarovanja (Eurosystem Collateral Management System, v nadaljevanju: ECMS). Nasprotna stranka ima neposreden dostop do tega sistema, zato se šteje, da jo HCB in Banka Slovenije obveščata prek tega sistema.

4. Banka Slovenije sprejme vse ukrepe, sprejete v skladu s temi pogoji, v imenu HCB, dejanja in opustitve Banke Slovenije pa se pripišejo HCB. Za izpolnjevanje zahtev iz teh splošnih pogojev je odgovorna nasprotna stranka.

II. Primerno finančno premoženje in ureditev zavarovanja

5. Nasprotna stranka mora zagotoviti, da bančno posojilo izpolnjuje vse zahteve za primerno finančno premoženje, kot jih določajo pravila HCB, zahteve iz vsakokrat veljavnega sklepa Banke Slovenije, ki ureja vzpostavitev in vodenje registra finančnega premoženja, in zahteve iz teh splošnih pogojev. Register finančnega premoženja se tehnično vodi v ECMS.

6. Pravna ureditev zavarovanja, ki se uporabi za nastanek pravic iz zavarovanja z bančnim posojilom, je maksimalna zastavna pravica brez datuma dospelosti, ki se vpiše v korist HCB v register finančnega premoženja pri Banki Slovenije. Dogovor o finančnem zavarovanju z nasprotno stranko sklene Banka Slovenije kot zastopnik HCB, nasprotna stranka je o tem obveščena prek ECMS.

7. Pred mobilizacijo bančnega posojila mora nasprotna stranka o tej nameri obvestiti dolžnika in garanta iz bančnega posojila in ob mobilizaciji dokazilo o tem prek svoje HCB predložiti Banki Slovenije. Ob demobilizaciji bančnega posojila Banka Slovenije o tem obvesti dolžnika, garanta in nasprotno stranko.

8. Posojilna pogodba za bančno posojilo mora vsebovati klavzulo, ki določa, da se nasprotna stranka in dolжник pogodbeno dogovorita o brezpogojnem soglasju dolžnika, da nasprotna stranka razkrije Eurosistemu podrobnosti v zvezi z bančnim posojilom in dolžnikom. Prav tako se zahteva, da se nasprotna stranka in garant dogovorita o brezpogojnem soglasju garanta,

da nasprotna stranka razkrije Eurosistemu podrobnosti v zvezi z jamstvom in garantom.

9. Nasprotna stranka mora pri vpisu posojila v register prek svoje HCB posredovati Banki Slovenije izvod ali kopijo posojilne pogodbe in poroštvene pogodbe (če obstaja in izpolnjuje značilnosti jamstva za netržno finančno premoženje) ter morebitne dodatke k tem pogodbam v slovenskem jeziku oziroma v overjenem prevodu v slovenski jezik.

10. V skladu s slovensko zakonodajo velja za bančna posojila, ki so bila sklenjena po 8. novembru 2013, nepreklicna odpoved dolžnika do pravice pobota svojih obveznosti s terjatvami do nasprotne stranke, ko se bančno posojilo uporabi za zavarovanje kreditnih poslov Eurosistema. Če nasprotna stranka uporabi bančno posojilo, ki je bilo sklenjeno pred tem datumom, mora v posojilno pogodbo vključiti klavzulo o prepovedi pobota.

11. Nasprotna stranka mora ob sklenitvi finančnega zavarovanja na listino, ki dokazuje obstoj posojila, vpisati identifikacijsko številko posojila, voden v registru in prejeto prek ECMS. Poleg tega mora zagotoviti, da je na tej listini v času trajanja finančnega zavarovanja vpisano besedilo: »DANO V ZAVAROVANJE [naziv centralne banke EUROSISTEMA]«.

12. V trenutku mobilizacije bančnega posojila neodplačani znesek glavnice bančnega posojila ne sme biti nižji od 500.000 EUR.

III. Informacije, ki jih je treba predložiti pred prvo mobilizacijo bančnih posojil

13. Nasprotna stranka mora pred prvo čezmejno mobilizacijo bančnih posojil obvestiti HCB o svoji nameri glede čezmejne mobilizacije bančnih posojil pri Banki Slovenije, ki deluje kot CCB.

14. Pred prvo čezmejno mobilizacijo bančnih posojil mora biti nasprotna stranka registrirana v ECMS. Poleg tega mora nasprotna stranka prek HCB predložiti Banki Slovenije potrebne informacije, in sicer predvsem informacije o registriranem bonitetnem viru pri HCB in seznam pooblaščenih podpisnikov. Hkrati se mora nasprotna stranka pri HCB zavezati, da bo spoštovala te splošne pogoje.

15. Nasprotna stranka mora prek HCB obvestiti Banko Slovenije tudi o kasnejši morebitni spremembi podatkov iz predhodne točke.

16. HCB lahko od nasprotne stranke zahteva, da pred prvo čezmejno mobilizacijo bančnih posojil izvede ustrezen test v ECMS in potrdi ustreznost vse dokumentacije, ki jo zahteva Banka Slovenije.

IV. Registracija bančnih posojil

17. Nasprotna stranka registrira bančna posojila pri Banki Slovenije, in sicer tako, da jih vpiše v register finančnega premoženja pri Banki Slovenije, ki se vodi v skladu s sklepom Banke Slovenije, ki ureja vzpostavitev in vodenje registra finančnega premoženja.

18. Nasprotna stranka predloži inštrukcijo za registracijo v skladu s pravili ECMS. Poleg tega mora prek HCB Banki Slovenije posredovati posojilno dokumentacijo, kot je to določeno v 9. točki poglavja II.

19. Banka Slovenije preveri prejem in vsebino posojilne dokumentacije in nato dodeli vsakemu uspešno registriranemu bančnemu posojilu standardizirani Eurosistemov identifikator bančnega posojila – tj. enolično identifikacijsko številko posojila po sklepu Banke Slovenije, ki ureja vzpostavitev in vodenje registra finančnega premoženja.

20. Nasprotna stranka je obveščena o Eurosistemovem identifikatorju bančnega posojila prek ECMS.

21. Nasprotna stranka navede Eurosistemov identifikator bančnega posojila v vseh prihodnjih inštrukcijah, ki jih predloži v zvezi z bančnim posojilom.

22. Javna registracija bančnega posojila je potrebna. Podatki o Eurosistemovem identifikatorju bančnega posojila ter o zagotovitvi finančnega zavarovanja v korist HCB na posojilu so

javni. Banka Slovenije posreduje podatek o obstoju finančnega zavarovanja v registru finančnega premoženja pri Banki Slovenije na podlagi pisnega zahtevka, v katerem prosilec navede Eurosistemov identifikator bančnega posojila.

V. Mobilizacija in demobilizacija bančnih posojil

23. Ko je bančno posojilo registrirano (tj. vpisano v register finančnega premoženja pri Banki Slovenije), se lahko mobilizira v zavarovanje.

24. Nasprotna stranka je pred mobilizacijo dolžna preveriti, da bančno posojilo izpolnjuje vse kriterije primernosti, kot jih zahteva HCB, ter vse zahteve iz sklepa Banke Slovenije, ki ureja vzpostavitev in vodenje registra finančnega premoženja in teh splošnih pogojev.

25. Nasprotna stranka predloži inštrukcijo za mobilizacijo v skladu s pravili ECMS. Poleg tega mora prek HCB Banki Slovenije posredovati dokazilo o obvestitvi dolžnika in garanta iz 7. točke poglavja II.

26. Nasprotna stranka predloži inštrukcijo za demobilizacijo v skladu s pravili ECMS. Če bančno posojilo dospe, inštrukcija ni potrebna.

VI. Spremembe, ki vplivajo na mobilizirana bančna posojila

27. Nasprotna stranka prek ECMS sporoči vsako spremembo osnovnih podatkov v zvezi z mobiliziranimi bančnimi posojili naslednji delovni dan, ko se ti podatki spremenijo.

28. Če pride do spremembe v posojilni dokumentaciji, nasprotna stranka prek HCB o tem obvesti Banko Slovenije in ji posreduje spremenjeno dokumentacijo.

VII. Izvršitev zavarovanja na bančnih posojilih

29. Izvršitev zavarovanja pomeni postopek, po katerem HCB uveljavlja svoje pravice do finančnega premoženja, mobiliziranega v zavarovanje, za poplačilo terjatev, ki so zapadle v plačilo.

30. Glede izvršitve zavarovanja na bančnih posojilih Banka Slovenije ravna v skladu z navodili HCB.

VIII. Nadomestila

31. Banka Slovenije lahko s sklepom, ki ureja tarifo za zaračunavanje nadomestil za storitve Banke Slovenije, določi nadomestila za upravljanje zavarovanja na finančnem premoženju v registru. Metodologija o zaračunanih nadomestilih je navedena v dokumentu z naslovom Collateral management in Eurosystem credit operations – information for Eurosystem counterparties, ki je objavljen na spletni strani ECB.

32. HCB mesečno obremeni z višino nadomestila primarni glavni denarni račun nasprotne stranke v TARGET.

IX. Veljavno pravo

33. Ne glede na splošne pogoje HCB se za pravice in obveznosti HCB in nasprotne stranke, ki se nanašajo na vzpostavitev in izvršitev zavarovanja po teh splošnih pogojih, uporablja slovensko pravo.

X. Kontaktni naslovi Banke Slovenije

34. Kontaktni naslovi Banke Slovenije za komunikacijo med Banko Slovenije, HCB in nasprotno stranko so:

- elektronski naslov: pool-info@bsi.si;
- telefon št.: +38614719201;
- poštni naslov: Banka Slovenije, Oddelek Bančne operacije, Slovenska cesta 35, 1505 Ljubljana.

XI. Končne določbe

35. Če Banka Slovenije meni, da je potrebno spremeniti te splošne pogoje, o tem pisno obvesti HCB tako, da HCB lahko sprejme spremenjene pogoje do nasprotnih strank po običajnem postopku.

36. Ti splošni pogoji začnejo veljati 16. junija 2025. Z dnem uveljavitve teh splošnih pogojev prenehajo veljati Splo-

šni pogoji Banke Slovenije, ko za bančna posojila nastopa kot korespondenčna centralna banka (CCB) in podporna centralna banka (ACB) z dne 10. avgusta 2011.

Ljubljana, dne 27. maja 2025

Namestnik predsednika
Sveta Banke Slovenije
dr. Primož Dolenc

1587. Splošni pogoji, kadar Banka Slovenije nastopa kot podporna centralna banka pri čezmejni uporabi bančnih posojil za zavarovanje

Na podlagi prvega odstavka 31. člena ter 58. in 61. člena Zakona o Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 59/11 in 55/17) Svet Banke Slovenije izdaja

SPLOŠNI POGOJI, kadar Banka Slovenije nastopa kot podporna centralna banka pri čezmejni uporabi bančnih posojil za zavarovanje

I. Področje uporabe

1. Ti splošni pogoji se uporabljajo, ko **Banka Slovenije nastopa kot podporna centralna banka (assisting central bank, ACB)** pri uporabi bančnih posojil za zavarovanje kreditnih poslov Eurosistema, pri katerih ima dolžnik, garant ali posojilodajalec sedež v Republiki Sloveniji, pravo posojilne pogodbe pa ureja pravo države domače centralne banke (**home central bank, v nadaljevanju: HCB**) države članice, katere valuta je euro in v kateri sta ustanovljeni z nasprotno stranko.

2. **Nasprotna stranka HCB (v nadaljevanju: nasprotna stranka)**, ki želi mobilizirati bančno posojilo, kjer Banka Slovenije deluje kot ACB, mora upoštevati te pogoje, ki dopolnjujejo pogoje, ki se uporabljajo med njo in HCB.

II. Ureditev zavarovanja

3. Pravna ureditev zavarovanja, ki se uporabi za nastanek pravic iz zavarovanja, je odvisna od prava države, ki ureja posojilno pogodbo. Lahko se uporabi zastava, odstop terjatve ali pravica do obremenitve vseh sredstev (ang. floating charge).

4. V posojilni pogodbi se lahko glede na nacionalna pravila zahteva dodatne klavzule, ki omogočajo nastanek pravic iz zavarovanja ob mobilizaciji bančnega posojila.

5. Pred ali po mobilizaciji bančnega posojila se lahko glede na nacionalna pravila zahteva javna registracija bančnega posojila. Registracija se izvede glede na pravila jurisdikcije, ki zahtevajo registracijo.

III. Opredelitev podpore

6. Banka Slovenije kot ACB zagotavlja zadevni HCB pomoč in svetovanje pri registraciji in mobilizaciji bančnih posojil.

7. Pred ali po mobilizaciji bančnega posojila se lahko glede na nacionalna pravila zahteva obvestitev dolžnika in garanta.

8. Obvestitev o mobilizaciji iz prejšnje točke lahko izvede HCB ali nasprotna stranka.

IV. Kontaktni naslovi za Banko Slovenije

9. Kontaktni naslovi Banke Slovenije za komunikacijo so:

- elektronski naslov: pool-info@bsi.si;
- telefon št.: +38614719201;
- poštni naslov: Banka Slovenije, Oddelek Bančne operacije, Slovenska cesta 35, 1505 Ljubljana.

V. Končne določbe

10. Če Banka Slovenije meni, da je potrebno spremeniti te splošne pogoje, o tem pisno obvesti HCB tako, da HCB lahko sprejme spremenjene pogoje do nasprotnih stranki po običajnem postopku.

11. Ti splošni pogoji začnejo veljati 16. junija 2025.

Ljubljana, dne 27. maja 2025

Namestnik predsednika
Sveta Banke Slovenije
dr. Primož Dolenc

VSEBINA

DRŽAVNI ZBOR

1569.	Zakon o medicinskih pripomočkih (ZMedPri-1)	4289
1570.	Zakon o priznavanju poklicnih kvalifikacij v zdravstveni dejavnosti (ZPPKZD)	4303
1571.	Zakon o informacijski varnosti (ZInfV-1)	4310
1572.	Zakon o individualnih naložbenih računih (ZINR)	4345
1573.	Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora (ZOPNI-B)	4354
1574.	Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP-I)	4357
1575.	Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZRlD-C)	4358

USTAVNO SODIŠČE

1576.	Odločba o razveljavitvi 7. člena Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana, kolikor pod zap. št. 489 kategorizira javno pot »Vrhovci, c. XXI, od Pod jezom do h.st. 38« (odsek 714082) v delu, ki poteka po zemljišču s parc. št. 1871/42, k. o. 1994 Dobrova	4372
1577.	Odločba o razveljavitvi 7. člena Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana, kolikor pod zap. št. 930 kategorizira javno pot »od Obvozne c. do 9990684« (odsek 716194) v delu, ki poteka po zemljiščih s parc. št. 1860 in 1871/1, obe k. o. Ježica	4373
1578.	Odločba o razveljavitvi 7. člena Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana, kolikor pod zap. št. 489 kategorizira javno pot »Vrhovci, c. XXI, od Pod jezom do h.st. 38« (odsek 714082) v delu, ki poteka po zemljišču s parc. št. 1871/38, k. o. 1994 Dobrova	4375

1579.	Odločba o razveljavitvi 7. člena Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana, kolikor pod zap. št. 1548 kategorizira javno pot »Pot ob Savi, od Obvozne c. do 716271« (odsek 720641) v delu, ki poteka po zemljiščih s parc. št. 1967/2, 2060/2, 2061/3 in 1971/2, vsa k. o. Ježica	4376
1580.	Odločba o razveljavitvi 7. člena Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana, kolikor pod zap. št. 929 kategorizira javno pot »od Obvozne c. do 716194« (odsek 716193) v delu, ki poteka po zemljišču s parc. št. 1860, k. o. Ježica	4378
1581.	Odločba o razveljavitvi 7. člena Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana, kolikor pod zap. št. 927 kategorizira javno pot »od Obvozne c. do 9992121« (odsek 716191) v delu, ki poteka po zemljišču s parc. št. 2173, k. o. Ježica	4379
1582.	Odločba o razveljavitvi 7. člena Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana, kolikor pod zap. št. 930 kategorizira javno pot »od Obvozne c. do 9990684« (odsek 716194) v delu, ki poteka po zemljišču s parc. št. 1873/1, k. o. Ježica	4381

BANKA SLOVENIJE

1583.	Sklep o vzpostavitvi in vodenju registra finančnega premoženja	4384
1584.	Sklep o spremembi Sklepa o tarifi za zaračunavanje nadomestil za storitve Banke Slovenije	4386
1585.	Splošni pogoji o izvajanju okvira denarne politike	4387
1586.	Splošni pogoji, kadar Banka Slovenije nastopa kot korespondenčna centralna banka pri čezmejni uporabi bančnih posojil za zavarovanje	4481
1587.	Splošni pogoji, kadar Banka Slovenije nastopa kot podporna centralna banka pri čezmejni uporabi bančnih posojil za zavarovanje	4482

